Holy Bible

Aionian **Edition**®

Hiikkaa Ammayyaa Banamaa Haaraa

New Oromo Contemporary Version

New Testament

Holy Bible Aionian Edition ®
Hiikkaa Ammayyaa Banamaa Haaraa
New Oromo Contemporary Version
New Testament

Creative Commons Attribution ShareAlike 4.0 International, 2018-2025
Source text: eBible.org
Source version: 5/1/2025
Source copyright: Creative Commons Attribution ShareAlike 4.0, International
Biblica, Inc., 2009, 2020, 2022
Original work available for free at www.biblica.com and open.bible

Formatted by Speedata Publisher 5.1.9 (Pro) on 6/3/2025
100% Free to Copy and Print
TOR Anonymously
AionianBible.org

Published by Nainoia Inc, https://Nainoia-Inc.signedon.net
All profits are given to https://CoolCup.org

We pray for a modern Creative Commons translation in every language
Translator resources at https://AionianBible.org/Third-Party-Publisher-Resources
Report content and format concerns to Nainoia Inc
Volunteer help is welcome and appreciated!

Celebrate Jesus Christ's victory of grace!

Preface

Afaan Oromoo at AionianBible.org/Preface

The *Holy Bible Aionian Edition* ® is the world's first Bible *un-translation*! What is an *un-translation*? Bibles are translated into each of our languages from the original Hebrew, Aramaic, and Koine Greek. Occasionally, the best word translation cannot be found and these words are transliterated letter by letter. Four well known transliterations are *Christ*, *baptism*, *angel*, and *apostle*. The meaning is then preserved more accurately through context and a dictionary. The Aionian Bible un-translates and instead transliterates eleven additional Aionian Glossary words to help us better understand God's love for individuals and all mankind, and the nature of afterlife destinies.

The first three words are *aiōn*, *aiōnios*, and *aïdios*, typically translated as *eternal* and also *world* or *eon*. The Aionian Bible is named after an alternative spelling of *aiōnios*. Consider that researchers question if *aiōn* and *aiōnios* actually mean *eternal*. Translating *aiōn* as *eternal* in Matthew 28:20 makes no sense, as all agree. The Greek word for *eternal* is *aïdios*, used in Romans 1:20 about God and in Jude 6 about demon imprisonment. Yet what about *aiōnios* in John 3:16? Certainly we do not question whether salvation is eternal! However, *aiōnios* means something much more wonderful than infinite time! Ancient Greeks used *aiōn* to mean *eon* or *age*. They also used the adjective *aiōnios* to mean *entirety*, such as *complete* or even *consummate*, but never infinite time. Read Dr. Heleen Keizer and Ramelli and Konstan for proofs. So *aiōnios* is the perfect description of God's Word which has *everything* we need for life and godliness! And the *aiōnios* life promised in John 3:16 is not simply a ticket to eternal life in the future, but the invitation through faith to the *consummate* life beginning now!

The next seven words are *Sheol*, *Hadēs*, *Geenna*, *Tartaroō*, *Abyssos*, and *Limnē Pyr*. These words are often translated as *Hell*, the place of eternal punishment. However, *Hell* is ill-defined when compared with the Hebrew and Greek. For example, *Sheol* is the abode of deceased believers and unbelievers and should never be translated as *Hell*. *Hadēs* is a temporary place of punishment, Revelation 20:13-14. *Geenna* is the Valley of Hinnom, Jerusalem's refuse dump, a temporal judgment for sin. *Tartaroō* is a prison for demons, mentioned once in 2 Peter 2:4. *Abyssos* is a temporary prison for the Beast and Satan. Translators are also inconsistent because *Hell* is used by the King James Version 54 times, the New International Version 14 times, and the World English Bible zero times. Finally, *Limnē Pyr* is the Lake of Fire, yet Matthew 25:41 explains that these fires are prepared for the Devil and his angels. So there is reason to review our conclusions about the destinies of redeemed mankind and fallen angels.

The eleventh word, *eleēsē*, reveals the grand conclusion of grace in Romans 11:32. Please understand these eleven words. The original translation is unaltered and a highlighted note is added to 64 Old Testament and 200 New Testament verses. To help parallel study and Strong's Concordance use, apocryphal text is removed and most variant verse numbering is mapped to the English standard. We thank our sources at eBible.org, Crosswire.org, unbound.Biola.edu, Bible4u.net, and NHEB.net. The Aionian Bible is copyrighted with creativecommons.org/licenses/by/4.0, allowing 100% freedom to copy and print, if respecting source copyrights. Check the Reader's Guide and read at AionianBible.org, with Android, and with TOR network. Why purple? King Jesus' Word is royal and purple is the color of royalty! All profits are given to CoolCup.org.

History

Afaan Oromoo at AionianBible.org/History

06/21/75 - Two boys, P. and J., wonder if Jesus saves all and pray.
04/15/85 - Aionian Bible conceived as B. and J. pray.
12/18/13 - Aionian Bible announced as J. and J. pray.
06/21/15 - Aionian Bible birthed as G. and J. pray.
01/11/16 - AionianBible.org domain registered.
06/21/16 - 30 translations available in 12 languages.
12/07/16 - Nainoia Inc established as non-profit corporation.
01/01/17 - Creative Commons Attribution No Derivatives 4.0 license added.
01/16/17 - Aionian Bible Google Play Store App published.
07/01/17 - 'The Purple Bible' nickname begins.
07/30/17 - 42 translations now available in 22 languages.
02/01/18 - Holy Bible Aionian Edition® trademark registered.
03/06/18 - Aionian Bibles available in print at Amazon.com.
09/15/18 - Aionian Bible dedicated as J. and J. pray again.
10/20/18 - 70 translations now available in 33 languages.
11/17/18 - 104 translations now available in 57 languages.
03/24/19 - 135 translations now available in 67 languages.
10/28/19 - Aionian Bible nursed as another J. and J. pray.
10/31/19 - 174 translations now available in 74 languages.
02/22/20 - Aionian Bibles available in print at Lulu.com.
05/25/20 - Illustrations by Gustave Doré, La Grande Bible de Tours, Felix Just.
08/29/20 - Aionian Bibles now available in ePub format.
12/01/20 - Right to left and Hindic languages now available in PDF format.
03/31/21 - 214 translations now available in 99 languages.
11/17/21 - Aionian Bible Branded Leather Bible Covers now available.
12/20/21 - Social media presence on Facebook, Twitter, LinkedIn, YouTube, etc.
01/01/22 - 216 translations now available in 99 languages.
01/09/22 - StudyPack resources for Bible translation study.
01/23/22 - Volunteers celebrate with pie and prayer.
02/14/22 - Strong's Concordance from Open Scriptures and STEPBible.
02/14/23 - Aionian Bible published on the TOR Network.
12/04/23 - Eleēsē added to the Aionian Glossary.
02/04/24 - 352 translations now available in 142 languages.
05/01/24 - 370 translations now available in 164 languages.
08/05/24 - 378 translations now available in 165 languages.
08/18/24 - Creative Commons Attribution 4.0 International, if source allows.
10/20/24 - Gospel Primer handout format.
11/24/24 - Progressive Web Application off-line format.
01/28/25 - All profits are given to CoolCup.org.
03/12/25 - 382 translations now available in 166 languages.
05/04/25 - 393 translations now available in 175 languages.
05/27/25 - 462 translations now available in 229 languages.

Table of Contents

NEW TESTAMENT

Maatewos 1
Maarqos 36
Luqaas 58
Yohannis 96
Hojii 124
Roomaa 162
1 Qorontos 177
2 Qorontos 192
Galaatiyaa 202
Efesoon 207
Fiiliphisiyuus 212
Qolosaayis 216
1 Tasaloniiqee 220
2 Tasaloniiqee 223
1 Xiimotewos 225
2 Xiimotewos 230
Tiitoo 233
Fiilmoonaa 235
Ibroota 236
Yaaqoob 247
1 Phexros 251
2 Phexros 255
1 Yohannis 258
2 Yohannis 262
3 Yohannis 263
Yihuudaa 264
Mul'ata 266

APPENDIX

Reader's Guide
Glossary
Maps
Destiny
Illustrations, Doré

NEW TESTAMENT

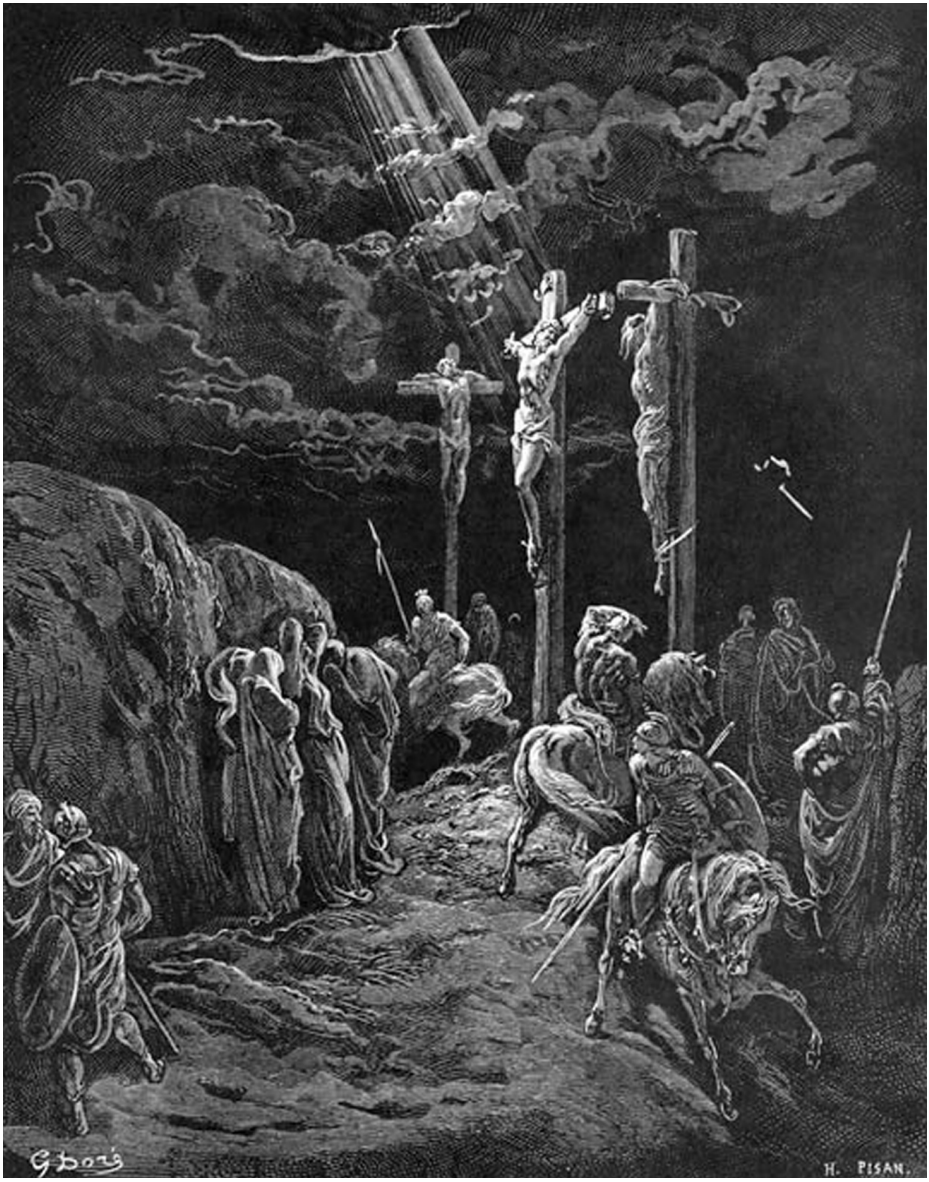

Yesuusis, "Yaa Abbaa, isaan waan hojjetan hin beekaniitii isaaniif dhiisi" jedhe. Isaanis ixaa buufatanii uffata isaa gargar qooddatan.
Luqaas 23:34

Maatewos

1 Hiddi dhaloota Yesuus Kiristoos sanyii
Daawit, sanyii Abrahaam ta'e sanaa kanaa
dha: **2** Abrahaam Yisihaaqin dhalche; Yisihaaq
Yaaqoobin dhalche; Yaaqoob Yihuudaa fi
obboloota isaa dhalche; **3** Yihuudaan Taamaar
irraa Faaresii fi Zeraa dhalche; Faares Hezroonin
dhalche; Hezroon Arraamin dhalche; **4**
Arraam Amiinaadaabin dhalche; Abiinaadaab
Nahishoonin dhalche; Nahishoon Salmoonin
dhalche; **5** Salmoon Rahaab irraa Bo'eezin
dhalche; Bo'eez Ruut irraa Yoobeedin dhalche;
Yoobeed Isseeyin dhalche; **6** Isseey Daawit
Mooticha dhalche. Daawit niitii Uuriyaa
irraa Solomoonin dhalche; **7** Solomoon
Rehoobo'aamin dhalche; Rehoobo'aam Abiyaa
dhalche; Abiyaan Asaafin dhalche; **8** Asaaf
Yehooshaafaaxin dhalche; Yehooshaafaax
Yehooraamin dhalche; Yehooraam Uziyaan
dhalche; **9** Uziyaan Yootaamin dhalche;
Yootaam Akaazin dhalche; Akaaz Hisqiyaasin
dhalche; **10** Hisqiyaas Minaasee dhalche;
Minaaseen Aamoonin dhalche; Aamoon
Yosiyaasin dhalche; **11** Yosiyaas bara boojuu
Baabilon keessa, Yekooniyaanii fi obboloota
isaa dhalche. **12** Boojuu Baabilon booddee,
Yekooniyaan She'altii'eelin dhalche; She'altii'eel
Zarubaabelin dhalche; **13** Zarubaabel Abiyuudin
dhalche; Abiyuud Eliyaaqeemin dhalche;
Eliyaaqeem Azoorin dhalche; **14** Azoor Zaadoqin
dhalche; Zaadoq Akiimin dhalche; Akiim
Eliyuudin dhalche; **15** Eliyuud Ele'aazaarin
dhalche; Ele'aazaar Maattaanin dhalche;
Maattaan Yaaqoobin dhalche; **16** Yaaqoob
Yoosefin dhalche; Yoosef kunis dhirsa
Maariyaam ishee Yesuus isa Kiristoos jedhamu
deesse sanaa ti. **17** Egaa walumaa galatti
Abrahaamii hamma Daawititti dhaloota kudha
afur, Daawitii hamma boojuu Baabilonitti
dhaloota kudha afur, boojuu Baabilonii hamma
Kiristoosiitti dhaloota kudha afurtu ture. **18**
Dhalachuun Yesuus Kiristoos akkana ture: Haati
isaa Maariyaam kaadhima Yoosef turte; isheenis
utuu Yoosef wajjin wal bira hin ga'in Hafuura
Qulqulluudhaan ulfooftee argamte. **19** Yoosef
kaadhimni ishee sunis nama qajeelaa waan
tureef, dhoksaadhaan ishee dhiisuu murteesse
malee uummata duratti ishee qaanessuu hin
barbaanne. **20** Utuu inni waan kana yaadaa
jiruu, ergamaan Gooftaa abjuu keessa itti
mul'atee akkana jedheen; "Yaa Yoosef ilma
Daawit, kaadhimni kee Maariyaam Hafuura
Qulqulluudhaan waan ulfoofteef ishee fuudhuu
hin sodaatin. **21** Isheen ilma deessi; atis maqaa
isaa Yesuus jettee ni moggaafta; inni saba
isaa cubbuu isaanii irraa ni fayyisaatii." **22**
Kun hundinuu akka wanni Gooftaan karaa
raajichaatiin dubbate sun raawwatamuuf ta'e.
23 Innis, "Kunoo, durbi tokko ni ulfoofti;
ilma ni deessi; maqaa isaas Amaanu'el jedhu"
jedha. Amaanu'el jechuunis, "Waaqni nu
wajjin jira" jechuu dha. **24** Yoosefis hirribaa
dammaqee akkuma ergamaan Gooftaa isa
ajajetti Maariyaamin niitummaadhaan mana
isaatti fudhate. **25** Garuu inni hamma isheen
ilma deessutti ishee bira hin geenye. Maqaa
isaas, "Yesuus" jedhee moggaase.

2 Bara Heroodis Mootichaa keessa, erga
Yesuus magaalaa Beetlihem Yihuudaatti
argamtu keessatti dhalatee booddee, beektonni
ba'a biiftuutii gara Yerusaalem dhufan; **2**
isaanis, "Mootiin Yihuudootaa inni dhalate
sun eessa jira? Nu urjii isaa ba'a biiftuutti
arginee isaaf sagaduu dhufneerra" jedhanii
gaafatan. **3** Heroodis Mootichi yommuu waan
kana dhaga'etti ni jeeqame; Yerusaalemis
guutummaatti isa wajjin jeeqamte. **4** Innis
luboota hangafootaa fi barsiistota seeraa hunda
saba keessaa walitti qabee, Kiristoos eessatti
akka dhalatu isaan gaafate. **5** Isaanis akkana
jedhanii deebisaniif; "Beetlihem Yihuudaatti
dhalata; kunis dubbii raajichi, "'Yaa Beetlihem
ishee biyya Yihuudaa, ati gonkumaa bulchitoota
Yihuudaatii gad miti; bulchaan saba koo
Israa'elin tiksu si keessaa ni ba'aatii' jedhee
barreesse sanaa dha." **7** Ergasii Heroodis
beektota sana dhoksaatti waamee yeroo itti
urjiin sun mul'ate isaan irraa hubate. **8**
Innis, "Dhaqaatii jabeessaa mucicha barbaadaa.

Yeroo argitanitti immoo akka anis dhufee isaaf
sagaduuf natti himaa" jedhee Beetlihemitti
isaan erge. 9 Isaanis erga waan mootichi
jedhe sana dhaga'anii booddee karaa isaanii
itti fufan; urjiin isaan ba'a biiftuutti argan
sunis hamma iddoo mucichi ture ga'ee
dhaabatutti isaan dura deeme. 10 Isaanis yeroo
urjii sana arganitti akka malee gammadan.
11 Akkuma mana ol seenaniinis mucicha,
haadha isaa Maariyaam wajjin argan; kufaniis
sagadaniif. Qorxii isaaniis bananii kennaa
warqee, ixaanaa fi qumbii dhi'eessaniif. 12
Beektonnis akka gara Heroodisitti hin deebineef
waan abjuudhaan of eeggachiisni isaaniif
kennameef karaa biraatiin biyya isaaniitti
deebi'an. 13 Yommuu beektonni sun deemanitti,
kunoo ergamaan Gooftaa abjuudhaan Yoosefitti
mul'atee, "Sababii Heroodis mucicha ajjeesuu
barbaaduuf ka'iitii mucichaa fi haadha isaa
fudhadhuutii Gibxitti baqadhu. Hamma ani
yeroo ati itti deebitu sitti himutti achuma turi"
jedheen. 14 Kanaafuu Yoosef ka'ee mucichaa
fi haadha isaa halkaniin fudhatee Gibxitti
qajeele; 15 hamma Heroodis du'uttis achi jiraate.
Kunis akka wanni Gooftaan karaa raajichaatiin,
"Ani Gibxii ilma koo waameera" jedhe sun
raawwatamuuf ta'e. 16 Heroodis yommuu akka
beektonni sun isa gowwoomsan hubatetti akka
malee aare; innis akka yeroo beektota sana
irraa bareetti, ijoollee dhiiraa warra umuriin
isaanii waggaa lamaa fi hammasii gad ta'e
kanneen Beetlihemii fi naannoo ishee keessa
jiraatan hunda nama itti ergee ficcisiise. 17
Kanaanis wanni Ermiyaas raajichi dubbate ni
raawwatame. Innis akkana jedha: 18 "Sagaleen
boo'ichaatii fi wawwaannaa guddaan tokko
Raamaa keessaa dhaga'ame; sababii isaan hin
jirreef, Raahel ijoollee isheetiif boo'aa jirti;
jajjabaachuus ni didde." 19 Erga Heroodis du'ee
booddee, ergamaan Gooftaa tokko Gibxitti
abjuudhaan Yoosefitti mul'atee, 20 "Warri
lubbuu mucichaa barbaadan waan du'aniif
ka'iitii mucicha haadha isaa wajjin fudhadhuutii
biyya Israa'el dhaqi" jedheen. 21 Kanaafuu
Yoosef ka'ee mucichaa fi haadha isaa fudhatee
biyya Israa'el dhaqe. 22 Garuu yommuu akka
Arkelaawoos iddoo abbaa isaa, iddoo Heroodis
Yihuudaa irratti mo'e dhaga'etti achi dhaquu
sodaate; abjuudhaanis waan of eeggachiisni
isaaf kennameef gara aanaa Galiilaa deeme;
23 achis dhaqee magaalaa Naazreeti jedhamtu
keessa jiraate. Kunis dubbiin, "Inni Naaziricha
jedhamee ni waamama" jedhamee karaa
raajotaatiin dubbatame sun akka raawwatamuuf
ta'e.

3 Bara sana Yohannis Cuuphaan gammoojjii
Yihuudaa keessatti lallabaa dhufe; 2 innis,
"Mootummaan samii dhi'aateeraatii qalbii
jijjiirradhaa" jedhe. 3 Kunis isa waa'een
isaa karaa Isaayyaas raajichaatiin, "Sagalee
nama, 'Gooftaadhaaf karaa qopheessaa; daandii
qajeelaas isaaf hojjedhaa' jedhee gammoojjii
keessaa iyyu tokkoo" jedhamee dubbatame
sanaa dha. 4 Uffanni Yohannis rifeensa gaalaa
irraa hojjetame; innis mudhii isaatti sabbata
teephaa hidhata ture. Nyaanni isaa immoo
hawwaannisaa fi damma bosonaa ture. 5
Namoonnis Yerusaalem irraa, Yihuudaa hundaa
fi biyya naannoo Yordaanos guutuu irraa
gara isaa dhaqaa turan. 6 Cubbuu isaaniis
himachaa, Laga Yordaanos keessatti isaan
cuuphamaa turan. 7 Inni garuu yommuu
Fariisotaa fi Saduuqota keessaa baay'een isaanii
utuu gara iddoo inni itti cuuphaa turee
dhufanuu argetti akkana jedheen; "Isin ijoollee
buutii nana! Dheekkamsa dhufu jalaa akka
baqattaniif eenyutu isinitti hime? 8 Egaa ija
qalbii jijjiirrannaa mirkaneessu naqadhaa. 9
Isin, 'Abbaan keenya Abrahaamii dha' ofiin
jechuu waan dandeessan hin se'inaa. Waaqni
dhagoota kanneen irraa Abrahaamiif ijoollee
kaasuu akka danda'u ani isinittan himaatii.
10 Qottoon amma iyyuu hidda mukkeenii irra
kaa'ameera; mukti ija gaarii hin naqanne
hundinuus muramee ibiddatti darbatama. 11
"Ani qalbii jijjiirrannaadhaafin bishaaniin isin
cuupha. Inni na duubaan dhufu garuu na caalaa
jabaa dha; ani kophee isaa iyyuu baachuuf hin
malu. Inni Hafuura Qulqulluu fi ibiddaan isin
cuupha. 12 Inni afarsaa ittiin midhaan qulleessu

of harkaa qaba; qamadii isaa gombisaatti naqata;
oobdii isaa ni qulqulleessa; habaqii garuu
ibidda hin dhaamneen guba." 13 Yesuus ergasii
Yohannisiin cuuphamuuf Galiilaadhaa gara Laga
Yordaanos dhufe. 14 Yohannis garuu, "Ani siin
cuuphamuu na barbaachisa; ati immoo gara
koo dhuftaa?" jedhee isa dhowwe. 15 Yesuusis
deebisee, "Ammaaf akkanuma haa ta'uu dhiisi;
nu qajeelummaa hunda raawwachuudhaaf waan
kana gochuu qabnaatii" jedheen. Yohannisis
isa dhowwuu dhiise. 16 Yesuusis akkuma
cuuphameen bishaan keessaa ol ba'e. Innis
yommusuma samiin banamee, utuu Hafuurri
Waaqaa akkuma gugeetti gad bu'ee isa irras
qubatuu arge. 17 Sagaleen tokkos samii irraa,
"Kun Ilma koo isa ani jaalladhuu dha; isatti
baay'ee nan gammada" jedhe.

4 Ergasii Yesuus akka diiyaabiloosiin qoramuuf
Hafuuraan gammoojjiitti geeffame. 2 Innis
erga guyyaa afurtamaa fi halkan afurtama
soomee booddee ni beela'e. 3 Inni nama qoru
sun gara isaa dhufee, "Ati yoo Ilma Waaqaa taate,
akka dhagoonni kunneen buddeena ta'an ajaji"
jedheen. 4 Yesuus immoo deebisee, "'Namni
dubbii afaan Waaqayyootii ba'u hundaan
malee buddeena qofaan hin jiraatu'jedhamee
barreeffameera" jedheen. 5 Ergasii diiyaabiloos
gara magaalaa qulqulluutti isa geessee fiixee
mana qulqullummaa irra dhaabachiise. 6
Akkanas jedheen; "Ati yoo Ilma Waaqaa
taate, gad of darbadhu. Akkana jedhamee
barreeffameeraatii: "'Inni ergamoota isaa siif ni
ajaja; isaanis akka ati miilla keetiin dhagaatti
hin buuneef, harka isaaniitiin ol si fuudhu.'" 7
Yesuus immoo deebisee, "'Waaqa kee Goofticha
hin qorin'jedhamee barreeffameera" jedheen.
8 Ammas diiyaabiloos tulluu akka malee ol
dheeraa tokkotti ol isa baasee mootummoota
addunyaa hundaa fi ulfina isaanii isatti argisiise.
9 Akkanas jedheen; "Yoo ati gad jettee naaf
sagadde, waan kana hundumaa siifin kenna."
10 Yesuusis, "Seexana nana, narraa fagaadhu!
'Waaqa kee Gooftichaaf sagadi; isuma qofa
tajaajili'jedhamee barreeffameeraatii" jedheen.
11 Diiyaabiloosis isa dhiisee deeme; ergamoonni
immoo dhufanii isa tajaajilan. 12 Yesuus
yommuu akka Yohannis mana hidhaatti galfame
dhaga'etti Galiilaatti deebi'e. 13 Innis Naazreetii
ba'ee gara Qifirnaahom ishee biyya Zebuuloonii
fi Niftaalem keessatti qarqara galaanaatti
argamtu sanaa dhaqee achi jiraate; 14 kunis
akka dubbiin karaa Isaayyaas raajichaatiin
dubbatame sun raawwatamuuf ta'e; dubbichis
akkana jedha: 15 "Biyyi Zebuuloonii fi biyyi
Niftaalem kanneen Yordaanos gama, qarqara
Daandii Galaanaa irra jiran, Galiilaan Namoota
Ormaas, 16 sabni dukkana keessa jiraatu,
ifa guddaa argeera; warra biyya gaaddidduu
du'aa keessa jiraataniifis, ifni ba'eera." 17
Yesuus yeroo sanaa jalqabee, "Mootummaan
samii dhi'aateeraatii qalbii jijjiirradhaa" jedhee
lallabuutti ka'e. 18 Yesuus utuu qarqara Galaana
Galiilaa irra deemaa jiruu, obboloota lama
jechuunis Simoon isa Phexros jedhamuu fi
obboleessa isaa Indiriiyaasin arge. Isaanis
qurxummii qabdoota waan ta'aniif kiyyoo
galaanatti darbachaa turan. 19 Yesuusis,
"Kottaa, na duukaa bu'aa; anis akka isin
qabduu namootaa taataniif isin nan erga"
jedheen. 20 Isaanis yommusuma kiyyoo isaanii
dhiisanii isa duukaa bu'an. 21 Innis utuu
achii ka'ee deemuu obboloota gara biraa
lama jechuunis Yaaqoob ilma Zabdewoosii
fi obboleessa isaa Yohannisin arge. Isaanis
abbaa isaanii Zabdewoos wajjin kiyyoo isaanii
qopheeffachaa bidiruu keessa turan. Yesuusis
isaan waame; 22 isaanis yommusuma bidiruu
sanaa fi abbaa isaanii dhiisanii isa duukaa
bu'an. 23 Yesuus manneen sagadaa isaanii
keessatti barsiisaa, wangeela mootummaa
lallabaa, dhibee fi dhukkuba saba keessa jiru
hunda fayyisaa Galiilaa guutuu keessa deeme.
24 Oduun waa'ee isaas Sooriyaa hunda keessatti
dhaga'ame; namoonnis warra dhukkuba garaa
garaatiin qabaman, warra dhukkuba hamaan
dhiphatan, warra hafuura hamaan qabaman,
warra dhukkuba gaggabdootiin dhiphatanii
fi warra dhagni irratti du'e isatti fidan; innis
isaan fayyise. 25 Tuunni namoota baay'ees
Galiilaadhaa, Magaalaa Kurnanii, Yerusaalemii,

Yihuudaa fi biyya Yordaanos gamaatii isa
duukaa bu'e.

5 Yesuus yommuu namoota baay'ee argetti,
tulluutti ol ba'ee taa'e. Barattoonni isaas
gara isaa dhufan; **2** innis isaan barsiisuu jalqabe.
Akkanas jedhe: **3** "Warri hafuuraan hiyyeeyyii
ta'an eebbifamoo dha; mootummaan samii kan
isaaniitii. **4** Warri gaddan eebbifamoo dha;
jajjabina ni argatuutii. **5** Warri garraamiin
eebbifamoo dha; lafa ni dhaaluutii. **6**
Warri qajeelummaa beela'anii fi dheebotan
eebbifamoo dha; isaan ni quufuutii. **7** Araara
qabeeyyiin eebbifamoo dha; araara ni argatuutii.
8 Warri garaan isaanii qulqulluu eebbifamoo
dha; Waaqa ni arguutii. **9** Warri nagaa buusan
eebbifamoo dha; ijoollee Waaqaa ni jedhamuutii.
10 Warri qajeelummaadhaaf jedhanii ari'ataman
eebbifamoo dha; mootummaan samii kan
isaaniitii. **11** "Yommuu namoonni sababii kootiif
jedhanii isin arrabsan, yommuu isin ari'atanii
fi yommuu waan hamaa gosa hundaa sobaan
isin irratti dubbatan isin eebbifamoo dha. **12**
Sababii gatiin keessan samii keessatti guddaa
ta'eef ililchaa; gammadaas; isaan raajota isin
dura turanis haaluma kanaan ari'ataniiruutii. **13**
"Isin soogidda lafaa ti. Garuu soogiddi yoo mi'aa
isaa dhabe, mi'aan isaa akkamiin deebifamuu
danda'a? Gad gatamee miillaan dhidhiitama
malee si'achi waan tokko illee hin fayyadu. **14**
"Isin ifa addunyaa ti. Magaalaan gaara gubbaa
jiru tokko dhokachuu hin danda'u. **15** Yookaan
namoonni ibsaa qabsiisanii gombisaa jala hin
kaa'an. Qooda kanaa baattuu isaa irra kaa'u;
ibsaan sunis namoota mana keessa jiran hundaaf
ifa kenna. **16** Akka namoonni hojii keessan isa
gaarii arganii abbaa keessan kan samii irraatiif
ulfina kennaniif ifni keessanis akkasuma fuula
namootaa duratti haa ifu. **17** "Isin waan ani Seera
yookaan Raajota diiguu dhufe hin se'inaa; ani
isaan raawwachuuf malee diiguuf hin dhufne. **18**
Ani dhuguman isinitti hima; hamma samii fi lafti
darbanitti, Seerri guutummaatti raawwatama
malee seericha keessaa qubeen tokko iyyuu,
tuqaan xinnoon ishee iyyuu gonkumaa hin
baddu. **19** Kanaafuu namni ajajawwan kanneen
keessaa xinnaa isaa illee diigu, kan akka
warri kaanis diiganiif barsiisu kam iyyuu
mootummaa samii keessatti xinnaa jedhama;
namni ajajawwan kanneen eeguu fi kan warra
kaanis barsiisu kam iyyuu garuu mootummaa
samii keessatti guddaa jedhama. **20** Ani isinittin
hima; qajeelummaan keessan qajeelummaa
Fariisotaatii fi qajeelummaa barsiistota seeraa
yoo caaluu baate isin dhugumaan mootummaa
samiitti hin galtan. **21** "Isin akka bara
dheeraan dura namootaan, 'Hin ajjeesin; nama
ajjeese kamitti iyyuu ni muramaa'jedhame
dhageessaniirtu. **22** Ani garuu isinittin hima;
nama obboleessa isaatti dheekkamu hundumaa
murtiitu eeggata. Namni obboleessa isaatiin
'Raatuu' jedhu hundis murtii waldaatti dhi'aata.
Nama obboleessa isaatiin 'Doofaa nana!' jedhu
immoo ibidda gahaannamtu isa eeggata. **(Geenna g1067)** **23** "Kanaafuu ati yeroo kennaa kee iddoo
aarsaatti dhi'eessitutti yoo akka obboleessi
kee komii sirraa qabu yaadatte, **24** kennaa kee
achuma iddoo aarsaa duratti dhiisii dhaqiitii
duraan dursii obboleessa keetti araarami; ergasii
kottuutii kennaa kee dhi'eessi. **25** "Amajaajii
kee isa mana murtiitti si geessaa jiru wajjin
dafii walii gali. Kanas utuma isa wajjin karaa
jirtuu godhi; yoo kanaa achii amajaajiin kee
dabarsee abbaa seeraatti si kenna; abbaan seeraa
immoo poolisiitti si kenna; atis mana hidhaatti
darbatamta. **26** Ani dhuguman sitti hima; ati
hamma saantima ishee dhumaa baaftutti achii
hin baatu. **27** "Isin akka, 'Hin ejjin'jedhame
dhageessaniirtu. **28** Ani garuu isinittin hima;
namni hawwiidhaan dubartii ilaalu hundinuu
yaada isaatti ishee wajjin ejjeera. **29** Yoo iji
kee mirgaa si gufachiise, of keessaa baasii gati.
Dhagni kee guutuun gahaannamitti darbatamuu
irra, kutaa dhagna keetii keessaa tokko dhabuu
siif wayyaatii. **(Geenna g1067)** **30** Yoo harki
kee mirgaa si gufachiise of irraa murii gati.
Dhagni kee guutuun gahaannamitti galuu irra,
kutaa dhagna keetii keessaa tokko dhabuu
siif wayya. **(Geenna g1067)** **31** "Namni niitii isaa
hiiku kam iyyuu, 'Waraqaa ragaa hiikkaa haa
kennuuf'jedhameera. **32** Ani garuu isinittin

hima; namni utuu isheen halalummaa hin
hojjetin niitii isaa hiiku kam iyyuu akka isheen
ejjitu ishee taasisa; namni dubartii hiikamte
fuudhu kam iyyuus ni ejja. 33 “Ammas akka
warra duriitiin, ‘Waan kakatte Gooftaadhaaf
guuti malee sobaan hin kakatin’jedhame
dhageessaniirtu. 34 Ani garuu isinittin hima;
gonkumaa hin kakatinaa: samiidhaan hin
kakatinaa; inni teessoo Waaqaatii; 35 yookaan
lafaan hin kakatinaa; isheen ejjeta miilla isaatii;
yookaan Yerusaalemiin hin kakatinaa; isheen
magaalaa Mooticha Guddaatii. 36 Mataa keetiinis
hin kakatin; ati rifeensa tokko illee addeessuu
yookaan gurraachesuu hin dandeessuutii. 37
Wanni isin jechuu qabdan, ‘Eeyyee’ yookaan
‘Waawuu’ haa ta’u; wanni kanaa achii kam iyyuu
isa hamaa sana irraa dhufa. 38 “‘Qooda ijaa,
ija; qooda ilkaanii immoo ilkaan’akka jedhame
dhageessaniirtu. 39 Ani garuu isinittin hima.
Nama hamaadhaan hin morkatinaa. Yoo namni
tokko maddii kee mirgaa si kabale, kaanis itti
qabi. 40 Yoo namni tokko si himatee kittaa
kee sirraa fudhate, kootii kees kenniif. 41 Yoo
namni tokko akka ati gara kiiloo meetira tokkoo
fi walakkaa isa wajjin deemtu si dirqisiise,
ati immoo gara kiiloo meetira sadii isa wajjin
deemi. 42 Nama si kadhatuuf kenni; nama
sirraa liqeeffachuu barbaaduttis dugda hin
garagalchin. 43 “‘Ollaa kee jaalladhu; diina kee
jibbi’ akka jedhame dhageessaniirtu. 44 Ani
garuu isinittin hima; diinota keessan jaalladhaa;
warra isin ari’ataniifis kadhadhaa; 45 kanaanis
abbaa keessan kan samii irraatiif ijoollee ni
taatu. Inni warra hamoo fi warra gaggaariidhaaf
aduu isaa ni baasa; qajeeltotaa fi jal’ootaafis
bokkaa ni roobsa. 46 Isin warra isin jaallatan
qofa yoo jaallattan gatii maalii argattu? Kana
immoo qaraxxoonni iyyuu ni godhu mitii? 47
Isin yoo obboloota keessan qofa nagaa gaafattan
warra kaan caalaa maal hojjechuutti jirtu? Kana
immoo ormoonni iyyuu ni godhu mitii? 48
Akkuma abbaan keessan inni samii irraa mudaa
hin qabne sana, isinis warra mudaa hin qabne
ta’aa.

6 “Akka isaan isin arganiif jettanii ‘Hojii
qajeelummaa’ keessan fuula namootaa
duratti akka hin hojjenneef of eeggadhaa. Yoo
akkas gootan abbaa keessan kan samii irraa
biraa gatii hin qabaattaniitii. 2 “Kanaafuu
ati yommuu warra rakkataniif waa kennitutti
akka fakkeessitoonni namoota biratti jajamuuf
jedhanii manneen sagadaa keessattii fi karaa
irratti godhan sana malakataan hin labsatin.
Ani dhuguman isinitti hima; isaan gatii isaanii
argataniiru. 3 Yeroo ati rakkattootaaf waa
kennitutti garuu waan harki kee mirgaa godhu,
harki kee bitaa hin beekin; 4 kunis akka kennaan
kee dhoksaan ta’uuf. Abbaan kee inni waan
dhoksaatti hojjetamu argu sun ifaan ifatti
gatii siif kenna. 5 “Isin yommuu kadhattan
akka fakkeessitootaa hin ta’inaa; isaan namatti
mul’achuuf jedhanii manneen sagadaa keessaa
fi golee karaa irra dhaabatanii kadhachuu
jaallatuutii. Ani dhuguman isinitti hima; isaan
gatii isaanii argataniiru. 6 Ati garuu yeroo
kadhattu mana keetti ol gali; balbala cufadhuutii
Abbaa kee isa hin mul’anne sana kadhadhu.
Abbaan kee inni waan dhoksaatti hojjetamu
argu sun ifaan ifatti gatii siif kenna. 7 Isinis
yommuu kadhattan akka ormootaa dubbii
faayidaa hin qabne irra hin deddeebi’inaa;
isaan baay’ina dubbii isaaniitiin waan isaaniif
dhaga’amu se’u. 8 Isin akka isaanii hin ta’inaa;
abbaan keessan utuma isin hin kadhatin
iyyuu waan isin barbaachisu ni beekaatii. 9
“Egaa akkana jedhaa kadhadhaa: “‘Yaa Abbaa
keenya kan samii irra jirtu, maqaan kee haa
qulqullaa’u; 10 mootummaan kee haa dhufu;
fedhiin kee akkuma samii irratti ta’e sana,
lafa irrattis haa ta’u. 11 Buddeena keenya
kan guyyuma guyyaa har’a nuu kenni. 12
Akkuma nu warra yakka nutti hojjetaniif dhiifnu
sana, atis yakka keenya nuuf dhiisi. 13 Isa
hamaa jalaa nu baasi malee qoramatti nu hin
galchin.’ Mootummaan, humni, ulfinnis bara
baraan kan kee ti. 14 Yoo isin namootaaf
cubbuu isaanii dhiiftan, Abbaan keessan inni
samii irraas akkasuma isiniif dhiisaatii. 15
Yoo isin namootaaf cubbuu isaanii dhiisuu

baattan garuu, Abbaan keessanis akkasuma
cubbuu keessan isiniif hin dhiisu. 16 “Isin
yommuu soomtanitti akka fakkeessitootaa fuula
hin dukkaneeffatinaa; isaan akka soomuutti
jiran argisiifachuuf jedhanii fuula isaanii
hammeessu. Ani dhuguman isinitti hima; isaan
gatii isaanii argataniiru. 17 Ati garuu yeroo
soomtu mataa kee dibadhu; fuula kees dhiqadhu.
18 Kunis akka sooma kee sana abbaa kee
isa namatti hin mul’anne malee namni hin
beekneefii dha. Abbaan kee inni waan dhoksaatti
hojjetamu argu sun gatii kee ifaan ifatti siif
kenna. 19 “Isin iddoo itti bilii fi daana’oon
balleessituu fi iddoo itti hattuun cabsitee hattu
lafa irratti badhaadhummaa ofii keessaniif
hin kuufatinaa. 20 Garuu iddoo itti bilii fi
daana’oon nyaattee hin balleessinee fi iddoo
itti hattuun cabsitee hin hanne samii irratti
badhaadhummaa ofii keessaniif kuufadhaa.
21 Idduma badhaadhummaan kee jiru sana
garaan kees jiraatii. 22 “Iji ibsaa dhagnaa ti.
Iji kee fayyaa taanaan, dhagni kee guutuun
ifaan guutama. 23 Yoo iji kee fayyaa hin ta’in
garuu, dhagni kee guutuun ni dukkanaa’a. Erga
ifni si keessa jiru sun dukkanaa’ee, dukkanni
sun hammam haa jabaatu ree! 24 “Namni
gooftota lama tajaajiluu danda’u tokko iyyuu
hin jiru. Isa tokko jibbitee isa kaan jaallattaatii;
yookaan isa tokkoof of kennitee isa kaan
immoo tuffatta. Isinis Waaqaa fi Maallaqa
tajaajiluu hin dandeessan. 25 “Kanaafuu ani
isinittin hima; ‘Maal nyaanna yookaan maal
dhugna?’ jettanii waa’ee jireenya keessanii hin
yaadda’inaa; yookaan ‘maal uffanna?’ jettanii
waa’ee dhagna keessanii hin yaadda’inaa.
Jireenyi nyaata hin caaluu? Dhagnis uffata
hin caaluu? 26 Mee simbirroota samii ilaalaa;
isaan hin facaafatan yookaan hin haammatan
yookaan gombisaatti hin galfatan; ta’us Abbaan
keessan inni samii irraa isaan soora. Isin immoo
isaan caalaa gatii guddaa qabdu mitii? 27
Isin keessaa namni yaadda’uudhaan hojjaa
isaa irratti dhundhuma tokko dabalachuu
danda’uu eenyu? 28 “Isin maaliif waa’ee uffataa
yaaddoftu? Daraaraawwan dirree akkamitti
akka guddatan mee ilaalaa. Isaan hin dhama’an
yookaan hin fo’an. 29 Ani garuu isinittin hima;
Solomoon iyyuu ulfina isaa hunda keessatti,
akka tokkoo isaaniitti hin uffanne. 30 Isin yaa
warra amantii xinnoo nana. Waaqni erga marga
dirree kan har’a jiruu fi kan bor immoo ibiddatti
naqamutti iyyuu akkasitti uffisee, isinitti
immoo guddaa caalchisee hin uffisuu ree?
31 Kanaafuu, ‘Maal nyaanna?’ yookaan ‘Maal
dhugna?’ yookaan ‘Maal uffanna?’ jettanii hin
yaadda’inaa. 32 Kana hunda ormoonni iyyuu ni
barbaaduutii; Abbaan keessan inni samii irraas
akka wanni kun hundinuu isin barbaachisu ni
beeka. 33 Garuu duraan dursaatii mootummaa
isaatii fi qajeelummaa isaa barbaadaa; wanni
kun hundinuu akkasuma isiniif kennama. 34
Kanaafuu waa’ee boriitiif hin yaadda’inaa; bor
ofii isaatiif ni yaadda’aatii. Hamminni guyyaa
sanaa mataan isaa guyyicha ni ga’a.

7 “Akka isinitti hin muramneef namoota
kaanitti hin murinaa. 2 Murtiidhuma isin
namatti murtaniin isinitti muramaatii; safartuu
ittiin safartaniinis isiniif safarama. 3 “Ati maaliif
jirma ija kee keessa jiru arguu dhiiftee huuba
ija obboleessa keetii keessa jiru ilaalta? 4
Ati utuu jirmi ija kee keessa jiruu akkamitti
obboleessa keetiin, ‘Kottu mee ani huuba ija kee
keessa jiru siif nan baasa’ jechuu dandeessa?
5 Fakkeessituu nana; duraan dursiitii jirma
ija kee keessa jiru baafadhu; ergasiis huuba
ija obboleessa keetii keessa jiru baasuudhaaf
sirriitti argita. 6 “Waan qulqulluu sarootaaf
hin kenninaa; lula keessanis booyyee dura
hin buusinaa. Yoo kana gootan isaan miilla
isaaniitiin dhidhiitu; gara galanis isin cicciru. 7
“Kadhadhaa, isiniif ni kennamaa; barbaadaa, ni
argattuu; rurrukutaa, balballi isiniif ni banamaa.
8 Namni kadhatu hundi ni argataatii; namni
barbaadu ni argata; nama rurrukutuufis balballi
ni banama. 9 “Isin keessaa namni yoo ilmi
isaa buddeena isa kadhate, dhagaa kennuuf
eenyu? 10 Yookaan yoo inni qurxummii isa
kadhate, bofa kennuuf eenyu? 11 Erga isin
warri hamoon iyyuu kennaa gaarii ijoollee
keessaniif kennuu beektanii, abbaan keessan

inni samii irraa immoo hammam caalchisee
warra isa kadhataniif kennaa gaarii haa kennuu
ree! 12 Kanaafuu waan akka namoonni isiniif
godhan barbaaddan hundumaa isinis akkasuma
isaaniif godhaa; Seerris Raajonnis kanumaatii. 13
“Karra dhiphaadhaan seenaa. Karaan badiisatti
geessu bal’aadhaatii; karri isaas bal’aa dha;
namoonni ittiin seenanis baay’ee dha. 14 Garuu
karri isaa dhiphaa dha; karaan jireenyatti
nama geessu qal’aa dha; warri isa argatanis
muraasa. 15 “Raajota sobaa warra kal’ee hoolaa
uffatanii gara keessan dhufan, kanneen keessi
isaanii garuu yeeyyii akka malee beela’ee waa
cicciratu ta’e irraa of eeggadhaa. 16 Isin ija
isaaniitiin isaan beektu. Namoonni qoraattii
irraa wayinii yookaan sokorruu irraa harbuu ni
ciruu? 17 Akkasumas mukni gaariin hundumtuu
ija gaarii naqata; mukni gadheen immoo ija
gadhee naqata. 18 Mukni gaariin ija gadhee
naqachuu hin danda’u; mukni gadheenis ija
gaarii naqachuu hin danda’u. 19 Mukni ija gaarii
hin naqanne hundi muramee ibiddatti naqama.
20 Kanaaf isin ija isaaniitiin isaan beektu. 21
“Nama fedhii Abbaa koo isa samii irraa raawwatu
malee namni, ‘Yaa Gooftaa, yaa Gooftaa’ naan
jedhu hundi mootummaa samiitti hin galu.
22 Guyyaa sana namoonni hedduun, ‘Yaa
Gooftaa, yaa Gooftaa, nu maqaa keetiin raajii
dubbanneerra mitii? Maqaa keetiin hafuurota
hamoo baafneerra mitii? Maqaa keetiin dinqii
hedduu hojjenneerra mitii?’ naan jedhu. 23
Ani immoo, ‘Narraa fagaadhaa! Isin warra
hammina hojjettan, ani gonkumaa isin hin
beekne’ jedhee ifaan ifatti isaanitti nan hima.
24 “Kanaafuu namni dubbii koo kana dhaga’ee
hojiidhaan argisiisu hundi, nama ogeessa mana
isaa kattaa irratti ijaarrate fakkaata. 25 Bokkaan
roobee, lolaan lola’ee, bubbeenis bubbisee mana
sana dha’e; manichi garuu waan kattaa irratti
hundeeffameef hin jigne. 26 Namni dubbii
koo kana dhaga’ee hojiidhaan hin argisiifne
hundi garuu nama gowwaa mana isaa cirracha
irratti ijaarrate fakkaata. 27 Bokkaan roobee,
lolaan lola’ee, bubbeenis bubbisee manicha
dha’e; manni sunis ni jige; jiguun isaas akka
malee hamaa ture.” 28 Yommuu Yesuus dubbii
kana dubbatee raawwatetti namoonni barsiisa
isaa ni dinqisiifatan; 29 inni akka barsiistota
seeraatti utuu hin ta’in, akka nama taayitaa
qabu tokkootti isaan barsiisa tureetii.

8 Yeroo Yesuus gaara irraa bu’etti, tuuta
namoota baay’eetu isa duukaa bu’e. 2 Kunoo
namichi lamxaa’aan tokkos dhufee, fuula isaa
duratti jilbeenfatee, “Yaa Gooftaa, yoo fedhii
kee ta’e, ati na qulqulleessuu ni dandeessa”
jedheen. 3 Yesuusis harka isaa hiixatee namicha
qaqqabee, “Fedhii koo ti; qulqullaa’i!” jedheen.
Lamxiin isaas yeruma sana qulqullaa’e. 4
Ergasiis Yesuus, “Nama tokkotti illee akka
hin himne beekkadhu. Garuu dhaqiitii akka
isaaniif ragaa ta’uuf lubatti of argisiisi; kennaa
Museen ajaje sana illee dhi’eessi” jedheen. 5
Yeroo Yesuus Qifirnaahom seenetti, ajajaan
dhibbaa tokko gara isaa dhufee akkana jedhee
isa kadhate; 6 “Yaa Gooftaa, tajaajilaan koo
dhagni irratti du’ee mana ciisa; akka malees
dhiphachaa jira.” 7 Yesuusis, “Ani dhufeen isa
fayyisa” jedheen. 8 Ajajaan dhibbaa sun immoo
akkana jedhee deebiseef; “Yaa Gooftaa, ati
bantii mana kootii jala seenuun naaf hin malu.
Garuu dubbicha qofa dubbadhu; tajaajilaan
koo ni fayyaatii. 9 Ani mataan koo iyyuu
nama taayitaa jala jiruu dha; loltootas of jalaa
qaba. Isa tokkoon, ‘Deemi’ nan jedha; innis ni
deema; isa kaaniin immoo, ‘Kottu’ nan jedha;
innis ni dhufa. Tajaajilaa kootiinis, ‘Waan kana
hojjedhu’ nan jedha; innis ni hojjeta.” 10 Yesuus
yommuu waan kana dhaga’etti dinqifatee warra
isa duukaa bu’aa turaniin akkana jedhe; “Ani
dhuguma isinittin hima; ani Israa’el keessatti
nama amantii guddaa akkanaa qabu tokko illee
hin arganne. 11 Ani isinittin hima; namoonni
hedduun ba’a biiftuutii fi lixa biiftuutii ni
dhufu; isaanis Abrahaam, Yisihaaqii fi Yaaqoob
wajjin mootummaa samii keessatti maaddiitti
ni dhi’aatu. 12 Ijoolleen mootummaa garuu
dukkana alaatti gad darbatamu; achitti boo’uu
fi ilkaan qaruutu ta’a.” 13 Yesuusis deebisee
ajajaa dhibbaa sanaan, “Akkuma amantii keetii
siif haa ta’u; deemi!” jedhe. Tajaajilaan isaas

yeruma sana fayye. 14 Yesuus yommuu mana
Phexros seenetti, haati niitii Phexros dhukkuba
dhagna gubaadhaan qabamtee ciiftee arge. 15
Innis harka ishee tuqe; dhagna gubaan sunis
ishee dhiise; isheenis kaatee isa tajaajiluu
jalqabde. 16 Galgala sanas namoota hafuurota
hamoon qabaman hedduu gara isaa fidan;
innis jecha tokkoon hafuurota sana baase;
dhukkubsattoota hundumaa ni fayyise. 17 Kunis
akka dubbiin karaa Isaayyaas raajichaatiin,
"Inni dhibee keenya nurraa fuudhe; dhukkuba
keenyas ni baate" jedhame sun raawwatamuuf
ta'e. 18 Yesuus yommuu tuuta namoota baay'ee
naannoo isaatti argetti akka gama ce'aniif
ajaje. 19 Barsiisaan seeraa tokkos gara isaa
dhufee, "Yaa barsiisaa, ani iddoo ati dhaqxu
hundatti si duukaa nan bu'a" jedhe. 20
Yesuusis deebisee, "Waangoonni boolla qabu;
simbirroonnis man'ee qabu; Ilmi Namaa garuu
iddoo itti mataa isaa irkifatu illee hin qabu"
jedhe. 21 Barattoota isaa keessaas inni tokko,
"Yaa Gooftaa, dura akka ani dhaqee abbaa
koo awwaalladhu naa eeyyami!" jedheen. 22
Yesuus garuu, "Warri du'an du'aa isaanii
haa awwaallatan; ati immoo na duukaa bu'i"
jedheen. 23 Yommuu inni bidiruu yaabbatettis,
barattoonni isaa isa duukaa bu'an. 24 Akkuma
tasaa bubbeen hamaan tokko galaana irratti
ka'e; dambaliinis bidiruu sana irra gara gale.
Yesuus garuu rafaa ture. 25 Barattoonni isaa
gara isaa dhufanii, "Yaa Gooftaa, nu oolchi!
Nu dhumuufii!" jedhanii isa dammaqsan. 26
Innis deebisee, "Isin warra amantii xinnoo
nana; maaliif akkana sodaattu?" jedheen. Ka'ees
bubbee sanaa fi galaana sana ifate; tasgabbiin
guddaanis ni ta'e. 27 Namoonnis dinqifatanii,
"Namni bubbee fi galaanni ajajamaniif kun nama
akkamii ti?" jedhan. 28 Yommuu Yesuus gama
ce'ee biyya Gadareen ga'etti, namoonni hafuura
hamaan qabaman lama iddoo awwaalaatii
ba'anii itti dhufan. Isaanis waan akka malee
hamoo turaniif namni tokko iyyuu karaa sana
irra darbuu hin danda'u ture. 29 Isaanis, "Yaa
Ilma Waaqaa, ati maal nurraa barbaadda? Utuu
yeroon sun hin ga'in nu dhiphisuu dhufte
moo?" jedhanii iyyan. 30 Hoomaan booyyee
guddaan isaas xinnoo isaan irraa fagaatee
dheedaa ture. 31 Hafuuronni hamoon sunis,
"Yoo nu baafte, gara hoomaa booyyee sanaatti
nu ergi" jedhanii Yesuusin kadhatan. 32 Innis,
"Dhaqaa!" jedheen. Isaanis namicha keessaa
ba'anii hoomaa booyyee sanatti galan; hoomaan
sun guutuunis ededa hallayyaa irraa gad gugatee
galaanatti nam'ee bishaan keessatti dhume.
33 Warri booyyeewwan tiksan sunis baqatanii
magaalaa seenan; isaanis waan hunda, waan
namoota hafuurota hamoon qabamanii turan
irra ga'es ni odeessan. 34 Magaalaan sun
guutuunis Yesuusin arguuf ba'e. Yommuu isa
argettis akka inni biyya isaanii keessaa ba'uuf
isa kadhate.

9 Yesuus bidiruu yaabbatee galaana ce'ee gara
magaalaa isaa dhufe. 2 Kunoo, jarri tokko
nama dhagni irratti du'ee siree irra ciisu tokko
gara isaa fidan. Yesuusis yommuu amantii
isaanii argetti namichaan, "Ilma koo jabaadhu;
cubbuun kee siif dhiifameeraatii" jedhe. 3 Kana
irratti barsiistota seeraa keessaa tokko tokko
garaa isaanii keessatti, "Kunoo, namichi kun
Waaqa arrabsa!" jedhan. 4 Yesuusis yaada isaanii
beekee akkana jedhe; "Isin maaliif garaa keessan
keessatti waan hamaa yaaddu? 5 'Cubbuun
kee siif dhiifameera' jechuu moo 'Ka'ii deemi'
jechuutu salphaa dha? 6 Ani garuu akka Ilmi
Namaa cubbuu namaaf dhiisuudhaaf lafa irratti
taayitaa qabu akka beektan nan barbaada."
Kanaafuu inni namicha dhagni irratti du'e
sanaan, "Ka'i; siree kee fudhadhuutii mana
keetti gali" jedhe. 7 Namichis ka'ee mana
isaatti gale. 8 Namoonnis yommuu waan kana
arganitti ni dinqifatan; Waaqa taayitaa akkasii
namaaf kenneefis ulfina kennan. 9 Yesuus
achii ka'ee utuu deemuu namicha Maatewos
jedhamu tokko utuu inni iddoo itti qaraxa walitti
qaban taa'uu argee, "Na duukaa bu'i" jedheen.
Maatewosis ka'ee isa duukaa bu'e. 10 Yeroo
Yesuus mana Maatewositti irbaata nyaachaa
turetti, qaraxxoonnii fi cubbamoonni baay'een
dhufanii isaa fi barattoota isaa wajjin nyaatan.
11 Fariisonni yommuu waan kana arganitti,

“Barsiisaan keessan maaliif qaraxxootaa fi
cubbamoota wajjin nyaata?” jedhanii barattoota
isaa gaafatan. 12 Yesuus immoo waan kana
dhageenyaan akkana jedhe; “Ogeessi fayyaa
warra dhukkubsataniif malee warra fayyaa
qabaniif hin barbaachisu. 13 Garuu dhaqaatii
dubbiin, ‘Ani araaran fedha malee aarsaa
hin fedhu’jedhu sun maal jechuu akka ta’e
hubadhaa. Ani cubbamoota waamuufin dhufe
malee qajeeltota waamuuf hin dhufneetii.” 14
Barattoonni Yohannis dhufanii, “Sababiin utuu
nuu fi Fariisonni soomnuu, barattoonni kee
hin soomneef maali?” jedhanii isa gaafatan.
15 Yesuus immoo akkana jedhee deebise;
“Keessummoonni misirrichaa akkamiin utuu
inni isaan wajjin jiruu gadduu danda’u? Yeroon
itti misirrichi isaan biraa fudhatamu ni dhufa;
isaanis yeroo sana ni soomu. 16 “Namni
uffata moofaa irratti erbee haaraa erbu tokko
illee hin jiru; erbeen sun uffata sana irraa
tarsaasaatii; tarsa’aan sunis isa duraa ni caala.
17 Akkasuma immoo namoonni daadhii wayinii
haaraa qalqalloo moofaatti hin naqan. Yoo
isaan itti naqan qalqallichi ni dho’a; daadhiinis
ni dhangala’a; qalqalloonis horoomaa ba’a.
Daadhiin wayinii haaraan garuu yoo qalqalloo
haaraatti naqame lachanuu yeroo dheeraa
turu.” 18 Utuu inni waan kana dubbachaa jiruu,
bulchaan mana sagadaa tokko dhufee fuula isaa
duratti jilbeenfatee, “Intalli koo ammuma na
duraa duute. Garuu kottuutii harka kee ishee
irra kaa’i; isheenis ni jiraattii” jedheen. 19
Yesuus ka’ee barattoota isaa wajjin isa duukaa
bu’e. 20 Kunoo, dubartiin dhiigni ishee waggaa
kudha lama dhangala’aa ture tokko dugda
isaa duubaan dhuftee handaara uffata isaa
tuqxe. 21 Isheenis garaa ishee keessatti, “Ani
yoon uffatuma isaa illee tuqe nan fayya”
jettee yaaddee turteetii. 22 Yesuusis garagalee
ishee ilaalee, “Yaa intalaa, amantiin kee si
fayyiseeraatii jabaadhu!” jedheen. Dubartiin
sunis yeruma sana fayyite. 23 Yesuusis yommuu
mana bulchaa mana sagadaa sanaa seenee warra
ululee afuufanii fi uummata wacu argetti,
24 “Asii deemaa! Intalattiin rafteerti malee
hin duunee” jedhe. Isaan garuu isatti kolfan.
25 Erga namoonni gad baafamanii booddees
inni ol seenee harka intalattii qabe; isheenis
kaatee dhaabatte. 26 Oduun waa’ee kanaas
biyya sana guutuu keessa faca’e. 27 Yesuus utuu
achii ka’ee deemaa jiruu, jaamonni lama isa
duukaa bu’anii, “Yaa Ilma Daawit nu maari!”
jedhanii iyyan. 28 Yommuu inni mana seenettis
jaamonni sun gara isaa dhufan; innis, “Akka
ani waan kana gochuu danda’u ni amantuu
ree?” jedhee isaan gaafate. Isaanis, “Eeyyee, yaa
Gooftaa!” jedhanii deebisaniif. 29 Yesuusis ija
isaanii qaqqabee, “Akkuma amantii keessanii
isiniif haa ta’u” jedheen. 30 Iji isaaniis ni
baname. Yesuusis, “Akka namni tokko iyyuu
waan kana hin beekne of eeggadhaa” jedhee
jabeessee isaan akeekkachiise. 31 Jarri garuu
achii ba’anii biyya sana hunda keessatti waa’ee
isaa odeessan. 32 Utuu isaan gad ba’uutti jiranuu
jarri tokko nama hafuura hamaadhaan qabamee
dubbachuu hin dandeenye tokko Yesuusitti
fidan. 33 Namichi sunis erga hafuurri hamaan
isa keessaa baafamee booddee ni dubbate.
Namoonnis, “Wanni akkanaa gonkumaa Israa’el
keessatti hin argamne” jedhanii dinqifatan.
34 Fariisonni garuu, “Inni hangafa hafuurota
hamootiin hafuurota hamoo baasa” jedhan.
35 Yesuus manneen sagadaa isaanii keessatti
barsiisaa, wangeela mootummaa lallabaa,
akkasumas dhibee fi dhukkuba hunda irraa
namoota fayyisaa magaalaawwanii fi gandoota
hunda keessa deeme. 36 Innis yommuu tuuta
namootaa argetti garaa laafeef; isaan akkuma
hoolota tiksee hin qabneetti dhiphatanii,
gatamaniis turaniitii. 37 Barattoota isaatiinis
akkana jedhe; “Midhaan walitti qabamu baay’ee
dha; hojjettoonni garuu muraasa. 38 Kanaaf
akka Gooftaan midhaan sanaa gara lafa
qotiisaa midhaan isaatti hojjettoota erguuf isa
kadhadhaa.”

10 Yesuus barattoota isaa kudha lamaan ofitti
waamee akka isaan hafuurota xuraa’oo
baasaniif, dhibee fi dhukkuba hundumaa
akka fayyisaniif taayitaa kenneef. 2 Maqaan
ergamoota kudha lamaaniis kana: Jalqabatti

Simoon isa Phexros jedhamuu fi obboleessa
isaa Indiriiyaas, Yaaqoob ilma Zabdewoosii
fi obboleessa isaa Yohannis, 3 Fiiliphoos,
Bartaloomewoos, Toomaas, Maatewos isa qaraxa
walitti qabu, Yaaqoob ilma Alfewoosii fi
Taadewoos, 4 Simoon Hinaafticha, Yihuudaa
Keeriyoticha isa Yesuusin dabarsee kenne.
5 Yesuusis warra kudha lamaan kanneen
erge; akkanas jedhee isaan ajaje; "Gara
Namoota Ormaa hin dhaqinaa; magaalaawwan
Samaariyaa tokko illee hin seeninaa. 6 Qooda
kanaa gara hoolota mana Israa'el kanneen
badan sanaa dhaqaa. 7 Yommuu dhaqxanittis,
'mootummaan samii dhi'aateera' jedhaa
lallabaa. 8 Dhukkubsattoota fayyisaa; warra
du'an kaasaa; warra lamxaa'an qulqulleessaa;
hafuurota hamoo baasaa. Tola waan argattaniif
toluma kennaa. 9 "Sabbata keessanitti warqee
yookaan meetii yookaan sibiila diimaa hin
qabatinaa; 10 karaa keessaniif korojoo yookaan
kittaa lama yookaan kophee yookaan ulee
hin qabatinaa; hojjetaaf waan isa barbaachisu
argachuun ni malaatii. 11 Magaalaa yookaan
ganda seentan kam iyyuu keessa nama malu
barbaadaa; hamma achii baatanittis manuma
isaa turaa. 12 Yommuu mana sana seentanittis
nagaa gaafadhaa. 13 Nagaan keessan yoo
mana sanaaf male, mana sanaaf haa ta'u;
yoo isaaf hin malin garuu nagaan keessan
isiniif haa deebi'u. 14 Yoo namni tokko illee
isin simachuu baate yookaan dubbii keessan
dhaga'uu baate, yeroo mana yookaan magaalaa
sanaa baatanitti awwaara miilla keessanii
dhadha'adhaa. 15 Ani dhuguma isinittin hima;
guyyaa murtiitti magaalaa sana irra Sodoomii
fi Gomoraaf ni salphata. 16 "Kunoo, ani
akka hoolotaa gara gidduu yeeyyiittin isin
erga. Kanaafuu akka bofaa ogeeyyii, akka
gugee garraamii ta'aa. 17 Namoota irraa
of eeggadhaa; isin dabarfamtanii yaa'iitti ni
kennamtu; manneen sagadaa keessattis ni
garafamtu. 18 Isinis akka isaanii fi Namoota
Ormaatti dhuga baatota taataniif anaaf jettanii
fuula bulchitootaatii fi mootota duratti ni
dhi'eeffamtu. 19 Yommuu dabarsanii isin
kennanis akkamitti akka dubbattan yookaan
maal akka dubbattan hin yaadda'inaa. Wanni
isin dubbattan yeruma sanatti isiniif kennama;
20 Hafuura Abbaa keessaniitu isin keessaa
dubbata malee isintu dubbata mitii. 21
"Obboleessi dabarsee obboleessa du'atti kenna;
abbaan dabarsee ijoollee isaa du'atti kenna;
ijoolleenis warra isaaniitti ka'anii isaan ajjeesu.
22 Namni hundinuu sababii kootiif isin jibba; kan
hamma dhumaatti jabaatee dhaabatu garuu ni
fayya. 23 Yommuu magaalaa tokko keessatti isin
ari'atanitti, gara magaalaa kaaniitti baqadhaa;
ani dhuguma isinittin hima; hamma Ilmi Namaa
dhufutti magaalaawwan Israa'el hundumaa
keessa naannoftanii waliin hin geessan. 24
"Barataan barsiisaa isaatii ol miti; garbichis
gooftaa isaatii ol miti. 25 Barataan tokko akka
barsiisaa isaa ta'uun, garbichi tokko immoo
akka gooftaa isaa ta'uun ni ga'a. Erga abbaa
manaatiin 'Bi'eelzebuul' jedhanii, warra mana
isaa jiraataniin immoo hammam kana caalaa haa
jedhan ree! 26 "Kanaafuu isaan hin sodaatinaa.
Wanni haguugamee utuu hin mul'ifamin hafu
yookaan wanni dhokfamee utuu hin beekamin
hafu tokko iyyuu hin jiruutii. 27 Waan ani
dukkana keessatti isinitti himu guyyaa adiin
odeessaa; waan gurratti isinitti hasaasan, bantii
manaa irraa labsaa. 28 Warra foon malee lubbuu
ajjeesuu hin dandeenye hin sodaatinaa. Qooda
kanaa Isa gahaannam keessatti foonii fi lubbuu
balleessuu danda'u sana sodaadhaa. (Geenna
g1067) 29 Daaloteen lama saantima tokkotti
gurguramu mitii? Isaan keessaa garuu tokko
iyyuu fedhii Abbaa keessanii malee lafa hin
buutu. 30 Rifeensi mataa keessanii hundis
lakkaa'ameera. 31 Kanaaf hin sodaatinaa; isin
daalotee hedduu caalaa gatii qabduutii. 32
"Kanaafuu nama fuula namootaa duratti dhugaa
naa ba'u kamiif iyyuu, anis fuula Abbaa koo
isa samii irraa duratti dhugaa nan ba'a. 33
Nama fuula namootaa duratti na ganu kam
iyyuu garuu anis fuula Abbaa koo isa samii irraa
duratti nan gana. 34 "Isin waan ani lafa irratti
nagaa buusuuf dhufe hin se'inaa. Ani goraadee
fiduuf malee nagaa buusuuf hin dhufne. 35

Ani, "'Nama abbaa isaatti, intala immoo haadha
isheetti, niitii ilmaas amaatii isheetti kaasuuf
dhufeeraatii; 36 diinonni namaa, miseensotuma
mana isaatii.' 37 "Namni abbaa isaa yookaan
haadha isaa na caalchisee jaallatu kam iyyuu
naaf hin malu; namni ilma isaa yookaan intala
isaa na caalchisee jaallatu kam iyyuu naaf hin
malu. 38 Namni fannoo ofii isaa baadhatee na
duukaa hin buune kam iyyuu naaf hin malu. 39
Namni lubbuu isaa oolfatu kam iyyuu lubbuu
isaa ni dhaba; garuu namni naaf jedhee lubbuu
isaa dhabu kam iyyuu lubbuu isaa ni argata.
40 "Namni isin simatu na simata; namni na
simatu immoo isa na erge sana simata. 41 Namni
raajii tokko sababii inni raajii ta'eef simatu
kam iyyuu gatii raajii ni argata; namni nama
qajeelaa tokko sababii inni nama qajeelaa ta'eef
simatu gatii nama qajeelaa tokkoo ni argata.
42 Ani dhuguman isinitti hima; namni kam
iyyuu yoo warra xixinnaa kanneen keessaa isa
tokkoof sababii inni barataa koo ta'eef bishaan
qabbanaa'aa budduuqsaa tokkoo illee kenne,
inni dhugumaan gatii isaa hin dhabu."

11 Yesuus erga barattoota isaa kudha
lamaaniif ajaja kennuu raawwatee booddee
magaalaawwan Galiilaa keessatti barsiisuu fi
lallabuuf jedhee achii ka'ee karaa isaa itti fufe.
2 Yohannis mana hidhaa taa'ee yommuu waan
Kiristoos hojjechaa ture dhaga'etti barattoota
isaa ergee, 3 "Inni dhufuuf jiru sun si'i moo
yookaan kan biraa eegganna?" jedhee isa
gaafate. 4 Yesuusis akkana jedhee deebiseef;
"Deebi'aatii waan dhageessanii fi waan argitan
Yohannisitti himaa; 5 jaamonni ni argu;
warri naafatan ni deemu; warri lamxaa'an
ni qulqullaa'u; warri duudan ni dhaga'u;
warri du'an ni ka'u; hiyyeeyyiifis wangeelli
ni lallabama. 6 Namni natti hin gufanne kam
iyyuu eebbifamaa dha." 7 Akkuma barattoonni
Yohannis ba'anii qajeelaniin, Yesuus akkana
jedhee waa'ee Yohannis namootatti himuu
jalqabe; "Isin maal arguuf gammoojjiitti gad
baatan? Shambaqqoo qilleensi raasu moo? 8
Yoos maal arguu baatan ree? Nama uffata
miidhagaa uffate moo? Lakki, warri uffata
miidhagaa uffatan masaraa moototaa jiru. 9
Yoos maal arguu baatan ree? Raajii moo?
Eeyyee; ani isinittin hima; kan raajii iyyuu caalu.
10 Kunis isa waa'een isaa akkana jedhamee
barreeffamee dha. "'Kunoo, ani ergamaa koo
isa fuula kee duraan karaa kee qopheessu, si
dura nan erga.' 11 Ani dhuguma isinittin hima;
namoota dubartoota irraa dhalatan keessaa
namni Yohannis Cuuphaa caalu tokko iyyuu
hin kaane; namni mootummaa samii keessatti
nama hundumaa gad ta'e kam iyyuu garuu isa
ni caala. 12 Mootummaan samii bara Yohannis
Cuuphaatii jalqabee hamma ammaatti humnaan
dhiibbachaa jira; namoonni dhiibbatanis
humnaan mootummaa sana argatu. 13 Raajonni
hundinuu, Seerris hamma Yohannis Cuuphaatti
raajii dubbataniiruutii. 14 Isinis kana fudhachuuf
yoo fedhii qabaattan, inni Eeliyaas isa dhufuuf
jiruu dha. 15 Namni gurra dhaga'u qabu haa
dhaga'u. 16 "Ani dhaloota kana maaliinan wal
fakkeessuu danda'a? Isaan akkuma ijoollee iddoo
gabaa taa'anii warra kaan waamanii akkana
jedhanii ti: 17 "'Nu ulullee isinii afuufne; isin
garuu hin sirbine; faaruu boo'ichaas faarsine;
isin garuu hin boonye.' 18 Yohannis yeroo
dhufetti hin nyaatu, hin dhugus tureetii;
isaan immoo, 'Inni hafuura hamaa qaba'
jedhu. 19 Ilmi Namaa nyaachaa, dhugaas
dhufe; isaan immoo, 'Kunoo albaadhessaa
fi machaa'aa, michuu qaraxxootaatii fi
cubbamootaa' jedhu. Ogummaan garuu hojii
isheetiin mirkaneeffamti." 20 Ergasii Yesuus
sababii magaalaawwan inni itti hojii dinqii isaa
gara caalu hojjete sun qalbii hin jijjiirratiniif
akkana jedhee isaan balaaleffachuu jalqabe. 21
"Yaa Koraaziin siif wayyoo! Yaa Beetisayidaa siif
wayyoo! Hojiin dinqii isin keessatti hojjetame
sun utuu Xiiroosii fi Siidoonaa keessatti
hojjetamee jiraatee, isaan silaa yeroo dheeraan
dura uffata gaddaa uffatanii, daaraas ofitti
firfirsanii qalbii jijjiirratu turan. 22 Ani garuu
isinittin hima; guyyaa murtiitti isin irra
Xiiroosii fi Siidoonaaf ni salphata. 23 Atis yaa
Qifirnaahom, hamma samiitti ol kaafamtaa?
Lakki, sii'oolitti gad buuta. Hojiin dinqii kan si

keessatti hojjetame sun utuu Sodoom keessatti
hojjetamee jiraatee, isheen silaa hamma
har'aatti ni jiraatti turte. (Hadēs g86) 24 Ani garuu
sittin hima; guyyaa murtiitti sirra Sodoomiif ni
salphata." 25 Yesuus yeroo sana akkana jedhe;
"Yaa Abbaa, Gooftaa samiitii fi lafaa, sababii
ati wantoota kanneen ogeeyyii fi hubattoota
jalaa dhoksitee daa'immanitti mul'ifteef ani sin
galateeffadha. 26 Eeyyee yaa Abbaa, ati waan
kana gochuutti gammaddeertaatii. 27 "Abbaan
koo waan hunda dabarsee natti kenneera. Abbaa
malee namni tokko iyyuu Ilma hin beeku; Ilmaa
fi nama Ilmi isa itti mul'isuu fedhu malee
namni tokko iyyuu Abbaa hin beeku. 28 "Isin
dadhabdoonni, warri ba'aan isinitti ulfaate
hundinuu gara koo kottaa; ani isinan boqochiisa.
29 Waanjoo koo baadhaa; narraas baradhaa;
waan ani garraamii fi gad of qabeessa ta'eef
isin lubbuu keessaniif boqonnaa ni argattu. 30
Waanjoon koo laafaa dha; ba'aan koos salphaa
dha."

12 Yesuus yeroo sana guyyaa Sanbataatiin
lafa qotiisaa midhaanii keessa darbe.
Barattoonni isaas beela'anii asheetii midhaanii
ciratanii nyaachuu jalqaban. 2 Fariisonni
yommuu waan kana arganitti, "Ilaa! Barattoonni
kee waan guyyaa Sanbataatiin hojjechuun
seeraan hin eeyyamamne hojjetu" jedhaniin. 3
Innis akkana jedhee deebise; "Yeroo Daawitii fi
warri isa wajjin turan beela'anitti waan Daawit
godhe isin hin dubbifnee? 4 Inni mana Waaqaa
seene; innii fi warri isa wajjin turanis buddeena
kennaa nyaatan; buddeenni sun immoo luboota
qofaaf malee isaaniif hin eeyyamamu ture. 5
Yookaan akka luboonni mana qulqullummaa
keessaa guyyaa Sanbataatiin Sanbata xureessan,
ta'us akka yakka ta'ee isaanitti hin hedamne
isin Seera keessatti hin dubbifnee? 6 Ani
isinitti nan hima; kan mana qulqullummaa
caalu as jira. 7 Isin, utuu dubbiin, 'Ani araaran
fedha malee aarsaa hin fedhu'jedhu sun maal
jechuu akka ta'e beektanii jiraattanii silaa warra
yakka hin qabnetti hin murtan ture. 8 Ilmi
Namaa Gooftaa Sanbataatii." 9 Innis achii ka'ee
mana sagadaa isaanii seene; 10 kunoo, namichi
harki irratti goge tokkos achi ture. Isaanis
sababii ittiin Yesuusin himatan barbaadaa waan
turaniif, "Guyyaa Sanbataatiin nama fayyisuun
seeraa?" jedhanii isa gaafatan. 11 Yesuus immoo
akkana isaaniin jedhe; "Isin keessaa namni
hoolaa tokko qabu, yoo hoolaan sun guyyaa
Sanbataatiin boolla keessa bu'e, kan harkisee
hin baafanne jiraa? 12 Namni immoo hammam
hoolaa caalaa gatii guddaa haa qabaatu ree!
Kanaafuu Sanbataan waan gaarii hojjechuun
eeyyamamaa dha." 13 Namichaanis, "Harka kee
diriirfadhu" jedhe. Namichis harka diriirfate;
harki isaas guutummaatti fayyee akkuma isa
kaanii ta'e. 14 Fariisonni garuu gad ba'anii akka
ittiin Yesuusin ajjeesan mari'atan. 15 Yesuus
waan kana beekee iddoo sanaa ka'ee deeme.
Namoonni baay'eenis isa duukaa bu'an; innis
dhukkubsattoota isaanii hunda fayyise; 16 akka
isaan akka inni beekamu hin goones isaan
ajaje. 17 Kunis akka wanni Isaayyaas raajichi
dubbate sun raawwatamuuf ta'e; innis akkana
jedha: 18 "Tajaajilaan koo inni ani filadhe,
inni ani jaalladhuu fi inni ani itti gammadu
isa kana; ani Hafuura koo isa irra nan kaa'a;
innis sabootatti murtii qajeelaa ni labsa. 19
Inni hin wacu yookaan hin iyyu; namni tokko
illee sagalee isaa karaa irratti hin dhaga'u.
20 Inni hamma akka murtiin qajeelaan mo'u
godhutti, shambaqqoo buruqe hin cabsu; fo'aa
ibsaa kan seequs hin dhaamsu. 21 Saboonnis
maqaa isaa ni abdatu." 22 Yeroo sanatti namicha
hafuura hamaan qabame, kan iji isaa jaamee
arrabni isaas dubbachuu dide tokko gara isaa
fidan; Yesuusis namicha sana fayyise; namichis
dubbachuu fi arguu danda'e. 23 Namoonni
hundinuus dinqifatanii, "Kun Ilma Daawit
ta'innaa?" jedhan. 24 Fariisonni garuu yommuu
kana dhaga'anitti, "Namichi kun Bi'eelzebuul,
hangafa hafuurota hamoo qofaan hafuurota
hamoo baasa" jedhan. 25 Yesuusis yaada isaanii
beekee akkana jedheen; "Mootummaan gargar
of qoodu hundinuu ni diigama; magaalaan
yookaan maatiin gargar of qoodu hundinuus
hin dhaabatu. 26 Seexannis Seexana baafnaan,
inni gargar of qooda. Yoos mootummaan isaa

akkamitti dhaabachuu danda'a ree? 27 Erga
ani Bi'eelzebuuliin hafuurota hamoo baasee,
ijoolleen keessan immoo maaliin baasu ree?
Kanaafuu isaan abbootii murtii isinitti ta'u.
28 Garuu ani Hafuura Waaqaatiin hafuurota
hamoo baasa taanaan, yoos mootummaan
Waaqaa isinitti dhufeera. 29 "Yookaan namni
kam iyyuu yoo duraan dursee nama jabaa
tokko hidhe malee akkamitti mana nama jabaa
sanaa seenee qabeenya isaa saamuu danda'a?
Ergasii inni mana isaa saamuu danda'a. 30
"Namni na wajjin hin jirre kam iyyuu naan
morma; namni na wajjin walitti hin qabne kam
iyyuus ni bittinneessa. 31 Kanaafuu ani isinittin
hima; cubbuu fi arrabsoon hundinuu namaaf
ni dhiifama; Hafuura Qulqulluu arrabsuun
garuu hin dhiifamu. 32 Nama Ilma Namaatiin
mormee jecha tokko dubbatu kamiif iyyuu
ni dhiifama; nama Hafuura Qulqulluudhaan
mormee dubbatu kamiif iyyuu garuu, addunyaa
kana irratti yookaan addunyaa dhufuuf jiru
irratti hin dhiifamu. (aiōn g165) 33 "Muka gaarii
qabaadhaa; iji isaa gaarii ta'aa; muka gadhee
qabaadhaa; iji isaa gadhee ta'aa; mukni ija
isaatiin beekamaatii. 34 Isin yaa ijoollee buutii
nana, isin warri hamoon akkamitti waan gaarii
dubbachuu dandeessu? Waan garaa guute afaan
dubbataatii. 35 Namni gaariin waan gaarii garaa
isaa keessa jiru keessaa waan gaarii baasa;
namni hamaan immoo waan hamaa garaa isaa
keessa jiru keessaa waan hamaa baasa. 36 Ani
garuu isinittin hima; guyyaa murtiitti namoonni
dubbii akkuma argan dubbatan hundumatti
ni gaafatamu. 37 Dubbii keetiin qajeelaa
taasifamtaatii; dubbii keetiinis sitti murama."
38 Ergasii barsiistonni seeraatii fi Fariisonni
tokko tokko, "Yaa barsiisaa, nu mallattoo sirraa
arguu barbaanna" jedhaniin. 39 Innis deebisee
akkana isaaniin jedhe; "Dhaloonni hamaa fi
ejjaan mallattoo barbaada! Garuu mallattoo
Yoonaas raajichaa sana malee mallattoon tokko
iyyuu hin kennamuuf. 40 Akkuma Yoonaas
guyyaa sadii fi halkan sadii garaa qurxummii
guddaa tokkoo keessa ture sana, Ilmi Namaas
guyyaa sadii fi halkan sadii garaa lafaa keessa
ni turaatii. 41 Namoonni Nanawwee guyyaa
murtiitti dhaloota kana wajjin ka'anii itti muru;
isaan lallaba Yoonaasiin qalbii jijjiirrataniitii;
kunoo, kan Yoonaasin caalu as jira. 42 Mootittiin
kibbaa guyyaa murtiitti dhaloota kana wajjin
kaatee itti murti; isheen ogummaa Solomoon
dhaga'uuf jettee daarii lafaatii dhufteetii; kunoo,
kan Solomoonin caalu as jira. 43 "Hafuurri
xuraa'aan yommuu nama keessaa ba'utti,
boqonnaa barbaacha lafa gogaa keessa joora;
garuu hin argatu. 44 Innis, 'Mana koo isa ani
keessaa ba'e sanatti nan deebi'a' jedha. Yommuu
achi ga'uttis manicha duwwaa ta'ee, haramee
qulqulleeffamee, qopheeffames argata. 45
Ergasiis dhaqee hafuurota biraa torba kanneen
isa caalaa hamoo ta'an fudhatee dhufa; isaanis
itti galanii achi jiraatu. Haalli namicha sanaa
kan dhumaa isa jalqabaa caalaa hammaata.
Dhaloonni hamaan kunis akkasuma ta'a." 46
Utuu Yesuus amma iyyuu namootatti dubbachaa
jiruu kunoo, haatii fi obboloonni isaa isa wajjin
haasa'uu barbaadanii ala dhadhaabachaa turan.
47 Namni tokkos, "Haati keetii fi obboloonni kee
si wajjin haasa'uu barbaadanii ala dhadhaabatu"
jedhee isatti hime. 48 Innis deebiseefii, "Haati
koo eenyu? Obboloonni koos eenyu fa'i?"
jedheen. 49 Harka isaas gara barattoota isaatti
qabee akkana jedhe; "Haati kootii fi obboloonni
koo kunoo ti. 50 Namni fedhii Abbaa koo isa
samii irraa guutu kam iyyuu obboleessa koo ti;
obboleettii koo ti; haadha kootis."

13 Guyyuma sana Yesuus manaa ba'ee galaana
bira taa'e. 2 Tuunni namootaa guddaan
naannoo isaatti walitti qabame; utuu namoonni
hundi qarqara galaanichaa dhadhaabachaa
jiranuu, inni bidiruu yaabbatee taa'e. 3 Innis
akkana jedhee waan baay'ee fakkeenyaan
isaanitti hime; "Kunoo, namichi sanyii facaasu
tokko sanyii facaafachuu ba'e. 4 Utuu inni
facaasaa jiruus sanyiin tokko tokko karaa irra
bu'e; simbirroonnis dhufanii nyaatanii fixan. 5
Kaan immoo lafa kattaa, iddoo biyyoo baay'ee
hin qabne irra bu'e. Sanyiin sunis sababii
biyyoon sun gad fageenya hin qabaatiniif
dafee biqile. 6 Yommuu aduun baatetti garuu

biqiltuun sun ni coollage; waan hidda hin
qabaatiniifis ni goge. 7 Sanyiin biraas qoraattii
keessa bu'e; qoraattiin sunis guddatee biqiltuu
sana hudhe. 8 Ammas sanyiin kaan biyyoo
gaarii irra bu'ee achitti ija naqate; garri tokko
dachaa dhibba, kaan dachaa jaatama, kaan
immoo dachaa soddoma naqate. 9 Namni
gurra qabu kam iyyuu haa dhaga'u." 10
Barattoonnis gara isaa dhufanii, "Ati maaliif
fakkeenyaan namootatti dubbatta?" jedhanii
isa gaafatan. 11 Innis akkana jedhee deebiseef;
"Icciitii mootummaa samii beekuun isiniif
kennameera; isaaniif garuu hin kennamne.
12 Kan qabu kamiif iyyuu itti dabalamee ni
kennama; irraa hafaas ni qabaata. Kan hin qabne
garuu wanni inni qabu iyyuu irraa fudhatama. 13
Wanni ani akkana jedhee fakkeenyaan isaanitti
dubbadhuufis kana: "Isaan utuma ilaalanuu hin
argan; utuma dhaggeeffatanuus hin dhaga'an
yookaan hin hubatan. 14 Raajiin Isaayyaas
dubbate sun isaan irratti raawwatameera; innis
akkana jedha: "'Dhaga'uu inuma dhageessu;
garuu hin hubattan; ilaaluus inuma ilaaltu;
garuu hin qalbeeffattan. 15 Qalbiin saba
kanaa doomeeraatii; gurri isaanii sirriitti hin
dhaga'u; ija isaaniis dunuunfataniiru. Utuu
akkas ta'uu baatee silaa ija isaaniitiin arganii,
gurra isaaniitiin dhaga'anii, qalbii isaaniitiinis
hubatanii ni deebi'u turan; anis isaan nan
fayyisa ture.' 16 Iji keessan garuu waan arguuf
eebbifamaa dha; gurri keessanis waan dhaga'uuf
eebbifamaa dha. 17 Ani dhuguma isinittin
himaatii; raajonnii fi qajeeltonni baay'een waan
isin argitan kana arguu hawwan; garuu hin
argine; waan isin dhageessan kanas dhaga'uu
hawwan; garuu hin dhageenye. 18 "Egaa
fakkeenyi namicha sanyii facaasuu maal akka
ta'e dhaga'aa: 19 Yoo namni kam iyyuu dubbii
mootummichaa dhaga'ee hubachuu baate, inni
hamaan sun dhufee waan garaa isaa keessatti
facaafame sana butata. Kun sanyii karaa
irratti facaafamee dha. 20 Sanyiin lafa kattaa
irratti facaafame, nama dubbicha dhaga'ee
yommusuma gammachuun fudhatuu dha. 21
Garuu inni waan hidda hin qabneef yeroo
gabaabaa qofa tura. Yeroo rakkinni yookaan
ari'atamni sababii dubbichaatiif dhufutti inni
dafee gufata. 22 Sanyiin qoraattii keessatti
facaafame sunis nama dubbicha dhaga'u
argisiisa; garuu yaaddoon addunyaa kanaatii
fi gowwoomsaan qabeenyaa dubbicha hudhee
ija naqachuu dhowwa. (aiōn g165) 23 Sanyiin
biyyoo gaarii irratti facaafame garuu nama
dubbicha dhaga'ee hubatu argisiisa. Innis ija
kenna; garri tokko dhibba, kaan jaatama,
kaan immoo soddoma naqata." 24 Yesuus
akkana jedhee fakkeenya biraa isaanitti hime;
"Mootummaan samii nama lafa qotiisaa isaa
keessatti sanyii gaarii facaafate tokko fakkaata.
25 Garuu utuu namoonni rafanuu diinni isaa
dhufee qamadii keessatti inkirdaada facaasee
deeme. 26 Yeroo qamadiin sun guddatee ija
naqatetti inkirdaadnis ni mul'ate. 27 "Garboonni
abbaa lafa qotiisaa sanaas gara isaa dhufanii,
'Gooftaa, ati lafa qotiisaa kee keessatti sanyii
gaarii hin facaafnee? Yoos inkirdaadni eessaa
dhufe ree?' jedhaniin. 28 "Innis deebisee,
'Diinatu kana hojjete' jedhe. "Garboonnis,
'Akka nu dhaqnee buqqifnu ni barbaaddaa?'
jedhanii isa gaafatan. 29 "Namichi garuu
akkana jedhee deebiseef; 'Lakki, utuu inkirdaada
buqqiftanuu, akka isa wajjin qamadii hin
buqqifneef dhiisaa. 30 Hamma yeroo haamaatti
lachanuu walumaan haa guddatan. Anis yeroo
sana warra midhaan haamaniin, "Jalqabatti
inkirdaada sana buqqisaa; akka gubamuufis
bissii bissiidhaan hidhaa; qamadii garuu walitti
qabaatii gombisaa kootti naa naqaa" jedhee
isaanitti nan hima.'" 31 Innis akkana jedhee
fakkeenya biraa isaanitti hime; "Mootummaan
samii sanyii sanaaficaa kan namni fuudhee lafa
qotiisaa isaa keessatti facaase tokko fakkaata.
32 Inni dhugumaan sanyii hunda irra xinnaa
dha; erga guddatee garuu biqiltuu hunda caalee
muka ta'a; simbirroonnis dhufanii dameewwan
isaa irra jiraatu." 33 Amma illee akkana jedhee
fakkeenya biraa isaanitti hime; "Mootummaan
samii raacitii dubartiin tokko fuutee hamma
inni guutummaatti bukeessutti daakuu safartuu
sadiitti makte fakkaata." 34 Yesuus waan kana

hundumaa fakkeenyaan namootatti dubbate;
innis fakkeenyaan malee waan tokko illee
isaanitti hin dubbanne. 35 Kunis akka wanni
raajichi, “Ani fakkeenyaan afaan koo nan
banadha; waan gaafa addunyaan uumamee
jalqabee dhokfames nan dubbadha” jedhe sun
raawwatamuuf ta’e. 36 Yesuusis tuuta namootaa
achumatti dhiisee mana ol seene. Barattoonni
isaas gara isaa dhufanii, “Hiikkaa fakkeenya
inkirdaada lafa qotiisaa keessaa sana nutti
himi” jedhaniin. 37 Innis akkana jedhee deebise;
“Namichi sanyii gaarii facaase sun Ilma Namaa
ti. 38 Lafti qotiisaa sun addunyaa dha; sanyiin
gaariinis ijoollee mootummichaa ti. Inkirdaadni
sun ijoollee isa hamaa sanaa ti; 39 diinni
inkirdaada facaase immoo diiyaabiloos dha.
Haamaan dhuma addunyaa ti; warri haaman
immoo ergamoota Waaqaa ti. (aiōn g165) 40
“Akkuma inkirdaadni walitti qabamee ibiddaan
gubamu sana, dhuma addunyaattis akkasuma
ta’a. (aiōn g165) 41 Ilmi Namaa ergamoota isaa
ni erga; isaanis waan cubbuutti nama geessu
hundaa fi warra waan hamaa hojjetan hunda
mootummaa isaa keessaa baasanii walitti qabu.
42 Boolla ibiddaattis isaan darbatu; achittis
wawwaannaa fi ilkaan qaruutu ta’a. 43 Yeroo
sana qajeeltonni mootummaa Abbaa isaanii
keessatti akka aduu ni ifu. Namni gurra qabu
haa dhaga’u. 44 “Mootummaan samii qabeenya
lafa qotiisaa keessa dhokfame fakkaata. Namni
tokkos qabeenya kana argatee deebisee dhokse;
innis waan gammadeef dhaqee waan qabu
hunda gurguree lafa qotiisaa sana bitate. 45
“Akkasumas mootummaan samii daldalaa lula
gaarii barbaadu tokko fakkaata. 46 Daldalaan
sunis lula gatii guddaa tokko argate; innis
dhaqee waan qabu hundumaa gurguree lula
sana bitate. 47 “Akkasumas mootummaan
samii kiyyoo galaanatti darbatamee qurxummii
gosa hundaa walitti qabe fakkaata. 48 Yeroo
kiyyoon sun guutamettis qurxummii qabdoonni
gara qarqara galaanaatti isa harkisan. Ergasiis
tataa’anii qurxummii gaarii filanii qodaa
isaaniitti naqatan; qurxummii gadhee immoo
ni gatan. 49 Dhuma addunyaattis akkasuma
ta’a. Ergamoonni dhufanii warra hamoo warra
qajeeltota irraa gargar baasu; (aiōn g165) 50 boolla
ibiddaattis isaan darbatu; achittis wawwaannaa
fi ilkaan qaruutu ta’a.” 51 Yesuusis, “Waan
kana hunda hubattaniirtuu?” jedhee isaan
gaafate. Isaanis, “Eeyyee” jedhanii deebisan.
52 Innis, “Kanaafuu barsiisaan seeraa kan
barataa mootummaa samii ta’e kam iyyuu
abbaa manaa kan qabeenya haaraa fi moofaa
mana mi’a isaa keessaa gad baasu tokko
fakkaata” jedheen. 53 Yesuus erga fakkeenya
kana dubbatee raawwatee booddee achii ka’ee
deeme. 54 Innis gara magaalaa itti dhalatee
dhaqee mana sagadaa isaanii keessatti namoota
barsiisuu jalqabe; isaanis ni dinqisiifatan.
Akkana jedhaniis gaafatan; “Namichi kun
ogummaa kanaa fi hojiiwwan dinqii kanneen
eessaa argate? 55 Inni ilma namicha muka soofu
sanaati mitii? Maqaan haadha isaas Maariyaam
mitii? Obboloonni isaas Yaaqoob, Yoosef,
Simoonii fi Yihuudaa mitii? 56 Obboleettonni
isaa hundinuu nu bira jiru mitii? Yoos namichi
kun waan kana hundumaa eessaa argate?” 57
Isaanis isatti gufatan. Yesuus garuu, “Raajiin
magaalaa itti dhalatee fi mana isaatti malee
kabaja hin dhabu” jedheen. 58 Innis sababii
amantii dhabuu isaaniitiif hojii dinqii hedduu
achitti hin hojjenne.

14 Bara sana Heroodis bulchaan oduu waa’ee
Yesuus dhaga’e; 2 innis tajaajiltoota
isaatiin, “Kun Yohannis Cuuphaa dha; inni
warra du’an keessaa kaafameera! Sababiin
hojiin dinqii isaan hojjetamuufis kanuma”
jedhe. 3 Heroodis sababii niitii obboleessa
isaa Fiiliphoos, sabababii Heroodiyaasiitiif jedhee
Yohannisin qabee, hidhee mana hidhaatti
galchee tureetii. 4 Kunis sababii Yohannis
Heroodisiin, “Ati ishee fuudhuun kee seera
miti” jechaa tureef. 5 Inni immoo Yohannisin
ajjeesuu barbaade; garuu sababii namoonni
Yohannisin akka raajiitti ilaalaa turaniif isaan
sodaate. 6 Intalli Heroodiyaas guyyaa dhaloota
Heroodisitti keessummoota duratti sirbitee
Heroodisin gammachiifte; 7 kanaafuu inni
waan isheen gaafatte kam iyyuu isheef kennuuf

kakuudhaan waadaa gale. 8 Isheenis haadha
isheetiin gorfamtee, “Mataa Yohannis Cuuphaa
gabatee irra kaa’ii naa kenni” jette. 9 Mootichis
ni gadde; garuu sababii kakuu isaatii fi sababii
warra isa wajjin maaddiitti dhi’aataniitiif jedhee
akka wanni isheen barbaadde sun isheef
kennamu ajaje; 10 innis nama ergee mana
hidhaa keessatti mataa Yohannis isa irraa
kute. 11 Mataan isaas gabatee irra kaa’amee
fidamee intalattiitti kenname; isheenis haadha
isheetti geessite. 12 Barattoonni Yohannisis
dhufanii reeffa isaa fuudhanii awwaalan.
Isaanis dhaqanii Yesuusitti himan. 13 Yesuus
yommuu waan kana dhaga’etti achii ka’ee
kophaa isaa bidiruudhaan iddoo namni hin jirre
tokko dhaqe. Namoonnis yommuu waan kana
dhaga’anitti magaalaawwanii ba’anii miillaan
isa duukaa bu’an. 14 Yesuus yommuu bidiruu
irraa bu’etti tuuta guddaa tokko arge; innis garaa
laafeefii dhukkubsattoota isaanii fayyiseef.
15 Yommuu galgalaa’etti barattoonni gara
isaa dhufanii, “Iddoon kun gammoojjii dha;
aduunis dhiiteerti. Namoonni kunneen gara
gandootaa dhaqanii akka nyaata bitataniif
isaan gad dhiisi” jedhaniin. 16 Yesuus garuu,
“Deemuun isaan hin barbaachisu. Isinuu waan
isaan nyaatan kennaafii” jedhee deebise. 17
Isaanis, “Nu buddeena shanii fi qurxummii
lama qofa asii qabna” jedhanii deebisan. 18
Yesuusis, “Isuma natti fidaa” jedhe. 19 Innis
akka namoonni marga irra tataa’an ajajee
buddeena shananii fi qurxummii lamaan sana
fuudhee, gara samii ol ilaalee galata galchee
buddeena sana caccabsees barattootatti kenne;
barattoonni immoo namootaaf kennan. 20 Isaan
hundi nyaatanii quufan; barattoonnis hurraa’aa
hambifame gundoo kudha lama guutuu walitti
qaban. 21 Warri nyaatanis dubartootaa fi
ijoollee malee gara dhiira kuma shanii turan. 22
Yesuus yommusuma akka barattoonni bidiruu
yaabbatanii hamma inni tuuta sana of irraa
geggeessutti isa dura gamatti darbaniif isaan
dirqisiise. 23 Innis erga namoota of irraa
geggeessee booddee kadhachuuf kophaa isaa
gaaratti ol ba’e. Yommuu galgalaa’ettis kophaa
isaa achi ture; 24 yeroo kanatti immoo bidiruun
sun lafa irraa xinnoo achi hiiqxee turte; sababii
bubbeen fuula duraan itti bubbiseef bidiruun
sun dambaliidhaan asii fi achi raafamaa turte.
25 Yesuusis halkan keessaa kutaa afuraffaatti
galaana irra deemaa gara isaanii dhufe. 26
Barattoonnis yommuu galaana irra deemuu
isaa arganitti akka malee rifatan. Sodaataniis,
“Kun ekeraa dha” jedhanii iyyan. 27 Yesuus
garuu yommusuma, “Jabaadhaa! Anumaatii
hin sodaatinaa” jedhee isaanitti dubbate. 28
Phexros immoo, “Yaa Gooftaa! Egaa si taanaan,
akka ani bishaan irra deemee gara kee dhufu
na ajaji” jedhee deebiseef. 29 Yesuusis, “Kottu”
jedheen. Phexros immoo bidiruu sana irraa
bu’ee bishaan irra deemaa gara Yesuus dhufe.
30 Yommuu bubbee jabaa sana argetti garuu
ni sodaate; liqimfamuu jalqabnaanis, “Yaa
Gooftaa na oolchi!” jedhee iyye. 31 Yesuus
yommusuma harka isaa hiixatee isa qabee,
“Yaa namicha amantii xinnoo nana, ati maaliif
mamte?” jedheen. 32 Yommuu isaan bidiruu
yaabbatanittis bubbeen sun gab jedhe. 33 Warri
bidiruu sana keessa turanis, “Ati dhuguma
Ilma Waaqaa ti!” jedhanii isaaf sagadan. 34
Isaanis yommuu gama ce’anitti Geensereexitti
bidiruu irraa bu’an. 35 Namoonni iddoo sanaas
yommuu Yesuusin beekanitti biyya naannoo
sanaa hundatti dhaamsa ergan. Namoonnis
dhukkubsattoota isaanii hunda isatti fidan; 36
akka dhukkubsattoonni sun handaara wayyaa
isaa illee tuqaniif isa kadhatan; warri handaara
wayyaa isaa tuqan hundinuus ni fayyan.

15 Ergasii Fariisonnii fi barsiistonni seeraa
tokko tokko Yerusaalemii gara Yesuus
dhufanii, 2 “Barattoonni kee maaliif
duudhaa maanguddootaa cabsu? Isaan yommuu
buddeena nyaatanitti harka hin dhiqataniitii!”
jedhan. 3 Yesuusis akkana jedhee deebise;
“Isinis maaliif duudhaa keessaniif jettanii ajaja
Waaqaa cabsitu? 4 Waaqni, ‘Abbaa keetii fi
haadha keetiif ulfina kenni; namni abbaa
isaa yookaan haadha isaa arrabsu kam iyyuu
haa ajjeefamu’jedheeraatii. 5 Isin garuu yoo
namni kam iyyuu akka wanni silaa abbaa

isaatiif yookaan haadha isaatiif kennamuu malu
‘Waaqaaf kennameera’ jedhee dubbate, 6 inni
waan sanaan abbaa isaatiif yookaan haadha
isaatiif ulfina kennuu hin qabu jettu. Akkanaanis
isin duudhaa keessaniif jettanii dubbii Waaqaa
busheessitu. 7 Yaa fakkeessitoota! Isaayyaas
yommuu waa’ee keessan raajii dubbatetti sirrii
ture; innis akkana jedhe: 8 “‘Uumanni kun
hidhii isaatiin na kabaja; garaan isaa garuu
narraa fagoo jira. 9 Isaan akkanumaan na
waaqeffatu; barsiisni isaaniis sirnuma namaa
ti.’” 10 Yesuusis tuuta sana ofitti waamee akkana
jedheen; “Dhaga’aa; hubadhaas. 11 Waan afaan
namaa keessaa ba’utu nama xureessa malee
wanni afaan namaa seenu nama hin xureessu.”
12 Ergasii barattoonni gara isaa dhufanii, “Ati
akka Fariisonni dubbii kana dhaga’anii mufatan
beektaa?” jedhanii gaafatan. 13 Innis deebisee
akkana jedhe; “Biqiltuun abbaan koo inni samii
irraa hin dhaabin hundinuu ni buqqifama. 14
Isaan dhiisaa; isaan qajeelchitoota jaamota.
Jaamaan yoo jaamaa qajeelche, isaan lachuu
boolla keessa bu’u.” 15 Phexrosis, “Mee hiikkaa
fakkeenya kanaa nuu ibsi” jedheen. 16 Yesuus
immoo akkana jedhee isaan gaafate; “Isinis
hamma ammaatti hin hubattanii? 17 Akka wanni
afaan seenu kam iyyuu garaa seenee achumaan
darbee dhagna keessaa ba’u hin argitanii? 18
Wanni afaan namaatii ba’u garuu nama keessaa
ba’a; namichas ni xureessa. 19 Sababiin isaas
yaadni hamaan jechuunis ajjeesuun, ejjummaan,
halalummaan, hanni, sobaan dhugaa ba’uun,
maqaa nama balleessuun garaa namaa keessaa
ba’aatii. 20 Wantoota kanneentu nama ‘xureessa’
malee utuu harka hin dhiqatin nyaachuun
nama hin xureessu.” 21 Yesuusis iddoo sanaa
ka’ee gara biyya Xiiroosii fi Siidoonaatti qajeele.
22 Kunoo, dubartiin Kana’aan tokko naannoo
sanaa gara isaa dhuftee iyyaa, “Yaa Gooftaa, yaa
Ilma Daawit, intalli koo hafuura hamaadhaan
qabamtee akka malee dhiphachaa jirti; na
maari!” jette. 23 Yesuus garuu deebii tokko
illee hin kennineef. Barattoonni isaas gara
isaa dhufanii, “Kunoo isheen iyyaa nu faana
deemtiitii achi deebisi” jedhanii isa kadhatan.
24 Inni immoo, “Ani hoolota mana Israa’el
kanneen badan sana qofaafan ergame” jedhee
deebise. 25 Dubartiin sunis dhuftee sagaddeefii,
“Yaa Gooftaa na gargaari!” jette. 26 Innis,
“Buddeena ijoollee fuudhanii saroota dura
buusuun sirrii miti” jedhee deebise. 27 Isheenis,
“Eeyyee yaa Gooftaa, saroonni iyyuu hambaa
maaddii gooftota isaanii irraa harca’u nyaatu”
jettee deebifteef. 28 Yesuusis, “Dubartii nana,
amantiin kee guddaa dha! Akkuma fedhii keetii
siif haa ta’u” jedhee deebise. Intalli ishees
sa’aatiidhuma sana fayyite. 29 Yesuus achii
ka’ee gara Galaana Galiilaa dhaqe. Gaarattis
ol ba’ee taa’e. 30 Namoonni hedduunis warra
okkolan, warra jaaman, warra naafatan, warra
arrabni isaanii dubbachuu didee fi kanneen
biraa hedduu fidanii miilla Yesuus jala kaa’an;
innis isaan fayyise. 31 Namoonni sunis yommuu
akka warri arrabni hin dubbanne dubbatan,
warri naafatan fayyan, warri okkolan deeman,
warra jaamaniif immoo akka iji isaanii baname
arganitti ni dinqifatan. Waaqa Israa’eliifis
ulfina kennan. 32 Yesuus barattoota isaa ofitti
waamee, “Ani namoota kanneeniif garaa nan
laafa; isaan guyyaa sadii na bira turan; waan
nyaatan tokko illee hin qaban. Akka isaan karaa
irratti hin gaggabneefis ani agabuu isaanii
gad isaan dhiisuu hin barbaadu” jedhe. 33
Barattoonni isaas deebisanii, “Buddeena tuuta
guddaa akkanaa ga’u gammoojjii kana keessatti
eessaa argachuu dandeenya?” jedhan. 34 Yesuus
immoo, “Isin buddeena meeqa qabdu?” jedhee
gaafate. Isaanis deebisanii, “Buddeena torbaa fi
qurxummii xixinnoo muraasa qabna” jedhan.
35 Innis akka namoonni sun lafa tataa’an
itti hime. 36 Ergasii buddeena torbanii fi
qurxummii sana fuudhee erga galateeffatee
booddee kukkutee barattootatti kenne; isaanis
namootaaf kennan. 37 Isaan hundi nyaatanii
quufan. Ergasiis barattoonni hambaa gundoo
torba guutuu walitti qaban. 38 Baay’inni warra
nyaataniis ijoollee fi dubartoota malee dhiira
kuma afur ture. 39 Yesuus erga tuuta sana of
irraa geggeessee booddee bidiruu yaabbatee
naannoo Magadaan dhaqe.

16 Fariisonnii fi Saduuqonni gara Yesuus
dhufanii akka inni samii irraa mallattoo
isaan argisiisu gaafachuudhaan isa qoran. **2** Innis
akkana jedhee deebise; “Isin yeroo galgalaa’utti,
‘Samiin diimateera; caama ta’a’ jettu; **3** ganama
immoo, ‘Samiin diimatee duumessaa’eeraatii
har’a bokkaan jabaan ni rooba’ jettu. Isin
bifa samii addaan baasuu ni beektu; garuu
mallattoo baraa addaan baasuu hin dandeessan.
4 Dhaloonni hamaa fi ejjaan mallattoo barbaada;
garuu mallattoo Yoonaas malee mallattoon hin
kennamuuf.” Yesuusis isaan dhiisee deeme.
5 Barattoonni yommuu galaanicha ce’anitti
buddeena fudhachuu irraanfatan. **6** Yesuusis,
“Beekkadhaa; raacitii Fariisotaatii fi Saduuqotaa
irraa of eeggadhaa” isaaniin jedhe. **7** Isaanis,
“Kun sababii nu buddeena hin fidatiniif”
jedhanii waan kana walii wajjin haasa’an. **8**
Yesuusis waan isaan haasa’an beekee akkana
jedhee gaafate; “Yaa warra amantii xinnoo
nana, isin maaliif waa’ee buddeena dhabuu
keessanii walii wajjin dudubbattu? **9** Isin amma
iyyuu hin hubattanii? Buddeenni shan nama
kuma shaniif dhi’eeffamee gundoo hammam
guutuu akka walitti qabdan hin yaadattanii? **10**
Yookaan buddeenni torba nama kuma afuriif
dhi’eeffamee hambaa gundoo hammam guutuu
akka walitti qabdan hin yaadattanii? **11** Akka
ani waa’ee buddeenaa isinitti dubbachaa hin
turin isin akkamitti hin hubanne? Garuu raacitii
Fariisotaatii fi Saduuqotaa irraa of eeggadhaa.”
12 Isaanis ergasii akka inni akka isaan raacitii
buddeenaa irraa of eeggataniif utuu hin ta’in
akka barsiisa Fariisotaatii fi Saduuqotaa irraa
of eeggataniif isaanitti himaa ture hubatan. **13**
Yesuus yeroo gara biyya Fiiliphoos Qiisaariyaa
dhufetti, “Namoonni Ilma Namaatiin eenyu
jedhu?” jedhee barattoota isaa gaafate. **14**
Isaanis, “Namoonni tokko tokko inni Yohannis
Cuuphaa dha jedhu; warri kaan inni Eeliyaas
jedhu; kaan immoo inni Ermiyaas yookaan
raajota keessaa isa tokko dha jedhu” jedhanii
deebisan. **15** Innis, “Isin hoo? Eenyu anaan
jettu?” jedhee gaafate. **16** Simoon Phexrosis, “Ati
Kiristoos, Ilma Waaqa jiraataa ti” jedhee deebise.
17 Yesuus immoo akkana jedhee deebiseef; “Yaa
Simoon ilma Yoonaa, ati eebbifamaa dha; kana
abbaa koo isa samii irraatu siif ibse malee nama
miti. **18** Ani sittin hima; ati Phexrosii dha; kattaa
kana irratti waldaa kiristaanaa koo nan ijaara;
karri gahaannamis ishee hin mo’atu. **(Hadēs g86)**
19 Ani furtuu mootummaa samii siifin kenna;
wanni ati lafa irratti hiitu kam iyyuu samii
irratti ni hidhama; wanni ati lafa irratti hiiktu
kam iyyuu samii irrattis ni hiikama.” **20** Ergasiis
akka isaan akka inni Kiristoos ta’e nama tokkotti
illee hin himneef barattoota isaa akeekkachiise.
21 Yesuus yeroo sanaa jalqabee akka Yerusaalem
dhaqee harka maanguddootaatti, harka luboota
hangafootaattii fi harka barsiistota seeraatti
waan hedduun dhiphachuu qabu, akka
ajjeefamuu qabuu fi akka guyyaa sadaffaatti
immoo du’aa kaafamu barattoota isaatiif ibsuu
jalqabe. **22** Phexrosis kophaatti baasee, “Yaa
Gooftaa, kun gonkumaa hin ta’in! Kun sirraa
haa fagaatu!” jedhee isa ifachuu jalqabe. **23**
Yesuus garuu of irra garagalee Phexrosiin, “Yaa
Seexana nana! Na duubatti deebi’i! Ati gufuu
natti taateerta; ati kan namaa yaadda malee
kan Waaqaa hin yaadduutii” jedhe. **24** Ergasii
Yesuus barattoota isaatiin akkana jedhe; “Namni
kam iyyuu yoo na faana dhufuu barbaade,
inni of haa ganu. Fannoo ofii isaa baadhatees
na duukaa haa bu’u. **25** Namni lubbuu isaa
oolfachuu barbaadu kam iyyuu lubbuu isaa ni
dhabaatii; garuu namni naaf jedhee lubbuu isaa
dhabu kam iyyuu lubbuu isaa ni argata. **26**
Namni yoo addunyaa guutuu argatee lubbuu
isaa immoo dhabe, bu’aan isaa maali? Yookaan
namni qooda lubbuu isaa maal kennuu danda’a?
27 Ilmi Namaa ulfina Abbaa isaatiin ergamoota
isaa wajjin dhufuuf jiraatii; innis yeroo sana
tokkoo tokkoo namaatiif akkuma hojii isaatti
gatii isaa ni kenna. **28** “Ani dhuguman isinitti
hima; warra as dhadhaabachaa jiran keessaa
namoonni tokko tokko hamma utuu Ilmi Namaa
mootummaa isaatiin dhufuu arganitti du’a hin
dhandhaman.”

17 Yesuus guyyaa ja’a booddee Phexrosin,
Yaaqoobii fi Yohannis obboleessa Yaaqoob

fudhatee kophaa isaanii tulluu dheeraa tokkotti
ol baase. 2 Innis achitti fuula isaanii duratti
geeddarame. Fuulli isaa akka aduu ife; uffanni
isaas akkuma ifaa addaate. 3 Kunoo Musee fi
Eeliyaas utuu Yesuus wajjin haasa'anuu isaanitti
mul'atan. 4 Phexrosis Yesuusiin, "Yaa Gooftaa,
as jiraachuun nuuf gaarii dha. Yoo fedhii kee
ta'e, ani daasii sadii jechuunis tokko siif, tokko
Museef, tokko immoo Eeliyaasiif asitti nan
ijaara" jedhe. 5 Utuma inni dubbachaa jiruu
kunoo, duumessi ifaan tokko isaan haguuge;
duumessicha keessaas sagaleen tokko, "Kun
Ilma koo isa ani jaalladhuu dha; ani isatti baay'ee
nan gammada. Isinis isa dhaga'aa!" jedhe. 6
Barattoonnis yommuu waan kana dhaga'anitti
akka malee sodaatanii adda isaaniitiin lafatti
gombifaman. 7 Yesuus garuu itti dhi'aatee
isaan tuqee, "Ka'aa! Hin sodaatinaa" jedheen. 8
Isaanis yommuu ol jedhanii ilaalanitti Yesuusin
malee nama tokko illee hin argine. 9 Utuu
tulluu sana irraa bu'uutti jiranuus Yesuus,
"Hamma Ilmi Namaa warra du'an keessaa
kaafamutti waan argitan sana nama tokkotti
illee hin himinaa" jedhee isaan seerrate. 10
Barattoonnis, "Yoos barsiistonni seeraa maaliif
Eeliyaas akka duraan dursee dhufuu qabu
dubbatu ree?" jedhanii isa gaafatan. 11 Yesuus
akkana jedhee deebise; "Dhugumaan, Eeliyaas
waan hunda iddootti deebisuuf jedhee duraan
dursee ni dhufa. 12 Ani garuu isinittin hima;
Eeliyaas amma iyyuu dhufeera; isaanis isa
hin hubanne; garuu waanuma fedhan hunda
isatti hojjetan. Ilmi Namaas akkasuma harka
isaaniitti dhiphachuuf jira." 13 Barattoonnis
ergasii akka wanni inni isaanitti dubbachaa
ture sun waa'ee Yohannis Cuuphaa ta'e
hubatan. 14 Yommuu isaan gara tuuta sanaa
dhufanittis namichi tokko Yesuusitti dhi'aatee
fuula isaa duratti jilbeenfate; 15 akkanas
jedhe; "Yaa Gooftaa, ilmi koo gaggabdoodhaan
qabamee akka malee rakkachaa jiraatii naaf
maari. Yeroo hedduu ibidda keessatti yookaan
bishaan keessatti kufa. 16 Ani barattoota
keetti isa nan fide; isaan garuu isa fayyisuu
hin dandeenye." 17 Yesuusis deebisee, "Isin
dhaloota hin amannee fi jal'aa nana; ani
hamma yoomiittin isin wajjin jiraadha? Hamma
yoomiittis ani isinii obsa? Mee gurbicha as
natti fidaa!" jedhe. 18 Yesuusis hafuura hamaa
sana ifate; hafuurri hamaan sunis gurbaa sana
keessaa ba'e; gurbichis yommusuma fayye. 19
Ergasiis barattoonni kophaa isaanii gara Yesuus
dhufanii, "Nu maaliif hafuura hamaa sana
baasuu dadhabne?" jedhanii isa gaafatan. 20
Innis akkana jedhee deebise; "Sababii amantiin
keessan xinnaateefii dha. Ani dhuguman isinitti
hima; isin utuu amantii xinnoo hamma sanyii
sanaaficaa qabaattanii silaa tulluu kanaan,
'Asii ka'ii achi darbi' jechuu ni dandeessu;
innis ni darba. Wanni isiniif hin danda'amne
tokko iyyuu hin jiru. [21 Hafuurri hamaan
akkanaa garuu soomaa fi kadhannaadhaan
malee hin ba'u."] 22 Yeroo isaan Galiilaatti
walitti qabamanitti inni akkana isaaniin jedhe;
"Ilmi Namaa dabarfamee harka namootaatti ni
kennama. 23 Isaanis isa ni ajjeesu; inni immoo
guyyaa sadaffaatti ni kaafama." Barattoonnis
akka malee gaddan. 24 Yommuu Yesuusii
fi barattoonni isaa Qifirnaahom ga'anitti
qaraxxoonni gara Phexros dhufanii, "Barsiisaan
keessan gibira hin kaffaluu?" jedhanii gaafatan.
25 Innis deebisee, "Ni kaffala" jedheen. Yesuus
yommuu Phexros mana seenetti duraan dursee,
"Yaa Simoon ati maal yaadda? Mootonni lafaa
eenyu irraa qaraxaa fi gibira walitti qabu?
Ijoollee isaanii irraa moo keessummoota irraa
walitti qabu?" jedhee gaafate. 26 Phexrosis
deebisee, "Keessummoota irraa walitti qabu"
jedhe. Yesuusis akkana jedhee deebiseef; "Yoos
ijoolleen isaanii bilisa. 27 Garuu nu akka isaan
hin mufachiifneef dhaqiitii okkoo galaanatti
darbadhu. Qurxummii jalqabatti qabdus fuudhi;
yommuu afaan isaa bantuttis maallaqa argatta.
Maallaqa sanas geessiitii anaa fi ofii keetiif
isaanitti kenni."

18 Yeruma sana barattoonni gara Yesuus
dhufanii, "Yoos mootummaa samii
keessatti kan hundumaa caalu eenyu?" jedhanii
gaafatan. 2 Innis mucaa xinnaa tokko ofitti
waamee isaan gidduu dhaabe. 3 Akkanas

jedhe: “Ani dhuguman isinitti hima; isin
yoo deebitanii akkuma ijoollee taatan malee
gonkumaa mootummaa samiitti hin galtan.
4 Kanaaf namni akka daa’ima kanaa gad of
qabu kam iyyuu mootummaa samii keessatti
nama hunda caala. 5 Namni daa’ima akkanaa
tokko maqaa kootiin simatu kam iyyuu na
simata. 6 “Namni kam iyyuu warra natti amanan
xixinnaa kanneen keessaa tokko illee yoo
gufachiise, dhagaan daakuu guddaan morma
isaatti hidhamee tuujuba galaanaa keessa
dhidhimuu isaaf wayya ture. 7 Sababii wantoota
akka namoonni gufatan godhan sanaatiif
addunyaaf wayyoo! Wantoonni akkanaa dhufuu
qabu; garuu nama wantoonni kunneen karaa
isaatiin dhufan sanaaf wayyoo! 8 Yoo harki kee
yookaan miilli kee si gufachiise, of irraa kutii
gati. Harka lama yookaan miilla lama qabaattee
ibidda bara baraatti darbatamuu irra, dooluu
taatee yookaan laamshoftee jireenyatti galuu
siif wayya. (aiōnios g166) 9 Yoo iji kee si gufachiise
of keessaa baasii gati. Ija lama qabaattee
ibidda gahaannamiitti darbatamuu irra ija tokko
qabaattee jireenyatti galuu siif wayya. (Geenna
g1067) 10 “Warra xixinnaa kanneen keessaa tokko
illee akka hin tuffanneef of eeggadhaa. Ani
isinitti nan hima; ergamoonni isaanii samii
irratti yeroo hunda fuula Abbaa koo isa samii
irraa ni arguutii. [11 Ilmi Namaa isa bade
oolchuudhaaf dhufeetii.] 12 “Isin maal seetu?
Namni tokko yoo hoolota dhibba qabaatee
hoolota sana keessaas tokko bade, namichi sun
sagaltamii sagallan hafan kaan tulluuwwan
irratti dhiisee tokkicha bade sana barbaaduu hin
dhaquu? 13 Ani dhuguman isinitti hima; inni yoo
hoolaa sana argate, hoolota sagaltamii sagallan
hin badin irra hoolaa tokkicha sanatti caalaa ni
gammada. 14 Akkasuma immoo isaan xixinnoo
kanneen keessaa tokko iyyuu akka badu fedhii
Abbaa keessan isa samii irraa miti. 15 “Yoo
obboleessi kee cubbuu sitti hojjete, dhaqiitii
iddoo isin lamaan qofti jirtanitti balleessaa isaa
itti himi. Yoo inni si dhaga’e ati obboleessa
kee deebifatteerta. 16 Yoo si dhaga’uu baate
garuu ‘dubbiin hundinuu dhuga baatota lamaan
yookaan sadiin waan mirkaneeffamuuf’ nama
biraa tokko yookaan nama lama fudhadhuu
dhaqi. 17 Yoo inni jara dhaga’uu dide waldaa
kiristaanaatti himi; yoo inni waldaa kiristaanaa
iyyuu dhaga’uu dide akka nama ormaattii fi akka
qaraxxuutti isa fudhadhu. 18 “Ani dhuguman
isinitti hima; wanni isin lafa irratti hiitan kam
iyyuu samii irratti ni hidhama; wanni isin
lafa irratti hiiktan kam iyyuu samii irrattis ni
hiikama. 19 “Ammas ani isinitti nan hima; isin
keessaa yoo namoonni lama lafa irratti waa’ee
waan kadhatan kamii iyyuu walii galan Abbaan
koo inni samii irraa isaaniif taasisa. 20 Iddoo itti
namoonni lama yookaan sadii maqaa kootiin
walitti qabamanitti ani gidduu isaaniitti nan
argamaatii.” 21 Ergasii Phexros gara Yesuus
dhufee, “Yaa Gooftaa, yoo obboleessi koo cubbuu
natti hojjete ani yeroo hammam dhiisaaf?
Hamma yeroo torbaattii?” jedhee gaafate. 22
Yesuusis akkana jedhee deebiseef; “Ani sitti
nan hima; yeroo torbaatamii torba malee
yeroo torba miti. 23 “Kanaafuu mootummaan
samii mootii herrega garboota isaa harka jiru
to’achuu barbaade tokko fakkaata. 24 Akkuma
inni herrega isaa to’achuu jalqabeenis nama
mootichi taalaantii kuma kudhan irraa qabu
tokko itti fidan. 25 Namichi sun waan baasu
dhabnaan gooftaan isaa akka inni, niitiin isaa,
ijoolleen isaatii fi wanni inni qabu hundinuu
gurguramanii gatiin sun kaffalamu ajaje. 26
“Garbichi sunis miilla isaatti kufee, ‘Yaa gooftaa,
naaf obsi; hunduma isaa iyyuu siif nan kaffalaa’
jedhee isa kadhate. 27 Gooftaan garbicha sanaas
garaa laafeef; gatii isa irraa qabus dhiiseefii
gad isa lakkise. 28 “Garbichi sun garuu akkuma
achii ba’een garbicha akka isaa kan gatii
diinaariidhibbaa irraa qabu tokko arge. Innis
morma namichaa hudhee qabee, ‘Waan ani
sirraa qabu naa kaffali’ jedheen. 29 “Garbichi
akka isaa sunis miilla isaatti kufee, ‘Naaf obsi;
waan narra jiru siif nan kaffalaa’ jedhee isa
kadhate. 30 “Inni garuu ni dide; qooda kanaa
hamma inni gatii isaa kaffalutti mana hidhaatti
isa galchisiise. 31 Garboonni kaan yommuu waan
ta’e sana arganitti akka malee gaddan; dhaqaniis

waan ta'e hundumaa gooftaa isaaniitti himan. 32
"Gooftichis garbicha sana ofitti waamee akkana
jedheen; 'Yaa garbicha hamaa! Ani sababii ati
na kadhatteef gatii sirra ture hunda siif dhiise.
33 Akkuma ani garaa siif laafe sana atis garbicha
akka keetiitiif garaa laafuu hin qabduu?' 34
Gooftaan isaas aariidhaan hamma inni gatii
sana hunda kaffalutti warra isa dhiphisanitti
dabarsee isa kenne. 35 "Isinis yoo garaa keessan
guutuudhaan obboleessa keessaniif dhiisuu
baattan Abbaan koo inni samii irraa tokkoo
tokkoo keessan akkanuma godha."

19 Yesuus erga dubbii kana dubbatee
fixatee booddee, Galiilaadhaa ka'ee gama
Yordaanos gara biyya Yihuudaa dhaqe. 2
Namoonni baay'eenis isa duukaa bu'an; innis
achitti isaan fayyise. 3 Fariisonni tokko
tokkos isa qoruuf gara isaa dhufanii, "Namni
tokko waanuma argeen niitii isaa hiikuun ni
eeyyamamaa?" jedhanii gaafatan. 4 Yesuusis
akkana jedhee deebise; "Isin akka inni jalqabatti
isaan uume sun, 'dhiiraa fi dubartii taasisee
isaan uume'hin dubbifnee? 5 Inni akkana jedhe;
'Sababii kanaaf namni abbaa fi haadha isaa
dhiisee niitii isaatti maxxana; lamaan isaanii
iyyuu foon tokko ta'u.' 6 Egaa isaan si'achi foon
tokko malee lama miti. Kanaafuu waan Waaqni
tokko taasise namni gargar hin baasin." 7
Isaanis, "Yoos Museen maaliif akka namni tokko
waraqaa ragaa hiikkaa kenneefii niitii isaa of
irraa geggeessu ajaje ree?" jedhanii isa gaafatan.
8 Yesuusis akkana jedhee deebise; "Museen
sababii mata jabina keessaniitiif jedhee akka
isin niitota keessan hiiktan isiniif eeyyame.
Jalqabatti garuu akkana hin turre. 9 Ani isinittin
hima; namni utuu isheen halalummaa hin
hojjetin niitii isaa hiikee dubartii biraa fuudhu
kam iyyuu ejja raawwata." 10 Barattoonni isaas,
"Haalli dhirsaa fi niitii akkana taanaan fuudhuu
dhiisuu wayya" jedhaniin. 11 Yesuusis akkana
jedheen; "Waan kana warra isaaniif kenname
qofa malee namni hundi fudhachuu hin
danda'u. 12 Warri xu'aashii ta'anii gadameessa
haadha isaaniitii dhalatan jiruutii; warri harka
namaatiin xu'aashii ta'anis jiru; kanneen
mootummaa samiitiif jedhanii xu'aashii of
taasisanis jiru; namni kana fudhachuu danda'u
haa fudhatu." 13 Ergasii akka inni harka isaan
irra kaa'ee isaaniif kadhatuuf ijoollee xixinnoo
Yesuusitti fidan. Barattoonni garuu isaan ifatan.
14 Yesuusis, "Ijoolleen xixinnoon gara koo haa
dhufaniitii hin dhowwinaa; mootummaan samii
kan warra akkanaatii" jedhe. 15 Innis erga harka
isaa isaan irra kaa'ee booddee achii deeme.
16 Kunoo namichi tokko gara Yesuus dhufee,
"Yaa barsiisaa, jireenya bara baraa argachuuf
wanni gaariin ani gochuu qabu maali?" jedhee
gaafate. (aiōnios g166) 17 Yesuus immoo, "Ati
maaliif waa'ee waan gaarii na gaafatta? Gaariin
Isa Tokkicha qofatu jira. Ati yoo jireenyatti galuu
barbaadde ajajawwan eegi" jedhee deebise. 18
Namichis, "Ajajawwan kami?" jedhee gaafate.
Yesuus immoo akkana jedhee deebise; "'Hin
ajjeesin; hin ejjin; hin hatin; sobaan dhugaa
hin ba'in; 19 abbaa keetii fi haadha kee kabaji;
ollaa kee akkuma ofii keetiitti jaalladhu.'" 20
Dargaggeessi sunis, "Ani ajajawwan kanneen
hunda eegeera. Yoos maaltu amma iyyuu na
duraa hir'ata ree?" jedheen. 21 Yesuusis, "Ati
yoo nama hir'ina hin qabne ta'uu barbaadde,
dhaqiitii waan qabdu gurgurii hiyyeeyyiif kenni;
samii keessatti badhaadhummaa ni qabaattaa.
Ergasii kottuu na duukaa bu'i" jedhee deebiseef.
22 Dargaggeessi sunis yommuu waan kana
dhaga'etti gaddee achii deeme; inni qabeenya
guddaa qaba tureetii. 23 Yesuusis barattoota
isaatiin akkana jedhe; "Ani dhuguma isinittin
hima; mootummaa samiitti galuun nama
sooressaaf rakkisaa dha. 24 Ammas isinittin
hima; namni sooressi mootummaa Waaqaatti
galuu irra qaawwa lilmoo keessa ba'uutu gaalaaf
salphata." 25 Barattoonni yommuu waan kana
dhaga'anitti akka malee raajeffatanii, "Yoos
eenyutu fayyuu danda'a ree?" jedhanii gaafatan.
26 Yesuusis isaan ilaalee, "Kun namaaf hin
danda'amu; Waaqaaf garuu wanni hundinuu
ni danda'ama" jedhe. 27 Kana irratti Phexros,
"Kunoo, nu waan hunda dhiifnee si duukaa
buuneerra! Egaa maal arganna ree?" jedhee
deebise. 28 Yesuus immoo akkana isaaniin

jedhe; “Ani dhuguma isinittin hima; addunyaa
haaraa keessatti, yeroo Ilmi Namaa teessoo isaa
ulfina qabeessa sana irra taa’utti, isin warri
na duukaa buutanis akkasuma teessoowwan
kudha lama irra teessanii gosoota Israa’el kudha
lamaanitti murtu. 29 Namni maqaa kootiif
jedhee manneen yookaan obboloota yookaan
obboleettota yookaan abbaa yookaan haadha
yookaan niitii yookaan ijoollee yookaan lafa
qotiisaa dhiise hundi dachaa dhibba ni argata;
jireenya bara baraas ni dhaala. (aiōnios g166) 30
Garuu warri jalqabaa hedduun warra dhumaa
ni ta’u; warri dhumaa hedduun immoo warra
jalqabaa ni ta’u.

20 “Mootummaan samiis abbaa lafaa kan
iddoo dhaabaa wayinii isaatti hojjettoota
qacarachuuf jedhee barii obboroo manaa ba’e
tokko fakkaata. 2 Innis guyyaatti diinaariitokko
tokko isaanii kaffaluuf hojjettoota sanaan walii
galee gara iddoo dhaabaa wayinii isaatti isaan
erge. 3 “Namichi sunis gara sa’aatii sadiitti
gad ba’ee namoota hojii malee iddoo gabaa
dhadhaabatan kanneen biraa arge. 4 ‘Isinis
dhaqaatii iddoo dhaabaa wayinii kootii keessa
hojjedhaa; anis waan isiniif malu isiniifin
kaffalaa’ jedheen. 5 Isaanis ni dhaqan. “Ammas
gara sa’aatii ja’aa fi gara sa’aatii sagaliitti gad
ba’ee akkasuma godhe. 6 Naannoo sa’aatii
kudha tokkoottis gad ba’ee namoota hojii malee
dhadhaabatan biraa argee, ‘Isin maaliif guyyaa
guutuu hojii malee as dhadhaabattu?’ jedhee
isaan gaafate. 7 “Isaanis, ‘Sababii namni tokko
illee nu hin qacaratiniif’ jedhanii deebisan. “Inni
immoo, ‘Isinis dhaqaatii iddoo dhaabaa wayinii
kootii keessa hojjedhaa’ jedheen. 8 “Yommuu
galgalaa’etti abbaan iddoo dhaabaa wayinii
sanaa hoogganaa hojii isaatiin, ‘Hojjettoota
waami; warra gara dhumaatti qacaramanii
jalqabii hamma warra dura qacaramaniitti
mindaa isaanii kaffaliif’ jedheen. 9 “Warri
gara sa’aatii kudha tokkootti qacaraman sunis
dhufanii tokkoon tokkoon isaanii diinaarii
tokko tokko fudhatan. 10 Warri jalqabatti
qacaraman yommuu dhufanitti waan warra
kaan caalaa argatan se’an. Garuu tokkoon
tokkoon isaanii diinaarii tokko tokko fudhatan.
11 Isaan yommuu diinaarii sana fudhatanitti
abbaa lafaa sanatti guunguman. 12 Isaanis,
‘Warri gara dhumaatti qacaraman kunneen
sa’aatii tokko qofa hojjetan; ati garuu nu warra
dadhabbii hojichaatii fi ho’a guyyaa obsine
isaaniin wal qixxeessite’ jedhaniin. 13 “Inni
garuu hojjettoota sana keessaa isa tokkoon,
‘Yaa michuu ko, ani waan tokkoon illee si hin
miine. Ati diinaarii tokkoon naan walii hin
gallee? 14 Qooda kee fudhadhuu deemi; ani
namicha isa gara dhumaa kanaafis hammuma
siif kenne sana kennuufii nan barbaada. 15
Ani qarshii kootiin waan barbaade gochuuf
mirga hin qabuu? Yookaan sababii ani arjaa
ta’eef hinaaftaa?’ jedhe. 16 “Akkasuma warri
dhumaa warra jalqabaa ni ta’u; warri jalqabaa
immoo warra dhumaa ni ta’u.” 17 Yesuus utuu
Yerusaalemitti ol ba’aa jiruu barattoota kudha
lamaan kophaatti baasee akkana jedheen: 18
“Kunoo nu Yerusaalemitti ol ba’aa jirra; Ilmi
Namaas dabarfamee luboota hangafootattii
fi barsiistota seeraatti ni kennama. Isaanis
du’a itti muru; 19 akka isaan itti qoosaniif,
isa garafanii fi isa fannisaniifis dabarsanii
Namoota Ormaatti isa kennu. Innis guyyaa
sadaffaatti du’aa ni kaafama!” 20 Ergasiis
haati ilmaan Zabdewoos ilmaan ishee wajjin
gara Yesuus dhuftee jilbeenfattee waa isa
kadhatte. 21 Yesuusis, “Ati maal barbaadda?”
jedheen. Isheenis, “Akka ilmaan koo kunneen
lamaan mootummaa kee keessatti inni tokko
mirga keetiin, inni kaan immoo bitaa keetiin
taa’u naa godhi” jetteen. 22 Yesuus immoo,
“Isin waan kadhattan hin beektan; xoofoo ani
dhuguuf jiru dhuguu ni dandeessuu?” jedheen.
Isaanis, “Ni dandeenya” jedhanii deebisan. 23
Yesuusis, “Dhugumaan xoofoo koo irraa illee
ni dhugdu; garuu mirga kootii fi bitaa kootiin
taa’uu kan kennu ana miti. Iddoon kun kan
warra Abbaan koo isaaniif qopheesse sanaa
ti” jedheen. 24 Warri kurnan yommuu waan
kana dhaga’anitti obboloota lamaanitti aaran.
25 Yesuusis walitti isaan waamee akkana jedhe;
“Isin akka bulchitoonni Namoota Ormaa isaan

irratti gooftummaa mul'isan, gurguddoonni
isaaniis akka isaan irratti taayitaa argisiisan
ni beektu. 26 Isin biratti akkas miti. Qooda
kanaa namni isin keessaa nama guddaa ta'uu
barbaadu kam iyyuu tajaajilaa keessan ta'uu
qaba; 27 namni nama jalqabaa ta'uu barbaadu
kam iyyuu garbicha keessan ta'uu qaba; 28 Ilmi
Namaa iyyuu tajaajiluu fi lubbuu isaa immoo
namoota baay'eedhaaf furii godhee kennuuf
dhufe malee tajaajilamuuf hin dhufneetii." 29
Utuu Yesuusii fi barattoonni isaa Yerikoodhaa
ba'aa jiranuu, tuunni namootaa guddaan isa
duukaa bu'e. 30 Kunoo, jaamonni lama qarqara
karaa tataa'aa turan; isaanis yommuu akka
Yesuus achiin darbaa jiru dhaga'anitti iyyanii,
"Gooftaa, yaa Ilma Daawit nu maari!" jedhan.
31 Tuunni sunis akka isaan cal'isaniif isaan ifate;
isaan garuu, "Yaa Gooftaa, yaa Ilma Daawit nu
maari!" jedhanii ittuma caalchisanii iyyan. 32
Yesuusis dhaabatee isaan waamee, "Akka ani
maal isinii godhu barbaaddu?" jedhee isaan
gaafate. 33 Isaan immoo, "Yaa Gooftaa, akka
iji keenya nuuf banamu barbaanna" jedhanii
deebisan. 34 Yesuusis garaa laafeefii ija isaanii
qaqqabe. Isaanis yeruma sana arganii isa duukaa
bu'an.

21 Akkuma isaan Yerusaalemitti dhi'aatanii
Beetfaagee ishee Gaara Ejersaa irraa sana
ga'aniin Yesuus barattoota lama erge; 2
akkanas isaaniin jedhe; "Gara ganda fuula
keessan dura jiru sanaa dhaqaa; yommusuma
harree hidhamte tokko ilmoo ishee wajjin ni
argattu. Lachan isaanii hiikaatii naa fidaa. 3
Yoo namni tokko iyyuu waan tokko isiniin
jedhe, 'Gooftaatu isaan barbaada' jedhaa; innis
yommusuma erga." 4 Kunis akka wanni karaa
raajichaatiin dubbatame sun raawwatamuuf
ta'e; innis akkana jedha: 5 "Akkana jedhaa
Intala Xiyoonitti himaa; 'Kunoo, mootiin kee
gad of qabee, harree yaabbatee, ilmoo harree
jechuunis harree xinnoo yaabbatee, gara kee
dhufa.'" 6 Barattoonnis dhaqanii akkuma
Yesuus isaan ajaje godhan. 7 Isaanis harree
fi ilmoo harree sana fidan; uffata isaaniis
isaan irra buusan; Yesuusis isaan irra taa'e. 8
Namoonni akka malee baay'een uffata isaanii
karaa irra afan; warri kaan immoo dameewwan
mukaa kukkutanii karaa irra bubuusan. 9
Namoonni isa dura deemaa turanii fi warri
isa duukaa bu'aa turan iyyanii, "Hoosaa'inaa
Ilma Daawitiif!" "Inni maqaa Gooftaatiin dhufu
eebbifamaa dha!" "Hoosaa'inaa ol gubbaatti!"
jedhan. 10 Yommuu Yesuus Yerusaalem seenetti,
magaalaan sun guutummaatti raafamtee, "Kun
eenyu?" jette. 11 Tuunni sun immoo, "Kun
Yesuus, raajicha Naazreeti Galiilaati" jedhee
deebise. 12 Yesuus mana qulqullummaa seenee
warra mana qulqullummaa keessatti bitatanii
fi gurguratan hundumaa ari'e. Minjaala warra
maallaqa geeddaratanniitii fi barcuma warra
gugee gurguratanii garagalche. 13 Innis, "'Manni
koo mana kadhannaa jedhama'jedhamee
barreeffameera; isin garuu holqa saamtotaa
gootaniirtu" isaaniin jedhe. 14 Jaamonnii fi warri
naafatan mana qulqullummaa keessatti gara
isaa dhufan; innis isaan fayyise. 15 Luboonni
hangafoonnii fi barsiistonni seeraa yommuu
hojii dinqisiisaa inni hojjete arganii ijoollee
mana qulqullummaa keessatti, "Hoosaa'inaa
ilma Daawitiif" jedhanii iyyan dhaga'anitti ni
aaran. 16 Isaanis, "Ati waan ijoolleen kunneen
jedhan dhageessaa?" jedhanii isa gaafatan.
Yesuus immoo, "Eeyyee;" isin waan, "'Yaa
Gooftaa, ati afaan daa'immaniitii fi mucoolii
harma hodhanii irraa, galata qopheessiteerta'
jedhu sana takkumaa hin dubbifnee?" jedhee
deebise. 17 Innis isaan biraa deemee magaalaa
sanaa ba'e; Biitaaniyaa dhaqee achi bule. 18
Yesuus ganama barii utuu gara magaalattiitti
deebi'uu beela'e. 19 Muka harbuu tokkos karaa
biratti argee itti gore; garuu baala malee waa
tokko illee hin arganne. Innis, "Iji bara baraan
sirratti hin argamin!" jedheen. Mukni sunis
yeruma sana goge. (aiōn g165) 20 Barattoonnis
yommuu waan kana arganitti ni dinqisiifatan.
Isaanis, "Harbuun sun akkamitti yommusuma
goge?" jedhanii gaafatan. 21 Yesuusis akkana
jedhee deebise; "Ani dhuguman isinitti hima;
yoo amantii qabaattan, yoo mamuu baattanis,
waan muka harbuu sana irratti ta'e qofa

utuu hin ta'in, tulluu kanaan illee, 'Ka'i!
Galaanatti darbatami!' yoo jettan ni ta'a. 22 Isin
yoo amantii qabaattan waan kadhannaadhaan
gaafattan hunda ni argattu." 23 Utuu Yesuus
mana qulqullummaa seenee barsiisaa jiruu
luboonni hangafoonnii fi maanguddoonni sabaa
gara isaa dhufanii, "Ati taayitaa maaliitiin
wantoota kanneen hojjetta? Eenyutu taayitaa
kana siif kenne?" jedhanii gaafatan. 24 Yesuusis
akkana jedhee deebise; "Anis gaaffii tokkon isin
gaafadha; yoo isin naaf deebiftan, anis taayitaa
maaliitiin wantoota kanneen akkan hojjedhu
isinittin hima. 25 Cuuphaan Yohannis eessaa
dhufe? Samii irraa moo nama biraa dhufe?"
Isaanis waliin mari'atanii akkana jedhan; "Yoo
nu, 'Samii irraa dhufe' jenne, inni immoo, 'Yoos
isin maaliif isa hin amanin ree?' nuun jedha.
26 Yoo nu, 'Nama biraa dhufe' jenne garuu
namoota sodaanna; isaan hundinuu Yohannisin
akka raajiitti ilaaluutii." 27 Kanaaf isaan, "Hin
beeknu!" jedhanii Yesuusiif deebisan. Inni
immoo akkana jedhe; "Anis taayitaa maaliitiin
akkan wantoota kanneen hojjedhu isinitti hin
himu." 28 "Maal seetu? Nama ilmaan lama qabu
tokkotu ture; innis gara ilma isaa hangafaa
dhaqee, 'Yaa ilma ko, har'a dhaqiitii iddoo
dhaabaa wayinii keessa hojjedhu' jedheen. 29
"Ilmi sunis deebisee, 'Ani hin dhaqu' jedhe;
ergasii garuu gaabbee dhaqe. 30 "Namichis gara
ilma isaa isa kaanii dhaqee akkasuma jedheen.
Ilmi isaa sunis, 'Yaa gooftaa nan dhaqa' jedhee
deebiseef; garuu hin dhaqne. 31 "Ilmaan lamaan
keessaa isa kamtu fedhii abbaa isaa guute?"
Isaanis, "Isa jalqabaa ti" jedhan. Yesuusis
akkana isaaniin jedhe; "Ani dhuguman isinitti
hima; qaraxxoonnii fi sagaagaltoonni isin dura
mootummaa Waaqaatti ni galu. 32 Yohannis
karaa qajeelummaa isinitti argisiisuu dhufeetii;
isin immoo isa hin amanne. Qaraxxoonnii fi
sagaagaltoonni garuu isa amanan; isin erguma
waan kana argitan illee qalbii jijjiirrattanii isatti
hin amanne. 33 "Fakkeenya biraa tokko dhaga'aa;
abbaa lafaa kan iddoo dhaabaa wayinii irra
wayinii dhaabbate tokkotu ture. Innis naannoo
isaatti dallaa ijaaree, achi keessatti boolla itti
wayinii cuunfan qotee qooxii eegumsaa ijaare.
Ergasiis lafa wayinii sana qonnaan bultootatti
kiraa kennatee biyya fagoo dhaqe. 34 Innis
yeroon itti midhaan walitti qaban geenyaan
akka isaan ija isaa fidaniifiif garboota isaa
qottuuwwan sanatti ergate. 35 "Qottuuwwan
sunis garboota namichaa qabanii, isa tokko
ni dhaanan; isa kaan ni ajjeesan; isa sadaffaa
immoo dhagaan tuman. 36 Ammas garboota
warra duraa caalaa baay'atan biraa ergate;
qonnaan bultoonni sunis akkuma sana isaan
godhan. 37 Dhuma irrattis inni, 'Ilma koo
ni kabaju' jedhee ilma isaa isaanitti ergate.
38 "Qottoonni sun garuu yommuu ilma sana
arganitti, 'Dhaaltuun isa kana. Kottaa isa
ajjeefnee dhaala isaa fudhannaa!' waliin jedhan.
39 Kanaafuu isaan fuudhanii iddoo dhaabaa
wayinii keessaa gad baasanii isa ajjeesan. 40
"Egaa abbaan iddoo dhaabaa wayinii sanaa
yommuu dhufutti qottuuwwan sana maal
godhinna laata?" 41 Isaanis, "Inni namoota
hamoo sana haala hamaadhaan ni balleessa;
iddoo dhaabaa wayinii sanas qottuuwwan yeroo
midhaan walitti qabamutti qooda midhaan isaa
kennaniif kanneen biraatti dabarsee ni kenna"
jedhanii deebisan. 42 Yesuusis akkana isaaniin
jedhe; "Isin dubbii Katabbiiwwan Qulqulluu
keessatti, "'Dhagaan ijaartonni tuffatan, dhagaa
golee ta'eera; kanas Gooftaatu godhe; kun
immoo ija keenyatti dinqii dha'jedhu sana
gonkumaa hin dubbifnee? 43 "Kanaafuu ani
isinittin hima; mootummaan Waaqaa isin
irraa fudhatamee saba ija isaa godhatutti ni
kennama. 44 Namni dhagaa kana irratti kufu
kam iyyuu caccabee bututa; namni dhagichi
irratti kufu kam iyyuu ni daakama." 45
Luboonni hangafoonnii fi Fariisonni yommuu
fakkeenyawwan Yesuus dhaga'anitti akka inni
waa'ee isaanii dubbate beekan. 46 Isaanis isa
qabuu barbaadan; garuu sababii namoonni
Yesuusin akka raajiitti ilaalaa turaniif namoota
sana sodaatan.

22 Yesuus ammas akkana jedhee fakkeenyaan
deebii kenneef: 2 "Mootummaan samii
mootii ilma isaatiif cidha fuudhaa qopheesse

tokko fakkaata. 3 Innis akka isaan warra cidha
sanatti affeeraman waamaniif garboota isaa
erge; warri waamaman sun garuu dhufuu hin
barbaanne. 4 “Ammas akkana jedhee garboota
biraa erge; ‘Kunoo ani irbaata koo qopheesseera:
Sangoonni koo, horiin koo coccoomoonis
qalamanii wanni hundinuu qopheeffameera.
Gara cidha fuudhaa fi heerumaa kottaa jedhaatii
warra affeeraman sanatti himaa.’ 5 “Isaan
garuu tuffatanii, inni tokko gara lafa qotiisaa
isaa, kaan immoo gara daldala isaa dhaqe.
6 Warri hafan immoo garboota isaa qabanii
salphisan; ni ajjeesanis. 7 Mootichis ni aare.
Loltoota isaas ergee warra garboota isaa ajjeesan
sana balleesse; magaalaa isaaniis ni gube. 8
“Ergasii inni garboota isaatiin akkana jedhe;
‘Dhangaan cidha fuudhaa qopheeffameera;
warri affeeraman garuu cidha kanaaf hin malle.
9 Kanaafuu gara qaxxaamura karaatti ba’aatii
nama argitan hunda gara cidhaatti affeeraa.’ 10
Garboonni sunis karaatti ba’anii nama argan
hunda, hamaas gaariis walitti qaban; galmi
cidhaa sunis keessummootaan guutame. 11
“Mootichi yommuu keessummoota ilaaluuf
ol seenetti, nama uffata cidhaa hin uffatin
tokko achitti arge. 12 Innis, ‘Yaa michuu ko,
ati akkamitti utuu uffata cidhaa hin uffatin
as seente?’ jedhee isa gaafate. Namichi garuu
waan dubbatu dhabe. 13 “Mootichis tajaajiltoota
isaatiin, ‘Namicha kana harkaa fi miilla hidhaatii
dukkana alaatti gad darbadhaa; achittis boo’uu fi
ilkaan qaruutu ta’a’ jedhe. 14 “Warri affeeraman
baay’eedhaatii; warri filataman garuu muraasa.”
15 Ergasiis Fariisonni waanuma inni dubbatuun
isa qabuuf gad ba’anii Yesuusitti mari’atan.
16 Isaanis barattoota isaanii garee Heroodis
wajjin isatti ergan. Akkanas jedhan; “Yaa
barsiisaa, akka ati nama dhugaa taate, akka ati
dhugaadhaan karaa Waaqaa barsiiftu beekna.
Ati nama wal hin caalchiftu; fuula namaas hin
ilaaltu. 17 Egaa mee nutti himi; yaadni kee maali?
Qeesaariif gibira kaffaluun eeyyamameera moo
hin eeyyamamne?” 18 Yesuus garuu hammina
isaanii beekee akkana jedhe; “Yaa fakkeessitoota
nana, isin maaliif na qortu? 19 Mee maallaqa
gibira kaffaltan natti argisiisaa.” Isaanis diinaarii
tokko isatti fidan; 20 inni immoo, “Fakkiin kun
kan eenyuu ti? Katabbiin kunis kan eenyuu ti?”
jedhee isaan gaafate. 21 Isaanis, “Kan Qeesaari”
jedhanii deebisan. Kana irratti inni, “Yoos kan
Qeesaar Qeesaariif, kan Waaqaa immoo Waaqaaf
kennaa” jedheen. 22 Isaanis yommuu waan kana
dhaga’anitti ni dinqifatan. Kanaaf isa dhiisanii
qajeelan. 23 Guyyuma sana Saduuqonni warri
du’aa ka’uun hin jiru jedhan tokko tokko gara
isaa dhufanii gaaffii isa gaafatan. 24 Akkanas
jedhan; “Yaa barsiisaa, Museen, ‘Namni tokko
niitii fuudhee utuu ijoollee hin dhalchin yoo du’e
obboleessi isaa niitii sana dhaalee obboleessa
isaatiif sanyii haa dhaabu’ jedhee nutti himeera.
25 Kunoo obboloota torbatu nu bira ture. Inni
jalqabaa niitii fuudhee utuu ijoollee hin qabaatin
niitii isaa obboleessa isaatti dhiisee du’e. 26
Obboleessa lammaffaa fi sadaffaa irratti, hamma
isa torbaffaattis waanuma sanatu ta’e. 27 Dhuma
irratti dubartittiinis ni duute. 28 Egaa guyyaa
du’aa ka’uutti, torban isaanii keessaa isheen
niitii isa kamii taati? Hundi isaanii iyyuu ishee
fuudhaniiruutii.” 29 Yesuus immoo akkana
jedhee deebise; “Isin waan Katabbiiwwan
Qulqulluu yookaan humna Waaqaa hin beekneef
dogoggortu. 30 Guyyaa du’aa ka’uutti namoonni
akka ergamoota samii ta’u malee hin fuudhan;
hin heerumanis. 31 Garuu isin waan Waaqni
waa’ee du’aa ka’uu warra du’anii isiniin jedhe
hin dubbifnee? Innis akkana jedha; 32 ‘Ani
Waaqa Abrahaam, Waaqa Yisihaaqii fi Waaqa
Yaaqoob.’Inni Waaqa warra jiraataniiti malee
Waaqa warra du’anii miti.” 33 Namoonni
yommuu waan kana dhaga’anitti, barsiisa isaa
dinqifatan. 34 Fariisonni yommuu akka Yesuus
Saduuqota afaan qabachiise dhaga’anitti walitti
qabaman. 35 Isaan keessaas hayyuun seeraa
tokko akkana jedhee gaaffii kanaan isa qore:
36 “Yaa barsiisaa, seera keessaa ajajni guddaan
isa kami?” 37 Yesuusis akkana jedheen; “Waaqa
kee Goofticha garaa kee guutuudhaan, lubbuu
kee guutuudhaan, yaada kee guutuudhaan
jaalladhu. 38 Kunis ajaja jalqabaatii fi guddicha.
39 Ajajni lammaffaanis isuma fakkaata: ‘Ollaa kee

akkuma ofii keetiitti jaalladhu'jedha. 40 Seerrii fi
Raajonni hundinuu ajajawwan kanneen lamaan
irratti hundeeffamu." 41 Utuu Fariisonni walitti
qabamanii jiranuu Yesuus gaaffii tokko isaan
gaafate; 42 innis, "Isin waa'ee Kiristoos maal
yaaddu? Inni ilma eenyuu ti?" jedhe. Isaanis,
"Inni Ilma Daawit" jedhanii deebisan. 43 Innis
akkana isaaniin jedhe; "Yoos Daawit akkamitti
Hafuuraan geggeeffamee, 'Gooftaa' isaan jedha
ree? Inni akkana jedhaatii: 44 "'Gooftaan Gooftaa
kootiin: "Hamma ani diinota kee miilla kee jala
siif galchutti gara mirga koo taa'i"jedhe.' 45
Erga Daawit, 'Gooftaa' jedhee isa waame, yoos
inni akkamitti ilma isaa ta'uu danda'a ree?" 46
Namni tokko iyyuu waan tokko isaaf deebisuu
hin dandeenye; gaafasii jalqabee namni tokko
iyyuu deebi'ee gaaffii isa gaafachuuf ija hin
jabaanne.

23 Yesuusis ergasii uummataa fi barattoota
isaatiin akkana jedhe: 2 "Barsiistonni
seeraatii fi Fariisonni barcuma Musee irra
taa'aniiru. 3 Kanaafuu waan isaan isinitti himan
hundumaa godhaa; eegaas. Garuu waan isaan
hojjetan hin hojjetinaa; isaan ni dubbatu malee
waan dubbatan sana hin hojjetaniitii. 4 Isaan
ba'aa ulfaataa hidhanii gatiittii namaa irra
kaa'u; ofii isaaniitii garuu ba'aa sana sochoosuuf
qubaan illee tuquu hin barbaadan. 5 "Isaan waan
hojjetan hundumaa namootatti of argisiisuuf
hojjetu: Kudhaama isaanii ni bal'ifatuutii;
handaara uffata isaaniis ni dheereffatu. 6
Iddoo cidhaatti iddoo ulfinaa, manneen sagadaa
keessatti immoo taa'umsa ulfinaa jaallatu. 7
Gabaa keessattis akka namoonni nagaa isaan
gaafatanii fi akka 'Yaa barsiisaa' jedhanii isaan
waaman jaallatu. 8 "Isin garuu, 'Barsiisaa'
jedhamtanii hin waamaminaa; Barsiisaa tokko
qofa qabduutii. Isin hundis obboloota walii
keessanii ti. 9 Lafa irratti nama tokkoon illee
'Abbaa' hin jedhinaa; isin Abbaa tokko qofa
qabduutii; innis isa samii irraa ti. 10 'Gooftota'
jedhamtanii hin waamaminaa; isin Gooftaa
tokko qofa qabduutii; innis Kiristoos. 11 Isin
keessaa namni hunda keessan caalu tajaajilaa
keessan haa ta'u. 12 Namni ol of qabu kam
iyyuu gad qabamaatii; namni gad of qabu kam
iyyuu garuu ol qabama. 13 "Yaa barsiistota
seeraatii fi Fariisota fakkeessitoota nana, isiniif
wayyoo! Isin mootummaa samii namoota
duraa cuftuutii. Ofii keessanii hin seentan;
warra seenuu yaalanis akka isaan seenan hin
gootan. [14 Yaa barsiistota seeraatii fi Fariisota
fakkeessitoota nana, isiniif wayyoo! Mana
haadha hiyyeessaa saamtanii onsituutii; itti
fakkeessuuf kadhannaa ni dheeressitu; kanaafuu
murtii caalutu isinitti murama.] 15 "Yaa
barsiistota seeraatii fi Fariisota fakkeessitoota
nana, isiniif wayyoo! Nama tokko amantii
keessanitti galfachuuf jettanii lafaa fi galaana
irra joortu; yommuu inni amanuttis akka inni
isin caalaa dachaa lama ilma gahaannam ta'u isa
gootu. (Geenna g1067) 16 "Qajeelchitoota jaamota
nana, isiniif wayyoo! Isin, 'Namni kam iyyuu
yoo mana qulqullummaatiin kakate, kun homaa
miti; namni kam iyyuu yoo warqee mana
qulqullummaatiin kakate garuu kakuun sun
isa qaba' jettu. 17 Isin gowwootaa fi jaamota
nana, warqee moo mana qulqullummaa kan
warqee sana qulqulleessutu caala? 18 Akkasumas
isin, 'Namni kam iyyuu yoo iddoo aarsaatiin
kakate, kun homaa miti; yoo kennaa iddoo
aarsaa irra jiru sanaan kakate garuu kakuun
sun isa qaba' jettu. 19 Isin jaamota nana,
kennaa sana moo iddoo aarsaa isa kennaa
sana qulqulleessutu caala? 20 Kanaafuu namni
iddoo aarsaatiin kakatu, iddoo aarsaatii fi
waan isa irra jiru hundumaan ni kakata. 21
Namni mana qulqullummaatiin kakatu, mana
qulqullummaatii fi isa mana qulqullummaa
keessa jiraatuun kakata. 22 Namni samiidhaan
kakatu, teessoo Waaqaatii fi isa teessoo sana
irra taa'uun kakata. 23 "Yaa barsiistota seeraatii
fi Fariisota fakkeessitoota nana, isiniif wayyoo!
Isin abasuuda, insilaalaa fi kamuunii kudhan
keessaa tokko ni kennitu. Garuu seera keessaa
waan caalaatti barbaachisaa ta'e jechuunis
murtii qajeelaa, araaraa fi amanamummaa
dhiiftaniirtu. Silaa utuu isa duraa hin dhiisin
isa duubaa hojii irra oolchuu qabdu ture. 24
Isin qajeelchitoota jaamota nana! Bookee ni

calaltu; gaala immoo ni liqimsitu. 25 “Yaa
barsiistota seeraatii fi Fariisota fakkeessitoota
nana, isiniif wayyoo! Duuba xoofootii fi caabii ni
qulqulleessitu; keessi isaanii garuu saamichaa fi
ofittummaadhaan guutameera. 26 Yaa Fariisicha
jaamaa nana! Jalqabatti keessa xoofootii fi
caabii qulqulleessi; ergasii duubni isaas ni
qulqullaa’aa. 27 “Yaa barsiistota seeraatii fi
Fariisota fakkeessitoota nana, isiniif wayyoo!
Isin akkuma awwaala nooraa dibame kan duubni
isaa bareedaa fakkaatee keessi isaa immoo lafee
namoota du’aniitiin, xuraa’ummaa hundaanis
guutamee ti. 28 Isinis akkasuma duubaan
qajeeltota fakkaattanii namootatti mul’attu;
keessi keessan garuu fakkeessuu fi hamminaan
guutameera. 29 “Yaa barsiistota seeraatii fi
Fariisota fakkeessitoota nana, isiniif wayyoo!
Isin raajotaaf awwaala ijaartuutii; soodduu
qajeeltotaas ni bareechitu. 30 Isin, ‘Nu utuu bara
abbootii keenyaa sana jiraannee silaa dhiiga
raajotaa dhangalaasuu keessatti isaan wajjin
hin hirmaannu ture’ jettu. 31 Kanaafuu isin akka
sanyii warra raajota ajjeesan sanaa taatan ofuma
keessanitti dhugaa baatu. 32 Egaa safartuu
cubbuu abbootii keessanii guutaa! 33 “Bofoota
nana! Ijoollee buutii nana! Isin akkamitti murtii
gahaannam jalaa ba’uu dandeessu? (Geenna g1067)
34 Kanaafuu, kunoo ani raajotaa fi ogeeyyii,
barsiistotas gara keessanitti nan erga. Isinis
isaan keessaa gartokko ni ajjeeftu; ni fanniftu;
warra kaan immoo manneen sagadaa keessan
keessatti garaftu; magaalaa tokko irraa gara
magaalaa biraattis isaan ariitu. 35 Kanaaf
dhiiga Abeel nama qajeelaa sanaatii jalqabee
hamma dhiiga Zakkaariyaas ilma Baraakiyuu
isa isin mana qulqullummaatii fi iddoo aarsaa
gidduutti ajjeeftaniitti, dhiiga qulqulluu lafatti
dhangalaafame hundumatti ni gaafatamtu. 36
Ani dhuguma isinittin hima; kun hundinuu
dhaloota kanatti ni dhufa. 37 “Yaa Yerusaalem,
yaa Yerusaalem, ati kan raajota ajjeeftu, warra
gara keetti ergamanis kan dhagaadhaan tumtu,
akkuma indaanqoon cuucii ishee qoochoo ishee
jalatti walitti qabattu sana anis ijoollee kee
walitti qabuuf yeroo meeqan hawwe! Isin garuu
hin barbaanne. 38 Kunoo, manni keessan onee
isinii hafa. 39 Ani isinittin himaatii; isin hamma,
‘Inni maqaa Gooftaatiin dhufu sun eebbifamaa
dha’ jettanitti lammata na hin argitan.”

24 Utuu Yesuus mana qulqullummaatii ba’ee
deemaa jiruu barattoonni isaa gamoowwan
mana qulqullummaa isatti argisiisuuf gara isaa
dhufan. 2 Innis, “Waan kana hunda argituu? Ani
dhuguma isinittin hima; asitti dhagaan dhagaa
irratti hafu tokko hin jiru; hundi isaa iyyuu
ni diigama” jedhee deebiseef. 3 Utuu Yesuus
Tulluu Ejersaa irra taa’ee jiruu, barattoonni
isaa kophaa isaanii gara isaa dhufanii, “Mee
nutti himi; wanni kun yoom ta’a? Mallattoon
dhufa keetii fi mallattoon dhuma barichaa
maali?” jedhan. (aiōn g165) 4 Yesuusis akkana
jedhee deebiseef; “Akka namni tokko iyyuu
isin hin gowwoomsineef of eeggadhaa. 5
Namoonni hedduun, ‘Ani Kiristoos’ jedhanii
maqaa kootiin ni dhufuutii; nama hedduus ni
gowwoomsu. 6 Isin waa’ee waraanaatii fi oduu
waraanaa ni dhageessu; garuu akka hin rifanne
of eeggadhaa. Wanni akkanaa ta’uu qabaatii;
dhumni garuu amma iyyuu hin geenye. 7
Sabni sabatti, mootummaanis mootummaatti
ni ka’a. Beellii fi sochiin lafaa iddoo garaa
garaatti ni ta’a. 8 Garuu kun hundinuu jalqaba
ciniinsuu da’umsaa ti. 9 “Isaan dabarsanii
dhiphinatti isin kennu; isin ajjeesus; sababii
maqaa kootiifis saba hundaan ni jibbamtu. 10
Yeroo sanatti namoonni baay’een ni gufatu;
dabarsanii wal kennu; wal jibbus; 11 raajonni
sobaa hedduun ni dhufu; nama hedduus ni
gowwoomsu. 12 Sababii baay’ina hamminaatiif
jaalalli namoota baay’ee ni qabbanaa’a; 13
namni hamma dhumaatti jabaatee dhaabatu
garuu ni fayya. 14 Wangeelli mootummaa
kunis akka saba hundaaf dhuga ba’umsa ta’uuf
addunyaa hunda keessatti ni lallabama; ergasiis
dhumni sun ni dhufa. 15 “Kanaafuu, ‘Isin
yommuu wanni jibbisiisaan badiisa fidu’kan
Daani’el raajichi waa’ee isaa dubbate sun
iddoo qulqulluu dhaabatee argitanitti, namni
dubbisu haa hubatu; 16 yommus warri Yihuudaa
keessa jiran tulluuwwanitti haa baqatan. 17

Namni bantii manaa irra jiru tokko iyyuu
waan tokko illee mana isaatii fudhachuuf gad
hin bu'in. 18 Namni lafa qotiisaa keessa jiru
tokko iyyuu uffata isaa fudhachuuf duubatti
hin deebi'in. 19 Bara sana keessa dubartoota
ulfaatii fi haadhota hoosisaniif wayyoo! 20
Garuu akka baqachuun keessan ganna keessa
yookaan Guyyaa Sanbataatiin hin taaneef
kadhadhaa. 21 Yeroo sanatti dhiphinni guddaan
isaa ni dhufaatii; dhiphinni akkasiis uumama
addunyaatii jalqabee hamma ammaatti hin
dhufne; si'achis gonkumaa hin dhufu. 22
"Utuu guyyoonni sun gabaabbachuu baatanii
silaa namni tokko iyyuu hin hafu ture; garuu
sababii filatamtootaatiif guyyoonni sun ni
gabaabbatu. 23 Yeroo sana yoo namni kam
iyyuu, 'Ilaa, Kiristoos as jira!' yookaan 'Achi jira!'
isiniin jedhe, hin amaninaa. 24 Kiristoosonni
sobaatii fi raajonni sobaa ni ka'uutii; isaanis yoo
danda'ameef filatamtoota illee gowwoomsuuf
jedhanii mallattoo gurguddaa fi dinqii ni
hojjetu. 25 Kunoo ani duraan dursee isinitti
himeera. 26 "Kanaafuu yoo isaan, 'Kuunnoo,
inni gammoojjii keessa jira' isiniin jedhan achi
hin dhaqinaa; yookaan yoo isaan, 'Kunoo, mana
keessa gola jira' isiniin jedhan hin amaninaa.
27 Akkuma bakakkaan ba'a biiftuutii bu'ee
hamma lixa biiftuutti mul'atu sana dhufaatiin
Ilma Namaas akkasuma ta'a. 28 Iddoo raqni
jiru kamitti iyyuu gogocorroowwan walitti
qabamu. 29 "Akkuma dhiphinni bara sanaa
darbeen, "'Aduun ni dukkanoofti; ji'is ifa ishee
hin kennitu; urjiiwwan samii irraa ni harca'u;
humnoonni samiis ni raafamu.' 30 "Ergasii
mallattoon Ilma Namaa samii irratti ni mul'ata;
saboonni addunyaa hundinuus ni boo'u. Isaanis
utuu Ilmi Namaa duumessa samiitiin humnaa
fi ulfina guddaadhaan dhufuu ni argu. 31
Innis ergamoota isaa sagalee malakataa guddaa
isaatiin erga; isaanis filatamtoota isaa kanneen
handaara samiiwwanii tokko irraa hamma isa
kaaniitti jiran bubbeewwan afran irraa walitti
qabu. 32 "Fakkeenya kana muka harbuu irraa
baradhaa; yommuu dameen isaa latee baala
baafatutti akka bonni dhi'aate ni beektu. 33
Akkasuma isinis yommuu waan kana hunda
argitanitti akka inni dhi'aate, akka balbala irras
ga'e ni beektu. 34 Ani dhuguma isinittin hima;
hamma wanni kun hundi ta'utti dhaloonni kun
hin darbu. 35 Samii fi lafti ni darbu; dubbiin
koo garuu gonkumaa hin darbu. 36 "Waa'ee
guyyaa sanaa yookaan waa'ee sa'aatii sanaa
garuu Abbaa qofatu beeka malee namni tokko
iyyuu hin beeku; ergamoonni samii irraa iyyuu
hin beekan; yookaan Ilmi iyyuu hin beeku. 37
Akkuma bara Nohi ta'e sana yeroo dhufaatii
Ilma Namaattis akkasuma ni ta'a. 38 Bara
bishaan badiisaatiin dura ture sana, hamma
gaafa Nohi doonii seeneetti namoonni nyaachaa,
dhugaa, fuudhaa, heerumaas turaniitii. 39
Isaanis hamma bishaan badiisaa dhufee hunda
isaanii fudhatetti waan dhufuuf jiru hin beekne.
Yeroo Ilmi Namaa dhufuttis akkasuma ta'a.
40 Gaafas namoonni lama lafa qotiisaa keessa
hojjetu; inni tokko ni fudhatama; kaan immoo
ni hafa. 41 Dubartoonni lama dhagaa daakuutiin
daaku; tokko ni fudhatamti; kaan immoo ni
hafti. 42 "Kanaafuu isin dammaqaa; Gooftaan
keessan guyyaa kam akka dhufu hin beektaniitii.
43 Garuu waan kana hubadhaa: Abbichi manaa
utuu yeroo kamitti akka hattuun dhuftu beekee
silaa dammaqee eeggata malee akka manni
isaa cabsamee seenamu itti hin dhiisu ture. 44
Kanaafuu isinis akkasuma qophaa'uu qabdu;
Ilmi Namaa sa'aatii isin hin eegnetti dhufaatii.
45 "Egaa garbichi amanamaa fi ogeessi kan
gooftaan isaa akka inni nyaata isaanii yeroo
malutti isaanii kennuuf jedhee garboota mana
isaa jiraatan irratti isa muudu eenyu? 46
Garbichi gooftaan isaa yommuu deebi'utti utuu
inni akkasuma hojjetuu isa argu sun eebbifamaa
dha. 47 Ani dhuguma isinitti nan hima; inni
qabeenya isaa hunda irratti isa muuda. 48
Garbichi sun garuu yoo hamaa ta'e, 'Gooftaan
koo yeroo dheeraa tura' ofiin jedhee 49 garboota
isa wajjin tajaajilan tumuu, machooftota wajjin
immoo nyaachuu fi dhuguu jalqaba. 50 Gooftaan
garbicha sanaa guyyaa inni isa hin eegnee fi
sa'aatii inni hin beeknetti ni dhufa. 51 Innis isa

kukkuta; fakkeessitoota keessattis isa ramada;
achittis boo'ichaa fi ilkaan qaruutu ta'a.

25 "Yeroo sanatti mootummaan samii
dubarran kudhan kanneen ibsaa isaanii
fudhatanii misirricha simachuudhaaf gad ba'an
fakkaata. 2 Isaan keessaas shan gowwoota, shan
immoo ogeeyyii turan. 3 Warri gowwoonni ibsaa
isaanii fudhatan malee zayitii hin fudhanne.
4 Warri ogeeyyiin garuu ibsaa isaanii wajjin
zayitii qodaatti qabatanii turan. 5 Misirrichi sun
turraan hundumti isaanii mugan; ni rafanis. 6
"Halkan walakkaattis sagaleen guddaan, 'Kunoo,
misirrichi dhufeera! Ba'aatii isa simadhaa!'
jedhu tokko dhaga'ame. 7 "Dubarri sun
hundinuus ka'anii ibsaa isaanii qopheeffatan. 8
Warri gowwoonni sun warra ogeeyyiidhaan,
'Ibsaan keenya nu duraa dhaamuutti jiraatii
zayitii keessan irraa xinnoo nuu kennaa'
jedhan. 9 "Warri ogeeyyiinis deebisanii, 'Hin
kenninu; tarii wanni nuu fi isin ga'u hin jiru
ta'aatii. Qooda kanaa warra gurguran bira
dhaqaatii ofii keessaniif bitadhaa' jedhaniin. 10
"Garuu utuma isaan zayitii bitachuu dhaquutti
jiranuu misirrichi dhufe. Dubarri qophaa'anis
isa wajjin galma cidha fuudhaatti ol galan.
Balballis ni cufame. 11 "Ergasii dubarran
kaanis dhufanii, 'Yaa Gooftaa, yaa Gooftaa,
balbala nuuf bani!' jedhaniin. 12 "Inni garuu
deebisee, 'Dhuguman isinitti hima; ani isin
hin beeku' jedheen. 13 "Kanaafuu isin sababii
guyyaa sana yookaan sa'aatii sana hin beekneef
dammaqaa. 14 "Ammas mootummaan samii
nama biyya fagoo dhaqu tokko fakkaata;
namichis garboota isaa waamee qabeenya
isaa imaanaa itti kennate. 15 Tokkoo tokkoo
isaaniittis akkuma dandeettii isaaniitti, isa
tokkotti taalaantii shan, isa kaanitti taalaantii
lama, isa kaanitti immoo taalaantii tokko
kennee ka'ee deeme. 16 Namichi taalaantii shan
fudhate sun, yeroodhuma sana dhaqee ittiin
daldalee taalaantii biraa shan irraa buufate.
17 Inni taalaantii lama fudhates akkasuma
taalaantii biraa lama irraa buufate. 18 Namichi
taalaantii tokko fudhate garuu dhaqee lafa qotee
maallaqa gooftaa isaa dhokse. 19 "Yeroo dheeraa
booddee gooftaan garboota sanaa deebi'ee
herrega isaan bira jiru herregate. 20 Namichi
taalaantii shan fudhatee ture sun taalaantii
biraa shan fidee, 'Yaa gooftaa, ati taalaantii shan
imaanaa natti kennitee turte. Ani immoo kunoo,
taalaantii shan irraa buufadheera' jedheen. 21
"Gooftaan isaas deebisee, 'Yaa garbicha gaarii
fi amanamaa, waan gaarii hojjette! Ati waan
akka malee xinnoo irratti amanamaa taateerta;
ani immoo waan baay'ee irratti sin muuda.
Kottuutii gammachuu gooftaa keetiitti gali!'
jedheen. 22 "Namichi taalaantii lama fudhatee
tures dhufee, 'Yaa gooftaa, ati taalaantii lama
imaanaa natti kennitee turte; ani immoo
kunoo, taalaantii biraa lama irraa buufadheera'
jedheen. 23 "Gooftaan isaas deebisee, 'Yaa
garbicha gaarii fi amanamaa, waan gaarii
hojjette! Ati waan xinnoo irratti amanamaa
taateerta; ani immoo waan baay'ee irratti sin
muuda. Kottuutii gammachuu gooftaa keetiitti
gali!' jedheen. 24 "Namichi taalaantii tokkicha
fudhatee tures dhufee akkana jedhe; 'Yaa
gooftaa, ati nama gara jabeessa iddoo itti hin
facaasinii galfattu, iddoo itti hin bittinneessiniis
walitti qabattu akka taate nan beeka. 25
Kanaafuu ani sodaadhee dhaqeen taalaantii
kee lafa keessa dhokse. Taalaantiin kee kunoo
ti.' 26 "Gooftaan isaas deebisee akkana jedhe;
'Yaa garbicha hamaa dhibaa'aa! Ati akka ani
iddoon itti hin facaasinii galfadhu, iddoon itti
hin bittinneessiniis walitti qabadhu beektaa? 27
Yoos akka ani yommuun deebi'utti dhala isaa
wajjin fudhadhuuf silaa maallaqa koo warra
baankii bira naa kaa'uu qabda ture. 28 "'Kanaaf
taalaanticha isa harkaa fuudhaatii namicha
taalaantii kudhan qabuuf kennaa. 29 Kan qabu
kamiif iyyuu itti dabalamee ni kennama; irraa
hafaas ni qabaataatii. Kan hin qabne garuu
wanni inni qabu iyyuu irraa fudhatama. 30
Garbicha faayidaa hin qabne kana dukkana
alaatti gad darbadhaa; achittis boo'ichaa fi
ilkaan qaruutu ta'a.' 31 "Ilmi Namaa yommuu
ulfina isaatiin ergamoota Waaqaa hunda wajjin
dhufutti, teessoo isaa kan ulfinaa irra ni taa'a.
32 Saboonni hundinuu fuula isaa duratti walitti

qabamu; innis akkuma tikseen tokko hoolotaa
fi re'oota gargar footu sana namoota gargar ni
fo'a. 33 Inni hoolota karaa mirga isaa, re'oota
immoo karaa bitaa isaa ni dhaabachiisa. 34
"Yeroo sana Mootichi warra mirga isaa jiraniin
akkana jedha; 'Isin warri Abbaan koo eebbise
kottaa mootumicha uumamuu addunyaatii
jalqabee isinii qopheeffame sana dhaalaa. 35
Sababiin isaas ani beelofnaan isin nyaata naaf
kennitan; dheebonnaan waan ani dhugu naaf
kennitan; ani keessummaan ture; isin immoo
na simattan; 36 ani daarraan daara na baaftan;
dhukkubsannaan na gaafattan; hidhamnaan
dhuftanii na ilaaltan.' 37 "Qajeeltonni sunis
deebisanii akkana jedhaniin; 'Yaa Gooftaa,
yoom beeloftee si arginee waan ati nyaattu
siif kennine? Yookaan yoom dheebottee si
arginee waan ati dhugdu siif kennine? 38 Yoom
keessummaa ta'uu kee arginee si simanne?
Yookaan yoom daartee si arginee daara si
baafne? 39 Yoom dhukkubsattee yookaan
hidhamtee si arginee dhufnee si ilaalle?'
40 "Mootiin sunis deebisee, 'Ani dhuguman
isinitti hima; waan obboloota koo warra nama
hundumaa gad ta'an kanneen keessaa isa
tokkoof gootan kam iyyuu naaf gootan' jedhaan.
41 "Ergasiis warra bitaa isaa jiraniin akkana
jedha; 'Isin yaa abaaramoo, na duraa badaatii
ibidda bara baraa isa diiyaabiloosii fi ergamoota
isaatiif qopheeffametti galaa. (aiōnios g166) 42 Ani
beelofnaan isin waan ani nyaadhu naaf hin
kennineetii; ani dheebonnaan waan ani dhugu
naaf hin kennineetii; 43 ani keessummaan
ture; isin na hin simanne; ani daarraan isin
daara na hin baafne; dhukkubsannaan yookaan
hidhamnaan dhuftanii na hin ilaalle.' 44
"Isaanis, 'Yaa Gooftaa, ati yoom beeloftee
yookaan dheebottee yookaan keessummaa
taatee yookaan daartee yookaan dhukkubsattee
yookaan hidhamtee si arginee si gargaaruu
didne?' jedhanii deebisu. 45 "Innis deebisee,
'Ani dhuguman isinitti hima; waan obboloota
koo warra nama hundaa gad ta'an kanneen
keessaa isa tokkoof hin godhin naafis hin goone'
jedha. 46 "Isaan kunneen adabbii bara baraatti,
qajeeltonni immoo jireenya bara baraatti galu."
(aiōnios g166)

26 Yesuus erga waan kana hunda dubbatee
raawwatee booddee barattoota isaatiin
akkana jedhe; 2 "Akkuma isin beektan
Faasiikaaf guyyaa lamatu hafa; Ilmi Namaas
fannifamuuf dabarfamee ni kennama." 3 Ergasii
luboonni hangafoonnii fi maanguddoonni
uummataa dallaa luba ol aanaa isa Qayyaaffaa
jedhamuu keessatti walitti qabaman. 4 Isaanis
haxxummaadhaan Yesuusin qabuu fi ajjeesuuf
mari'atan. 5 Isaanis, "Garuu akka namoota
gidduutti gooliin hin kaaneef yeroo ayyaanaatti
hin ta'in" jedhan. 6 Utuu Yesuus Biitaaniyaa
keessa mana Simoon isa lamxaa'aa sanaa jiruu,
7 dubartiin tokko shittoo gatiin isaa akka
malee guddaa ta'e bilqaaxxii albaasxiroositti
qabattee gara isaa dhufte; akkuma inni
maaddiitti dhi'aateenis shittoo sana mataa
isaatti dhangalaafte. 8 Barattoonnis yommuu
waan kana arganitti aaranii akkana jedhan;
"Waan kana balleessuun maaliif? 9 Silaa shittoon
kun gatii guddaatti gurguramee maallaqa isaa
hiyyeeyyiif kennuun ni danda'ama tureetii." 10
Yesuusis kana hubatee akkana isaaniin jedhe;
"Isin maaliif dubartii kana rakkiftu? Isheen
waan gaarii naaf gooteerti. 11 Hiyyeeyyii yeroo
hunda of biraa qabdu; ana garuu yeroo hunda
of biraa hin qabdan. 12 Dubartiin kun yommuu
shittoo kana dhagna koo irrati dhangalaaftetti
awwaalaaf na qopheessuudhaaf waan kana
goote. 13 Ani dhuguma isinittin hima; addunyaa
hunda irratti, iddoo wangeelli kun itti lallabamu
kamitti iyyuu wanni isheen gootes yaadannoo
isheetiif ni odeeffama." 14 Ergasiis warra Kudha
Lamaan keessaa namichi Yihuudaa Keeriyotii
jedhamu tokko gara luboota hangafootaa
dhaqee, 15 "Yoo ani isa dabarsee isinitti kenne
isin maal naaf kennitu?" jedhee gaafate. Isaanis
meetii soddomaan walii galan. 16 Yihuudaanis
yeroo sanaa jalqabee Yesuusin dabarsee kennuuf
haala mijaa'aa eeggachaa ture. 17 Guyyaa jalqaba
Ayyaana Maxinootti barattoonni gara Yesuus
dhufanii, "Akka ati Faasiikaa nyaattuuf eessatti
akka siif qopheessinu barbaadda?" jedhanii

gaafatan. 18 Innis deebisee akkana jedhe;
“Magaalaa seenaatii nama wayiitiin, ‘Barsiisaan,
yeroon koo ga’eera; ani barattoota koo wajjin
Ayyaana Faasiikaa mana keetti nan kabaja
siin jedha’ jedhaa.” 19 Barattoonnis akkuma
Yesuus isaan ajaje sana godhan; Faasiikaas ni
qopheessan. 20 Yesuusis yommuu galgalaa’etti
warra Kudha Lamaan wajjin maaddiitti dhi’aate.
21 Innis utuma nyaachaa jiranuu, “Ani dhuguma
isinitti nan hima; isin keessaa tokko dabarsee
na kenna” jedhe. 22 Isaanis akka malee gaddanii
tokko tokkoon, “Yaa Gooftaa, na ta’innaa
laata?” jedhanii gaafachuu jalqaban. 23 Yesuusis
akkana jedhee deebise; “Namichi na wajjin
gabatee keessa harka kaa’ee cuuphate dabarsee
na kenna. 24 Ilmi Namaa akkuma waa’een
isaa barreeffame sanatti ni deema. Garuu
namicha dabarsee Ilma Namaa kennu sanaaf
wayyoo! Inni utuu dhalachuu baatee isaaf
wayya ture.” 25 Yihuudaan inni dabarsee
isa kennuuf jiru sunis, “Yaa Barsiisaa, na
ta’innaa laata?” jedhe. Yesuusis, “Atuu jette
kaa!” jedhee deebise. 26 Utuu nyaachaa jiranuus
Yesuus buddeena fuudhee eebbise; caccabsees,
“Fudhadhaa nyaadhaa; kun foon koo ti” jedhee
barattoota isaatiif kenne. 27 Xoofoos fuudhee
galata galchee isaaniif kenne; akkanas jedhe;
“Hundi keessan kana irraa dhugaa. 28 Kun
dhiiga koo, dhiiga kakuu haaraa kan dhiifama
cubbuu namoota baay’eetiif dhangalaafamuu
dha. 29 Ani isinitti nan hima; ani hamman
guyyaa isin wajjin mootummaa Abbaa koo
keessatti deebi’ee dhugutti ammaa jalqabee ija
wayinii kana irraa hin dhugu.” 30 Isaanis erga
faarfannaa faarfatanii booddee Tulluu Ejersaatti
qajeelan. 31 Ergasii Yesuus akkana isaaniin
jedhe; “Hundi keessan edana sababii kootiif ni
gufattu; akkana jedhamee barreeffameeraatii:
“‘Ani tiksee nan rukuta; hoolonni karra sanaas
ni bittinneeffamu.’ 32 Ani garuu ergan du’aa
ka’ee booddee isin dura Galiilaa nan dhaqa.” 33
Phexros immoo deebisee, “Yoo namni hundinuu
sababii keetiif gufate iyyuu ani gonkumaa hin
gufadhu” jedheen. 34 Yesuus immoo deebisee,
“Ani dhuguma sitti nan hima; ati edana utuu
indaanqoon hin iyyin yeroo sadii na ganta”
jedheen. 35 Phexros garuu, “Ani yoon si wajjin
du’uu qabaadhe illee gonkumaa si hin ganu”
jedheen. Barattoonni hundinuus akkasuma
jedhan. 36 Ergasiis Yesuus barattoota isaa wajjin
iddoo Geetesemaanee jedhamu tokko dhaqe;
innis, “Hamma ani achi dhaqee kadhadhutti
isin as taa’aa” jedheen. 37 Innis Phexrosii fi
ilmaan Zabdewoos lamaan of faana fudhatee
deeme; gadduu fi yaadda’uus jalqabe. 38
Ergasiis inni, “Lubbuun koo akka malee gadditee
du’uu geesseerti. Isin asuma turaatii na wajjin
dammaqaa” jedheen. 39 Innis xinnoo achi hiiqee
adda isaatiin lafatti gombifamee, “Yaa Abbaa ko,
yoo danda’ame xoofoon kun narra haa darbu.
Garuu akka fedhii keetii malee akka fedhii
kootii hin ta’in” jedhee kadhate. 40 Innis gara
barattoota isaatti deebi’ee utuu rafanuu isaan
arge. Phexrosiinis akkana jedhe; “Jarana, isin
sa’aatii tokkitti illee dammaqxanii na wajjin
turuu hin dandeenyee? 41 Isin akka qorumsatti
hin galleef dammaqaa kadhadhaa. Hafuurri
qophaa’aa dha; foon garuu dadhabaa dha.”
42 Ammas yeroo lammaffaa achi hiiqee, “Yaa
Abbaa ko, xoofoon kun utuu ani hin dhugin
yoo narra darbuu hin dandeenye akkuma fedhii
keetii haa ta’u” jedhee kadhate. 43 Inni yommuu
deebi’ee dhufetti, ammas utuu rafanuu isaan
arge; iji isaanii itti ulfaatee tureetii. 44 Ammas
isaan dhiisee achi hiiqee waanuma kanaan
dura kadhate sana irra deebi’ee yeroo sadaffaa
kadhate. 45 Innis gara barattootaatti deebi’ee
akkana jedheen; “Isin amma iyyuu raftanii
boqochaa jirtuu? Kunoo, sa’aatiin sun ga’eera;
Ilmi Namaas dabarfamee harka cubbamootaatti
ni kennama. 46 Ka’aa ni deemnaa! Kunoo,
namichi dabarsee na kennu sun dhufaa jira.”
47 Utuma inni amma iyyuu dubbachaa jiruu,
Yihuudaan namichi warra Kudha Lamaan
keessaa tokko ta’e sun dhufe. Tuunni luboota
hangafootaa fi maanguddoota uummataa biraa
ergame guddaanis goraadee fi bokkuu qabatee
isa wajjin dhufe. 48 Inni dabarsee Yesuusin
kennu sunis, “Namichi ani dhungadhu isa;
isinis isa qabaa” jedhee mallattoo kenneefii

ture. 49 Yihuudaanis yommusuma Yesuusitti
dhi'aatee, "Nagumaa yaa barsiisaa!" jedhee isa
dhungate. 50 Yesuusis deebisee, "Yaa michuu
ko, waan dhufteef sana raawwadhu kaa!" jedhe.
Namoonni sun itti dhi'aatanii Yesuusin qabanii
hidhan. 51 Kunoo, warra Yesuus wajjin turan
keessaa inni tokko goraadee isaa luqqifatee
garbicha luba ol aanaa dha'ee gurra isaa
irraa kute. 52 Yesuus immoo akkana jedheen;
"Goraadee kee iddoo isaatti deebisi; warri
goraadee luqqifatan hundinuu goraadeedhaan
balleeffamuutii. 53 Ati waan ani Abbaa kootti
iyyachuu hin dandeenye, waan innis yeruma
sana ergamoota Waaqaa LeegewooniiKudha
Lamaa olii naa hin ergine seetaa? 54 Utuu akkas
ta'ee immoo wanni Katabbiiwwan Qulqulluun
karaa kanaan ta'uu qaba jedhan sun silaa
akkamitti raawwatama ree?" 55 Sa'aatii sanatti
Yesuus tuuta sanaan akkana jedhe; "Isin
goraadee fi bokkuu qabattanii akka nama
hattuu qabuutti na qabuu dhuftanii? Ani
guyyuma guyyaan mana qulqullummaa keessa
taa'ee barsiisaan ture; isinis na hin qabne.
56 Kun hundinuu garuu akka Katabbiiwwan
raajotaa Qulqulluun raawwatamaniif ta'e."
Barattoonni hundinuus isa dhiisanii baqatan.
57 Warri Yesuusin qaban sunis gara mana
luba ol aanaa isa Qayyaaffaa jedhamuu iddoo
barsiistonni seeraatii fi maanguddoonni itti
walitti qabamaniitti isa geessan. 58 Phexros
garuu hamma dallaa mana lubicha ol aanaatti
fagootti isa duukaa bu'e. Innis waan ta'uuf jiru
arguuf jedhee ol lixee waardiyyoota wajjin taa'e.
59 Luboonni hangafoonnii fi yaa'iin Yihuudootaa
guutuun Yesuusin ajjeesuuf jedhanii ragaa
sobaa isatti barbaadaa turan. 60 Isaan garuu
yoo dhuga baatonni sobaa hedduun dhi'aatan
illee homaa hin arganne. Dhuma irratti dhuga
baatonni lama dhufanii, 61 "Namichi kun, 'Ani
mana qulqullummaa Waaqaa diiguu, guyyaa
sadii keessatti deebisee ijaaruu nan danda'a'
jedheera" jedhan. 62 Lubichi ol aanaanis
ka'ee dhaabatee, "Ati deebii tokko illee hin
kennituu? Wanni namoonni kunneen dhugaa
sitti ba'an kun maali?" jedhee Yesuusin gaafate.
63 Yesuus garuu inuma cal'ise. Lubichi ol aanaan,
"Ani Waaqa jiraataadhaan sin kakachiisa: Ati
yoo Kiristoos Ilma Waaqaa taate mee nutti
himi" jedheen. 64 Yesuusis deebisee, "Atuu
jetteerta. Ani garuu isinitti nan hima; isin si'achi
utuu Ilmi Namaa mirga isa Humna qabeessa
sanaatiin taa'ee, duumessa samiitiin dhufuu
ni argitu" jedhe. 65 Kana irratti lubichi ol
aanaan uffata isaa tarsaasee akkana jedhe;
"Inni Waaqa arrabseera! Kana caalaa dhuga
baatota maalii nu barbaachisa? Kunoo, Waaqa
arrabsuu isaa isin iyyuu amma dhageessaniirtu.
66 Maal isinitti fakkaata?" Isaanis, "Du'atu
isaaf mala" jedhanii deebisan. 67 Ergasii isaan
fuula isaatti tufan; abootteenis isa rukutan.
Warri kaan immoo isa kabalanii, 68 "Yaa
Kiristoos! Eenyutu si rukute? Mee raajii nutti
dubbadhu" jedhaniin. 69 Phexrosis dallaa
keessa ala taa'aa ture; xomboreen tokko isatti
dhi'aattee, "Atis Yesuus namicha Galiilaa sana
wajjin turte!" jetteen. 70 Inni garuu, "Ani
waan ati dubbachuutti jirtu hin beeku" jedhee
hunduma isaanii duratti gane. 71 Utuu inni gara
karra dallaa sanaatti deemaa jiruus xomboreen
biraa tokko isa argitee, "Namichi kun Yesuus
nama Naazreeti wajjin ture" jettee warra achi
turanitti himte. 72 Innis kakatee, "Ani namicha
kana hin beeku!" jedhee ammas gane. 73 Yeroo
xinnoo booddee warri achi dhadhaabachaa
turan Phexrositti dhi'aatanii, "Atis dhuguma
iyyuu jara keessaa tokkoo dha; loqodni kee
si saaxilaatii" jedhan. 74 Yommus inni, "Ani
namicha kana hin beeku" jedhee of abaaruu
fi kakachuu jalqabe. Yommusuma indaanqoon
iyye. 75 Phexrosis dubbii Yesuus, "Ati utuu
indaanqoon hin iyyin yeroo sadii na ganta"
jedhee ture sana yaadate. Gad ba'ees hiqqifatee
boo'e.

27 Ganama barii luboonni hangafoonnii fi
maanguddoonni sabaa hundinuu Yesuusin
ajjeesuuf walii wajjin mari'atan. 2 Isaanis
isa hidhanii geessanii Phiilaaxoos bulchaatti
dabarsanii kennan. 3 Yihuudaan inni Yesuusin
dabarsee kenne sun yommuu akka Yesuusitti
murame argetti ni gaabbe; meetii soddoma

sanas luboota hangafootattii fi maanguddootatti
deebise. 4 Innis, “Ani dhiiga qulqulluu dabarsee
kennuudhaan cubbuu hojjedheera” jedhe.
Isaanis deebisanii, “Maaltu nu dhibe ree?
Situ itti gaafatama!” jedhaniin. 5 Yihuudaanis
meetii sana mana qulqullummaa keessatti
gatee gad ba’e; dhaqees of fannise. 6 Luboonni
hangafoonnis meetii sana fuudhanii, “Meetiin
kun waan gatii dhiigaa ta’eef meetii mana
qulqullummaatti dabaluun seera miti” jedhan.
7 Isaanis walii wajjin mari’atanii akka namoota
biyya ormaatiif iddoo awwaalaa ta’uuf meetii
sanaan lafa namicha suphee dha’u tokkoo
bitan. 8 Kanaaf lafti sun hamma har’aatti, “Lafa
Dhiigaa” jedhamee waamama. 9 Kanaanis wanni
Ermiyaas raajichi dubbate sun ni raawwatame:
Innis akkana jedha; “Isaan meetii soddomman,
gatii isaa kan ijoolleen Israa’el isatti shallagan
sana fuudhanii, 10 akkuma Gooftaan na
ajajetti lafa namicha suphee dha’u sanaa ittiin
bitan.” 11 Yeroo sanatti Yesuus fuula bulchaa
dura dhaabate; bulchaan sunis, “Ati mootii
Yihuudootaatii?” jedhee isa gaafate. Yesuus
immoo, “Atuu jette kaa!” jedhee deebise. 12 Inni
yeroo luboonni hangafoonnii fi maanguddoonni
isa himatanittis deebii tokko illee hin kennine.
13 Phiilaaxoosis, “Ati akka isaan waan meeqa
sirratti dhugaa ba’an hin dhageessuu?” jedhee
isa gaafate. 14 Yesuus garuu himata tokkoof
illee deebii tokko iyyuu hin kennine; bulchaan
sunis akka malee waan kana dinqisiifate. 15
Bulchaan sun nama hidhame tokko ayyaanaan
akkuma fedhii sabaatti gad dhiisuu bartee
godhatee ture. 16 Yeroo sana namichi Barabbaas
jedhamu beekamaan tokko hidhamee ture. 17
Kanaafuu yommuu isaan walitti qabamanitti
Phiilaaxoos, “Akka ani isa kam gad isinii dhiisu
barbaaddu? Barabbaas moo Yesuus isa Kiristoos
jedhamu sana?” jedhee isaan gaafate. 18 Akka
isaan hinaaffaadhaan Yesuusin dabarsanii isatti
kennan ni beeka tureetii. 19 Utuu Phiilaaxoos
barcuma murtii irra taa’uu niitiin isaa, “Namicha
qajeelaa sana hin tuqin; ani eda sababii isaatiif
abjuudhaan akka malee dhiphadheeraatii”
jettee itti dhaamte. 20 Luboonni hangafoonnii
fi maanguddoonni garuu akka Barabbaas gad
dhiifamee, Yesuus immoo ajjeefamu akka isa
kadhataniif namoota sossoban. 21 Bulchaan
sun, “Isaan lamaan kanneen keessaa akka ani
isa kam gad isinii dhiisu barbaaddu?” jedhee
ammas gaafate. Isaanis, “Barabbaasin” jedhanii
deebisan. 22 Phiilaaxoosis, “Yesuus isa Kiristoos
jedhamu immoo ani maal godhu ree?” jedhee
gaafate. Hundi isaaniis, “Isa fannisi!” jedhanii
deebisan. 23 Phiilaaxoos immoo, “Maaliif? Inni
yakka maalii hojjete?” jedhee gaafate. Isaan
garuu ittuma caalchisanii, “Isa fannisi!” jedhanii
iyyan. 24 Phiilaaxoos yommuu akka wanni
kun goolii kaasuu malee faayidaa tokko illee
hin qabne argetti, “Ani dhiiga nama kanaa
irraa qulqulluu dha; isintu itti gaafatama!”
jedhee bishaan fudhatee fuula namootaa duratti
harka isaa dhiqate. 25 Namoonni hundinuus,
“Dhiigni isaa nuu fi ijoollee keenya irra
haa ga’u!” jedhanii deebisan. 26 Ergasii inni
Barabbaasin gad isaaniif dhiise. Yesuusin garuu
garafsiisee akka inni fannifamuuf dabarsee
kenne. 27 Ergasii loltoonni bulchaa sanaa
Yesuusin mana bulchaatti ol galchan; raayyaa
loltootaa hundas naannoo Yesuusitti walitti
qaban. 28 Isaanis uffata isaa irraa baasanii
uffata bildiimaa itti uffisan; 29 gonfoo qoraattii
micciiranii dha’anii mataa isaa irra kaa’an.
Harka isaa mirgaa keessas ulee kaa’an. Fuula
isaa durattis jilbeenfatanii, “Akkam ree, yaa
mootii Yihuudootaa!” jedhanii isatti qoosan. 30
Isaanis isatti tufan; ulee sanas fuudhanii mataa
isaa rukutan. 31 Erga itti qoosanii booddee
uffata sana irraa baasanii wayyaa isaa deebisanii
isatti uffisan. Fannisuufis isa fuudhanii deeman.
32 Utuu gad ba’anuus namicha Qareenaa kan
Simoon jedhamu tokko arganii akka inni
fannoo sana baatuuf isa dirqisiisan. 33 Isaanis
iddoo Golgootaa jedhamu ga’an; Golgootaa
jechuun “Iddoo buqqee mataa” jechuu dha.
34 Achittis akka inni dhuguuf daadhii wayinii
kan hadhooftuun itti makame kennaniif; inni
garuu afaaniin qabee dhuguu dide. 35 Isaanis
erga isa fannisanii booddee ixaa buufatanii
uffata isaa gargar qooddatan. 36 Isaanis achi

taa'anii isa eegaa turan. 37 Katabbiin waan inni
ittiin himatamees mataa isaatii ol kaa'amee
ture; katabbiin sunis, Kun Yesuus Mooticha
Yihuudootaa ti, jedha. 38 Hattoonni lamas, inni
tokko mirga isaatiin, kaan immoo bitaa isaatiin
isa wajjin fannifaman. 39 Warri achiin darbanis
isa arrabsan; mataa isaaniis raasanii, 40 "Ati kan
mana qulqullummaa diigdee guyyaa sadiitti
ijaartu, mee of oolchi! Ati yoo Ilma Waaqaa taate
fannoo irraa gad bu'i!" jedhan. 41 Akkasumas
luboonni hangafoonni, barsiistonni seeraatii fi
maanguddoonni isatti qoosan. Akkanas jedhan;
42 "Inni warra kaan oolcheera; ofii isaa garuu
oolchuu hin danda'u! Inni yoo mootii Israa'el
ta'e amma fannoo irraa gad haa bu'u; nuus
isatti ni amannaatii. 43 Inni Waaqa amanata;
Waaqni yoo isa jaallate, mee amma isa haa
oolchu; inni, 'Ani Ilma Waaqaa ti' jedheeraatii."
44 Akkasuma hattoonni isa wajjin fannifamanis
isa arrabsan. 45 Sa'aatii ja'aa jalqabee hamma
sa'aatii sagaliitti dukkanni lafa hunda irra
bu'e. 46 Gara Sa'aatii sagaliitti Yesuus sagalee
guddaadhaan, "Eloohee, Eloohee, laamaa
sabaqtaanii?" jedhee iyye; hiikkaan isaas, "Yaa
Waaqa ko, yaa Waaqa ko, ati maaliif na dhiifte?"
jechuu dha. 47 Warra achi dhadhaabatan
keessaa tokko tokko yommuu waan kana
dhaga'anitti, "Namichi kun Eeliyaasin waama"
jedhan. 48 Yommusuma isaan keessaa namichi
tokko fiigee dhaqee ispoonjii daadhii wayinii
dhangaggaa'aadhaan guutee, uleetti kaa'e;
akka inni dhuguufis Yesuusiif kenne. 49 Warri
kaan garuu, "Mee isa dhiisaa. Akka Eeliyaas
dhufee isa oolchu arginaatii" jedhan. 50
Yesuus ammas sagalee guddaadhaan iyyee
hafuura isaa kenne. 51 Yeruma sana golgaan
mana qulqullummaa olii hamma gadiitti iddoo
lamatti tarsa'e. Lafti ni sochoote; kattaawwanis
ni babbaqaqan. 52 Awwaalonnis banamanii
dhagnawwan qulqullootaa kanneen du'anii
turan hedduun du'aa kaafaman. 53 Isaanis
du'aa ka'uu Yesuus booddee awwaala keessaa
ba'anii magaalattii qulqulluu seenan. Namoota
hedduuttis mul'atan. 54 Ajajaan dhibbaa sunii fi
warri isa wajjin Yesuusin eegaa turan yommuu
sochii lafaatii fi waan achitti ta'e hunda arganitti
akka malee sodaatanii, "Dhugumaanuu inni
Ilma Waaqaa ture!" jedhan. 55 Dubartoonni
Yesuusin tajaajiluuf jedhanii Galiilaadhaa isa
duukaa bu'an baay'eenis fagoo dhaabatanii
ilaalaa turan. 56 Isaan keessaas Maariyaam
ishee Magdalaa, Maariyaam haadha Yaaqoobii
fi Yoosef, akkasumas haadha ilmaan Zabdewoos
turan. 57 Yommuu galgalaa'ettis namichi
sooressi Yoosef jedhamu tokko Armaatiyaa
dhufe; inni mataan isaas barataa Yesuus
ture. 58 Innis gara Phiilaaxoos dhaqee reeffa
Yesuus kadhate; Phiilaaxoosis akka reeffi sun
isaaf kennamu ajaje. 59 Yoosefis reeffa sana
fudhatee huccuu quncee talbaa irraa hojjetame
qulqulluudhaan kafane; 60 innis awwaala ofii
isaa kan garaa kattaa keessatti qotate haaraa
tokko keessa kaa'e. Dhagaa guddaa tokkos
balbala awwaala sanaatti gangalchee biraa
deeme. 61 Maariyaam isheen Magdalaatii
fi Maariyaam isheen kaan fuullee awwaala
sanaa tataa'aa turan. 62 Guyyaa itti aanutti
jechuunis guyyaa qophii booddee luboonni
hangafoonnii fi Fariisonni fuula Phiilaaxoos
duratti walitti qabaman. 63 Isaanis akkana
jedhan; "Gooftaa! Akka namichi gowwoomsaan
sun utuu lubbuudhaan jiruu, 'Ani guyyaa sadii
booddee du'aa nan ka'a' jedhe nu ni yaadanna.
64 Kanaafuu akka awwaalli sun hamma guyyaa
sadaffaatti eegamu ajaji. Yoo kun ta'uu baate
barattoonni isaa dhaqanii reeffa isaa hatanii,
'Inni warra du'an keessaa ka'eera' jedhanii
namatti odeessu. Gowwoomsaan dhumaa kun
immoo isa duraa caalaa ni hammaata." 65
Phiilaaxoosis deebisee, "Waardiyyaa fudhadhaa
dhaqaatii akkuma beektanitti awwaalicha
eegsifadhaa" jedheen. 66 Kanaaf isaan dhaqanii
dhagicha irratti mallattoo godhan; waardiyyaas
ramadanii awwaala sana eegsisan.

28 Sanbata booddee, guyyaa jalqaba torban
sanaa Maariyaam isheen Magdalaatii fi
Maariyaam isheen kaan barii barraaqaan
awwaala ilaaluu dhaqan. 2 Kunoo, sababii
ergamaan Gooftaa samii irraa gad bu'ee gara
awwaalaa dhaqee balbala awwaalaa irraa dhagaa

sana garagalchee irra taa'eef, sochiin lafaa
guddaan ta'e. 3 Bifti isaa ifaa akka bakakkaa,
uffanni isaa immoo adii akka cabbii ture. 4
Waardiyyoonni sunis sababii isa sodaataniif
hollatanii akkuma nama du'ee ta'an. 5 Ergamaan
sunis dubartoota sanaan akkana jedhe; "Hin
sodaatinaa! Akka isin Yesuus isa fannifamee
ture sana barbaaddan anuu beeka. 6 Inni as
hin jiru; akkuma jedhe sana du'aa ka'eeraatii.
Kottaatii iddoo inni ciisaa ture ilaalaa. 7 Egaa
dafaa dhaqaatii akkana jedhaa barattoota isaatti
himaa; 'Inni warra du'an keessaa ka'eera; kunoo,
inni isin dursee Galiilaa ni dhaqa. Achittis
isa ni argitu.' Kunoo ani isinitti himeera." 8
Dubartoonni sunis sodaatanii, ta'us gammachuu
guddaan guutamanii ariitiidhaan awwaala sana
biraa deeman; barattoota isaatti himuufis fiigan.
9 Yeruma sana kunoo Yesuus isaanitti dhufee,
nagaa isaan gaafate. Isaanis isatti dhi'aatanii
miilla isaa qabatanii sagadaniif. 10 Yesuusis,
"Hin sodaatinaa! Dhaqaatii akka isaan gara
Galiilaa deemaniif obboloota kootti himaa;
isaanis achitti na argu" jedheen. 11 Utuu
dubartoonni sun karaa jiranuu waardiyyoota
sana keessaa tokko tokko magaalaa seenanii
waan ta'e hunda luboota hangafootatti himan.
12 Luboonni hangafoonnis erga maanguddoota
wajjin walitti qabamanii mari'atanii booddee
loltootaaf maallaqa hedduu kennan. 13 Akkanas
jedhaniin; "'Utuu nu rafnuu barattoonni
isaa halkaniin dhufanii isa hatan' jedhaatii
namootatti himaa. 14 Yoo wanni kun gurra
bulchaa seene nu isa amansiifnee rakkina
jalaa isin baafnaa." 15 Loltoonnis maallaqa
sana fudhatanii akkuma ajajaman godhan.
Oduun kunis hamma har'aatti Yihuudoota
biratti odeeffamaa jira. 16 Barattoonni kudha
tokkoon sun gara biyya Galiilaa, gara tulluu
Yesuus dhaqaa isaaniin jedhee ture sanaa
dhaqan. 17 Isaanis yommuu isa arganitti ni
sagadaniif; isaan keessaa tokko tokko garuu ni
maman. 18 Yesuus immoo isaanitti dhi'aatee
akkana jedhe; "Taayitaan hundinuu samii
fi lafa irratti naa kennameera. 19 Kanaaf
dhaqaatii saba hundumaa maqaa Abbaatti,
maqaa Ilmaatti, maqaa Hafuura Qulqulluuttis
cuuphaatii barattoota taasisaa; 20 akka waan
ani isin ajaje hunda eeganiifis isaan barsiisaa.
Kunoo, ani hamma dhuma addunyaatti guyyaa
hunda isin wajjinan jira." (aiōn g165)

Maarqos

1 Jalqaba wangeela Yesuus Kiristoos Ilma
Waaqaa. 2 Kitaaba Isaayyaas raajichaa
keessatti akkana jedhamee barreeffameera:
“Kunoo, ani ergamaa koo isa karaa kee
qopheessu, si dura nan erga;” 3 “Sagalee nama,
‘Gooftaaf karaa qopheessaa; daandii qajeelaas
isaaf hojjedhaa’ jedhee gammoojjii keessaa
iyyu tokkoo.” 4 Kanaafuu Yohannis gammoojjii
keessatti nama cuuphaa, dhiifama cubbuutiif
immoo cuuphaa qalbii jijjiirrannaa lallabaa
dhufe. 5 Biyyi Yihuudaa guutuunii fi namoonni
Yerusaalem hundinuus gara isaa dhaqanii
cubbuu isaanii himachaa, Laga Yordaanos
keessatti isaan cuuphamaa turan. 6 Yohannis
uffata rifeensa gaalaa irraa hojjetame uffatee,
mudhii isaas sabbata teephaatiin hidhata ture;
inni hawwaannisaa fi damma bosonaa nyaata
ture. 7 Innis akkana jedhee lallabaa ture;
“Kan na caalaa jabaa ta’e, hidhaa kophee
isaa illee gad jedhee hiikuun kan naaf hin
malle tokko na duubaan ni dhufa. 8 Ani
bishaaniinan isin cuupha; inni garuu Hafuura
Qulqulluudhaan isin cuupha.” 9 Yeroo sana
Yesuus Naazreeti ishee Galiilaatii dhufee Laga
Yordaanos keessatti Yohannisiin cuuphame. 10
Yesuus utuma bishaan keessaa ol ba’aa jiruu,
samiin banamee utuu Hafuurri akkuma gugeetti
isa irratti gad bu’uu arge. 11 Sagaleen, “Ati Ilma
koo isa ani jaalladhuu dha; ani baay’ee sitti nan
gammada” jedhu tokkos samii irraa dhufe. 12
Yeruma sana Hafuurri gammoojjiitti isa baase;
13 inni guyyaa afurtama Seexanaan qoramaa
gammoojjii keessa ture. Inni bineensota wajjin
ture; ergamoonnis isa tajaajilan. 14 Erga
Yohannis mana hidhaatti galfamee booddee,
Yesuus wangeela Waaqaa lallabaa Galiilaa seene.
15 Innis, “Barri sun ga’eera; mootummaan
Waaqaas dhi’aateera; qalbii jijjiirradhaatii
wangeelatti amanaa!” jedhe. 16 Yesuus utuu
qarqara Galaana Galiilaa irra deemaa jiruu
Simoonii fi obboleessa isaa Indiriiyaas utuu
isaan kiyyoo galaanatti darbachaa jiranuu
arge; isaan qurxummii qabdoota turaniitii.
17 Yesuusis, “Kottaa, na duukaa bu’aa; anis
akka isin qabduu namootaa taataniif isin nan
erga” jedheen. 18 Isaanis yommusuma kiyyoo
isaanii dhiisanii isa duukaa bu’an. 19 Innis
yommuu xinnoo achi hiiqetti Yaaqoob ilma
Zabdewoosii fi obboleessa isaa Yohannis utuu
isaan bidiruu keessatti kiyyoowwan isaanii
qopheeffatanuu arge. 20 Innis yommusuma
isaan waame; isaanis abbaa isaanii Zabdewoosin
hojjettoota qacaraman wajjin bidiruu sana
keessatti dhiisanii isa duukaa bu’an. 21 Isaan
gara Qifirnaahom dhaqan; innis yommusuma
Sanbataan mana sagadaa seenee barsiise. 22
Inni akka barsiistota seeraatti utuu hin ta’in
akka nama taayitaa qabu tokkootti waan
barsiisaa tureef namoonni barsiisa isaa ni
dinqisiifatan. 23 Yeruma sana namichi mana
sagadaa isaanii keessaa kan hafuura xuraa’aan
qabame tokko iyyee 24 akkana jedhe; “Yaa
Yesuus nama Naazreeti, ati maal nurraa qabda?
Nu balleessuu dhufte moo? Ati eenyu akka taate
ani nan beeka, yaa Qulqullicha Waaqaa!” 25
Yesuus immoo, “Cal’isii isa keessaa ba’i!” jedhee
ifate. 26 Hafuurri xuraa’aan sunis namicha
dhidhiitachiisee, sagalee guddaadhaan iyyee
keessaa ba’e. 27 Namoonni hundinuu baay’ee
dinqifatanii, “Kun maalii? Inni taayitaadhaan
barsiisa haaraa barsiisa! Hafuurota xuraa’oo
illee ni ajaja; isaanis ni ajajamuuf” waliin
jedhan. 28 Oduun waa’ee isaas dafee biyya
Galiilaa guutuu keessa faffaca’e. 29 Isaanis
akkuma mana sagadaatii ba’aniin Yaaqoobii fi
Yohannis wajjin mana Simoonii fi Indiriiyaas
dhaqan. 30 Haati niitii Simoonis dhukkuba
dhagna gubaadhaan qabamtee ciifti turte;
isaanis yommusuma waa’ee ishee Yesuusitti
himan. 31 Innis dhaqee harka qabee ishee kaase.
Dhagna gubaan sunis ishee dhiise; isheenis isaan
tajaajiluu jalqabde. 32 Namoonnis galgala sana
erga biiftuun lixxee booddee, dhukkubsattootaa
fi warra hafuurota hamoon qabaman hunda
Yesuusitti fidan. 33 Magaalaan sun guutuunis
balbala duratti walitti qabame. 34 Yesuusis
namoota dhibee garaa garaa qaban hedduu
fayyise; hafuurota hamoo baay’ees ni baase;

garuu inni sababii hafuuronni hamoon sun
eenyummaa isaa beekaniif akka isaan dubbatan
hin eeyyamneef. 35 Yesuus ganama barii
dimimmisaan ka'ee manaa ba'ee iddoo namni
hin jirre tokko dhaqee achitti kadhate. 36
Simoonii fi warri isa wajjin turan isa barbaaduu
deeman; 37 isaanis yommuu isa argatanitti,
"Namni hundinuu si barbaadaa jira!" jedhaniin.
38 Yesuus immoo deebisee, "Akka ani achittis
lallabuuf kottaa gara magaalaawwan dhi'oo jiran
kaanii dhaqnaa. Sababiin ani dhufeefis kanuma"
jedhe. 39 Kanaafuu inni manneen sagadaa isaanii
keessatti lallabaa, hafuurota hamoos baasaa,
Galiilaa guutuu keessa deeme. 40 Namichi
lamxaa'aan tokko gara isaa dhufee jilbeenfatee,
"Yoo fedhii kee ta'e, ati na qulqulleessuu ni
dandeessa" jedhee isa kadhate. 41 Yesuusis
garaa laafeefii, harka isaa hiixatee namicha
qaqqabee, "Fedhii koo ti; qulqullaa'i!" jedheen.
42 Yeruma sana lamxiin sun namicha irraa
bade; namichis ni qulqullaa'e. 43 Yesuusis of
eeggannoo jabaa kenneefii yommusuma gad
isa dhiise. 44 Akkanas jedheen; "Ati waan kana
nama tokkotti illee akka hin himne beekkadhu;
garuu dhaqiitii akka isaaniif ragaa ta'uuf lubatti
of argisiisi; qulqullaa'uu keetiifis aarsaawwan
Museen ajaje sana dhi'eessi." 45 Namichi garuu
achii ba'ee baay'isee odeessuu jalqabe. Kanaafis
Yesuus ergasii magaalaan ala, lafa namni hin
jirre ture malee ifaan ifatti magaalattii seenuu
hin dandeenye. Namoonni garuu iddoo hundatti
isa bira dhufaa turan.

2 Yesuus guyyaa muraasa booddee
Qifirnaahomitti deebi'e; namoonnis akka inni
mana jiru dhaga'an. 2 Namoonni akka malee
baay'atan walitti qabamnaan iddoon dhabamee
balballi durris dhiphate; innis dubbicha isaanitti
lallabaa ture. 3 Jarri tokko nama dhagni irratti
du'e kan namoota afuriin baatame tokko gara
isaa fidan. 4 Isaanis sababii baay'ina namaatiif
namicha sana Yesuusitti dhi'eessuu dadhabanii
qixa Yesuus tureen bantii manaa saaqanii siree
namichi dhagni irratti du'e irra ciise sana gad
buusan. 5 Yesuusis yommuu amantii isaanii
argetti namicha dhagni irratti du'e sanaan,
"Gurbaa, cubbuun kee siif dhiifameera" jedhe.
6 Barsiistota seeraa keessaa tokko tokko achi
tataa'anii garaa isaanii keessatti, 7 "Namichi
kun maaliif akkana dubbata? Inni Waaqa
arrabsa! Waaqa tokkicha malee eenyutu cubbuu
namaaf dhiisuu danda'a?" jedhanii yaadan.
8 Yesuusis yeruma sana akka wanni isaan
garaa isaanii keessatti yaadaa turan kana ta'e
hafuuraan beekee akkana jedheen; "Isin maaliif
waan kana yaaddu? 9 Namicha dhagni irratti
du'e kanaan, 'Cubbuun kee siif dhiifameera'
jechuu moo 'Ka'ii siree kee fudhadhuu deemi'
jechuutu salphaa dha? 10 Ani garuu akka Ilmi
Namaa cubbuu namaaf dhiisuudhaaf lafa irratti
taayitaa qabu akka beektan nan barbaada."
Kanaafuu inni namicha sanaan, 11 "Ani sitti nan
hima; ka'i; siree kee fudhadhuutii mana keetti
gali" jedhe. 12 Innis ka'ee, yommusuma siree
isaa fudhatee utuma isaan hundinuu arganuu
ba'e deeme. Kunis hunda isaanii dinqisiise;
isaanis, "Nu takkumaa waan akkanaa arginee
hin beeknu!" jedhanii Waaqa jajan. 13 Yesuus
amma illee gara qarqara galaanichaatti gad
ba'e. Namoonni baay'eenis isa biratti walitti
qabaman; innis isaan barsiisuu jalqabe. 14
Innis utuu achiin darbaa jiruu, Lewwii ilma
Alfewoos utuu inni iddoo itti qaraxa walitti
qaban taa'uu argee, "Na duukaa bu'i" jedheen.
Lewwiinis ka'ee isa duukaa bu'e. 15 Yeroo
Yesuus mana Lewwiitti irbaata nyaachaa
turetti, qaraxxoonnii fi cubbamoonni baay'een
isaa fi barattoota isaa wajjin nyaachaa turan;
namoonni isa duukaa bu'an baay'ee turaniitii.
16 Barsiistonni seeraa warri Fariisota turan
yommuu isaa cubbamootaa fi qaraxxoota wajjin
nyaatu arganitti, "Inni maaliif qaraxxootaa
fi cubbamoota wajjin nyaata?" jedhanii
barattoota isaa gaafatan. 17 Yesuus immoo
waan kana dhageenyaan, "Ogeessi fayyaa tokko
warra dhukkubsataniif malee warra fayyaa
qabaniif hin barbaachisu. Ani cubbamoota
waamuufin dhufe malee qajeeltota waamuuf
hin dhufne" jedheen. 18 Barattoonni Yohannisii
fi Fariisonni ni soomu turan. Namoonni tokko
tokko dhufanii, "Barattoonni Yohannisii fi

barattoonni Fariisotaa ni soomu; barattoonni
kee garuu maaliif hin soomne?" jedhanii
Yesuusin gaafatan. 19 Yesuus immoo akkana
jedhee deebise; "Keessummoonni misirrichaa
akkamiin utuu inni isaan wajjin jiruu soomuu
danda'u? Isaan hamma isa of biraa qabanitti
soomuu hin danda'an. 20 Garuu yeroon itti
misirrichi isaan biraa fudhatamu ni dhufa;
isaanis gaafas ni soomu. 21 "Namni uffata
moofaa irratti erbee haaraa erbu tokko iyyuu
hin jiru. Yoo kun godhame, erbeen haaraan
sun uffata sana irraa tarsaasa; tarsa'aan sunis
isa duraa ni caala. 22 Namni daadhii wayinii
haaraa qalqalloo moofaatti naqu tokko iyyuu
hin jiru. Yoo itti naqe immoo daadhiin sun
qalqalloo sana dhoosa; daadhichii fi qalqallichi
horoomaa ba'u. Qooda kanaa daadhiin wayinii
haaraan qalqalloo haaraatti naqamuu qaba." 23
Guyyaa Sanbataa tokko Yesuus lafa qotiisaa
midhaanii keessa darbaa ture; barattoonni
isaas utuu isa wajjin deemaa jiranuu asheetii
midhaanii cirachuu jalqaban. 24 Fariisonnis,
"Ilaa, isaan maaliif waan Sanbataan hojjechuun
hin eeyyamamne hojjetu?" jedhaniin. 25 Innis
akkana jedhee deebise; "Isin waan Daawit yeroo
innii fi miiltonni isaa beela'anii fi rakkatanitti
godhe sana takkumaa hin dubbifnee? 26 Bara
Abiyaataar luba ol aanaa ture keessa, inni mana
Waaqaa seenee buddeena qulqulleeffame kan
akka luboonni qofti nyaataniif eeyyamame sana
nyaate. Warra isa wajjin jiraniifis ni kenne." 27
Yesuusis akkana jedheen; "Sanbatatu namaaf
uumame malee namni Sanbataaf hin uumamne.
28 Kanaafuu Ilmi Namaa Sanbataaf illee Gooftaa
dha."

3 Ammas Yesuus mana sagadaa seene; namichi
harki irratti goge tokkos achi ture. 2
Isaan keessaas namoonni tokko tokko Yesuusin
himachuuf jedhanii sababa barbaadaa turan;
kanaafuu akka inni Sanbataan namicha fayyisu
ilaaluuf isa gaadan. 3 Yesuusis namicha
harki irratti goge sanaan, "Ka'ii fuula nama
hundaa dura dhaabadhu" jedhe. 4 Yesuusis,
"Sanbataan isa kamtu eeyyamamaa dha?
Waan gaarii hojjechuu moo waan hamaa
hojjechuu? Lubbuu oolchuu moo ajjeesuu?"
jedhee isaan gaafate. Isaan garuu ni cal'isan.
5 Innis mata jabina isaaniitti akka malee
gaddee, aariidhaan garagalee isaan ilaale;
namicha sanaanis, "Harka kee diriirfadhu!"
jedhe. Namichis harka diriirfate; harki isaas
guutumaan guutuutti fayye. 6 Fariisonnis
gad ba'anii akka ittiin Yesuusin ajjeesuu
danda'an garee Heroodis wajjin mari'achuu
jalqaban. 7 Yesuus barattoota isaa wajjin
achii ka'ee gara galaanichaatti qajeele; tuunni
namoota baay'ees Galiilaadhaa isa duukaa
bu'e. 8 Namoonni baay'eenis yommuu
waan inni hojjechaa ture hunda dhaga'anitti
Yihuudaadhaa, Yerusaalemii, Edoomiyaasii,
biyya Yordaanos gamaatii, naannoo Xiiroosiitii
fi Siidoonaatii gara isaa dhufan. 9 Innis akka
baay'ina namaatiin hin dhiibamneef akka
isaan bidiruu xinnoo tokko isaaf qopheessan
barattoota isaatti hime. 10 Sababii inni nama
baay'ee fayyisee tureef, warri dhukkubsatan
hundinuu isa tuquuf jedhanii irratti wal cabsaa
turan. 11 Hafuuronni xuraa'oonis yeroo isa argan
fuula isaa duratti kufanii, "Ati Ilma Waaqaa ti!"
jedhanii iyyu turan. 12 Inni garuu akka isaan
akka inni beekamu hin goone jabeessee isaan
ajaje. 13 Yesuusis tulluutti ol ba'ee warra ofii
isaatii barbaade ofitti waame; isaanis gara isaa
dhufan. 14 Innis akka isaan isa wajjin jiraatanii
fi akka lallabaaf isaan erguuf namoota kudha
lama muudee barattoota jedhee moggaase;
15 akka isaan hafuurota hamoo baasaniifis
taayitaa kenneef. 16 Warri kudha lamaan inni
muudes isaan kana: Simoon isa inni "Phexros"
jedhee moggaase, 17 Yaaqoob ilma Zabdewoosii
fi obboleessa isaa Yohannis warra inni
"Bo'anergees" jedhee moggaase; Bo'anergees
jechuun ilmaan "Kakawwee" jechuu dha;
18 Indiriiyaas, Fiiliphoos, Bartaloomewoos,
Maatewos, Toomaas, Yaaqoob ilma Alfewoos,
Taadewoos, Simoon Hinaafticha, 19 Yihuudaa
Keeriyoticha isa Yesuusin dabarsee kenne. 20
Yesuusis mana tokko seene; sababii namoonni
akka malee baay'atan ammas walitti qabamaniif
innii fi barattoonni isaa waa nyaachuu illee hin

dandeenye. 21 Firoonni isaas yommuu waan
kana dhaga'anitti isa qabuu dhaqan; namoonni,
"Inni qalbii dabarseera" jechaa turaniitii. 22
Barsiistonni seeraa warri Yerusaalemii gad
bu'an, "Inni Bi'eelzebuuliin qabameera! Hangafa
hafuurota hamootiin hafuurota hamoo baasaa
jira" jedhan. 23 Yesuus immoo ofitti isaan
waamee akkana jedhee fakkeenyaan isaanitti
dubbate: "Seexanni akkamitti Seexana baasuu
danda'a? 24 Mootummaan tokko yoo gargar
of qoode, mootummaan sun dhaabachuu hin
danda'u. 25 Manni tokko yoo gargar of qoode,
manni sun dhaabachuu hin danda'u. 26
Seexannis yoo gargar of qoode, inni dhaabachuu
hin danda'u; dhumni isaa ga'eeraatii. 27
Dhugumaan namni kam iyyuu utuu duraan
dursee nama jabaa tokko hin hidhin, mana
nama jabaa sanaa seenee qabeenya isaa saamuu
hin danda'u. Ergasii inni mana namicha jabaa
sanaa saamuu danda'a. 28 Ani dhuguma isinittin
hima; cubbuun isaanii hundii fi arrabsoon
isaan dubbatan hundi namootaaf dhiifamuu
ni danda'a; 29 namni Hafuura Qulqulluu
arrabsu kam iyyuu garuu gonkumaa dhiifama
hin argatu; inni itti gaafatamaa cubbuu bara
baraa ti." (aiōn g165, aiōnios g166) 30 Yesuusis
sababii isaan, "Inni hafuura xuraa'aa qaba"
jechaa turaniif waan kana dubbate. 31 Haatii
fi obboloonni isaa dhufanii, ala dhaabatanii
nama itti erganii isa waamsisan. 32 Namoonni
baay'eenis isatti naanna'anii taa'aa turan;
isaanis, "Haati keetii fi obboloonni kee ala
dhadhaabatanii si iyyaafachaa jiru" jedhanii
isatti himan. 33 Inni immoo, "Haati kootii fi
obboloonni koo eenyu?" jedhee gaafate. 34 Innis
warra naannoo isaa marsanii tataa'an ilaalee
akkana jedhe; "Haati kootii fi obboloonni koo
kunoo ti! 35 Namni fedhii Waaqaa raawwatu
kam iyyuu obboleessa koo ti; obboleettii koo ti;
haadha kootis."

4 Yesuus ammas qarqara galaanichaatti
barsiisuu jalqabe. Tuunni naannoo isaatti
walitti qabame akka malee guddaa ture;
utuu namoonni hundi qarqara galaanichaa
irra afaan bishaanii jiranuu, inni bidiruu
yaabbatee galaanicha irra achi hiiqee taa'e.
2 Fakkeenyaanis waan baay'ee isaan barsiise;
barsiisa isaa keessattis akkana jedhe: 3 "Mee
dhaga'aa! Kunoo, namichi sanyii facaasu tokko
sanyii facaafachuu ba'e. 4 Utuu inni facaasaa
jiruus sanyiin tokko tokko karaa irra bu'e;
simbirroonnis dhufanii nyaatanii fixan. 5 Kaan
immoo lafa kattaa, iddoo biyyoo baay'ee hin
qabne irra bu'e. Sanyiin sunis sababii biyyoon
sun gad fageenya hin qabaatiniif dafee biqile. 6
Yommuu aduun baatetti garuu biqiltuun sun ni
coollage; waan hidda hin qabaatiniifis ni goge.
7 Sanyiin biraas qoraattii keessa bu'e; qoraattiin
sunis guddatee biqiltuu sana hudhe; biqiltuun
sunis ija hin naqanne. 8 Ammas sanyiin kaan
biyyoo gaarii irra bu'e. Ni biqile; ni guddate; ijas
ni naqate. Inni tokko soddoma, kaan jaatama,
kaan immoo dhibba naqate." 9 Yesuusis, "Namni
gurra dhaga'u qabu kam iyyuu haa dhaga'u"
jedhe. 10 Yeroo inni kophaa turettis warri Kudha
Lamaanii fi namoonni naannoo isaa turan biraa
waa'ee fakkeenya sanaa isa gaafatan. 11 Innis
akkana jedheen; "Icciitiin mootummaa Waaqaa
isiniif kennameera. Warra ala jiranitti garuu
wanni hundinuu fakkeenyaan himama; 12 kunis,
"'Isaan akka hin deebinee fi akka dhiifama
hin arganneef, arguu inuma argu, garuu hin
qalbeeffatan; dhaga'uus inuma dhaga'u, garuu
hin hubatan.'" 13 Yesuusis akkana isaaniin
jedhe; "Isin fakkeenya kana hin hubattanii?
Yoos isin akkamitti fakkeenya hunda hubattu
ree? 14 Namichi sanyii facaasu sun dubbicha
facaasa. 15 Namoonni tokko tokko sanyii
karaa irraa, lafa dubbichi itti facaafame sana
fakkaatu. Akkuma isaan dubbicha dhaga'aniin
Seexanni dhufee dubbicha isaan keessatti
facaafame sana fudhata. 16 Warri kaan akkuma
sanyii lafa kattaa irratti facaafamee ti; isaan
yommuu dubbicha dhaga'anitti yommusuma
gammachuun fudhatu. 17 Garuu isaan waan
hidda hin qabneef yeroo gabaabaa qofa turu.
Yeroo rakkinni yookaan ari'atamni sababii
dubbichaatiif dhufutti isaan dafanii gufatu. 18
Ammas warri kaan sanyii qoraattii keessatti
facaafame fakkaatu; isaanis warra dubbicha

dhaga'anii dha; 19 garuu yaaddoon addunyaa
kanaa, gowwoomsaan qabeenyaatii fi hawwiin
waan garaa garaa isaan seenee dubbicha hudhee
ija naqachuu dhowwa. (aiōn g165) 20 Warri
kaanis sanyii biyyoo gaarii irratti facaafame
fakkaatu; isaanis dubbicha ni dhaga'u; ni
fudhatu; ijas ni naqatu; inni tokko soddoma,
kaan jaatama, kaan immoo dhibba naqata."
21 Innis akkana isaaniin jedhe; "Isin ibsaa
gombisaa jala yookaan siree jala kaa'uuf fidduu?
Qooda kanaa baattuu isaa irra keessu mitii?
22 Wanni dhokfame kam iyyuu mul'ifamuuf
jiraatii; wanni haguugame kam iyyuus ifatti
baafamuuf jiraatii. 23 Namni kam iyyuu yoo
gurra dhaga'u qabaate haa dhaga'u." 24 Innis
itti fufee akkana jedheen; "Waan dhageessan
qalbeeffadhaa. Safartuu ittiin safartaniinis,
hammas caalaa iyyuu isiniif safarama. 25 Kan
qabu kamiif iyyuu itti dabalamee ni kennama;
kan hin qabne garuu wanni inni qabu iyyuu
irraa fudhatama." 26 Ammas akkana jedhe;
"Mootummaan Waaqaa nama lafa isaa irratti
sanyii facaasu tokko fakkaata. 27 Akkamitti
akka ta'e namichi beekuu baatu illee, inni
rafus yookaan dammaqus, sanyiin sun halkanii
guyyaa ni biqila; ni guddatas. 28 Lafti ofuma
isheetiin midhaan baafti; jalqabatti biqila,
itti aansee hudhaa midhaanii, ergasii immoo
midhaan guutuu baafti. 29 Namichis akkuma
midhaanichi bilchaateen haamuu jalqaba;
yeroon haamaa ga'eeraatii." 30 Ammas inni
akkana jedhe; "Mootummaan Waaqaa maal
fakkaata jechuu dandeenya? Yookaan fakkeenya
maaliitiin isa ibsina? 31 Inni sanyii sanaaficaa
kan sanyiiwwan lafa irra jiran hunda irra xinnaa
ta'e fakkaata. 32 Erga facaafamee booddee garuu
guddatee biqiltuu hunda caala; dameewwan
gurguddaa simbirroonnis gaaddisa isaa jala
jiraachuu danda'anis qabaata." 33 Yesuusis
fakkeenyawwan akkanaa baay'eedhaan hamma
isaan dhaga'uu danda'an dubbicha isaanitti
dubbate. 34 Innis fakkeenyaan malee waan
tokko illee isaanitti hin dubbanne. Yeroo kophaa
turanitti garuu waan hunda barattoota isaatiif
ni ibse. 35 Inni gaafas, yeroo galgalaa'etti,
"Kottaa gama ceenaa" isaaniin jedhe. 36 Isaanis
tuuta namootaa sana achitti dhiisanii Yesuusin
akkuma inni bidiruu keessa jirutti fuudhanii
deeman. Bidiruuwwan biraas isa wajjin turan.
37 Bubbeen hamaan tokko ni ka'e; dambaliinis
bidiruu sana dha'ee bidiruun sun bishaaniin
guutamuu ga'e. 38 Yesuusis bidiruu sana keessa
karaa duubaa boraatii tokko irra rafaa ture.
Barattoonnis isa dammaqsanii, "Yaa barsiisaa,
dhumuun keenya homaa si hin dhibuu?"
jedhaniin. 39 Innis ka'ee bubbee sana ifate;
dambalii sanaanis, "Cal'isi! Gab jedhis!" jedhe.
Bubbeen sunis ni cal'ise; tasgabbiin guddaanis
ni ta'e. 40 Innis barattoota isaatiin, "Isin maaliif
akkana sodaattu? Isin amma iyyuu amantii
hin qabdanii?" jedhe. 41 Isaanis akka malee
sodaatanii, "Namichi bubbee fi dambaliin iyyuu
ajajamaniif kun eenyu?" jedhanii wal gaafatan.

5 Isaanis galaanicha ce'anii biyya
Gergeesenoon dhaqan. 2 Yommuu Yesuus
bidiruu irraa bu'etti, yommusuma namichi
hafuura xuraa'aadhaan qabame tokko iddoo
awwaalaatii ba'ee isatti dhufe. 3 Namichi kun
iddoo awwaalaa jiraata ture; namni tokko
iyyuu foncaan illee lammata isa hidhuu hin
dandeenye. 4 Inni yeroo baay'ee funyoo
sibiilaatii fi foncaadhaan hidhama ture; garuu
foncaa sana kukkutee funyoo sibiilaa sanas
caccabsa tureetii. Namni gad isa qabuu danda'u
tokko iyyuu hin turre. 5 Innis yeroo hundumaa,
halkanii guyyaa iddoo awwaalaa keessattii
fi gaarran gubbaatti iyyaa, dhagna isaas
dhagaadhaan murmuraa ture. 6 Innis yommuu
Yesuusin fagootti argetti itti fiigee, fuula isaa
duratti jilbeenfate. 7 Sagalee ol fudhatee iyyees,
"Yaa Yesuus Ilma Waaqa Waan Hundaa Olii,
ati maal narraa barbaadda? Maqaa Waaqaatiin
sin kadhadhaatii maaloo na hin dhiphisin!"
jedheen. 8 Yesuusis, "Yaa hafuura xuraa'aa,
namicha kana keessaa ba'i!" jedheenii tureetii.
9 Yesuusis, "Maqaan kee eenyu?" jedhee isa
gaafate. Innis, "Nu waan baay'ee taaneef,
maqaan koo Leegewoon" jedhee deebise. 10
Akka inni biyya sana keessaa isaan hin ariineefis
guddisee Yesuusin kadhate. 11 Hoomaan

booyyee guddaan isaas gaara bira dheedaa ture.
12 Hafuuronni hamoon sunis, “Gara hoomaa
booyyee sanaatti nu ergi; akka itti galluufis nuu
eeyyami” jedhanii Yesuusin kadhatan. 13 Innis
ni eeyyameef; hafuuronni xuraa’oon sun ba’anii
booyyee sanatti galan. Hoomaan gara booyyee
kuma lamaa of keessaa qabu sunis ededa
hallayyaa irraa gad furguggifamee galaanatti
nam’ee liqimfame. 14 Warri booyyeewwan
tiksan sunis baqatanii magaalaa fi baadiyyaatti
waan kana odeessan; namoonnis waan ta’e
sana ilaaluu yaa’an. 15 Isaanis yommuu
gara Yesuus dhufanitti namicha Leegewoonii
hafuurota hamootiin qabamee ture sana
wayyaa uffatee, qalbii isaattis deebi’ee achi
taa’ee argan; ni sodaatanis. 16 Warri waan
kana arganii turanis waan namicha hafuurota
hamoon qabamee ture sanaaf ta’ee fi waa’ee
hoomaa booyyees namootatti odeessan. 17
Kana irratti jarri akka Yesuus biyya isaanii
keessaa ba’uuf isa kadhachuu jalqaban. 18
Utuu Yesuus bidiruu yaabbachaa jiruu namichi
hafuura hamaan qabamee ture sun isa wajjin
deemuuf isa kadhate. 19 Yesuus garuu, “Gara
mana keetii, warra keetti galiitii waan guddaa
Gooftaan siif godhee fi akkamitti akka inni
si maares isaanitti odeessi!” jedheen malee
hin eeyyamneef. 20 Kanaafuu namichi sun
dhaqee waan Yesuus isaaf godhe Magaalaa
Kurnan keessatti odeessuu jalqabe. Namoonni
hundinuus ni dinqifatan. 21 Yommuu Yesuus
bidiruudhaan ammas gara gama galaanaatti
ce’etti namoonni hedduun isa biratti walitti
qabaman; innis qarqara galaanaa ture. 22
Hooggantoota mana sagadaa keessaas namichi
Yaa’iiros jedhamu tokko dhufe; innis yommuu
Yesuusin argetti, miilla isaa irratti kufee, 23
“Intalli koo xinnoon du’uu geesseerti. Akka
isheen fayyitee jiraattuuf, maaloo kottuutii
harka kee ishee irra ka’i” jedhee jabeessee
isa kadhate. 24 Kanaafuu Yesuus isa wajjin
dhaqe. Namoonni baay’eenis isa duukaa bu’an;
gara isaattis wal dhiibaa turan. 25 Dubartiin
dhiigni ishee waggaa kudha lama dhangala’aa
ture tokkos achi turte. 26 Isheenis ogeeyyii
fayyaa baay’ee biratti akka malee dhiphatte;
waan qabdu hundumas of harkaa fixxe; garuu
ittuma hammaachaa deeme malee itti hin
wayyoofne. 27 Isheenis yommuu waa’ee Yesuus
dhageessetti dugda isaa duubaan namoota
gidduudhaan dhuftee uffata isaa tuqxe. 28
Isheen, “Ani yoon uffatuma isaa illee tuqe
nan fayya” jettee yaaddee turteetii. 29 Dhiigni
ishees yommusuma cite; isheenis akka dhiphina
ishee irraa fayyite dhagna ishee keessatti
hubatte. 30 Yesuusis yommusuma akka humni
isa keessaa ba’e hubate. Innis namoota keessa
garagalee, “Eenyutu uffata koo tuqe?” jedhee
gaafate. 31 Barattoonni isaas deebisanii, “Akka
namoonni si dhiibaa jiran utuma argituu,
‘Eenyutu na tuqe?’ jettee gaafattaa?” jedhan. 32
Yesuus garuu namni waan kana godhe eenyuu
akka ta’e arguuf jedhee garagalee ilaale. 33
Dubartittiinis waan isheef godhame hubattee
sodaadhaan hollachaa dhuftee miilla isaa irratti
kufte; dhugaa hundumas isatti himte. 34 Innis,
“Yaa intalaa, amantiin kee si fayyiseera. Nagaan
deemi; dhiphina kee irraas fayyi” jedheen.
35 Utuu Yesuus dubbachaa jiruus namoonni
tokko tokko mana Yaa’iiroos bulchaa mana
sagadaatii dhufanii, “Intalli kee duuteerti; ati
si’achi maaliif barsiisicha rakkifta?” jedhan. 36
Yesuus garuu waan isaan jedhan jalaa qabuu
didee bulchaa mana sagadaa sanaan, “Amani
malee hin sodaatin!” jedhe. 37 Innis Phexros,
Yaaqoobii fi Yohannis obboleessa Yaaqoob
malee akka namni tokko iyyuu isa faana deemu
hin eeyyamne. 38 Yommuu mana hoogganaa
mana sagadaa sanaa bira ga’anittis Yesuus
uummata wacu, namoota boo’anii fi wawwaatan
arge. 39 Innis ol seenee, “Wacnii fi boo’ichi
kun hundi maali? Intalattiin ni rafti malee hin
duune” jedheen. 40 Isaan garuu isatti kolfan.
Innis erga hunda isaanii gad baasee booddee,
abbaa fi haadha intalattii, barattoota isa wajjin
turanis fudhatee iddoo intalattiin jirtu seene.
41 Innis harka ishee qabee, “Xaaliitaa quumii!”
jedheen; kunis, “Yaa mucattii xinnoo, ani siin
nan jedha, ka’i!” jechuu dha. 42 Mucattiinis
yommusuma kaatee dhaabatte; asii fi achis

deemuu jalqabde. Umuriin ishee waggaa kudha
lama ture. Isaanis yommusuma akka malee
dinqifatan. 43 Innis akka namni tokko iyyuu
waan kana hin beekneef ajaja cimaa kenne;
akka isaan waan isheen nyaattu isheef kennan
isaanitti hime.

6 Yesuus achii ba'ee gara magaalaa itti dhalatee
dhaqe; barattoonni isaas isa wajjin dhaqan.
2 Innis guyyaan Sanbataa geenyaan mana
sagadaatti barsiisuu jalqabe; warri isa dhaga'an
baay'eenis ni dinqisiifatan. Isaanis akkana
jedhanii gaafatan; "Namichi kun wantoota
kanneen eessaa argate? Ogummaan isaaf
kenname kun maali? Hojiiwwan dinqisiisoon
harka isaatiin hojjetaman kanneen akkanaa
maali? 3 Namichi kun sooftuu mukaa mitii?
Inni ilma Maariyaam, obboleessa Yaaqoob, kan
Yoosaa, kan Yihuudaa fi kan Simoon mitii?
Obboleettonni isaa as nu bira jiru mitii?"
Isaanis isatti gufatan. 4 Yesuus immoo, "Raajiin
magaalaa itti dhalatetii, firoota isaa keessattii
fi mana isaatti malee kabaja hin dhabu"
jedheen. 5 Innis dhukkubsattoota muraasa
irra harka isaa kaa'ee fayyisuu malee hojii
dinqisiisaa tokko illee achitti hojjechuu hin
dandeenye. 6 Innis amantii dhabuu isaaniitiif
dinqifate. Yesuusis namoota barsiisaa ganda
tokko irraa gara ganda biraatti naanna'aa
ture. 7 Warra Kudha Lamaan ofitti waamee
lama lamaan isaan erguu jalqabe; hafuurota
xuraa'oo irrattis taayitaa kenneef. 8 Akkana
jedhees isaan ajaje: "Adeemsa keessaniif ulee
malee waan tokko illee jechuunis buddeenaa
fi korojoo hin qabatinaa; sabbata keessanitti
immoo maallaqa hin guduunfatinaa. 9 Kophee
kaa'adhaa; garuu kittaa lama hin uffatinaa.
10 Yeroo mana tokko seentan kam iyyuu,
hamma magaalaa sanaa baatanitti manuma
sana turaa. 11 Yoo iddoon kam iyyuu isin
simachuu baate yookaan isin dhaga'uu baate,
iddoo sanaa ba'aatii akka ragaa isaanitti ta'uuf
awwaara miilla keessanii dhadha'adhaa." 12
Isaanis achii ba'anii akka namoonni qalbii
jijjiirrataniif lallaban. 13 Hafuurota hamoo
baay'ee baasan; dhukkubsattoota baay'ees
zayitii dibanii fayyisan. 14 Heroodis mootichi
waa'ee waan kanaa dhaga'e; maqaan Yesuus
sirriitti beekamee tureetii. Namoonni tokko
tokko, "Yohannis cuuphaan warra du'an
keessaa kaafameera; sababiin hojiin dinqii
isaan hojjetamuufis kanuma" jedhan. 15 Warri
kaan, "Inni Eeliyaas" jedhan. Kaan immoo,
"Inni raajota durii keessaa akka isa tokkoo
ti" jedhan. 16 Heroodis garuu yommuu waan
kana dhaga'etti, "Yohannis isa ani mataa isaa
irraa kutetu warra du'an keessaa kaafame!"
jedhe. 17 Heroodis mataan isaa akka Yohannis
qabamee, hidhamee mana hidhaatti galfamu
ajajee tureetii. Innis sababii niitii obboleessa
ofii isaa Fiiliphoos, sababii Heroodiyaas ishee
ofii fuudhee ture sanaatiif jedhee waan kana
godhe. 18 Yohannisis Heroodisiin, "Ati niitii
obboleessa keetii fuudhuun kee seera miti"
jedhaanii tureetii. 19 Kanaafuu Heroodiyaas
Yohannisitti haaloo qabattee isa ajjeesuu
barbaadde. Garuu isheen hin dandeenye; 20
Heroodis akka Yohannis nama qajeelaa fi
nama qulqulluu ta'e beekee, isa sodaatee,
eegumsa isaaf gochaa tureetii. Heroodis
yommuu waan Yohannis dubbatu dhaga'etti
akka malee rifate; ta'us gammachuudhaan isa
dhaggeeffachuu barbaade. 21 Dhuma irrattis
yeroon mijaa'aan argame. Heroodis guyyaa
dhaloota isaatti qondaaltota gurguddootaaf,
ajajjoota loltootaatii fi namoota Galiilaa
keessatti beekamaniif irbaata qopheesse.
22 Intalli Heroodiyaas yommuu ol seentee
sirbitetti Heroodisii fi keessummoota isaa warra
irbaata affeeraman gammachiifte. Mootichis
intalattiidhaan, "Waanuma barbaadde na
kadhadhu; ani siif nan kenna!" jedhe. 23 Innis,
"Hamma walakkaa mootummaa kootti illee
waan ati na kadhattu kam iyyuu siif nan kenna!"
jedhee kakuudhaan waadaa galeef. 24 Isheenis
gad baatee haadha isheetiin, "Maal kadhadhu?"
jette. Haati immoo, "Mataa Yohannis Cuuphaa"
jettee deebifteef. 25 Intalattiinis yommusuma
ariitiidhaan gara mootichaatti ol seentee,
"Akka ati ammuma mataa Yohannis Cuuphaa
gabatee irra keessee naa kennitu nan barbaada"

jetteen. 26 Mootichis akka malee gadde; garuu
sababii kakuu isaatii fi sababii warra isa wajjin
maaddiitti dhi'aataniitiif jedhee ishee diduu hin
barbaanne. 27 Innis yommusuma loltuu tokko
akka inni mataa Yohannis fiduuf ajajee erge.
Loltuun sunis dhaqee mana hidhaa keessatti
mataa Yohannis isa irraa kute; 28 mataa isaas
gabatee irra kaa'ee fidee intalattiitti kenne.
Isheenis haadha isheetti kennite. 29 Barattoonni
Yohannisis waan kana dhageenyaan dhufanii
reeffa isaa fuudhanii awwaala keessa kaa'an. 30
Ergamoonnis Yesuus biratti walitti qabamanii
waan hojjetanii turanii fi waan barsiisanii
turan hunda isatti himan. 31 Innis, "Kophaa
keessan gara iddoo namni hin jirre tokkoo
kottaatii takka boqodhaa" jedheen; isaan sababii
namoonni baay'een dhufaa, deemaas turaniif
carraa itti waa nyaatan illee hin qaban tureetii.
32 Isaanis kophaa isaanii bidiruudhaan iddoo
namni hin jirre tokko dhaqan. 33 Namoonni
deemuu isaanii argan baay'een garuu isaan
beekan; magaalaawwan hunda keessaa ba'anii
miillaan fiiganii isaan dursanii iddoo sana ga'an.
34 Yesuus yommuu bidiruu irraa bu'etti tuuta
guddaa tokko arge; innis sababii isaan akkuma
hoolota tiksee hin qabnee turaniif garaa laafeef.
Kanaafuu inni waan baay'ee isaan barsiisuu
jalqabe. 35 Yeroo kanatti galgalaa'ee ture;
kanaafuu barattoonni isaa gara isaa dhufanii
akkana jedhaniin; "Iddoon kun gammoojjii
dha; aduunis dhiiteerti. 36 Akka isaan gara
baadiyyaatii fi gandoota naannoo kana jiranii
dhaqanii waan nyaatan bitataniif namoota
kanneen gad dhiisi." 37 Inni garuu, "Isinuu waan
isaan nyaatan kennaafii" jedhee deebise. Isaanis,
"Dhaqnee buddeena diinaarii dhibba lamaa
binnee akka nyaataniif isaaniif kenninuu ree?"
jedhaniin. 38 Innis, "Buddeena meeqa qabdu?
Mee dhaqaa ilaalaa!" jedheen. Isaanis yommuu
arganitti, "Buddeena shanii fi qurxummii
lama" jedhan. 39 Yesuusis akka isaan namoota
hundumaa garee gareedhaan marga lalisaa irra
teteessisan isaan ajaje. 40 Kanaafuu namoonni
dhibba dhibbaa fi shantama shantamaan garee
gareedhaan tataa'an. 41 Innis buddeena shananii
fi qurxummii lamaan sana fuudhee, gara
samii ol ilaalee galata galchee buddeena sana
caccabse. Akka isaan namootaaf dhi'eessaniifis
barattoota isaatti kenne. Qurxummii lamaanis
hunduma isaaniitiif qoqqoode. 42 Isaan hundi
nyaatanii quufan; 43 barattoonnis hurraa'aa
buddeenaatii fi qurxummii gundoo kudha lama
guutuu walitti qaban. 44 Warri nyaatanis dhiira
kuma shan turan. 45 Yesuus yommusuma
akka barattoonni isaa bidiruu yaabbatanii
hamma inni tuuta sana of irraa geggeessutti
isa dura gara Beetisayidaatti darbaniif isaan
dirqisiise. 46 Innis erga namoota of irraa
geggeessee booddee kadhachuuf gaaratti ol
ba'e. 47 Yommuu galgalaa'ettis bidiruun sun
galaana walakkaa ture; Yesuus immoo kophaa
isaa lafa irra ture. 48 Innis utuu barattoonni
sababii bubbeen fuula isaanii duraan itti dhufeef
bishaan mooquudhaan dhiphatanuu arge. Innis
halkan keessaa kutaa afuraffaatti galaana irra
deemaa gara isaanii dhufe. Innis waan isaan
bira darbu fakkaate; 49 isaan garuu yommuu
galaana irra deemuu isaa arganitti ekeraa
se'anii iyyan; 50 isaan hundi isa arganii akka
malee na'aniitii. Inni immoo, "Jabaadhaa!
Anumaatii hin sodaatinaa" jedhee yommusuma
isaanitti dubbate. 51 Innis isaan wajjin bidiruu
yaabbate; bubbeen sunis gab jedhe. Isaanis
akka malee dinqisiifatan; 52 isaan waa'ee
buddeennan sanaa hin hubanneetii; mata
jabeeyyiis turan. 53 Isaanis yommuu gama
ce'anitti Geensereexitti bidiruu irraa bu'an;
bidiruu sanas achitti hidhan. 54 Akkuma isaan
bidiruu irraa bu'aniinis namoonni Yesuusin
beekan. 55 Namoonni sunis biyya sana guutuu
keessa asii fi achi fiiganii iddoo Yesuus achi jira
jechuu dhaga'an hundumatti dhukkubsattoota
sireedhaan baatanii fiduu jalqaban. 56 Iddoo
inni dhaqe kam illee jechuunis gandoota,
magaalaawwan yookaan baadiyyaa hundatti
warra dhukkubsatan fidanii lafa gabaa kaa'an.
Isaanis akka dhukkubsattoonni sun handaara
wayyaa isaa illee tuqaniif isa kadhatan; warri
handaaruma wayyaa isaa tuqan hundinuus ni
fayyan.

7 Fariisotaa fi barsiistota seeraa keessaa
warri Yerusaalemii dhufan tokko tokko
Yesuus biratti walitti qabamanii **2** barattoota
isaa keessaa tokko tokko harka, “Hin
qulqulleeffaminiin” jechuunis utuu harka
hin dhiqatin buddeena nyaachuu isaanii
argan. **3** Sababiin isaas Fariisonni, Yihuudoonni
hundinuus duudhaa maanguddootaa eeguuf
jedhanii utuu harka hin dhiqatin hin
nyaataniitii. **4** Yommuu gabaadhaa galanittis
utuu of hin qulqulleessin hin nyaatan. Dudhaa
biraa baay’ees kan akka xoofoo dhiquu, okkotee
fi huuroo dhiquu ni eegu. **5** Kanaafuu Fariisonnii
fi barsiistonni seeraa, “Barattoonni kee
qooda harka ‘Hin qulqulleeffaminiin’ nyaatan
maaliif akkuma duudhaa maanguddootaatti hin
jiraanne?” jedhanii Yesuusin gaafatan. **6** Innis
akkana jedhee deebise; “Yaa fakkeessitoota,
Isaayyaas yommuu waa’ee keessan raajii
dubbatetti sirrii ture; kunis akkuma akkana
jedhamee barreeffamee dha: “‘Uumanni kun
hidhii isaatiin na kabaja; garaan isaa garuu
narraa fagoo jira. **7** Isaan akkanumaan na
waaqeffatu; barsiisni isaaniis sirnuma namaa ti.’
8 Isin ajaja Waaqaa dhiiftanii, duudhaa namootaa
jabeessitanii eegdu.” **9** Innis ittuma fufee
akkana jedheen; “Isin duudhaa ofii keessanii
eeguuf jettanii ajaja Waaqaa tuffachuuf mala
gaarii qabdu! **10** Museen, ‘Abbaa keetii fi
haadha keetiif ulfina kenni; namni abbaa
isaa yookaan haadha isaa arrabsu kam iyyuu
haa ajjeefamu’jedheeraatii. **11** Isin garuu yoo
namni kam iyyuu akka wanni silaa abbaa isaa
yookaan haadha isaa gargaaruuf oolu Qurbaana
jechuunis Waaqaaf kennameera jedhee dubbate,
12 isin akka inni abbaa isaatiif yookaan haadha
isaatiif waan tokko illee godhu si’achi hin
eeyyamtaniif. **13** Akkanaanis duudhaa keessan
isa walitti dabarsitan sanaan dubbii Waaqaa
busheessitu. Waan akkanaa baay’ees ni hojjetu.”
14 Yesuus ammas namoota sana ofitti waamee
akkana jedheen; “Isin hundi na dhaga’aa; kanas
hubadhaa. **15** Waan nama keessaa ba’utu nama
‘xureessa’ malee wanni alaa namatti seenee
nama ‘xureessuu’ danda’u tokko iyyuu hin jiru. [
16 Namni kam iyyuu yoo gurra dhaga’u qabaate
haa dhaga’u.”] **17** Erga inni namoota biraa mana
ol seenee booddee barattoonni isaa waa’ee
fakkeenya sanaa isa gaafatan. **18** Innis akkana
jedhee gaafate; “Isin hin hubattanii? Akka
wanni alaa namatti seenu tokko iyyuu nama
‘xureessuu’ hin dandeenye hin qalbeeffattanii?
19 Wanni sun garaa isaa seenee ergasii dhagna
isaa keessaa gad ba’a malee yaada garaaisaa hin
seenuutii.” Yesuusis kana jechuudhaan akka
nyaanni hundinuu qulqulluu ta’e labse. **20** Innis
itti fufee akkana jedhe: “Wanni nama ‘xureessu’
waan nama keessaa ba’uu dha. **21** Yaadni hamaan
keessa namaatii, garaa namaa keessaa ba’aatii;
innis halalummaa, hanna, nama ajjeesuu, ejja, **22**
doqnummaa, hammina, gowwoomsaa, jireenya
gad dhiisii, hinaaffaa, maqaa nama balleessuu,
of tuulummaa fi gowwummaa. **23** Wantoonni
hamoon kunneen hundinuu nama keessaa ba’u;
namas ‘ni xureessu.’” **24** Yesuus iddoo sanaa
ka’ee aanaa Xiiroositti qajeele. Mana tokkos
ol seene; innis akka namni tokko iyyuu achi
jiraachuu isaa beeku hin barbaanne; garuu
dhokachuu hin dandeenye. **25** Dubartiin intalli
ishee hafuura xuraa’aan qabamte tokko akkuma
waa’ee isaa dhageesseen dhuftee miilla isaa
irratti kufte. **26** Dubartittiinis nama Giriik, kan
biyya Sooriyaa keessatti Finiiqeetti dhalatee
dha. Isheen akka inni intala ishee keessaa
hafuura hamaa sana baasuuf Yesuusin kadhatte.
27 Innis, “Dura ijoolleen haa quuftu; buddeena
ijoollee fuudhanii saroota dura buusuun sirrii
miti” jedheen. **28** Isheen garuu, “Eeyyee yaa
Gooftaa, saroonni iyyuu maaddii jalaa hambaa
ijoolleen harcaaftu nyaatuu” jettee deebifteef.
29 Yesuusis, “Jecha kee kanaaf gali; hafuurri
hamaan sun intala kee keessaa ba’eera” jedheen.
30 Isheenis yommuu manatti galtetti intalli
ishee siree irra ciiftee, hafuurri hamaan sunis
keessaa ba’ee argatte. **31** Ergasiis Yesuus biyya
Xiiroositii ka’ee Siidoonaa keessa darbee, kutaa
Magaalaa Kurnanii keessa ba’ee gara galaana
Galiilaa dhufe. **32** Jarri tokkos namicha gurra
duudaa fi arrab-didaa tokko isatti fidanii akka
inni harka isa irra kaa’uuf kadhatan. **33** Yesuusis

namicha sana tuuta keessaa kophaatti baasee
quba isaa gurra namichaa keessa kaa'e. Hancufa
tufees arraba namichaa tuqe. 34 Gara samiis
ol ilaalee, hafuura guddaa baafatee, "Eftaah!"
jedheen; kana jechuunis "Banami!" jechuu
dha. 35 Gurri namichaas yommusuma baname;
arrabni isaas hiikamee rakkina tokko malee
dubbachuu jalqabe. 36 Yesuusis akka isaan nama
tokkotti illee hin himneef namoota sana ajaje.
Hammuma inni cimsee isaan ajaje sana, isaanis
ittuma caalchisanii odeessan. 37 Warri oduu
sana dhaga'anis akka malee dinqifatanii, "Inni
waan hunda gaarii godheera; warri duudaanis
akka dhaga'an, warri arrabni isaanii dubbachuu
dides akka dubbatan ni godha" jedhan.

8 Gidduu sana tuunni biraa guddaan isaa
ammas walitti qabame. Yesuusis sababii
tuunni sun waan nyaatu hin qabaatiniif
barattoota isaa ofitti waamee akkana jedhe; 2
"Sababii isaan guyyaa sadii na bira turanii waan
nyaatan tokko illee hin qabneef, ani namoota
kanneeniif garaa nan laafa. 3 Yoo ani agabuu
isaanii gad isaan dhiise, isaan karaa irratti ni
gaggabu; isaan keessaa tokko tokko fagoodhaa
dhufaniitii." 4 Barattoonni isaas deebisanii,
"Namni kam iyyuu gammoojjii kana keessatti
buddeena isaan ga'u eessaa argachuu danda'a?"
jedhan. 5 Yesuus immoo, "Isin buddeena meeqa
qabdu?" jedhee gaafate. Isaanis, "Torba" jedhan.
6 Innis akka namoonni sun lafa tataa'an itti hime.
Buddeena torban fuudhee erga galateeffatee
booddee kukkutee akka isaan namootaaf
dhi'eessaniif barattoota isaatti kenne; isaanis
namootaaf dhi'eessan. 7 Akkasumas qurxummii
xixinnoo muraasa qabu turan; qurxummii
sanas eebbisee akka isaan namootaaf hiraniif
barattoota isaatti hime. 8 Namoonnis nyaatanii
quufan. Ergasiis barattoonni hambaa gundoo
torba guutuu walitti qaban. 9 Isaanis gara
nama kuma afurii turan. Innis erga of irraa
isaan geggeessee booddee, 10 barattoota isaa
wajjin yommusuma bidiruu yaabbatee biyya
Daalmaanutaa dhaqe. 11 Fariisonnis dhufanii
Yesuusitti falmuu jalqaban; isa qoruuf jedhaniis
mallattoo samii irraa isa irraa barbaadan. 12
Innis hafuura dheeraa baafatee, "Dhaloonni
kun maaliif mallattoo barbaada? Ani dhuguma
isinitti hima; mallattoon tokko iyyuu dhaloota
kanaaf hin kennamu" jedheen. 13 Innis
isaan dhiisee bidiruutti deebi'ee gama ce'e.
14 Barattoonnis buddeena tokkicha bidiruu
keessaa of biraa qaban sana malee buddeena
fudhachuu irraanfatanii turan. 15 Yesuusis,
"Beekkadhaa; raacitii Fariisotaatii fi raacitii
Heroodis irraa of eeggadhaa" jedhee isaan
akeekkachiise. 16 Isaanis, "Kun sababii nu
buddeena hin qabneef" jedhanii walii wajjin
haasa'an. 17 Yesuusis waan isaan haasa'an
beekee akkana jedhee isaan gaafate; "Isin
maaliif waa'ee buddeena dhabuu keessanii
dudubbattu? Isin amma iyyuu hin argitanii?
Yookaan hin hubattanii? Mataa jabaattanii?
18 Isin utuma ija qabdanuu hin argitanii?
Utuma gurra qabdanuus hin dhageessanii? Hin
yaadattanii? 19 Yeroo ani buddeena shanan sana
nama kuma shaniif caccabsetti isin hurraa'aa
gundoo meeqa guutuu kaaftan?" Isaanis, "Kudha
lama" jedhaniin. 20 Innis, "Yeroo ani buddeena
torba nama kuma afuriif caccabsetti hambaa
gundoo meeqa guutuu walitti qabdan?" jedhee
gaafate. Isaanis, "Torba" jedhaniin. 21 Innis,
"Isin amma iyyuu hin hubattanii?" jedheen.
22 Isaanis Beetisayidaa dhaqan; jarri tokkos
namicha jaamaa tokko fidanii akka inni isa
qaqqabuuf Yesuusin kadhatan. 23 Innis namicha
jaamaa sana harka qabee ganda sana keessaa
baase. Ija isaattis tufee, harka isaas irra kaa'ee,
"Waa arguu dandeessaa?" jedhee gaafate.
24 Namichis ol ilaalee, "Namoota nan arga;
isaan muka deemu natti fakkaatu" jedhe. 25
Yesuus amma illee harka isaa ija namichaa
irra kaa'e. Iji namichaas ni baname; agartuun
isaa ni deebi'eef; waan hundas sirriitti arge. 26
Yesuusis namichaan, "Gara ganda sanaa seentee
waan kana nama tokkotti illee hin himin"
jedhee gara mana isaatti isa erge. 27 Yesuusii
fi barattoonni isaa gara gandoota naannoo
Fiiliphoos Qiisaariyaa jiraniitti darban. Innis,
"Namoonni anaan eenyu jedhu?" jedhee karaa
irratti isaan gaafate. 28 Isaanis, "Namoonni

tokko tokko, ‘Inni Yohannis Cuuphaa dha’
jedhu; warri kaan, ‘inni Eeliyaas’ jedhu; kaan
immoo, ‘inni raajota keessaa isa tokkoo dha’
jedhu” jedhanii deebisan. 29 Innis, “Isin eenyu
anaan jettu?” jedhee gaafate. Phexrosis, “Ati
Kiristoos” jedhee deebise. 30 Yesuusis akka
isaan waa’ee isaa nama tokkotti illee hin
himneef isaan akeekkachiise. 31 Yesuusis akka
Ilmi Namaa waan hedduun dhiphachuu qabu,
akka maanguddootaan, luboota hangafootaa
fi barsiistota seeraatiin tuffatamuu qabuu fi
akka ajjeefamuu qabu, guyyaa sadii booddee
immoo akka du’aa ka’u isaan barsiisuu jalqabe.
32 Innis waa’ee kanaa ifatti baasee dubbate;
Phexrosis kophaatti baasee isa ifachuu jalqabe.
33 Yesuus garuu of irra garagalee barattoota
isaa ilaale; Phexrosiinis, “Seexana nana! Na
duubatti deebi’i! Ati kan namaa yaadda malee
kan Waaqaa hin yaadduutii” jedhee ifate. 34
Ergasii inni tuuta sanaa fi barattoota isaa ofitti
waamee akkana jedhe; “Namni kam iyyuu yoo
na faana dhufuu barbaade, inni of haa ganu;
fannoo isaa baadhatees na duukaa haa bu’u. 35
Namni lubbuu isaa oolfachuu barbaadu kam
iyyuu lubbuu isaa ni dhabaatii; garuu namni
anaa fi wangeelaaf jedhee lubbuu isaa dhabu
kam iyyuu lubbuu isaa ni oolfata. 36 Namni yoo
addunyaa guutuu argatee lubbuu isaa immoo
dhabe bu’aa maalii argata? 37 Yookaan namni
qooda lubbuu isaa maal kennuu danda’a? 38 Yoo
namni kam iyyuu dhaloota ejjaa fi cubbamaa
kana keessatti anaa fi dubbii kootti qaana’e,
Ilmi Namaa yommuu ulfina Abbaa isaatiin
ergamoota qulqulluu wajjin dhufutti isatti ni
qaana’a.”

9 Innis, “Ani dhuguman isinitti hima;
warra as dhadhaabachaa jiran keessaa
namoonni tokko tokko hamma mootummaan
Waaqaa humnaan dhufee arganitti du’a hin
dhandhaman” isaaniin jedhe. 2 Yesuus guyyaa
ja’a booddee Phexrosin, Yaaqoobii fi Yohannisin
fudhatee tulluu dheeraa tokkotti iddoo isaan
hundi kophaa turuu danda’anitti ol isaan baase.
Innis achitti fuula isaanii duratti geeddarame.
3 Uffanni isaas uffata namni addunyaa kanaa
kam iyyuu miicee addeessuu danda’u caalaa
akka malee addaate. 4 Eeliyaasii fi Museenis
isaanitti mul’atan; isaanis Yesuus wajjin haasa’aa
turan. 5 Phexrosis Yesuusiin, “Yaa Barsiisaa, as
jiraachuun nuuf gaarii dha; daasii sadii, tokko
siif, tokko Museef, tokko immoo Eeliyaasiif ni
ijaarra” jedhe. 6 Inni waan dubbatu hin beeku
ture; isaan akka malee sodaatanii turaniitii.
7 Duumessis dhufee isaan haguuge; sagaleen,
“Kun Ilma koo isa ani jaalladhuu dha. Isinis isa
dhaga’aa!” jedhu tokko duumessicha keessaa
dhufe. 8 Isaanis yommuu akkuma tasaa naannoo
isaanii ilaalanitti Yesuusin malee nama tokko
illee of biratti hin argine. 9 Utuu tulluu sana
irraa bu’uutti jiranuus Yesuus akka isaan hamma
Ilmi Namaa warra du’an keessaa ka’utti waan
argan sana nama tokkotti illee hin himne isaan
ajaje. 10 Isaanis “warra du’an keessaa ka’uun”
maal akka ta’e wal gaggaafachaa dubbicha
garaatti qabatan. 11 Isaanis, “Barsiistonni seeraa
maaliif Eeliyaas akka duraan dursee dhufuu
qabu dubbatu?” jedhanii isa gaafatan. 12
Yesuus akkana jedhee deebise; “Dhugumaan
Eeliyaas duraan dursee ni dhufa; waan hundas
iddootti deebisa. Yoos maaliif Ilmi Namaa
akka malee dhiphachuu fi tuffatamuu qaba
jedhamee barreeffame ree? 13 Ani garuu isinittin
hima; Eeliyaas dhufeera; isaanis akkuma waa’ee
isaa barreeffame sanatti waanuma fedhan
hunda isatti hojjetan.” 14 Isaanis yommuu
gara barattoota kaanii dhufanitti, namoonni
hedduun isaanitti naanna’anii, barsiistonni
seeraa immoo utuu isaanitti falmanuu
argan. 15 Namoonni hundinuus akkuma
Yesuusin arganiin akka malee dinqifatanii isa
dubbisuudhaaf itti fiigan. 16 Innis, “Isin maal
isaanitti falmitu?” jedhee isaan gaafate. 17
Namoota sana keessaas namichi tokko akkana
jedhee deebise; “Yaa barsiisaa, ani ilma koo
kan hafuura arraba didaadhaan qabame sitti
fideera. 18 Hafuurichi yeroo itti ka’u kam iyyuu,
darbatee lafaan isa dha’a. Gurbichis hoomacha
afaaniin baasa; ilkaan qara; ni kokottaa’as. Ani
akka hafuura sana baasaniif barattoota kee
nan gaafadhe; isaan garuu hin dandeenye.” 19

Yesuusis deebisee, “Isin dhaloota hin amanne
nana; ani hamma yoomiittin isin wajjin
jiraadha? Hamma yoomiittis ani isinii obsa? Mee
gurbicha natti fidaa” jedhe. 20 Isaanis gurbicha
isatti fidan. Hafuurichis akkuma Yesuusin
argeen gurbicha dhidhiitachiise; gurbichis lafa
dha’ee hoomacha afaaniin baasee gangalate. 21
Yesuusis, “Wanni kun erga isa qabee hammam
ture?” jedhee abbaa gurbichaa gaafate. Innis
akkana jedhe; “Ijoollummaadhaa jalqabee ti. 22
Isa ajjeesuuf jedhees yeroo baay’ee ibidda keessa
yookaan bishaan keessa isa buuseera. Ati garuu
yoo waanuma tokko illee gochuu dandeesse
garaa nuu laafiitii nu gargaari.” 23 Yesuusis,
“‘Yoo dandeesse’ jettaa? Nama amanuuf wanni
hundi ni danda’ama” jedheen. 24 Yommusuma
abbaan mucaa sanaa, “Ani nan amana; amantii
dhabuu koo na gargaari” jedhee iyye. 25 Yesuusis
yommuu namoota girrisanii dhufan argetti,
“Yaa hafuura duudaa fi arrab-didaa nana, akka
ati isa keessaa baatu, deebitees akka isatti
hin galle sin ajaja” jedhee hafuura xuraa’aa
sana ifate. 26 Hafuurri sun iyyee, akka malees
isa dhidhiitachiisee keessaa ba’e. Gurbichis
akkuma reeffaa ta’e; namoonni baay’eenis, “Inni
du’eera” jedhan. 27 Yesuus garuu harka qabee ol
isa kaase; gurbaan sunis ka’ee dhaabate. 28 Erga
Yesuus manatti ol galee booddee barattoonni
isaa, “Nu maaliif hafuura hamaa sana baasuu
dadhabne?” jedhanii kophaatti isa gaafatan. 29
Innis deebisee, “Inni akkanaa kun kadhannaa fi
sooma qofaan ba’a malee waan biraatiin hin
ba’u” jedheen. 30 Isaan achii ka’anii Galiilaa
keessa darban. Yesuusis akka namni tokko iyyuu
kana beeku hin barbaanne; 31 sababiin isaas,
“Ilmi Namaa dabarfamee harka namootaatti ni
kennama. Isaanis isa ni ajjeesu; innis guyyaa
sadii booddee du’aa ni ka’a” jedhee barattoota
isaa barsiisaa ture. 32 Isaan garuu waan inni
jedhe hin hubanne; isa gaafachuus ni sodaatan.
33 Isaanis Qifirnaahom dhaqan. Innis yeroo mana
keessa turetti, “Isin karaatti maal walitti falmaa
turtan?” jedhee isaan gaafate. 34 Isaan garuu
eenyu akka nama hundumaa caalu karaatti waan
walitti falmaa turaniif ni cal’isan. 35 Yesuusis
taa’ee warra kudha lamaan waamee, “Namni
nama jalqabaa ta’uu barbaadu kam iyyuu nama
hundaa gadii fi tajaajilaa nama hundaa ta’uu
qaba” jedheen. 36 Innis mucaa xinnaa tokko
fidee isaan gidduu dhaabe. Hammatees akkana
isaaniin jedhe; 37 “Namni ijoollee xixinnoo
kanneen keessaa tokko maqaa kootiin simatu
kam iyyuu na simata; namni na simatu kam
iyyuus isa na erge sana simata malee na qofa
hin simatu.” 38 Yohannisis, “Yaa barsiisaa, nu
utuu namni tokko maqaa keetiin hafuurota
hamoo baasuu arginee waan inni nu duukaa
hin buuneef isa dhowwine” jedhe. 39 Yesuus
garuu akkana jedhe; “Isa hin dhowwinaa; namni
maqaa kootiin dinqii hojjetu kan ergasii immoo
dafee waa’ee koo waan hamaa dubbachuu
danda’u tokko iyyuu hin jiruutii. 40 Namni nuun
hin mormine kam iyyuu kanuma keenyaatii.
41 Ani dhuguman isinitti hima; namni sababii
isin kan Kiristoos taataniif jedhee bishaan
budduuqsaa tokkoo isinii kennu kam iyyuu
dhugumaan gatii isaa hin dhabu. 42 “Namni kam
iyyuu warra natti amanan xixinnaa kanneen
keessaa tokko gufachiisuu irra, utuu dhagaan
daakuu guddaan isaa morma isaatti hidhamee
galaanatti darbatamee isaaf wayya ture. 43
Yoo harki kee si gufachiise, of irraa muri.
Harka lama qabaattee gahaannamitti, iddoo
ibiddi isaa hin dhaamnetti galuu irra, harka
dooluudhaan jireenyatti galuu siif wayya. [
(Geenna g1067) 44 Gahaannamis iddoo, “‘raammoon
isaanii hin duune, ibiddis hin dhaamnee dha.’]
(questioned) 45 Yoo miilli kee si gufachiise of irraa
muri. Miilla lama qabaattee gahaannamitti
darbatamuu irra, laamshoftee jireenyatti galuu
siif wayya. [(Geenna g1067) 46 Gahaannamis iddoo,
“‘raammoon isaanii hin duune, ibiddis hin
dhaamnee dha.’] (questioned) 47 Yoo iji kee si
gufachiise, of keessaa baasi. Ija lama qabaattee
gahaannamiitti darbatamuu irra ija tokkoon
mootummaa Waaqaatti galuu siif wayya. (Geenna
g1067) 48 Gahaannamis iddoo, “‘raammoon isaanii
hin duune, ibiddis hin dhaamnee dha.’ (questioned)
49 Namni hundinuu ibiddaan mi’eeffama. 50
“Soogiddi gaarii dha; garuu yoo mi’aa isaa dhabe,

mi'aa isaa akkamiin deebisuufii dandeessu?
Isinis soogidda of keessaa qabaadhaa; walii
wajjinis nagaan jiraadhaa."

10 Yesuusis achii ka'ee gara biyya Yihuudaatii
fi Yordaanos gamaa dhaqe. Amma illee
namoonni isa biratti walitti qabaman; innis
akkuma bartee isaatti isaan barsiise. **2** Fariisonni
dhufanii, "Namni tokko niitii isaa hiikuun ni
eeyyamamaa?" jedhanii gaafachuudhaan isa
qoran. **3** Innis deebisee, "Museen maal isin
ajaje?" jedheen. **4** Isaanis, "Namni tokko akka
waraqaa ragaa hiikkaa barreesseefii niitii isaa
hiiku Museen eeyyameera" jedhan. **5** Yesuusis
akkana jedhee deebise; "Museen sababii mata
jabina keessaniitiif jedhee seera kana isiniif
barreesse. **6** Jalqaba uumamaatii kaasee garuu
Waaqni, 'Dhiiraa fi dubartii isaan taasise.' **7**
'Kanaafis namni abbaa isaatii fi haadha isaa
ni dhiisa; niitii isaa wajjinis tokko ta'a; **8**
lamaan isaanii iyyuu foon tokko ni ta'u.'Egaa
isaan si'achi foon tokko malee lama miti. **9**
Kanaafuu waan Waaqni tokko taasise namni
gargar hin baasin." **10** Utuu ammas mana jiranuu
barattoonni waa'ee dubbii kanaa Yesuusin
gaafatan. **11** Innis akkana jedhee deebiseef;
"Namni niitii isaa hiikee dubartii biraa fuudhu
kam iyyuu ishee irratti ejja raawwata. **12** Isheenis
yoo dhirsa ishee hiiktee nama biraatti heerumte
ejja raawwatti." **13** Namoonni akka inni harka
isaan irra kaa'uuf ijoollee xixinnoo Yesuusitti
fidaa turan; barattoonni garuu isaan ifatan.
14 Yesuus yommuu waan kana argetti aaree
akkana isaaniin jedhe; "Ijoolleen xixinnoon
gara koo haa dhufaniitii hin dhowwinaa;
mootummaan Waaqaa kan warra akkanaatii.
15 Ani dhuguman isinitti hima; namni akkuma
ijoolleetti mootummaa Waaqaa hin simanne
kam iyyuu gonkumaa itti hin galu." **16** Innis
ijoollee sana fuudhee ofitti qabe; harka isaas
isaan irra kaa'ee isaan eebbise. **17** Akkuma
Yesuus deemuuf karaa qabateen namichi tokko
fiigaa dhufee fuula isaa duratti jilbeenfatee, "Yaa
barsiisaa gaarii, ani jireenya bara baraa dhaaluuf
maal gochuun qaba?" jedhee gaafate. (aiōnios g166)
18 Yesuusis akkana jedhee deebise; "Ati maaliif
gaarii naan jetta? Waaqa tokkicha malee gaariin
hin jiru. **19** Ati ajajawwan ni beekta; 'Hin ajjeesin;
hin ejjin; hin hatin; sobaan dhugaa hin ba'in;
hin gowwoomsin; abbaa keetii fi haadha keetiif
ulfina kenni.'" **20** Namichis, "Yaa barsiisaa, ani
ijoollummaa kootii jalqabee ajajawwan kanneen
hunda eegeera" jedhe. **21** Yesuus namicha
ilaalee isa jaallatee, "Waan tokkotu si duraa
hir'ata; dhaqiitii waan qabdu hunda gurgurii
hiyyeeyyiif kenni; samii irratti badhaadhummaa
ni qabaattaa. Ergasii kottuu na duukaa bu'i"
jedheen. **22** Kana irratti fuulli namichaa ni
geeddarame. Inni gaddee achii deeme; qabeenya
guddaa qaba tureetii. **23** Yesuusis naannoo
isaa ilaalee barattoota isaatiin, "Mootummaa
Waaqaatti galuun sooreyyiif akkam rakkisaa
dha!" jedhe. **24** Barattoonnis dubbii isaa ni
dinqisiifatan. Yesuus garuu ammas akkana
jedheen; "Ijoolle, mootummaa Waaqaatti galuun
akkam rakkisaa dha! **25** Namni sooressi
mootummaa Waaqaatti galuu irra qaawwa
lilmoo keessa ba'uutu gaalaaf salphata." **26**
Barattoonnis akka malee raajeffatanii, "Yoos
eenyutu fayyuu danda'a ree?" waliin jedhan.
27 Yesuusis isaan ilaalee, "Kun garuu Waaqaaf
malee namaaf hin danda'amu; Waaqaaf wanni
hundinuu ni danda'amaatii" jedhe. **28** Kana
irratti Phexros, "Kunoo, nu waan hunda dhiifnee
si duukaa buuneerra!" jedhe. **29** Yesuusis
deebisee akkana jedheen; "Ani dhuguma isinitti
nan hima; namni anaa fi wangeelaaf jedhee
mana yookaan obboloota yookaan obboleettota
yookaan haadha yookaan abbaa yookaan ijoollee
yookaan lafa qotiisaa dhiise kam iyyuu, **30**
kan bara ammaa kana keessa ari'atama wajjin
manneen, obboloota, obboleettota, haadhota,
ijoollee fi lafa qotiisaa dachaa dhibba hin
arganne, kan bara dhufuttis jireenya bara baraa
hin dhaalle tokko iyyuu hin jiru. (aiōn g165,
aiōnios g166) **31** Garuu warri jalqabaa hedduun
warra dhumaa, warri dhumaa immoo warra
jalqabaa ni ta'u." **32** Isaanis Yerusaalemitti
ol ba'uuf jedhanii karaa irra turan; Yesuus
immoo isaan dura deemaa ture; barattoonnis ni
dinqisiifatan; warri duukaa bu'aa turan immoo

ni sodaatan. Yesuus amma illee warra kudha
lamaan kophaatti baasee waan isatti dhufuuf
jiru isaanitti hime. 33 Akkanas jedhe; “Kunoo,
nu Yerusaalemitti ol ba’aa jirra; Ilmi Namaas
dabarfamee luboota hangafootattii fi barsiistota
seeraatti ni kennama. Isaanis du’a itti muru;
akkasumas dabarsanii Namoota Ormaatti isa
kennu; 34 isaanis isatti qoosu; isatti tufu; isa
garafu; isa ajjeesus. Inni garuu guyyaa sadii
booddee du’aa ni ka’a.” 35 Ilmaan Zabdewoos
jechuunis Yaaqoobii fi Yohannis gara Yesuus
dhufanii, “Yaa Barsiisaa, akka ati waan nu si
kadhannu kam iyyuu nuu gootu barbaanna”
jedhan. 36 Innis, “Akka ani maal isiniif godhu
barbaaddu?” jedheen. 37 Isaanis deebisanii,
“Yeroo ulfina keetiitti, tokkoon keenya mirga
keetiin, tokkoon keenya immoo bitaa keetiin
akka teenyuuf nuuf eeyyami” jedhanii deebisan.
38 Yesuusis, “Isin waan kadhattan hin beektan;
xoofoo ani dhugu, dhuguu yookaan cuuphaa
ani cuuphamu, cuuphamuu ni dandeessuu?”
jedheen. 39 Isaanis, “Ni dandeenya” jedhanii
deebisan. Yesuusis akkana jedheen; “Xoofoo
ani dhugu ni dhugdu; cuuphaa ani cuuphamus
ni cuuphamtu; 40 garuu mirga koo yookaan
bitaa koo taa’uu kan kennu ana miti. Iddoon
kun kan warra isaaniif jedhamee qopheeffame
sanaa ti.” 41 Warri kurnan yommuu waan
kana dhaga’anitti Yaaqoobii fi Yohannisitti
aaran. 42 Yesuusis walitti isaan waamee
akkana jedhe; “Isin akka warri akka bulchitoota
Namoota Ormaatti ilaalaman sun isaan irratti
gooftummaa mul’isan, gurguddoonni isaaniis
akka isaan irratti taayitaa argisiisan ni beektu.
43 Isin biratti akkas miti. Qooda kanaa namni isin
keessaa nama guddaa ta’uu barbaadu kam iyyuu
tajaajilaa keessan ta’uu qaba; 44 namni nama
jalqabaa ta’uu barbaadu kam iyyuu garbicha
nama hundaa ta’uu qaba. 45 Ilmi Namaa
iyyuu tajaajiluu fi lubbuu isaa immoo namoota
baay’eedhaaf furii godhee kennuuf dhufe malee
tajaajilamuuf hin dhufneetii.” 46 Isaanis Yerikoo
dhufan. Utuu Yesuus barattoota isaatii fi tuuta
namootaa guddaa isaa wajjin Yerikoodhaa ba’aa
jiruu, namichi jaamaan Barxiimewos jedhamu
ilmi Ximeewos karaa irra taa’ee kadhachaa ture.
47 Barxiimewosis yommuu akka inni Yesuus
isa Naazreeti ta’e dhaga’etti, “Yesuus, yaa ilma
Daawit na maari!” jedhee iyyuu jalqabe. 48
Namoonni baay’een akka inni cal’isuuf ifatan;
inni garuu, “Yaa ilma Daawit na maari!” jedhee
ittuma caalchisee iyye. 49 Yesuusis dhaabatee,
“Isa waamaa” jedhe. Isaanis, “Jabaadhu! Ka’i
inni si waamaatii” jedhanii namicha jaamaa
sana waaman. 50 Innis wayyaa isaa of irraa
darbatee, utaalee ka’ee gara Yesuus dhufe. 51
Yesuusis, “Akka ani maal siif godhu barbaadda?”
jedhee isa gaafate. Namichi jaamaan sunis, “Yaa
barsiisaa, ani arguun barbaada” jedheen. 52
Yesuusis, “Amantiin kee si fayyiseeraa deemi”
jedheen. Innis yeruma sana argee karaa irra
bu’ee Yesuus duukaa bu’e.

11 Akkuma isaan Yerusaalemitti dhi’aatanii,
Beetfaagee fi Biitaaniyaa kanneen Tulluu
Ejersaa biraa sana ga’aniin Yesuus Barattoota
isaa keessaa lama erge; 2 akkanas isaaniin jedhe;
“Gara ganda fuula keessan dura jiru sanaa
dhaqaa; akkuma achi seentaniinis, ilmoo harree
kan namni tokko iyyuu takkumaa hin yaabbatin
tokko achitti hidhamee jiru ni argattu; isa
hiikaatii as fidaa. 3 Yoo namni tokko iyyuu, ‘Isin
maaliif waan kana gootu?’ jedhee isin gaafate,
‘Gooftaatu isa barbaada; dafees deebisee ni
erga’ jedhaa.” 4 Isaanis dhaqanii ilmoo harree
kan balbala duratti, karaa irratti hidhame tokko
argan. Akkuma isaan hiikaniinis, 5 namoonni
achi dhadhaabachaa turan tokko tokko, “Maal
gochuuf ilmoo harree sana hiiktu?” jedhanii
isaan gaafatan. 6 Isaanis akkuma Yesuus isaaniin
jedhe sanatti deebisaniif; namoonni sunis
akka isaan deeman isaan dhiisan. 7 Ilmoo
harree sanas Yesuusitti fidan; uffata isaaniis
ilmoo harree irra buusan; innis irra taa’e. 8
Namoonni baay’een uffata isaanii karaa irra
afan; warri kaan immoo dameewwan baala
qaban kanneen alaa kukkutan sana karaa irra
bubuusan. 9 Warri dura deemaa turanii fi warri
duukaa bu’aa turan iyyanii akkana jedhan;
“Hoosaa’inaa!” “Inni maqaa Gooftaatiin dhufu
eebbifamaa dha!” 10 “Mootummaan abbaa

keenya Daawit inni dhufu sun eebbifamaa
dha!” “Hoosaa’inaa ol gubbaatti!” 11 Yesuusis
Yerusaalem seenee mana qulqullummaatti
ol gale. Gara galees waan hundumaa ilaale;
sababii galgalaa’ee tureefis warra Kudha Lamaan
wajjin ba’ee Biitaaniyaa dhaqe. 12 Guyyaa itti
aanutti utuu Biitaaniyaadhaa ba’anuu Yesuus
beela’e. 13 Innis muka harbuu baala qabu
tokko fagootti argee ija qabaachuu fi qabaachuu
baachuu isaa ilaaluu dhaqe. Garuu waan yeroon
sun waqtii harbuu hin ta’iniif inni yommuu
muka sana bira ga’etti baala malee waa tokko
illee hin arganne. 14 Yesuusis muka sanaan,
“Namni tokko iyyuu deebi’ee ija sirraa hin
nyaatin” jedhe. Barattoonni isaas ni dhaga’an.
(aiōn g165) 15 Yommuu Yerusaalem ga’anittis
Yesuus mana qulqullummaa seenee warra
achitti bitatanii fi gurguratan ari’uu jalqabe.
Minjaala warra maallaqa geeddarataniitii fi
barcuma warra gugee gurguratanii garagalche.
16 Akka namni tokko iyyuu waan tokko illee
baatee mana qulqullummaa keessa darbus hin
eeyyamne. 17 Innis akkana jedhee isaan barsiise;
“‘Manni koo saba hundumaaf mana kadhannaa
ni jedhama’jedhamee hin barreeffamnee?
Isin garuu ‘Holqa saamtotaa’gootaniirtu.” 18
Luboonni hangafoonnii fi barsiistonni seeraa
waan kana dhaga’anii karaa ittiin isa ajjeesan
barbaaduu jalqaban; isaan sababii namoonni
hundinuu barsiisa isaa dinqisiifataniif isa
sodaatanii turaniitii. 19 Isaanis yommuu
galgalaa’etti magaalaa sana keessaa ba’an. 20
Isaanis ganamaan utuu karaa sana darbanuu
akka mukti harbuu sun hidda isaatii jalqabee
goge argan. 21 Phexrosis yaadatee Yesuusiin,
“Yaa barsiisaa ilaa! Harbuun ati abaarte sun
gogeera!” jedhe. 22 Yesuus immoo akkana
jedhee deebise; “Waaqatti amanaa. 23 Ani
dhuguman isinitti hima; eenyu iyyuu yoo
tulluu kanaan ‘Buqqa’iitii galaanatti darbatami’
jedhe, yoo garaa isaattis mamuu baatee akka
wanni inni jedhe sun ta’u amane, wanni sun
ni ta’aaf. 24 Kanaafuu ani isinittin hima; waan
kadhannaadhaan gaafattan hunda akka argattan
amanaa; innis isiniif ni ta’a. 25 Yeroo kadhachuuf
dhaabattan, akka Abbaan keessan inni samii
irraa cubbuu keessan isiniif dhiisuuf, isinis
yoo waanuma tokko illee nama kam iyyuu
irraa qabaattan dhiisaafii. [26 Yoo dhiisuufii
baattan garuu Abbaan keessan inni samii irraas
cubbuu keessan isiniif hin dhiisu.”] 27 Isaanis
deebi’anii gara Yerusaalem dhufan; utuu Yesuus
mana qulqullummaa keessa deddeebi’aa jiruu
luboonni hangafoonni, barsiistonni seeraatii fi
maanguddoonni gara isaa dhufan. 28 Isaanis, “Ati
taayitaa maaliitiin wantoota kanneen hojjetta?
Akka wantoota kanneen hojjettuufis eenyutu
taayitaa siif kenne?” jedhaniin. 29 Yesuusis
akkana jedhee deebise; “Anis gaaffii tokkon isin
gaafadha. Isin immoo deebii naaf kennaa; anis
taayitaa maaliitiin wantoota kanneen akkan
hojjedhu isinittin hima. 30 Cuuphaan Yohannis
samii irraa dhufe moo nama biraa dhufe? Mee
natti himaa!” 31 Isaanis waliin mari’atanii
akkana jedhan; “Yoo nu, ‘Samii irraa dhufe’
jenne inni immoo, ‘Yoos isin maaliif isa hin
amanin ree?’ jedhee nu gaafata; 32 Yookaan,
‘Nama biraa dhufe’ jennuu?” jedhan. Sababii
namni hundinuu dhugumaan Yohannisin akka
raajiitti ilaaleef uummata sodaatan. 33 Kanaaf
isaan, “Hin beeknu” jedhanii Yesuusiif deebisan.
Yesuus immoo, “Anis taayitaa maaliitiin akkan
wantoota kanneen hojjedhu isinitti hin himu”
jedheen.

12 Yesuusis akkana jedhee fakkeenyaan
isaanitti dubbachuu jalqabe; “Namichi
tokko iddoo dhaabaa wayinii irra wayinii
dhaabbate. Innis naannoo isaatti dallaa ijaaree,
boolla itti wayinii cuunfan qotee qooxii
eegumsaa ijaare. Ergasiis iddoo dhaabaa wayinii
sana qonnaan bultootatti kiraa kennatee biyya
fagoo dhaqe. 2 Innis yeroo midhaan walitti
qabamutti akka inni ija iddoo dhaabaa wayinii
irraa waa fiduufiif garbicha tokko qottuuwwan
sanatti ergate. 3 Isaan garuu qabanii, tumanii
harka duwwaa of irraa isa deebisan. 4 Ammas
garbicha biraa isaanitti ergate; isaanis mataa
isaa buruqsanii isa qaanessan. 5 Amma illee
garbicha biraa ergate; isas ni ajjeesan. Garboota
biraa baay’ees ergate; isaanis gartokko ni tuman;

kaan immoo ni ajjeesan. 6 “Amma iyyuu inni
nama ergu tokko qaba ture; innis ilma isaa
jaallatamaa dha. Namichis, ‘Ilma koo ni kabaju’
jedhee dhuma irratti isa ergate. 7 “Qottoonni
sun garuu, ‘Dhaaltuun isa kana. Kottaa isa
ajjeefnaa; dhaalli sun keenya ta’aatii’ waliin
jedhan. 8 Kanaafuu isaan fuudhanii isa ajjeesan;
iddoo dhaabaa wayinii keessaas gad baasanii
isa gatan. 9 “Egaa abbaan iddoo dhaabaa
wayinii sanaa maal godhinna laata? Inni dhufee
qottuuwwan sana ni ajjeesa; iddoo dhaabaa
wayinii sanas namoota biraatti kennata. 10
Isin Katabbii Qulqulluu hin dubbifnee? Innis
akkana jedha: “‘Dhagaan ijaartonni tuffatan,
dhagaa golee ta’eera; 11 kanas Gooftaatu godhe;
kunis ija keenyatti dinqii dha.’” 12 Isaanis akka
inni isaaniin mormuudhaan fakkeenya sana
dubbate waan beekaniif isa qabuu barbaadan.
Garuu namoota sana sodaatan; kanaafuu
isa dhiisanii qajeelan. 13 Ergasii waan inni
dubbatuun isa qabuuf jedhanii Fariisotaa fi
garee Heroodis keessaa jara tokko Yesuusitti
ergan. 14 Isaanis gara isaa dhufanii akkana
jedhaniin; “Yaa barsiisaa, akka ati nama dhugaa
taate beekna. Ati waan fuula namaa hin ilaalleef
namni kam iyyuu karaa irraa si hin jal’isuutii;
garuu ati dhugaadhaan karaa Waaqaa barsiifta.
Qeesaariif gibira baasuun eeyyamameera moo
hin eeyyamamne? 15 Haa baasnu moo haa
dhiifnuu?” Yesuus garuu fakkeessitummaa
isaanii beekee, “Isin maaliif na qortu? Mee
diinaariitokko natti fidaa nan ilaalaa” jedheen.
16 Isaanis diinaarii tokko isatti fidan; innis,
“Fakkiin kun kan eenyuu ti? Katabbiin kunis
kan eenyuu ti?” jedhee isaan gaafate. Isaanis,
“Kan Qeesaari” jedhanii deebisan. 17 Kana
irratti Yesuus, “Kan Qeesaar Qeesaariif, kan
Waaqaa immoo Waaqaaf kennaa” jedheen.
Isaanis isa dinqifatan. 18 Ergasii Saduuqonni,
du’aa ka’uun hin jiru jedhan gara Yesuus
dhufanii akkana jedhanii gaaffii tokko isa
gaafatan; 19 “Yaa barsiisaa yoo obboleessi nama
tokkoo niitii fuudhee utuu ijoollee hin dhalchin
niitii isaa irraa du’e, obboleessi isaa niitii sana
dhaalee obboleessa isaatiif sanyii haa dhaabuu
jedhee Museen nuu barreesseera. 20 Kunoo
obboloota torbatu ture. Inni jalqabaa niitii
fuudhee utuu ijoollee hin dhalchin du’e. 21 Inni
lammaffaanis ishee fuudhee utuu ijoollee hin
dhalchin du’e. Inni sadaffaanis akkasuma ta’e.
22 Torban isaanii iyyuu ijoollee hin dhalchine.
Dhuma irratti dubartittiinis ni duute. 23 Guyyaa
du’aa ka’uutti isheen niitii isa kamii taati?
Torban isaanii iyyuu ishee fuudhaniiruutii.”
24 Yesuus immoo akkana jedhee deebise; “Isin
waan Katabbiiwwan Qulqulluu yookaan humna
Waaqaa hin beekneef dogoggortu mitii? 25
Warri du’an yommuu du’aa ka’anitti akka
ergamoota samii ta’u malee hin fuudhan; hin
heerumanis. 26 Waa’ee warri du’an du’aa ka’uu
garuu akka Waaqni Kitaaba Musee keessatti,
daggala boba’u biratti, ‘Ani Waaqa Abrahaam,
Waaqa Yisihaaqii fi Waaqa Yaaqoob’jedhee isatti
dubbate isin hin dubbifnee? 27 Inni Waaqa
warra jiraataniiti malee Waaqa warra du’anii
miti. Isin akka malee dogoggortaniirtu!” 28
Barsiistota seeraa keessaa inni tokko dhufee wal
falmuu isaanii dhaga’e. Innis akka Yesuus deebii
gaarii isaaniif kenne hubatee, “Ajajni ajajawwan
hunda caalu isa kami?” jedhee isa gaafate.
29 Yesuusis akkana jedhee deebise; “Ajajni
ajajawwan hunda caalu isa kana; ‘Yaa Israa’el
dhaga’i! Waaqayyo Gooftaan keenya Gooftaa
tokkicha. 30 Waaqa kee Goofticha garaa kee
guutuudhaan, lubbuu kee guutuudhaan, yaada
kee guutuudhaan, humna kee guutuudhaan
jaalladhu.’ 31 Inni lammaffaan immoo, isa kana;
‘Ollaa kee akkuma ofii keetiitti jaalladhu.’Ajajni
ajajawwan kanneen caalu tokko iyyuu hin jiru.”
32 Barsiisaan seeraa sunis akkana jedhee deebise;
“Yaa barsiisaa, ati dhugaa jette; Waaqa tokkicha
malee Waaqni biraa hin jiruutii. 33 Garaa
kee guutuudhaan, yaada kee guutuudhaan,
humna kee guutuudhaan isa jaallachuun,
ollaa kees akkuma ofii keetiitti jaallachuun,
qalma gubamuu fi aarsaa hunda caala.” 34
Yesuusis yommuu akka inni hubannaadhaan
deebise argetti, “Ati mootummaa Waaqaa irraa
fagoo hin jirtu” jedheen. Ergasii namni tokko
iyyuu deebi’ee gaaffii isa gaafachuuf ija hin

jabaanne. 35 Yesuus utuu mana qulqullummaa
keessatti barsiisaa jiruu akkana jedhee gaafate;
“Barsiistonni seeraa maaliif Kiristoos ilma
Daawit jedhu? 36 Daawit mataan isaa iyyuu
Hafuura Qulqulluudhaan geggeeffamee akkana
jedhe: “‘Gooftichi Gooftaa kootiin, “Hamma
ani diinota kee, miilla kee jala siif galchutti,
gara mirga koo taa’i.”’ 37 Daawit mataan
isaa iyyuu ‘Gooftaa’ jedhee isa waama. Yoos
inni akkamitti ilma isaa ta’uu danda’a ree?”
Tuunni guddaan sunis gammachuudhaan isa
dhaga’e. 38 Yesuusis utuu barsiisuu akkana
jedhe; “Barsiistota seeraa irraa of eeggadhaa.
Isaan uffata dhedheeraa uffatanii nanaanna’uu
fi gabaa keessattis nagaa gaafatamuu jaallatu;
39 manneen sagadaa keessatti taa’umsa ulfinaa,
lafa cidhaatti immoo iddoo ulfinaa jaallatu. 40
Isaanis mana haadha hiyyeessaa saamanii onsu;
of argisiisuuf jedhaniis kadhannaa dheeressu.
Namoonni kunneen adaba guddaa adabamu.”
41 Yesuusis fuullee iddoo kennaan kaa’amuu
taa’ee namoota maallaqa isaanii mi’a buusii
keessa buusan ilaala ture. Sooreyyiin baay’eenis
maallaqa baay’ee mi’a sana keessa buusaa turan.
42 Haati hiyyeessaa hiyyeettiin tokko dhuftee
saantima sibiila diimaa xixinnoo lama kan
gatiin isaa gara saantima tokkoo ta’e mi’a sana
keessa buufte. 43 Yesuusis barattoota isaa ofitti
waamee akkana jedhe; “Ani dhuguman isinitti
hima; haati hiyyeessaa hiyyeettiin kun warra
mi’a buusii kana keessa kennaa buusan hunda
caalaa buufteerti. 44 Isaan hundi qabeenya
isaanii irraa kennan; isheen garuu hiyyuma
ishee keessaa waan hunda, waan ittiin jiraattu
hunda kennite.”

13 Utuu Yesuus mana qulqullummaatii
ba’aa jiruu barattoota isaa keessaa inni
tokko, “Yaa Barsiisaa! Dhagaawwan gurguddaa
kanneenii fi gamoowwan babbareedoo kanneen
mee ilaali!” jedheen. 2 Yesuusis, “Gamoowwan
gurguddaa kanneen argitaa? Ni diigama
malee asitti dhagaan dhagaa irratti hin
hafu” jedheen. 3 Utuu Yesuus Tulluu Ejersaa
irra fuullee mana qulqullummaa taa’ee jiruu
Phexros, Yaaqoob, Yohannisii fi Indiriiyaas
akkana jedhanii kophaatti isa gaafatan; 4
“Mee nutti himi; wantoonni kunneen yoom
ta’u? Mallattoon yeroo wantoonni kunneen
hundi itti raawwatamanii maali?” 5 Yesuusis
akkana isaaniin jechuu jalqabe; “Akka namni
tokko iyyuu isin hin gowwoomsineef of
eeggadhaa. 6 Namoonni hedduun, ‘Ani isa’
jechaa maqaa kootiin ni dhufu; nama hedduus ni
gowwoomsu. 7 Isin yommuu waa’ee waraanaatii
fi oduu waraanaa dhageessanitti hin rifatinaa.
Wanni akkanaa ta’uu qabaatii; dhumni garuu
amma iyyuu hin geenye. 8 Sabni sabatti,
mootummaanis mootummaatti ni ka’a. Sochiin
lafaa iddoo garaa garaatti ni ta’a; beellis ni bu’a.
Kunis jalqaba ciniinsuu da’umsaa ti. 9 “Isin of
eeggachuu qabdu. Isin dabarfamtanii yaa’iitti
ni kennamtu; manneen sagadaa keessattis ni
garafamtu. Isinis akka isaanitti dhuga baatota
taataniif anaaf jettanii fuula bulchitootaatii
fi moototaa dura ni dhaabattu. 10 Duraan
dursee wangeelli saba hundatti lallabamuu
qaba. 11 Yommuu qabamtanii qorumsaaf
dhi’eeffamtanitti waa’ee waan dubbattanii
duraan dursitanii hin yaadda’inaa. Waanuma
yeroo sana isinii kennamu dubbadhaa; kan
dubbatu Hafuura Qulqulluudha malee isin
miti. 12 “Obboleessi dabarsee obboleessa du’atti
kenna; abbaan dabarsee ijoollee isaa du’atti
kenna. Ijoolleenis warra isaaniitti ka’anii isaan
ajjeesu. 13 Namni hundinuu sababii maqaa
kootiif isin jibba; kan hamma dhumaatti jabaatee
dhaabatu garuu ni fayya. 14 “‘Isin yommuu
wanni jibbisiisaan badiisa fidu’sun iddoo isaaf
hin malle dhaabatee argitanitti, namni dubbisu
haa hubatu; yommus warri Yihuudaa keessa
jiran tulluuwwanitti haa baqatan. 15 Namni
bantii manaa irra jiru tokko iyyuu waan tokko
illee fudhachuuf gad hin bu’in yookaan mana hin
seenin. 16 Namni lafa qotiisaa jiru tokko iyyuu
uffata isaa fudhachuuf duubatti hin deebi’in. 17
Bara sana keessa dubartoota ulfaatii fi haadhota
hoosisaniif wayyoo! 18 Kunis akka gannakeessa
hin taaneef kadhadhaa. 19 Guyyoota sana keessa
dhiphinni jalqaba uumama Waaqni uumee
kaasee hamma ammaatti hin dhufin, kan gara

fuula duraattis hin dhufne ni dhufaatii. 20 “Utuu
Gooftaan guyyoota sana gabaabsuu baatee silaa
namni tokko iyyuu hin hafu ture. Garuu inni
sababii filatamtoota filateetiif jedhee guyyoota
sana gabaabseera. 21 Yeroo sana yoo namni
kam iyyuu, ‘Ilaa Kiristoos as jira!’ yookaan
‘Ilaa, inni achi jira!’ isiniin jedhe hin amaninaa.
22 Kiristoosonni sobaatii fi raajonni sobaa ni
ka’uutii; isaanis yoo danda’ameef, filatamtoota
illee gowwoomsuuf jedhanii mallattoo fi dinqii
ni hojjetu. 23 Isin garuu of eeggadhaa! Ani
waan hunda duraan dursee isinitti himeera.
24 “Bara sana keessa garuu dhiphina sana
booddee, “‘Aduun ni dukkanoofti; ji’is ifa
ishee hin kennitu; 25 urjiiwwan samii irraa
ni harca’u; humnoonni samiis ni raafamu.’
26 “Yeroo sana namoonni utuu Ilmi Namaa
humna guddaa fi ulfinaan duumessaan dhufuu
ni argu. 27 Innis Ergamoota isaa ergee
filatamtoota isaa kanneen handaarawwan lafaa
irraa hamma handaarawwan samiiwwaniitti
jiran bubbeewwan afran irraa walitti qaba. 28
“Fakkeenya kana muka harbuu irraa baradhaa;
yommuu dameen isaa latee baala baafatutti
akka bonni dhi’aate ni beektu. 29 Akkasuma
isinis yommuu wanni kun raawwatamuu isaa
argitanitti akka inni dhi’aate, akka balbala irras
ga’e ni beektu. 30 Ani dhuguma isinittin hima;
hamma wanni kun hundi ta’utti dhaloonni
kun hin darbu. 31 Samii fi lafti ni darbu;
dubbiin koo garuu gonkumaa hin darbu. 32
“Waa’ee guyyaa sanaa yookaan waa’ee sa’aatii
sanaa garuu Abbaa qofatu beeka malee namni
tokko iyyuu hin beeku; ergamoonni samii
irraa iyyuu hin beekan; yookaan ilmi iyyuu
hin beeku. 33 Of eeggadhaa! Dammaqaas!
Yeroon sun yoom akka ta’e hin beektaniitii. 34
Innis nama garboota isaatti taayitaa kennee,
tokkoo tokkoo isaaniittis hojii isaa kennee, akka
garbichi karra eegu immoo dammaqee eegu
ajajee, mana isaa dhiisee karaa dheeraa deeme
tokko fakkaata. 35 “Kanaafuu isin dammaqaa;
yeroo itti abbaan mana sanaa deebi’u, jechuunis
galgala yookaan halkan walakkaa yookaan iyya
indaanqoo yookaan barii obboroo ta’uu isaa hin
beektaniitii. 36 Kunis akka inni akkuma tasaa
dhufee utuu raftanuus isin hin arganneef. 37
Ani waanan isiniin jedhu nama hundumaan
nan jedha; ‘dammaqaa!’”

14 Egaa Faasiikaa fi Ayyaana Maxinootiif
guyyaa lama qofatu hafe; luboonni
hangafoonnii fi barsiistonni seeraa
haxxummaadhaan Yesuusin qabanii ajjeesuuf
mari’achaa turan. 2 Isaanis, “Garuu akka
namoonni goolii hin kaafneef yeroo ayyaanaatti
hin ta’in” jedhan. 3 Utuu inni Biitaaniyaa
keessa mana Simoon isa lamxaa’aa sanaatti
maaddiitti dhi’aatee jiruu, dubartiin tokko
shittoo gatiin isaa guddaa ta’e kan naardoos
qulqulluu irraa qopheeffame bilqaaxxii
albaasxiroositti qabattee dhufte. Isheenis
bilqaaxxicha cabsitee shittoo sana mataa
isaatti dhangalaafte. 4 Namoota achi turan
keessaa tokko tokko aaranii akkana waliin
jedhan; “Shittoo kana balleessuun maaliif?
5 Silaa shittoon kun diinaarii dhibba sadii
olitti gurguramee maallaqa isaa hiyyeeyyiif
kennuun ni danda’ama tureetii.” Isaanis isheetti
dheekkaman. 6 Yesuus garuu akkana jedhe;
“Ishee dhiisaa. Maaliif ishee rakkiftu? Isheen
waan gaarii naaf gooteerti. 7 Hiyyeeyyii yeroo
hunda of biraa qabdu; isin yeroo feetan kamitti
iyyuu isaan gargaaruu ni dandeessu. Ana
garuu yeroo hunda of biraa hin qabdan. 8
Isheen waan dandeessu hojjette. Isheen duraan
dursitee dhagna koo awwaalaaf dibde. 9 Ani
dhuguma isinittin hima; addunyaa hunda
irratti, iddoo wangeelli itti lallabamu kamitti
iyyuu wanni isheen gootes yaadannoo isheetiif
ni odeeffama.” 10 Ergasiis warra Kudha Lamaan
keessaa tokko, Yihuudaa Keeriyotichi, Yesuusin
dabarsee isaanitti kennuuf jedhee gara luboota
hangafootaa dhaqe. 11 Isaanis yommuu waan
kana dhaga’anitti gammadanii, maallaqa isaaf
kennuuf waadaa galan. Kanaafuu Yihuudaan
dabarsee isa kennuuf haala mijaa’aa eeggachaa
ture. 12 Guyyaa jalqaba Ayyaana Maxinoo, yeroo
itti hoolaan Faasiikaa qalamutti barattoonni
Yesuus, “Akka ati Faasiikaa nyaattuuf nu eessa
dhaqnee akka siif qopheessinu barbaadda?”

jedhanii isa gaafatan. 13 Innis barattoota isaa
keessaa nama lama erge; akkanas isaaniin
jedhe; “Magaalaa seenaa; namichi okkotee
bishaanii baatu tokko isinitti dhufa; isa duukaa
bu’aa. 14 Abbaa mana namichi sun seenuutiinis,
‘Barsiisaan, manni keessumaa ko, iddoon ani itti
barattoota koo wajjin Faasiikaa nyaadhu eessa?
jedhee gaafata’ jedhaa. 15 Abbaan manaa sunis
darbii bal’aa miidhagfamee qopheeffame tokko
isinitti argisiisa. Isinis achitti nuuf qopheessaa.”
16 Barattoonnis ka’anii magaalaa sana seenanii
akkuma Yesuus isaanitti hime sanatti argatan.
Faasiikaas ni qopheessan. 17 Yesuusis yommuu
galgalaa’etti warra Kudha Lamaan wajjin achi
ga’e. 18 Utuu isaan maaddiitti dhi’aatanii
jiranuu Yesuus, “Ani dhuguma isinitti nan
hima; isin keessaa tokko, kan amma na wajjin
nyaachuutti jiru dabarsee na kenna” jedheen.
19 Isaanis gaddanii, tokko tokkoon, “Na ta’innaa
laata?” jechuu jalqaban. 20 Innis akkana
jedhee deebise; “Namichi sun warra kudha
Lamaan keessaa tokkoo dha. Innis isa na wajjin
gabatee keessaa cuuphatuu dha. 21 Ilmi Namaa
akkuma waa’een isaa barreeffame sanatti ni
deema. Garuu namicha dabarsee Ilma Namaa
kennu sanaaf wayyoo! Inni utuu dhalachuu
baatee isaaf wayya ture.” 22 Utuu nyaachaa
jiranuus Yesuus buddeena fuudhee eebbise;
caccabsees, “Fudhadhaa; kun foon koo ti”
jedhee isaaniif kenne. 23 Xoofoos fuudhee
galata galchee isaaniif kenne; hundi isaaniis
xoofoo sana irraa dhugan. 24 Innis akkana
isaaniin jedhe; “Kun dhiiga ko, dhiiga kakuu
haaraa kan namoota baay’eef dhangalaafamuu
dha. 25 Ani dhuguma isinitti nan hima; ani
hamman guyyaa sana mootummaa Waaqaa
keessatti deebi’ee dhugutti ija wayinii kana
irraa deebi’ee hin dhugu.” 26 Isaanis erga
faarfannaa faarfatanii booddee Tulluu Ejersaatti
qajeelan. 27 Yesuus akkana isaaniin jedhe;
“Hundi keessan ni gufattu; akkana jedhamee
barreeffameeraatii: “‘Ani tiksee nan rukuta;
hoolonnis ni bittinneeffamu.’ 28 Ani garuu
ergan du’aa ka’ee booddee isin dura Galiilaa
nan dhaqa.” 29 Phexros garuu, “Yoo namni
hundinuu gufate iyyuu ani hin gufadhu”
jedheen. 30 Yesuus immoo deebisee, “Ani
dhuguma sitti nan hima; ati har’a, edanuma
utuu indaanqoon yeroo lama hin iyyin, yeroo
sadii na ganta” jedheen. 31 Phexros garuu,
“Ani yoon si wajjin du’uu qabaadhe illee
gonkumaa si hin ganu” jedhee jabeessee
dubbate. Hundi isaaniis akkasuma jedhan. 32
Isaanis iddoo Geetesemaanee jedhamu tokko
dhaqan; Yesuusis barattoota isaatiin, “Hamma
ani kadhadhutti isin as taa’aa” jedhe. 33 Innis
Phexrosin, Yaaqoobii fi Yohannisin of faana
fudhatee, akka malee dhiphachuu fi yaadda’uus
jalqabe. 34 Innis, “Lubbuun koo akka malee
gadditee du’uu geesseerti. Isin asuma turaatii
dammaqaa” jedheen. 35 Innis xinnoo achi
hiiqee lafatti gombifamee, yoo danda’ame akka
sa’aatiin sun isa irra darbituuf kadhate. 36 Innis,
“Aabbaa, yaa Abbaa, wanni hundinuu siif ni
danda’ama. Xoofoo kana narraa fuudhi. Garuu
akka fedhii keetii malee akka fedhii kootii hin
ta’in” jedhe. 37 Innis gara barattoota isaatti
deebi’ee utuu rafanuu isaan arge. Phexrosiinis
akkana jedhe; “Simoon, ati amma illee inuma
raftaa? Sa’aatii tokkittii illee dammaquu hin
dandeenyee? 38 Isin akka qorumsatti hin galleef
dammaqaa kadhadhaa. Hafuurri qophaa’aa
dha; foon garuu dadhabaa dha.” 39 Ammas achi
hiiqee waanuma duraan kadhate sana kadhate.
40 Inni yommuu deebi’ee dhufetti, ammas
utuu rafanuu isaan arge; iji isaanii itti ulfaatee
tureetii. Isaanis akka maal jedhanii deebisaniif
hin beekne. 41 Yeroo sadaffaas deebi’ee akkana
jedheen; “Isin amma iyyuu raftanii boqochaa
jirtuu? Ni ga’a! Sa’aatiin sun ga’eera. Kunoo,
Ilmi Namaa dabarfamee harka cubbamootaatti
ni kennama. 42 Ka’aa ni deemnaa! Kunoo,
namichi dabarsee na kennu sun dhufaa jira.”
43 Utuma inni dubbachaa jiruus, Yihuudaan
namichi warra Kudha Lamaan keessaa tokko
ta’e sun dhufe. Tuunni luboota hangafoota,
barsiistota seeraatii fi maanguddoota biraa
ergames goraadee fi bokkuu qabatee isa wajjin
dhufe. 44 Inni dabarsee Yesuusin kennu sunis,
“Namichi ani dhungadhu isa; isinis isa qabaatii

eegaa isa fuudhaa deemaa” jedhee mallattoo
kenneefii ture. 45 Yihuudaanis yommusuma
Yesuusitti dhi’aatee, “Yaa Barsiisaa!” jedhee
isa dhungate. 46 Namoonni sun Yesuusin
qabanii hidhan. 47 Warra achi dhadhaabachaa
turan keessaa inni tokko garuu goraadee isaa
luqqifatee garbicha luba ol aanaa dha’ee gurra
isaa irraa kute. 48 Yesuusis akkana jedhe;
“Isin goraadee fi bokkuu qabattanii akka
nama hattuu qabuutti na qabuu dhuftanii? 49
Ani guyyuma guyyaan mana qulqullummaa
keessatti barsiisaa isin wajjin ture; isinis na
hin qabne. Garuu Katabbiiwwan Qulqulluun
raawwatamuu qabu.” 50 Isaan hundinuus isa
dhiisanii baqatan. 51 Dargaggeessi tokkos uffata
quncee talbaa irraa hojjetame tokko qullaa
isaa irra buufatee Yesuus faana deemaa ture.
Yeroo isa qabanittis, 52 dargaggeessi sun uffata
isaa dhiisee, qullaa isaa harkaa ba’e. 53 Isaanis
Yesuusin luba ol aanaatti geessan; luboonni
hangafoonni, maanguddoonnii fi barsiistonni
seeraa hundinuu walitti qabaman. 54 Phexrosis
hamma dallaa luba ol aanaa keessaatti
fagootti isa duukaa bu’e. Innis waardiyyoota
wajjin ibidda bira taa’ee qaqqaammachaa
ture. 55 Luboonni hangafoonnii fi yaa’iin
guutuun Yesuusin ajjeesuuf jedhanii ragaa
isatti barbaadaa turan; isaan garuu homaa
hin arganne. 56 Namoonni baay’een sobaan
isatti dhugaa ba’an; dhuga ba’umsi isaanii
garuu tokko hin taane. 57 Tokko tokko immoo
ka’anii akkana jedhaanii sobaan isatti dhugaa
ba’an: 58 “‘Mana qulqullummaa kan harka
namaatiin ijaarame kana diigee kan biraa
kan harka namaatiin hin ijaaramin guyyaa
sadii keessatti deebisee nan ijaara’ jechuu isaa
dhageenyeerra.” 59 Haa ta’uu malee dhuga
ba’umsi isaanii amma illee tokko hin taane.
60 Lubichi ol aanaanis ka’ee fuula isaanii dura
dhaabatee, “Ati deebii tokko illee hin kennituu?
Wanni namoonni kunneen dhugaa sitti ba’an
kun maali?” jedhee Yesuusin gaafate. 61 Yesuus
garuu inuma cal’ise malee deebii tokko illee hin
kennine. Lubichi ol aanaan ammas, “Kiristoos
Ilmi isa Eebbifamaa Sanaa sii?” jedhee isa
gaafate. 62 Yesuusis, “Eeyyee ana; isin utuu Ilmi
Namaa karaa mirga Humna Qabeessa sanaatiin
taa’ee, duumessa samiitiin dhufuu ni argitu”
jedhe. 63 Lubichi ol aanaan uffata isaa tarsaasee
akkana jedhe; “Kana caalaa dhuga baatota
maalii nu barbaachisa? 64 Waaqa arrabsuu
isaa isini iyyuu dhageessaniirtu. Maal isinitti
fakkaata?” Hundi isaaniis du’atu isaaf mala
jedhanii isatti muran. 65 Namoonni tokko tokko
isatti tufuu jalqaban; fuula isaas haguuganii
abootteen isa rukutanii, “Mee raajii dubbadhu!”
jedhan. Eegdonnis fuudhanii isa kakkabalan.
66 Utuu Phexros dallaa sana keessa gara gadii
jiruu xomboreewwan luba ol aanaa keessaa
tokko dhufte. 67 Isheen utuu Phexros ibidda
qaqqaammatuu argite; hubattees isa ilaalte.
Isheenis, “Atis Yesuus nama Naazreeti sana
wajjin turte” jetteen. 68 Inni garuu, “Ani waan
ati jettu hin beeku; naaf hin galus” jedhee gane.
Karra dallaatiinis gad ba’e; indaanqoonis ni
iyye. 69 Xomboreen sun ammas isa argitee
warra achi dhadhaabataniin, “Namichi kun jara
keessaa tokkoo dha” jette. 70 Inni garuu ammas
ni gane. Yeroo xinnoo booddee immoo warri
achi dhadhaabachaa turan Phexrosiin, “Atis
nama Galiilaa waan taateef dhuguma iyyuu jara
keessaa tokkoo dha!” jedhaniin. 71 Innis, “Ani
namicha isin waa’ee isaa dubbattan kana hin
beeku” jedhee of abaaruu fi kakachuu jalqabe.
72 Yommusuma indaanqoon lammata iyye.
Phexrosis dubbii Yesuus, “Utuu indaanqoon
yeroo lama hin iyyin, ati yeroo sadii na ganta”
isaan jedhee ture sana yaadatee boo’e.

15 Ganama barii luboonni hangafoonni,
maanguddoota, barsiistota seeraatii
fi guutummaa yaa’ii Yihuudootaa wajjin
mari’atanii Yesuusin hidhanii, geessanii
Phiilaaxoositti dabarsanii kennan. 2
Phiilaaxoosis, “Ati mootii Yihuudootaatii?”
jedhee isa gaafate. Yesuus immoo, “Atuu jette
kaa!” jedhee deebise. 3 Luboonni hangafoonni
waan baay’eedhaan isa himatan. 4 Phiilaaxoos
amma illee, “Ati deebii hin kennituu? Isaan
waan meeqaan akka si himatan mee ilaali”
jedhee isa gaafate. 5 Yesuus garuu amma illee

deebii tokko iyyuu hin kennine; Phiilaaxoosis
ni dinqisiifate. 6 Innis nama hidhame kan sabni
gaafate tokko Guyyaa Ayyaanaa hunda gad
dhiisa ture. 7 Namichi Barabbaas jedhamu
tokko finciltoota goolii kaasanii nama ajjeesan
wajjin mana hidhaa keessa ture. 8 Uummanni
sunis Phiilaaxoos bira dhaqee akka inni
waan duraan gochaafii ture sana isaanii
godhu isa kadhate. 9 Phiilaaxoos garuu,
“Akka ani mootii Yihuudootaa gad isinii
dhiisu barbaadduu?” jedhee gaafate; 10 inni
akka luboonni hangafoonni hinaaffaadhaan
Yesuusin dabarsanii isatti kennan ni beeka
tureetii. 11 Luboonni hangafoonni garuu akka
Phiilaaxoos qooda Yesuus Barabbaasin gad
dhiisu akka isa kadhataniif namoota kakaasan.
12 Phiilaaxoosis, “Yoos namicha isin mootii
Yihuudootaa jettaniin kana maal godhu ree?”
jedhee amma illee isaan gaafate. 13 Isaan amma
illee, “Isa fannisi!” jedhanii iyyan. 14 Phiilaaxoos
immoo, “Maaliif? Inni yakka maalii hojjete?”
jedhee gaafate. Isaan garuu ittuma caalchisanii,
“Isa fannisi!” jedhanii iyyan. 15 Kanaafuu
Phiilaaxoos namoota gammachiisuuf jedhee
Barabbaasin gad isaaniif dhiise. Yesuusin garuu
garafsiisee akka inni fannifamuuf dabarsee
kenne. 16 Ergasii loltoonni Yesuusin mana
bulchaatti, jechuunis Piraayitooriyoonitti ol
galchan; raayyaa loltootaa hundas walitti
waaman. 17 Uffata dhiilgee itti uffisan;
gonfoo qoraattiis micciiranii dha’anii isa irra
kaa’an. 18 Isaanis, “Akkam ree, yaa mootii
Yihuudootaa!” jedhanii nagaa isa gaafachuu
jalqaban. 19 Uleedhaanis mataa isaa rukutan;
isattis tufan. Jilbeenfataniis sagadaniif. 20 Erga
itti qoosanii booddee uffata diimaa dhiilgee
sana irraa baasanii wayyaa isaa deebisanii isatti
uffisan. Fannisuufis isa fuudhanii deeman.
21 Isaanis namicha Qareenaa kan Simoon
jedhamu tokko utuu inni baadiyyaadhaa
dhufee achiin darbaa jiruu arganii akka inni
fannoo Yesuus baatuuf isa dirqisiisan. Namichi
kunis abbaa Iskindiroosii fi Ruufoosii ti. 22
Isaanis iddoo Golgootaa jedhamutti Yesuusin
geessan; Golgootaa jechuun “Iddoo buqqee
mataa” jechuu dha. 23 Jarris akka inni daadhii
wayinii kan qumbiin walitti makame dhuguuf
kennaniif; inni garuu fudhachuu dide. 24 Isaanis
isa fannisan. Uffata isaas gargar qoodatanii
tokkoon tokkoon namaa maal akka argatu
murteessuuf ixaa buufatan. 25 Yeroon isaan
itti isa fannisanis ganama sa’aatii sadii ture.
26 Katabbiin waan inni ittiin himatamee kan,
Mooticha Yihuudootaa, jedhu mataa isaatiin
ol ture. 27 Hattoota lamas, isa tokko mirga
isaatiin, kaan immoo bitaa isaatiin isa wajjin
fannisan. [28 Kanaanis dubbiin kitaabni,
“Inni akka seera cabsitootaatti lakkaa’ame”
jedhu sun ni raawwatame.] 29 Warri achiin
darbanis isa arrabsan; mataa isaaniis raasanii,
“Muu! Ati kan mana qulqullummaa diigdee
guyyaa sadiitti ijaartu, 30 mee fannoo irraa
gad bu’iitii of oolchi!” jedhan. 31 Akkasumas
luboonni hangafoonnii fi barsiistonni seeraa
wajjin itti qoosan. Akkanas jedhan; “Inni
warra kaan oolcheera; ofii isaa garuu oolchuu
hin danda’u! 32 Akka nu arginee amannuuf
Kiristoos mootichi Israa’el kun mee amma
fannoo irraa gad haa bu’u.” Warri isa wajjin
fannifamanis isa arrabsan. 33 Sa’aatii ja’aa
jalqabee, hamma sa’aatii sagaliitti dukkanni
lafa hunda irra bu’e. 34 Sa’aatii sagalittis Yesuus
sagalee guddaadhaan, “Eloohee! Eloohee!
Laamaa Sabaqtaanii?” jedhee iyye. Hiikkaan
isaas, “Yaa Waaqa ko! Yaa Waaqa ko! Ati
maaliif na dhiifte?” jechuu dha. 35 Warra achi
dhadhaabatan keessaa tokko tokko yommuu
waan kana dhaga’anitti, “Ilaa, inni Eeliyaasin
waamaa” jedhan. 36 Namichi tokkos fiigee,
ispoonjii dhangaggaa’aadhaan guutee, uleetti
kaa’e; akka inni dhuguufis Yesuusiif kennee,
“Mee isa dhiisaa. Akka Eeliyaas dhufee gad
isa buusu arginaatii” jedhe. 37 Yesuusis
sagalee guddaadhaan iyyee hafuura dhumaa
baafate. 38 Golgaan mana qulqullummaas
olii hamma gadiitti iddoo lamatti tarsa’e.
39 Ajajaan dhibbaa kan fuula Yesuus dura
dhaabachaa tures yommuu iyyuu Yesuus
dhaga’ee akka inni itti hafuura dhumaa baafate
argetti, “Dhugumaanuu namichi kun Ilma

Waaqaa ture!” jedhe. 40 Dubartoonni tokko
tokkos fagoodhaa ilaalaa turan. Isaan keessaas
Maariyaam ishee Magdalaa, Maariyaam haadha
Yaaqoob isa quxisuutii fi Yoosaa akkasumas
Saloomee turan. 41 Isaanis yeroo inni Galiilaa
turetti isa duukaa bu’anii isa tajaajilaa
turan. Dubartoonni isa wajjin Yerusaalemitti
ol ba’an baay’een kaanis achi turan. 42
Guyyaan sun Guyyaa Qophii jechuunis guyyaa
Sanbataan duraa ture. Yommuu galgalaa’ettis,
43 Yoosef namni Armaatiyaa, miseensi yaa’ii
beekamaan kan mataan isaa mootummaa
Waaqaa eeggachaa ture tokko ija jabinaan gara
Phiilaaxoos dhaqee reeffa Yesuus kadhate. 44
Phiilaaxoosis yommuu akka inni du’e dhaga’etti
ni dinqifate. Ajajaa dhibbaa sanas ofitti waamee
Yesuus erga du’ee turuu fi turuu baachuu isaa
gaafate. 45 Akka inni du’es ajajaa dhibbaa sana
irraa erga mirkaneeffatee booddee reeffa sana
Yoosefiif kenne. 46 Yoosefis huccuu quncee
talbaa irraa hojjetame bitee, reeffa sana gad
buusee, huccuu sanaan kafanee awwaala garaa
kattaa keessatti qotate keessa kaa’e. Dhagaa
tokkos balbala awwaala sanaatti gangalchee
cufe. 47 Maariyaam isheen Magdalaatii fi
Maariyaam haati Yoosaa lafa inni kaa’ame ni
argan.

16 Erga Sanbanni darbee booddee Maariyaam
isheen Magdalaa, Maariyaam haati
Yaaqoobii fi Saloomeen dhaqanii reeffa Yesuus
dibuuf jedhanii urgooftuu bitan. 2 Isaanis
guyyaa jalqaba torbaan sanaa ganama barii,
akkuma biiftuun baateen gara awwaalaa dhaqan;
3 isaanis, “Eenyutu balbala awwaalaa irraa
dhagaa sana nuu gangalcha?” waliin jedhan.
4 Yommuu mil’atanii ilaalanitti garuu akka
dhagaan baay’ee guddaan sun afaan awwaalaa
irraa gangalfame argan. 5 Isaanis awwaala
keessa seenanii dargaggeessa uffata adii uffate
tokko karaa mirgaatiin taa’ee arganii rifatan.
6 Innis akkana isaaniin jedhe; “Hin rifatinaa!
Isin Yesuus Nama Naazreeti isa fannifamee
ture barbaaddu. Inni ka’eera! As hin jiru. Mee
iddoo isaan isa kaa’anii turan ilaalaa. 7 Garuu
dhaqaatii barattoota isaatii fi Phexrositti, ‘Inni
isin dursee Galiilaa ni dhaqa. Akkuma isinitti
hime sanas achitti isa ni argitu’ jedhaatii
himaa.” 8 Dubartoonni sunis hollachaa fi
dinqisiifachaa gad ba’anii awwaalicha biraa
baqatan. Sababii sodaataniifis nama tokkotti
illee homaa hin himne. [9 (note: The most
reliable and earliest manuscripts do not include Mark 16:9-
20.) Yesuusis barii guyyaa jalqaba torban sanaa
yeroo du’aa ka’etti duraan dursee Maariyaam
ishee Magdalaatti mul’ate; Maariyaam kunis
kan inni hafuurota hamoo torba ishee keessaa
baasee turee dha. 10 Isheenis dhaqxee utuu
warri isa wajjin turan wawwaachuu fi boo’uutti
jiranuu isaanitti himte. 11 Isaan garuu yommuu
akka Yesuus jiraataa ta’ee fi akka isheen isa
argite dhaga’anitti waan sana hin amanne. 12
Ergasiis isaan keessaa utuu namoonni lama
baadiyyaa dhaqaa jiranuu Yesuus bifa biraatiin
isaanitti mul’ate. 13 Jarris deebi’anii warra
hafanitti himan; isaan garuu warra kanas
hin amanne. 14 Ergasiis Yesuus utuu isaan
maaddiitti dhi’aatanii jiranuu warra Kudha
Tokkotti mul’ate; innis sababii isaan warra
erga inni du’aa ka’e isa argan sana amanuu
didaniif, amantii dhabuu isaaniitii fi mata
jabina isaaniitiif isaan ifate. 15 Innis akkana
isaaniin jedhe; “Gara addunyaa hundaa dhaqaa;
uumama hundumattis wangeela lallabaa. 16
Namni amanuu fi cuuphamu kam iyyuu ni
fayya; nama hin amannetti garuu ni murama. 17
Mallattoon kunis warra amanan irraa mul’ata;
isaan maqaa kootiin hafuurota hamoo baasu;
afaan haaraadhaan dubbatu; 18 harka isaaniitiin
bofa ni qabu; yoo summii nama ajjeesu dhugan
isaan hin miidhu; harka isaanii namoota
dhukkubsatan irra ni kaa’u; namoonnis ni
fayyu.” 19 Yesuus Gooftaan erga isaanitti
dubbatee booddee samiitti ol fudhatamee gara
mirga Waaqaatiin taa’e. 20 Barattoonnis achii
ba’anii iddoo hundatti lallaban; Gooftaanis isaan
wajjin hojjechaa ture; dubbii isaas dinqiiwwan
hojjetamaniin ni mirkaneessa ture.]

Luqaas

1 Namoonni baay'een seenaa wantoota nu
gidduutti raawwatame sanaa barreessuu
yaalaniiru; 2 kunis akka warri jalqabaa
kaasanii ijaan arganii fi tajaajiltoota dubbichaa
turan sun nutti dabarsanii kennanitti. 3
Kanaafuu yaa Tewofilos kabajamaa, anis
jalqabumaa kaasee waan hundumaa sirriitti
ergan qoradhee booddee seenaa sana wal duraa
duubaan siif barreessuun waan gaarii natti
fakkaateera. 4 Kunis akka wanni ati baratte sun
dhugaa ta'e akka beektuuf. 5 Bara Heroodis
mootii Yihuudaa turetti ramaddii lubummaa
Abiyaa keessaa luba Zakkaariyaas jedhamu
tokkotu ture; niitiin isaa Elsaabeexis sanyii
Aroon. 6 Lamaan isaanii iyyuu ajajaa fi seera
Gooftaa hunda mudaa malee eeguudhaan fuula
Waaqaa duratti qajeeltota turan. 7 Garuu
Elsaabeex waan dhabduu turteef ijoollee hin
qaban ture; lamaan isaanii iyyuu dulloomanii
turan. 8 Zakkaariyaasis dabareen garee isaa
geenyaan utuu fuula Waaqaa duratti tajaajila
lubummaa isaa kennaa jiruu, 9 akkuma duudhaa
lubummaatti akka mana qulqullummaa Gooftaa
seenee ixaana aarsuuf ixaadhaan filatame. 10
Yeroo ixaanni aarfamuttis namoonni baay'een
alatti kadhachaa turan. 11 Ergamaan Gooftaas
iddoo aarsaa ixaanaatiin mirga dhaabatee
Zakkaariyaasitti mul'ate. 12 Zakkaariyaasis
yommuu isa argetti ni rifate; sodaanis isa qabate.
13 Ergamaan sun garuu akkana isaan jedhe;
"Yaa Zakkaariyaas, hin sodaatin; kadhannaan
kee dhaga'ameera. Niitiin kee Elsaabeex ilma
siif deessi; atis maqaa isaa Yohannis jedhii
moggaasi. 14 Ati ililleе fi gammachuu ni
qabaatta; namoonni baay'eenis dhalachuu
isaatti ni gammadu; 15 inni fuula Gooftaa
duratti guddaa ta'aatii. Daadhii wayinii yookaan
dhugaatii nama macheessu gonkumaa dhuguu
hin qabu; utuma garaa haadha isaa keessa
jiruus Hafuura Qulqulluudhaan ni guutama. 16
Saba Israa'el keessaas namoota baay'ee gara
Gooftaa, gara Waaqa isaaniitti ni deebisa. 17
Innis saba Gooftaaf qophaa'e tokko kurfeessuuf
jedhee garaa abbootii gara ijoollee isaaniitti,
warra hin ajajamne immoo gara ogummaa
qajeeltotaatti deebisuuf hafuuraa fi humna
Eeliyaasiin fuula Gooftaa dura ni deema." 18
Zakkaariyaasis, "Ani akkamittin kana beeka?
Ani dulloomeera; umuriin niitii kootiis deemee
jira" jedhee ergamaa sana gaafate. 19 Ergamaan
sunis akkana jedhee deebiseef; "Ani Gabri'eel
isa fuula Waaqaa dura dhaabatuu dha; anis
sitti dubbachuu fi oduu gammachiisaa kana
sitti himuuf ergameera. 20 Kunoo, ati sababii
dubbii koo isa yeroo isaatti mirkanaa'u hin
amaniniif hamma gaafa wanni kun ta'uutti
ni duudda; dubbachuus hin dandeessu." 21
Uummannis yeroo sana sababii Zakkaariyaas
yeroo akkas dheeratu mana qulqullummaa
keessa tureef dinqifachaa isa eegaa ture. 22
Garuu Zakkaariyaas yommuu gad ba'etti waan
isaanitti dubbachuu hin danda'iiniif isaan akka
inni mana qulqullummaa keessatti mul'ata
wayii arge hubatan; innis mallattoon isaanitti
himaa ture malee dubbachuu hin dandeenye. 23
Innis yommuu yeroon tajaajila isaa raawwatetti
gara mana isaatti deebi'e. 24 Ergasii niitiin isaa
Elsaabeex ulfooftee hamma ji'a shaniitti manaa
hin baane. 25 Isheenis, "Gooftaan salphina
namoota gidduutti narra ture narraa kaasuuf
jedhee guyyaa arjummaan na yaadatetti waan
kana naa godhe" jette. 26 Ji'a ja'affaattis Gabri'eel
Ergamichi Waaqa biraa gara magaalaa Naazreeti
ishee Galiilaa keessatti argamtuutti ergame;
27 innis gara durba namichi sanyii Daawit
irraa dhalate kan maqaan isaa Yoosef jedhamu
tokkoof kaadhimamtee dhufe. Maqaan durba
qulqullittii sanaas Maariyaam ture. 28 Ergamaan
Waaqaa sunis gara ishee dhaqee, "Yaa ishee
surraa argatte; nagaan siif haa ta'u! Gooftaan
si wajjin jira" jedhe. 29 Maariyaam garuu
dubbii ergamaa sanaatiin akka malee jeeqamtee,
"Kun nagaa akkamiitii?" jettee yaadde. 30
Ergamichi garuu akkana isheedhaan jedhe;
"Yaa Maariyaam, hin sodaatin; ati Waaqa biraa
surraa argatteertaatii. 31 Kunoo ni ulfoofta;
Ilmas ni deessa; maqaa isaas Yesuus jettee
moggaafta. 32 Innis guddaa ni ta'a; Ilma Waaqa

Waan Hundaa Olii jedhamees ni waamama.
Waaqni Gooftaanis teessoo Abbaa isaa Daawit
ni kennaaf; 33 inni mana Yaaqoob irratti bara
baraan ni mo'a; mootummaan isaas dhuma hin
qabu." (aiōn g165) 34 Maariyaamis, "Ani durba;
yoos wanni kun akkamitti ta'uu danda'a ree?"
jettee ergamaa sana gaafatte. 35 Ergamaan sunis
akkana jedhee deebiseef; "Hafuurri Qulqulluun
sirra bu'a; humni Waaqa Waan Hundaa Oliis
si golbooba. Kanaaf inni qulqulluun dhalatu
sun Ilma Waaqaa ni jedhama. 36 Kunoo, firri
kee Elsaabeexi iyyuu dulluma ishee keessa
ilma ulfoofteerti; isheen dhabduu jedhamaa
turte sun ji'a ja'affaa qabatteerti. 37 Wanni
Waaqaaf hin danda'amne hin jiruutii." 38
Maariyaamis, "Kunoo, ani garbittii Gooftaa
ti. Akkuma ati dubbatte naaf haa ta'u"
jetteen. Ergamichis ishee dhiisee deeme. 39
Yeroo sana Maariyaam kaatee ariitiidhaan
gara magaalaa baddaa biyya Yihuudaa tokkoo
dhaqxe. 40 Isheenis mana Zakkaariyaas seentee
Elsaabeexin nagaa gaafatte. 41 Elsaabeexis
yommuu nagaa Maariyaam dhageessetti
mucaan sun gadameessa ishee keessa u'utaale.
Elsaabeexis Hafuura Qulqulluudhaan ni
guutamte. 42 Isheenis sagalee ishee ol
fudhattee iyyitee akkana jette; "Ati dubartoota
keessaa eebbifamtuu dha; mucaan ati deessus
eebbifamaa dha. 43 Garuu akka haati
Gooftaa koo gara koo dhuftuuf arjummaan
akkanaa akkamitti naa godhame? 44 Kunoo,
akkuma sagaleen nagaa keetii gurra koo
seeneen ulfi gadameessa koo keessa jiru
gammachuun utaaleera. 45 Wanni Gooftaan
isheetti dubbate akka raawwatamu kan amante
isheen eebbifamtuu dha!" 46 Maariyaamis
akkana jette: "Lubbuun koo Gooftaadhaaf
ulfina kenniti; 47 hafuurri koos fayyisaa
koo Waaqatti ni gammada; 48 inni salphina
garbittii isaa argeeraatii. Kunoo ammaa
jalqabee dhaloonni hundinuu eebbifamtuu
naan jedha; 49 Inni humna qabeessi sun
waan guddaa naa godheeraatii; maqaan isaa
qulqulluu dha. 50 Araarri isaas warra isa
sodaataniif dhalootaa hamma dhalootaatti itti
fufa. 51 Inni irree isaatiin hojiiwwan gurguddaa
hojjeteera; of tuultotas yaada garaa isaaniitiin
bittinneesseera. 52 Bulchitoota teessoo isaanii
irraa buuseera; gad of qabeeyyii garuu ol
kaaseera. 53 Warra beela'an waan gaariidhaan
quufseera; sooreyyii garuu harka duwwaa
deebiseera. 54 Inni araara qabeessa ta'uu isaa
yaadachaa garbicha isaa Israa'elin gargaareera;
55 kunis akkuma inni abbootii keenyaaf,
Abrahaamii fi sanyii isaatiif bara baraan waadaa
galetti." (aiōn g165) 56 Maariyaamis gara ji'a sadii
Elsaabeexi bira turtee gara mana ofii isheetti
deebite. 57 Elsaabeexi yeroon da'umsa ishee
geenyaan ilma deesse. 58 Olloonni isheetii fi
firoonni ishee akka Gooftaan araara guddaa
isheef godhe dhaga'anii ishee wajjin gammadan.
59 Isaanis guyyaa saddeettaffaatti daa'ima sana
dhagna qabuu dhufan; Zakkaariyaas jedhaniis
maqaa abbaa isaatiin isa moggaasuu fedhan.
60 Haati isaa garuu, "Lakkii! Inni Yohannis
jedhamee waamamuu qaba" jette. 61 Isaanis,
"Firoota kee keessa namni maqaa akkanaa qabu
tokko iyyuu hin jiru" jedhaniin. 62 Namoonni
sunis akka Zakkaariyaas eenyu jedhee daa'ima
sana waamuu barbaadu beekuuf jedhanii
mallattoon isa gaafatan. 63 Innis gabatee irratti
barreessu kadhatee, "Maqaan isaa Yohannis"
jedhee barreesse; hundi isaaniis ni dinqifatan.
64 Yommusuma afaan isaa banamee arrabni
isaa hiikame; innis Waaqa galateeffachuudhaan
dubbachuu jalqabe. 65 Olloonni isaanii hundinuu
sodaadhaan guutaman; wanni kunis baddaa
biyya Yihuudaa hunda keessatti odeeffame. 66
Warri kana dhaga'an hundinuus, "Yoos daa'imni
kun nama akkamii ta'inna laata?" jedhanii
garaa isaaniitti dinqifatan. Harki Gooftaa isa
wajjin tureetii. 67 Zakkaariyaas abbaan Yohannis
Hafuura Qulqulluudhaan guutamee akkana
jedhees raajii dubbate: 68 "Sababii dhufee
saba isaa fureef Gooftaan, Waaqni Israa'el haa
eebbifamu. 69 Inni mana garbicha isaa mana
Daawit keessatti gaanfa fayyinaa nuuf kaaseera;
70 akkuma afaan raajota isaa qulqulloota
duriitiin dubbatetti (aiōn g165) 71 diinota keenya
jalaa, harka warra nu jibban hundumaa keessaas

nu baasuuf jedhee 72 araara abbootii keenyaaf
waadaa gale sana raawwachuudhaaf, kakuu isaa
qulqulluu, 73 inni abbaa keenya Abrahaamiif
kakate yaadachuudhaaf, 74 harka diinota
keenyaa keessaa nu baasuudhaaf, akka nu
sodaa malee isa tajaajillu nu dandeessisuudhaaf,
75 akka nu bara jireenya keenyaa guutuu
qulqullinaa fi qajeelinaan, fuula isaa duratti
tajaajilluuf waan kana godhe. 76 "Yaa mucaa ko,
ati raajii Waaqa Waan Hundaa Olii ni jedhamta;
ati karaa isaa qopheessuuf fuula Gooftaa dura ni
deemtaatii; 77 kunis akka ati dhiifama cubbuu
argachuu isaaniitiin beekumsa fayyinaa saba
isaatiif kennituuf; 78 sababii araara Waaqa
keenyaa kan gara laafinaan guutame kan bariin
fayyinaa samii irraa ittiin nuu bari'uu, 79
warra dukkana keessa, gaaddidduu du'aa jala
jiraniif akka ifa kennuuf; miilla keenyas karaa
nagaa irra deemsisuuf." 80 Mucichis guddatee
hafuuraan jabaachaa deeme; hamma guyyaa
saba Israa'elitti mul'ateettis gammoojjii keessa
jiraate.

2 Bara sana keessa akka addunyaan Roomaa
hundi galmeeffamuuf Awugisxoos Qeesaar
biraa labsiin ba'e. 2 Lakkoobsi sabaa kunis
bara Qereenewoos bulchaa biyya Sooriyaa
turetti yeroo jalqabaatiif taasifame. 3 Namni
hundinuu galmeeffamuuf gara magaalaa itti
dhalatee dhaqe. 4 Yoosefis manaa fi sanyii
Daawit keessaa waan dhalateef magaalaa
Naazreeti ishee Galiilaa keessaatii ka'ee gara
magaalaa Daawit ishee Yihuudaa keessaa
kan Beetlihem jedhamtuutti ol ba'e. 5 Innis
kaadhima isaa Maariyaam ishee ulfa turte
sana wajjin galmeeffamuu dhaqe. 6 Utuma
isaan achi jiranuus yeroon da'umsa ishee
ga'e. 7 Isheenis ilma ishee isa hangafa
deesse. Waan mana bultii keessummootaa
keessa iddoon hin jiraatiniif huccuudhaan
martee bidiruu keessa isa ciibsite. 8 Tiksoota
halkan halkan ala bulanii bushaayee isaanii
tikfatanitu biyya sana ture. 9 Ergamaan Gooftaa
isaanitti mul'ate; ulfinni Gooftaas naannoo
isaaniitti ibse; isaanis akka malee sodaatan. 10
Ergamaan sun garuu akkana isaaniin jedhe;
"Hin sodaatinaa. Kunoo, ani oduu gaarii baay'ee
nama gammachiisu kan saba hundumaaf ta'u
isinii fideeraatii. 11 Har'a magaalaa Daawit
keessatti fayyisaan isiniif dhalateera; innis
Kiristoos Goofticha. 12 Kunis mallattoo isiniif
ta'a: Daa'ima huccuudhaan maramee bidiruu
keessa ciisu tokko ni argitu." 13 Ergamaa sana
wajjinis raayyaan samii irraa baay'een akkuma
tasaa mul'atanii Waaqa galateeffachaa akkana
jedhan; 14 "Samii gubbaatti ulfinni Waaqaaf, lafa
irrattis nagaan namoota inni itti gammaduuf
haa ta'u." 15 Erga Ergamoonni tiksoota dhiisanii
gara samiitti ol ba'anii booddee tiksoonni
sun, "Kottaa Beetlihemin dhaqnee waan ta'e
kan Gooftaan nutti hime kana ilaalaa" waliin
jedhan. 16 Isaanis dafanii dhaqanii Maariyaamii
fi Yoosefin, daa'ima bidiruu keessa ciisus argan.
17 Yommuu isa arganitti waan waa'ee mucichaa
isaanitti himame sana odeessan; 18 warri
waan kana dhaga'an hundinuu waan tiksoonni
isaanitti himan sana ni dinqifatan. 19 Maariyaam
garuu waan kana hunda garaatti qabattee
itti yaadaa turte. 20 Tiksoonnis sababii waan
dhaga'anii fi arganiitiif Waaqaaf ulfina kennaa,
isa jajachaas deebi'an; wanni hundinuu akkuma
isaanitti himame sana tureetii. 21 Innis guyyaa
saddeettaffaatti, akkuma yeroon dhagna qabaa
isaa ga'een maqaa utuu haati isaa iyyuu isa
hin ulfaa'iniin dura ergamaan Waaqaa isaaf
baaseen Yesuus jedhamee moggaafame. 22
Akka Seera Museetti yeroon qulqullaa'ummaa
isaanii geenyaan Yoosefii fi Maariyaam daa'ima
sana Gooftaa duratti dhi'eessuuf jedhanii isa
fudhatanii Yerusaalemitti ol ba'an. 23 Akkuma
Seera Gooftaa keessatti barreeffametti, "Dhiirri
hangafni hundinuu gooftaaf ni qulqulleeffama."
24 Isaanis akkuma Seerri Gooftaa jedhutti,
"Gugee lama yookaan gugee sosookkee lama"
aarsaa dhi'eessuu dhaqan. 25 Kunoo, namichi
qajeelaan Waaqa sodaatu kan maqaan isaa
Simi'oon jedhamu tokko Yerusaalem keessa
ture. Innis jajjabeeffama Israa'el eeggachaa ture;
Hafuurri Qulqulluunis isa irra ture. 26 Hafuurri
Qulqulluunis akka inni utuu Kiristoos Goofticha
hin argin hin duune isatti mul'isee ture. 27 Innis

Hafuuraan qajeelfamee mana qulqullummaa
seene. Abbaa fi haati Yesuus yommuu akka
duudhaa seerichaatti waan barbaachisu isaaf
guutuuf jedhanii Yesuus mucicha baadhatanii ol
seenanitti, 28 Simi'oon fuudhee isa hammatee
akkana jedhee Waaqa galateeffate: 29 "Yaa
Gooftaa, akkuma dubbii keetiitti, ati garbicha
kee amma nagaan geggeessis. 30 Iji koo fayyina
kee isa ati 31 saba hundumaa duratti qopheessite
argeera; 32 innis mul'ata Namoota Ormaatiif ifa;
saba kee Israa'eliif immoo ulfina." 33 Abbaa fi
haati isaas waan waa'ee isaa dubbatame sana ni
dinqifatan. 34 Simi'oonis isaan eebbise; haadha
daa'ima sanaa Maariyaamiinis akkana jedhe;
"Daa'imni kun Israa'el keessatti kufaatiidhaa fi
ka'umsa namoota baay'eetiif sababii, mormii
isa irratti dubbatamuufis mallattoo akka ta'u
murteeffameera; 35 kunis akka yaadni garaa
namoota baay'ee ifatti ba'uuf. Goraadeen lubbuu
kee ni waraana." 36 Gosa Aasheer keessaas
raajittii Haannaa jedhamtu tokkotu ture.
Isheenis intala Faanu'el turte; baay'ees jaartee
turte; dhirsa ishee kan durbummaadhaan itti
heerumte wajjin waggaa torba jiraatte; 37
isheenis hamma umuriin ishee waggaa 84
guuteetti haadha hiyyeessaa taatee jiraatte.
Utuu mana qulqullummaatii hin dhabaminis
soomaa fi kadhannaadhaan halkanii guyyaa
waaqeffachaa turte. 38 Yeruma sanas isaanitti
dhi'aattee Waaqaaf galata galchite; warra
furama Yerusaalem eeggachaa turan hundattis
waa'ee daa'ima sanaa odeessite. 39 Yoosefii fi
Maariyaamis waan seerri Gooftaa ajaju hunda
raawwatanii gara Galiilaatti gara magaalaa
isaanii Naazreetitti deebi'an. 40 Mucichis
guddatee jabaachaa deeme; ogummaadhaanis
ni guutame; ayyaanni Waaqaas isa irra ture. 41
Abbaa fi haati isaa wagguma waggaan Ayyaana
Faasiikaatiif jedhanii Yerusaalem dhaqaa turan.
42 Yommuu umuriin mucaa sanaa waggaa kudha
lama guutettis akkuma sirna Ayyaanichaatti
Yerusaalemitti ol ba'an. 43 Erga ayyaanichi
raawwatee booddee utuu abbaa fi haati isaa
gara mana isaaniitti deebi'aa jiranuu, Yesuus
mucichi Yerusaalemitti isaan biraa hafe; isaan
garuu waan kana hin hubanne. 44 Isaanis
waan inni miiltoo isaanii wajjin jiru se'anii
guyyaa tokko deeman. Ergasiis firoota isaaniitii
fi michoota isaanii keessa isa barbaaduu
jalqaban. 45 Yommuu isa dhabanittis, isa
barbaaduuf Yerusaalemitti deebi'an. 46 Guyyaa
sadii booddee utuu inni barsiistota gidduu taa'ee
isaan dhaggeeffatuu, gaaffiis isaan gaafatuu
mana qulqullummaa keessatti isa argatan. 47
Warri isa dhaga'an hundinuus hubannaa isaatii
fi deebii inni kennu ni dinqifatan. 48 Abbaa fi
haati isaas yommuu isa arganitti ni raajeffatan.
Haati isaas, "Gurbaa, maaliif akkana nu goote?
Kunoo, anii fi abbaan kee yaaddoo guddaadhaan
si barbaadaa turree!" jetteen. 49 Innis deebisee,
"Maaliif na barbaaddan? Akka ani mana Abbaa
kootti argamuu qabu hin beekne moo?" isaaniin
jedhe. 50 Isaan garuu dubbii inni isaanitti
dubbate hin hubanne. 51 Innis isaan wajjin
Naazreetitti gad bu'e; isaaniifis ni ajajama ture.
Haati isaa garuu waan kana hunda garaatti
qabatte. 52 Yesuusis ogummaadhaan, hojjaa fi
surraadhaan fuula Waaqaatii fi fuula namaa
duratti guddachaa deeme.

3 Xibeeriyoos Qeesaar mo'ee waggaa kudha
shanaffaatti jechuunis yommuu Phonxoos
Phiilaaxoos bulchaa Yihuudaa turetti, Heroodis
bulchaa Galiilaa ture; obboleessi isaa Fiiliphoos
bulchaa Ixuriyaasii fi Xiraakonitiis, Lisaaniiyaas
immoo bulchaa Abileeniis turan; 2 yeroo
sana Haannaasii fi Qayyaaffaan luboota ol
aantota turan. Dubbiin Waaqaa gammoojjii
keessatti gara Yohannis ilma Zakkaariyaas
dhufe. 3 Innis dhiifama cubbuutiif cuuphaa
qalbii jijjiirrannaa lallabaa biyya naannoo
Yordaanos hunda keessa deeme. 4 Kunis isa
kitaaba dubbii Isaayyaas raajichaa keessatti
akkana jedhamee barreeffamee dha: "Sagalee
nama gammoojjii keessaa iyyu tokkoo: 'Karaa
Gooftaa qopheessaa; daandii isaas qajeelchaa.
5 Sululli hundi ni guutama; tulluu fi gaarri
hundinuus gad deebifamu. Karaan jal'aan ni
qajeela; daandiin bu'aa ba'iinis wal qixxeeffama.
6 Sanyiin namaa hundinuus fayyisuu Waaqaa
ni arga.'" 7 Yohannisis warra harka isaatti

cuuphamuuf dhufaniin akkana jedhe; “Isin
ijoollee buutii nana! Dheekkamsa dhufu jalaa
akka baqattaniif eenyutu isinitti hime? 8 Egaa ija
qalbii jijjiirrannaa mirkaneessu naqadhaa. Isin,
‘Abbaan keenya Abrahaamii dha’ ofiin jechuu
hin jalqabinaa. Waaqni dhagoota kanneen irraa
Abrahaamiif ijoollee kaasuu akka danda’u ani
isinittan himaatii. 9 Qottoon amma iyyuu hidda
mukkeenii irra kaa’ameera; mukti ija gaarii
hin naqanne hundinuus muramee ibiddatti
darbatama.” 10 Namoonni sunis, “Yoos maal
haa goonuu ree?” jedhanii isa gaafatan. 11
Yohannisis deebisee, “Namni uffata lama
qabu isa homaa hin qabneef haa qoodu; kan
nyaata qabus akkasuma haa godhu” jedheen.
12 Qaraxxoonni cuuphamuu dhufanii, “Yaa
barsiisaa, nu hoo maal haa goonu?” jedhanii
isa gaafatan. 13 Innis, “Waan ajajamtan caalaa
walitti hin qabinaa” jedheen. 14 Loltoonnis
akkasuma, “Nu immoo maal haa goonu ree?”
jedhanii isa gaafatan. Innis, “Humnaan nama
irraa maallaqa hin fudhatinaa; sobaan nama
hin himatinaa; mindaan keessan isin haa
ga’u” jedheen. 15 Namoonni sun hawwiidhaan
eegaa turan; hundi isaaniis, “Yohannis kun
inni Kiristoos ta’innaa laata?” jedhanii garaa
isaaniitti yaadaa turan. 16 Yohannis akkana
jedhee isaan hundaaf deebii kenne; “Ani
bishaaniin isin cuupha. Garuu kan na caalaa
jabaa ta’e tokko ni dhufa; ani hidhaa kophee
isaa illee hiikuun naaf hin malu. Inni Hafuura
Qulqulluu fi ibiddaan isin cuupha. 17 Innis oobdii
isaa qulqulleessee gombisaa isaatti qamadii
galfachuudhaaf afarsaan isaa harka isaa jira;
habaqii garuu ibidda hin dhaamneen guba.” 18
Yohannisis dubbii biraa baay’eedhaan namoota
gorsee wangeelas isaanitti lallabe. 19 Heroodis
bulchaan garuu yommuu sababii inni niitii
obboleessa isaa Heroodiyaas fuudhee fi sababii
hammina inni hojjetee ture kaan hundaatiif
Yohannis isa ifate, 20 hammina isaa hunda
irratti dabalee Yohannisin mana hidhaatti
galchee itti cufe. 21 Yeroo namoonni hundinuu
cuuphamaa turanitti, Yesuusis ni cuuphame.
Utuu inni kadhachaa jiruu samiin banamee, 22
Hafuurri Qulqulluun bifa gugeetiin mul’atee
isa irratti gad bu’e. Sagaleen, “Ati Ilma koo isa
ani jaalladhuu dha; ani sitti nan gammada”
jedhu tokkos samii irraa ni dhufe. 23 Yesuus
yeroo tajaajila isaa jalqabetti umuriin isaa gara
waggaa soddomaa ture. Innis akka waan ilma
Yoosef tureetti yaadamaa ture: ilma Eelii, 24
ilma Maataat, ilma Lewwii, ilma Melkii, ilma
Yaanaa, ilma Yoosef, 25 ilma Maataatiyaas,
ilma Amoos, ilma Naahoom, ilma Asiiliim, ilma
Naagee, 26 ilma Maa’at, ilma Maataatiyaas,
ilma Semee’i, ilma Yoosef, ilma Yoodaa, 27 ilma
Yoonaan, ilma Resaa, ilma Zarubaabel, ilma
She’altii’eel, ilma Neeri, 28 ilma Melkii, ilma
Hadii, ilma Qoosaam, ilma Elmaadaam, ilma Eer,
29 ilma Iyyaasuu, ilma Elii’ezer, ilma Yoorim,
ilma Maataat, ilma Lewwii, 30 ilma Simi’oon,
ilma Yihuudaa, ilma Yoosef, ilma Yoonaan, ilma
Eliyaaqeem, 31 ilma Meeleyaa, ilma Mennaa,
ilma Maataataa, ilma Naataan, ilma Daawit, 32
ilma Isseey, ilma Yoobeed, ilma Bo’eez, ilma
Salmoon, ilma Nahishoon, 33 ilma Amiinaadaab,
ilma Aaraam, ilma Hezroon, ilma Faares, ilma
Yihuudaa, 34 ilma Yaaqoob, ilma Yisihaaq, ilma
Abrahaam, ilma Taaraa, ilma Naahoor, 35 ilma
Seruug, ilma Re’uu, ilma Feleg, ilma Eeber, ilma
Saalaa, 36 ilma Qaayinaam ilma Arfaaksaad,
ilma Seem, ilma Nohi, ilma Laamehi, 37 ilma
Matuuselaa, ilma Henook, ilma Yaared, ilma
Mahalaleel, ilma Keenaan, 38 ilma Enoos, ilma
Seeti, ilma Addaam, ilma Waaqaa.

4 Yesuus Hafuura Qulqulluudhaan guutamee
Yordaanosii ka’ee Hafuuruma sanaan
gammoojjiitti geeffame; 2 achittis guyyaa
afurtama diiyaabiloosiin qorame. Innis guyyoota
sana keessa homaa hin nyaanne; dhuma irrattis
ni beela’e. 3 Diiyaabiloosis, “Ati yoo Ilma
Waaqaa taate, akka dhagaan kun buddeena
ta’u ajaji” jedheen. 4 Yesuus immoo deebisee,
“‘Namni buddeena qofaan hin jiraatu’jedhamee
barreeffameera” jedheen. 5 Diiyaabiloosis gaara
dheeraa tokkotti ol isa baasee hamma liphsuu
ijaatti mootummoota addunyaa hunda isatti
argisiise. 6 Akkanas jedheen; “Ani taayitaa
isaaniitii fi ulfina isaanii hundumaa siifin

kenna; taayitaa fi ulfinni kun waan naa
kennameef ani abbaa kennuufii barbaadeef
kennuu nan danda'a. 7 Yoo ati naa sagadde,
wanni kun hundinuu kan kee ta'a." 8 Yesuus
immoo, "'Waaqa kee Gooftichaaf sagadi, isuma
qofa tajaajili'jedhamee barreeffameera" jedhee
deebiseef. 9 Diiyaabiloosis Yerusaalemitti
isa geessee, fiixee mana qulqullummaa irra
dhaabachiise. Akkanas jedheen; "Ati yoo Ilma
Waaqaa taate, asii gad of darbadhu. 10
Akkana jedhamee barreeffameeraatii: "'Inni
akka isaan sirriitti si eeganiif, ergamoota isaa
siif ni ajaja; 11 isaanis akka ati miilla keetiin
dhagaatti hin buuneef, harka isaaniitiin ol si
fuudhu.'" 12 Yesuus immoo deebisee, "'Waaqa
kee Goofticha hin qorin'jedhameera" jedheen.
13 Diiyaabiloos immoo erga qorumsa kana hunda
raawwatee booddee hamma yeroo mijaa'aa
argatutti isa dhiisee deeme. 14 Yesuus humna
Hafuuraatiin Galiilaatti deebi'e; oduun waa'ee
isaas baadiyyaa guutuu keessa faffaca'e. 15 Inni
manneen sagadaa isaanii keessatti barsiisaa
ture; namni hundinuus isa jaje. 16 Innis
Naazreeti iddoo itti guddate dhaqe; guyyaa
Sanbataas akkuma amala isaa mana sagadaa
seene. Kitaaba dubbisuufis ka'ee dhaabate; 17
kitaabni raajicha Isaayyaas isatti kenname.
Innis kitaabicha banee kutaa akkana jedhamee
barreeffame argate: 18 "Hafuurri Gooftaa
narra jira; akka ani hiyyeeyyiitti oduu gaarii
lallabuuf, inni na dibeeraatii. Inni akka ani
akka warri hidhaman hiikaman, akka warri
jaaman argan, akka warri cunqurfamanis bilisa
ba'an lallabuuf na ergeera; 19 inni akka ani
bara tola Gooftaa labsuufis na ergeera." 20 Innis
kitaabicha cufee tajaajiltichatti deebisee kennee
taa'e; warri mana sagadaa sana keessa turan
hundinuus xiyyeeffatanii isa ilaalaa turan. 21
Innis, "Barreeffamni kun har'a gurra keessanitti
raawwatame" isaaniin jechuu jalqabe. 22 Hundi
isaanii waa'ee isaa waan gaarii dubbachaa
turan; dubbii ayyaan qabeessa afaan isaatii
ba'us ni dinqisiifatan. Isaanis, "Kun ilma
Yoosef mitii?" jedhanii gaafatan. 23 Yesuusis,
"Akka isin, 'Yaa abbaa qorichaa, of fayyisi!
Waan Qifirnaahomitti hojjechuu kee dhageenye
sana as biyya keettis hojjedhu' jettanii natti
mammaaktan ani shakkii hin qabu" isaaniin
jedhe. 24 Innis itti fufee akkana jedhe; "Ani
dhuguma isinitti nan hima; raajiin tokko iyyuu
iddoo itti dhalatetti fudhatama hin qabu. 25 Ani
dhuguman isiniin jedha; bara Eeliyaas yeroo
samiin waggaa sadii fi walakkaa cufamee beelli
hamaan bu'eetti haadhota hiyyeessaa baay'eetu
Israa'el keessa ture. 26 Ta'us Eeliyaas gara
haadha hiyyeessaa magaalaa Saraaphtaa biyya
Siidoon keessa jiraattu tokkootti ergame malee
haadhota hiyyeessaa sana keessaa gara tokkoo
isaaniitti illee hin ergamne. 27 Bara Elsaa'i
raajichaas namoota lamxaa'an hedduutu Israa'el
keessa ture; garuu Na'amaan, namicha Sooriyaa
tokkicha sana malee warra kaan keessaa
namni tokko iyyuu hin qulqulloofne ture."
28 Namoonni manicha sagadaa keessa turan
hundinuu yommuu waan kana dhaga'anitti
akka malee aaran. 29 Isaanis ka'anii magaalaa
sana keessaa gad isa baasan; gad isa darbachuuf
jedhaniis ededa tulluu magaalaan isaanii irratti
ijaaramteetti ol isa baasan. 30 Inni garuu
gidduudhuma isaanii ba'ee deeme. 31 Innis
gara Qifirnaahom, magaalaa Galiilaa keessaatti
gad bu'e; guyyaa Sanbataas namoota barsiise.
32 Isaanis waan dubbiin isaa taayitaa qabuuf
barsiisa isaa ni dinqisiifatan. 33 Namichi hafuura
hamaa xuraa'aadhaan qabame tokko mana
sagadaa keessa ture. Innis sagalee guddaadhaan
iyyee akkana jedhe; 34 "Uffi! Yaa Yesuus nama
Naazreeti, ati maal nurraa qabda? Nu balleessuu
dhufte moo? Ati eenyu akka taate ani nan
beeka, yaa Qulqullicha Waaqaa!" 35 Yesuus
immoo, "Cal'isii isa keessaa ba'i!" jedhee ifate.
Hafuurri hamaan sunis isaan hunda duratti
namicha kuffisee utuu hin miidhin isa keessaa
ba'e. 36 Namoonni hundinuu dinqifatanii,
"Maal barsiisni akkanaa! Inni taayitaadhaan,
humnaanis hafuurota xuraa'oo ni ajaja; isaanis
ni ba'u" waliin jedhan. 37 Oduun waa'ee isaas
biyya naannoo sanaa guutuu keessa faffaca'e.
38 Yesuus mana sagadaatii ba'ee mana Simoon
dhaqe. Haati niitii Simoonis dhukkuba dhagna

gubaa hamaadhaan qabamtee dhiphachaa turte;
isaanis akka Yesuus ishee gargaaru isa kadhatan.
39 Innis isheetti gad jedhee, dhagna gubaa
sana ifate; dhagna gubaan sunis ishee dhiise.
Isheenis yeruma sana kaatee isaan tajaajiluu
jalqabde. 40 Namoonnis yeroo aduun lixxetti
namoota dhukkuba gosa garaa garaa qaban
hunda gara Yesuus fidan; innis tokkoo tokkoo
isaanii irra harka isaa kaa'ee isaan fayyise. 41
Akkasumas hafuuronni hamoon iyyanii, "Ati
Ilma Waaqaa ti!" jedhanii namoota baay'ee
keessaa ba'an. Inni garuu sababii isaan akka
inni Kiristoos ta'e beekaniif isaan ifate; akka
isaan dubbatanis hin eeyyamneef. 42 Yommuu
bari'ettis Yesuus achii ba'ee, iddoo namni hin
jirre tokko dhaqe. Namoonnis isa barbaadaa
turan; yommuu gara isaa dhufanittis akka inni
isaan dhiisee hin deemneef isa dhowwuu yaalan.
43 Inni garuu, "Ani magaalaawwan kaanittis
wangeela mootummaa Waaqaa lallabuun qaba;
sababiin ani ergameefis kanuma" jedhe. 44
Innis ittuma fufee manneen sagadaa Yihuudaa
keessatti lallabaa ture.

5 Gaaf tokko Yesuus utuu Haroo Geensereex
bira dhaabatee jiruu, utuu namoonnis isatti
naanna'anii dubbii Waaqaa dhaga'aa jiranuu, 2
bidiruuwwan lama ededa bishaanichaa irratti
arge; qurxummii qabdoonni garuu keessaa
ba'anii kiyyoo isaanii miicachaa turan. 3
Innis bidiruuwwan sana gidduudhaa ishee
kan Simoon taate tokko yaabbate; akka inni
qarqara lafaa irraa gara gidduu bishaaniitti
xinnoo achi butus isa kadhate. Yesuusis
bidiruu sana irra taa'ee namoota barsiisuu
jalqabe. 4 Innis yommuu dubbatee fixetti
Simooniin, "Gara tuujuba bishaaniitti achi siqi;
qurxummii qabuufis kiyyoo keessan darbadhaa"
jedhe. 5 Simoonis deebisee, "Yaa barsiisaa,
nu halkan guutuu akka malee itti dadhabnee
waa tokko illee hin qabne. Ani garuu waan
ati jetteef kiyyoo nan darbadha" jedhe. 6
Isaanis kiyyoo isaanii darbatanii hamma kiyyoon
isaanii ciccituu jalqabutti qurxummii akka
malee baay'ee qabatan. 7 Kanaafuu akka
michoonni isaanii warri bidiruu kaan keessa
turan dhufanii isaan gargaaraniif mallattoon
waammatan; isaanis dhufanii bidiruu lachuu
qurxummiidhaan guutan; bidiruuwwan sunis
liqimfamuu jalqaban. 8 Simoon Phexrosis
yommuu waan kana argetti jilba Yesuusitti
kufee, "Yaa Gooftaa, ani nama cubbamaa
dha; narraa fagaadhu!" jedhe. 9 Kunis
sababii qurxummiin baay'een qabame sun
Sim'oonii fi warra isa wajjin turan hunda
dinqisiiseef; 10 ilmaan Zabdewoos warri
michoota Simoon turan jechuunis Yaaqoobii
fi Yohannis akkasuma dinqisiifatan. Yesuusis
Sim'ooniin, "Hin sodaatin; ati ammaa jalqabdee
qabduu namootaa ni taataa" jedhe. 11 Isaanis
bidiruuwwan isaanii gara qarqaraatti ol baasanii
waan hunda dhiisanii isa duukaa bu'an. 12
Utuu Yesuus magaalaawwan sana keessaa
isa tokko keessa jiruu namichi dhagni isaa
guutuun lamxaa'e tokko gara isaa dhufe. Innis
yommuu Yesuusin argetti adda isaatiin lafatti
gombifamee, "Yaa Gooftaa, yoo fedhii kee ta'e,
ati na qulqulleessuu ni dandeessa" jedhee
isa kadhate. 13 Yesuusis harka isaa hiixatee
namicha qaqqabee, "Fedhii koo ti; qulqullaa'i!"
jedheen; lamxiin sunis yeruma sana namicha
irraa bade. 14 Yesuusis, "Nama tokkotti illee
hin himin; garuu dhaqiitii akka isaaniif ragaa
ta'uuf lubatti of argisiisi; qulqullaa'uu keetiifis
aarsaawwan Museen ajaje sana dhi'eessi" jedhee
isa ajaje. 15 Haa ta'uu malee oduun waa'ee
isaa ittuma caalee faca'e; namoonni hedduunis
isa dhaga'uu fi dhukkuba isaanii irraa fayyuuf
jedhanii gara isaa dhufaa turan. 16 Yesuus
garuu yeroo baay'ee lafa namni hin jirre dhaqee
kadhachaa ture. 17 Gaaf tokko Yesuus utuu
barsiisaa jiruu, Fariisonnii fi barsiistonni seeraa
warri gandoota Galiilaatii fi Yihuudaa hunda
keessaa akkasumas Yerusaalemii dhufan achi
tataa'aa turan. Akka inni dhukkubsattoota
fayyisuufis humni Gooftaa isa wajjin ture. 18
Jarri tokko nama dhagni irratti du'e tokko
sireedhaan baatanii dhufan; isaanis fuula Yesuus
dura isa kaa'uuf jedhanii manatti ol isa galchuu
yaalan. 19 Sababii baay'ina namaatiifis karaa
ittiin ol isa galchan dhabnaan bantii manaatti ol

ba'anii qadaada bantii manaa saaqanii walakkaa
namootaatiin fuula Yesuus duratti siree isaatiin
gad isa buusan. 20 Yesuusis yommuu amantii
isaanii argetti, "Namichoo, cubbuun kee siif
dhiifameera" jedhe. 21 Fariisonnii fi barsiistonni
seeraas, "Namichi Waaqa arrabsu kun eenyu?
Waaqa tokkicha malee eenyutu cubbuu namaaf
dhiisuu danda'a?" jedhanii garaa isaaniitti
yaaduu jalqaban. 22 Yesuusis waan isaan yaadaa
turan beekee akkana jedhee gaafate; "Isin
maaliif garaa keessan keessatti waan kana
yaaddu? 23 'Cubbuun kee siif dhiifameera'
jechuu moo 'Ka'ii deemi' jechuutu salphaa
dha? 24 Ani garuu akka Ilmi Namaa cubbuu
namaaf dhiisuudhaaf lafa irratti taayitaa qabu
akka beektan nan barbaada." Kanaafuu inni
namicha dhagni irratti du'e sanaan, "Ani sitti
nan hima; ka'i; siree kee fudhadhuutii mana
keetti gali" jedhe. 25 Innis yeruma sana ka'ee
fuula isaanii dura dhaabate; waan irra ciisaa
tures fudhatee Waaqa jajachaa mana ofii isaatti
qajeele. 26 Hundi isaaniis dinqifatanii Waaqa
jajan. Sodaadhaanis guutamanii, "Nu har'a
waan takkumaa hin ta'in argine" jedhan. 27
Ergasii Yesuus achii ba'ee qaraxxuu Lewwii
jedhamu tokko utuu inni iddoo itti qaraxa
walitti qaban taa'uu arge. Yesuusis, "Na duukaa
bu'i" jedheen. 28 Lewwiinis waan hunda dhiisee
ka'ee isa duukaa bu'e. 29 Lewwiinis mana isaatti
cidha guddaa Yesuusiif qopheesse; qaraxxoonnii
fi namoonni kaan baay'eenis isaan wajjin
nyaachaa turan. 30 Fariisonnii fi Barsiistonni
seeraa kanneen garee isaanii ta'an garuu,
"Isin maaliif qaraxxootaa fi cubbamoota wajjin
nyaattanii dhugdu?" jedhanii barattoota isaatti
guunguman. 31 Yesuus immoo deebisee akkana
isaaniin jedhe; "Ogeessi fayyaa tokko warra
dhukkubsataniif malee warra fayyaa qabaniif
hin barbaachisu. 32 Ani cubbamoota gara
qalbii jijjiirrannaatti waamuufin dhufe malee
qajeeltota waamuuf hin dhufne." 33 Isaanis,
"Barattoonni Yohannis yeroo baay'ee ni soomu;
ni kadhatus; barattoonni Fariisotaas akkasuma
godhu; barattoonni kee garuu ni nyaatu; ni
dhugus" jedhaniin. 34 Yesuus immoo akkana
jedhee deebise; "Isin utuu inni isaan wajjin jiruu
michoota misirrichaa soomsisuu ni dandeessuu?
35 Garuu yeroon itti misirrichi isaan biraa
fudhatamu ni dhufa; isaanis yeroo sana ni
soomu." 36 Innis akkana jedhee fakkeenya kana
isaanitti hime; "Namni uffata moofaa erbuuf
jedhee huccuu uffata haaraa tarsaasu tokko
iyyuu hin jiru. Yoo kun godhame, isaan uffata
haaraa sana tarsaasaniiru; erbeen haaraan sunis
uffata moofaa wajjin wal hin fudhatu. 37 Namni
daadhii wayinii haaraaqalqalloo moofaatti
naqu tokko iyyuu hin jiru. Yoo itti naqe
immoo daadhiin haaraan sun qalqalloo sana ni
dhoosa; daadhiin sun ni dhangala'a; qalqallichis
horoomaa ba'a. 38 Qooda kanaa daadhiin wayinii
haaraan qalqalloo daadhii wayinii haaraatti
naqamuu qaba. 39 Namni kam iyyuu erga
daadhii wayinii kan goge dhugee booddee
daadhii wayinii haaraa hin barbaadu; isaan,
'Daadhii wayinii kan goge wayya' jedhuutii."

6 Guyyaa Sanbataa tokko Yesuus lafa qotiisaa
midhaanii keessa darbaa ture; barattoonni
isaas asheetii midhaanii ciratanii harka
isaaniitiin sukkuummatanii nyaachuu jalqaban.
2 Fariisota keessaas tokko tokko, "Isin maaliif
waan Sanbataan hojjechuun hin eeyyamamne
hojjettu?" jedhanii gaafatan. 3 Yesuusis akkana
jedhee deebiseef; "Isin waan Daawit yeroo
innii fi miiltonni isaa beela'anitti godhe sana
takkumaa hin dubbifnee? 4 Inni mana Waaqaa
seenee buddeena qulqulleeffamekan luboota
qofaaf eeyyamame fudhatee nyaate. Warra isa
wajjin jiraniifis kenne." 5 Yesuusis, "Ilmi Namaa
Gooftaa Sanbataa ti" isaaniin jedhe. 6 Sanbata
biraas inni mana sagadaa seenee barsiisaa ture;
namichi harki isaa mirgaa irratti goge tokkos
achi ture. 7 Fariisonnii fi barsiistonni seeraa
Yesuusin himachuuf jedhanii sababa barbaadaa
turan; kanaafuu akka inni Sanbataan nama
fayyisu ilaaluuf isa gaadan. 8 Yesuus garuu
waan isaan yaadan beekee namicha harki irratti
goge sanaan, "Ka'ii fuula nama hundaa dura
dhaabadhu" jedhe. Innis ka'ee achi dhaabate. 9
Yesuusis, "Anis isinan gaafadha; Sanbataan isa
kamtu eeyyamamaa dha? Waan gaarii hojjechuu

moo waan hamaa hojjechuu? Lubbuu oolchuu
moo balleessuu?” isaaniin jedhe. 10 Gara galees
hunda isaanii ilaalee namichaan, “Harka kee
diriirfadhu” jedhe. Innis akkasuma godhe; harki
isaas guutumaan guutuutti fayye. 11 Fariisonnii
fi barsiistonni seeraa garuu akka malee aaranii
Yesuusin maal gochuu akka danda’an waliin
mari’achuu jalqaban. 12 Yesuusis guyyoota sana
keessaa gaaf tokko kadhannaadhaaf tulluutti ol
ba’e; halkan guutuus Waaqa kadhachaa bule.
13 Innis yommuu lafti bari’etti barattoota isaa
ofitti waamee nama kudha lama isaan keessaa
filate; ergamoota jedhees isaan moggaase.
14 Isaanis Simoon isa inni Phexros jedhee
moggaase, obboleessa isaa Indiriiyaas, Yaaqoob,
Yohannis, Fiiliphoos, Bartaloomewoos, 15
Maatewos, Toomaas, Yaaqoob ilma Alfewoos,
Simoon isa Hinaafticha jedhamee waamame, 16
Yihuudaa ilma Yaaqoob, Yihuudaa Keeriyoticha
isa Yesuusin dabarsee kenne. 17 Innis isaan
wajjin gad bu’ee iddoo diriiraa tokko irra
dhaabate. Tuunni barattoota isaa guddaanis
achi ture; namoonni Yihuudaa hunda keessaa,
Yerusaalem keessaa, biyya qarqara galaanaa
kan naannoo Xiiroosii fi Siidoonaatii dhufan
baay’een, 18 warri isa dhaga’uu fi dhukkuba
isaanii irraa fayyuuf dhufanis achi turan. Warri
hafuurota xuraa’oon dhiphachaa turanis ni
fayyan; 19 sababii humni isa keessaa ba’ee
hunduma isaanii fayyisaa tureef, namoonni
hundinuu isa tuquuf carraaqaa turan. 20 Innis
barattoota isaa ilaalee akkana jedhe: “Isin warri
hiyyeeyyiin eebbifamoo dha; mootummaan
Waaqaa kan keessaniitii. 21 Isin warri amma
beeloftan eebbifamoo dha; ni quuftuutii. Isin
warri amma boossan eebbifamoo dha; ni
kolfituutii. 22 Yommuu namoonni sababii Ilma
Namaatiif jedhanii isin jibban, yommuu isaan of
keessaa isin baasanii fi isin arrabsan, yommuu
isaan maqaa keessan akka waan hamaa tokkootti
tuffatan, isin eebbifamoo dha. 23 “Sababii gatiin
keessan samii keessatti guddaa ta’eef gaafa
sana ililchaatii gammachuudhaan buburraaqaa.
Abbootiin isaanii iyyuu akkasuma raajota
godhaniitii. 24 “Garuu warri sooreyyiin isiniif
wayyoo; isin jajjabina keessan argattaniirtuutii.
25 Warri amma quuftan isiniif wayyoo, beela’uuf
jirtuutii, warri amma kolfitan isiniif wayyoo;
wawwaachuu fi boo’uuf jirtuutii. 26 Yommuu
namni hundinuu isin saadu isiniif wayyoo;
abbootiin isaanii iyyuu akkanuma raajota sobaa
saadaa turaniitii. 27 “Ani garuu isin warra
na dhageessanitti nan hima; diinota keessan
jaalladhaa; warra isin jibbaniif waan gaarii
hojjedhaa; 28 warra isin abaaran eebbisaa; warra
isin miidhaniifis kadhadhaa. 29 Yoo namni
tokko maddii tokko si kabale, maddii kaanis itti
qabi. Yoo namni tokko kootii kee sirraa baafate
immoo, kittaa kee illee hin dhowwatin. 30
Nama si kadhatu hundumaaf kenni; yoo namni
kam iyyuu waan kan kee ta’e fudhate, akka
wanni sun siif deebifamu hin gaafatin. 31 Isinis
akkuma namoonni kaan akka isiniif godhan
barbaaddan sana isaaniif godhaa. 32 “Isin warra
isin jaallatan qofa yoo jaallattan, kun galata
maalii isinii qaba? Cubbamoonni iyyuu warra
isaan jaallatan ni jaallatuutii. 33 Isin yoo warra
waan gaarii isinii godhaniif waan gaarii gootan,
kun galata maalii isiniif qaba? Kana immoo
cubbamoonni iyyuu ni godhuutii. 34 Warruma
akka isiniif deebisan abdattaniif yoo liqeessitan
galata maalii argattu? ‘Cubbamoonni iyyuu’
hammuma liqeessan sana deebisanii argachuuf
jedhanii cubbamootaaf ni liqeessuutii. 35 Isin
garuu diinota keessan jaalladhaa; waan gaariis
isaaniif hojjedhaa; utuu waan isinii deebi’u
tokko illee hin abdatin isaaniif liqeessaa. Yoos
gatiin keessan guddaa ni ta’a; isinis ijoollee
Waaqa Waan Hundaa Olii ni taatu; inni warra hin
galateeffannee fi hamootaaf illee arjaadhaatii.
36 Akkuma abbaan keessan araara qabeessa
ta’e sana, isinis araara qabeeyyii ta’aa. 37
“Namatti hin murinaa; isinittis hin muramuutii.
Nama hin yakkinaa; isinis hin yakkamtanii.
Dhiifamas godhaa; dhiifamni isinii godhamaatii.
38 Kennaa; isiniifis ni kennamaa. Safartuun
gaariin itti hudumame, kan sochoofamee fi
guutamee irra dhangala’e bobaa keessanitti
isinii naqama. Safartuu ittiin safartaniinis isiniif
safaramaatii.” 39 Innis akkana jedhee fakkeenya

kana isaanitti hime; “Jaamaan tokko jaamaa
qajeelchuu ni danda’aa? Isaan lachuu boolla
keessa hin bu’anii? 40 Barataan barsiisaa isaatii
ol miti; namni guutumaan guutuutti leenjifame
hundinuu garuu akka barsiisaa isaa ni ta’a.
41 “Ati maaliif jirma ija kee keessa jiru arguu
dhiiftee huuba ija obboleessa keetii keessa
jiru ilaalta? 42 Ati utuu ofii keetii jirma ija
kee keessa jiru arguu hin danda’in, akkamitti
obboleessa keetiin, ‘Obboleessaa, kottu mee
ani huuba ija kee keessa jiru siif nan baasa’
jechuu dandeessa? Fakkeessituu nana, duraan
dursiitii jirma ija kee keessa jiru baafadhu;
ergasiis huuba ija obboleessa keetii keessa jiru
baasuudhaaf sirriitti argita. 43 “Mukni gaariin
ija gadhee naqatu tokko iyyuu hin jiru; mukni
gadheenis ija gaarii hin naqatu. 44 Tokkoon
tokkoon mukaa ija isaatiin beekama. Namoonni
muka qoraattii irraa harbuu, yookaan sokorruu
irraa wayinii hin ciran. 45 Namni gaariin waan
gaarii garaa isaa keessatti kuufate keessaa waan
gaarii baasa; namni hamaan immoo waan hamaa
garaa isaa keessatti kuufate keessaa waan hamaa
baasa. Waan garaa guute afaan dubbataatii.
46 “Isin waan ani jedhu hin hojjettan; yoos
maaliif, ‘Yaa Gooftaa, yaa Gooftaa’ naan jettu? 47
Namni gara koo dhufu, kan dubbii koo dhaga’ee
hojiidhaan argisiisu hundi maal akka fakkaatu
ani isinitti nan argisiisa. 48 Isaan nama mana
ijaaru, kan boolla gad fageessee qotee hundee
mana sanaa kattaa irra dhaabe tokko fakkaatu.
Sababii manichi sirriitti ijaarameef, lolaan
yeroo lola’ee humnaan itti bu’etti mana sana
sochoosuu hin dandeenye. 49 Namni dubbii koo
dhaga’ee hojiidhaan hin argisiifne garuu nama
lafa irratti mana hundee hin qabne ijaarratu
tokko fakkaata. Yeroo lolaan humnaan itti
bu’etti manni sun ni jige; guutumaan guutuuttis
diigame.”

7 Yesuus yeroo waan kana hundumaa namoota
isa dhaggeeffachaa turanitti himee fixatetti,
Qifirnaahom seene. 2 Achis tajaajilaan ajajaa
dhibbaa kan gooftaan isaa akka malee isa jaallatu
tokko dhukkubsatee du’uu ga’ee ture. 3 Ajajaan
dhibbaa sunis waa’ee Yesuus dhaga’ee akka inni
dhufee garbicha isaa fayyisuuf maanguddoota
Yihuudootaa isatti ergee kadhate. 4 Isaanis
yommuu gara Yesuus dhufanitti akkana jedhanii
jabeessanii isa kadhatan; “Ati waan kana isaaf
gochuun namicha kanaaf ni mala; 5 inni saba
keenya ni jaallataatii; mana sagadaas nuuf
ijaareera.” 6 Kanaafuu Yesuus isaan wajjin
deeme. Yeroo inni manichatti dhi’aatetti ajajaan
dhibbaa sun akkana jedhee michoota isaa
Yesuusitti erge; “Yaa gooftaa of hin rakkisin; ati
bantii mana koo jala seenuun naaf hin maluutii.
7 Sababiin ani ofii koo akka nama gara kee
dhufuun maluufitti hin ilaaliniif iyyuu kanuma.
Garuu dubbicha qofa dubbadhu; tajaajilaan koo
ni fayyaatii. 8 Ani mataan koo iyyuu nama
taayitaa jala jiruu dha; loltootas of jalaa qaba.
Isa tokkoon, ‘Deemi’ nan jedha; innis ni deema;
isa kaaniin immoo, ‘Kottu’ nan jedha; innis ni
dhufa. Tajaajilaa kootiinis, ‘Waan kana hojjedhu’
nan jedha; innis ni hojjeta.” 9 Yesuus yommuu
waan kana dhaga’etti isa dinqifate; namoota
isa duukaa bu’aa turanittis garagalee, “Ani
isinittin hima; ani amantii guddaa akkanaa
Israa’el keessatti iyyuu hin arganne” jedhe. 10
Yommuu namoonni ergamanii turan manatti
deebi’anitti garbichi sun fayyee isaan eege.
11 Yesuus ergasii magaalaa Naayin jedhamtu
tokko dhaqe; barattoonni isaatii fi namoonni
baay’eenis isa wajjin dhaqan. 12 Yommuu inni
karra magaalattiitti dhi’aatetti jarri tokko nama
du’e tokko baatanii isatti dhufan; namichi
du’e sunis haadha isaatiif ilma tokkicha ture;
haati isaas haadha hiyyeessaa turte. Namoonni
magaalattii baay’eenis ishee wajjin turan. 13
Gooftaanis yommuu ishee argetti na’eefii,
“Hin boo’in” jedheen. 14 Innis itti dhi’aatee
wasaasaa reeffa sanaa tuqe; warri reeffa baatanis
ni dhaabatan. Innis, “Gurbayyoo, ani siin
nan jedhaa, ka’i!” jedheen. 15 Gurbaan du’e
sunis ka’ee taa’ee dubbachuu jalqabe; Yesuusis
deebisee haadha isaatti isa kenne. 16 Hundi
isaanii ni sodaatan; “Raajiin guddaan nu keessaa
argameera. Waaqnis saba isaa gargaaruuf
dhufeera” jedhanii Waaqaaf ulfina kennan. 17
Oduun waa’ee Yesuus kunis Yihuudaa guutuu

fi biyya naannoo sana jiru hundumaa keessa
faffaca'e. 18 Barattoonni Yohannis waa'ee
waan kana hundaa isatti himan. Yohannisis
isaan keessaa nama lama ofitti waamee, 19
"Inni dhufuuf jiru si'i moo yookaan kan biraa
eegganna?" jedhee gaafachuudhaaf Gooftaatti
isaan erge. 20 Namoonni sunis yommuu
gara Yesuus dhufanitti, "Yohannis cuuphaan,
'Inni dhufuuf jiru sun si'i moo yookaan kan
biraa eegganna?' jedhee gaafachuudhaaf sitti
nu ergeera" jedhaniin. 21 Yesuusis yeruma
sana namoota dhibee, dhukkubaa fi hafuura
hamaa qaban hedduu fayyise; warra jaamaa
turan baay'eedhaafis agartuu deebise. 22
Innis akkana jedhee ergamoota sanaaf deebii
kenne; "Deebi'aatii waan argitanii fi waan
dhageessan Yohannisitti himaa; jaamonni ni
argu; warri naafatan ni deemu; warri lamxaa'an
ni qulqullaa'u; warri duudan ni dhaga'u;
warri du'an ni ka'u; hiyyeeyyiifis wangeelli ni
lallabama. 23 Namni natti hin gufanne kam iyyuu
eebbifamaa dha." 24 Erga ergamoonni Yohannis
ba'anii qajeelanii booddee Yesuus akkana jedhee
waa'ee Yohannis namootatti himuu jalqabe;
"Isin maal arguuf gammoojjiitti gad baatan?
Shambaqqoo qilleensi raasu moo? 25 Yoos maal
arguu baatan ree? Nama uffata miidhagaa uffate
moo? Lakki, warri uffata miidhagaa uffatanii
qananiidhaan jiraatan masaraawwan keessa
jiru. 26 Garuu isin maal arguu baatan? Raajii
moo? Eeyyee; ani isinittin hima; kan raajii iyyuu
caalu. 27 Kunis isa waa'een isaa akkana jedhamee
barreeffamee dha: "'Kunoo, ani ergamaa koo
isa fuula kee duraan karaa kee qopheessu,
fuula kee dura nan erga.' 28 Ani isinittin
hima; namoota dubartoota irraa dhalatan
keessaa namni Yohannis cuuphaa caalu tokko
iyyuu hin jiru; namni mootummaa Waaqaa
keessatti nama hundumaa gad ta'e garuu isa ni
caala." 29 Namoonni hundi, qaraxxoonni iyyuu
waan harka Yohannisitti cuuphamanii turaniif
yommuu dubbii Yesuus dhaga'anitti, karaan
Waaqaa qajeelaa ta'uu isaa mirkaneessan. 30
Fariisonnii fi beektonni seeraa garuu sababii
harka Yohannisitti hin cuuphaminiif kaayyoo
Waaqni isaaniif qabu fudhachuu didan. 31 Yesuus
itti fufee akkana jedhe; "Yoos ani namoota
dhaloota kanaa maaliinan wal fakkeessuu
danda'a ree? Isaan maal fakkaatu? 32 Isaan
akkuma ijoollee iddoo gabaa taa'anii wal
waamanii akkana jedhanii ti: "'Nu ulullee
isinii afuufne; isin garuu hin sirbine; faaruu
boo'ichaas faarsine; isin garuu hin boonye.' 33
Yohannis cuuphaan yeroo dhufetti buddeena
hin nyaatu, daadhii wayiniis hin dhugu tureetii;
isin immoo, 'Inni hafuura hamaa qaba' jettu.
34 Ilmi Namaa nyaachaa, dhugaas dhufe; isin
immoo, 'Kunoo albaadhessaa fi machaa'aa,
michuu qaraxxootaatii fi cubbamootaa' jettu.
35 Ogummaan garuu ijoollee ishee hundumaan
mirkaneeffamti." 36 Fariisota keessaa namichi
tokko akka inni isa wajjin nyaatuuf Yesuusin
affeere; innis mana Fariisichaa dhaqee
maaddiitti dhi'aate. 37 Dubartiin cubbamtuun
magaalaa sanaa tokkos yommuu akka Yesuus
mana Fariisichaatti waa nyaachaa jiru bartetti
bilqaaxxii albaasxiroositti shittoo qabattee
dhufte. 38 Isheenis boo'aa dugda isaa duubaan
miilla isaa bira dhaabattee imimmaan isheetiin
miilla isaa jiisuu jalqabde. Rifeensa mataa
isheetiinis miilla isaa haqxee, dhungattees
miilla isaa shittoo dibde. 39 Fariisichi isa
affeere sunis waan kana argee, "Namichi kun
utuu raajii ta'ee, dubartiin isa tuqxu kun
eenyu akka taate, nama akkamiis akka taate ni
beeka ture; isheen cubbamtuudhaatii" jedhee
garaa isaa keessatti yaade. 40 Yesuus immoo,
"Yaa Simoon, ani waanan sitti himu tokko
qaba" jedheen. Innis, "Yaa barsiisaa natti
himi" jedhe. 41 Yesuusis akkana jedheen;
"Namoonni lama nama maallaqa liqeessu tokko
irraa maallaqa liqeeffatan. Inni tokko diinaarii
dhibba shan liqeeffate; kaan immoo diinaarii
shantama liqeeffate. 42 Jarri lachuu waan isaaf
kaffalan dhabnaan dhiiseef. Egaa jara lamaan
keessaa kamtu caalaa isa jaallata?" 43 Simoonis
deebisee, "Isa liqiin guddaan dhiifameef sana
natti fakkaata" jedheen. Yesuusis, "Ati dhugaa
dubbatte" isaan jedhe. 44 Innis gara dubartittiitti
garagalee Simooniin akkana jedhe; "Dubartii

kana argitaa? Ani mana kee nan dhufe. Ati
bishaan miillaa illee naaf hin kennine; isheen
garuu imimmaan isheetiin miilla koo dhiqxee
rifeensa mataa isheetiin haqxe. 45 Ati na hin
dhunganne; dubartiin kun garuu yeroo ani
ol seenee jalqabdee miilla koo dhungachuu
hin dhiifne. 46 Ati Zayitii iyyuu mataa koo
hin dibne; isheen garuu miilla koo shittoo
dibde. 47 Kanaafuu ani sittin hima; sababii
jaalalli ishee guddaa ta'eef cubbuun ishee
baay'een sun isheef dhiifameera. Kan xinnoon
dhiifameef garuu jaalalli isaa xinnoo dha."
48 Yesuusis dubartittiidhaan, "Cubbuun kee
siif dhiifameera" jedhe. 49 Warri isa wajjin
maaddiitti dhi'aatanii turanis, "Namni cubbuu
iyyuu namaa dhiisu kun eenyu?" jedhanii
garaa isaaniitti yaaduu jalqaban. 50 Yesuusis
dubartittiidhaan, "Amantiin kee si fayyiseera;
nagaan deemi" jedhe.

8 Yesuusis ergasii wangeela mootummaa
Waaqaa lallabaa magaalaa tokko irraa gara
magaalaa biraatti, ganda tokko irraas gara ganda
biraatti naanna'aa ture. Warri Kudha Lamaanis
isa wajjin turan; 2 dubartoonni hafuurota hamoo
fi dhibee irraa fayyifaman tokko tokkos isa
wajjin turan; isaanis Maariyaam ishee Magdalaa
kan hafuuronni hamoon torba ishee keessaa
ba'an, 3 Yohaanaa niitii Kuuzaa isa eegduu mana
Heroodis turee, Suusanaa fi dubartoota biraa
baay'ee turan. Dubartoonni kunneenis waan
qabaniin Yesuusii fi barattoota isaa tajaajilaa
turan. 4 Yeroo tuunni guddaan walitti qabamee
namoonnis magaalaa gara garaatii gara isaa
dhufanitti Yesuus akkana jedhee fakkeenya kana
isaanitti hime: 5 "Namichi sanyii facaasu tokko
sanyii facaafachuu ba'e. Utuu inni facaasaa
jiruus sanyiin tokko tokko karaa irra bu'ee irra
ejjetame; simbirroonnis nyaatanii fixan. 6 Kaan
immoo lafa kattaa irra bu'e; innis waan jiidha
hin qabneef yeroo biqiletti ni goge. 7 Sanyiin
biraas qoraattii keessa bu'e; qoraattiin sunis
biqiltuu sana wajjin guddatee isa hudhe. 8
Ammas sanyiin kaan biyyoo gaarii irra bu'e.
Ni biqile; ijas dachaa dhibba naqate." Innis
yommuu waan kana dubbatetti lallabee, "Namni
gurra dhaga'u qabu haa dhaga'u" jedhe. 9
Barattoonni isaas hiikkaan fakkeenya kanaa
maal akka ta'e isa gaafatan. 10 Innis akkana
jedhe; "Icciitii mootummaa Waaqaa beekuun
isinii kennameera; warra kaanitti garuu ani
fakkeenyaan nan dubbadha; kunis, '"Akka
isaan utuma ilaalanuu hin argineef, utuma
dhaga'anuus, hin hubanneef.' 11 "Hiikkaan
fakkeenyichaa kanaa dha: Sanyiin sun dubbii
Waaqaa ti. 12 Sanyiin karaa irraa sun namoota
dubbicha dhaga'anii garuu akka isaan amananii
hin fayyineef diiyaabiloos dhufee dubbicha
garaa isaanii keessaa fudhatuu dha. 13 Sanyiin
lafa kattaa irraa sunis warra yommuu dubbicha
dhaga'anitti gammachuudhaan fudhatanii dha;
isaan garuu hidda hin qaban. Yeroof amanu
malee yeroo qorumsaatti ni ganu. 14 Sanyiin
qoraattii keessa bu'es warra dubbicha dhaga'anii
dha; isaanis akkuma karaa isaanii itti fufaniin
yaaddoo jireenyaatiin, badhaadhummaa fi
qananiidhaan hudhamu; hin bilchaatanis.
15 Sanyiin biyyoo gaarii irraa garuu warra
garaa tolaa fi gaariidhaan dubbicha dhaga'anii
jabeessanii qabatanii obsaan ija naqatan
argisiisa. 16 "Namni kam iyyuu ibsaa qabsiisee
okkotee keessa hin dhoksu yookaan siree jala
hin kaa'u. Qooda kanaa akka warri ol seenan ifa
arguu danda'aniif baattuu ibsaa irra kaa'u. 17
Wanni dhokfamee utuu hin mul'ifamin hafu,
wanni haguugamee utuu hin beekamin hafu
yookaan utuu ifatti hin baafamin hafu tokko
iyyuu hin jiruutii. 18 Kanaaf akkamitti akka
dhaggeeffattan qalbeeffadhaa. Kan qabu kamiif
iyyuu itti dabalamee ni kennama; kan hin qabne
kam iyyuu garuu wanni inni waan qabu of
se'u iyyuu isa irraa fudhatama." 19 Haatii fi
obboloonni Yesuus isa arguu dhufan; garuu
sababii baay'ina namaatiif isa bira ga'uu hin
dandeenye. 20 Namni tokkos, "Haati keetii
fi obboloonni kee si arguu barbaadanii ala
dhadhaabatanii jiru" jedhee isatti hime. 21 Innis,
"Haati kootii fi obboloonni koo warra dubbii
Waaqaa dhaga'anii hojii irra oolchanii dha"
jedhee deebise. 22 Gaaf tokko Yesuus barattoota
isaatiin, "Kottaa galaana gama ceenaa" jedhe.

Kanaafuu isaan bidiruu yaabbatanii qajeelan.
23 Inni utuu isaan bidiruudhaan deemaa
jiranuu hirribni qabee rafe. Bubbeen tokkos
galaana sana irratti ka'ee, bidiruun sun
bishaaniin guutamuu jalqabe; isaanis balaa
guddaa keessa seenan. 24 Barattoonnis dhaqanii,
"Yaa Gooftaa, yaa Gooftaa, nu dhumuuf
jirra!" jedhanii isa dammaqsan. Innis ka'ee
bubbee fi bishaan raafamaa ture sana ifate;
bubbeen sunis gab jedhe; wanni hundinuus
ni tasgabbaa'e. 25 Barattoota isaas, "Amantiin
keessan eessa jira?" jedhee gaafate. Isaanis
sodaa fi dinqifannaadhaan, "Namichi bubbee
fi bishaan illee ajaju kun eenyu? Isaanis ni
ajajamuuf" jedhanii wal gaafatan. 26 Isaanis
gara biyya Gergeesenoon ishee galaanaan gama
fuullee Galiilaatti argamtuutti bidiruudhaan
ce'an. 27 Yommuu Yesuus qarqara galaanaatti
bu'ettis namichi magaalaa sanaa kan hafuura
hamaadhaan qabamee ture tokko isatti dhufe.
Namichi kun yeroo dheeraadhaaf uffata hin
uffatu ture; awwaala gidduu jiraata malee
mana keessa hin jiraatu ture. 28 Innis yommuu
Yesuusin argetti iyyee miilla isaa irratti kufe;
sagalee ol fudhatee iyyees, "Yaa Yesuus Ilma
Waaqa Waan Hundaa Olii, ati maal narraa
barbaadda? Ani sin kadhadha; na hin dhiphisin!"
jedhe. 29 Yesuus akka hafuurri xuraa'aan sun
namicha keessaa ba'u ajajee tureetii. Hafuurri
sunis yeroo baay'ee itti ka'aa ture; namichi
sun yoo harkaa fi miilli isaa foncaan hidhamee
eegamaa ture iyyuu, hidhaa isaa of irraa
kukkutee, hafuura hamaa sanaan gara lafa
namni hin jirreetti geeffamaa ture. 30 Yesuusis,
"Maqaan kee eenyu?" jedhee isa gaafate.
Innis sababii hafuuronni hamoon baay'een
isatti galanii turaniif, "Leegewoon" jedhee
deebise. 31 Hafuuronni hamoon sunis akka
inni akka isaan Qilee keessa bu'an isaan hin
ajajneef Yesuusin kadhatan. (Abyssos g12) 32
Hoomaan booyyee guddaan isaas gaara irra achi
dheedaa ture. Hafuuronni hamoon sunis akka
inni akka isaan booyyeewwan sanatti galaniif
isaanii eeyyamu Yesuusin kadhatan; innis ni
eeyyameef. 33 Yommuu hafuuronni hamoon
sun namicha keessaa ba'anii booyyeewwanitti
galanitti, hoomaan sun ededa hallayyaa irraa
gad furguggifamee galaanatti nam'ee liqimfame.
34 Warri booyyeewwan tiksan sunis yommuu
waan ta'e sana arganitti, baqatanii magaalaa fi
baadiyyaatti waan kana odeessan; 35 namoonnis
waan ta'e sana ilaaluu ba'an. Isaanis yommuu
gara Yesuus dhufanitti namicha hafuuronni
hamoon keessaa ba'an sana wayyaa uffatee,
qalbii isaattis deebi'ee miilla Yesuus jala
taa'ee argan; ni sodaatanis. 36 Warri waan
kana arganii turanis namichi hafuura hamaan
qabame sun akkamitti akka fayye namootatti
odeessan. 37 Kana irratti namoonni biyya
Gergeesenoon hundinuu waan sodaadhaan
guutamaniif akka Yesuus isaan biraa deemu
isa kadhatan. Innis bidiruu yaabbatee achii
deeme. 38 Namichi hafuuronni hamoon keessaa
ba'an sun Yesuus wajjin deemuuf isa kadhate;
Yesuus garuu akkana jedhee of biraa isa deebise;
39 "Mana keetti deebi'iitii wanni Waaqni siif
godhe hammam guddaa akka ta'e odeessi."
Namichis dhaqee wanni Yesuus isaaf godhe
hammam guddaa akka ta'e magaalaa sana
hunda keessatti odeesse. 40 Yommuu Yesuus
deebi'etti namoonni baay'een isa simatan.
Hundi isaanii isa eeggachaa turaniitii. 41
Namichi Yaa'iiros jedhamu, bulchaan mana
sagadaa tokko dhufee miilla Yesuus irratti
kufee akka inni mana isaa dhaqu isa kadhate;
42 sababiin isaas intalli isaa tokkittiin, durbi
umuriin ishee gara waggaa kudha lamaa ta'u
tokko du'uu geessee turte. Utuu Yesuus deemaa
jiruu namoonni qixa hundaan dhiibanii hafuura
isa kutuu ga'an. 43 Dubartiin dhiigni ishee
waggaa kudha lama dhangala'aa ture tokkos
achi turte; garuu namni tokko iyyuu ishee
fayyisuu hin dandeenye. 44 Isheenis dugda
isaa duubaan dhuftee handaara uffata isaa
tuqxe; dhiigni ishees yommusuma cite. 45
Yesuusis, "Eenyutu na tuqe?" jedhee gaafate.
Yommuu hundi isaanii haalanitti Phexros,
"Yaa barsiisaa namoonni tuutta'anii si dhiibaa
jiru" jedhe. 46 Yesuus garuu, "Namni wayii na
tuqeera; ani akka humni na keessaa ba'e nan

beekaa" jedhe. 47 Dubartittiinis akka utuu hin
beekamin deemuu hin dandeenye hubannaan
hollachaa dhuftee miilla isaa irratti kufte.
Isheenis maaliif akka isa tuqxee fi akkamittis
akka yommusuma fayyite namoota sana hunda
duratti dubbate. 48 Kana irratti inni, "Yaa
intalaa, amantiin kee si fayyiseera. Nagaan
deemi" jedheen. 49 Utuu Yesuus dubbachaa
jiruus namni tokko mana Yaa'iiroos bulchaa
mana sagadaatii dhufee, "Intalli kee duuteerti;
ati si'achi barsiisicha hin rakkisin" jedhe. 50
Yesuus garuu yommuu dhaga'etti Yaa'iiroosiin,
"Amani malee hin sodaatin; isheen ni fayyitii"
jedhe. 51 Inni yommuu mana Yaa'iiroos ga'etti
Phexros, Yohannisii fi Yaaqoob akkasumas abbaa
fi haadha intalattii malee akka namni tokko
iyyuu isa wajjin ol seenu hin eeyyamne. 52 Kana
irratti namoonni hundinuu isheef wawwaachaa,
faarsaas turan. Yesuus garuu, "Hin boo'inaa;
isheen ni rafti malee hin duuneetii" jedhe. 53
Isaan immoo akka isheen duute waan beekaniif
isatti kolfan. 54 Inni garuu harka ishee qabee,
"Intala ko, ka'i!" jedhe. 55 Hafuurri ishees ni
deebi'e; isheenis yommusuma kaatee dhaabatte.
Ergasii Yesuus akka isaan waan isheen nyaattu
isheef kennan isaanitti hime. 56 Abbaa fi haati
ishees ni dinqifatan; inni garuu akka isaan waan
ta'e sana nama tokkotti illee hin himne isaan
ajaje.

9 Yesuus warra Kudha Lamaan walitti waamee,
akka isaan hafuurota hamoo hunda baasanii fi
akka dhibeewwan fayyisaniif humnaa fi taayitaa
kenneef; 2 inni akka isaan mootummaa Waaqaa
labsanii fi akka dhukkubsattoota fayyisaniif
isaan erge. 3 Akkanas isaaniin jedhe; "Adeemsa
keessaniif waan tokko illee jechuunis ulee
yookaan korojoo yookaan buddeena yookaan
maallaqa akkanumas kittaa lama hin qabatinaa.
4 Mana seentan kam iyyuu keessa hamma
magaalaa sanaa baatanitti achuma turaa. 5
Yoo namoonni isin simachuu baatan, magaalaa
isaaniitii ba'aatii akka ragaa isaanitti ta'uuf
awwaara miilla keessanii dhadha'adhaa." 6
Isaanis achii ba'anii iddoo hundatti wangeela
lallabaa, namootas fayyisaa ganda tokko irraa
gara ganda kaanii deemaa turan. 7 Heroodis
bulchaan waa'ee waan ta'aa ture hundaa
dhaga'e. Innis waan namoonni tokko tokko
Yohannis cuuphaan warra du'an keessaa
kaafameera jechaa turaniif, 8 warri kaanis
Eeliyaas mul'ateera jechaa waan turaniif, warri
kaan immoo raajota durii keessaa inni tokko
du'aa ka'eera jechaa waan turaniif akka malee
burjaaja'e. 9 Heroodis garuu, "Ani Yohannisin
mataa isaa kuteen ture. Yoos namichi ani
waa'ee isaa waan akkanaa dhaga'u kun eenyu
ree?" jedhe. Yesuusin arguufis ni hawwa
ture. 10 Ergamoonnis yommuu deebi'anitti
waan hojjetanii turan Yesuusitti himan. Innis
ofitti isaan fudhate; isaanis ofumaan gara
magaalaa Beetisayidaa jedhamtuu dhaqan; 11
namoonni baay'een garuu waan kana beekanii
isa duukaa bu'an. Innis isaan simatee waa'ee
mootummaa Waaqaa isaanitti hime; warra
fayyuun isaan barbaachises ni fayyise. 12
Gara galgalaatti warri Kudha Lamaan gara isaa
dhufanii, "Waan nu as gammoojjii keessa jirruuf,
akka namoonni kunneen gara gandootaatii fi
baadiyyaa naannoo kana jiranii dhaqanii waan
nyaatanii fi iddoo bultii barbaadataniif isaan gad
dhiisi" jedhaniin. 13 Inni immoo, "Isinuu waan
isaan nyaatan kennaafii" jedhee deebise. Isaanis,
"Nama kana hundaaf nyaata yoo dhaqnee binne
malee nu buddeena shanii fi qurxummii lama
qofa qabna" jedhanii deebisan. 14 Dhiira gara
kuma shantu achi ture. Inni garuu barattoota
isaatiin, "Garee tokkoon tokkoon isaa gara nama
shantama shantamaa qabuun isaan teessisaa"
jedhe. 15 Barattoonnis akkasuma godhan; namni
hundis ni taa'e. 16 Innis buddeena shananii fi
qurxummii lamaan fuudhee, gara samii ol ilaalee
galata galchee caccabse. Ergasii akka isaan
namootaaf dhi'eessaniif barattootatti kenne.
17 Isaan hundi nyaatanii quufan; barattoonnis
hurraa'aa hambifame gundoo kudha lama
guutuu walitti qaban. 18 Gaaf tokko Yesuus
kophaa isaa kadhannaa irra ture; barattoonni
isaas isa wajjin turan. Innis, "Namoonni anaan
eenyu jedhu?" jedhee isaan gaafate. 19 Isaanis,
"Namoonni tokko tokko inni Yohannis Cuuphaa

dha jedhu; warri kaan inni Eeliyaas jedhu;
kaan immoo raajota durii keessaa isa tokkotu
du'aa ka'e jedhu" jedhanii deebisan. 20 Innis,
"Isin hoo? Eenyu anaan jettu?" jedhee gaafate.
Phexrosis, "Ati Kiristoos Waaqaa ti" jedhee
deebise. 21 Yesuusis akka isaan waan kana
nama tokkotti illee hin himneef jabeessee
isaan akeekkachiise. 22 Innis, "Ilmi Namaa
waan hedduun dhiphachuu, maanguddootaan,
luboota hangafootaa fi barsiistota seeraatiin
tuffatamuu, ajjeefamuu fi guyyaa sadaffaatti
immoo du'aa ka'uu qaba" jedhe. 23 Ergasii
inni hunduma isaaniitiin akkana jedhe; "Namni
kam iyyuu yoo na faana dhufuu barbaade, inni
of haa ganu; fannoo isaa guyyuma guyyaan
baadhatees na duukaa haa bu'u. 24 Namni
lubbuu isaa oolfachuu barbaadu kam iyyuu
lubbuu isaa ni dhabaatii; garuu namni naaf
jedhee lubbuu isaa dhabu kam iyyuu lubbuu
isaa ni oolfata. 25 Namni yoo addunyaa guutuu
argatee ofii isaa immoo dhabe yookaan yoo
gatame inni bu'aa maalii argata? 26 Nama
anattii fi dubbii kootti qaana'u kam iyyuu Ilmi
Namaa yommuu ulfina isaatiin, ulfina Abbaatii fi
ulfina ergamoota qulqulluutiin dhufutti isatti ni
qaana'a. 27 "Ani dhuguman isinitti hima; warra
as dhadhaabachaa jiran keessaa namoonni
tokko tokko utuu mootummaa Waaqaa hin argin
du'a hin dhandhaman." 28 Yesuus erga waan
kana dubbatee gara guyyaa saddeetii booddee
Phexros, Yohannisii fi Yaaqoobin fudhatee
kadhannaadhaaf tulluu tokkotti ol ba'e. 29
Utuu inni kadhachaa jiruus bifti fuula isaa
geeddarame; uffanni isaas adii calaqqisu ta'e.
30 Kunoo namoonni lama jechuunis Musee fi
Eeliyaas, ulfina guddaadhaan mul'atanii Yesuus
wajjin haasa'aa turan. 31 Isaanis ulfinaan
mul'atanii waa'ee addunyaa kana irraa deemuu
isaa kan inni Yerusaalemitti raawwachuuf jiru
sanaa dudubbachaa turan. 32 Phexrosii fi warri
isa wajjin turan garuu akka malee mugan;
yeroo dammaqanitti immoo ulfina Yesuusii
fi namoota Yesuus wajjin dhadhaabachaa
turan lamaan argan. 33 Phexrosis akkuma
namoonni sun Yesuus biraa deemuu jalqabaniin,
"Yaa Gooftaa, as jiraachuun nuuf gaarii dha.
Daasii sadii jechuunis tokko siif, tokko Museef,
tokko immoo Eeliyaasiif ni ijaarra" jedhe.
Inni waan dubbatu hin beeku ture. 34 Utuma
inni dubbachaa jiruu duumessi tokko dhufee
isaan haguuge; isaanis yommuu duumessa sana
keessa seenanitti ni sodaatan. 35 Sagaleen,
"Kun Ilma koo isa ani filadhee dha; isinis isa
dhaga'aa" jedhu tokko duumessicha keessaa
dhufe. 36 Yommuu sagaleen sun dubbatetti,
Yesuus kophaa isaa argame. Barattoonnis ni
cal'isan malee waan argan keessaa tokko illee
yeroo sanatti nama tokkottuu hin himne.
37 Guyyaa itti aanu, yommuu isaan tulluu
irraa gad bu'anitti namoonni baay'een isatti
dhufan. 38 Namoota sana keessaas namichi
tokko iyyee akkana jedhe; "Yaa Barsiisaa akka
ati ilma koo naa ilaaltu sin kadhadha; inni
anaaf mucaa tokkichaatii. 39 Hafuurri wayii
itti ka'a; gurbichis akkuma tasaa iyya; hafuurri
sun lafaan dha'ee isa dhidhiitachiisa. Gurbichis
hoomacha afaaniin baasa; hafuurichi dafee
irraa hin galu; yeroo hundas isa miidha. 40
Ani akka hafuura sana baasaniif barattoota kee
nan kadhadhe; isaan garuu hin dandeenye." 41
Yesuusis deebisee, "Isin dhaloota hin amannee
fi jal'aa nana; ani hamma yoomiitti isin wajjin
jiraadha? Hamma yoomiittis isinii obsa?" jedhe.
Namichaanis, "Mee ilma kee as fidi" jedhe.
42 Utuma gurbaan sun gara Yesuus dhufaa
jiruus, hafuurri hamaan sun lafaan dha'ee isa
dhidhiitachiise. Yesuus garuu hafuura xuraa'aa
sana ifate; gurbichas fayyisee abbaa isaatiif
kenne. 43 Hundumti isaaniis humna Waaqaa
isa jabaa sana ni dinqifatan. Utuu hundi isaanii
waan Yesuus hojjete sana dinqisiifachaa jiranuu
inni barattoota isaatiin akkana jedhe; 44 "Waan
ani isinitti himuuf jiru of eeggannaadhaan
dhaggeeffadhaa: Ilmi Namaa dabarfamee harka
namootaatti ni kennama." 45 Isaan garuu dubbii
kana hin hubanne. Akka isaaniif hin galleefis
isaan jalaa dhokfamee ture; isaan waa'ee waan
kanaa isa gaafachuus ni sodaatan. 46 Isaan
keessaa namni nama hundumaa caalu eenyu
akka ta'e barattoota gidduutti wal falmiin ka'e.

47 Yesuusis waan isaan garaatti yaadan beekee
mucaa xinnaa tokko fidee of bira dhaabe; 48
akkanas isaaniin jedhe; “Namni mucaa xinnaa
kana maqaa kootiin simatu kam iyyuu na
simata; namni na simatus isa na erge sana
simata; namni isin hundaa gad ta’e inni hunda
caalaatii.” 49 Yohannisis, “Yaa Barsiisaa, nu
utuu namni tokko maqaa keetiin hafuurota
hamoo baasuu arginee waan inni nu duukaa
hin buuneef isa dhowwine” jedhe. 50 Yesuus
garuu, “Isa hin dhowwinaa; namni isiniin hin
mormine kam iyyuu gara keessan jiraatii”
jedhe. 51 Yesuusis yommuu yeroon inni itti
gara samiitti ol fudhatamu ga’etti Yerusaalem
dhaquuf hidhatee ka’e. 52 Innis ergamoota
of dura erge; isaanis waan isa barbaachisu
qopheessuudhaaf ganda Samaariyaa tokko
seenan. 53 Namoonni naannoo sanaa garuu
sababii inni fuula isaa Yerusaalemitti deebifatee
deemaa tureef isa hin simanne. 54 Barattoonni
isaa jechuunis Yaaqoobii fi Yohannis yommuu
waan kana arganitti, “Yaa Gooftaa, akka inni
isaan balleessuuf, akka nu samii irraa ibidda
gad waamnu barbaaddaa?” jedhan. 55 Yesuus
garuu garagalee isaan ifate. 56 Isaanis darbanii
ganda biraa dhaqan. 57 Utuu isaan karaa
deemaa jiranuus namichi tokko Yesuusiin, “Ani
iddoo ati dhaqxu hundatti si duukaa nan bu’a”
jedhe. 58 Yesuusis deebisee, “Waangoonni boolla
qabu; simbirroonnis man’ee qabu; Ilmi Namaa
garuu iddoo itti mataa isaa irkifatu illee hin
qabu” jedhe. 59 Nama biraatiinis, “Na duukaa
bu’i!” jedhe. Namichi garuu, “Yaa Gooftaa, dura
akka ani dhaqee abbaa koo awwaalladhu naa
eeyyami” jedhee deebise. 60 Yesuusis, “Warri
du’an du’aa isaanii haa awwaallatan; ati garuu
dhaqiitii mootummaa Waaqaa lallabi” jedheen.
61 Ammas namni biraa, “Yaa Gooftaa, anis si
duukaa nan bu’a; garuu dura akka ani dhaqee
maatii kootti nagaa dhaamadhu naa eeyyami”
jedhe. 62 Yesuusis deebisee, “Namni harkaan
hordaa qabatee of duuba ilaalu kam iyyuu
mootummaa Waaqaatiif hin malu” jedhe.

10 Kana booddee Gooftaan namoota biraa 72
muudee gara magaalaawwanii fi lafa ofii
dhaquuf ture hundaatti lama lamaan of dura
isaan erge. 2 Akkanas isaaniin jedhe; “Midhaan
walitti qabamu baay’ee dha; hojjettoonni garuu
muraasa. Kanaaf akka Gooftaan midhaan sanaa
gara lafa qotiisaa midhaan isaatti hojjettoota
erguuf isa kadhadhaa. 3 Deemaa! Ani akka
ilmoolee hoolaa gara gidduu yeeyyiitti isin erga.
4 Borsaa yookaan korojoo yookaan kophee hin
qabatinaa; karaa irrattis nama tokko illee nagaa
hin gaafatinaa. 5 “Yeroo mana tokko seentanitti
dursaatii, ‘Nagaan mana kanaaf haa ta’u’ jedhaa.
6 Yoo namni nagaa achi jiraate, nagaan keessan
isaaf ta’a; yoo kanaa achii nagaan keessan isiniif
deebi’a. 7 Waan isaan isinii kennan hunda
nyaachaa, dhugaas achuma turaa; hojjetaaf
mindaa isaa argachuun ni malaatii. Manaa
gara manaatti hin labinaa. 8 “Yeroo magaalaa
tokko seentanii simatamtanitti waanuma isinii
dhi’aate nyaadhaa. 9 Dhukkubsattoota achi
jiran fayyisaatii, ‘Mootummaan Waaqaa isinitti
dhi’aateera’ jedhaa isaanitti himaa. 10 Yoo
magaalaa tokko seentanii isin simachuu baatan
garuu gara daandii magaalaatti ba’aatii akkana
jedhaa; 11 ‘Nu akka akeekkachiisa isinii ta’uuf
awwaara magaalaa keessanii illee miilla keenya
irraa dhadha’anna. Ta’us waan kana beekaa:
Mootummaan Waaqaa dhi’aateera.’ 12 Ani
isinittin hima; gaafas magaalaa sana irra
Sodoomiif ni salphata. 13 “Yaa Koraaziin siif
wayyoo! Yaa Beetisayidaa siif wayyoo! Hojiin
dinqii kan isin keessatti hojjetame sun utuu
Xiiroosii fi Siidoonaa keessatti hojjetamee
jiraatee isaan silaa yeroo dheeraan dura uffata
gaddaa uffatanii, daaraa keessas tataa’anii qalbii
jijjiirratu turan. 14 Garuu guyyaa murtiitti
isin irra Xiiroosii fi Siidoonaaf ni salphata.
15 Atis yaa Qifirnaahom, hamma samiitti ol
kaafamtaa? Lakki, Sii’oolitti gad buuta. (Hadēs g86)
16 “Namni isin dhaga’u kam iyyuu na dhaga’a;
namni isin dhaga’uu didu anas dhaga’uu
dida; namni na dhaga’uu didu immoo isa
na erge sana dhaga’uu dida.” 17 Namoonni
torbaatamii lamaan sunis gammachuudhaan
deebi’anii, “Yaa Gooftaa, hafuuronni hamoon
iyyuu maqaa keetiin nuu ajajamaniiru” jedhan.

18 Yesuusis deebisee akkana jedhe; “Ani utuu
Seexanni akkuma balaqqeetti samii irraa bu’uu
nan arge. 19 Kunoo, ani akka isin bofaa
fi torbaanqabaa lafatti dhidhiittanii fi akka
humna diinaa hundas mo’attaniif aangoo isinii
kenneera; wanni kam iyyuu isin hin miidhu. 20
Garuu sababii maqaan keessan samii keessatti
barreeffameef gammadaa malee sababii
hafuuronni isinii ajajamaniif hin gammadinaa.”
21 Yesuus yeroo sana Hafuura Qulqulluudhaan
gammachuun guutamee akkana jedhe; “Yaa
Abbaa, Gooftaa samiitii fi lafaa, sababii ati
wantoota kanneen ogeeyyii fi hubattoota jalaa
dhoksitee daa’immanitti mul’ifteef ani sin
galateeffadha. Eeyyee yaa Abbaa, ati waan kana
gochuutti gammaddeertaatii. 22 “Abbaan koo
waan hunda dabarsee natti kenneera. Abbaa
malee namni tokko iyyuu Ilmi eenyu akka ta’e
hin beeku; Ilmaa fi nama Ilmi isa itti mul’isuu
fedhu malee namni tokko iyyuu Abbaan eenyu
akka ta’e hin beeku.” 23 Barattoota isaattis
garagalee kophaatti akkana jedheen; “Iji waan
isin argitan argu eebbifamaa dha. 24 Ani isinittin
himaatii raajonnii fi mootonni baay’een waan
isin argitan kana arguu barbaadan; garuu hin
argine. Waan isin dhageessan kanas dhaga’uu
barbaadan; garuu hin dhageenye.” 25 Gaaf
tokko, hayyuun seeraa tokko Yesuusin qoruuf
jedhee ka’ee dhaabate. Innis, “Yaa Barsiisaa,
ani jireenya bara baraa dhaaluudhaaf maal
gochuun qaba?” jedhee gaafate. (aiōnios g166)
26 Yesuusis deebisee, “Seera keessatti maaltu
barreeffame? Atis akkamitti dubbifta?” jedheen.
27 Namichis, “‘Waaqa kee Goofticha garaa kee
guutuudhaan, lubbuu kee guutuudhaan, humna
kee guutuudhaan, yaada kee guutuudhaan
jaalladhu; ollaa kees akkuma ofii keetiitti
jaalladhu’” jedhee deebise. 28 Yesuusis, “Sirriitti
deebifteerta; atis kanuma godhi ni jiraattaa”
jedheen. 29 Namichi sun garuu qajeelaa of
gochuu barbaadee, “Ollaan koo eenyu?” jedhee
Yesuusin gaafate. 30 Yesuusis deebisee akkana
jedhe; “Namichi tokko utuu Yerusaalemii ba’ee
Yerikootti gad bu’aa jiruu harka saamtotaa
seene. Isaanis uffata isaa irraa baafatanii,
tumanii, du’aa fi jireenya gidduutti isa dhiisanii
deeman. 31 Lubni tokko utuu akkuma tasaa
karaa sanaan gad bu’uu namicha argee irraa
goree darbe. 32 Akkasumas namichi gosa Lewwii
tokko yommuu iddoo sana ga’eetti namicha sana
argee irraa goree darbe. 33 Namichi Samaariyaa
tokko garuu utuu deemaa jiruu iddoo namichi
sun jiru ga’e; yommuu isa argettis garaa laafeef.
34 Innis itti dhi’aatee zayitii fi daadhii wayinii
madaa isaatti naqee hidheef; harree isaa irras
kaa’ee, mana boqonnaa keessummootaatti isa
geesse; achittis isa gargaare. 35 Guyyaa itti
aanutti diinaarii lama baasee abbaa mana
boqonnaa sanaatti kennee, ‘Namicha kana ittiin
naa wal’aani; yoo kana caalaa baaftes ani yeroon
deebi’ee dhufutti siifin kenna’ jedheen. 36 “Egaa
jara sadan kanneen keessaa ollaan namicha
harka saamtotaa seene sanaa isa kam seeta?” 37
Hayyuun seeraa sunis, “Isa garaa laafeef sana”
jedheen. Yesuusis, “Atis dhaqiitii akkasuma
godhi” jedheen. 38 Utuu karaa deemaa jiranuu
Yesuus ganda tokko seene; dubartiin Maartaa
jedhamtu tokkos mana isheetti isa simatte.
39 Isheenis obboleettii Maariyaam jedhamtu
tokko qabdi turte; Maariyaamis miilla Gooftaa
jala teessee waan inni jedhu dhaggeeffachaa
turte. 40 Maartaan garuu baay’ina hojiitiin
waan dadhabaa turteef gara isaa dhuftee, “Yaa
Gooftaa, obboleettiin koo akka ani hojii hunda
kophaa koo hojjedhu natti dhiisuun ishee si
hin gaddisiisuu? Akka isheen na gargaartu itti
himi!” jette. 41 Gooftaanis deebisee akkana
jedheen; “Yaa Maartaa, yaa Maartaa, ati waa’ee
waan baay’ee yaaddofta; ni raafamtas. 42
Wanni barbaachisu garuu waanuma tokko qofa;
Maariyaam isa caalu filatteerti; innis ishee irraa
hin fudhatamu.”

11 Gaaf tokko Yesuus iddoo tokkotti
kadhachaa ture; yommuu inni fixatettis,
barattoota isaa keessaa namni tokko, “Yaa
Barsiisaa, akkuma Yohannis barattoota isaa
barsiise sana, atis kadhachuu nu barsiisi”
jedheen. 2 Innis akkana isaaniin jedhe; “Isin
yommuu kadhattan akkana jedhaa: “‘Yaa Abbaa,
maqaan kee haa qulqullaa’u; mootummaan kee

haa dhufu. 3 Buddeena keenya kan guyyuma
guyyaa, guyyuma guyyaan nuu kenni. 4 Akkuma
nus warra cubbuu nutti hojjetaniif dhiifnu sana
atis cubbuu keenya nuu dhiisi; qoramatti nu
hin galchin.'" 5 Innis akkana isaaniin jedhe;
"Mee isin keessaa namni tokko michuu qaba
haa jennuu; innis halkan walakkaa michuu
isaa sana bira dhaqee, 'Yaa michuu ko, mee
buddeena sadii naa liqeessi; 6 michuun koo
kan karaa deemu tokko natti goreeraatii; anis
waanan dhi'eessuuf tokko illee hin qabu' haa
jedhu. 7 Namichi mana keessaa sunis, 'Na hin
rakkisin; balballi cufameera; ijoolleen koos na
wajjin siree irra jiru; ani ka'ee waan tokko
illee siif kennuu hin danda'u' jedhaanii? 8 Ani
isinittin hima; sababii inni michuu isaa ta'eef
jedhee ka'ee buddeena sana isaaf kennuu baatu
illee, sababii ija jabina namicha sanaatiif jedhee
ka'ee waan isa barbaachisu hunda ni kennaaf.
9 "Kanaafuu ani isinittin hima: Kadhadhaa,
isiniif ni kennamaa; barbaadaa, ni argattuu;
rurrukutaa, balballi isiniif ni banamaa. 10
Namni kadhatu hundi ni argataatii; namni
barbaadu ni argata; nama rurrukutuufis balballi
ni banama. 11 "Yaa abbootii, isin keessaa namni
yoo ilmi isaa qurxummii isa kadhate, qooda
qurxummii bofa kennuuf eenyu? 12 Yookaan
namni yoo ilmi isaa hanqaaquu isa kadhate
torbaanqabaa kennuuf eenyu? 13 Erga isin
warri hamoon iyyuu kennaa gaarii ijoollee
keessaniif kennuu beektanii, Abbaan keessan
inni samii irraa immoo hammam caalchisee
warra isa kadhataniif Hafuura Qulqulluu haa
kennuu ree!" 14 Yesuusis hafuura hamaa
arrab-didaa ta'e tokko baasaa ture. Yommuu
hafuurri hamaan sun ba'etti arrab-didaan sun
ni dubbate; namoonnis ni dinqifatan. 15 Isaan
keessaa namoonni tokko tokko garuu, "Inni
Bi'eelzebuuliin, hangafa hafuurota hamootiin
hafuurota hamoo baasaa jira" jedhan. 16
Warri kaan immoo mallattoo samii irraa isa
gaafachuudhaan isa qoran. 17 Yesuusis yaada
isaanii beekee akkana jedheen; "Mootummaan
gargar of qoodu kam iyyuu ni diigama; manni
gargar of qoodus ni jiga. 18 Seexanni yoo
gargar of qoode, mootummaan isaa akkamitti
dhaabachuu danda'a? Wanni ani akkana jedhuuf
sababii isin akka waan ani Bi'eelzebuuliin
hafuurota hamoo baasuu dubbattaniif. 19 Egaa
yoo ani Bi'eelzebuuliin hafuurota hamoo baasee,
ilmaan keessan immoo maaliin baasu ree?
Kanaafuu isaan abbootii murtii isinitti ta'u. 20
Garuu ani quba Waaqaatiin hafuurota hamoo
baasa taanaan, yoos mootummaan Waaqaa
isinitti dhufeera. 21 "Yommuu namni jabaan
guutummaatti mi'a lolaa hidhate tokko mana
isaa eeggatutti, qabeenyi isaa nagaadhaan
taa'aaf. 22 Garuu namni jabinaan isa caalu
tokko yoo lolee isa mo'ate, mi'a lolaa kan
namichi sun amanate sana isa irraa fudhatee
boojuu isaas qoqqooda. 23 "Namni na wajjin
hin jirre kam iyyuu naan morma; namni
na wajjin walitti hin qabne kam iyyuus ni
bittinneessa. 24 "Hafuurri xuraa'aan yommuu
nama keessaa ba'utti, boqonnaa barbaacha lafa
gogaakeessa joora; garuu hin argatu. Innis,
'Mana koo isa ani keessaa ba'e sanatti nan
deebi'a' jedha. 25 Yommuu achi ga'uttis manicha
haramee qulqulleeffamee argata. 26 Ergasiis
dhaqee hafuurota biraa torba kanneen isa
caalaa hamoo ta'an fudhatee dhufa; isaanis itti
galanii achi jiraatu. Haalli namicha sanaa kan
dhumaa isa jalqabaa caalaa hammaata." 27 Utuu
Yesuus waan kana dubbachaa jiruu, dubartiin
tokko namoota gidduudhaa sagalee ishee ol
fudhattee, "Garaan si baate, harmi ati hootes
eebbifamaa dha" jette. 28 Inni garuu deebisee,
"Kana caalaa iyyuu, warri dubbii Waaqaa
dhaga'anii ajajamaniif eebbifamoo dha" jedhe.
29 Akkuma baay'inni namootaa dabalameen
Yesuus akkana jedhe; "Dhaloonni kun dhaloota
hamaa dha. Inni mallattoo barbaada; garuu
mallattoo Yoonaas malee mallattoon tokko
iyyuu isaaf hin kennamu. 30 Akkuma Yoonaas
mallattoo saba Nanawwee ture sana, Ilmi
Namaas mallattoo dhaloota kanaa ni ta'aatii.
31 Mootittiin kibbaa guyyaa murtiitti namoota
dhaloota kanaa wajjin kaatee isaanitti murti;
isheen ogummaa Solomoon dhaga'uuf jettee
daarii lafaatii dhufteetii. Kunoo kan Solomoonin

caalu as jira. 32 Namoonni Nanawwee guyyaa
murtiitti dhaloota kana wajjin ka'anii itti muru;
isaan lallaba Yoonaasiin qalbii jijjiirrataniitii;
kunoo kan Yoonaasin caalu as jira. 33 "Namni
kam iyyuu ibsaa qabsiisee iddoo hin mul'anne
yookaan gombisaa jala hin kaa'u. Qooda kanaa
akka warri ol seenan ifa isaa arganiif baattuu
isaa irra kaa'u. 34 Iji kee ibsaa dhagna keetii
ti. Iji kee fayyaa taanaan, dhagni kee guutuun
ifaan guutama. Yoo iji kee fayyaa hin ta'in
garuu dhagni kees dukkanaan guutama. 35
Kanaafuu akka ifni si keessaa dukkana hin
taaneef of eeggadhu. 36 Egaa yoo dhagni kee
hundinuu ifaan guutame, yoo kutaan tokko
iyyuu dukkana hin qabaatin, akkuma waan ifni
ibsaa tokkoo ifa isaatiin siif ibsuutti dhagni
kee guutummaatti ifa ni qabaata." 37 Akkuma
Yesuus haasaa isaa fixateen Fariisota keessaa
namichi tokko akka Yesuus isa wajjin nyaata
nyaatuuf mana isaatti isa waame; Yesuusis ol
seenee maaddiitti dhi'aate. 38 Fariisichi garuu
akka Yesuus nyaataan dura hin dhiqatin argee
dinqisiifate. 39 Gooftaanis akkana isaan jedhe;
"Isin Fariisonni duuba xoofootii fi caabii ni
qulqulleessitu; keessi keessan garuu saamichaa
fi hamminaan guutameera. 40 Yaa namoota
gowwoota! Inni duuba isaa uume sun keessa isaa
immoo hin uumnee? 41 Isin garuu waan xoofoo
fi caabii keessa jiru hiyyeeyyiif kennaa; yoos
wanni hundinuu isinii qulqullaa'aa. 42 "Fariisota
nana isiniif wayyoo! Isin insilaala, cilaaddaamaa
fi biqiltuu gosa hundaa kudhan keessaa tokko
Waaqaaf ni kennitu; murtii qajeelaa fi jaalala
Waaqaa garuu ni tuffattu. Silaa utuu isa duraa
hin dhiisin isa booddee hojii irra oolchuu qabdu
ture. 43 "Yaa Fariisota, isiniif wayyoo! Isin
manneen sagadaa keessatti taa'umsa ulfinaa,
gabaa keessattis nagaa gaafatamuu jaallattu.
44 "Isin sababii awwaala mallattoo hin qabne
kan namoonni utuu hin beekin irra deeman
fakkaattaniif isinii wayyoo!" 45 Hayyoota seeraa
keessaas tokko deebisee, "Yaa Barsiisaa, ati
yommuu waan kana jettutti nuus arrabsaa
jirta!" jedheen. 46 Yesuus immoo akkana jedhee
deebise; "Hayyoota seeraa, isiniifis wayyoo! Isin
ba'aa namni baachuu hin dandeenye isaanitti
feetu; ofii keessanii garuu isaan gargaaruudhaaf
qubaan illee hin tuqxan. 47 "Isiniif wayyoo!
Isin raajotaaf awwaala ijaartuutii; kan isaan
ajjeeses abbootuma keessan. 48 Kanaafuu isin
akka waanuma abbootiin keessan hojjetan
sana deeggartan dhugaa baatu; isaan raajota
ajjeesan; isin immoo awwaala raajotaa ijaartu.
49 Sababii kanaaf Waaqni ogummaa isaatiin,
'Ani raajotaa fi ergamoota isaanittin erga;
namoonni sunis isaan keessaa tokko tokko
ni ajjeesu; kaan immoo ni ari'atu' jedhe. 50
Kanaaf dhaloonni kun dhiiga raajota hundaa kan
uumama addunyaatii jalqabee dhangala'etti ni
gaafatama; 51 dhiiga Abeel irraa jalqabee hamma
dhiiga Zakkaariyaas isa iddoo aarsaatii fi mana
qulqullummaa gidduutti ajjeefame sanaatti ni
gaafatama. Eeyyee ani isinittin hima; dhaloonni
kun waan kana hundumatti ni gaafatama. 52
"Yaa hayyoota seeraa, isiniif wayyoo! Isin furtuu
beekumsaa fudhattaniirtu. Ofii keessanii hin
seenne; warra seenaa turanis dhowwitaniirtu."
53 Yommuu Yesuus achii deemetti, Fariisonnii fi
barsiistonni seeraa jabeessanii isaan mormuu,
akka inni waan baay'ee dubbatuufis isa tuttuquu
jalqaban. 54 Waan afaan isaatii ba'uun isa
qabuufis eeggachaa turan.

12 Gidduu sana yommuu tuunni namoota
kuma hedduu tokko hamma isaan wal
irra ejjetanitti walitti qabametti, Yesuus
duraan dursee barattoota isaatiin akkana
jechuu jalqabe; "Raacitii Fariisotaa irraa of
eeggadhaa; kunis fakkeessitummaa dha. 2
Wanni haguugamee utuu hin mul'ifamin hafu
yookaan wanni dhokfamee utuu hin beekamin
hafu tokko iyyuu hin jiru. 3 Wanni isin dukkana
keessatti dubbattan, ifa guyyaatiin dhaga'ama;
wanni isin gola keessatti gurratti hasaastanis
bantii manaa irraa labsama. 4 "Yaa michoota
ko, ani isinittin hima; warra dhagna ajjeesanii
ergasii immoo kana caalaa homaa gochuu
hin dandeenye hin sodaatinaa. 5 Ani garuu
kan isin sodaachuu qabdan isinittin argisiisa;
isa erga ajjeesee booddee gahaannamitti
darbachuudhaaf taayitaa qabu sana sodaadhaa;

eeyyee, ani isinittin hima; isa sodaadhaa.
(Geenna g1067) 6 Daaloteen shan saantima lamatti
gurguramu mitii? Isaan keessaa garuu tokko
iyyuu Waaqni hin irraanfatu. 7 Dhugumaanuu
rifeensi mataa keessanii hundi lakkaa'ameera.
Hin sodaatinaa; isin daalotee hedduu caalaa
gatii qabduutii. 8 "Ani isinittin hima; nama
fuula namootaa duratti ifaan ifatti dhugaa naa
ba'u kamiif iyyuu, Ilmi Namaas fuula ergamoota
Waaqaa duratti dhugaa ni ba'a. 9 Namni fuula
namootaa duratti na ganu kam iyyuu garuu
fuula ergamoota Waaqaa duratti ni ganama.
10 Nama Ilma Namaatiin mormee jecha tokko
dubbatu hundaaf ni dhiifama; nama Hafuura
Qulqulluudhaan mormee dubbatu kamiif iyyuu
garuu hin dhiifamu. 11 "Yommuu manneen
sagadaa, bulchitootaa fi abbootii taayitaa duratti
dhi'eeffamtanitti akkamitti akka falmattan
yookaan maal akka jettan hin yaadda'inaa. 12
Hafuurri Qulqulluun yeruma sana Waan isin
jechuu qabdan isin barsiisaatii." 13 Tuuta sana
keessaa namichi tokko, "Yaa Barsiisaa, akka
obboleessi koo dhaala naa hiruuf maaloo itti naa
dubbadhu" jedheen. 14 Yesuus garuu deebisee,
"Namana, eenyutu isin gidduutti abbaa murtii
yookaan hirtuu dhaalaa na godhe?" jedheen. 15
Innis, "Ilaalladhaa! Doqnummaa hunda irraas of
eegaa; jireenyi nama tokkoo baay'ina qabeenya
isaatiin hin murteeffamuutii" jedheen. 16
Innis akkana jedhee fakkeenya kana isaanitti
hime; "Lafti qotiisaa namicha sooressa tokkoo
midhaan guddaa kenneef. 17 Namichi sunis,
'Ani waan lafan itti midhaan koo galfadhu hin
qabneef maal gochuu naa wayya?' jedhee garaa
isaatti yaade. 18 "Innis akkana jedhe; 'Wanni ani
godhu kana; gombisaa koo diigee guddaa isaa
nan ijaarradha; midhaan koo fi mi'a koo hunda
achittin kuufadha. 19 Lubbuu kootiinis, "Yaa
lubbuu ko, ati waan gaarii hedduu kan waggaa
baay'eef kuufame qabda; boqodhu; nyaadhu;
dhugi; gammadis" nan jedha.' 20 "Waaqni garuu,
'Yaa gowwicha, edanuma lubbuu kee sirraa
fudhachuu barbaadu; egaa wanni ati walitti
qabatte sun kan eenyuu ta'a?' jedheen. 21
"Kanaafuu namni ofii isaatiif badhaadhummaa
kuufatee fuula Waaqaa duratti immoo hin
sooromin kam iyyuu akkasuma ta'a." 22 Yesuusis
barattoota isaatiin akkana jedhe; "Kanaafuu ani
isinittin hima; 'maal nyaanna?' jettanii waa'ee
jireenya keessanii hin yaadda'inaa; yookaan
'maal uffanna?' jettanii waa'ee dhagna keessanii
hin yaadda'inaa. 23 Jireenyi nyaata caala;
dhagnis uffata caalaatii. 24 Mee arraageyyii
ilaalaa: Isaan hin facaafatan yookaan hin
haammatan; gombisaa yookaan gumbii hin
qaban; ta'us Waaqni isaan soora. Isin immoo
hammam simbirroota caalaa gatii guddaa
qabdu! 25 Isin keessaa namni yaadda'uudhaan
hojjaa isaa irratti dhundhuma tokko dabalachuu
danda'u eenyu? 26 Yoos isin erga waan xinnoo
akkasii illee godhachuu hin dandeenye, maaliif
waan biraaf yaaddoftu ree? 27 "Daraaraawwan
bosonaa akkamitti akka guddatan mee ilaalaa;
isaan hin dhama'an yookaan hin fo'an. Ani
garuu isinittin hima; Solomoon iyyuu ulfina
isaa hunda keessatti, akka tokkoo isaaniitti hin
uffanne. 28 Isin yaa warra amantii xinnoo nana!
Waaqni erga marga dirree kan har'a jiruu fi kan
bor immoo ibiddatti naqamutti iyyuu akkasitti
uffisee, isinitti immoo hammam kana caalaa
haa uffisuu ree. 29 Qalbii keessan waan nyaattan
irra yookaan waan dhugdan irra hin kaa'atinaa;
waa'ee isaas hin yaadda'inaa. 30 Addunyaan
ormootaa waan kana hunda ni barbaaduutii;
Abbaan keessan akka wanni kun hundinuu isin
barbaachisu ni beeka. 31 Garuu mootummaa
isaa barbaadaa; wanni kun akkasuma isiniif
kennama. 32 "Isin karra xinnoo nana, hin
sodaatinaa; Abbaan keessan mootummaa
isinii kennuu jaallateeraatii. 33 Waan qabdan
gurguraatii hiyyeeyyiif kennaa. Korojoo hin
moofofne, qabeenya dhuma hin qabnes samii
irratti, iddoo hattuun itti hin dhi'aannee
fi biliinis hin balleessinetti ofii keessaniif
kuufadhaa. 34 Idduma badhaadhummaan
keessan jiru sana garaan keessanis jiraatii.
35 "Tajaajilaaf hidhadhaatii qophaa'aa; ibsaa
keessanis ibsadhaa; 36 akkuma namoota
yommuu Gooftaan isaanii cidha fuudhaa fi
heerumaatii galee balbala dhadha'utti dafanii

isaaf banuuf jedhanii qophaa'anii isa eeganii
ta'aa. 37 Garboonni gooftaan isaanii yeroo
galutti isaanii dammaqanii jiran argu sun
eebbifamoo dha; ani dhuguman isinitti hima;
inni marxifatee akka isaan nyaataaf taa'an ni
godha; dhufees isaan tajaajila. 38 Garboonni
gooftaan isaanii halkanicha keessaa kutaa
lammaffaatti yookaan kutaa sadaffaatti dhufee
akkasuma isaanii dammaqanii jiran isaan argu
sun eebbifamoo dha. 39 Garuu waan kana
hubadhaa: Abbichi manaa utuu sa'aatii kamitti
akka hattuun dhuftu beekee, silaa akka manni
isaa cabsamee seenamu itti hin dhiisu ture. 40
Isinis akkasuma qophaa'uu qabdu; Ilmi Namaa
sa'aatii isin hin eegnetti dhufaatii." 41 Phexrosis,
"Yaa Gooftaa, ati fakkeenya kana nu qofatti
moo nama hundumatti himta?" jedhee gaafate.
42 Gooftaanis akkana jedhee deebise; "Egaa
hojii adeemsisaan amanamaa fi ogeessi kan
gooftaan isaa akka inni nyaata isaanii yeroo
malutti isaanii kennuuf jedhee garboota isaa
irratti isa muudu eenyu? 43 Garbichi gooftaan
isaa yommuu deebi'utti utuu inni akkasuma
hojjetuu isa argu sun eebbifamaa dha. 44 Ani
dhuguma isinitti nan hima; inni qabeenya isaa
hunda irratti isa muuda. 45 Garbichi sun garuu
yoo, 'Gooftaan koo dhufuuf yeroo dheeraa tura'
ofiin jedhee, garboota dhiiraatii fi dubartootaa
tumuu jalqabe, yoo nyaatee dhugee machaa'e,
46 gooftaan garbicha sanaa guyyaa inni isa
hin eegnee fi sa'aatii inni hin beeknetti ni
dhufa. Innis isa kukkuta; warra hin amanne
keessattis isa ramada. 47 "Garbichi utuu fedhii
gooftaa isaa beekuu hin qophoofne yookaan
waan gooftaan isaa barbaadu hin hojjenne sun
akka malee tumama. 48 Nama utuu hin beekin
waan isa adabamsiisu hojjete garuu adaba
salphaatu isa irra ga'a. Nama wanni baay'een itti
kenname hunda irraa waan baay'eetu eegama;
nama imaanaan guddaan itti kenname irraa
immoo kan caalutu barbaadama. 49 "Ani ibidda
lafa irra buusuufin dhufe; utuu inni ammuma
iyyuu qabatee ani akkam hawwa! 50 Garuu
cuuphaa ani cuuphamu tokkotu jira; hamma inni
raawwatamutti ani akka malee nan dhiphadha!
51 Isin waan ani lafa irratti nagaa buusuuf dhufe
seetuu? Akkas miti; ani isinittin hima; ani gargar
ba'uu fiduufan dhufe malee nagaa buusuuf hin
dhufne. 52 Si'achi maatiin nama shan qabu tokko
gargar qoodama; namni sadii nama lamatti
ka'a; namni lama immoo nama sadiitti ka'a. 53
Abbaan ilmatti, ilmi abbaatti, haati intalatti,
intalli haadhatti, amaatiin niitii ilmaatti, niitiin
ilmaas amaatii isheetti ka'uudhaan gargar ba'u."
54 Yesuusis tuuta sanaan akkana jedhe; "Isin
yommuu duumessa karaa lixa biiftuutiin ol ba'u
argitanitti yeruma sana, 'Bokkaan ni rooba'
jettu; innis ni rooba. 55 Yommuu bubbeen kibbaa
bubbisutti immoo, 'Ni ho'a' jettu; innis ni ho'a. 56
Fakkeessitoota nana! Isin bifa lafaatii fi samiitiif
hiikkaa kennuu ni beektu. Bara ammaa kanaaf
immoo hiikkaa kennuu akkamitti wallaaltu?
57 "Isin maaliif ofuma keessanii waan qajeelaa
hin murteessine? 58 Ati yommuu amajaajii kee
wajjin gara abbaa murtii dhaqxutti, karuma
irratti isaan walitti araaramuu cimsii yaali;
yoo kanaa achii amajaajiin kee abbaa seeraatti
si geessa; abbaan seeraas dabarsee poolisiitti
si kenna; poolisiin immoo mana hidhaatti si
darbata. 59 Ani sitti nan hima; ati hamma
saantima ishee dhumaa of irraa baaftutti achii
hin baatu."

13 Yeroo sana namoonni waa'ee warra Galiilaa
kanneen Phiilaaxoos dhiiga isaanii aarsaa
isaaniitti make sanaa Yesuusitti himan tokko
tokko achi turan. 2 Yesuusis deebisee akkana
jedheen; "Sababiin namoonni Galiilaa kunneen
akkas dhiphataniif waan isaan saba Galiilaa
kaan hunda irra cubbamoota turaniif seetuu? 3
Ani isinittin hima; akkas miti; garuu isinis qalbii
jijjiirrachuu baannaan hundi keessan akkasuma
baddu. 4 Yookaan namoonni kudha saddeettan
gamoon Saliihoom isaan irratti jigee isaan fixe
sun warra Yerusaalem keessa jiraatan kaan
hunda irra waan yakka hojjetan seetuu? 5 Ani
isinittin hima; akkas miti. Garuu isinis qalbii
jijjiirrachuu baannaan, hundi keessan akkasuma
baddu." 6 Innis akkana jedhee fakkeenya kana
dubbate; "Namichi tokko muka harbuu kan
iddoo dhaabaa wayinii isaa keessa dhaabame

tokko qaba ture; innis muka sana irra ija
barbaaduu dhaqee waan tokko illee dhabe. 7
Innis hojjetaa iddoo dhaaba wayinichaatiin, 'Ani
waggaa sadan darban kana muka harbuu kana
irraa ija barbaadachuuf jedhee marmaaraan
ture; garuu waan tokko illee irraa hin arganne;
muriitii gati! Inni maaliif lafa balleessa?' jedhe.
8 "Namichi sunis deebisee akkana jedheen; 'Yaa
Gooftaa, anuu naannoo isaa qoteen xaa'oo itti
naqaatii mee wagguma tokko haa turu. 9 Yoo
inni waggaa dhufu ija naqate, gaarii dha! Yoo
kanaa achii murtee gatuu dandeessa.'" 10 Yesuus
guyyaa Sanbataa tokko manneen sagadaa
keessaa isa tokkotti barsiisaa ture. 11 Dubartiin
hafuurri hamaan waggaa kudha saddeeti dugda
ishee goophesse tokkos achi turte; isheenis
waan gad gogdeef gonkumaa ol jechuu hin
dandeessu turte. 12 Yesuusis yommuu ishee
argetti ofitti ishee waamee, "Dubartii nana,
ati dhukkuba kee irraa fayyiteerta" jedheen,
13 Innis harka isaa ishee irra kaa'e; isheenis
yeruma sana ol jettee Waaqa galateeffatte. 14
Bulchaan mana sagadaas sababii Yesuus guyyaa
Sanbataatiin nama fayyiseef aaree namootaan,
"Guyyaan hojii ja'atu jira; guyyoota sana
kottaatii fayyifamaa malee guyyaa Sanbataa hin
dhufinaa" jedhe. 15 Gooftaan immoo akkana
jedhee deebiseef; "Yaa fakkeessitoota! Isin
keessaa namni guyyaa Sanbataa qotiyyoo isaa
yookaan harree isaa dallaa keessaa hiikee
bishaan obaasuu hin geessine jiraa? 16 Yoos
dubartiin kun intalli Abrahaam kan Seexanni
waggaa kudha saddeeti guutuu hidhee ture
kun guyyaa Sanbataatiin hidhaa kana irraa
hiikamuun isheef hin maluu?" 17 Yommuu
inni waan kana dubbatetti mormitoonni isaa
hundi ni qaana'an; namoonni garuu hojjiiwwan
dinqii kanneen inni hojjechaa ture hundatti ni
gammadan. 18 Yesuusis akkana jedhee gaafate;
"Mootummaan Waaqaa maal fakkaata? Anis
maaliinan wal isa fakkeessa? 19 Mootummaan
Waaqaa sanyii sanaaficaa kan namni tokko
fuudhee lafa qotiisaa isaa keessatti facaase
fakkaata. Sanyiin sunis guddatee muka ta'e;
simbirroonnis dameewwan isaa irra jiraatan."
20 Amma illee akkana jedhee gaafate; "Ani
mootummaa Waaqaa maaliinan wal fakkeessa?
21 Inni raacitii dubartiin tokko fuutee hamma
inni guutummaatti bukeessutti daakuu safartuu
sadiitti makte fakkaata." 22 Yesuusis utuu
gara Yerusaalem deemuu namoota barsiisaa
magaalaawwanii fi gandoota keessa darbaa
ture. 23 Namichi tokkos, "Yaa Gooftaa warri
fayyifaman namoota muraasa qofaa?" jedhee
isa gaafate. Innis akkana isaaniin jedhe; 24
"Balbala dhiphaadhaan seenuuf tattaaffadhaa;
ani isinittin hima; namoonni baay'een seenuu ni
yaaluutii; garuu hin danda'an. 25 Abbaan mana
sanaa takkaa ka'ee balbalicha cufannaan isin ala
dhaabatanii balbala rurrukutaa, 'Yaa Gooftaa
balbala nuu bani' jettanii kadhattu. "Inni garuu
deebisee, 'Ani isin hin beeku yookaan eessaa
akka dhuftan hin beeku' isiniin jedha. 26 "Isin
immoo, 'Nu si wajjin nyaannee dhugneerra;
atis daandii keenya irratti barsiifteerta' jettuun.
27 "Inni garuu deebisee, 'Ani isin hin beeku
yookaan eessaa akka dhuftan hin beeku. Isin
warri hammina hojjettan hundinuu na biraa
badaa!' jedha. 28 "Yommuu Abrahaam, Yisihaaq,
Yaaqoobii fi raajota hunda mootummaa Waaqaa
keessatti argitanii, ofii keessanii immoo gad
darbatamtan, achitti boo'uu fi ilkaan qaruutu
ta'a. 29 Namoonnis ba'a biiftuutii fi lixa
biiftuutii, kaabaa fi kibbaa dhufanii mootummaa
Waaqaa keessatti maaddiitti ni dhi'aatu. 30
Dhugumaanuu kanneen warra dhumaa ta'an
keessaa kanneen warra jalqabaa, kanneen warra
jalqabaa ta'an keessaa immoo warra dhumaa
ta'an jiru." 31 Yeroo sana Fariisota keessaa
namoonni tokko tokko gara Yesuus dhufanii,
"Sababii Heroodis si ajjeesuu barbaaduuf asii
deemii iddoo biraa dhaqi" jedhaniin. 32 Innis
akkana jedhee deebise; "Dhaqaatii waangoo
sanaan, 'Kunoo, ani har'aa fi bori hafuurota
hamoo nan baasa; namoota dhukkubsatanis
nan fayyisa; guyyaa sadaffaatti immoo hojii
koo nan fixadha' jedhaa. 33 Waan fedhe iyyuu
taanaan, ani har'aa fi bori, iftaanis adeemsa
koo itti fufuutu naa mala; raajiin Yerusaalemiin
alatti du'uu hin qabuutii! 34 "Yaa Yerusaalem,

yaa Yerusaalem, ati kan raajota ajjeeftu, warra
gara keetti ergamanis kan dhagaadhaan tumtu,
akkuma indaanqoon cuucii ishee qoochoo ishee
jalatti walitti qabattu sana anis ijoollee kee
walitti qabuuf yeroo meeqan hawwe! Isin garuu
hin barbaanne. 35 Kunoo, manni keessan onee
isinii hafa. Ani isinittin hima; isin hamma,
‘Inni maqaa Gooftaatiin dhufu sun eebbifamaa
dha’jettanitti lammata na hin argitan.”

14 Guyyaa Sanbataa tokko yommuu Yesuus
buddeena nyaachuuf mana Fariisicha
beekamaa tokkoo dhaqetti, namoonni
xiyyeeffatanii isa ilaalaa turan. 2 Namichi
dhagni isaa dhiita’e tokkos fuula isaa dura
ture. 3 Yesuusis, “Guyyaa Sanbataatiin nama
fayyisuun ni eeyyamama moo hin eeyyamamu?”
jedhee Fariisotaa fi hayyoota seeraa gaafate. 4
Isaan garuu ni cal’isan; innis namicha harkaan
qaqqabee fayyisee gad isa lakkise. 5 Innis,
“Isin keessaa namni tokko yoo ilma yookaan
qotiyyoo guyyaa Sanbataatiin boolla keessa
bu’e qabaate, inni yeruma sana harkisee boolla
keessaa hin baasuu?” jedhee isaan gaafate. 6
Isaan garuu deebii kennuu hin dandeenye.
7 Innis yommuu akka keessumoonni sun
iddoo ulfinaa filatan hubatetti akkana jedhee
fakkeenya kana isaanitti hime; 8 “Yoo namni
tokko cidha fuudhaa fi heerumaatti si waame,
iddoo ulfinaa hin taa’in; tarii namni si caalaa
ulfina qabu tokko waamameera ta’aatii. 9
Namichi isin lamaanuu waame sun dhufee,
‘Namicha kanaaf ka’i’ siin jedha; atis qaanoftee
dhaqxee lafa iddoo hundumaa gad ta’e teessa.
10 Ati garuu yommuu waamamtu akka namichi
si waame sun yeroo dhufutti, ‘Yaa michuu
koo iddoo ol aanutti hiiqi’ siin jedhuuf dhaqii
lafa iddoo hundumaa gad ta’e taa’i; yoos
fuula warra si wajjin maaddiitti dhi’aatan
hundumaa duratti ulfina argattaatii. 11 Namni
ol of qabu hundinuu gad qabamaatii; namni
gad of qabu hundinuu immoo ol qabama.” 12
Yesuusis namicha isa waame sanaan akkana
jedhe; “Ati yommuu laaqana yookaan irbaata
qopheessitu michoota kee yookaan obboloota
kee, yookaan firoota kee, yookaan olloota
kee warra sooreyyii hin waamin; yoo akkas
goote isaanis deebisanii si waamu; gatiin
kees siif deebifama. 13 Garuu yommuu cidha
qopheessitu hiyyeeyyii, naafa, okkolaa fi jaamaa
waami. 14 Sababii isaan waan siif deebisan hin
qabneef ati ni eebbifamta; gatiin kee guyyaa
du’aa ka’uu qajeeltotaatti siif deebifamaatii.” 15
Warra isa wajjin maaddiitti dhi’aatan keessaa
namichi tokko yommuu waan kana dhaga’etti
Yesuusiin, “Namni mootummaa Waaqaa
keessatti maaddiitti dhi’aatu eebbifamaa dha”
jedhe. 16 Yesuus immoo akkana jedhee deebise;
“Namichi tokko cidha guddaa qopheessee
keessumoota hedduu affeere. 17 Namichi sunis
sa’aatii nyaataatti akka inni, ‘Kunoo, wanni
hundinuu qopheeffameeraatii kottaa’ jedhee
warra affeeraman sanatti himuuf garbicha isaa
erge. 18 “Garuu isaan hundi bifuma tokkoon
sababa dhi’eeffachuu jalqaban; inni jalqabaa,
‘Ani lafa qotiisaa bitadheera; kanaafuu dhaqeen
ilaaluu qabaatii maaloo na hin komatin’
jedheen. 19 “Inni kaan, ‘Ani qotiyyoo cimdii
shan bitadheera; isaan leenjisuuf deemuuttin
jiraatii, maaloo na hin komatin’ jedheen. 20
“Amma illee inni kaan, ‘Ani dhi’oon niitii
fuudhe; kanaafuu dhufuu hin danda’u’ jedheen.
21 “Garbichi sunis deebi’ee waan kana gooftaa
isaatti hime. Abbaan mana sanaas aaree, ‘Dafii
karaa guddaa fi daandii qal’aa magaalaatti achi
ba’iitii hiyyeeyyii, naafa, jaamaa fi okkolaa
fidii ol seensis’ jedhee garbicha isaa ajaje. 22
“Garbichi sunis, ‘Yaa gooftaa, wanni ati ajajje
hundi raawwateera; garuu amma illee iddoon
jira’ jedheen. 23 “Gooftichis garbicha isaatiin
akkana jedhe; ‘Akka manni koo guutamuuf
karaa guddaa fi daandii baadiyyaatti achi
ba’iitii akka isaan ol galan dirqisiisi. 24 Ani
isinittin hima; namoota waamaman sana
keessaa namni tokko iyyuu maaddii koo irraa
afaaniin hin qabu.’” 25 Namoonni baay’een
Yesuus wajjin deemaa turan; innis garagalee
akkana isaaniin jedhe; 26 “Namni gara koo
dhufu kam iyyuu yoo abbaa isaatii fi haadha
isaa, niitii isaatii fi ijoollee isaa, obboloota
isaatii fi obboleettota isaa akkasumas lubbuu

isaa illee hin jibbine inni barataa koo ta'uu hin
danda'u. 27 Namni fannoo ofii isaa baadhatee
na duukaa hin buune kam iyyuus barataa koo
ta'uu hin danda'u. 28 "Mee isin keessaa namni
tokko gamoo ijaarrachuu barbaada haa jennuu;
namichi sun gamoo sana ijaaree fixuuf horii
ga'aa qabaachuu fi qabaachuu baachuu isaa
beekuuf duraan dursee taa'ee gatii isaa hin
herregatuu? 29 Yoo kanaa achii yommuu inni
hundee kaa'ee fixuu dadhabutti, namoonni
argan hundi itti qoosu. 30 Isaanis, 'Namichi
kun ijaaruu jalqabee fixuu dadhabe' jedhu.
31 "Yookaan mee mootiin tokko mootii biraa
loluu dhaqa haa jennuu; inni mootii loltoota
kuma digdamaan isatti dhufu tokko loltoota
kuma kudhaniin of irraa loluu danda'uu fi
danda'uu baachuu isaa duraan dursee taa'ee
itti hin yaaduu? 32 Yoo hin dandeenye immoo
utuu mootichi kaan isa irraa fagoo jiruu bakka
bu'oota itti ergee akka nagaan bu'u kadhata.
33 Akkanumas isin keessaa namni waan qabu
hunda hin dhiifne kam iyyuu barataa koo ta'uu
hin danda'u. 34 "Soogiddi gaarii dha; garuu yoo
inni mi'aa isaa dhabe, mi'aan isaa akkamiin
deebifamuu danda'a? 35 Inni biyyoof yookaan
tuulaa kosiitiif faayidaa hin qabu; inni gad
gatama. "Namni gurra dhaga'u qabu kam iyyuu
haa dhaga'u."

15 Gaaf tokko warri qaraxa fuudhanii
fi cubbamoonni hundi Yesuusin
dhaggeeffachuudhaaf isa biratti walitti qabamaa
turan. 2 Fariisonnii fi barsiistonni seeraa
garuu, "Namichi kun cubbamoota simata;
isaan wajjinis ni nyaata" jedhanii guunguman.
3 Yesuusis akkana jedhee fakkeenya kana
isaanitti hime; 4 "Isin keessaa namni hoolota
dhibba qabu tokko yoo hoolaan tokko jalaa
bade, hoolota sagaltamii sagallan kaan lafa
tikaatti dhiisee hamma hoolaa bade sana
argatutti kan barbaaduu hin deemne eenyu? 5
Yommuu argatus gammadee gatiittii isaa irratti
baatee, 6 mana isaatti gala. Innis michoota
isaatii fi olloota isaa walitti waamee, 'Ani
hoolaa koo kan bade sana argadheeraatii na
wajjin gammadaa' jedha. 7 Ani isinittin hima;
sababii qajeeltota qalbii jijjiirrachuun isaan
hin barbaachifne sagaltamii sagalii irra sababii
cubbamaa qalbii jijjiirratu tokkootiif samii
keessatti gammachuun guddaan akkasuma
ni ta'a. 8 "Yookaan mee dubartii saantima
meetii kudhan qabdu jalaa tokko badeera haa
jennuu; isheen ibsaa qabsiifattee, manas hartee
hamma saantima sana argatutti jabeessitee
hin barbaaddattuu? 9 Isheenis yommuu
argatutti michoota isheetii fi olloota ishee
walitti waamtee, 'Ani saantima koo kan bade
sana argadheeraatii na wajjin gammadaa'
jetti. 10 Ani isinittin hima; sababii cubbamaa
qalbii jijjiirratu tokkootiif ergamoonni Waaqaa
akkasuma ni gammadu." 11 Yesuus ittuma
fufee akkana jedhe; "Namicha ilmaan lama
qabu tokkotu ture. 12 Ilmi quxisuun abbaa
isaatiin 'Yaa abbaa ko, qabeenya kee irraa
qooda na ga'u naa kenni' jedhe. Abbaanis
qabeenya isaa lamaan isaaniitiif ni hire. 13
"Ilmi quxisuun sunis utuu hin turin waan
qabu hunda walitti qabatee biyya fagoo dhaqe;
achittis qabeenya isaa jireenya bashannanuu
irratti balleesse. 14 Erga inni waan hunda fixee
booddee beelli hamaan biyya sanatti bu'e;
innis rakkachuu jalqabe. 15 Kanaafuu dhaqee
lammiiwwan biyyasii keessaa isa tokkotti gale;
namichi sunis akka inni booyyee tiksuuf lafa
tikaatti isa erge. 16 Gurbichis qola booyyeen
nyaattu sana nyaatee garaa guutachuu kajeela
ture; garuu namni tokko iyyuu waa isatti hin
kennu ture. 17 "Innis yommuu of beeketti
akkana jedhe; 'Tajaajiltoonni mana abbaa kootti
qacaraman hammamitu buddeena ga'ee irraa
hafu qaba! Ani garuu asitti beelaan nan du'a.
18 Ani ka'een abbaa kootti deebi'ee akkana
jedhaan; "Yaa abbaa ko, ani samii fi sitti cubbuu
hojjedheera. 19 Si'achi ilma kee jedhamuun
naaf hin malu; tajaajiltoota kee keessaa akka
isa tokkootti na ilaali."' 20 Innis ka'ee gara
abbaa isaa dhaqe. "Garuu utuu inni fagoo
jiruu abbaan isaa isa argee akka malee garaa
laafeef; gara ilma isaattis fiigee itti marmee
dhungate. 21 "Gurbichis, 'Yaa abbaa ko, ani
samii fi sitti cubbuu hojjedheera; si'achi ilma

kee jedhamuun naaf hin malu' jedheen. 22
"Abbaan isaa garuu garboota isaatiin akkana
jedhe; 'Dafaatii uffata uffata hunda caalu fidaa
isatti uffisaa; quba isaatti qubeelaa, miilla
isaattis kophee kaa'aa. 23 Dibicha gabbataa
fidaatii qalaa; haa nyaannuu; haa gammannus.
24 Ilmi koo kun du'ee tureetii; amma immoo
jireenyatti deebi'eeraa. Badees ture; amma
immoo argameera.' Isaanis gammaduu jalqaban.
25 "Yeroo sanatti ilmi inni hangafti lafa qotiisaa
ture; innis yeroo dhufee manatti dhi'aatetti
muuziiqaa fi sirba dhaga'e. 26 Kanaafuu
tajaajiltoota keessaa nama tokko waamee
waan ta'aa jiru gaafate. 27 Tajaajilaan sunis
deebisee, 'Obboleessi kee galeera; abbaan kees
waan ilma isaa nagaa fi fayyaadhaan argateef
dibicha gabbataa qale' jedheen. 28 "Obboleessi
hangafni garuu aaree ol seenuu dide; kanaaf
abbaan isaa gad ba'ee isa kadhate. 29 Inni
immoo deebisee abbaa isaatiin akkana jedhe;
'Ilaa ani waggoota kanneen hunda akkuma
garbaatti siif hojjechaan ture; ajaja kee illee
didee hin beeku. Ati garuu akka ani michoota
koo wajjin gammaduuf takkumaa ilmoo re'ee
tokko illee naa hin kennine. 30 Garuu ilmi
kee inni sagaagaltoota wajjin qabeenya kee
balleesse kun deebi'ee manatti gallaan dibicha
gabbataa qalteef!' 31 "Abbaan isaas akkana
jedheen; 'Yaa ilma koo ati yeroo hunda anuma
wajjin jirta; wanni ani qabu hundinuus kanuma
kee ti. 32 Garuu obboleessi kee inni du'ee ture
kun waan jireenyatti deebi'eef nu gammaduu fi
ililchuu qabna. Inni badee ture; amma immoo
argameera.'"

16 Yesuus barattoota isaatiin akkana jedhe;
"Namicha sooressa nama hojii isaa
adeemsisuuf qabu tokkotu ture; akka hojii
adeemsisaan sun qabeenya isaa jalaa balleessaa
jirus sooressa sanatti himan. 2 Sooressi sunis
hojii adeemsisaa sana ofitti waamee, 'Wanni
ani waa'ee kee dhaga'u kun maalii? Ati si'achi
waan hojii adeemsisaa ta'uu hin dandeenyeef,
hojii adeemsisaa turte sana irratti gabaasa
naa dhi'eessi' jedheen. 3 "Hojii adeemsisaan
sunis garaa isaa keessatti akkana jedhe; 'Waan
gooftaan koo hojii keessaa na baasuuf, maal
naa wayya? Lafa qotuuf humna hin qabu;
kadhachuu immoo nan qaana'a. 4 Akka yeroo
ani hojii keessaa ari'amutti namoonni mana
isaaniitti na simataniif waanan godhu anuu
beeka.' 5 "Innis warra gatiin gooftaa isaa irra
jiru tokko tokkoon waamee, isa jalqabaatiin,
'Idaan gooftaa koo hammamitu sirra jira?'
jedhee gaafate. 6 "Namichis, 'Zayitii ejersaa
hubboo dhibba saddeeti' jedhee deebise. "Hojii
adeemsisaan sunis, 'Waraqaa walii galtee
kee hoo'u; dafii taa'iitii dhibba afur jedhii
barreessi' jedheen. 7 "Isa lammaffaadhaanis,
'Sirra immoo hammamitu jira?' jedhee gaafate.
"Innis, 'Qamadii guuboo kuma tokkoo' jedheen.
"Hojii adeemsisaan sunis, 'Waraqaa walii galtee
kee hoo'uutii, 80 jedhii barreessi' jedheen. 8
"Hojii adeemsisaan hin amanamne sun waan
abshaala ta'eef gooftichi isa jaje; namoonni
addunyaa kanaa warra akka isaanii wajjin
haajaa isaanii guutachuu irratti namoota ifaa
caalaa abshaalotaatii. (aiōn g165) 9 Ani isinittin
hima; akka isaan yeroo qabeenyi sun dhumutti
mana bara baraatti isin simataniif qabeenya
addunyaatiin ofii keessaniif michoota horadhaa.
(aiōnios g166) 10 "Namni waan xinnootti amanamu
kam iyyuu waan baay'eettis ni amanama; namni
waan xinnootti hin amanamne kam iyyuu
immoo waan baay'eettis hin amanamu. 11 Yoos
isin yoo qabeenya addunyaatti hin amanamne,
qabeenya dhugaatti immoo eenyutu isin amana
ree? 12 Yoo isin qabeenya nama biraa irratti
hin amanamne, qabeenya mataa keessanii
immoo eenyutu isinii kenna ree? 13 "Namni
gooftota lama tajaajiluu danda'u tokko iyyuu
hin jiru. Isa tokko jibbitee isa kaan jaallattaatii;
yookaan isa tokkoof of kennitee isa kaan immoo
tuffatta. Isinis Waaqaa fi maallaqa tajaajiluu
hin dandeessan." 14 Fariisonni warri maallaqa
jaallatan waan kana hunda dhaga'anii Yesuusitti
qoosan. 15 Innis akkana isaaniin jedhe; "Isin
warra fuula namootaa duratti qajeeltota of
gootanii dha; Waaqni garuu garaa keessan beeka.
Wanni nama biratti akka malee kabajamu fuula
Waaqaa duratti jibbisiisaadhaatii. 16 "Seerrii

fi raajonni hamma Yohannisitti labsaman.
Yeroo sanaa jalqabee wangeelli mootummaa
Waaqaa lallabamaa jira; namni hundinuus itti
galuuf wal dhiiba. 17 Seera keessaa tuqaan
hundumaa gadii dhabamuu irra samii fi lafti
dhabamuutu salphata. 18 “Namni niitii isaa
hiikee dubartii biraa fuudhu kam iyyuu ejja
raawwata; namni dubartii dhirsa ishee hiikte
fuudhus ejja raawwata. 19 “Namicha sooressa
uffata dhiilgee haphii kan quncee talbaa
irraa hojjetame uffatee, guyyuma guyyaan
qananiidhaan jiraatu tokkotu ture. 20 Karra
isaa dura immoo namichi hiyyeessi Al’aazaar
jedhamu kan dhagni isaa hundi mammadaa’e
tokko ciisaa ture. 21 Innis hambaa maaddii
sooressa sanaa irraa harca’u illee nyaachuu ni
kajeela ture; saroonni iyyuu dhufanii madaa
isaa arraabu turan. 22 “Gaaf tokko namichi
hiyyeessi sun duunaan ergamoonni Waaqaa
isa baatanii gara bobaa Abrahaamitti isa
geessan; sooressichis du’ee awwaalame. 23 Utuu
Sii’ool keessatti dhiphachaa jiruus ol mil’atee
Abrahaamin fagootti, Al’aazaarin immoo bobaa
Abrahaam keessatti arge. (Hadēs g86) 24 Innis iyyee,
‘Yaa Abbaa koo Abrahaam, waan ani ibidda
kana keessatti dhiphachaa jiruuf maaloo garaa
naa laafiitii akka inni fiixee quba isaa bishaan
keessa cuuphee arraba koo naa qabbaneessuuf
Al’aazaarin naa ergi’ jedheen. 25 “Abrahaam
garuu akkana jedhee deebise; ‘Yaa ilma ko, ati
bara jireenya keetiitti waan gaarii akka argatte,
Al’aazaar immoo waan hamaa akka argate
yaadadhu; amma garuu asitti isatti toleera; ati
immoo dhiphachaa jirta. 26 Waan kana hunda
irrattis, akka warri nu biraa gara keessan dhufuu
barbaadan dhufuu hin dandeenyeef yookaan
akka warri isin biraa gara keenyatti ce’uu hin
dandeenyeef nuu fi isin gidduu boolla guddaatu
jira.’ 27 “Dureessi sunis akkana jedhee deebise;
‘Yoos yaa Abbaa, akka ati gara mana abbaa
kootti Al’aazaarin naa ergitu sin kadhadha; 28
ani obboloota shan qabaatii; akka isaanis iddoo
dhiphinaa kana hin dhufneef inni dhaqee isaan
haa akeekkachiisu.’ 29 “Abrahaam garuu, ‘Isaan
Musee fi raajota qabu; isaanuma haa dhaga’an’
jedhe. 30 “Dureessichis, ‘Akkas miti; yaa abbaa
koo Abrahaam; yoo warra du’an keessaa namni
tokko gara isaanii dhaqe garuu, isaan qalbii
ni jijjiirratu’ jedheen. 31 “Abrahaamis, ‘Isaan
yoo Musee fi raajota hin dhageenye, yoo namni
tokko warra du’an keessaa ka’e illee hin amanan’
jedheen.”

17 Yesuus barattoota isaatiin akkana jedhe;
“Wantoonni akka namoonni gufatan
godhan dhufuun hin oolu; garuu nama
wantoonni kunneen karaa isaatiin dhufaniif
wayyoo! 2 Inni warra xixinnaa kanneen
keessaa tokko illee gufachiisuu mannaa dhagaan
daakuu morma isaatti hidhamee galaanatti
utuu darbatamee isaa wayya ture. 3 Kanaafuu
of eeggadhaa. “Yoo obboleessi kee yakka sitti
hojjete isa ifadhu; yoo inni qalbii jijjiirrate
immoo dhiifama godhiif. 4 Yoo inni guyyaa
tokkotti yeroo torba cubbuu sitti hojjetee
yeroo torbanuu sitti deebi’ee, ‘Ani qalbii nan
jijjiirradha’ siin jedhe dhiifama godhiif.” 5
Ergamoonnis Gooftaadhaan, “Amantii keenya
nuu guddisi” jedhan. 6 Innis akkana jedhee
deebise; “Isin amantii xinnoo hamma ija
sanaaficaa illee yoo qabaattan, muka qilxuu
kanaan, ‘Buqqa’iitii galaana keessa dhaabami!’
jechuu dandeessu; innis isinii ajajama. 7
“Isin keessaa namni tokko garbicha lafa qotu
yookaan kan hoolota tiksu qaba haa jennu;
inni yeroo garbichi sun alaa galutti, ‘Dafii
kottuutii taa’ii waa nyaadhu’ jedhaanii? 8
Qooda kanaa inni garbicha sanaan, ‘Irbaata
naa qopheessi; hamma ani nyaadhee dhugutti
marxifadhuutii na tajaajili; sana booddee ati
ni nyaattaa; ni dhugdas’ hin jedhuunii? 9
Namichis sababii garbichi sun waan ajajame
sana raawwateef isa ni galateeffataa? 10
Kanaafuu isinis yommuu waan ajajamtan hunda
raawwattanitti, ‘Nu garboota faayidaa hin
qabnee dha; waanuma hojjechuu qabnu qofa
hojjenne’ jedhaa.” 11 Yesuus utuu Yerusaalem
dhaquu Samaariyaa fi Galiilaa gidduu darbaa
ture. 12 Akkuma inni ganda tokko seeneenis,
namoonni lamxaa’an kudhan isatti dhufan.
Isaanis fagoo dhadhaabatanii, 13 sagalee

isaanii ol fudhatanii, “Yesuus yaa Gooftaa, nuu
na’i!” jedhan. 14 Innis yommuu isaan argetti,
“Dhaqaatii lubootatti of argisiisaa!” jedheen;
isaanis utuma deemaa jiranuu qulqullaa’an.
15 Isaan keessaas inni tokko yommuu fayyuu
isaa argetti sagalee guddaadhaan Waaqaaf
ulfina kennaa deebi’ee dhufe. 16 Adda
isaatiinis miilla Yesuus irratti gombifamee isa
galateeffate; innis nama Samaariyaa ture. 17
Yesuusis akkana jedhee gaafate; “Kurnanuu
qulqullaa’aniiru mitii? Yoos warri hafan sagallan
eessa dhaqan? 18 Nama ormaa kana malee
namni deebi’ee Waaqaaf galata galchu tokko
iyyuu hin argamnee?” 19 Yesuusis, “Ka’ii
deemi; amantiin kee si fayyiseeraatii” jedheen.
20 Fariisonnis mootummaan Waaqaa yoom
akka dhufu Yesuusin gaafatan; innis akkana
jedhee deebiseef; “Mootummaan Waaqaa
namatti mul’achaa hin dhufu; 21 namoonnis,
‘Mootummaan Waaqaa kunoo as jira’ yookaan
‘Kuunnoo achi jira’ hin jedhan; mootummaan
Waaqaa isin gidduu jiraatii.” 22 Innis barattoota
isaatiin akkana jedhe; “Yeroon isin itti guyyoota
Ilma Namaa keessaa isa tokko arguu hawwitan
ni dhufa; garuu hin argitan. 23 Namoonni, ‘Inni
kuunnoo achi jira!’ yookaan ‘Kunoo as jira’
isiniin jedhu; isin garuu hin dhaqinaa; isaan
duukaas hin bu’inaa. 24 Ilmi Namaa guyyaa
isaatti akkuma balaqqeessi balaqqeessa’ee gama
tokkoo hamma gama kaaniitti samii ibsuu ni
ta’aatii. 25 Inni garuu duraan dursee akka malee
dhiphachuu fi dhaloota kanaan tuffatamuu
qaba. 26 “Akkuma bara Nohi ta’e sana, yeroo Ilma
Namaattis akkasuma ni ta’a. 27 Hamma gaafa
Nohi doonii seeneetti namoonni nyaachaa,
dhugaa, fuudhaa, heerumaas turan. Bishaan
badiisaas dhufee hunda isaanii balleesse.
28 “Bara Looxis akkasuma ture; namoonni
nyaachaa, dhugaa, bitachaa, gurgurachaa,
biqiltuu dhaabbachaa, manas ijaarrachaa turan.
29 Guyyaa Looxi Sodoomii ba’etti garuu ibiddii
fi dinyiin samii irraa roobee hunda isaanii
balleesse. 30 “Guyyaa Ilmi Namaa mul’atuttis
akkasuma ta’a. 31 Guyyaa sana namni bantii
manaa irra jiru kan mana keessaa mi’a qabu
mi’a sana fudhachuuf gad bu’uu hin malu.
Akkasuma immoo namni lafa qotiisaa keessa
jiru tokko iyyuu waan tokkoof illee manatti hin
deebi’in. 32 Niitii Looxi yaadadhaa! 33 Namni
lubbuu isaa eeggachuu yaalu kam iyyuu lubbuu
isaa ni dhaba; namni lubbuu isaa dhabu kam
iyyuu lubbuu isaa ni turfata. 34 Ani isinittin
hima; halkan sana namoonni lama siree tokko
irra ni rafu; inni tokko ni fudhatama; kaan
immoo ni hafa. 35 Dubartoonni lama walii wajjin
midhaan daaku; isheen tokko ni fudhatamti;
kaan immoo ni hafti. [36 Namoonni lama
lafa qotiisaa keessa jiru; tokko ni fudhatama;
kaan immoo ni hafa.”] 37 Isaanis, “Yaa Gooftaa,
eessatti?” jedhanii gaafatan. Innis, “Iddoo raqni
jirutti gogocorroowwan walitti qabamu” jedhee
deebiseef.

18 Yesuusis akka isaan yeroo hunda
kadhachuu qabanii fi akka isaan abdii hin
kutanne isaan barsiisuuf jedhee fakkeenya tokko
barattoota isaatti hime. 2 Innis akkana jedhe;
“Magaalaa tokko keessa abbaa murtii kan Waaqa
hin sodaanne, namas kan hin kabajne tokkotu
ture. 3 Haati hiyyeessaa tokkos magaalaa sana
keessa turte; isheenis, ‘Diina koo irratti murtii
qajeelaa naa kenni’ jettee isatti deddeebi’aa
turte. 4 “Innis yeroo gabaabaaf didee ture;
ergasii garuu akkana jedhee garaa isaatti yaade;
‘Ani yoon Waaqa hin sodaanne illee, yoon
namas hin kabajne illee, 5 sababii niitiin
kun deddeebitee na rakkiftuuf murtii qajeelaa
nan kennaaf; yoo kanaa achii deddeebitee
na dadhabsiifti.’” 6 Gooftaanis akkana jedhe;
“Egaa waan abbichii murtii dabaan sun jedhu
dhaga’aa; 7 Waaqni immoo filatamtoota isaa
warra halkanii guyyaa gara isaatti iyyataniif
murtii qajeelaa hin kennuu? Isaan duraa tursaa
ree? 8 Ani isinittin hima; inni dafee murtii
qajeelaa kennaaf; garuu Ilmi Namaa gaafa
dhufu lafa irratti amantii ni argataa?” 9
Yesuusis namoota qajeelummaa ofiitti amananii
warra kaan immoo tuffatanitti akkana jedhee
fakkeenya kana hime. 10 “Namoonni lama
Waaqa kadhachuuf gara mana qulqullummaatti
ol ba’an; isaanis Fariisicha tokkoo fi nama qaraxa

walitti qabu tokko turan. 11 Fariisichi ka'ee
dhaabatee, waa'ee mataa isaa akkana jedhee
kadhate; 'Yaa Waaqayyo, ani akka namoota
kaanii jechuunis akka saamtotaa, jal'ootaa
fi sagaagaltootaa keessumattuu waan akka
namicha qaraxa walitti qabu kanaa hin ta'iniif
sin galateeffadha. 12 Ani torbanitti yeroo lama
nan sooma; waanan argadhu hundumaa irraas
harka kudhan keessaa tokko nan kenna.' 13
"Namichi qaraxa walitti qabu sun garuu fagoo
dhaabate, qoma isaa dhadha'aa, 'Yaa Waaqayyo,
ani nama cubbamaadhaatii naa na'i!' jedhe
malee ija isaatiin illee ol jedhee gara samii
hin ilaalle. 14 "Ani isinittin hima; namichi
kun namicha duraa irra fuula Waaqaa duratti
qajeelaa ta'ee mana isaatti gale. Namni ol of
qabu hundinuu gad qabamaatii; namni gad of
qabu garuu ol qabama." 15 Namoonni akka inni
harka isaan irra kaa'uuf daa'immanis Yesuusitti
fidaa turan. Barattoonni garuu yommuu waan
kana arganitti isaan ifatan. 16 Yesuus garuu
ijoollee sana ofitti waamee akkana jedhe;
"Ijoolleen xixinnoon gara koo haa dhufaniitii
hin dhowwinaa; mootummaan Waaqaa kan
warra akkanaatii. 17 Ani dhuguman isinitti
hima; namni akkuma ijoolleetti mootummaa
Waaqaa hin simanne kam iyyuu gonkumaa itti
hin galu." 18 Bulchaan tokko, "Yaa Barsiisaa
gaarii, ani jireenya bara baraa dhaaluuf maal
gochuun qaba?" jedhee isa gaafate. (aiōnios g166)
19 Yesuusis akkana jedhee deebise; "Ati maaliif
gaarii naan jetta? Waaqa tokkicha malee gaariin
hin jiru. 20 Ati ajajawwan ni beekta; 'Hin ejjin;
hin ajjeesin; hin hatin; sobaan dhugaa hin ba'in;
abbaa keetii fi haadha keetiif ulfina kenni.'"
21 Namichis, "Ani ijoollummaa kootii jalqabee
ajajawwan kanneen hunda eegeera" jedhe.
22 Yesuusis yommuu waan kana dhaga'etti,
"Amma illee waan tokkotu si duraa hir'ata; waan
qabdu hunda gurgurii hiyyeeyyiif kenni; samii
keessatti badhaadhummaa ni qabaattaa. Ergasii
kottuu na duukaa bu'i" jedheen. 23 Inni yommuu
waan kana dhaga'etti baay'ee gadde; akka
malee sooressa tureetii. 24 Yesuusis isa ilaalee
akkana jedhe; "Mootummaa Waaqaatti galuun
sooreyyiif akkam rakkisaa dha! 25 Dhugumaan
namni sooressi mootummaa Waaqaatti galuu
irra qaawwa lilmoo keessa ba'uutu gaalaaf
salphata." 26 Warri waan kana dhaga'anis,
"Yoos eenyutu fayyuu danda'a ree?" jedhanii
gaafatan. 27 Yesuusis, "Wanni namaaf hin
danda'amne, Waaqaaf ni danda'ama" jedhee
deebise. 28 Phexrosis, "Kunoo, nu waan
qabnu hunda dhiifnee si duukaa buuneerra"
jedheen. 29 Yesuus immoo akkana isaaniin jedhe;
"Ani dhuguman isinitti hima; namni sababii
mootummaa Waaqaatiif jedhee mana yookaan
niitii yookaan obboloota yookaan haadhaa fi
abbaa yookaan ijoollee dhiisee, 30 bara kana
keessa dachaa baay'ee, bara dhufuuf jiru keessa
immoo jireenya bara baraa utuu hin argatin
hafu tokko iyyuu hin jiru." (aiōn g165, aiōnios g166)
31 Yesuus warra kudha lamaan kophaatti baasee
akkana jedheen; "Kunoo nu Yerusaalemitti ol
ba'aa jirra; wanni raajonni waa'ee Ilma Namaa
barreessan hundinuus ni raawwatama. 32 Inni
dabarfamee Namoota Ormaatti ni kennama.
Isaanis isatti qoosu; isa arrabsu; isatti tufu; isa
garafu; isa ajjeesus. 33 Innis guyyaa sadaffaatti
du'aa ni ka'a." 34 Barattoonni garuu waan
kana hunda keessaa tokko illee hin hubanne;
hiikkaan isaas isaan duraa dhokfamee ture. Inni
maal akka dubbachaa tures isaaniif hin galle. 35
Yeroo Yesuus Yerikootti dhi'aatetti, namichi
jaamaan tokko qarqara karaa taa'ee kadhachaa
ture. 36 Innis akka tuunni namootaa karaa
sana darbaa jiru dhageenyaan, waan ta'aa ture
gaafate. 37 Isaanis, "Yesuus nama Naazreetitu
asiin darbaa jira" jedhanii isatti himan. 38
Innis, "Yesuus, yaa ilma Daawit, na maari!"
jedhee iyye. 39 Namoonni fuula dura deemaa
turanis akka inni cal'isuuf isa ifatan; inni garuu,
"Yaa ilma Daawit na maari!" jedhee ittuma
caalchisee iyye. 40 Yesuusis dhaabatee akka
isaan namicha gara isaa fidan ajaje. Yommuu
inni gara isaatti dhi'aatetti Yesuus akkana
jedhee isa gaafate; 41 "Akka ani maal siif
godhu barbaadda?" Namichis, "Yaa Gooftaa, ani
arguun barbaada" jedhee deebise. 42 Yesuusis,
"Argi; amantiin kee si fayyiseeraa" jedheen. 43

Innis yeruma sana argee Waaqa jajachaa Yesuus
duukaa bu'e. Namoonni hundinuus yommuu
waan kana arganitti Waaqa jajan.

19 Yesuus Yerikoo seenee achi keessa darbaa
ture. 2 Namichi Zakkewoos jedhamu
tokkos achi ture; innis hangafa warra qaraxa
walitti qabaniitii fi sooressa ture. 3 Innis
Yesuus nama akkamii akka ta'e arguu barbaade;
garuu gabaabaa waan tureef, sababii baay'ina
namootaatiif isa arguu hin dandeenye. 4
Yesuus waan karaa sana irra darbaa tureef,
Zakkewoos isa arguuf jedhee fiigee dura darbee
muka qilxuu tokko yaabe. 5 Yesuus yommuu
iddoo sana ga'etti ol mil'atee, "Yaa Zakkewoos,
har'a mana kee ooluun narra jiraatii dafii gad
bu'i" jedheen. 6 Innis yommusuma gad bu'ee
gammachuudhaan isa simate. 7 Namoonni
hundinuu yommuu waan kana arganitti, "Inni
keessummaa 'Nama cubbamaa' ta'uu dhaqe!"
jedhanii guungumuu jalqaban. 8 Zakkewoos
garuu ka'ee dhaabatee Gooftaadhaan, "Yaa
Gooftaa kunoo, ani walakkaa qabeenya koo
hiyyeeyyiif nan kenna; ani yoon nama tokko
illee gowwoomsee saamee jiraadhe, waanan
fudhadhe sana harka afur godhee nan deebisa"
jedhe. 9 Yesuus deebisee akkana jedheen;
"Namichi kunis waan ilma Abrahaam ta'eef,
har'a fayyinni mana kanaaf dhufeera. 10 Ilmi
Namaa isa bade barbaaduu fi fayyisuudhaaf
dhufeetii." 11 Yesuusis utuma isaan waan
kana dhaga'aa jiranuu itti fufee, fakkeenya
tokko isaanitti hime; kanas sababii inni
Yerusaalemitti dhi'aatee fi sababii namoonni
waan mootummaan Waaqaa yeruma sana
mul'atu se'aniif dubbate. 12 Innis akkana jedhe;
"Namichi sanyii mootii tokko muudamee mootii
ta'ee deebi'uuf biyya fagoo dhaqe. 13 Namichi
sunis garboota isaa keessaa nama kudhan
waamee, 'Hamma ani deebi'utti maallaqa
kanaan daldalaa' jedhee minnaanii kudhan
isaanitti kenne. 14 "Namoonni biyya isaa garuu
isa jibbanii, 'Akka namichi kun nurratti mootii
ta'u hin feenu!' jedhanii bakka bu'oota isaanii
isa duubaan ergatan. 15 "Innis erga muudamee
mootii ta'ee deebi'ee booddee garboonni inni
maallaqa itti kennee ture sun ittiin daldalanii
maal akka argatan beekuuf jedhee nama itti
ergee isaan waamsise. 16 "Garbichi jalqabaa
dhufee, 'Yaa Gooftaa, minnaaniin kee minnaanii
gara biraa kudhan dhaleera' jedheen. 17
"Gooftaan isaas deebisee, 'Yaa garbicha gaarii,
ati waan gaarii hojjette. Sababii ati waan
akka malee xinnoo irratti amanamaa taateef,
magaalaa kudhan irratti taayitaa qabaadhu'
jedheen. 18 "Garbichi lammaffaanis dhufee,
'Yaa Gooftaa, minnaaniin kee minnaanii gara
biraa shan dhaleera' jedheen. 19 "Gooftaan
isaas deebisee, 'Atis magaalaa shan irratti mo'i'
jedheen. 20 "Inni sadaffaan immoo dhufee
akkana jedhe; 'Yaa Gooftaa, minnaaniin kee
kunoo ti; ani huccuudhaan maree dhokseen
ture. 21 Ati gara jabeessa waan taateef ani sin
sodaadhe; ati waan hin kaa'atin fudhatta; waan
hin facaasinis haammatta.' 22 "Gooftaan isaas
deebisee akkana jedhe; 'Yaa garbicha hamaa
nana; ani dubbuma afaan keetiitiin sittin mura;
ati akka ani nama dabaa waan hin kaa'atin
fudhatu, waan hin facaasinis haammatu ta'e
beekta mitii? 23 Yoos akka ani yommuun
deebi'utti dhala isaa wajjin fudhadhuuf maaliif
maallaqa koo mana baankii naa hin kaa'in
ree?' 24 "Gooftichis warra achi dhadhaabataniin,
'Minnaanii sana isa harkaa fuudhaatii namicha
minnaanii kudhan qabuuf kennaa' jedhe. 25
"Isaanis deebisanii, 'Yaa Gooftaa, inni duraanuu
minnaanii kudhan qaba' jedhaniin. 26 "Inni
immoo deebisee akkana jedhe; 'Ani isinittin
hima; kan qabu hundaafuu itti dabalamee ni
kennama; kan hin qabne garuu wanni inni
qabu iyyuu irraa fudhatama; 27 diinota koo
kanneen akka ani isaan irratti mootii ta'u hin
barbaadin immoo as fidaatii fuula koo duratti
isaan gogorra'aa.'" 28 Yesuus erga waan kana
dubbatee booddee Yerusaalemitti ol ba'uuf isaan
dura deemaa ture. 29 Innis akkuma Beetfaagee
fi Biitaaniyaa kanneen tulluu Gaara Ejersaa
jedhamu biraa sanatti dhi'aateen barattoota
isaa keessaa lama erge; 30 akkanas isaaniin
jedhe; "Gara ganda fuula keessan dura jiru sanaa
dhaqaa; akkuma achi seentaniinis, ilmoo harree

kan namni tokko iyyuu takkumaa hin yaabbatin
tokko achitti hidhamee jiru ni argattu. Isa
hiikaatii as fidaa. 31 Yoo namni tokko iyyuu, ‘Isin
maaliif hiiktu?’ jedhee isin gaafate, ‘Gooftaatu
isa barbaada’ jedhaa.” 32 Warri ergamanis
dhaqanii waan hunda akkuma inni isaanitti
himetti argatan. 33 Utuu isaan ilmoo harree
sana hiikaa jiranuus warri harree sanaa, “Ilmoo
harree kana maaliif hiiktu?” jedhanii isaan
gaafatan. 34 Isaanis, “Gooftaatu isa barbaada”
jedhanii deebisan. 35 Ilmoo harree sanas
Yesuusitti fidan; uffata isaaniis harree sana
irra buusan; Yesuusinis irra teessisan. 36 Utuu
inni deemuus namoonni uffata isaanii karaa
irra afan. 37 Yeroo inni daandii Tulluu Ejersaa
irraa gad bu’utti dhi’aatettis, barattoonni
hundi hojii dinqii arganii turan hundatti
gammadanii, sagalee guddaan akkana jedhanii
Waaqa galateeffachuu jalqaban. 38 “Mootiin
maqaa Gooftaatiin dhufu eebbifamaa dha!”
“Nagaan samii irratti, ulfinnis ol gubbaatti!” 39
Namoota achi turan keessaas Fariisonni tokko
tokko Yesuusiin, “Yaa Barsiisaa, barattoota kee
ifadhu!” jedhan. 40 Innis deebisee, “Ani isinittin
hima; yoo isaan cal’isan illee dhagoonni ni iyyu”
jedheen. 41 Yesuusis yommuu Yerusaalemitti
dhi’aatee magaalattii argetti ni boo’eef; 42
akkanas jedhe; “Utuu atumti waan har’a nagaa
siif kennu beektee gaarii ture! Amma garuu
ija kee duraa dhokfameera. 43 Guyyoonni itti
diinonni kee koobii sitti ijaaranii, si marsanii,
karaa hundaanis ba’uu si dhowwan sitti ni
dhufuutii. 44 Diinonni si’ii fi ijoollee kee warra
dallaa kee keessa jiraatan biyyootti maku.
Isaan dhagaa tokko dhagaa kaan irratti hin
dhiisan; ati yeroo itti Waaqni gara kee dhufu
hin beekneetii.” 45 Yesuus mana qulqullummaa
seenee warra gurgurachaa turan ari’uu jalqabe.
46 Innis, “‘Manni koo mana kadhannaa ta’a’
jedhamee barreeffameera; isin garuu ‘Holqa
saamtotaa’ gootaniirtu” isaaniin jedhe. 47
Guyyuma guyyaanis mana qulqullummaa
keessatti barsiisaa ture; luboonni hangafoonni,
barsiistonni seeraatii fi dura bu’oonni sabaa
garuu isa ajjeesuudhaaf jabeessanii barbaadaa
turan. 48 Ta’us isaan karaa ittiin isa ajjeesan hin
arganne; namoonni hundinuu yaada tokkoon
waan inni dubbate dhaggeeffachaa turaniitii.

20 Gaaf tokko utuu Yesuus mana
qulqullummaa keessatti namoota
barsiisuu, utuu wangeelas lallabuu luboonni
hangafoonnii fi barsiistonni seeraa
maanguddoota wajjin gara isaa dhufan. 2
Isaanis, “Ati akka taayitaa maaliitiin waan
kana hojjettu nutti himi. Eenyutu taayitaa
kana siif kenne” jedhan. 3 Innis akkana jedhee
deebise; “Anis gaaffii tokkon isin gaafadha.
Isin immoo natti himaa: 4 Cuuphaan Yohannis
samii irraa dhufe moo nama biraa dhufe?”
5 Isaanis waliin mari’atanii akkana jedhan;
“Yoo nu, ‘Samii irraa dhufe’ jenne inni immoo,
‘Isin maaliif isa hin amanin ree?’ jedhee nu
gaafata. 6 Yoo nu, ‘Nama biraa dhufe’ jenne
garuu namoonni hundinuu akka Yohannis
raajii ta’e waan amananiif dhagaadhaan nu
tumu.” 7 Kanaaf isaan, “Inni eessaa akka dhufe
nu hin beeknu” jedhan. 8 Yesuus immoo,
“Anis taayitaa maaliitiin akkan waan kana
hojjedhu isinitti hin himu” jedheen. 9 Innis
akkana jedhee fakkeenya kana namootatti
himuu jalqabe; “Namichi tokko iddoo dhaabaa
wayinii irra wayinii dhaabbatee, qonnaan
bultootatti kiraa kennatee biyya fagoo dhaqee
yeroo dheeraa ture. 10 Innis yeroo midhaan
walitti qabamutti akka isaan ija iddoo dhaabaa
wayinii irraa waa kennaniif garbicha tokko
qottuuwwan sanatti ergate. Qottuuwwan sun
garuu tumanii harka duwwaa of irraa isa
deebisan. 11 Innis garbicha biraa ergate; isaan
garuu isas tumanii, qaanessaniis harka duwwaa
of irraa isa deebisan. 12 Amma illee garbicha
sadaffaa ergate; isaan immoo isas madeessanii
gad isa darbatan. 13 “Ergasii abbichi iddoo
dhaabaa wayinii, ‘Maal gochuu naa wayya?
Ka’een ilma koo jaallatamaa itti erga; tarii isa ni
kabaju ta’aatii’ jedhe. 14 “Qottoonni sun garuu
yommuu isa arganitti, ‘Dhaaltuun isa kana;
kottaa isa ajjeefnaa; dhaalli sun kan keenya
ta’aatii’ jedhanii walii wajjin dudubbatan. 15
Kanaafuu isaan iddoo dhaabaa wayinii keessaa

gad baasanii isa ajjeesan. “Egaa abbaan iddoo
dhaabaa wayinii sanaa maal isaan godhinna
laata? 16 Inni dhufee qottuuwwan sana ni
ajjeesa; iddoo dhaabaa wayinii sanas namoota
biraatti kennata.” Namoonnis yommuu waan
kana dhaga’anitti, “Waaqni waan kana hin
fidin!” jedhan. 17 Yesuusis isaan ilaalee, akkana
jedhe; “Egaa inni, “‘Dhagaan ijaartonni tuffatan
dhagaa golee ta’eera jedhamee barreeffame
maal jechuu isaati ree’? 18 Namni dhagaa
sana irratti kufu hundinuu caccabee bututa;
namni dhagichi irratti kufu kam iyyuu ni
daakama.” 19 Barsiistonni seeraatii fi luboonni
hangafoonni akka inni fakkeenya kana isaaniin
mormuun dubbate waan beekaniif yeruma
sana isa qabuu barbaadan. Garuu namoota
sana sodaatan. 20 Jarris isa gaadaa, akka isaan
waan inni dubbatuun isa qabanii dabarsanii
humnaa fi taayitaa bulchaatti isa kennaniif
jedhanii basaastota nama nagaa of fakkeessan
ergan. 21 Basaastonni sunis akkana jedhanii
isa gaafatan; “Yaa Barsiisaa, nu akka ati
waan qajeelaa dubbatuu fi waanuma qajeelaa
barsiiftu, akkasumas akka ati dhugaadhaan
karaa Waaqaa barsiisuu malee nama wal hin
caalchifne beekna. 22 Qeesaariif gibira kaffaluun
eeyyamameera moo hin eeyyamamne?” 23 Inni
garuu haxxummaa isaanii argee akkana isaaniin
jedhe; 24 “Mee diinaarii tokko natti argisiisaa.
Fakkii fi katabbii eenyuutu isa irra jira?”
Isaanis, “Kan Qeesaar” jedhanii deebisan. 25
Kana irratti inni, “Yoos kan Qeesaar Qeesaariif,
kan Waaqaa immoo Waaqaaf kennaa” jedheen.
26 Isaanis waan inni dubbateen fuula namootaa
duratti isa qabuu hin dandeenye. Deebii isaas
dinqisiifatanii cal’isan. 27 Saduuqota du’aa
ka’uun hin jiru jedhan keessaa tokko tokko waa
gaafachuuf jedhanii gara Yesuus dhufan; 28
akkanas jedhan; “Yaa Barsiisaa yoo obboleessi
nama tokkoo niitii fuudhee utuu ijoollee hin
dhalchin du’e, akka namichi sun niitii sana
dhaalee ijoollee dhalchee obboleessa isaatiif
sanyii dabarsu Museen nuu barreesseera. 29
Kunoo obboloota torbatu ture. Inni hangafni
niitii fuudhee ijoollee malee du’e. 30 Inni
lammaffaan, 31 inni sadaffaanis ishee fuudhan;
haaluma wal fakkaatuun isaan torbanuu utuu
ijoollee hin dhalchin du’an. 32 Dhuma irratti
dubartittiinis ni duute. 33 Egaa guyyaa du’aa
ka’uutti isheen niitii isa kamii taati? Torban
isaanii iyyuu ishee fuudhaniiruutii.” 34 Yesuusis
akkana jedhee deebiseef; “Namoonni addunyaa
kanaa ni fuudhu; ni heerumus. (aiōn g165) 35 Warri
addunyaa dhufuuf jiruu fi du’aa ka’uu keessatti
hirmaachuun isaanii malu garuu hin fuudhan;
hin heerumanis. (aiōn g165) 36 Isaan waan akka
ergamootaa ta’aniif deebi’anii hin du’an; waan
ijoollee du’aa ka’uu ta’aniifis isaan ijoollee
Waaqaa ti. 37 Garuu Museen iyyuu seenaa
waa’ee daggalaa keessatti akka warri du’an
du’aa ka’an argisiiseera; inni Gooftaadhaan,
‘Waaqa Abrahaam, Waaqa Yisihaaqii fi Waaqa
Yaaqoob’jedhee waamaatii. 38 Inni Waaqa warra
jiraataniiti malee Waaqa warra du’anii miti;
hundinuu isaaf jiraatoodhaatii.” 39 Barsiistota
seeraa keessaa tokko tokko, “Yaa Barsiisaa,
dhugaa jette!” jedhanii deebisan. 40 Namni
tokko iyyuu deebi’ee gaaffii isa gaafachuuf
ija hin jabaanne. 41 Yesuusis akkana isaaniin
jedhe; “Isaan akkamitti Kiristoosilma Daawit
jechuu danda’u? 42 Daawit mataan isaa iyyuu
kitaaba faarfannaa keessatti akkana jedha;
“‘Gooftichi Gooftaa kootiin akkana jedhe;
“Karaa mirga koo taa’i; 43 hamma ani diinota
kee, ejjeta miilla keetii siif godhutti.”’ 44
Daawit ‘Gooftaa’ jedhee isa waama. Yoos inni
akkamitti ilma isaa ta’uu danda’a ree?” 45
Utuu namoonni hundinuu isa dhaga’aa jiranuu,
Yesuus barattoota isaatiin akkana jedhe; 46
“Barsiistota seeraa irraa of eeggadhaa. Isaan
uffata dhedheeraa uffatanii nanaanna’uu fi
gabaa keessattis nagaa gaafatamuu, manneen
sagadaa keessatti taa’umsa ulfinaa, lafa
cidhaatti immoo iddoo ulfinaa jaallatu. 47
Isaanis mana haadha hiyyeessaa saamanii onsu;
of argisiisuuf jedhaniis kadhannaa dheeressu.
Namoonni kunneen adaba guddaa adabamu.”

21 Yesuusis ol mil’atee sooreyyii kennaa
isaanii mi’a buusii keessa buusaa jiran
arge. 2 Akkasumas haadha hiyyeessaa hiyyeettii

tokko saantima sibiila diimaa xixinnoo lama
buusuu ishee arge. 3 Innis akkana jedhe;
“Ani dhuguman isinitti hima; haati hiyyeessaa
hiyyeettiin kun warra kaan hunda caalaa
buufteerti. 4 Namoonni kunneen hundi
qabeenya isaanii irraa kennan; isheen garuu
hiyyuma ishee keessaa waan ittiin jiraattu
hunda kennite.” 5 Barattoota isaa keessaas tokko
tokko waa’ee mana qulqullummaa, haala manni
qulqullummaa sun dhagaawwan babbareedanii
fi kennaawwan Waaqaaf kennamaniin itti
miidhagfame dudubbachaa turan. Yesuus garuu
akkana jedhe; 6 “Yeroon itti wanni isin ilaaltan
kun hundinuu, utuu dhagaan tokko iyyuu wal
irratti hin hafin diigamu tokko ni dhufa.”
7 Isaanis, “Yaa barsiisaa, wanni kun yoom
ta’a? Mallattoon yeroo wanni kun itti fiixaan
ba’uu ga’uu maali?” jedhanii gaafatan. 8
Innis akkana jedhee deebise; “Isin akka hin
gowwoomfamneef of eeggadha. Namoonni
hedduun, ‘Ani isa; yeroon sun dhi’aateera’
jechaa maqaa kootiin ni dhufuutii. Isin garuu
isaan duukaa hin bu’inaa. 9 Yommuu waa’ee
waraanaatii fi waa’ee fincilaa dhageessanitti,
hin sodaatinaa. Wanni kun duraan dursee
ta’uu qabaatii; dhumni garuu yeruma sana hin
ta’u.” 10 Innis akkana isaaniin jedhe; “Sabni
sabatti, mootummaanis mootummaatti ni ka’a.
11 Iddoo garaa garaatti sochiin lafaa guddaan,
beellii fi golfaan ni ta’a; samii irrattis wanni
sodaachisaanii fi mallattoon gurguddaan ni
ta’a. 12 “Kana hunda dura garuu isaan isin qabu;
isin ari’atus. Dabarsanii manneen sagadaatti
isin kennu; mana hidhaa keessas isin buusu;
isin maqaa kootiif jettanii fuula moototaatii fi
bulchitootaa duratti ni dhi’eeffamtu. 13 Akkasiin
isin anaaf dhugaa baatu. 14 Isin garuu akkamitti
akka falmattan duraan dursitanii akka hin
yaaddofne yaadatti qabadhaa. 15 Anuu afaanii
fi ogummaa diinonni keessan tokko iyyuu
danda’anii dura hin dhaabanne yookaan hin
mormine isiniif nan kennaatii. 16 Abbaa fi haati,
obboloonni, firoonnii fi michoonni dabarsanii
isin kennu; isin keessaas tokko tokko ni ajjeesu.
17 Namni hundinuu sababii maqaa kootiif isin
jibba. 18 Garuu rifeensi mataa keessanii tokko
iyyuu hin badu. 19 Isin jabaadhaa dhaabadhaa;
yoos lubbuu keessan ni oolfattu. 20 “Isin
yommuu Yerusaalem loltootaan marfamtee
argitanitti akka badiin ishee dhi’aate beekaa.
21 Yommus warri Yihuudaa keessa jiran
gaarranitti haa baqatan; warri magaalaa keessa
jiranis achii haa ba’an; warri baadiyyaa jiran
immoo magaalaa hin seenin. 22 Akka wanni
barreeffame hundinuu raawwatamuuf yeroon
kun yeroo haaloo baasuutii. 23 Bara sana keessa
dubartoota ulfaatii fi haadhota hoosisaniif
wayyoo! Lafa irratti dhiphinni guddaan, saba
kanatti immoo dheekkamsi ni dhufaatii. 24
Isaanis goraadeedhaan ajjeefamu; booji’amaniis
biyyoota ormaa hundatti ni geeffamu; hamma
barri Namoota Ormaa dhumutti Yerusaalem
Namoota Ormaatiin dhidhiitamti. 25 “Aduu
irratti, ji’a irratti, urjiiwwan irrattis mallattoon
ni ta’a. Lafa irrattis sababii huursaatii fi dha’aa
galaanaatiif saboonni ni muddamu; waan ta’anis
ni wallaalu. 26 Namoonnis sababii humnoonni
samii irraa raafamaniif, waan addunyaa kanatti
dhufuuf jiru yaadda’anii sodaadhaan ni gaggabu.
27 Isaanis yeroo sana utuu Ilmi Namaa humnaa
fi ulfina guddaadhaan duumessaan dhufuu ni
argu. 28 Yommuu wanni kun ta’uu jalqabutti
mataa keessan ol qabadhaa; olis ilaalaa;
furamuun keessan dhi’aateeraatii.” 29 Innis
akkana jedhee fakkeenya kana isaanitti hime;
“Mee muka harbuutii fi muka hunda ilaalaa. 30
Yommuu isaan baala baafatanitti isin mataan
keessan iyyuu ilaaltanii akka bonni dhi’aate
beekuu dandeessu. 31 Akkasuma isinis yommuu
wanni kun raawwatamuu isaa argitanitti akka
mootummaan Waaqaa dhi’aate ni beektu. 32
“Ani dhuguma isinittin hima; hamma wanni kun
hundi ta’utti dhaloonni kun hin darbu. 33 Samii
fi lafti ni darbu; dubbiin koo garuu gonkumaa
hin darbu. 34 “Isin of eeggadhaa; yoo kanaa achii
qalbiin keessan qananiidhaan, machii fi yaaddoo
jireenyaatiin fudhatamee guyyaan sunis utuu
isin hin beekin akkuma kiyyoo isin qabata. 35
Guyyaan sun warra lafa irra jiraatan hundatti ni
dhufaatii. 36 Kanaafuu akka waan dhufuuf jiru

hunda jalaa baataniif, akka fuula Ilma Namaa
duras dhaabachuu dandeessaniif yeroo hunda
dammaqaa; kadhadhaas." 37 Yesuus guyyuma
guyyaan mana qulqullummaa keessatti barsiisaa
ture; halkan halkan immoo tulluu Gaara Ejersaa
jedhamu irra bula ture. 38 Namoonni hundinuus
isa dhaggeeffachuuf jedhanii barii barraaqaan
mana qulqullummaa dhufu turan.

22 Yeroo sana Ayyaanni Maxinoo kan
Faasiikaa jedhamu dhi'aate ture; 2 luboonni
hangafoonnii fi barsiistonni seeraa waan
namoota sodaataniif, mala ittiin Yesuusin
ajjeesan barbaadaa turan. 3 Ergasiis seexanni
namicha Yihuudaa Keeriyoticha jedhamu kan
jara Kudha Lamaan keessaa tokko ture sanatti
gale. 4 Yihuudaanis gara luboota hangafootaatii
fi ajajjoota waardiyyaa mana qulqullummaa
dhaqee haala ittiin Yesuusin dabarsee kennu
irratti isaan wajjin mari'ate. 5 Isaanis
gammadanii maallaqa isaaf kennuuf walii galan.
6 Innis tole jedhee yeroo namoonni hin jirretti
Yesuusin dabarsee isaanitti kennuudhaaf haala
mijaa'aa eeggachaa ture. 7 Guyyaan Ayyaana
Maxinoo kan hoolaan Faasiikaa itti qalamuu
qabu ga'ee ture. 8 Yesuusis, "Akka Faasiikaa
nyaannuuf dhaqaatii nuu qopheessaa" jedhee
Phexrosii fi Yohannisin erge. 9 Isaanis, "Akka
nu eessatti qopheessinu barbaadda?" jedhanii
isa gaafatan. 10 Inni immoo deebisee akkana
jedhe; "Akkuma isin magaalaa seentaniin,
namichi okkotee bishaanii baatu tokko isinitti
dhufa. Gara mana inni seenuutti isa duukaa
bu'aatii, 11 abbaa mana sanaatiin, 'Barsiisaan,
"Manni keessummaa, iddoon ani itti barattoota
koo wajjin Faasiikaa nyaadhu eessaa?" siin
jedha' jedhaa. 12 Abbaan manaa sunis darbii
bal'aa mi'a manaatiin guutame tokko isinitti
argisiisa. Isinis achitti qopheessaa." 13 Isaanis
dhaqanii akkuma Yesuus isaanitti hime sanatti
argatan. Faasiikaas ni qopheessan. 14 Yommuu
sa'aatiin sun ga'etti Yesuusii fi ergamoonni isaa
maaddiitti dhi'aatan. 15 Innis akkana isaaniin
jedhe; "Ani utuu hin dhiphatiniin dura isin
wajjin Faasiikaa kana nyaachuu akka malee
hawween ture. 16 Ani isinittin himaatii; hamma
Faasiikaan kun mootummaa Waaqaa keessatti
raawwatamutti ani deebi'ee isa hin nyaadhu."
17 Innis erga xoofoo fuudhee galata galchee
booddee akkana jedhe; "Kana fudhadhaatii
gargar qooddadhaa. 18 Ani isinitti nan himaatii;
ani hamma mootummaan Waaqaa dhufutti ija
wayinii kana irraa deebi'ee hin dhugu" jedhe.
19 Innis buddeena fuudhee galata galchee,
caccabsee isaaniif kennee, "Kun foon koo kan
isiniif kennamuu dha; kanas yaadannoo kootiif
godhadhaa" jedheen. 20 Akkasumas irbaata
booddee xoofoo sana fuudhee akkana jedhe;
"Xoofoon kun Kakuu Haaraa dhiiga koo kan
isiniif dhangalaafamuun ta'uu dha. 21 Garuu
harki namicha dabarsee na kennu sanaa kunoo
harka koo wajjin maaddii irra jira. 22 Ilmi Namaa
akkuma murteeffame sanatti ni deema. Garuu
namicha dabarsee isa kennu sanaaf wayyoo!"
23 Isaanis namni isaan keessaa waan kana
gochuuf jiru eenyu akka ta'e wal gaggaafachuu
jalqaban. 24 Akkasumas isaan keessaa namni
akka nama nama hundumaa caaluutti ilaalamu
eenyu akka ta'e irratti wal falmiin gidduu
isaaniitti ka'e. 25 Yesuusis akkana isaaniin
jedhe; "Mootonni Namoota Ormaa isaan irratti
gooftummaa mul'isu; warri isaan irratti taayitaa
argisiisan immoo Gargaartota ofiin jedhu. 26
Isin garuu akkas ta'uu hin qabdan. Qooda kanaa
isin keessaa namni nama hunda caalu, akka
quxisuu nama hundaa, bulchaan immoo akka
tajaajilaa haa ta'u. 27 Eenyutu guddaa dha?
Nama maaddiitti dhi'aatu moo nama tajaajilu?
Nama maaddiitti dhi'aatu mitii? Ani garuu isin
gidduutti akka tajaajilaa tokkoo ti. 28 Isin immoo
warra yeroo qorama koo na wajjin turtanii
dha. 29 Akkuma Abbaan koo mootummaa
natti kenne, anis akkasuma isinittin kenna;
30 kunis akka isin mootummaa koo keessatti
maaddii koo irraa nyaattanii fi dhugdan, akka
teessoowwan irra teessanii gosoota Israa'el
kudha lamaanitti murtaniif. 31 "Yaa Simoon, yaa
Simoon; kunoo, Seexanni akkuma qamadiitti
isin gingilchuuf kadhateera. 32 Yaa Simoon,
ani garuu akka amantiin kee hin dadhabneef
siif kadhadheera; atis yommuu deebitutti,

obboloota kee jajjabeessi." 33 Sim'oon garuu
deebisee, "Yaa Gooftaa, ani si wajjin hidhamuu
fi du'uuf illee qophaa'eera" jedhe. 34 Yesuus,
"Yaa Phexros, ani sittin hima; ati har'a utuu
indaanqoon hin iyyin akkuma na beektu illee
yeroo sadii ni ganta" jedhee deebise. 35 Yesuusis,
"Yeroo ani borsaa, korojoo yookaan kophee
malee isin erge sana waa isin duraa hir'ateeraa?"
jedhee isaan gaafate. Isaanis deebisanii, "Wanni
tokko iyyuu hin hir'anne" jedhan. 36 Inni immoo
akkana isaaniin jedhe; "Amma garuu yoo borsaa
qabaattan fudhadhaa; yoo korojoo qabaattanis
fudhadhaa; yoo goraadee hin qabaannes uffata
keessan gurguraatii goraadee bitadhaa. 37
Wanni, 'Inni yakkitootatti lakkaa'ame'jedhamee
barreeffame sun akka narratti raawwatamuu
qabu ani isinitti hima; wanni waa'ee koo
barreeffame raawwatamuu ga'eeraatii." 38
Barattoonnis, "Yaa Gooftaa, kunoo goraadee
lamatu as jira" jedhan. Innis, "Ni ga'a" jedhee
deebiseef. 39 Yesuusis achii ba'ee, akkuma amala
isaa gara Tulluu Ejersaa dhaqe; barattoonni
isaas isa duukaa bu'an. 40 Innis akkuma iddoo
sana ga'een, "Isin akka qorumsatti hin galleef
kadhadhaa" isaaniin jedhe. 41 Innis hamma
darbata dhagaa tokkoo achi hiiqee, jilbeenfatees
akkana jedhee kadhate; 42 "Yaa Abbaa, yoo
fedhii kee ta'e, xoofoo kana narraa fuudhi; garuu
akka fedhii keetii malee akka fedhii kootii hin
ta'in." 43 Ergamaan Waaqaa tokkos samii irraa
isatti mul'atee isa jajjabeesse. 44 Innis lubbamee
jabeessee kadhate; dafqi isaas akka coccopha
dhiigaa lafatti cophaa ture. 45 Innis yommuu
kadhannaa irraa ka'ee gara barattootaatti
deebi'etti, isaanii gaddaan bututanii rafaa jiran
isaan arge. 46 Innis, "Isin maaliif raftu? Isin
akka qorumsatti hin galleef ka'aatii kadhadhaa"
isaaniin jedhe. 47 Utuma inni amma iyyuu
dubbachaa jiruus, tuunni namootaa tokko
dhufe; namichi Yihuudaa jedhamu kan warra
Kudha Lamaan keessaa tokko ta'e sunis isaan
dura deemaa ture. Innis Yesuusin dhungachuuf
itti dhi'aate; 48 Yesuus garuu, "Yaa Yihuudaa,
ati dhungoodhaan Ilma Namaa dabarsitee
kennitaa?" jedhee gaafate. 49 Warri isa wajjin
turanis yommuu waan ta'uuf jiru arganitti,
"Yaa Gooftaa, goraadeedhaan isaan dhoofnuu"
jedhan. 50 Isaan keessaas namni tokko garbicha
luba ol aanaa dha'ee gurra isaa mirgaa irraa kute.
51 Yesuusis deebisee, "Dhiisaa! Waan akkanaa
itti hin deebi'inaa" jedhe; gurra namichaas
tuttuqee fayyise. 52 Ergasiis Yesuus luboota
hangafoota, dura bu'oota mana qulqullummaatii
fi maanguddoota isa qabuu dhufaniin akkana
jedhe; "Isin goraadee fi bokkuu qabattanii
akka nama hattuu qabuutti dhuftanii? 53
Ani guyyuma guyyaan mana qulqullummaa
keessa isin wajjinan ture; isin harkaanuu na
hin tuqne. Garuu sa'aatiin kun sa'aatii keessan;
innis yeroo itti dukkanni mo'uu dha." 54
Isaanis isa qabanii fuudhanii deeman; fidaniis
mana luba ol aanaa ol isa seensisan. Phexros
immoo fagootti duukaa bu'aa ture. 55 Yommuu
isaan walakkaa lafa dallaa keessaatti ibidda
qabsiisanii walii wajjin tataa'anitti Phexrosis
isaan wajjin taa'e. 56 Xomboreen tokkos utuu
inni ifa ibiddaa keessa taa'ee jiruu isa argite.
Isheenis hubattee isa ilaaltee, "Namichi kunis
isa wajjin ture" jette. 57 Inni garuu, "Dubartii
nana, ani isa hin beeku" jedhee gane. 58 Yeroo
xinnoo booddee namni biraa isa argee, "Atis
jara keessaa tokkoo dha" jedhe. Phexros garuu,
"Namichoo, ana miti" jedhee deebise. 59 Gara
Sa'aatii tokkoo booddee namni biraa, "Namichi
kunis waan nama Galiilaa ta'eef dhuguma iyyuu
isa wajjin ture" jedhee jabeessee dubbate.
60 Phexros immoo deebisee, "Namichoo, ani
waan ati jettu kana hin beeku" jedhe. Utuma
inni dubbachaa jiruus indaanqoon iyye. 61
Gooftaanis garagalee Phexrosin ilaale. Phexrosis
waan Gooftaan, "Ati har'a utuu indaanqoon
hin iyyin yeroo sadii na ganta" isaan jedhee
ture sana yaadate. 62 Innis gad ba'ee hiqqifatee
boo'e. 63 Namoonni Yesuusin eegaa turan sun
isatti qoosuu fi isa tumuu jalqaban. 64 Isaanis
isa haguuganii, "Mee raajii dubbadhu! Eenyutu
si rukute?" jedhanii isa gaafatan. 65 Isaanis
isa arrabsaa waan hedduu isaan jedhan. 66
Yommuu lafti bari'ettis yaa'iin maanguddoota
sabaa akkasumas luboonni hangafoonnii fi

barsiistonni seeraa walitti qabaman; yaa'ii
isaanii durattis Yesuusin dhi'eessanii, 67 "Ati
yoo Kiristoos taate mee nutti himi" jedhaniin.
Yesuusis akkana jedhee deebise; "Yoo ani isinitti
hime isin na hin amantan; 68 yoo ani isin
gaafadhes hin deebiftan. 69 Garuu si'achi Ilmi
Namaa karaa mirga humna Waaqaatiin ni taa'a."
70 Hundi isaaniis, "Yoos ati Ilma Waaqaatii
ree?" jedhanii gaafatan. Innis deebisee, "Akka
ana ta'e isinuu ni dubbattu!" jedhe. 71 Kana
irratti isaan, "Kana caalaa dhuga ba'umsa maalii
nu barbaachisa? Nu mataan keenya iyyuu
afaanuma isaa irraa dhageenyeerraatii" jedhan.

23 Ergasii yaa'iin sun guutuun ka'ee Yesuusin
gara Phiilaaxoositti geesse. 2 Isaanis,
"Nu utuu namichi kun saba keenya karaa
irraa jal'isuu, utuu inni akka Gibirri Qeesaariif
hin baafamne godhuu, akkasumas utuu inni
akka mataan isaa Kiristoos mooticha ta'e
dubbatuu argineerra" jedhanii isa himachuu
jalqaban. 3 Kanaafuu Phiilaaxoos, "Ati mootii
Yihuudootaatii?" jedhee Yesuusin gaafate.
Yesuus immoo, "Atuu jette kaa!" jedhee deebise.
4 Phiilaaxoosis luboota hangafootaa fi tuuta
namootaatiin, "Ani namicha kana irratti yakka
tokko illee hin arganne" jedhe. 5 Isaan garuu
ittuma caalchisanii, "Inni Galiilaa irraa jalqabee
Yihuudaa hunda keessatti barsiisa isaatiin saba
jeeqaa hamma asiitti illee dhufeera" jedhan. 6
Phiilaaxoosis yommuu waan kana dhaga'etti,
"Namichi kun nama Galiilaatii?" jedhee gaafate.
7 Innis yommuu akka Yesuus nama kutaa
Heroodis bulchuu ta'e beeketti Heroodisitti
isa erge; Heroodisis yeroo sana Yerusaalem
keessa ture. 8 Heroodis yommuu Yesuusin
argetti akka malee gammade; inni sababii
waa'ee Yesuus dhaga'aa fi hojii dinqii kan
inni hojjetu tokko tokko akka arguu abdachaa
tureef yeroo dheeraaf isa arguu barbaadaa
ture. 9 Innis Gaaffii baay'ee isa gaafate; Yesuus
garuu deebii tokko illee hin kennineef. 10
Luboonni hangafoonnii fi barsiistonni seeraa
achi dhadhaabatanii cimsanii isa himachaa
turan. 11 Heroodisii fi loltoonni isaa isa tuffatan;
isatti qoosanis. Isaanis uffata miidhagaa isatti
uffisanii deebisanii Phiilaaxoositti isa ergan.
12 Guyyuma sana Heroodisii fi Phiilaaxoos
walitti michooman; isaan duraan diina walii
turaniitii. 13 Phiilaaxoosis luboota hangafoota,
bulchitootaa fi saba walitti waamee, 14 akkana
isaaniin jedhe; "Isin namichi kun, 'karaa irraa
saba jal'isa' jettanii isa natti fiddan; anis
fuuluma keessan duratti isa qoree akka inni
waan isin ittiin isa himattan sana keessaa
tokko illee hojjete hin argine. 15 Heroodisis
waan tokko illee isa irratti hin argine; inni
deebisee isa nutti ergeeraatii. Akkuma isin
argitan kana namichi kun waan du'aan isa
ga'u tokko illee hin hojjenne. 16 Kanaafuu
ani namicha kana adabeen gad isa dhiisa."
[17 Phiilaaxoosis guyyaa ayyaanaatiin nama
tokko mana hidhaatii gad isaanii dhiisuun
dirqama ture.] 18 Isaan garuu sagalee tokkoon
iyyanii, "Namicha kana balleessi! Barabbaasin
gad nuu dhiisi!" jedhan. 19 Barabbaas sababii
fincila magaalaa keessatti ka'eetii fi ajjeechaa
namaatiin mana hidhaa keessa buufamee ture.
20 Phiilaaxoosis Yesuusin gad dhiisuu barbaadee
amma illee isaanitti dubbate. 21 Isaan garuu,
"Isa fannisi! Isa fannisi!" jedhanii iyyaa turan.
22 Innis yeroo sadaffaa, "Maaliif? Namichi kun
yakka maalii hojjete? Ani yakka du'aan isa
ga'u isa irratti hin arganne. Kanaafuu ani isa
adabeen gad isa dhiisa" isaaniin jedhe. 23
Isaan garuu akka inni fannifamuuf sagalee
guddaadhaan ittuma cichanii gaafatan; iyyi
isaaniis ittuma jabaate. 24 Kanaaf Phiilaaxoos
waan isaan kadhatan sana isaaniif kennuu
murteesse. 25 Innis namicha sababii fincilaatii
fi sababii ajjeechaa namaatiin mana hidhaa
keessa buufame kan isaan akka inni hiikamuuf
kadhatan sana gad dhiise; Yesuusin immoo
dabarsee fedhii isaaniitti kenne. 26 Isaanis
utuu Yesuusin geessaa jiranuu Simoon namicha
Qareenaa tokko utuu inni baadiyyaadhaa dhufaa
jiruu qaban; fannoo sanas isa irra kaa'anii
akka inni baatee Yesuus duubaan deemu isa
dirqisiisan. 27 Namoonni baay'een, dubartoota
keessaas warri isaaf gaddaa fi boo'aa turan isa
duukaa bu'an. 28 Yesuusis isaanitti garagalee

akkana jedhe; “Yaa durboota Yerusaalem, ofii
keessanii fi ijoollee keessaniif boo’aa malee naaf
hin boo’inaa. 29 Kunoo guyyoonni itti namoonni,
‘dubartoonni dhabdoonni, garaan takkumaa
ulfa hin baatinii fi harmi takkumaa hin hoosisin
eebbifamoo dha’ jedhan ni dhufuutii. 30 Yeroo
sana, “‘Namoonni gaarraniin, “Nurratti jigaa!”
tulluuwwaniin immoo, “Nu dhoksaa!”ni jedhu.’
31 Isaan erga muka jiidhaa akkana godhanii
muka gogaa immoo akkam haa godhan?” 32
Namoonni biraa kanneen yakkitoota turan
lamas isa wajjin ajjeefamuuf geeffaman. 33
Yommuu iddoo Buqqee Mataa jedhamu ga’anitti
achitti isa fannisan; yakkitoota sanas, isa tokko
mirga isaatiin, kaan immoo bitaa isaatiin
fannisan. 34 Yesuusis, “Yaa Abbaa, isaan waan
hojjetan hin beekaniitii isaaniif dhiisi” jedhe.
Isaanis ixaa buufatanii uffata isaa gargar
qooddatan. 35 Namoonnis achi dhadhaabatanii
ilaalaa turan; bulchitoonni garuu, “Inni warra
kaan oolcheera. Inni yoo dhuguma Kiristoos
Waaqaa isa Filatamaa sana ta’e mee of haa
oolchuu!” jedhanii isatti qoosan. 36 Loltoonnis
isatti dhi’aatanii itti qoosaa daadhii wayinii
dhangaggaa’aa kennaniifii, 37 “Ati yoo mootii
Yihuudootaa taate mee of oolchi” jedhan. 38
Katabbiin, Kun Mooticha Yihuudootaa ti, jedhu
tokkos mataa isaatii ol ture. 39 Yakkitoota
achitti fannifaman keessaa tokko, “Ati Kiristoos
mitii? Mee of oolchi; nu illee oolchi!” jedhee
isa arrabse. 40 Yakkituun kaan garuu akkana
jedhee isa ifate; “Atis waan murtii wal fakkaatu
jala jirtuuf, Waaqa illee hin sodaattuu? 41
Nu adabbii sirrii adabamaa jirra; gatii hojii
keenyaaf malu argachaa jirraatii. Namichi kun
garuu yakka tokko illee hin hojjenne.” 42
Yesuusiinis, “Yaa Yesuus, yeroo mootummaa
keetiin dhuftutti na yaadadhu” jedhe. 43
Yesuusis deebisee, “Ani dhuguman sitti hima;
ati har’a na wajjin jannatatti ni galta” jedheen.
44 Yeroon sun gara sa’aatii ja’aa ture; hamma
sa’aatii sagaliitti dukkanni lafa hunda irra
bu’e; 45 aduun ifa dhowwatteetii. Golgaan
mana qulqullummaas iddoo lamatti ni tarsa’e.
46 Yesuusis sagalee guddaadhaan iyyee, “Yaa
Abbaa, ani hafuura koo dabarsee harka keettin
kennadha” jedhe. Kana jedhees hafuura dhumaa
baafate. 47 Ajajaan dhibbaa sunis yommuu
waan ta’e sana argetti Waaqaaf ulfina kennee,
“Dhugumaanuu namichi kun nama qajeelaa
ture” jedhe. 48 Namoonni waan kana ilaaluuf
iddoo sanatti walitti qabaman hundi yommuu
waan ta’e sana arganitti qoma isaanii rurrukutaa
achii deeman. 49 Warri isa beekan hundi,
dubartoonni Galiilaadhaa isa duukaa bu’anis
fagoo dhaabatanii waan kana ilaalaa turan. 50
Kunoo namicha miseensa waldaa Yihuudootaa
kan Yoosef jedhamu tokkotu ture; inni nama
gaarii fi qajeelaa ture; 51 innis murtii fi
hojii isaanii irratti jaraan walii hin galle.
Yoosef magaalaa Yihuudaa kan Armaatiyaa
jedhamtuu dhufe; innis mootummaa Waaqaa
eeggachaa ture. 52 Namichi kun gara Phiilaaxoos
dhaqee reeffa Yesuus kadhate. 53 Reeffa
sanas gad buusee huccuu quncee talbaa irraa
hojjetameen kafanee awwaala garaa kattaa
keessatti qotame kan namni tokko iyyuu duraan
itti hin awwaalamin tokko keessa kaa’e. 54
Guyyaan sun Guyyaa qophii ture; Sanbannis
seenuu ga’eera. 55 Dubartoonni Yesuus wajjin
Galiilaadhaa dhufanis Yoosef duukaa bu’anii
awwaala sanaa fi akka itti reeffi Yesuus awwaala
keessa kaa’ame argan. 56 Achii deebi’aniis
qayyaa fi shittoo qopheessan. Guyyaa Sanbataa
garuu seeraaf ajajamuuf jedhanii boqotan.

24 Guyyaa jalqaba torban sanaa ganama barii,
dubartoonni sun urgooftuu qopheessan
sana fudhatanii gara awwaalaa dhaqan. 2
Isaanis dhagaa sana balbala awwaalaa irraa
gara galfamee argan; 3 yommuu seenanitti
garuu reeffa Gooftaa Yesuus hin arganne.
4 Utuma isaan waa’ee kanaa dinqisiifachaa
jiranuu, namoonni uffata caccalaqqisaa uffatan
lama isaan bira dhadhaabatan. 5 Dubartoonni
sunis sodaatanii mataa buusanii lafa ilaalan;
namoonni sun garuu akkana isaaniin jedhan;
“Isin maaliif warra du’an keessa isa jiraataa
barbaaddu? 6 Inni as hin jiru; ka’eera!
Waan inni yeroo isin wajjin Galiilaa turetti
isinitti hime sana yaadadhaa. 7 ‘Ilmi Namaa

dabarfamee harka cubbamootaatti ni kennama;
ni fannifama; guyyaa sadaffaatti immoo ni
kaafama' jedhee tureetii." 8 Dubartoonnis
dubbii isaa yaadatan. 9 Isaanis yommuu
iddoo awwaalaatii deebi'anitti waan kana
hunda barattoota kudha tokkottii fi namoota
hafan hundatti himan. 10 Warri waan
kana ergamootatti himanis Maariyaam ishee
Magdalaa, Yohaanaa, Maariyaam haadha
Yaaqoobii fi dubartoota biraa warra isaan wajjin
turanii dha. 11 Isaan garuu sababii dubbichi
oduu sobaa itti fakkaateef dubartoota sana hin
amanne. 12 Ta'us Phexros ka'ee gara awwaala
sanaatti fiige. Yommuu gad jedhee ilaalettis
huccuu quncee talbaa irraa hojjetame qofa
arge; innis waan arge sana dinqifachaa deebi'e.
13 Guyyuma sana isaan keessaa namoonni
lama ganda Emaa'uus jedhamu dhaqaa turan;
Emaa'uusis Yerusaalem irraa gara kiiloo meetira
kudha tokkoo fagaata. 14 Isaanis waa'ee waan
ta'e sana hundaa walitti dudubbachaa turan.
15 Utuma isaan walitti dudubbachaa fi wajjin
haasa'aa jiranuus Yesuus mataan isaa itti
dhi'aatee isaan wajjin deemuu jalqabe. 16 Garuu
akka isaan isa hin hubanneef iji isaanii qabamee
ture. 17 Innis, "Wanni isin dudubbachaa
deemtan kun maali?" jedhee isaan gaafate.
Isaanis gaddanii achuma dhadhaabatan. 18
Isaan keessaa namichi Qileyoophaa jedhamu
tokko immoo deebisee, "Waan gidduu kana
achitti ta'e kan hin beekne ati Yerusaalemiif
keessummaadhaa?" jedheen. 19 Innis, "Maal
faatu ta'e?" jedhee gaafate. Isaanis deebisanii
akkana jedhan, "Waa'ee Yesuus nama Naazreeti;
inni raajii ture; fuula Waaqaatii fi fuula nama
hundaa durattis dubbii fi hojiidhaan jabaa ture.
20 Luboonni hangafoonnii fi bulchitoonni keenya
akka duuti itti muramuuf dabarsanii isa kennan;
isa fannisanis. 21 Nu garuu namni Israa'elin
furu isa jennee abdannee turre. Kana irratti
immoo erga wanni kun hundi ta'ee har'a guyyaa
sadaffaa dha. 22 Akkasumas dubartoota keenya
keessaa tokko tokko nu dinqisiisaniiru; isaanis
barii barraaqaan gara awwaala sanaa dhaqanii,
23 reeffa isaa achii dhaban. Dubartoonni sunis
deebi'anii akka ergamoonni isaanitti mul'atanii,
Yesuus jiraataa ta'uu isaa isaanitti himan
nutti odeessan. 24 Warra nu wajjin turan
keessaas namoonni tokko tokko gara awwaalaa
dhaqanii akka wanni sun akkuma dubartoonni
nutti odeessan sana ta'e argan; isa garuu hin
argine." 25 Innis akkana isaaniin jedhe; "Isin
yaa warra hin hubannee fi warra waan raajonni
dubbatan hunda amanuuttis mataa jabaattan! 26
Kiristooswaan kana hundaan dhiphatee ergasii
immoo ulfina isaatti galuu hin qabu turee?" 27
Innis Musee fi raajota hunda irraa jalqabee waan
Katabbiiwwan Qulqulluu hunda keessatti waa'ee
isaa dubbatame isaaniif ibse. 28 Yommuu ganda
dhaqaa turan sanatti dhi'aatanittis Yesuus waan
darbee deemu of fakkeesse. 29 Isaan garuu,
"Sababii galgalaa'uu ga'ee fi dukkanaa'aa jiruuf,
nu bira buli" jedhanii jabeessanii isa kadhatan.
Innis isaan bira buluuf gore. 30 Innis yommuu
isaan wajjin maaddiitti dhi'aatetti buddeena
fuudhee, eebbisee, caccabsees isaaniif kenne. 31
Iji isaanii ni baname; isas ni beekan; innis ija
isaanii duraa dhokate. 32 Isaanis, "Yeroo inni
karaatti nu wajjin dubbachaa turee fi yeroo
inni Katabbiiwwan Qulqulluu nuu ibsaa ture
sana, garaan keenya nu keessatti boba'aa hin
turree?" jedhanii wal gaafatan. 33 Yeruma
sanas ka'anii Yerusaalemitti deebi'an; achitti
immoo barattoota kudha tokkoo fi namoota
isaan wajjin turan sana walitti qabamanii argan.
34 Warri walitti qabaman sunis, "Dhugumaan
Gooftaan du'aa ka'eera; Simoonittis mul'ateera"
jechaa turan. 35 Namoonni lamaan sunis waan
karaa irratti ta'e hundumaa fi yeroo Yesuus
buddeena caccabse sana akkamitti akka isa
beekan odeessan. 36 Utuu isaan waan kana
dudubbachaa jiranuu, Yesuus mataan isaa isaan
gidduu dhaabatee, "Nagaan isiniif haa ta'u"
jedheen. 37 Isaan garuu waan ekeraa argan
se'anii na'an; ni sodaatanis. 38 Innis akkana
isaaniin jedhe; "Maaliif sodaattu? Mamiinis
maaliif garaa keessan keessatti uumama? 39
Akka anuma mataa koo ta'e mee harka koo fi
miilla koo ilaalaa! Qaqqabadhaatii na ilaalaa;
ekeraan foonii fi lafee hin qabu; ani garuu

akkuma isin argitan kana foonii fi lafee qaba.”
40 Innis waan kana dubbatee harka isaatii fi
miilla isaa isaanitti argisiise. 41 Utuma isaan
sababii gammachuutii fi sababii dinqifannaatiif
amma illee hin amanin, “Isin waan nyaatamu
asii qabduu?” jedhee isaan gaafate. 42 Isaanis
qurxummii waadame kennaniif; 43 innis
fudhatee fuuluma isaanii duratti nyaate. 44
Innis, “Yeroo ani isin bira turetti, ‘Wanni
seera Musee keessatti, kitaabota raajotaatii
fi kitaaba faarfannaa keessatti waa’ee koo
barreeffame hundi raawwatamuu qaba’ jedhee
isinitti hime sun isa kana” jedheen. 45 Innis
akka isaan Katabbiiwwan Qulqulluu hubataniif
qalbii isaanii baneef. 46 Akkanas isaaniin jedhe;
“Wanni barreeffame akkana jedha; ‘Kiristoos
ni dhiphata; guyyaa sadaffaatti immoo warra
du’an keessaa ni ka’a; 47 maqaa isaatiinis qalbii
jijjiirrachuunii fi dhiifamni cubbuu Yerusaalemii
jalqabee saba hundatti ni lallabama.’ 48 Isinis
dhuga baatota waan kanaa ti. 49 Kunoo ani
waan Abbaan koo waadaa isinii gale sana
isiniif nan erga; isin garuu hamma olii humna
uffattanitti magaalaa Yerusaalem keessa turaa.”
50 Innis achii baasee hamma Biitaaniyaatti
isaan geesse; harka isaa lamaanis ol kaafatee
isaan eebbise. 51 Utuma isaan eebbisaa jiruus
isaan dhiisee samiitti ol fudhatame. 52 Isaanis
isaaf sagadanii gammachuu guddaadhaan
Yerusaalemitti deebi’an. 53 Yeroo hundas mana
qulqullummaa keessatti Waaqa galateeffachaa
turan.

Yohannis

1 Jalqabatti dubbiitu ture; dubbichis Waaqa
wajjin ture; dubbiin sunis Waaqa ture. 2
Innis jalqabatti Waaqa wajjin ture. 3 Wanni
hundinuu isaan ta'e; waan ta'e hunda keessaas
wanni isa malee ta'e tokko iyyuu hin jiru.
4 Jireenyi isa keessa ture; jireenyi sunis ifa
namootaa ture. 5 Ifni sun dukkana keessatti
ni ibsa; dukkanni garuu isa hin mo'anne. 6
Nama Waaqa biraa ergame kan maqaan isaa
Yohannis jedhamu tokkotu ture. 7 Innis akka
namni hundinuu karaa isaatiin amanuuf dhuga
baatuu ta'ee waa'ee ifa sanaa dhugaa ba'uuf
dhufe. 8 Waa'ee ifa sanaa dhugaa ba'uu dhufe
malee inni mataan isaa ifa hin turre. 9 Ifni
dhugaa kan nama hundaaf ifa kennu sun gara
addunyaa dhufaa ture. 10 Inni addunyaa keessa
ture; addunyaan isaan uumame; addunyaan
garuu isa hin beekne. 11 Innis gara saba isaa
dhufe; sabni isaa garuu isa hin fudhanne. 12
Warra isa fudhatanii maqaa isaatti amananiif
garuu akka ijoollee Waaqaa ta'aniif mirga
kenne. 13 Isaanis Waaqa irraa dhalatan malee
dhiiga irraa yookaan fedhii foonii irraa yookaan
fedhii dhiiraa irraa hin dhalanne. 14 Dubbiin
foon ta'ee nu gidduu jiraate. Nus ulfina isaa,
ulfina Ilma Tokkicha ayyaanaa fi dhugaadhaan
guutamee Abbaa biraa dhufe sanaa argineerra.
15 Yohannisis waa'ee isaa dhugaa ba'e. Sagalee
isaas ol fudhatee akkana jedhe; "Inni ani, 'Inni
na duubaan dhufu na caala; inni na dura tureetii'
jedhee waa'ee isaa dubbadhe sun isa kana."
16 Guutama isaa irraas hundi keenya ayyaana
irratti ayyaana arganneerra. 17 Seerri karaa
Museetiin kennameetii; ayyaannii fi dhugaan
garuu karaa Yesuus Kiristoosiitiin dhufe. 18
Eenyu iyyuu takkumaa Waaqa hin argine;
garuu Ilma Tokkicha Abbaa bira jiru sanatu isa
beeksise. 19 Yommuu Yihuudoonni lubootaa fi
Lewwota Yerusaalem Yohannisitti erganii, "Ati
eenyu?" jedhanii gaafachiisanitti dhuga ba'umsi
Yohannis kenne kana ture. 20 Inni dhugaa ba'e
malee hin ganne; "Ani Kiristoos miti" jedhee
dhugaa ba'e. 21 Isaanis, "Yoos ati eenyu ree?
Eeliyaas moo?" jedhanii isa gaafatan. Innis,
"Lakki, ani isa miti" jedhee deebiseef. Isaanis,
"Yoos ati Raajichaa ree?" jedhaniin. Inni immoo,
"Lakki" jedheen. 22 Isaanis, "Ati eenyu ree? Akka
warra nu erganiif deebii kenninuuf ati eenyu
ofiin jetta?" jedhaniin. 23 Yohannisis dubbii
Isaayyaas raajichi dubbate sanaan deebisee,
"Ani sagalee gammoojjii keessaa, 'Gooftaaf
karaa qajeelchaa' jedhee iyyu sanaa dha"
jedheen. 24 Fariisonni ergaman tokko tokkos, 25
akkana jedhanii isa gaafatan; "Ati erga Kiristoos
yookaan Eeliyaas yookaan raajicha ta'uu baattee
maaliif cuuphxa ree?" 26 Yohannis immoo
akkana jedhee deebiseef; "Ani bishaaniin nan
cuupha; namni isin isa hin beekne tokko
garuu isin gidduu dhaabata. 27 Innis isa na
duubaan dhufu kan ani hidhaa kophee isaa
iyyuu hiikuufii hin mallee dha." 28 Wanni
kun hundi Yordaanos gama iddoo Yohannis
itti cuuphaa ture Biitaaniyaa keessatti ta'e. 29
Guyyaa itti aanutti Yohannis utuu Yesuus gara
isaa dhufuu argee akkana jedhe; "Ilaa Hoolaa
Waaqaa isa cubbuu addunyaa balleessu! 30 Inni
ani, 'Namni na duubaan dhufu na caala; inni na
dura tureetii' jedhee waa'ee isaa dubbadhe sun
isa kana. 31 Ani mataan koo iyyuu isa hin beekun
ture; sababiin ani bishaaniin cuuphaa dhufeef
garuu akka inni saba Israa'elitti mul'ifamuuf."
32 Yohannis itti fufee akkana jedhee dhugaa
ba'e; "Ani utuu Hafuurri akkuma gugeetti samii
irraa gad bu'ee isa irra jiraatuu nan arge. 33
Inni akka ani bishaaniin cuuphuuf na erge sun,
'Namichi ati utuu Hafuurri gad bu'ee isa irra
jiraatuu argitu sun, isa Hafuura Qulqulluudhaan
cuuphu dha' jedhee utuu natti himuu baatee
silaa ani iyyuu isa hin beeku ture. 34 Anis
argeera; akka inni Ilma Waaqaa ta'es dhugaa
ba'eera." 35 Guyyaa itti aanutti Yohannis ammas
barattoota isaa keessaa lama wajjin achi ture.
36 Innis utuu Yesuus achi irra darbuu argee,
"Ilaa, Hoolaa Waaqaa!" jedhe. 37 Barattoonni
lamaanis waan kana dubbachuu isaa dhaga'anii
Yesuus duukaa bu'an. 38 Yesuusis of irra
garagalee isa duukaa bu'uu isaanii argee, "Isin
maal barbaaddu?" jedheen. Isaanis, "Rabbii,

ati eessa jiraatta?" jedhaniin. Rabbii jechuun
Barsiisaa jechuu dha. 39 Innis, "Kottaatii ilaalaa"
jedheen. Isaanis dhaqanii akka inni eessa jiraatu
argan; gaafa sana isa wajjin oolan. Yeroon sunis
gara sa'aatii kurnaffaa ture. 40 Warra waan
Yohannis dubbate dhaga'anii Yesuus duukaa
bu'an lamaan keessaa inni tokko Indiriiyaas
obboleessa Simoon Phexros ture. 41 Innis duraan
dursee obboleessa isaa Simoonin argatee, "Nu
Masiihicha arganneerra" jedheen; Masiihii
jechuun Kiristoos jechuu dha. 42 Indiriiyaasis
Sim'oonin gara Yesuusitti fide. Yesuusis isa
ilaalee, "Ati Simoon ilma Yohannis, Keefaa
jedhamtee ni waamamta" jedheen. Keefaa
jechuun Phexros jechuu dha. 43 Yesuusis guyyaa
itti aanutti Galiilaa dhaquu barbaade. Innis
Fiiliphoosin argee, "Na duukaa bu'i" jedheen.
44 Fiiliphoosis akkuma Indiriiyaasii fi Phexros
nama magaalaa Beetisayidaa ture. 45 Fiiliphoos
Naatnaa'elin argee, "Isa Museen kitaaba Seeraa
keessatti waa'ee isaa barreessee fi isa raajonnis
waa'ee isaa barreessan, ilma Yoosef, Yesuus
nama Naazreeti arganneerra" jedheen. 46
Naatnaa'elis, "Naazreeti keessaa wanni gaariin
ba'uu ni danda'aa?" jedhee gaafate. Fiiliphoosis,
"Kottuutii ilaali" jedheen. 47 Yesuusis utuu
Naatnaa'el gara isaa dhufuu argee, "Ilaa
Israa'elicha dhugaa kan haxxummaan keessa
hin jirre!" jedhee waa'ee isaa dubbate. 48
Naatnaa'elis, "Ati eessatti na beekta?" jedheen.
Yesuusis, "Utuu Fiiliphoos si hin waamin dura
yeroo ati muka harbuu jala turtettin si arge"
jedhee deebiseef. 49 Naatnaa'elis, "Yaa Barsiisaa,
ati Ilma Waaqaa ti! Ati Mootii Israa'el" jedheen.
50 Yesuus immoo akkana jedheen; "Ati sababii
ani muka harbuu jalattan si arge siin jedheef
amantee? Waan kana caalu iyyuu arguuf jirta."
51 Innis itti dabalee, "Ani dhuguman, dhuguman
isiniin jedha; samiin banamee utuu ergamoonni
Waaqaa Ilma Namaa irra ol ba'anii gad bu'anuu
ni argitu" jedheen.

2 Guyyaa sadaffaatti Qaanaa Galiilaa keessa
cidha gaa'elaatu ture. Haati Yesuusiis achi
turte; 2 Yesuusii fi barattoonni isaa gara
cidha sanaatti waamamanii turan. 3 Yommuu
Daadhiin wayinii dhumetti haati Yesuus, "Jarri
daadhii wayinii hin qaban" isaan jette. 4 Yesuus
immoo deebisee, "Dubartii nana! Maal godhi
naan jetta? Yeroon koo amma illee hin geenye"
jedheen. 5 Haati isaas tajaajiltootaan, "Waanuma
inni isinitti himu hunda godhaa" jette. 6
Gaaniiwwan dhagaa ja'a sirna qulqulleessuu
Yihuudootaatiif achi dhaabamanii turan;
tokkoon tokkoon isaaniis gara liitiroo 75 hamma
115 qabata ture. 7 Yesuus tajaajiltootaan,
"Gaaniiwwanitti bishaan guutaa" jedhe; isaanis
hamma afaan gaaniiwwaniitti guutan. 8
Innis, "Egaa budduuqsaatii abbaa cidhaatti
kennaa" jedheen. Isaanis akkasuma godhan; 9
abbaan cidhaas bishaan gara daadhii wayiniitti
geeddarame sana afaaniin qabee ilaale. Daadhiin
wayinii sun eessaa akka dhufe tajaajiltoota
bishaan waraabanitu beeka malee abbaan cidhaa
sun hin beeku ture. Innis misirricha waamee
10 akkana jedheen; "Namni hundi daadhii
wayinii isa gaarii jalqabatti dhi'eessee, erga
keessumoonni machaa'anii booddee immoo
daadhii isa laafaa dhi'eessa; ati garuu daadhii
gaarii hamma ammaatti tursite." 11 Yesuus
mallattoowwan isaa keessaa isa jalqabaa kana
Qaanaa Galiilaa keessatti hojjete. Ulfina isaas
ni mul'ise; barattoonni isaas isatti amanan. 12
Kana booddees inni haadha isaa, obboloota
isaatii fi barattoota isaa wajjin Qifirnaahomitti
gad bu'e. Isaanis guyyoota muraasa achi
turan. 13 Yesuusis waan Faasiikaan Yihuudootaa
dhi'aateef Yerusaalemitti ol ba'e. 14 Mana
qulqullummaa keessattis warra loon, hoolotaa
fi gugee gurguratanii fi warra taa'anii maallaqa
geeddaran arge. 15 Innis quncee irraa qaccee
dha'atee nama hundumaa hoolotaa fi loon wajjin
mana qulqullummaa keessaa ari'e; saantima
warra maallaqa geeddaraniis bittinneesse;
minjaala isaaniis garagalche. 16 Warra gugee
gurguraniinis, "Kana hunda asii baasaa! Mana
Abbaa koo mana daldalaa hin godhinaa!" jedhe.
17 Barattoonni isaas, "Hinaaffaan mana keetii na
gugguba" jedhamee akka barreeffame yaadatan.
18 Yihuudoonnis deebisanii, "Kana hunda
hojjechuuf akka taayitaa qabdu mirkaneessuuf

mallattoo maalii nutti argisiisuu dandeessa?”
jedhanii isa gaafatan. 19 Yesuus, “Mana
qulqullummaa kana jigsaa; ani immoo guyyaa
sadiitti olin dhaabaa” jedhee deebiseef. 20
Yihuudoonnis deebisanii, “Mana qulqullummaa
kana ijaaruun waggaa afurtamii ja’a fudhate;
ati immoo guyyaa sadii keessatti ol dhaabdaa?”
jedhaniin. 21 Manni qulqullummaa kan inni
waa’ee isaa dubbate sun garuu dhagna isaa ti. 22
Erga inni du’aa ka’ee booddee barattoonni isaa
waan inni dubbatee ture sana yaadatan. Isaanis
Katabbii Qulqulluu fi dubbii Yesuus dubbate
amanan. 23 Yeroo inni Ayyaana Faasiikaatiif
jedhee Yerusaalem turetti namoonni baay’een
mallattoo inni hojjete arganii maqaa isaatti
amanan. 24 Yesuus garuu waan nama hunda
beekuuf, amanee isaanitti of hin dhiifne. 25
Akka namni tokko iyyuu waa’ee namaa isaaf
dhugaa ba’u isa hin barbaachifne; inni waan
nama keessa jiru beeka tureetii.

3 Fariisicha Niqoodemoos jedhamu bulchaa
Yihuudootaa tokkotu ture. 2 Innis halkaniin
Yesuus bira dhaqee, “Yaa barsiisaa, akka
ati barsiisaa Waaqa biraa dhufte taate
nu beekna; nama Waaqni isa wajjin jiru
malee namni mallattoo ati hojjettu kana
hojjechuu danda’u tokko iyyuu hin jiruutii”
jedheen. 3 Yesuusis deebisee, “Ani dhuguman,
dhuguman sitti hima; namni yoo lammata
dhalate malee mootummaa Waaqaa arguu hin
danda’u” jedheen. 4 Niqoodemoos immoo,
“Namni erga dulloomee booddee akkamitti
dhalachuu danda’a? Dhalachuuf jedhee lammata
gadameessa haadha isaa keessa seenuu
danda’aa?” jedhee gaafate. 5 Yesuusis akkana
jedhee deebise; “Ani dhuguman, dhuguman
sitti hima; namni yoo bishaanii fi Hafuura irraa
dhalate malee mootummaa Waaqaatti galuu
hin danda’u. 6 Kan foon irraa dhalate foon; kan
Hafuura irraa dhalate garuu hafuura. 7 Jecha
ani, ‘Ati lammata dhalachuu si barbaachisa siin
jedhe hin dinqifatin.’ 8 Bubbeen gara fedhetti
bubbisa. Atis huursuu isaa dhageessa malee
akka inni eessaa dhufee fi akka inni garamitti
deemu hin beektu; namni Hafuura irraa dhalate
hundinuus akkanuma.” 9 Niqoodemoosis, “Kun
akkamitti ta’uu danda’a?” jedhee gaafate. 10
Yesuus akkana jedhee deebiseef; “Ati utuu
barsiisaa Israa’el taatee jirtuu waan kana
hin beektuu? 11 Ani dhuguman, dhuguman
sitti hima; nu waan beeknu dubbanna; waan
argines dhugaa ni baana; isin garuu dhugaa
ba’umsa keenya hin fudhattan. 12 Isin yoo ani
waan addunyaa isinitti himnaan hin amanin,
yoo ani waan samii isinitti hime akkamitti
amantu ree? 13 Ilma Namaa isa samii irraa
gad bu’e malee eenyu iyyuu samiitti ol hin
baane. 14 Akkuma Museen gammoojjii keessatti
bofa fannisesana Ilmi Namaas fannifamuu
qaba. 15 Kunis akka namni isatti amanu
hundi jireenya bara baraa qabaatuuf.” (aiōnios
g166) 16 Kan isatti amanu hundi jireenya bara
baraa akka qabaatuuf malee akka hin badneef,
Waaqni hamma Ilma isaa tokkicha kennutti
addunyaa jaallateeraatii. (aiōnios g166) 17 Waaqni
karaa isaatiin addunyaa fayyisuudhaaf malee
addunyaatti muruuf Ilma isaa gara addunyaatti
hin ergineetii. 18 Kan isatti amanutti hin
muramu; kan isatti hin amanne garuu waan inni
maqaa Ilma Waaqaa tokkichaatti hin amaniniif
ammuma iyyuu itti murameera. 19 Murtiin
sunis isa kana: Ifni gara addunyaa dhufe;
namoonni garuu waan hojiin isaanii hamaa
tureef ifa caalaa dukkana jaallatan. 20 Namni
waan hamaa hojjetu kam iyyuu ifa jibba; akka
hojiin isaa ifatti hin baafamneefis gara ifaa hin
dhufu. 21 Namni dhugaa hojjetu kam iyyuu
garuu akka hojiin isaa akka fedhii Waaqaatti
hojjetamuun isaa mul’atuuf gara ifaa dhufa.
22 Ergasiis Yesuusii fi barattoonni isaa gara
biyya Yihuudaa dhaqan; innis isaan wajjin
achi ture; ni cuuphes. 23 Yohannisis naannoo
Saalem iddoo Enoon jedhamutti ni cuupha
ture; bishaan baay’een achi tureetii; namoonnis
achi dhaqanii cuuphamu turan. 24 Kunis utuu
Yohannis mana hidhaatti hin galfamin ta’e.
25 Yommus barattoota Yohannisii fi Yihuudii
tokko gidduutti waa’ee qulqulleeffamuu irratti
wal falmiin uumame. 26 Isaanis Yohannis bira
dhufanii, “Yaa barsiisaa, namichi si wajjin

Yordaanos gama ture, kan ati waa'ee isaa
dhugaa baate sun kunoo cuuphuutti jira; namni
hundis gara isaa dhaquutti jira" jedhaniin.
27 Yohannisis akkana jedhee deebise; "Namni
yoo samii irraa isaaf kenname malee homaa
fudhachuu hin danda'u. 28 Akka ani, 'Ani
Kiristoos miti; garuu isa dura nan ergame' jedhe
isin mataan keessan iyyuu dhugaa naa baatu.
29 Misirrittiin kan misirrichaa ti. Miinjeen
misirricha bira dhaabatuu fi isa dhaggeeffatu,
yommuu sagalee misirrichaa dhaga'utti akka
malee gammada. Gammachuun sun kan koo
ti; gammachuun koos amma guutuu ta'eera.
30 Inni guddaa ta'uu qaba; ani immoo xinnaa
ta'uun qaba. 31 "Kan olii dhufu inni hundumaa
oli; inni lafaa immoo kanuma lafaa ti; waanuma
lafaa dubbatas. Kan samii irraa dhufu inni
hundumaa oli. 32 Inni waan argee fi waan
dhaga'e dhugaa ba'a; dhuga ba'umsa isaa garuu
eenyu iyyuu hin fudhatu. 33 Namni dhuga
ba'umsa kana fudhates akka Waaqni dhugaa ta'e
mirkaneesse. 34 Inni Waaqni erge dubbii Waaqaa
dubbata; Waaqnis safara malee Hafuura isaa
ni kennaatii. 35 Abbaan Ilma ni jaallata; waan
hundas harka isaatti kenneera. 36 Namni Ilmatti
amanu jireenya bara baraa qaba; namni Ilmaaf
hin ajajamne garuu dheekkamsa Waaqaatu isa
irra jiraata malee jireenya hin argu." (aiōnios g166)

4 Egaa Yesuus Yohannis caalaa barattoota
akka baay'ifatee fi akka cuuphe Fariisonni
dhaga'uu isaanii Gooftaan ni beeke; 2 ta'us
barattoota isaatu cuuphaa ture malee Yesuus
ofii isaatii hin cuuphine. 3 Inni Yihuudaa
dhiisee amma illee Galiilaatti deebi'e. 4 Innis
Samaariyaa keessa darbuu qaba ture. 5 Kanaafuu
gara magaalaa Samaariyaa kan Siikaar jedhamu
tokkoo dhufe; magaalaan sunis lafa Yaaqoob
ilma isaa Yoosefiif kenne sanatti dhi'oo dha. 6
Boolli bishaanii kan Yaaqoob tokko achi ture;
Yesuusis waan karaa deemuudhaan dadhabeef
boolla bishaanii sana bira taa'e. Yeroonis gara
sa'aatii ja'aa ture. 7 Dubartiin Samaariyaa tokkos
bishaan waraabbachuu dhufte; Yesuusis, "Mee
na obaasi" jedheen. 8 Barattoonni isaa nyaata
bituuf gara magaalaa dhaqanii turaniitii. 9
Dubartiin Samaariyaa sunis Yesuusiin, "Ati utuu
Yihuudii taatee jirtuu akkamitti 'na obaasi'
jettee ana dubartii Samaariyaa kadhatta?"
jetteen. Yihuudoonni warra Samaariyaa wajjin
walitti dhufeenya hin qaban tureetii. 10 Yesuusis
deebisee, "Kennaa Waaqaatii fi inni, 'na obaasi'
siin jedhu kun eenyu akka ta'e utuu beektee silaa
situ isa kadhata ture; innis bishaan jireenyaa
siif kenna ture" jedheen. 11 Dubartittiinis
akkana jetteen; "Yaa gooftaa, ati waan ittiin
waraabbattu hin qabdu; boolli bishaanii kunis
gad fagoo dha. Yoos bishaan jireenyaa eessaa
argatta? 12 Ati abbaa keenya Yaaqoob isa boolla
bishaanii kana nuu kenne caalta moo? Inni
mataan isaa, ijoolleen isaatii fi horiin isaa boolla
bishaanii kana keessaa dhugaa turan." 13 Yesuus
immoo akkana jedhee deebise; "Namni bishaan
kana dhugu hundinuu deebi'ee ni dheebota; 14
garuu namni bishaan ani isaaf kennu dhugu kam
iyyuu gonkumaa hin dheebotu. Bishaan ani isaaf
kennu isa keessatti burqaa bishaanii isa jireenya
bara baraatiif burqu ni ta'a." (aiōn g165, aiōnios g166)
15 Dubartittiinis, "Yaa Gooftaa, akka ani hin
dheebonneef, bishaan waraabuufis akka ani as
hin dhufneef bishaan sana naa kenni" jetteen.
16 Yesuus immoo, "Dhaqiitii dhirsa kee waamii
kottu!" jedheen. 17 Dubartittiin, "Ani dhirsa hin
qabu" jetteen. Yesuusis akkana jedheen; "Dhirsa
hin qabu jechuun kee sirrii dha; 18 ati dhirsoota
shan qabda turteetii; namichi amma si wajjin
jirus dhirsa kee miti. Wanni ati amma dubbate
dhugaa dha." 19 Dubartittiinis akkana jette;
"Yaa Gooftaa, akka ati raajii taate nan hubadha.
20 Abbootiin keenya tulluu kana irratti sagadaa
turan; isin Yihuudoonni garuu iddoon namni
itti waaqeffachuu qabu Yerusaalem jettu." 21
Yesuusis akkana jedheen; "Dubartii nana, na
amani; yeroon isin itti tulluu kana irrattis ta'u
yookaan Yerusaalemitti Abbaa hin waaqeffanne
tokko ni dhufa. 22 Isin waan hin beekne
waaqeffattu; nu sababii fayyinni Yihuudoota
keessaa dhufuuf kan beeknu waaqeffanna. 23
Warri dhugaan waaqeffatan yeroon isaan itti
hafuuraa fi dhugaadhaan Abbaa waaqeffatan
tokko ni dhufa; amma iyyuu dhufeera; Abbaan

warra akkasitti isa waaqeffatan barbaada.
24 Waaqni hafuura; warri isa waaqeffatanis
Hafuuraa fi dhugaadhaan waaqeffachuu qabu."
25 Dubartittiinis, "Ani akka Masiihiin Kiristoos
jedhamu dhufu nan beeka. Inni yommuu
dhufutti waan hunda nutti hima" jetteen. 26
Yesuusis, "Ani, namni amma sitti dubbachaa
jiru kun isuma" jedheen. 27 Barattoonni isaa
yommusuma deebi'anii utuu inni dubartii tokko
wajjin dubbatuu arganii dinqisiifatan. Garuu
namni, "Maal barbaadda?" yookaan "Maaliif
ishee wajjin haasofta?" jedhee isa gaafatu tokko
iyyuu hin turre. 28 Dubartiin sunis okkotee ishee
dhiiftee gara magaalaatti deebite; namootaanis
akkana jette; 29 "Kottaatii nama waan ani
hojjedhe hunda natti hime tokko ilaalaa! Tarii
inni Kiristoos ta'innaa?" 30 Isaanis magaalaa
keessaa ba'anii Yesuus bira dhufan. 31 Kana
gidduutti barattoonni isaa, "Yaa barsiisaa, mee
waa nyaadhu!" jedhanii isa kadhatan. 32 Inni
garuu, "Ani nyaata isin hin beekne kanan
nyaadhu qaba" jedheen. 33 Barattoonni isaas,
"Namatu nyaata fideefii laata?" jedhanii wal
gaafatan. 34 Yesuus immoo akkana jedheen;
"Nyaanni koo fedhii isa na ergee guutuu fi
hojii isaa raawwachuu dha. 35 Isin, 'Ji'a afurtu
hafe; ergasii midhaan walitti qabama' jettu
mitii? Kunoo, ani isinittan hima; akka midhaan
bilchaatee walitti qabamuu ga'e mee ol jedhaatii
lafa qotiisaa ilaalaa! 36 Inni midhaan haamu
amma iyyuu mindaa ni argata; jireenya bara
baraatiif ija walitti ni qaba; kunis akka inni
facaasuu fi inni walitti qabu waliin gammadaniif.
(aiōnios g166) 37 Haala kanaan mammaaksi, 'Inni
tokko ni facaasa; kaan immoo ni haama' jedhu
sun dhugaa dha. 38 Ani akka isin waan itti hin
dadhabin haammattaniifan isin erge. Warri kaan
itti dadhabaniiru; isin garuu bu'aa dadhabbii
isaanii galfattu." 39 Sababii dubartittiin, "Inni
waan ani hojjedhe hunda natti hime" jettee
dhugaa baateef namoonni Samaariyaa warri
magaalaa sanaa baay'een isatti amanan. 40
Kanaafuu namoonni Samaariyaa yommuu gara
isaa dhufanitti akka inni isaan wajjin turuuf isa
kadhatan; innis guyyaa lama achi ture. 41 Sababii
dubbii isaatiinis namoonni biraa baay'een isatti
amanan. 42 Isaanis dubartittiidhaan, "Si'achi
wanni nu amannuuf sababii dubbii ati nutti
himte sanaatiif miti; nu mataan keenya iyyuu
isa dhageenyeerraatii; akka inni dhugumaan
Fayyisaa addunyaa ta'es beekneerra" jedhan. 43
Guyyaa lamaan sana booddee Yesuus Galiilaa
dhaqe. 44 Yesuus mataan isaa iyyuu akka
raajiin tokko biyya isaa keessatti kabaja hin
qabne dubbatee tureetii. 45 Yommuu inni
Galiilaa ga'ettis warri Galiilaa isa simatan.
Isaanis sababii Yerusaalem turaniif waan inni
yeroo Ayyaana Faasiikaatti achitti hojjete
hunda arganii turan. 46 Kanaafuu inni deebi'ee
gara Qaanaa ishee Galiilaa keessaa iddoo itti
bishaan gara daadhii wayiniitti geeddaree
ture sanaa dhaqe. Qondaalli mootii kan ilmi
isaa dhukkubsate tokkos Qifirnaahom keessa
ture. 47 Namichi kunis yommuu akka Yesuus
Yihuudaadhaa ka'ee Galiilaa dhufe dhaga'etti
isa bira dhaqee akka inni dhufee ilma isaa
kan du'uu ga'e sana fayyisu isa kadhate. 48
Kana irratti Yesuus, "Isin yoo mallattoo fi
dinqii argitan malee hin amantan!" isaan
jedhe. 49 Qondaaltichis, "Yaa Gooftaa, maaloo
utuu mucaan koo hin du'in naa qaqqabi"
jedheen. 50 Yesuusis, "Ilmi kee ni jiraataatii
gali!" jedheen. Namichis waan Yesuus isatti
dubbate amanee deeme. 51 Utuu inni deemaa
jiruus tajaajiltoonni isaa itti dhufanii akka ilmi
isaa lubbuun jiru itti himan. 52 Innis yeroo
itti mucaa isaatti wayyaa'e gaafate; isaanis,
"Kaleessa sa'aatii torbatti dhagna gubaan isa
dhiise" jedhaniin. 53 Abbaan mucichaas akka
yeroon sun yeroo Yesuus itti, "Ilmi kee ni
jiraata" jedheen ta'e hubate. Kanaafuu innis,
warri mana isaa hundinuus ni amanan. 54 Kun
mallattoo lammaffaa Yesuus erga Yihuudaadhaa
Galiilaa dhufee hojjetee dha.

5 Yeroo xinnoo booddee ayyaana Yihuudootaa
tokkotu ture; Yesuusis Yerusaalemitti ol
ba'e. 2 Yerusaalem keessa Karra Hoolaa
bira haroo afaan Ibraayisxiitiin Beetizaataa
jedhamu tokkotu jira; haroon sun gardaafoo
shan qaba. 3 Gardaafoowwan sana keessas

namoonni dhukkubsatan, jechuunis jaamonni,
warri naafatanii fi warri dhagni irratti du'e
baay'een ciisanii raafama bishaanii eeggachaa
turan. [4 Ergamaan Gooftaa yeroo yerootti
gad bu'ee bishaanicha ni raasa ture; raafama
bishaanichaa booddee namni jalqabatti bishaan
sana keessa seenu kam iyyuu dhukkuba qabu
hunda irraa ni fayya ture.] 5 Namichi waggaa
soddomii saddeeti dhukkubsate tokko achi ture.
6 Yesuusis yommuu isaa achi ciisu argee akka
inni yeroo dheeraa haala kana keessa ture
beeketti, "Ati fayyuu barbaaddaa?" jedhee isa
gaafate. 7 Dhukkubsataan sunis, "Yaa Gooftaa,
ani nama na gargaaree yommuu bishaanichi
raafamutti haroo sana keessa na buusu hin
qabu. Yeroo ani seenuu yaaluttis namni biraa
na dursee seena" jedheen. 8 Kana irratti Yesuus,
"Ka'i! Siree kee fudhadhuutii deemi" jedheen.
9 Namichis yeruma sana fayye; siree isaas
fudhatee deeme. Guyyaan wanni kun ta'e sunis
Sanbata ture; 10 Yihuudoonnis namicha fayye
sanaan, "Har'a Sanbata; seerri siree kee baachuu
si dhowwa" jedhaniin. 11 Inni garuu, "Namicha
na fayyisetu 'Siree kee fudhadhuu deemi'
naan jedhe" jedheen. 12 Isaanis, "Namichi
siree kee fudhadhuu deemi siin jedhe sun
eenyu?" jedhanii isa gaafatan. 13 Namichi
fayye sun sababii Yesuus achi hiiqee tuuta
iddoo sana ture keessa seeneef inni eenyu akka
ta'e hin beekne. 14 Yesuusis ergasii namicha
sana mana qulqullummaa keessatti argee, "Ati
kunoo amma fayyiteerta. Wanni kana caalu
akka sitti hin dhufneef si'achi cubbuu hin
hojjetin" jedheen. 15 Namichis dhaqee kan
isa fayyise Yesuus akka ta'e Yihuudootatti
hime. 16 Kanaafuu sababii inni Sanbataan
waan kana hojjeteef, Yihuudoonni Yesuusin
ari'achuu jalqaban. 17 Yesuus garuu, "Abbaan
koo hamma ammaatti hojjechaa jira; anis
hojjechaan jira" isaaniin jedhe. 18 Sababii kanaaf
Yihuudoonni ittuma caalchisanii isa ajjeesuu
barbaadan; inni Waaqaan of qixxeessuudhaan
Waaqa iyyuu Abbaa ofii isaa godhee waamaa
ture malee Sanbata qofa hin cabsine. 19
Yesuus immoo akkana jedhee deebiseef; "Ani
dhuguman, dhuguman isinitti hima; Ilmi ofii
isaatiin waan tokko illee hojjechuu hin danda'u;
inni waanuma utuu Abbaan isaa hojjetuu arge
qofa hojjechuu danda'a; waanuma Abbaan
hojjetu Ilmis akkasuma hojjetaatii. 20 Abbaan
Ilma ni jaallataatii; waan hojjetu hundumas
isatti ni argisiisa. Akka isin dinqisiifattaniifis
inni hojiiwwan hojiiwwan kanneen caalan iyyuu
isatti ni argisiisa. 21 Akkuma Abbaan warra
du'an du'aa kaasee jireenya kennuuf sana, Ilmis
akkasuma abbaa fedheef jireenya ni kenna.
22 Abbaan eenyutti illee hin muru; murtii
hunda garuu Ilmatti kenneera; 23 kunis akka
namni hundi akkuma Abbaaf ulfina kennutti
Ilmaafis ulfina kennuuf. Namni Ilmaaf ulfina
hin kennine, Abbaa isa Ilma ergeefis ulfina
hin kennu. 24 "Ani dhuguman, dhuguman
isinitti hima; namni dubbii koo dhaga'u, isa na
ergettis kan amanu hundi jireenya bara baraa
qaba; murtiittis hin dhi'aatu; inni du'a jalaa
gara jireenyaatti darbeera. (aiōnios g166) 25 Ani
dhuguman, dhuguman isinitti hima; yeroon
warri du'an itti sagalee Ilma Waaqaa dhaga'an
tokko ni dhufa; ammuma iyyuu dhufeera; warri
dhaga'anis ni jiraatu. 26 Akkuma Abbaan ofuma
isaatiin jireenya qabu sana, Ilmis akkasuma
akka ofuma isaatiin jireenya qabaatuuf isaaf
kenneeraatii. 27 Sababii inni Ilma Namaa ta'eefis
Abbaan akka inni murtii kennuuf taayitaa isaaf
kenneera. 28 "Kana hin dinqisiifatinaa; sa'aatiin
itti warri awwaala keessa jiran hundi sagalee
isaa dhaga'an tokko ni dhufaatii. 29 Warri
waan gaarii hojjetan du'aa ka'uu jireenyaatiif,
warri waan hamaa hojjetan immoo du'aa ka'uu
murtiitiif du'aa ni ka'u. 30 Ani ofii kootiin waan
tokko illee gochuu hin danda'u; ani akkuman
dhaga'utti nan murteessa; ani fedhii isa na
ergee malee fedhii mataa kootii waan hin
barbaanneef murtiin koo qajeelaa dha. 31 "Ani
yoon waa'ee ofii kootii dhugaa ba'e, dhuga
ba'umsi koo dhugaa miti. 32 Garuu kan waa'ee
koo dhugaa ba'u biraa jira; anis akka dhuga
ba'umsi inni waa'ee koo kennu sun dhugaa
ta'e beeka. 33 "Isin Yohannisitti ergitaniirtu;
innis dhugaa sanaaf, dhugaa ba'eera. 34 Ani

dhuga ba'umsa namaa hin fudhadhu; garuu
akka isin fayyitaniif wantoota kanneen nan
dubbadha. 35 Yohannis ibsaa boba'ee ifa kennu
ture; isinis yeroo xinnoo ifa isaatti gammaduu
barbaaddan. 36 "Ani garuu dhuga ba'umsa,
dhuga ba'umsa Yohannis sana caalu qaba. Hojiin
akka ani raawwadhuuf Abbaan natti kenne,
kan ani hojjedhu kun iyyuu akka Abbaan na
erge mirkaneessaatii. 37 Abbaan inni na erges
ofii isaatii waa'ee koo dhugaa ba'eera. Isin
takkumaa sagalee isaa hin dhageenye; bifa isaas
takkumaa hin argine. 38 Isin sababii isa inni
erge hin amaniniif dubbiin isaa isin keessa hin
jiraatu. 39 Isin Katabbiiwwan Qulqulluudhaan
jireenya bara baraa arganna jettanii waan
yaaddaniif Katabbiiwwan Qulqulluu sana
qorattu. Katabbiiwwan Qulqulluun kunneenis
waa'ee koo dhugaa ba'u; (aiōnios g166) 40 isin
garuu jireenya argachuudhaaf gara koo dhufuu
hin barbaaddan. 41 "Ani nama irraa ulfina hin
fudhadhu; 42 garuu akka isin jaalala Waaqaa
of keessaa hin qabne nan beeka. 43 Ani maqaa
Abbaa kootiin dhufeera; isin na hin simattan;
utuu namni biraa maqaa ofii isaatiin dhufee
garuu isa ni simattu. 44 Isin yoo wal irraa
ulfina argattanii ulfina Waaqa tokkicha biraa
dhufu garuu hin barbaanne akkamitti amanuu
dandeessu ree? 45 "Waan ani Abbaa duratti isin
himadhu hin se'inaa. Kan isin himatu tokko
jira; innis Musee isin abdattan sana. 46 Utuu
Musee amantanii silaa anas ni amantu ture;
inni waa'ee koo barreesseetii. 47 Isin erga waan
inni barreesse hin amannee, dubbii koo immoo
akkamitti amantu ree?"

6 Wantoota kanneen booddee Yesuus
Galaana Galiilaa isa Galaana Xibeeriyaas
jedhamu gama ce'e; 2 namoonni baay'eenis
sababii mallattoo inni warra dhukkubsatan
fayyisuudhaan hojjete arganiif isa duukaa bu'an.
3 Yesuusis barattoota isaa wajjin gaaratti ol
ba'ee taa'e. 4 Yeroo sana Ayyaanni Yihuudootaa,
Faasiikaan dhi'aatee ture. 5 Yesuus yommuu ol
ilaaletti tuuta guddaa gara isaa dhufaa jiru tokko
arge; Fiiliphoosiinis, "Namoota kanneeniif
buddeena isaan nyaatan eessaa bitanna?"
jedhe. 6 Kanas Fiiliphoosin qoruudhaaf jedhee
gaafate; inni mataan isaa waan gochuu qabu
beeka tureetii. 7 Fiiliphoos immoo, "Akka
tokkoon tokkoon isaanii waanuma xinnoo illee
argataniif buddeena ga'u bituuf diinaarii dhibba
lama fudhata" jedhee deebiseef. 8 Barattoota
isaa keessaa tokko Indiriiyaas, obboleessi
Simoon Phexros akkana jedheen; 9 "Gurbaan
buddeena garbuu shanii fi qurxummii lama
qabu tokko kunoo ti; garuu nama akkana
baay'atu kanaaf kun maali?" 10 Yesuusis,
"Namoota teessisaa" jedhe. Iddoo sanas marga
baay'eetu ture; namoonnis ni tataa'an; dhiira
gara kuma shantu achi ture. 11 Yesuusis
ergasii buddeena fuudhee, galata galchee warra
tataa'aniif hamma isaan barbaadan qoqqoode.
Qurxummii sana illee akkasuma godhe. 12
Innis yommuu isaan hundi nyaatanii quufanitti
barattoota isaatiin, "Hurraa'aa hambifame
walitti qabaa. Wanni tokko iyyuu hin badin"
jedhe. 13 Kanaafuu isaan hurraa'aa buddeena
garbuu shananii kan namoonni nyaatanii
hambisan walitti qabanii gundoo kudha lama
guutan. 14 Namoonnis yommuu mallattoo
Yesuus hojjete arganitti, "Kun dhugumaanuu
Raajii gara addunyaa dhufuuf jiru" jedhan. 15
Yesuusis akka namoonni sun dhufanii humnaan
qabanii mootii isa gochuu yaadan hubatee
ammas kophaa isaa gara tulluu deeme. 16
Yommuu galgalaa'etti barattoonni isaa gara
galaanaatti gad bu'an; 17 achittis bidiruu
yaabbatanii galaana irra gama Qifirnaahomitti
qajeelan. Yeroon sun dukkana ture; Yesuus
amma iyyuu gara isaanii hin dhufne ture. 18
Bubbeen jabaan isaa waan bubbisaa tureef
bishaanichi ni raafame. 19 Isaanis erga gara
kiiloo meetira shanii yookaan ja'aa mooqanii
booddee utuu Yesuus galaana irra deemaa,
bidiruu sanattis dhi'aachaa jiruu argan; ni
sodaatanis. 20 Inni garuu, "Anumaatii hin
sodaatinaa" jedheen. 21 Isaanis bidiruutti
ol isa fudhachuu barbaadan; bidiruun sunis
yommusuma lafa isaan dhaqaa turan sana ga'e.
22 Guyyaa itti aanutti namoonni galaanicha
gamatti hafanii turan akka bidiruun tokko qofti

achi ture, akka Yesuus barattoota isaa wajjin
bidiruu hin yaabbatinii fi akka isaan kophaa
isaanii deeman hubatan. 23 Bidiruuwwan
biraa Xibeeriyaasii ka'anii iddoo itti Gooftaan
galata galchee isaanis itti buddeena nyaatan
sana bira ga'an. 24 Namoonni sunis yommuu
akka Yesuusii fi barattoonni isaa achi hin jirre
baranitti bidiruuwwan yaabbatanii Yesuusin
barbaaduuf Qifirnaahom dhaqan. 25 Namoonni
yommuu galaanicha gamatti isa arganitti, "Yaa
Barsiisaa, ati yoom as dhufte?" jedhanii isa
gaafatan. 26 Yesuusis akkana jedhee deebise;
"Ani dhuguman, dhuguman isinitti hima; isin
waan mallattoo argitaniif utuu hin ta'in, waan
buddeena nyaattanii quuftaniif na barbaaddu.
27 Nyaata jireenya bara baraatiif ta'u kan
Ilmi Namaa isinii kennuuf dadhabaa malee
nyaata baduuf hin dadhabinaa. Waaqni Abbaan
chaappaa isaa kan mirkaneessu Ilma irratti
rukuteeraatii." (aiōnios g166) 28 Isaanis, "Nu akka
hojii Waaqaa hojjennuuf maal gochuu qabna?"
jedhanii isa gaafatan. 29 Yesuusis, "Isa inni
ergetti amanuun keessan kun hojii Waaqaa ti"
jedhee deebiseef. 30 Kanaafuu isaan akkana
jedhanii isa gaafatan; "Akka nu isa arginee si
amannuuf, mallattoo maalii argisiifta? Maal
hojjettas? 31 'Akka isaan nyaataniif samii irraa
buddeena isaaniif kenne' jedhamee akkuma
barreeffame, abbootiin keenya gammoojjii
keessatti mannaa nyaatan." 32 Yesuusis akkana
jedheen; "Ani dhuguman isinitti hima; kan
samii irraa buddeena isinii kenne Musee miti;
kan samii irraa buddeena dhugaa isiniif kennu
garuu Abbaa koo ti. 33 Buddeenni Waaqaa
isa samii irraa gad bu'ee addunyaaf jireenya
kennu sanaatii." 34 Isaanis, "Yaa Gooftaa, yeroo
hunda buddeena kana nuu kenni" jedhaniin. 35
Yesuusis akkana isaaniin jedhe; "Buddeenni
jireenyaa ana. Namni gara koo dhufu gonkumaa
hin beela'u; kan anatti amanus gonkumaa hin
dheebotu. 36 Akkuma ani isinitti hime isin na
argitaniirtu; garuu amma iyyuu hin amantan.
37 Kan Abbaan naa kennu hundi gara koo ni
dhufa; anis kan gara koo dhufu gonkumaa
alatti hin ari'u. 38 Ani fedhii isa na erge sanaa
guutuuf malee, fedhii koo guutachuuf samii
irraa gad hin buuneetii. 39 Fedhiin isa na
ergees akka ani warra inni natti kenne hunda
guyyaa dhumaatti du'aa kaasuuf malee akka
ani isaan keessaa tokko illee balleessuuf miti.
40 Fedhiin Abbaa kootiis akka namni Ilma
ilaalee isatti amanu hundi jireenya bara baraa
qabaatuuf; anis guyyaa dhumaatti du'aa isa nan
kaasa." (aiōnios g166) 41 Kana irratti Yihuudoonni
sababii inni, "Ani buddeena samii irraa gad
bu'ee dha" jedheef isatti guungumuu jalqaban.
42 Isaanis, "Kun Yesuus ilma Yoosef, isa nu
abbaa fi haadha isaa beeknu sana mitii? Yoos
inni akkamitti, 'Ani samii irraa gad bu'eera'
jedha ree?" jedhan. 43 Yesuus immoo akkana
jedhee deebiseef; "Walitti hin guunguminaa.
44 Abbaan na erge sun isa harkisuu baannaan
namni kam iyyuu gara koo dhufuu hin danda'u;
anis guyyaa dhumaatti du'aa isa nan kaasa. 45
Raajota keessatti, 'Isaan hundi warra Waaqa
irraa baratan ni ta'u'jedhamee barreeffameera.
Namni Abbaa irraa dhaga'ee fi kan isa irraa
barate hundi gara koo ni dhufa. 46 Isa Waaqa
biraa dhufe sana malee namni tokko iyyuu
Abbaa hin argine; isa qofatu Abbaa arge. 47 Ani
dhuguman isinitti hima; kan amanu jireenya
bara baraa qaba. (aiōnios g166) 48 Buddeenni
jireenyaa ana. 49 Abbootiin keessan gammoojjii
keessatti mannaa nyaatan; ta'us ni du'an. 50
Buddeenni samii irraa gad bu'e garuu isa
kana; namni isa nyaatu gonkumaa hin du'u. 51
Buddeenni jiraataan samii irraa bu'e ana. Namni
kam iyyuu yoo buddeena kana irraa nyaate
bara baraan ni jiraata. Buddeenni ani jireenya
addunyaatiif kennus foon koo ti." (aiōn g165) 52
Yihuudoonnis, "Namichi kun akkamitti akka nu
nyaannuuf foon isaa nuu kennuu danda'a?"
jedhanii wal falman. 53 Yesuus immoo akkana
jedheen; "Ani dhuguman isinitti hima; isin foon
Ilma Namaa nyaachuu baannaan, dhiiga isaas
dhuguu baannaan ofii keessaniin jireenya hin
qabdan. 54 Namni foon koo nyaatuu fi dhiiga
koo dhugu jireenya bara baraa qaba. Anis
guyyaa dhumaatti du'aa isa nan kaasa. (aiōnios
g166) 55 Foon koo nyaata dhugaatii; dhiigni koos

dhugaatii dhugaa ti. 56 Namni foon koo nyaatuu
fi dhiiga koo dhugu hundi na keessa jiraata;
anis isa keessa nan jiraadha. 57 Akkuma Abbaan
jiraataan na ergee anis sababii Abbaatiin
jiraadhu sana, namni na nyaatus sababii kootiin
ni jiraata. 58 Buddeenni samii irraa bu'e isa
kana; innis kan akka mannaa Abbootiin keessan
nyaatanii du'an sanaa miti; namni buddeena
kana nyaatu bara baraan ni jiraata." (aiōn g165)
59 Innis Qifirnaahomitti utuu mana sagadaa
keessatti barsiisaa jiruu waan kana dubbate.
60 Barattoota isaa keessaa baay'een yommuu
waan kana dhaga'anitti, "Barsiisni kun cimaa
dha; eenyutu fudhachuu danda'a?" jedhan. 61
Yesuusis akka barattoonni isaa waa'ee waan
kanaa guunguman hubatee akkana jedheen;
"Kun isin gufachiisaa ree? 62 Yoos yoo utuu
Ilmi Namaa iddoo dur turetti ol ba'uu argitan
akkam ta'inna ree? 63 Kan jireenya kennu
Hafuura; foon faayidaa hin qabu. Dubbiin ani
isinitti dubbadhe Hafuura; jireenyas. 64 Isin
keessas warri hin amanne tokko tokko jiru."
Yesuus jalqabumaa kaasee isaan keessaa eenyu
akka hin amaninii fi eenyu akka dabarsee
isa kennu ni beeka tureetii. 65 Innis ittuma
fufee, "Sababiin ani, 'Yoo Abbaa biraa isaaf
kenname malee namni kam iyyuu gara koo
dhufuu hin danda'u' isiniin jedheefis kanuma"
jedhe. 66 Yeroo kanaa jalqabee barattoota isaa
keessaa baay'een duubatti deebi'an; ergasiis isa
wajjin hin deemne. 67 Yesuusis warra Kudha
Lamaaniin, "Isinis deemuu barbaadduu?"
jedhee gaafate. 68 Simoon Phexrosis akkana
jedhee deebise; "Yaa Gooftaa, gara eenyuu
deemna? Ati dubbii jireenya bara baraa qabdaa.
(aiōnios g166) 69 Nu akka ati Qulqullicha Waaqaa
taate amanneerra; beekneerras." 70 Yesuusis
deebisee, "Anumatu Kudha Lamaan keessan
filate mitii? Ta'us isin keessaa inni tokko
diiyaabiloosii dha!" jedhe. 71 Innis waa'ee
Yihuudaa ilma Simoon Keeriyotichaa dubbate;
Yihuudaan warra Kudha Lamaan keessaa tokko
ta'us Yesuusin dabarsee kennuuf tureetii!

7 Kana booddee Yesuus Galiilaa keessa
deddeebi'aa ture; sababii Yihuudoonni isa
ajjeesuu barbaadaniif inni Yihuudaa keessa hin
deddeebine. 2 Ayyaanni Daasii Yihuudootaa
dhi'aatee ture. 3 Obboloonni isaas akkana
jedhaniin; "Akka barattoonni kee warri achii
waan ati hojjettu arganiif ka'iitii Yihuudaa
dhaqi. 4 Namni utuu ifaan ifatti beekamuu
barbaaduu dhoksaatti waa hojjetu hin jiruutii.
Atis sababii waan kana hojjettuuf addunyaatti
of mul'isi." 5 Obboloonni isaa iyyuu isatti hin
amanne tureetii. 6 Yesuusis akkana jedheen;
"Yeroon koo amma illee hin geenye; isiniif
garuu yeroon hundi mijaa'aa dha. 7 Addunyaan
isin jibbuu hin danda'u; ana garuu akka
hojiin isaa hamaa ta'e waanan itti dhugaa
ba'uuf na jibba. 8 Isin gara Ayyaana sanaa
dhaqaa. Ani garuu waan yeroon koo amma
illee hin ga'iniif gara Ayyaanichaatti ol hin
ba'u." 9 Inni waan kana isaanitti dubbatee
Galiilaatti hafe. 10 Garuu erga obboloonni
isaa gara Ayyaanichaatti ol ba'anii booddee
innis utuu ifaan ifatti hin ta'in dhoksaadhaan
ol ba'e. 11 Yihuudoonnis Ayyaanicha irratti,
"Namichi sun eessa jira?" jedhanii gaafachaa isa
barbaadaa turan. 12 Namoota gidduuttis waa'ee
isaa guungummii guddaatu ture. Namoonni
tokko tokko, "Inni nama gaarii dha" jedhan.
Warri kaan immoo, "Akkas miti; inni nama
dogoggorsa" jedhan. 13 Garuu waan Yihuudoota
sodaataniif namni tokko iyyuu ifaan ifatti
waa'ee isaa hin dubbanne. 14 Gara walakkaa
Ayyaanichaattis Yesuus mana qulqullummaa
seenee barsiisuu jalqabe. 15 Yihuudoonnis
dinqifatanii, "Namichi kun akkamitti utuu hin
baratin beekumsa akkanaa qabaate?" jedhan.
16 Yesuusis akkana jedhee deebiseef; "Barsiisni
koo kan isa na ergeeti malee kan koo miti.
17 Namni fedhii Waaqaa gochuu barbaadu
kam iyyuu barsiisni koo Waaqa biraa dhufuu
fi dhufuu baachuu isaa yookaan ani ofuma
kootiin dubbachuu fi dubbachuu baachuu koo
ni beeka. 18 Namni ofuma isaatiin dubbatu
inni ofuma isaatii ulfina argachuu barbaada;
namni ulfina kan isa erge sanaa barbaadu
garuu inni nama dhugaa ti; jal'innis isa keessa
hin jiru. 19 Museen seera isinii kenneera

mitii? Isin keessaa garuu namni tokko iyyuu
seera sana hin eegu. Isin maaliif na ajjeesuu
barbaaddu?" 20 Jarris deebisanii, "Hafuura
hamaatu si keessa jira; eenyutu si ajjeesuu
barbaada?" jedhaniin. 21 Yesuusis deebisee
akkana jedheen; "Ani hojii tokko hojjennaan
hundi keessan dinqifattan. 22 Museen seera
dhagna qabaa isinii kenne; dhagna qabaa garuu
abbootiitu jalqabe malee Musee miti; isinis
Sanbataan nama dhagna qabdu. 23 Akka seerri
Musee hin cabneef erga namni tokko Sanbataan
dhagna qabachuu danda'ee, isin maaliif sababii
ani Sanbataan dhagna namaa guutuu fayyiseef
natti aartu? 24 Murtii qajeelaa kennaa malee,
bifa qofa ilaaltanii hin murteessinaa." 25 Kana
irratti namoota Yerusaalem keessaa tokko
tokko akkana jedhan; "Inni kun namicha isaan
ajjeesuuf barbaadan sana mitii? 26 Kunoo inni
ifatti ba'ee dubbata; isaanis homaa isaan hin
jenne. Abbootiin taayitaa akka inni Kiristoos
ta'e sirriitti beekaniiruu laata? 27 Ta'us namichi
kun nama eessaa akka ta'e nu beekna. Kiristoos
yommuu dhufutti garuu inni eessaa akka dhufu
namni tokko iyyuu hin beeku." 28 Yesuus utuu
mana qulqullummaa keessatti barsiisuu sagalee
isaa ol fudhatee akkana jedhe; "Isin na beektu;
akka ani eessaa dhufe illee beektu. Ani ofii
kootiin hin dhufne; inni na erge sun dhuga
qabeessa. Isin garuu isa hin beektan; 29 ani
garuu sababiin isa biraa dhufee fi sababii inni
na ergeef isa nan beeka." 30 Kana irratti isaan
isa qabuu yaalan; garuu waan sa'aatiin isaa
hin ga'iniif namni tokko iyyuu harkaan isa
hin tuqne. 31 Ta'us namoonni baay'een isatti
amanan. Isaanis, "Kiristoos yommuu dhufutti
namicha kana caalaa mallattoo hojjetaa?"
jedhan. 32 Fariisonnis utuu namoonni waa'ee
isaa waan akkanaa guungumanuu dhaga'an.
Luboonni hangafoonnii fi Fariisonni Yesuusin
qabsiisuudhaaf eegdota mana qulqullummaa
ergan. 33 Yesuusis akkana jedheen; "Ani yeroo
gabaabaa isin wajjin jira; ergasii gara isa na erge
sanaa nan dhaqa. 34 Isin na barbaaddu; garuu
na hin argattan; iddoo ani jirus dhufuu hin
dandeessan." 35 Yihuudoonnis akkana waliin
jedhan; "Namichi kun akka nu isa hin argineef
eessa dhaquu yaade laata? Gara saba keenya
warra Giriikota keessa faffaca'anii dhaqee
Giriikota barsiisaa? 36 'Isin na barbaaddu;
garuu na hin argattan; iddoo ani jirus dhufuu
hin dandeessan' jechuun isaas maal jechuu
isaatii?" 37 Guyyaa Ayyaanichi itti hobba'u,
guyyaa guddaa sana, Yesuus ka'ee dhaabatee
sagalee guddaadhaan akkana jedhe; "Eenyu
iyyuu yoo dheebote, gara koo dhufee haa
dhugu. 38 Akkuma Katabbiin Qulqulluun jedhe
nama natti amanu kam iyyuu laga bishaan
jireenyaatu garaa isaa keessaa burqa." 39
Kunis waa'ee Hafuura Qulqulluu warri isatti
amanan argachuuf jiranii dubbachuu isaa ti.
Sababii Yesuus amma illee ulfina hin argatiniif
Hafuuri Qulqulluun hamma yeroo sanaatti hin
kennamne tureetii. 40 Namoota sana keessaa
tokko tokko yommuu dubbii kana dhaga'anitti,
"Kun dhugumaanuu Raajicha" jedhan. 41 Warri
kaan immoo, "Inni Kiristoosii dha" jedhan.
Namoonni kaanis akkana jedhan; "Kiristoos
Galiilaadhaa dhufaa? 42 Akka Kiristoos sanyii
Daawit keessaa dhalatuu fi akka inni Beetlihemii,
ganda Daawitii dhufu Katabbiin Qulqulluun ni
dubbata mitii?" 43 Akkasiin waa'ee Yesuus irratti
garaa garummaan waldaa gidduutti uumame. 44
Isaan keessaas tokko tokko isa qabuu barbaadan;
garuu namni tokko iyyuu harkaan isa hin tuqne.
45 Eegdonni sun gara luboota hangafootaatii fi
gara Fariisotaatti deebi'an; isaanis, "Isin maaliif
isa hin fidin?" jedhanii eegdota sana gaafatan.
46 Eegdonnis, "Takkumaa namni akka namicha
kanaatti hin dubbanne" jedhanii deebisan. 47
Fariisonnis deebisanii akkana jedhan, "Isinis
gowwoomfamtaniirtuu? 48 Bulchitoota keessaa
yookaan Fariisota keessaa namni tokko iyyuu
isatti amaneeraa? 49 Sabni seera hin beekne kun
garuu abaaramaa dha." 50 Niqoodemoos inni
duraan Yesuus bira dhaqee fi isaan keessaas
tokko ta'e sun akkana isaaniin jedhe; 51 "Seerri
keenya utuu isa irraa hin dhaga'in, waan inni
hojjetes utuu hin beekin nama tokkotti ni
muraa?" 52 Isaanis, "Atis nama Galiilaatii? Akka
raajiin Galiilaadhaa hin kaane qoradhuu bira

ga'i" jedhaniin. [53 Ergasii isaan hundinuu gara
mana isaaniitti galan.

8 Yesuus garuu gara Tulluu Ejersaa dhaqe. 2
Ganama bariis deebi'ee mana qulqullummaa
dhufe; innis namni hundumtuu isa biratti walitti
qabamnaan taa'ee isaan barsiise. 3 Barsiistonni
seeraatii fi Fariisonni dubartii ejja irratti
qabamte tokko isatti fidan. Gidduu isaaniis
dhaabachiisanii, 4 Yesuusiin akkana jedhan;
"Yaa barsiisaa, dubartiin kun utuu ejja hojjettuu
qabamte. 5 Museen Seera keessatti akka warri
akkanaa dhagaadhaan tumaman nu ajajeera.
Ati immoo maal jetta?" 6 Isaanis waan ittiin
isa himatan argachuuf jedhanii isa qoruudhaaf
waan kana gaafatan. Yesuus garuu gad jedhee
quba isaatiin lafa irratti barreessuu jalqabe. 7
Isaanis ittuma fufanii isa gaafannaan ol jedhee,
"Isin keessaa namni cubbuu hin qabne dursee
isheetti dhagaa haa darbatu" jedheen. 8 Ammas
gad jedhee lafa irratti barreesse. 9 Isaanis
yommuu kana dhaga'anitti maanguddootaa
jalqabanii tokko tokkoon ba'anii sokkan; Yesuus
immoo dubartittii achuma dhaabattee jirtu
wajjin kophaa hafe. 10 Yesuusis ol jedhee,
"Dubartii nana, warri si himatan meerre? Namni
tokko iyyuu sitti hin murree?" jedheen. 11
Isheenis, "Yaa Gooftaa, namni tokko iyyuu
natti hin murre" jetteen. Yesuusis, "Anis sitti
hin muruu deemi; garuu si'achi cubbuu hin
hojjetin" jedheen.] 12 Yesuus ammas, "Ani ifa
addunyaa ti. Namni na duukaa bu'u kam iyyuu
ifa jireenyaa qabaata malee dukkana keessa
hin deddeebi'u" jedhee isaanitti dubbate. 13
Fariisonnis, "Ati waa'ee mataa keetii dhugaa
baata; dhuga ba'umsi kee immoo dhugaa miti"
jedhaniin. 14 Yesuusis akkana jedhee deebise;
"Ani yoon ofii kootiif dhugaa ba'e illee ani
akkan eessaa dhufee fi akkan garam deemu
waanan beekuuf dhuga ba'umsi koo dhugaa
dha. Isin garuu akka ani eessaa dhufe yookaan
akka ani garam deemu hin beektan. 15 Isin akka
yaada fooniitti murteessitu; ani nama tokkotti
illee hin muru. 16 Garuu ani yoon mure illee
murtiin koo dhugaa dha; kan murus na qofa
miti. Ani Abbaa na erge sana wajjinan jiraatii.
17 Dhuga ba'umsi nama lamaa akka dhugaa
ta'e Seera keessan keessatti barreeffameera.
18 Ani ofii kootiif dhugaa nan ba'a; Abbaan
na erges waa'ee koo dhugaa ba'a." 19 Isaanis,
"Abbaan kee eessa jira?" jedhanii isa gaafatan.
Yesuus immoo deebisee, "Isin anas, Abbaa koos
hin beektan; utuu na beektanii silaa Abbaa
koos ni beektu turtan" jedhe. 20 Yesuus utuu
mana qulqullummaa keessatti, kutaa buusiin itti
kuufamu keessatti barsiisaa jiruu dubbii kana
dubbate. Garuu waan sa'aatiin isaa hin ga'iniif
namni tokko iyyuu isa hin qabne. 21 Yesuus
amma illee, "Ani nan deema; isin na barbaaddu;
cubbuu keessaniinis ni duutu. Isin iddoo ani
dhaqu dhufuu hin dandeessan" isaaniin jedhe.
22 Yihuudoonnis, "'Isin iddoo ani dhaqu dhufuu
hin dandeessan' jechuun isaa of ajjeesuufii
laata?" jedhan. 23 Innis ittuma fufee akkana
jedhe; "Isin kan gadii ti; ani kan olii ti. Isin kan
addunyaa kanaa ti; ani immoo kan addunyaa
kanaa miti. 24 Akka isin cubbuu keessaniin
duutan ani isinitti himeera; isin yoo akka ani
isa ta'e amanuu baattan, cubbuu keessaniin ni
duutu." 25 Isaanis, "Ati eenyu?" jedhanii isa
gaafatan. Yesuus immoo akkana jedhee deebise;
"Ani isuma jalqabaa kaasee isinitti dubbachaa
turee dha. 26 Ani waa'ee keessan waanan jedhuu
fi waanan murteessu baay'een qaba. Garuu
inni na erge dhugaa qabeessa; anis waanan isa
irraa dhaga'e addunyaatti nan hima." 27 Isaan
garuu akka inni waa'ee Abbaa isaa isaanitti
himaa ture hin hubanne. 28 Kanaafuu Yesuus
akkana isaaniin jedhe; "Yommuu Ilma Namaa ol
fuutanitti akka ani isa ta'e, waanuma Abbaan na
barsiisen dubbadha malee akka ani ofii kootiin
homaa hin hojjennees ni beektu. 29 Inni na
erge na wajjin jira; sababii ani yeroo hunda
waan isa gammachiisu hojjedhuuf, inni kophaa
koo na hin dhiifne." 30 Utuma inni dubbatuus,
namoonni baay'een isatti amanan. 31 Yesuus
Yihuudoota isatti amananiin akkana jedhe; "Yoo
dubbii kootti cichitanii jiraattan isin dhuguma
barattoota koo ti. 32 Dhugaas ni beektu;
dhugaanis bilisa isin baasa." 33 Isaanis, "Nu
sanyii Abrahaam; nu eenyumaafuu takkumaa

hin garboomne. Yoos ati akkamitti bilisa baatu
nuun jetta ree?" jedhaniin. 34 Yesuusis deebisee
akkana jedhe; "Ani dhuguman, dhuguman
isinitti hima; namni cubbuu hojjetu hundi
garbicha cubbuu ti. 35 Garbichi bara baraan
mana hin jiraatu; ilmi garuu bara baraan ni
jiraata. (aiōn g165) 36 Kanaafuu yoo Ilmi bilisa
isin baase, isin dhugumaan bilisa ni baatu. 37
Isin sanyii Abrahaam ta'uu keessan anuu beeka.
Garuu sababii dubbiin koo isin keessatti iddoo
hin qabneef na ajjeesuu barbaaddu. 38 Ani
waanan Abbaa koo biratti argen dubbadha;
isinis waanuma abbaa keessan irraa dhageessan
hojjettu." 39 Isaanis, "Abbaan keenya Abrahaam"
jedhan. Yesuus immoo akkana jedhe; "Isin
utuu ijoollee Abrahaam taatanii silaa hojii
Abrahaam hojjete ni hojjettu turtan. 40 Isin
garuu ana nama dhugaa Waaqa irraa dhaga'e
isinitti hime ajjeesuu barbaaddu. Abrahaam
waan akkasii hin hojjenne. 41 Isin waan abbaan
keessan hojjete hojjettu." Isaanis, "Nu ejjaan
hin dhalanne. Abbaa tokkicha qabna; innis
Waaqa" jedhaniin. 42 Yesuusis akkana isaaniin
jedhe; "Isin utuu Waaqni abbaa keessan ta'ee
silaa na jaallattu turtan; ani Waaqa biraa ba'een
dhufeetii. Isatu na erge malee ani ofii kootiin
hin dhufne. 43 Wanni ani dubbadhu maaliif
isinii hin galu? Sababiin isaas waan isin waan
ani jedhu fudhachuu hin feeneef. 44 Isin ijoollee
abbaa keessanii ijoollee diiyaabiloos; fedhiin
keessanis hawwii abbaa keessanii raawwachuu
dha. Inni jalqabumaa kaasee nama ajjeesaa
ture; waan dhugaan isa keessa hin jirreef inni
dhugaadhaan hin jiraatu. Inni sobduu fi abbaa
sobaa waan ta'eef yommuu soba dubbatutti
ofuma keessaa fuudhee dubbata. 45 Isin garuu
waan ani dhugaa dubbadhuuf na hin amantan!
46 Isin keessaa namni cubbuudhaan na himatu
eenyu? Erga ani dhugaa dubbadhee, isin maaliif
na hin amanne? 47 Namni kan Waaqaa ta'e
kam iyyuu dubbii Waaqaa ni dhaga'a. Isin waan
kan Waaqaa hin ta'iniif hin dhageessan." 48
Yihuudoonnis deebisanii, "Ati nama Samaariyaa
ti; hafuura hamaatu si keessa jira jechuun
keenya dhugaa mitii?" jedhaniin. 49 Yesuus
immoo akkana jedhe; "Hafuurri hamaan na
keessa hin jiru; ani Abbaa koo nan kabaja; isin
garuu na hin kabajjan. 50 Ani ulfina mataa koo
hin barbaadu; garuu kan isa barbaadu tokkotu
jira; innis Abbaa murtii ti. 51 Ani dhuguman,
dhuguman isinitti hima; eenyu iyyuu yoo dubbii
koo eege bara baraan du'a hin argu." (aiōn g165) 52
Yihuudoonnis akkana jedhaniin; "Akka hafuurri
hamaan si keessa jiru nu amma barreerra.
Abrahaam du'eera; raajonnis du'aniiru; ati
garuu, 'Eenyu iyyuu yoo dubbii koo eege bara
baraan du'a hin dhandhamu' jetta. (aiōn g165)
53 Ati abbaa keenya Abrahaam caaltaa? Inni
du'eera; raajonnis du'aniiru. Egaa ati eenyu
ofiin jetta ree?" 54 Yesuus akkana jedhee
deebise; "Ani yoon ofii kootiif ulfina kenne,
ulfinni koo gatii hin qabu. Kan ulfina naa
kennu Abbaa koo isuma isin Waaqa keenya
jettaniin sanaa dha. 55 Yoo isin isa beekuu
baattan illee ani isa beeka. Ani utuu isa hin
beeku jedhee silaa akkuma keessan sobduu
nan ta'a ture. Ani garuu isa beeka; dubbii isaa
illee nan eega. 56 Abbaan keessan Abrahaam
guyyaa koo arguuf gammadee ture; innis ni
arge; ni gammades." 57 Yihuudoonnis, "Umuriin
kee waggaa shantama iyyuu hin guunne;
yoos Abrahaamin argiteertaa?" jedhaniin. 58
Yesuusis, "Ani dhuguman, dhuguman isinitti
hima; utuu Abrahaam hin dhalatin iyyuu ani
anuma" isaaniin jedhe. 59 Kana irratti isaan
isa dha'uuf jedhanii dhagaa guurratan; Yesuus
garuu dhokatee mana qulqullummaatii ba'ee
deeme.

9 Yesuus utuu darbuu namicha dhalootuma
isaatii jalqabee jaamaa ture tokko arge. 2
Barattoonni isaas, "Yaa barsiisaa, akka namichi
kun jaamaa ta'ee dhalatuuf eenyutu cubbuu
hojjete? Isuma moo abbaa fi haadha isaa ti?"
jedhanii isa gaafatan. 3 Yesuusis akkana jedhee
deebise; "Akka hojiin Waaqaa isaan mul'atuuf
malee inni yookaan abbaa fi haati isaa cubbuu
hojjetanii miti. 4 Utuu guyyaa ta'ee jiruu hojii isa
na ergee hojjechuun qabna. Halkan namni tokko
iyyuu itti hojjechuu hin dandeenye ni dhufa. 5
Ani yommuun addunyaa irra jiru, ifa addunyaa

ti.” 6 Innis erga waan kana dubbatee booddee
lafatti tufee dhoqqee tolche; dhoqqee sanas
ija namichaatti dibe. 7 Innis namicha sanaan,
“Dhaqiitii Haroo Saliihoomitti dhiqadhu” jedhe.
Saliihoom jechuun kan ergame jechuu dha.
Namichis dhaqee dhiqate; argaas deebi’ee dhufe.
8 Olloonni isaatii fi namoonni duraan utuu
inni kadhatuu argan, “Namichi kun isuma
taa’ee kadhachaa ture sana mitii?” jedhan. 9
Namoonni tokko tokko, “Eeyyee, isa” jedhan.
Kaan immoo, “Miti, isa fakkaata malee” jedhan.
Inni garuu, “Namichi sun anuma” jedhe. 10
Jarris, “Iji kee akkamitti baname ree?” jedhaniin.
11 Innis deebisee, “Namicha Yesuus jedhamutu
dhoqqee tolchee ija koo dibee, ‘Gara Haroo
Saliihoom dhaqiitii dhiqadhu’ naan jedhe; anis
dhaqeen dhiqadhe; arguus nan danda’e.” 12
Isaanis, “Namichi sun eessa jira?” jedhanii
isa gaafatan. Inni immoo, “Ani hin beeku”
jedheen. 13 Isaanis namicha jaamaa ture sana
Fariisotatti geessan. 14 Guyyaan itti Yesuus
dhoqqee tolchee ija namichaa bane Sanbata
ture. 15 Fariisonnis namichi akkamitti akka
arguu danda’e isa gaafatan; namichis, “Inni
dhoqqee tolchee ija koo dibe; anis nan dhiqadhe;
nan arges” jedheen. 16 Fariisota keessaas
tokko tokko, “Namichi kun waan Sanbata hin
eegneef, inni Waaqa biraa hin dhufne” jedhan.
Warri kaan garuu, “Cubbamaan tokko akkamitti
dinqii akkanaa hojjechuu danda’a?” jedhan.
Garaa garummaanis isaan gidduutti uumame.
17 Isaanis amma illee namicha jaamaa ture
sanaan, “Waa’ee namicha ija kee siif bane sanaa
maal jetta?” jedhan. Namichis deebisee, “Inni
raajii dha” jedhe. 18 Yihuudoonnis hamma
abbaa fi haadha namicha agartuu isaa argate
sanaa waamanitti akka inni jaamaa turee fi
akka inni agartuu isaa argate amma illee hin
amanne. 19 Isaanis, “Inni kun ilma keessan
isuma isin jaamaa ta’ee dhalate jettan sanaa?
Yoos amma immoo akkamitti arguu danda’a
ree?” jedhanii gaafatan. 20 Abbaa fi haati
namichaas deebisanii akkana jedhan; “Akka
inni ilma keenya ta’ee fi akka inni jaamaa
ta’ee dhalate ni beekna. 21 Garuu amma
akkamitti akka arguu danda’e yookaan ija
isaa eenyu akka baneef nu hin beeknu. Inni
nama ga’aa dha; waa’ee mataa isaa dubbachuu
ni danda’a; isuma gaafadhaa.” 22 Abbaa fi
haati isaa sababii Yihuudoota sodaataniif waan
kana jedhan; namni kam iyyuu yoo Yesuus
inni Kiristoos jedhee dhugaa ba’e akka mana
sagadaa keessaa ari’amu Yihuudoonni kanaan
dura walii galanii murteessanii turaniitii. 23
Kanaafuu abbaa fi haati isaa, “Inni nama ga’aa
dha; isuma gaafadhaa” jedhan. 24 Isaanis
yeroo lammaffaa namicha jaamaa ture sana
waamanii, “Waaqaaf ulfina kenni. Namichi kun
cubbamaa ta’uu isaa nu ni beekna” jedhaniin.
25 Innis, “Cubbamaa ta’uu fi ta’uu baachuu
isaa ani hin beeku. Ani waan tokkon beeka.
Ani jaamaan ture; amma garuu nan arga!”
jedhee deebise. 26 Isaanis, “Inni maal siif
godhe? Ija kees akkamitti siif bane?” jedhanii
isa gaafatan. 27 Inni immoo, “Ani kanaan
dura isinitti himeera; isinis hin dhageenye.
Ammas maaliif dhaga’uu barbaaddu? Isinis
barattoota isaa ta’uu barbaadduu?” jedheen. 28
Isaanis akkana jedhanii isa arrabsan; “Barataan
namicha kanaa si’i! Nu barattoota Musee ti!
29 Akka Waaqni Museetti dubbate nu beekna;
namichi kun garuu eessaa akka dhufe iyyuu hin
beeknu.” 30 Namichis deebisee akkana jedhe;
“Inni eessaa akka dhufe wallaaluun keessan
waan nama dinquu dha; garuu inni ija koo
naa bane. 31 Akka Waaqni cubbamoota hin
dhageenye ni beekna. Inni nama isa waaqeffatuu
fi fedhii isaa guutu dhaga’a. 32 Eenyu iyyuu ija
nama jaamaa ta’ee dhalate tokkoo akka bane
uumama addunyaatii jalqabee hin dhaga’amne.
(aiōn g165) 33 Namichi kun utuu Waaqa biraa ta’uu
baatee silaa homaa gochuu hin danda’u ture.”
34 Isaanis deebisanii, “Ati kan guutummaatti
cubbuun dhalatte, situ nu barsiisaa?” jedhaniin.
Alattis gad isa baasan. 35 Yesuusis akka isaan
gad isa baasan dhaga’e; yommuu isa argettis,
“Ati Ilma Namaatti ni amantaa?” jedheen. 36
Namichis, “Yaa gooftaa, akka ani isatti amanuuf
inni eenyu?” jedhe. 37 Yesuusis, “Ati amma isa
argiteerta; inni si wajjin haasa’aa jiru isuma”

jedheen. 38 Namichi sunis, “Yaa Gooftaa, ani
nan amana” jedhe; ni sagadeefis. 39 Yesuus
immoo, “Warri hin argine akka arganiif, warri
argan immoo akka jaamaniif ani murtiif gara
addunyaa kanaa dhufeera” jedhe. 40 Fariisota
isa wajjin turan keessaa tokko tokko waan kana
jechuu isaa dhaga’anii, “Nus jaamota mitii ree?”
jedhanii gaafatan. 41 Yesuusis, “Utuu jaamota
taatanii silaa cubbuu hin qabdan ture; isin
garuu, ‘Ni argina’ jettu; cubbuun keessan ni
jiraata” jedheen.

10 “Ani dhuguman, dhuguman isinitti hima;
namni balbalaan gola hoolotaa hin
seennee, garuu karaa biraatiin koree seenu
inni hattuu fi saamtuu dha. 2 Namni balbalaan
seenu immoo tiksee hoolotaa ti. 3 Eegduunis
balbala isaaf bana; hoolonnis sagalee isaa ni
dhaga’u. Innis hoolota isaa maqaa maqaan
waamee gad yaasa. 4 Erga warra kan isaa ta’an
hunda gad yaasee booddee isaan dura deema;
hoolonni isaas waan sagalee isaa beekaniif isa
faana bu’u. 5 Orma garuu ni baqatu malee faana
hin bu’an; sagalee ormaa hin beekaniitii.” 6
Yesuus fakkeenya kana isaanitti hime; isaan
garuu akka inni maal isaanitti himaa ture hin
hubanne. 7 Kanaafuu Yesuus ammas akkana
jedheen; “Dhuguman, dhuguman isinitti hima;
ani balbala hoolotaa ti. 8 Warri na dura dhufan
hundi hattootaa fi saamtota; hoolonni garuu
isaan hin dhageenye. 9 Balballi ana; namni
karaa kootiin ol seenu kam iyyuu ni fayya. Inni
ni seena; ni ba’as; lafa dheedaas ni argata. 10
Hattichi hatuuf, ajjeesuu fi balleessuu qofaaf
dhufa; ani garuu akka isaan jireenya qabaataniif,
jireenya irraa hafaas akka qabaataniif dhufeera.
11 “Tikseen gaariin ana. Tikseen gaariin hoolota
isaatiif jedhee lubbuu isaa dabarsee kenna.
12 Namni qacaramaan kan tiksee hin ta’in
garuu waan hoolonni kan isaa hin ta’iniif
yommuu dhufaatii yeeyyii argutti hoolota
dhiisee baqata. Yeeyyiinis bushaayee ni butata;
ni bittinneessas. 13 Namichi waan qacaramaa
ta’eef ni baqata; dhimma hoolotaas hin qabu.
14 “Tikseen gaariin ana; ani hoolota koo beeka;
hoolonni koos na beeku; 15 kunis akkuma
Abbaan na beekuttii fi akkuma ani Abbaa
beekutti. Anis lubbuu koo hoolotaaf nan kenna.
16 Ani warra gola kanatti galan malees hoolota
gara biraan qaba. Isaanis fiduun qaba. Isaanis
sagalee koo ni dhaga’u; karra tokkos ni ta’u;
tikseen isaaniis tokko ta’a. 17 Kanaafuu Abbaan
waan ani deebisee fudhachuuf lubbuu koo
dabarsee kennuuf na jaallata. 18 Lubbuu koo
anumatu ofii kootiin dabarsee kenna malee
eenyu iyyuu narraa hin fudhatu. Ani lubbuu
koo dabarsee kennuuf taayitaan qaba; deebisee
fudhachuufis taayitaan qaba. Ajaja kanas
Abbaa koo biraa fudhadheera.” 19 Amma illee
sababii dubbii kanaatiif Yihuudoota gidduutti
garaa garummaan uumame. 20 Baay’een
isaaniis, “Hafuura hamaatu isa keessa jira; inni
maraateera. Isin maaliif isa dhageessu?” jedhan.
21 Warri kaan immoo, “Kun jecha nama hafuura
hamaadhaan qabame miti. Hafuurri hamaan
ija nama jaamaa banuu ni danda’aa?” jedhan.
22 Yeroo sana Ayyaanni mana qulqullummaa
haaromsuu Yerusaalemitti ayyaaneffamee ture.
Yeroon sunis ganna ture; 23 Yesuusis mana
qulqullummaa keessa gardaafoo Solomoon
keessa deddeebi’aa ture. 24 Yihuudoonnis
isa marsanii, “Hamma yoomiitti qalbii nu
rarraaftaa? Ati yoo Kiristoos taate ifatti baasii
nutti himi” jedhaniin. 25 Yesuusis akkana
jedhee deebiseef; “Ani isinitti himeera; isin
garuu hin amantan. Hojiin ani maqaa Abbaa
kootiitiin hojjedhu waa’ee koo dhugaa ba’a.
26 Isin garuu waan hoolota koo hin ta’iniif
hin amantan. 27 Hoolonni koo sagalee koo
ni dhaga’u; anis isaan beeka; isaanis na faana
bu’u. 28 Anis jireenya bara baraa nan kennaaf;
isaanis gonkumaa hin badan. Eenyu iyyuu harka
koo keessaa isaan hin butatu. (aiōn g165, aiōnios
g166) 29 Abbaan koo kan natti isaan kenne sun
hunduma caala; namni tokko iyyuu harka Abbaa
kootii keessaa isaan butachuu hin danda’u. 30
Anii fi Abbaan tokkuma.” 31 Yihuudoonni isa
dha’uuf jedhanii ammas dhagaa guurratan. 32
Yesuusis, “Ani hojii Abbaa kootii gaarii baay’ee
isinitti argisiiseera. Hojii kana keessaa isin
sababii isa kamiitiif dhagaadhaan na dhooftu?”

jedheen. 33 Yihuudoonnis, “Nu hojii gaariif
jennee dhagaadhaan si hin dhoofnu; garuu
waan ati Waaqa arrabsitee utumaa nama taatee
jirtuu Waaqa of gooteef si dhoofna” jedhanii
deebisaniif. 34 Yesuus immoo akkana jedhee
deebiseef; “Seera keessan keessatti, ‘Anuu isin,
“waaqota” jedheera’jedhamee barreeffameera
mitii? 35 Inni erga warra dubbiin Waaqaa isaaniif
dhufeen ‘waaqota’ jedhee, Katabbiin Qulqulluun
immoo waan hin diigamneef, 36 sababii ani,
‘Ani ilma Waaqaa ti’ jedheef, isin maaliif isa
Abbaan qulqulleessee gara addunyaatti erge
sanaan ‘Ati Waaqa arrabsita’ jettu? 37 Yoo
ani hojii Abbaa kootii hojjechuu baadhe na
hin amaninaa. 38 Yoo ani hojii sana hojjedhe
garuu yoo na amanuu baattan illee hojicha
amanaa; kunis akka Abbaan na keessa jiru,
akka anis Abbaa keessa jiru beektanii akka
hubattaniif.” 39 Isaan amma illee isa qabuu
barbaadan; inni garuu isaan harkaa miliqe.
40 Yesuus ergasii deebi’ee Yordaanos gama
iddoo Yohannis jalqabatti itti cuuphaa ture
sana dhaqee achis ture. 41 Namoonni baay’eenis
gara isaa dhufanii, “Yohannis mallattoo tokko
illee hin hojjenne; garuu wanni inni waa’ee
namicha kanaa dubbate hundinuu dhugaa
dha” jedhan. 42 Achittis namoonni hedduun
Yesuusitti amanan.

11 Namichi Al’aazaar jedhamu kan Biitaaniyaa
keessa jiraatu tokko dhukkubsatee ture.
Biitaaniyaan ganda Maariyaamii fi obboleettiin
ishee Maartaan keessa jiraatanii dha. 2
Maariyaam isheen obboleessi ishee Al’aazaar
dhukkubsate kun, isheedhuma Gooftaa shittoo
dibdee rifeensa mataa isheetiin miilla isaa
haqxee sanaa dha. 3 Kanaaf obboleettonni
isaa, “Yaa Gooftaa, inni ati jaallattu
kunoo dhukkubsatee jira” jedhanii Yesuusitti
dhaaman. 4 Yesuusis yommuu waan kana
dhaga’etti, “Dhibeen kun akka Ilmi Waaqaa ittiin
ulfaatuuf, ulfina Waaqaatiif dhufe malee du’aan
hin ga’u” jedhe. 5 Yesuusis Maartaa fi obboleettii
ishee, Al’aazaarinis ni jaallata ture. 6 Innis
yommuu akka Al’aazaar dhukkubsate dhaga’etti
guyyaa lama idduma jiru sana ture. 7 Innis
ergasii barattoota isaatiin, “Kottaa Yihuudaatti
deebinaa” jedhe. 8 Barattoonni isaa immoo,
“Yaa Barsiisaa, Yihuudoonni dhi’eenya kana
dhagaadhaan si tumuu barbaadaa turan; ati
amma illee deebitee achi dhaqxaa?” jedhaniin.
9 Yesuusis akkana jedhee deebiseef; “Guyyaan
tokko sa’aatii kudha lama qaba mitii? Namni
guyyaan deemu waan ifa addunyaa kanaatiin
arguuf hin gufatu. 10 Kan halkaniin deemu
garuu sababii ifni isa keessa hin jirreef ni
gufata.” 11 Innis erga waan kana dubbatee
booddee, “Michuun keenya Al’aazaar rafeera;
ani garuu hirribaa isa kaasuu nan dhaqa”
isaaniin jedhe. 12 Barattoonni isaas, “Yaa
Gooftaa, yoo rafee jiraate ni fayya” jedhaniin.
13 Yesuus waa’ee du’a Al’aazaar dubbate;
barattoonni isaa garuu waan inni waa’ee rafiitii
hirribaa dubbate se’an. 14 Kanaafuu Yesuus
akkana jedhee ifatti baasee isaanitti hime;
“Al’aazaar du’eera; 15 akka isin amantaniif ani
waan achi hin turiniif waa’ee keessaniif nan
gammada. Ta’us kottaa gara isaa dhaqnaa.”
16 Toomaas inni Didimoos jedhamu immoo
barattoota kaaniin, “Nus akka isa wajjin duunuuf
ka’aa ni dhaqnaa” jedhe. 17 Yesuus yommuu achi
ga’etti Al’aazaar erga awwaalamee guyyaa afur
akka ture beeke. 18 Biitaaniyaan Yerusaalem
irraa gara kiiloo meetira sadii fagaatti turte; 19
Yihuudoonni baay’een Maartaa fi Maariyaamin
sababii obboleessa isaaniitiif isaan jajjabeessuu
dhaqanii turan. 20 Maartaan yommuu dhufaatii
Yesuus dhageessetti isa simachuu gad baate;
Maariyaam garuu mana teesse. 21 Maartaanis
Yesuusiin akkana jette; “Yaa Gooftaa, utuu
ati as jiraattee silaa obboleessi koo hin du’u
ture. 22 Ammas taanaan akka waan ati Waaqa
kadhattu hunda Waaqni siif kennu nan beeka.”
23 Yesuusis, “Obboleessi kee ni ka’a” jedheen. 24
Maartaanis deebiftee, “Akka inni du’aa ka’uu
guyyaa dhumaa sanatti ka’u anuu beeka”
jetteen. 25 Yesuus immoo akkana isheedhaan
jedhe; “Du’aa ka’uu fi jireenyi ana. Namni natti
amanu yoo du’e iyyuu ni jiraata; 26 kan na
keessa jiraatuu fi kan natti amanu hundinuu
bara baraan hin du’u. Kana ni amantaa ree?” (aiōn

g165) 27 Isheenis, “Eeyyee yaa Gooftaa, akka ati
Kiristoos Ilma Waaqaa kan gara addunyaa dhufu
sana taate nan amana” jetteen. 28 Isheenis
erga akkas jettee dhaqxee obboleettii ishee
Maariyaamin kophaatti waamtee, “Barsiisaan
dhufeera; si waamas” jetteen. 29 Maariyaamis
yommuu waan kana dhageessetti ariitiin kaatee
gara isaa dhaqxe. 30 Yesuus yeroo sana iddoo
Maartaan itti isa simatte ture malee amma
illee ganda sana hin seenne. 31 Yihuudoonni
Maariyaamin jajjabeessaa mana keessa ishee
wajjin turanis yommuu akka isheen ariitiidhaan
kaatee gad baate arganitti waan isheen achitti
boo’uuf jettee gara awwaalaa dhaqxu se’anii
ishee duukaa bu’an. 32 Maariyaamis yommuu
iddoo Yesuus ture sana geessee isa argitetti,
miilla isaa irratti kuftee, “Yaa Gooftaa utuu ati
as jiraattee silaa obboleessi koo hin du’u ture”
jetteen. 33 Yesuusis yommuu boo’uu ishee,
Yihuudoonni ishee wajjin dhufanis boo’uu
isaanii argetti hafuuraan akka malee jeeqame;
ni dhiphates. 34 Innis, “Eessa isa keessan?”
jedhee isaan gaafate. Isaanis, “Yaa Gooftaa,
kottuu ilaali” jedhaniin. 35 Yesuusis imimmaan
dhangalaase. 36 Yihuudoonnis, “Inni hammam
akka isa jaallatu mee ilaalaa!” jedhan. 37
Isaan keessaa tokko tokko garuu, “Inni kan ija
namicha jaamaa sanaa bane, akka namichi kunis
hin duune gochuu hin danda’u turee?” jedhan.
38 Yesuus ammas akka malee jeeqamee gara
awwaala sanaa dhaqe. Awwaalli sunis holqa
balballi isaa dhagaadhaan cufame tokko ture.
39 Yesuusis, “Dhagaa kana achi irraa fuudhaa!”
jedhe. Maartaan obboleettiin isa du’e sanaa
garuu, “Yaa Gooftaa, inni erga awwaalamee
waan guyyaa afur tureef yoona ni ajaa’a” jetteen.
40 Yesuus immoo, “Ati yoo amante akka ulfina
Waaqaa argitu ani sitti hin himnee?” jedheen. 41
Kanaafuu isaan dhagicha irraa kaasan. Yesuusis
ol ilaalee akkana jedhe; “Yaa Abbaa, waan ati
na dhageesseef sin galateeffadha. 42 Akka ati
yeroo hunda na dhageessu ani beekeera; garuu
akka namoonni as dhadhaabatan kunneen akka
ati na ergite amananiif ani isaaniif jedheen
waan kana dubbadhe.” 43 Yesuusis waan kana
dubbatee, “Al’aazaar, as ba’i!” jedhee sagalee
guddaadhaan iyye. 44 Namichi du’e sunis
akkuma harki isaatii fi miilli isaa huccuudhaan
kafanamee, fuulli isaas wayyaadhaan marametti
gad ba’e. Yesuusis, “Isa hiikaa, haa deemu”
isaaniin jedhe. 45 Kanaafuu Yihuudoota gara
Maariyaam dhufanii waan Yesuus hojjete argan
keessaa hedduun isatti amanan. 46 Isaan keessaa
tokko tokko garuu Fariisota bira dhaqanii
waan Yesuus hojjete itti himan. 47 Kana
irratti luboonni hangafoonnii fi Fariisonni
yaa’ii Yihuudootaa waaman. Isaanis akkana
jedhanii gaafatan; “Namichi kun mallattoo
baay’ee argisiisaa jira. Maal haa goonu? 48
Yoo akkasumatti isa dhiifne namni hundi isatti
amana; warri Roomaas dhufanii iddoo keenyaa fi
saba keenya nurraa fudhatu.” 49 Isaan keessaas
namichi Qayyaaffaa jedhamu kan bara sana
luba ol aanaa ture tokko akkana isaaniin jedhe;
“Isin waan tokko illee hin beektan! 50 Sabni
guutummaatti dhumuu irra namni tokko sabaaf
du’uun akka isinii wayyu hin hubattan.” 51
Inni bara sana waan luba ol aanaa tureef, akka
Yesuus saba sanaaf du’u raajii dubbachuu isaati
malee dubbii kana of keessaa fuudhee hin
dubbanne; 52 kunis ijoollee Waaqaa kanneen
bittinnaa’an walitti qabee tokko gochuuf malee
saba sana qofaaf miti. 53 Kanaafuu isaan gaafasii
jalqabanii isa ajjeesuuf malachaa turan. 54
Kanaafuu Yesuus ifatti ba’ee Yihuudoota gidduu
hin deddeebine. Achii ka’ee gara magaalaa
Efreem jedhamu kan gammoojjiitti dhi’aatu
tokkoo dhaqe; barattoota isaa wajjinis achi
ture. 55 Faasiikaan Yihuudootaa waan dhi’aatee
tureef, namoonni hedduun utuu Faasiikaan hin
ga’in of qulqulleessuuf jedhanii baadiyyaadhaa
Yerusaalemitti ol ba’an. 56 Isaanis Yesuusin
barbaadaa turan; mana qulqullummaa keessas
dhaabatanii, “Isin maal seetu? Inni gara Ayyaana
kanaa hin dhufuu laata?” waliin jedhan. 57
Luboonni hangafoonnii fi Fariisonni garuu
Yesuusin qabuuf jedhanii namni iddoo inni jiru
beeku yoo jiraate akka isaanitti himuuf ajaja
kennanii turan.

12 Faasiikaa dura guyyaa ja'affaatti Yesuus
gara Biitaaniyaa ganda Al'aazaar, kan
Yesuus du'aa isa kaase sun jiraachaa turee dhaqe.
2 Achitti irbaata qopheessaniif. Maartaanis ni
tajaajilti turte; Al'aazaaris warra isa wajjin
irbaatatti dhi'aatan keessaa tokko ture. 3
Maariyaamis shittoo Naardoos qulqulluu gatiin
isaa guddaa kan gara liitirii walakkaa ta'u
fiddee miilla Yesuus dibde; rifeensa mataa
isheetiinis miilla isaa haqxe. Manichis urgaa
shittoo sanaatiin guutame. 4 Barattoota isaa
keessaa tokko kan dabarsee isa kennuuf jiru
Yihuudaa Keeriyotichi garuu akkana jedhe; 5
"Shittoon kun maaliif diinaarii dhibba sadiitti
gurguramee hiyyeeyyiif hin kennamne?" 6
Akkana jechuun isaa waan hattuu tureef malee
hiyyeeyyiif yaade miti. Innis sababii korojoon
maallaqaa harka isaa tureef, waan achi keessa
buufamu irraa ofii isaatii fudhachaa ture. 7
Yesuusis deebisee akkana jedhe; "Isheen shittoo
kana guyyaa awwaala kootiitiif haa tursituutii
ishee dhiisaa. 8 Hiyyeeyyii yeroo hunda of biraa
qabdu; ana garuu yeroo hunda of biraa hin
qabdan." 9 Yihuudoonni baay'een akka Yesuus
achi jiru beekanii Yesuus qofaaf jedhaanii utuu
hin ta'in, Al'aazaar isa inni du'aa kaases ilaaluuf
dhufan. 10 Kanaafuu luboonni hangafoonni
Al'aazaarinis ajjeesuuf mari'atan; 11 Yihuudoota
keessaa namoonni baay'een sababii isaatiif
dhaqanii Yesuusitti amanaa turaniitii. 12 Guyyaa
itti aanutti namoonni Ayyaanichaaf dhufanii
turan baay'een akka Yesuus gara Yerusaalem
dhufaa jiru dhaga'an. 13 Isaanis damee meexxii
harkatti qabatanii isa simachuu ba'an; iyyaniis
akkana jedhan; "Hoosaa'inaa!" "Inni maqaa
Gooftaatiin dhufu eebbifamaa dha!" "Mootiin
Israa'el eebbifamaa dha!" 14 Yesuusis ilmoo
harree tokko argatee yaabbate; kunis akkuma
akkana jedhamee barreeffamee dha; 15 "Yaa
Intala Xiyoon, hin sodaatin; kunoo, mootiin
kee, ilmoo harree yaabbatee dhufuutti jira."
16 Barattoonni isaa jalqabatti waan kana hin
hubanne. Erga Yesuus ulfina argatee booddee
garuu akka wanni barreeffame kun waa'ee isaa
ta'ee fi akka isaanis waanuma kana isaaf godhan
yaadatan. 17 Namoonni baay'een yommuu inni
Al'aazaarin awwaala keessaa waamee du'aa
kaasetti isa wajjin turanis ittuma fufanii dhugaa
ba'an. 18 Namoonni baay'eenis sababii mallattoo
kana gochuu isaa dhaga'aniif isa simachuu
ba'an. 19 Kanaafuu Fariisonni, "Isin akka waa
tokko illee gochuu hin dandeenye argitanii?
Ilaa, addunyaan guutuun akkamitti akka isa
duukaa bu'e ilaalaa!" waliin jedhan. 20 Warra
yeroo Ayyaanichaatti waaqeffachuuf ol ba'an
keessaa tokko tokko Giriikota turan. 21 Isaanis
Fiiliphoos namicha Beetisayidaa Galiilaatii
dhufe sanatti dhi'aatanii, "Yaa gooftaa, Yesuusin
arguu barbaanna" jedhaniin. 22 Fiiliphoosis
dhaqee Indiriiyaasitti hime; Indiriiyaasii fi
Fiiliphoos immoo dhaqanii Yesuusitti himan. 23
Yesuus immoo akkana jedhee isaaniif deebise;
"Sa'aatiin Ilmi Namaa itti ulfina argatu ga'eera.
24 Ani dhuguman, dhuguman isinitti hima;
iji qamadii tokko yoo lafa bu'ee du'uu baate
kophaa isaa hafa. Yoo du'e garuu ija baay'ee
naqata. 25 Namni lubbuu isaa jaallatu kam iyyuu
lubbuu isaa ni dhaba; kan addunyaa kana irratti
lubbuu isaa jibbu immoo jireenya bara baraatiif
lubbuu isaa kaa'ata. (aiōnios g166) 26 Namni na
tajaajilu kam iyyuu na faana haa bu'u; iddoo
ani jiru tajaajilaan koos ni jiraata. Abbaan koo
nama na tajaajilu kamiif iyyuu ulfina ni kenna.
27 "Amma lubbuun koo dhiphatteerti; egaa
ani maal jedhu ree? 'Yaa Abbaa, sa'aatii kana
jalaa na baasi;' garuu ani sababii kanaafan gara
sa'aatii kanaa dhufe. 28 Yaa Abbaa, maqaa kee
ulfeessi!" Ergasii sagaleen, "Ani isa ulfeesseera;
ammas nan ulfeessa" jedhu tokko samiidhaa
dhufe. 29 Tuunni achi dhaabachaa ture yommuu
sagalee kana dhaga'etti, "Ni kakawwise" jedhe.
Warri kaan immoo, "Ergamaa Waaqaatu isatti
dubbate" jedhan. 30 Yesuus akkana jedhee
deebise; "Sagaleen kun sababii keessaniif dhufe
malee sababii kootiif miti. 31 Yeroon itti
addunyaa kanatti muramu amma; bulchaan
addunyaa kanaas amma gad gatama. 32 Ani
garuu yeroon lafa irraa ol fuudhamutti nama
hunda ofitti nan harkisa." 33 Innis akka du'a
akkamii du'uuf jiru argisiisuuf kana jedhe. 34

Tuunnis deebisee, “Akka Kiristoos bara baraan
jiraatu nu Seera irraa dhageenyeerra; yoos ati
akkamitti, ‘Ilmi Namaa ol fuudhamuu qaba’
jetta? ‘Ilmi Namaa’ kunis eenyu?” jedheen.
(aiōn g165) 35 Yesuus immoo akkana jedheen;
“Ifni yeroo gabaabaadhaaf isin bira jira. Akka
dukkanni isin hin liqimsineef utuu ifa qabdanuu
deddeebi’aa. Namni dukkana keessa deddeebi’u
eessa akka dhaqu hin beekuutii. 36 Ijoollee
ifaa akka taataniif utuu ifa qabdanuu ifa
sanatti amanaa.” Yesuusis erga waan kana
dubbatee fixee booddee iddoo sanaa ka’ee isaan
duraa dhokate. 37 Yesuus fuula isaanii duratti
mallattoo hedduu hojjetu iyyuu, isaan isatti hin
amanne. 38 Kunis dubbiin Isaayyaas raajichaa
kan: “Yaa Gooftaa, ergaa keenya eenyutu
amane? Irreen Gooftaas eenyutti mul’ate?”
jedhu sun akka raawwatamuuf ture. 39 Sababii
kanaaf isaan amanuu hin dandeenye; Isaayyaas
iddoo biraatti akkana jedheeraatii; 40 “Ija
isaaniitiin akka hin argineef, qalbii isaaniitiin
akka hin hubanneef, akka ani isaan fayyisuufis
akka gara kootti hin deebineef, inni ija isaanii
jaamseeraatii; garaa isaaniis jabeesseera.” 41
Isaayyaas sababii ulfina isaa argee waa’ee
isaas dubbateef waan kana jedhe. 42 Ta’us
hooggantoota keessaa iyyuu namoonni baay’een
isatti amanan. Garuu waan mana sagadaatii
nu baasu jedhanii Fariisota sodaataniif amantii
isaanii ifatti hin baafne; 43 isaan ulfina Waaqaa
irra ulfina namaa jaallataniiruutii. 44 Yesuusis
iyyee akkana jedhe; “Namni natti amanu isa
na erge sanatti amana malee natti miti. 45
Kan na argus isa na erge sana arga. 46 Akka
namni natti amanu hundinuu dukkana keessa
hin jiraanneef ani ifa ta’ee gara addunyaa
dhufeera. 47 “Namni yoo dubbii koo dhaga’ee
eeguu baate kan isatti muru ana miti; ani
addunyaa fayyisuufin dhufe malee itti muruuf
hin dhufneetii. 48 Namni na didu kan dubbii
koos hin fudhanne abbaa murtii tokko qaba;
dubbiin ani dubbadhe sun guyyaa dhumaatti
isatti mura. 49 Garuu Abbaa isuma na erge
sanatu akka ani waanan dubbadhe sana jedhu
na ajaje malee ani ofii kootiin hin dubbanne.
50 Akka ajajni isaa jireenya bara baraa ta’e
nan beeka. Kanaafuu wanni ani dubbadhu kam
iyyuu waan akka ani dubbadhuuf Abbaan natti
himee dha.” (aiōnios g166)

13 Yeroon sun Ayyaana Faasiikaatiin dura
ture. Yesuusis akka addunyaa kana keessaa
gara Abbaa dhaquudhaaf sa’aatiin isaa ga’e
ni beeke. Innis warra kan isaa ta’an kanneen
addunyaa keessa turan ni jaallate; hamma
dhumaattis isaan jaallate. 2 Yeroo irbaataatti
diiyaabiloos akka inni Yesuusin dabarsee
kennuuf Yihuudaa Keeriyoticha ilma Simoon
keessa duraan dursee yaada kaa’e. 3 Yesuusis
akka Abbaan waan hunda harka isaatti kenne,
akka Waaqa biraa dhufee fi akka gara Waaqaatti
deebi’u illee beeka ture; 4 kanaaf irbaata irraa
ka’ee, wayyaa isaa kan irraan uffate of irraa
fuudhee lafa kaa’e; fooxaas mudhiitti hidhate.
5 Ergasii gabateetti bishaan naqatee miilla
barattootaa dhiquu fi fooxaa mudhiitti hidhate
sanaanis haquu jalqabe. 6 Inni gara Simoon
Phexros dhufe; Phexrosis, “Yaa Gooftaa, situ
miilla koo naa dhiqaa?” jedheen. 7 Yesuus
immoo deebisee, “Waan ani hojjechaa jiru ati
amma hin beektu; booddee garuu ni hubatta”
jedheen. 8 Phexrosis, “Hin ta’u; ati gonkumaa
miilla koo naa hin dhiqxu” jedheen. Yesuusis
deebisee, “Yoo ani siif dhiquu baadhe ati na
biraa qooda hin qabaattu” jedheen. (aiōn g165) 9
Simoon Phexrosis deebisee, “Yaa Gooftaa, yoos
harka koo fi mataa koos malee miilla koo qofa
hin ta’in” jedheen. 10 Yesuusis, “Namni dhagna
isaa dhiqate tokko miilla isaa qofa dhiqachuu isa
barbaachisa; dhagni isaa guutuun qulqulluu dha.
Isin qulqulluu dha; garuu hunda keessan miti”
jedheen. 11 Innis nama dabarsee isa kennuuf jiru
beeka tureetii; sababiin inni, “Qulqulluun hunda
keessan miti” jedheefis kanuma. 12 Innis erga
miilla isaanii dhiqee booddee, uffata isaa uffatee
iddoo isaatti deebi’ee taa’e. Akkanas jedheen;
“Isin waan ani isiniif godhe hubattanii? 13 Isin,
‘Barsiisaa’, ‘Gooftaas’ naan jettu; anis waan
isuma isin jettan ta’eef isin dhuguma jettan.
14 Yoos erga ani Gooftaa fi Barsiisaan keessan
miilla keessan isinii dhiqee, isinis akkasuma

miilla walii dhiquu qabdu. 15 Akkuma ani isinii
godhe kana isinis akka gootaniif ani fakkeenya
isinii kenneera. 16 Ani dhuguman, dhuguman
isinitti hima; garbichi gooftaa isaa hin caalu;
ergamaanis kan isa erge hin caalu. 17 Egaa isin
yoo waan kana beektanii hojii irra oolchitan isin
eebbifamoo dha. 18 "Ani waa'ee hunda keessanii
dubbachaa hin jiru; ani warran filadhe nan
beeka. Kun garuu dubbiin Katabbii Qulqulluu
kan, 'Inni buddeena koo nyaate koomee isaa
natti ol fudhate'jedhu sun akka guutamuuf.
19 "Isin yommuu wanni kun ta'utti akka ani
Isa ta'e akka amantaniif utuu inni hin ta'in
amma isinitti nan hima. 20 Ani dhuguman,
dhuguman isinitti hima; kan nama ani ergu
kam iyyuu simatu hundinuu na simata; kan
na simatu hundis isa na erge sana simata." 21
Yesuusis erga kana dubbatee booddee hafuuraan
jeeqamee, "Ani dhuguman, dhuguman isinitti
hima; isin keessaa tokko dabarsee na kenna"
jedhee dhugaa ba'e. 22 Barattoonni akka inni
waa'ee eenyuu dubbate wallaalanii wal ilaalan.
23 Barattoota keessaas inni Yesuus isa jaallatu
tokko Yesuusitti irkatee maaddiitti dhi'aatee
ture. 24 Simoon Phexrosis, "Mee eenyuu jechuu
isaa akka ta'e isa gaafadhu!" jedhee nyaaraan
barataa sanatti hime. 25 Innis qoma Yesuusiitti
hirkatee, "Yaa Gooftaa, eenyu innii?" jedhee
gaafate. 26 Yesuusis deebisee, "Namichi ani
buddeena afaan kaa'ata tokkoo caabii keessa
cuuphee kennuuf isa" jedhe. Innis buddeena
caabii keessa cuuphee Yihuudaa ilma Simoon
Keeriyotichaatiif kenne. 27 Yihuudaas akkuma
inni buddeenicha fudhateen Seexanni itti gale.
Yesuusis, "Waan gochuuf jirtu dafii godhi" isaan
jedhe. 28 Warra nyaataaf tataa'an keessaas
namni tokko iyyuu waan inni akkas isaan
jedheef hin hubanne. 29 Sababii Yihuudaan
korojoo maallaqaa baachaa tureefis isaan
keessaa namoonni tokko tokko waan Yesuus,
akka inni waan Ayyaanaaf barbaachisu bitu
yookaan akka inni hiyyeeyyiif waa kennu isatti
hime se'an. 30 Yihuudaanis akkuma buddeena
sana fudhateen gad ba'e. Yeroon sunis halkan
ture. 31 Erga Yihuudaan gad ba'ee booddee
Yesuus akkana jedhe; "Amma Ilmi Namaa
ulfaateera; Waaqnis isaan ulfina argateera.
32 Waaqni erga isaan ulfina argatee, Waaqni
ofuma isaatiin Ilma ulfeessa; inni takkumaan isa
ulfeessa. 33 "Yaa ijoolle, ani yeroo gabaabaaf isin
wajjinan jira. Isin na barbaaddu; ani akkuma
Yihuudootaan, 'Iddoo ani dhaqu isin dhufuu hin
dandeessan' jedhe sana ammas isiniin nan jedha.
34 "Akka isin wal jaallattaniif ani ajaja haaraa
isiniifin kenna. Akkuma ani isin jaalladhetti
isinis akkasuma wal jaalladhaa. 35 Yoo isin
jaalala waliif qabaattan namoonni hundinuu
akka isin barattoota koo taatan kanaan ni
beeku." 36 Simoon Phexrosis, "Yaa Gooftaa,
eessa dhaqxa?" jedhee isa gaafate. Yesuusis, "Ati
amma iddoo ani dhaqu na faana dhaquu hin
dandeessu; gara booddeetti garuu na duukaa
buuta" jedhee deebiseef. 37 Phexrosis, "Yaa
Gooftaa, ani maaliifan amma si duukaa bu'uu
hin dandeenye? Ani siif jedhee lubbuu koo
nan kenna" jedheen. 38 Yesuusis deebisee, "Ati
dhuguma naaf jettee lubbuu kee ni kennitaa?
Ani dhuguman, dhuguman sitti hima; ati utuu
indaanqoon hin iyyin yeroo sadii na ganta"
jedheen.

14 "Garaan keessan hin raafamin. Waaqatti
amanaa; nattis amanaa. 2 Mana Abbaa
koo keessa iddoo jireenyaa baay'eetu jira; utuu
akkana ta'uu baatee silaa isinittin hima ture.
Ani iddoo isinii qopheessuuf achin dhaqaatii. 3
Anis yoon dhaqee iddoo isinii qopheesse, akka
isinis iddoo ani jiru jiraattaniif deebi'ee dhufeen
ofitti isin fudhadha. 4 Isinis karaa iddoo ani
dhaquu ni beektu." 5 Toomaasis, "Yaa Gooftaa,
ati eessa akka dhaqxu nu hin beeknu; yoos
akkamitti karaa sana beekuu dandeenya ree?"
jedheen. 6 Yesuusis akkana jedhee deebiseef;
"Karaa fi dhugaan, jireenyis anuma. Yoo anaan
ta'e malee eenyu iyyuu gara Abbaa hin dhufu. 7
Utuu na beektanii silaa Abbaa koos akkasuma ni
beektu turtan; ammaa jalqabdaniis isa beektu;
isas argitaniirtu." 8 Fiiliphoos, "Yaa Gooftaa,
Abbaa nutti argisiisi; kun nu ga'aatii" jedheen.
9 Yesuusis akkana isaan jedhe; "Yaa Fiiliphoos,
ani yeroo dheeraa akkanaa isin wajjin jiraadhee,

ati amma illee na hin beeknee? Namni na arge
Abbaas argeera. Yoos ati akkamitti, ‘Abbaa nutti
argisiisi’ jechuu dandeessa ree? 10 Akka ani
Abbaa keessa jiru, Abbaanis akka na keessa jiru
ati hin amantuu? Ani dubbii isinitti dubbadhu
kana ofuma kootiin hin dubbadhu. Garuu Abbaa
isa na keessa jiraatutu hojii isaa hojjeta. 11 Akka
ani Abbaa keessa jiru, Abbaanis akka na keessa
jiru na amanaa; yookaan sababii hojii sanaatiif
na amanaa. 12 Ani dhuguman, dhuguman isinitti
hima; namni natti amanu hojii ani hojjedhu
ni hojjeta. Ani waanan gara Abbaa dhaquuf
inni waan kana caalu iyyuu ni hojjeta. 13
Akka Abbaan Ilmaan ulfina argatuuf ani waan
isin maqaa kootiin kadhattan kam iyyuu nan
raawwadha. 14 Yoo isin maqaa kootiin waan
kam iyyuu na kadhattan ani nan raawwadha.
15 “Isin yoo na jaallattan ajaja koo eegaa. 16
Ani Abbaa nan kadhadha; innis akka inni bara
baraan isin wajjin jiraatuuf Jajjabeessaa biraa
isinii kenna; (aiōn g165) 17 inni Hafuura dhugaa ti.
Addunyaan waan isa hin arginee fi waan isa hin
beekneef isa fudhachuu hin danda’u. Isin garuu
waan inni isin wajjin jiraatuuf, isin keessas
waan jiruuf isa ni beektu. 18 Ani akka ijoollee
haadhaa fi abbaa hin qabneetti isin hin dhiisu;
gara keessan nan dhufa. 19 Yeroo muraasa
booddee addunyaan deebi’ee na hin argu; isin
garuu na argitu. Sababii ani jiraadhuuf isinis
ni jiraattu. 20 Akka ani Abbaa koo keessa jiru,
akka isin na keessa jirtan akka anis isin keessa
jiru gaafas ni beektu. 21 Namni ajajawwan koo
qabu, isaanis kan eegu, inni na jaallata. Nama
na jaallatu Abbaan koo ni jaallata; anis isa nan
jaalladha; isattis of nan mul’isa.” 22 Yihuudaa
Keeriyoticha utuu hin ta’in inni Yihuudaan
kaan, “Yaa Gooftaa, ati maaliif addunyaatti utuu
hin ta’in nutti of mul’isuu barbaadda?” jedheen.
23 Yesuusis akkana jedhee deebiseef; “Namni na
jaallatu kam iyyuu dubbii koo ni eega. Abbaan
koo isa ni jaallata; nus gara isaa ni dhufna;
iddoo jireenyaas isa wajjin ni godhanna. 24
Namni na hin jaallanne dubbii koo hin eegu.
Dubbiin isin dhageessan kunis kan Abbaa na
erge sanaati malee kan koo miti. 25 “Ani utuman
isin wajjin jiruu waan kana isinitti dubbadheera.
26 Jajjabeessaan sun, Hafuurri Qulqulluun kan
Abbaan maqaa kootiin ergu garuu waan hunda
isin barsiisa; waan ani isinitti hime hundas
isin yaadachiisa. 27 Ani nagaa isin biratti nan
hambisa; nagaa koos isiniif nan kenna. Ani
akka addunyaan kennutti isiniif hin kennu.
Garaan keessan hin raafamin; hin sodaatinis. 28
“Isin akka ani, ‘Ani nan deema; deebi’ees gara
keessan nan dhufa’ jedhe dhageessaniirtu. Utuu
na jaallattanii silaa gara Abbaa dhaquu kootti ni
gammaddu turtan; Abbaan na caalaatii. 29 Akka
yommuu wanni kun ta’utti isin amantaniif utuu
wanni kun hin ta’in ani amma duraan dursee
isinitti himeera. 30 Waan bulchaan addunyaa
kanaa dhufuuf, ani si’achi isin wajjin baay’ee
hin dubbadhu; inni narraa homaa hin qabu;
31 garuu akka ani Abbaa jaalladhu addunyaan
akka beekuuf, ani akkuma Abbaan na ajajetti
nan hojjedha. “Ka’aa, asii ni deemnaa.

15 “Ani muka wayinii dhugaa ti; kan dhaabes
Abbaa koo ti. 2 Inni damee koo kan ija hin
naqanne hunda muree gata; damee ija naqatu
immoo akka inni caalaatti naqatuuf irraa qora.
3 Isin dubbii ani isinitti dubbadheen amma
qulqulluu dha. 4 Na keessa jiraadhaa; anis isin
keessa nan jiraadhaa. Akkuma dameen yoo
muka wayiniitti jiraate malee ofuma isaatiin ija
naqachuu hin dandeenye, isinis yoo na keessa
jiraattan malee ija naqachuu hin dandeessan. 5
“Ani muka wayinii ti; isini immoo dameewwan.
Namni yoo na keessa jiraate, anis yoon isa
keessa jiraadhe inni ija baay’ee naqata; isin
narraa gargar baatanii homaa gochuu hin
dandeessaniitii. 6 Namni na keessa hin jiraanne
akka damee gad gatamee goguu ti. Dameewwan
akkanaa walitti qabamanii ibiddatti naqamu; ni
gubamus. 7 Isin yoo na keessa jiraattan, dubbiin
koos yoo isin keessa jiraate, waanuma feetan
kadhadhaa; innis isiniif ni kennama. 8 Isin yoo ija
baay’ee naqattanii fi yoo barattoota koo taatan,
kanaan Abbaan koo ulfina argata. 9 “Akkuma
Abbaan na jaallatetti anis akkasuma isin
jaalladheera. Egaa jaalala koo keessa jiraadhaa.
10 Akkuma ani ajajawwan Abbaa kootii eegee

jaalala isaa keessa jiraadhu, isinis yoo ajajawwan
koo eegdan jaalala koo keessa ni jiraattu. 11
Akka gammachuun koo isin keessa jiraatuu fi
akka gammachuun keessanis guutuu ta'uuf ani
waan kana isinitti himeera. 12 Ajajni koo isa
kana: Akkuma ani isin jaalladhetti isinis wal
jaalladhaa. 13 Eenyu iyyuu jaalala guddaa kan
namni lubbuu isaa dabarsee michoota isaatiif
kennu sana irra caalu hin qabu. 14 Waan ani
isin ajaje yoo raawwattan isin michoota koo ti.
15 Garbichi waan gooftaan isaa hojjetu waan hin
beekneef, ani si'achi garboota isiniin hin jedhu.
Qooda kanaa ani michoota isiniin jedheera; ani
waanan Abbaa koo irraa dhaga'e hundumaa
isin beeksiseeraatii. 16 Isinis akka dhaqxanii ija
naqattaniif, iji keessanis akka jiraatuuf anatu
isin filatee isin muude malee isin na hin filanne.
Kunis akka Abbaan waan isin maqaa kootiin
kadhattan kam iyyuu isinii kennuuf. 17 Ajajni
koo isa kana: Wal jaalladhaa. 18 "Yoo addunyaan
isin jibbe, akka inni isin dura na jibbe beekaa. 19
Utuu isin kan addunyaa taatanii silaa addunyaan
kan ofii isaa ni jaallata ture. Amma garuu
waan ani addunyaa keessaa isin filadheef isin
kan addunyaa miti. Kanaafuu addunyaan isin
jibba. 20 Dubbii ani, 'Garbichi gooftaa isaa hin
caalu'jedhee isinitti hime sana yaadadhaa. Isaan
erga na ari'atanii, isinis ni ari'atu. Yoo dubbii
kootiif ajajaman, dubbii keessaniifis ni ajajamu.
21 Isaan waan Isa na erge sana hin beekneef,
sababii maqaa kootiitiif waan kana hunda isin
irratti raawwatu. 22 Utuu ani dhufee isaanitti
himuu baadhee silaa cubbuu isaanitti hin ta'u
ture. Amma garuu cubbuu isaaniitiif sababii
dhi'eeffatan hin qaban. 23 Namni na jibbu
Abbaa koos ni jibba. 24 Utuu ani hojii namni
biraa tokko iyyuu hin hojjetin gidduu isaaniitti
hojjechuu baadhee silaa cubbuu isaanitti hin
ta'u ture. Amma garuu utuma waan ani hojjedhe
arganuu anas Abbaa koos jibbaniiru. 25 Kunis
akka dubbiin Seera isaanii keessatti, 'Isaan
akkasumaan na jibban'jedhamee barreeffame
sun raawwatamuuf ta'e. 26 "Jajjabeessaan ani
Abbaa biraa isinii ergu, jechuunis Hafuurri
Dhugaa inni Abbaa keessaa ba'u sun yommuu
dhufutti waa'ee koo dhugaa ba'a. 27 Isinis
jalqabaa kaaftanii waan na wajjin turtaniif
dhugaa baatu.

16 "Ani akka isin hin gufanneef jedhee
wantoota kanneen isinitti himeera. 2 Isaan
mana sagadaa keessaa isin ari'u; dhugumaan
yeroon itti namni isin ajjeesu kam iyyuu akka
waan Waaqa tajaajiluutti yaadu tokko ni dhufa.
3 Isaanis waan Abbaa yookaan na hin beekiniif
wantoota kanneen godhu. 4 Anis akka isin
yommuu yeroon sun ga'utti isaan yaadattaniif
wantoota kanneen isinitti himeera. Ani waanan
isin wajjin tureef jalqabatti wantoota kanneen
isinitti hin himne. 5 "Amma garuu ani gara isa
na ergee nan dhaqa; ta'us isin keessaa namni,
'Ati eessa dhaqxa?' jedhee na gaafatu tokko
iyyuu hin jiru. 6 Garuu waan ani wantoota
kanneen isinitti himeef garaan keessan gaddaan
guutameera. 7 Ani garuu dhuguman isinitti
hima; deemuun koo bu'aa isiniif qaba; yoo ani
deeme malee Jajjabeessaan sun gara keessan
hin dhufu; ani yoon deeme garuu isa isiniif nan
erga. 8 Innis yommuu dhufutti akka addunyaan
waa'ee cubbuu, waa'ee qajeelummaatii fi waa'ee
murtii dogoggoree jiru mirkaneessa; 9 waa'ee
cubbuu, sababii namoonni natti hin amanneef;
10 waa'ee qajeelummaa, sababii ani gara Abbaa
dhaquu fi sababii isinis si'achi na hin argineef; 11
waa'ee murtii immoo sababii bulchaa addunyaa
kanaatti murameef. 12 "Ani amma iyyuu waanan
isinitti himu baay'ee qaba; isin garuu amma
baachuu hin dandeessan. 13 Hafuurri dhugaa
sun yommuu dhufutti gara dhugaa hundaatti
isin geessa. Inni waan dhaga'u qofa dubbata
malee ofuma isaatiin hin dubbatu; waan dhufuuf
jirus isinitti hima. 14 Inni sababii waanuma koo
fuudhee isinitti beeksisuuf ulfina naa kenna. 15
Wanni Abbaan qabu hundinuu kan koo ti. Inni
waanuma koo fuudhee isinitti beeksisa jechuun
koos kanumaaf. 16 "Isin yeroo muraasa booddee
na hin argitan; yeroo muraasa booddee immoo
deebitanii na argitu." 17 Barattoota isaa keessaas
tokko tokko, "Inni, 'Isin yeroo muraasaaf na
hin argitan; yeroo muraasaaf immoo deebitanii
na argitu' akkanumas 'Ani waanan gara Abbaa

dhaquuf' nuun jechuun isaa maal jechuu isaa
ti?" waliin jedhan. 18 Isaanis, "'Yeroo muraasaaf'
jechuun isaa maal jechuu isaa ti? Maal jechuu
isaa akka ta'e nu hin beeknu" jedhan. 19 Yesuus
immoo akka isaan isa gaafachuu barbaadan
beekee akkana jedheen; "Wanni ani, 'Isin yeroo
muraasaaf na hin argitan; yeroo muraasaaf
immoo deebitanii na argitu' jedhe sun maal
jechuu koo akka ta'e wal gaafachaa jirtuu? 20
Ani dhuguman, dhuguman isinitti hima; isin
ni boossu; ni gadittus. Addunyaan garuu ni
gammada. Isin ni gadditu; gaddi keessan garuu
gammachuutti ni geeddarama. 21 Dubartiin
yommuu ciniinsifattu, waan yeroon ishee ga'eef
ni gadditi; erga daa'ima deessee booddee garuu
waan addunyaa irratti namni dhalateef, isheenis
waan gammadduuf dhiphina sana hin yaadattu.
22 Isinis akkasuma amma gadditaniirtu; ani
garuu deebi'een isin ilaala; garaan keessanis ni
gammada. Gammachuu keessanis eenyu iyyuu
isin irraa hin fudhatu. 23 Gaafas isin homaa
na hin kadhattan. Ani dhuguman, dhuguman
isinitti hima; Abbaan waan isin maqaa kootiin
kadhattan kam iyyuu isinii kenna. 24 Isin
hamma ammaatti maqaa kootiin homaa hin
kadhanne. Akka gammachuun keessan guutuu
ta'uuf kadhadhaa ni argattu. 25 "Ani wantoota
kanneen fakkeenyaan isinitti himeera; garuu
yeroon ani deebi'ee fakkeenyaan isinitti hin
dubbanne ni dhufa; yommus ani waa'ee Abbaa
koo ifaan ifatti isinittin hima. 26 Isin gaafas
maqaa kootiin ni kadhattu. Ani Abbaa isiniif
nan kadhadha isiniin hin jedhu. 27 Isin waan
na jaallattaniif, Waaqa biraa ba'uu koo waan
amantaniif Abbaan mataan isaa isin jaallata. 28
Ani Abbaa biraa ba'ee gara addunyaa dhufeera;
ammas addunyaa dhiisee gara Abbaa nan
dhaqa." 29 Barattoonni isaas akkana jedhan;
"Kunoo, ati amma iyyuu fakkeenyaan utuu hin
ta'in ifaan ifatti dubbachaa jirta. 30 Akka ati
waan hunda beektuu fi akka namni tokko iyyuu
gaaffii si gaafachuu hin barbaachifne nu amma
ni beekna. Kanaanis nu akka ati Waaqa biraa
baate ni amanna." 31 Yesuusis deebisee akkana
jedheen; "Isin amma ni amantuu? 32 Kunoo
yeroon isin itti kophaatti na dhiiftanii tokkoon
tokkoon keessan gara feetanitti bittinnooftan
tokko ni dhufa. Ammuma iyyuu dhufeera.
Garuu waan Abbaan koo na wajjin jiruuf
ani kophaa koo miti. 33 "Akka isin anaan
nagaa qabaattaniif ani wantoota kanneen
isinitti himeera. Addunyaa kana irratti rakkinni
isin argata. Garuu jabaadhaa! Ani addunyaa
mo'adheeraa."

17 Yesuus wantoota kanneen dubbatee gara
samii ol ilaalee akkana jedhe: "Yaa Abbaa,
sa'aatiin sun ga'eera. Akka Ilmi kees ulfina
siif kennuuf, ati Ilma keetiif ulfina kenni. 2
Akka inni warra ati isaaf kennite hundaaf
jireenya bara baraa kennuuf, nama hunda
irratti taayitaa isaaf kenniteertaatii. (aiōnios
g166) 3 Jireenyi bara baraas kana: innis akka
isaan si'i Waaqa dhugaa tokkichaa fi Yesuus
Kiristoos isa ati ergite sana beekaniif. (aiōnios
g166) 4 Ani hojii ati akka ani hojjedhuuf natti
kennite sana raawwachuudhaan lafa irratti
ulfina siif kenneera. 5 Yaa Abbaa, amma immoo
ati ulfina ani utuu addunyaan hin uumaminiin
dura si biratti qabaadhe sanaan of biratti na
ulfeessi. 6 "Ani namoota ati addunyaa keessaa
naa kennitetti maqaa kee beeksiseera. Isaan
kan kee turan; ati isaan naa kennite; isaanis
dubbii kee eeganiiru. 7 Isaan akka wanni ati
anaaf kennite hundumtuu si biraa dhufe amma
beekaniiru. 8 Ani dubbii ati anaaf kennite
isaaniif kenneeraatii; isaanis fudhataniiru. Akka
ani si biraa ba'es dhugumaan beekaniiru; akka
ati na ergites amananiiru. 9 Ani isaaniif nan
kadhadha. Warri ati naa kennite waan kan kee
ta'aniif isaaniifin kadhadha malee addunyaaf
hin kadhadhu. 10 Wanni ani qabu hundinuu
kan kee ti; wanni ati qabdu hundinuus kan
koo ti. Anis kanaan ulfina nan argadha. 11 Ani
si'achi addunyaa keessa hin turu; isaan garuu
amma iyyuu addunyaa keessa jiru; ani gara kee
nan dhufa. Yaa Abbaa Qulqulluu, akkuma nu
tokko taane sana isaanis tokko akka ta'aniif
maqaa kee kan naa kennite sanaan isaan eegi.
12 Ani yeroo isaan wajjin turetti, maqaa kee
kan ati naa kennite sanaan isaan nan eege;

isaan eegeeras. Akka Katabbiin Qulqulluun
raawwatamuufis ilma badii sana malee isaan
keessaa namni tokko iyyuu hin badne. 13 “Amma
garuu ani gara kee nan dhufa; gammachuun
koos akka isaan keessatti guutuu ta’uuf, ani
amma iyyuu utuman addunyaa keessa jiruu
wantoota kanneen nan dubbadha. 14 Ani dubbii
kee isaaniif kenneera; akkuma ani kan addunyaa
hin ta’in, isaanis waan kan addunyaa hin ta’iniif,
addunyaan isaan jibbeera. 15 Ani akka ati isa
hamaa sana isaan irraa eegduuf malee akka
ati addunyaa keessaa isaan baaftuuf si hin
kadhadhu. 16 Akkuma ani kan addunyaa hin
ta’in isaanis akkasuma kan addunyaa miti. 17
Dhugaadhaan isaan qulqulleessi; dubbiin kee
dhugaa dha. 18 Akkuma ati gara addunyaatti na
ergite sana anis gara addunyaatti isaan ergeera.
19 Akka isaanis dhugumaan qulqullaa’aniif, ani
isaaniif jedhee of nan qulqulleessa. 20 “Ani
warra dubbii isaaniitiin natti amananiifis malee
isaan kana qofaaf hin kadhadhu; 21 kunis yaa
Abbaa, akkuma ati na keessa jirtu, anis si keessa
jiru sana, akka hundi isaanii tokko ta’aniif. Akka
ati na ergite addunyaan akka amanuuf isaanis
nu keessa haa jiraatan. 22 Akkuma nu tokko
taane isaanis tokko akka ta’aniif, ulfina ati naaf
kennite sana anis isaaniif kenneera; 23 kunis
akka isaan guutummaatti tokko ta’aniif ani
isaan keessa nan jiraadha; ati immoo na keessa
jiraatta. Yoos akka ati na ergitee fi akkuma na
jaallattetti akka isaanis jaallatte addunyaan ni
beeka. 24 “Yaa Abbaa, akka warri ati naa kennite
kunneen iddoo ani jiru na wajjin jiraatanii fi
akka isaan ulfina koo kan ati utuu addunyaan
hin uumaminiin dura waan na jaallatteef naa
kennite sana arganis nan barbaada. 25 “Yaa
Abbaa Qajeelticha, addunyaan si hin beeku;
ani garuu sin beeka; isaan kunis akka ati na
ergite ni beeku. 26 Akkan jaalalli ati ittiin na
jaallatte sun isaan keessa jiraatuuf, anis akka
isaan keessa jiraadhuuf ani akka maqaan kee
isaan biratti beekamu godheera; akka beekamus
nan godha.”

18 Yesuus wantoota kanneen dubbatee
barattoota isaa wajjin Sulula Qeediroon
gama iddoo biqiltuun ture tokkotti ce’e; innis,
barattoonni isaas achi keessa seenan. 2 Yesuus
yeroo baay’ee barattoota isaa wajjin achitti wal
argaa waan tureef, Yihuudaan inni Yesuusin
dabarsee kennu sunis iddoo sana beeka ture.
3 Kanaafuu Yihuudaan tuuta loltootaatii fi
qondaaltota luboota hangafootaa fi Fariisota
biraa ergaman dura deemaa achi dhufe. Isaanis
guca, ibsaa fi mi’a lolaa qabatanii turan. 4
Yesuusis waan isa irra ga’uuf jiru hunda
beeknaan gad ba’ee, “Isin eenyun barbaaddu?”
jedhee isaan gaafate. 5 Isaanis deebisanii,
“Yesuus isa Naazreeti” jedhan. Yesuus immoo,
“Ani isaa dha” jedhe. Yihuudaan inni dabarsee
isa kennu sunis jara wajjin achi dhaabachaa
ture. 6 Yommuu Yesuus, “Ani isaa dha”
isaaniin jedhetti dugda duubatti deebi’anii
lafatti kukkufan. 7 Inni ammas, “Isin eenyun
barbaaddu?” jedhee isaan gaafate. Isaanis,
“Yesuus isa Naazreeti” jedhan. 8 Yesuusis
deebisee, “Ani, ‘Ani isaa dha’ isiniin jedheera.
Kanaafuu, isin yoo na barbaaddan namoota
kanneen dhiisaa haa deemanii!” jedhe. 9 Kunis
akka dubbiin inni, “Ani warra ati naa kennite
keessaa tokko illee hin ganne” jedhee dubbate
sun raawwatamuuf ta’e. 10 Simoon Phexros
goraadee qabu luqqifatee garbicha luba ol
aanaa dha’ee gurra isaa mirgaa irraa kute.
Maqaan garbicha sanaas Maalkoosii dha. 11
Yesuusis Phexrosiin, “Goraadee kee man’ee
isaatti deebisi! Ani xoofoo Abbaan naa kenne
hin dhuguu?” jedhe. 12 Tuunni loltootaa,
ajajaan isaaniitii fi eegdonni Yihuudootaas
Yesuusin qabanii hidhan. 13 Isaanis duraan
dursanii Haannaasitti isa geessan; Haannaas
abbaa niitii Qayyaaffaa ti; Qayyaaffaan immoo
bara sana luba ol aanaa ture. 14 Qayyaaffaan isa
akka namni tokko uummataaf du’uun wayyu
Yihuudoota gorsee turee dha. 15 Simoon
Phexrosii fi barataan biraa Yesuus faana bu’an.
Barataan sunis waan luba ol aanaa biratti
beekamaa tureef, Yesuus wajjin dallaa luba ol
aanaa keessa seene; 16 Phexros garuu balbala
dura ala dhaabachaa ture. Barataan luba ol aanaa
biratti beekamaa ture kaan gad ba’ee intala

balbala eegdutti himee Phexrosin ol seensise.
17 Intalli balbala eegdu sunis Phexrosiin, “Atis
barattoota namicha kanaa keessaa tokko mitii?”
jette. Inni immoo deebisee, “Ana miti” jedhe. 18
Yeroon isaa waan dhaamocha tureef garboonnii
fi eegdonni ibidda qabsiifatanii dhadhaabatanii
qaqqaammachaa turan. Phexrosis isaan wajjin
dhaabatee qaqqaammachaa ture. 19 Yommus
lubni ol aanaan Yesuusin waa’ee barattoota
isaatii fi waa’ee barsiisa isaa gaafate. 20 Yesuusis
akkana jedhee deebiseef; “Ani ifaan ifatti
addunyaatti dubbadheera; iddoo Yihuudoonni
hundi itti walitti qabamanitti, manneen
sagadaattii fi mana qulqullummaa keessattis ani
yeroo hunda barsiisaan ture. Ani waan tokko
illee icciitiidhaan hin dubbanne. 21 Ati maaliif
na gaafatta? Warra waan ani isaaniin jedhe
dhaga’an gaafadhu. Kunoo isaan waan ani jedhe
beeku.” 22 Yommuu Yesuus wantoota kanneen
jedhetti qondaaltota achi ijaajjaa turan keessaa
tokko, “Luba ol aanaaf akkana deebiftaa?”
jedhee isa kabale. 23 Yesuusis deebisee,
“Yoo ani waan hamaa dubbadhee jiraadhe,
waan hamaa sana dhugaa ba’i. Yoo ani waan
qajeelaa dubbadhee jiraadhe garuu ati maaliif
na rukutta?” jedhe. 24 Haannaasis Yesuusin
akkuma inni hidhamee jirutti gara lubicha
ol aanaa, gara Qayyaaffaatti erge. 25 Simoon
Phexros dhaabatee ibidda qaqqaammachaa ture.
Kanaafuu isaan, “Atis barattoota isaa keessaa
tokko mitii?” jedhaniin. Inni immoo, “Ana mitii”
jedhee haale. 26 Garboota luba ol aanaa keessaas
firri namicha Phexros gurra isaa irraa kute sanaa
tokko, “Ani iddoo biqiltuutti isa wajjin si hin
arginee?” jedheen. 27 Phexros ammas ni gane;
yommusuma indaanqoon iyye. 28 Yihuudoonnis
Yesuusin mana Qayyaaffaatii fuudhanii masaraa
bulchaa warra Roomaatti geessan. Yeroon sun
ganama barii ture; Yihuudoonnis akka hin
xuroofneef jedhanii masaraa ol hin seenne;
kunis akka Faasiikaa nyaachuu danda’aniif.
29 Kanaafuu Phiilaaxoos gara isaaniitti gad
ba’ee, “Himanni isin namicha kana irratti
dhi’eessitan maali?” jedhee gaafate. 30 Isaanis,
“Utuu namichi kun yakka hojjechuu baatee
nu silaa isa dabarsinee sitti hin kenninu ture”
jedhanii deebisaniif. 31 Phiilaaxoosis, “Isin
ofuma keessanii isa fuudhaatii akka seera
keessaniitti itti muraa” jedheen. Yihuudoonnis,
“Nu garuu nama tokko illee ajjeesuuf mirga
hin qabnu” jedhaniin. 32 Kunis wanni Yesuus
akka du’a akkamiitiin du’uuf jiru argisiisuuf
jedhee dubbate sun akka raawwatamuuf ta’e.
33 Phiilaaxoos ammas masaraa mootummaa
seene; Yesuusinis ofitti waamee, “Ati mootii
Yihuudootaatii?” jedhee isa gaafate. 34 Yesuusis,
“Waan kana sumatu jedhe moo namoota biraatu
waa’ee koo sitti hime?” jedhee gaafate. 35
Phiilaaxoosis deebisee, “Anatu Yihuudiidhaa
ree? Kan dabarsee natti si kenne sabuma
keetii fi luboota hangafoota. Garuu ati maali
gooteeti?” jedheen. 36 Yesuusis, “Mootummaan
koo kan addunyaa kanaati miti. Utuu kan
addunyaa kanaa ta’ee silaa akka ani dabarfamee
Yihuudootatti hin kennamneef tajaajiltoonni
koo naa lolu turan. Amma garuu mootummaan
koo kan addunyaa kanaa miti” jedhe. 37
Phiilaaxoosis, “Yoos ati mootii dha kaa!”
jedheen. Yesuus immoo, “Akka ani mootii ta’e
atuu jette. Dhugumaan wanni ani dhaladhee
gara addunyaa dhufeefis dhugaadhaaf dhugaa
ba’uuf. Namni dhugaaf dhaabatu hundinuu
sagalee koo dhaga’a” jedhee deebise. 38
Phiilaaxoosis, “Dhugaan maal inni?” jedheen.
Innis erga waan kana dubbatee booddee amma
illee Yihuudootatti gad ba’ee akkana jedheen;
“Ani balleessaa tokko illee isa irratti hin arganne.
39 Garuu isin akka ani yeroo Faasiikaatti nama
tokko gad isinii dhiisu bartee godhattaniirtu.
Kanaafuu akka ani, ‘Mootii Yihuudootaa’ gad
isiniif dhiisu barbaadduu?” 40 Isaan amma
illee iyyanii, “Lakki, Barabbaas malee isa miti!”
jedhan. Barbaas kun saamtuu ture.

19 Phiilaaxoosis Yesuusin fuudhee garafsiise.
2 Loltoonnis gonfoo qoraattii micciiranii
dha’anii mataa isaa irra kaa’an. Isaanis uffata
dhiilgee isatti uffisanii, 3 “Akkam ree, yaa Mootii
Yihuudootaa!” jechaa gara isaatti deddeebi’aa
turan. Isas ni kabalan. 4 Phiilaaxoos amma
illee gad ba’ee Yihuudootaan, “Akka ani

balleessaa tokko illee isa irratti hin argatin
akka beektaniif kunoo ani isa gad isiniifin
baasa” jedhe. 5 Yesuusis gonfoo qoraattii
kaa’atee, wayyaa dhiilgees uffatee gad ba’e;
Phiilaaxoosis, “Namichi kunoo ti!” isaaniin
jedhe. 6 Luboonni hangafoonnii fi qondaaltonni
isaanii yommuu isa arganitti, “Fannisi! Fannisi!”
jedhanii iyyan. Phiilaaxoos immoo deebisee,
“Isin ofuma keessanii fuudhaatii isa fannisaa
malee ani balleessaa tokko iyyuu isa irratti hin
arganne” jedheen. 7 Yihuudoonnis deebisanii,
“Nu seera qabna; namichi kun waan Ilma
Waaqaa of godheef akka seera keenyaatti du’uu
qaba” jedhan. 8 Phiilaaxoosis yommuu dubbii
kana dhaga’etti ittuma caalchisee sodaate.
9 Innis masaraatti ol deebi’ee, “Ati nama
eessaati?” jedhee Yesuusin gaafate. Yesuus
garuu deebii tokko iyyuu hin kennineef. 10
Phiilaaxoosis, “Ati na jalaa dubbachuu diddaa?
Akka ani gad si dhiisuuf taayitaa qabuu fi
akka ani si fannisuuf taayitaa qabu ati hin
beektuu?” jedheen. 11 Yesuus immoo, “Ati
utuu olii siif kennamuu baatee silaa taayitaa
tokko illee narratti hin qabdu ture. Kanaaf inni
dabarsee sitti na kenne sun cubbuu cubbuu caalu
qaba” jedhee deebiseef. 12 Phiilaaxoosis yeroo
sanaa jalqabee Yesuusin gad dhiisuu barbaada
ture; Yihuudoonni garuu, “Ati yoo namicha
kana gad dhiifte michuu Qeesaar miti. Namni
mootii of godhu kam iyyuu Qeesaariin morma”
jedhanii iyyan. 13 Phiilaaxoosis yommuu dubbii
kana dhaga’etti Yesuusin gad baasee, iddoo
“Dhagaa Afamaa” kan afaan Ibraayisxiitiin
“Gabataa” jedhamutti barcuma murtii irra
taa’e. 14 Guyyaan sunis guyyaa Qophii Faasiikaa
ture; yeroon isaas gara sa’aatii ja’aa ture.
Phiilaaxoosis Yihuudootaan, “Mootiin keessan
kunoo ti!” jedhe. 15 Isaan garuu, “Isa balleessi!
Isa balleessi! Isa fannisi!” jedhanii iyyan.
Phiilaaxoos immoo, “Mootii keessan fannisu
moo?” jedhee gaafate. Luboonni hangafoonnis,
“Nu Qeesaar malee mootii biraa hin qabnu”
jedhanii deebisaniif. 16 Kanaaf Phiilaaxoos
akka inni fannifamuuf dabarsee isaanitti kenne.
Isaanis Yesuusin fuudhanii deeman. 17 Innis
fannoo ofii isaa baadhatee iddoo Buqqee Mataa
kan afaan Ibraayisxiitiin Golgootaa jedhamutti
ol ba’e. 18 Isaanis achitti isa fannisan; isa
wajjinis namoota biraa lama, isa tokko garanaan,
kaan immoo garasiin, Yesuusin immoo gidduu
isaaniitti fannisan. 19 Phiilaaxoosis Katabbii,
Yesuus Isa Naazreeti, Mooticha Yihuudootaa,
jedhu tokko barreessee fannoo sanatti
maxxanse. 20 Iddoon Yesuus itti fannifame
waan magaalaatti dhi’oo tureef Yihuudoonni
hedduun katabbii sana dubbisaniiru; katabbiin
sunis afaan Ibraayisxiitiin, Laatiinii fi Giriikiin
barreeffame. 21 Luboonni Yihuudootaa
hangafoonni Phiilaaxoosiin, “Namichi kun,
‘“Ani mootii Yihuudootaa ti” jedheera’ jedhii
barreessi malee, ‘Inni Mootii Yihuudootaa ti’
jettee hin barreessin” jedhan. 22 Phiilaaxoosis,
“Ani waanan barreesse, barreesseera” jedhee
deebise. 23 Loltoonni sunis erga Yesuusin
fannisanii booddee kittaa isaa hambisanii
wayyaa isaa fuudhanii akka tokko tokko isaan
ga’uuf iddoo afuritti hiratan. Kittaan sun
hin hodhamne; olii hamma gadiittis dha’aa
tokko ture. 24 Kanaafuu isaan, “Kottaa hin
tarsaasnuu; garuu ixaa buufannee akka inni
kan eenyuu ta’u ilaallaa” waliin jedhan. Kunis
akka Katabbiin Qulqulluun, “Isaan wayyaa koo
hiratan; uffata koottis ixaa buufatan” jedhu sun
raawwatamuuf ta’e. Wanni loltoonni godhanis
kanuma. 25 Fannoo Yesuus biras haati isaa,
obboleettiin haadha isaa, Maariyaam niitiin
Qilophaatii fi Maariyaam isheen Magdalaa
dhaabatanii turan. 26 Yesuusis yommuu haadha
isaatii fi barataa inni jaallatu sana utuu inni
ishee cina dhaabatuu argetti haadha isaatiin,
“Dubartii nana! Kunoo, ilma kee” jedhe. 27
Barataa sanaan illee, “Kunoo haadha kee” jedhe;
barataan sunis sa’aatii sanaa jalqabee gara
mana isaatti ishee fudhate. 28 Ergasii Yesuus
akka wanni hundinuu raawwatame beekee akka
Katabbiin Qulqulluun raawwatamuuf, “Nan
dheebodhe” jedhe. 29 Qodaan dhangaggaa’aa
qabu tokko achi ture; isaanis dhangaggaa’aa
sana keessa ispoonjii cuuphanii hiisophiitti
kaa’anii afaan isaatti qaban. 30 Yesuusis

dhangaggaa'aa sana fudhatee, "Raawwateera"
jedhe. Mataa buusees hafuura isaa kenne. 31
Guyyaan sun guyyaa Qophii ture; guyyaan itti
aanus Sanbataa addaa ture. Kanaafuu akka reeffi
isaanii Sanbataan fannoo irra hin oolle gochuuf
jedhanii akka miilli isaanii cabsamee fannoo
irraa gad buufamuuf Yihuudoonni Phiilaaxoosin
kadhatan. 32 Kanaafuu loltoonni dhaqanii
miilla namicha jalqabaa, miilla namicha Yesuus
wajjin fannifame kaaniis cabsan. 33 Yommuu
gara Yesuus dhufanitti garuu inni du'e waan
arganiif miilla isaa hin cabsine. 34 Loltoota
sana keessaa inni tokko garuu eeboodhaan
cinaacha isaa waraane; yeruma sana dhiignii
fi bishaan ba'e. 35 Namni waan kana arge
rageesseera; ragaan isaas dhugaa dha. Inni
akka dhugaa dubbatu ni beeka; inni akka isinis
amantaniif dubbata. 36 Kunis wanni Katabbiin
Qulqulluun, "Lafeen isaa tokko iyyuu hin
cabsamu" jedhe sun akka raawwatamuuf ta'e. 37
Ammas Katabbiin Qulqulluun biraa, "Isaanis isa
waraanan sana ni ilaalu" jedha. 38 Ergasii Yoosef
namni Armaatiyaa kan sababii Yihuudoota
sodaateef dhoksaan barataa Yesuus ture sun
reeffa Yesuus fudhachuuf Phiilaaxoosin kadhate.
Phiilaaxoosis isaaf eeyyame; kanaafuu inni
dhaqee reeffa Yesuus fudhate. 39 Niqoodemoos
inni duraan halkaniin gara Yesuus dhufee
tures walmakaa qumbiitii fi argeessa gara
kiiloo giraamii soddomii afur ulfaatu qabatee
dhufe. 40 Isaanis reeffa Yesuus fuudhanii akka
duudhaa Yihuudootaatti awwaaluuf urgooftuu
wajjin huccuu quncee talbaa irraa hojjetameen
kafanan. 41 Iddoo Yesuus itti fannifames lafa
biqiltuu tokkotu ture; lafa biqiltuu sana keessas
iddoo awwaalaa haaraa kan namni tokko iyyuu
duraan itti hin awwaalamin tokkotu ture. 42
Sababii guyyaan sun guyyaa Qophii Yihuudootaa
turee fi iddoon awwaalaa sunis waan dhi'oo
tureef Yesuusin achi keessa kaa'an.

20 Guyyaa jalqaba torban sanaa ganama
barii utuma dukkanaa'ee jiruu Maariyaam
isheen Magdalaa gara awwaalaa dhaqxee akka
dhagaan afaan awwaala sanaa irraa fuudhame
argite. 2 Kanaafuu isheen fiigaa gara Simoon
Phexrosii fi gara barataa biraa kan Yesuus
isa jaallate sanaa dhaqxee, "Gooftaa awwaala
keessaa fudhataniiru; eessa akka isa kaa'anis
hin beeknu!" jetteen. 3 Kanaafuu Phexrosii
fi barataan kaan ba'anii gara awwaalichaa
dhaqan. 4 Lachan isaanii iyyuu ni fiigu turan;
barataan kaan garuu Phexros bira darbee
fiiguudhaan dursee iddoo awwaalaa sana ga'e.
5 Innis gad jedhee ilaalee huccuu quncee talbaa
irraa hojjetame lafatti arge malee awwaalicha
keessa hin seenne. 6 Simoon Phexros immoo
isa duubaan dhufee awwaalicha keessa seene.
Huccuu sanas lafatti arge; 7 akkanumas
huccuu mataa Yesuusitti maramee ture arge.
Huccuun sunis kophaa isaa dachaafamee iddoo
biraa ture malee huccuu quncee talbaa irraa
hojjetame sana bira hin turre. 8 Ergasiis
barataan biraa inni jalqabatti awwaalicha bira
ga'e sun keessa seene. Innis argee amane. 9
Isaan akka Yesuus warra du'an keessaa ka'u
Katabbii Qulqulluu irraa amma iyyuu hin
beekne tureetii. 10 Barattoonni sunis gara mana
isaaniitti deebi'an. 11 Maariyaam garuu alaan
awwaala bira dhaabattee boo'aa turte. Utuma
boossuus awwaallatti gad jettee ilaalte; 12
isheenis ergamoota lama kanneen uffata adaadii
uffatanii iddoo reeffi Yesuus kaa'amee ture
sana, inni tokko mataa duraan, kaan immoo
miilla jalaan taa'an argite. 13 Isaanis, "Dubartii
nana, maaliif boossa?" jedhaniin. Isheen immoo,
"Gooftaa koo fudhataniiru; eessa akka isa
kaa'anis ani hin beeku" jetteen. 14 Yommuu
waan kana dubbattee of irra gara galtettis
Yesuusin isaa achi dhaabatu argite; garuu Yesuus
ta'uu isaa hin beekne. 15 Yesuusis, "Dubartii
nana, maaliif boossa? Eenyun barbaadda?"
jedheen. Isheen immoo, nama iddoo biqiltuu
keessa hojjetu seetee, "Yaa gooftaa, ati yoo isa
fuutee jiraatte, akka ani dhaqee fudhadhuuf
eessa akka isa keesse natti himi" jetteen. 16
Yesuusis, "Maariyaam!" jedheen. Isheenis isatti
gara galtee afaan Ibraayisxiitiin, "Rabbuunii!"
jetteen. Hiikkaan isaas "Barsiisaa" jechuu dha.
17 Yesuus immoo, "Ani amma illee waan gara
Abbaatti ol hin ba'iniif na hin tuqin. Garuu

obboloota koo bira dhaqiitii, ‘Ani gara Abbaa
kootii fi Abbaa keessaniitti, gara Waaqa kootii fi
Waaqa keessaniitti ol nan ba’a’ jedheera jedhiitii
isaanitti himi” jedheen. 18 Maariyaam isheen
Magdalaas gara barattootaa dhaqxee, “Ani
Gooftaa argeera!” jette. Akka inni waan kana
isheen jedhes isaanitti himte. 19 Guyyaa jalqaba
torban sanaa galgala utuu barattoonni waan
Yihuudoota sodaataniif balbala cufatanii walitti
qabamanii jiranuu Yesuus dhufee isaan gidduu
dhaabatee, “Nagaan isiniif haa ta’u” jedheen.
20 Innis erga waan kana dubbatee booddee
harka isaatii fi cinaacha isaa isaanitti argisiise.
Barattoonnis yommuu Gooftaa arganitti akka
malee gammadan. 21 Yesuus amma illee,
“Nagaan isiniif haa ta’u! Akkuma Abbaan
na erge sana anis isinan erga” jedheen. 22
Innis erga waan kana jedhee booddee Hafuura
isaanitti baafatee akkana jedheen; “Hafuura
Qulqulluu fudhadhaa. 23 Yoo isin namootaaf
cubbuu isaanii dhiiftan isaaniif ni dhiifama;
yoo isaaniif dhiisuu baattan immoo isaaniif
hin dhiifamu.” 24 Garuu yeroo Yesuus dhufetti
warra Kudha Lamaan keessaa Toomaas inni
Didimoos jedhamu tokko barattoota wajjin hin
turre. 25 Kanaafuu barattoonni warri kaan,
“Nu Gooftaa argineerra!” jedhanii isatti himan.
Inni garuu, “Ani iddoo mismaaraan waraaname
harka isaa irratti argu malee, quba koo iddoo
mismaaraa sana keessa kaa’u malee, harka
koos cinaacha isaa keessa kaa’u malee hin
amanu” jedheen. 26 Guyyaa saddeeti booddee
barattoonni isaa ammas mana keessa turan;
Toomaasis isaan wajjin ture. Utuma balbalichi
cufamee jiruus Yesuus ol galee isaan gidduu
dhaabatee, “Nagaan isiniif haa ta’u!” jedheen.
27 Innis Toomaasiin, “Quba kee as fidi; harka
koo ilaali. Harka kee diriirfadhuutii cinaacha
koo keessa kaa’i. Amani malee amantii hin
dhabin” jedhe. 28 Toomaas immoo, “Gooftaa
koo! Waaqa koo!” jedheen. 29 Yesuusis, “Ati
waan na argiteef amante; warri utuu hin argin
amanan eebbifamoo dha” jedheen. 30 Yesuus
barattoota isaa duratti mallattoowwan biraa
kanneen kitaaba kana keessatti hin barreeffamin
hedduu hojjete. 31 Wantoonni kunneen garuu
akka Yesuus inni Kiristoos Ilma Waaqaa ta’e
akka amantaniif, amanuudhaanis akka maqaa
isaatiin jireenya qabaattaniif barreeffame.

21 Wantoota kanneen booddee Yesuus ammas
galaana Xibeeriyaas biratti barattoota
isaatti of mul’ise. Haalli inni ittiin of mul’ises
akkana ture: 2 Simoon Phexros, Toomaas inni
Didimoos jedhamu, Naatnaa’el namichi Qaanaa
Galiilaa, ilmaan Zabdewoosii fi barattoonni biraa
lama walii wajjin turan. 3 Simoon Phexrosis,
“Ani qurxummii qabuu nan dhaqa” isaaniin
jedhe; isaanis, “Nus si wajjin dhaqna” jedhaniin.
Gad ba’aniis bidiruu yaabbatan; halkan sana
garuu homaa hin qabne. 4 Ganama bariidhaanis
Yesuus qarqara galaanichaa irra dhaabachaa
ture; barattoonni garuu akka inni Yesuus ta’e
hin beekne. 5 Innis isaan waamee, “Ijoolle,
qurxummii tokko illee hin qabdanii?” jedhee
gaafate. Isaan immoo, “Hin qabnu” jedhanii
deebisan. 6 Innis, “Karaa mirga bidiruutiin
kiyyoo gad darbadhaa; qurxummii ni argattuu”
jedheen. Kanaafuu isaan kiyyoo sana gad
darbatan; sababii baay’ina qurxummiitiifis
kiyyoo sana harkisuu dadhaban. 7 Barataan inni
Yesuus isa jaallachaa ture sunis, “Inni Gooftaa
dha!” jedhee Phexrositti hime. Kanaafuu Simoon
Phexros yommuu “Inni Gooftaa dha” jechuu
isaa dhaga’etti waan marxoo isaa of irraa baasee
tureef, marxoo isaa marxifatee bishaanitti gad
utaale. 8 Barattoonni kaan garuu waan qarqara
galaanaa irraa dhundhuma dhibba lama caalaa
hin fagaatiniif kiyyoo qurxummiin keessa guute
sana harkisaa bidiruudhaan dhufan. 9 Yommuu
lafatti ba’anittis ibidda cilee kan qurxummiin
irra jiruu fi buddeena achitti argan. 10 Yesuusis,
“Mee qurxummii amma qabdan irraa waa
fidaa!” isaaniin jedhe. 11 Simoon Phexrosis
bidiruu sana yaabbatee kiyyoo qurxummiin
gurguddaan 153 guute sana gara lafaatti harkise.
Kiyyoon sunis qurxummii akkas baay’attuun
guutamu illee hin tarsaane. 12 Yesuusis, “Kottaa
ciree nyaadhaa!” isaaniin jedhe. Barattoota
keessaas namni ija jabaatee, “Ati eenyu?” jedhee
isa gaafate tokko iyyuu hin turre. Isaan akka

inni Gooftaa ta'e beekaniiruutii. 13 Yesuusis
dhufee buddeena sana fuudhee isaaniif kenne;
qurxummichas akkasuma godhe. 14 Egaa Yesuus
erga du'aa kaafamee, kana wajjin yeroo sadaffaa
barattoota isaatti mul'ate. 15 Yesuus erga isaan
ciree nyaatanii booddee Sim'oon Phexrosiin,
"Yaa Simoon ilma Yohannis, ati warra kana
caalaa na jaallattaa?" jedhe. Innis, "Eeyyee, yaa
Gooftaa; akka ani si jaalladhu atuu ni beekta"
jedheen. Yesuusis, "Ilmoolee hoolaa koo soori"
jedheen. 16 Yesuus amma illee, "Yaa Simoon
ilma Yohannis, ati na jaallattaa?" jedheen.
Innis deebisee, "Eeyyee, yaa Gooftaa, akka ani
si jaalladhu atuu ni beekta" jedheen. Yesuus
immoo, "Hoolota koo tiksi" jedheen. 17 Yeroo
sadaffaas, "Yaa Simoon ilma Yohannis, ati na
jaallattaa?" jedheen. Phexrosis sababii Yesuus
yeroo sadaffaa, "Ati na jaallattaa?" jedhee
isa gaafateef gaddee, "Yaa Gooftaa, ati waan
hunda beekta; akka ani si jaalladhus ni beekta"
jedheen. Yesuusis akkana jedheen; "Hoolota
koo soori. 18 Ani dhuguman, dhuguman sitti
hima; ati yeroo dargaggeessa turtetti, ofuma
keetiin mudhii kee hidhattee lafa barbaadde
dhaqxa turte; yeroo dulloomtutti garuu harka
kee ni diriirfatta; namni biraas mudhii kee siif
hidhee lafa ati hin barbaannetti si geessa." 19
Yesuusis akka Phexros du'a akkamiitiin Waaqa
ulfeessu argisiisuuf jedhee waan kana dubbate;
ergasii, "Na duukaa bu'i" jedheen. 20 Phexrosis
garagalee utuu barataan inni Yesuus isa jaallatu
sun isaan duukaa bu'uu arge. Barataan kunis
isa yeroo irbaataatti qoma Yesuusiitti irkatee,
"Yaa Gooftaa, inni dabarsee si kennu eenyu?"
jedhe sanaa dha. 21 Phexrosis yommuu isa
argetti, "Yaa Gooftaa, namichi kun hoo?" jedhee
Yesuusin gaafate. 22 Yesuusis deebisee, "Hamma
ani dhufutti akka inni jiraatu yoo fedhii koo
ta'e, maaltu si dhibe? Ati na duukaa bu'i"
jedheen. 23 Kanaaf oduun, "Barataan kun hin
du'u" jedhu obboloota gidduutti odeeffame.
Yesuus garuu, "Hamma ani dhufutti akka inni
jiraatu yoo fedhii koo ta'e maaltu si dhibe?"
jedhe malee, "Inni hin du'u" hin jenne. 24
Inni dubbii kana dhugaa ba'u, kan waan kanas
barreesse barataadhuma kana. Akka dhuga
ba'umsi isaa dhugaa ta'es nu beekna. 25 Kana
malees Yesuus waan biraa baay'ee hojjeteera.
Utuu tokkoon tokkoon isaanii barreeffamanii
jiraatanii silaa ani waan addunyaan mataan
ishee iyyuu kitaabota barreeffaman sanaaf
iddoo ga'u qabdu hin se'u.

Hojii

1 Yaa Tewofilos, ani waan Yesuus hojjechuu
fi barsiisuu jalqabe hunda kitaaba koo kan
jalqabaa keessatti barreesseera. 2 Wanni kunis
waan erga Yesuus ergamoota filate sanaaf karaa
hafuura qulqulluutiin ajaja kennee booddee
hamma gaafa inni Samiitti ol fudhatameetti
ta'ee dha. 3 Innis du'a isaa booddee namoota
kanatti of argisiisee waan akka inni jiraataa
ta'e mirkaneessu baay'ees dhi'eesse; bultii
afurtama isaanitti mul'atee waa'ee mootummaa
Waaqaa dubbate. 4 Utuu isaan wajjin jiruus
akkana jedhee isaan ajaje; "Waadaa Abbaa
kootii kan waa'ee isaa narraa dhageessan sana
eeggadhaa malee Yerusaalemii hin ba'inaa.
5 Yohannis bishaaniin cuupheetii; isin garuu
bultii xinnoo booddee Hafuura Qulqulluudhaan
ni cuuphamtu." 6 Isaanis yommuu walitti
qabamanitti, "Yaa Gooftaa, ati yeroo kanatti
Israa'eliif mootummaa ni deebiftaa?" jedhanii
isa gaafatan. 7 Inni immoo akkana isaaniin
jedhe; "Yeroo yookaan guyyaa Abbaan aangoo
isaatiin murteesse beekuun hojii keessan miti. 8
Yeroo hafuurri Qulqulluun isin irra bu'utti garuu
humna ni argattu; isinis Yerusaalem keessatti,
Yihuudaa hundaa fi Samaariyaa keessatti,
hamma qarqara lafaattis dhuga baatota koo
ni taatu." 9 Erga inni waan kana dubbatee
booddee utuma isaan ilaalanuu ol fudhatame;
duumessis ija isaanii duraa isa dhokse. 10 Yeroo
inni ol ba'aa turettis, utuma isaan xiyyeeffatanii
gara Samii ilaalaa jiranuu namoonni uffata
adaadii uffatan lama isaan bira dhadhaabatan.
11 Akkanas jedhaniin; "Yaa namoota Galiilaa,
isin maaliif as dhadhaabattanii gara Samii
ilaaltu? Yesuus innumti isin biraa samiitti
ol fudhatame kun, akkuma isin utuu inni
samiitti ol ba'uu argitan kana deebi'ee ni
dhufa." 12 Isaanis gaara Tulluu Ejersaa jedhamu
irraa Yerusaalemitti deebi'an; gaarri kunis
Yerusaalem irraa gara deemsa guyyaa Sanbata
tokkoo fagaata. 13 Isaanis yommuu Yerusaalem
ga'anitti kutaa darbii kan keessa jiraachaa turan
sanatti ol ba'an; isaanis: Phexrosii fi Yohannis,
Yaaqoobii fi Indiriiyaas, Fiiliphoosii fi Toomaas,
Bartaloomewoosii fi Maatewos, Yaaqoob ilma
Alfewoos, Simoon isa Hinaafticha jedhamuu
fi Yihuudaa ilma Yaaqoob turan. 14 Hundi
isaaniis dubartootaa fi Maariyaam haadha
Yesuus wajjin, obboloota isaa wajjinis utuu
gargar hin kutin yaada tokkoon kadhannaatti
jabaachaa turan. 15 Gidduma sana Phexros ka'ee
amantoota gara 120 ta'an gidduu dhaabate. 16
Akkanas jedhe; "Yaa obboloota, dubbiin kitaabaa
kan Hafuurri Qulqulluun yeroo dheeraan
dura waa'ee Yihuudaa isa warra Yesuusin
qaban fide sanaa afaan Daawitiitiin dubbate
sun raawwatamuu qaba. 17 Innis miseensa
keenyaa fi nama akka tajaajila kana keessatti
qooda qabaatuuf filatame ture." 18 Yihuudaan
horii hammina hojjetee argate sanaan lafa
bitate; innis mataan kufee qixxee lamaanitti
tarsa'e; mar'umaan isaa hundinuus keessaa
jige. 19 Namoonni Yerusaalem keessa jiraatan
hundinuus waan kana dhaga'an; lafa sanas
afaan isaaniitiin Akeldaamaa jedhanii waaman.
Akeldaamaa jechuun "Lafa Dhiigaa" jechuu dha.
20 Phexrosis akkana jedhe; "Kitaaba faarfannaa
keessatti akkana jedhamee barreeffameeraatii:
"'Qe'een isaa haa onu; namni keessa jiraatu
tokko iyyuus hin hafin' akkasumas "'Aangoo
isaa namni biraa haa fudhatu.' 21 Kanaaf warra
yeroo gooftaa Yesuus nu gidduu ba'ee galaa ture
hundumaa nu wajjin turan keessaa nama tokko
filachuun barbaachisaa dha; 22 namni filatamu
kun nama cuuphaa Yohannisii jalqabee hamma
gaafa Yesuus nu biraa samiitti ol fudhatameetti
nu wajjin ture ta'uu qaba. Namoota kanneen
keessaa tokko nu wajjin dhuga baatuu du'aa
ka'uu Yesuus ta'uu qabaatii." 23 Kanaafis
namoota lama dhi'eessan; isaanis Yoosef isa
Barsaabaas jedhamu kan Yoosxoos jedhamee
beekamu tokkoo fi Maatiyaas. 24 Akkanas
jedhanii Waaqa kadhatan; "Yaa Gooftaa garaa
nama hundumaa beektu, ati namoota kanneen
lamaan keessaa isa kam akka filatte nutti
argisiisi; 25 kunis akka inni tajaajilaa fi
ergamtummaa Yihuudaan dhiisee gara iddoo
ofii isaatti gara gale sana fudhatuuf." 26

Isaanis ixaa buusan; ixaan sunis Maatiyaasiif
ba'e. Kanaafuu inni ergamoota kudha tokkotti
dabalame.

2 Yeroo guyyaan Pheenxeqoosxee ga'etti,
hundi isaanii iddoo tokkotti walitti qabamanii
turan. 2 Akkuma tasaas sagaleen akka bubbee
jabaa bubbisu tokko samii irraa dhufee mana
isaan keessa tataa'aa turan sana hunda
guute. 3 Isaanis waan akka arraba ibiddaa
tokko isaa gargar qoodamee dhufee tokkoo
tokkoo isaanii irra bubbu'u argan. 4 Hundi
isaaniis Hafuura Qulqulluudhaan guutamanii
akkuma hafuurri sun isaan dandeessisetti
afaan gara biraatiin dubbachuu jalqaban. 5
Yeroo sana Yihuudoonni Waaqa sodaatan
saboota samii jala jiran hunda keessaa dhufanii
Yerusaalem keessa jiraachaa turan. 6 Yeroo
sagaleen sun dhaga'amettis namoonni hedduun
waan jedhan dhabanii walitti qabaman; warri
Hafuuraan guutaman sun afaan tokkoo tokkoo
namoota sanaatiin dubbachaa turaniitii. 7
Isaanis akka malee dinqifatanii akkana jedhan;
"Namoonni dudubbatan kunneen hundi warra
Galiilaati mitii? 8 Yoos akkamiin tokkoon
tokkoon keenya isaanii afaanuma keenya
kan nu itti dhalanne dubbatan dhageenya
ree? 9 Nu warri Phartee, warri Meedii fi
warri Elaam, jiraattonni Mesophotaamiyaa,
warri Yihuudaa fi Qaphadooqiyaa akkasumas
jiraattonni Phonxoosii fi Asiyaa, 10 Firiigiyaa fi
Phamfiliyaa, Gibxii fi kutaawwan biyya Liibiyaa
kanneen naannoo Qareenaatti argaman, nu
warri Roomaadhaa dhufne, 11 nu Yihuudoonnii
fi warri amantii Yihuudootaa fudhanne lamaan,
namoonni Qareexii fi Araboonni kunoo yommuu
namoonni kunneen afaanuma keenyaan dinqii
Waaqaa dubbatan dhageenya!" 12 Hundi isaaniis
dinqifatanii, waan jedhanis wallaalanii, "Kun
maal jechuu dha?" jedhanii wal gaafatan. 13
Namoonni tokko tokko garuu, "Isaan daadhii
wayinii baay'ee dhuganiiru" jedhanii isaanitti
qoosan. 14 Phexrosis ergamoota Kudha Tokkoo
sana wajjin ka'ee dhaabate; sagalee isaas ol
fudhatee tuuta sanaan akkana jedhe; "Isin
yaa namoota Yihuudaatii fi warri Yerusaalem
keessa jiraattan hundi, mee waan kana beekaa;
waan ani isinitti himu kana hubadhaa dhaga'aa.
15 Yeroon kun waan guyyaa keessaa sa'aatii
sadaffaa ta'eef namoonni kunneen akka isin
yaaddan sana hin machoofne! 16 Kun garuu
waan Yoo'eel raajichi dubbatee dha; innis
akkana jedha: 17 "'Bara dhumaa keessa, jedha
Waaqayyo, ani Hafuura koo nama hunda irratti
nan dhangalaasa; ilmaanii fi intallan keessan
raajii dubbatu; dargaggoonni keessan mul'ata
argu; jaarsoliin keessan abjuu abjootu. 18
Bara sana keessa garboota koo warra dhiiraa
fi dubartii irratti illee, Hafuura koo nan
dhangalaasa; isaanis raajii ni dubbatu. 19 Ani ol
samii irratti dinqii, gad lafa irrattis mallattoo,
dhiiga, ibiddaa fi hurrii aaraa nan argisiisa. 20
Utuu guyyaan Gooftaa inni guddichii fi ulfina
qabeessi sun hin dhufin dura, aduun dukkanatti
geeddaramti; ji'i immoo dhiigatti geeddarama.
21 Namni maqaa Gooftaa waammatu, hundinuu
ni fayya.' 22 "Yaa namoota Israa'el, dubbii
kana dhaga'aa; akkuma isinuu beektan, Yesuus
namni Naazreeti nama Waaqni dinqii, raajii fi
mallattoo karaa isaatiin isin gidduutti hojjeteen
isinii mirkaneessee dha. 23 Namicha kana
Waaqatu akkuma dur murteessee fi akkuma
duraan dursee beeku sanatti dabarsee isinitti
kenne. Isinis namoota hamoo wajjin tokko
taatanii fanniftanii isa ajjeeftan. 24 Waaqni
garuu dhiphina keessaa isa baasee, warra du'an
keessaa isa kaase; duuti isa irratti aangoo
qabaachuu hin dandeenyeetii. 25 Daawitis
akkana jedhee waa'ee isaa dubbate: "'Ani yeroo
hunda Gooftaa of duratti nan argan ture. Waan
inni mirga koo jiruuf, ani hin raafamu. 26
Kanaaf garaan koo ni gammada; arrabni koos
ni ililcha; foon koos abdiidhaan jiraata. 27 Ati
sii'ool keessatti na hin dhiiftuutii; qulqullichi
kee akka tortoru hin gootu. (Hadēs g86) 28
Karaa jireenyaa na barsiifteerta; fuula kee
durattis gammachuudhaan na guutta.' 29 "Yaa
obboloota, akka Daawit hangafni abbootii durii
sun du'ee awwaalame, awwaalli isaas hamma
har'aatti asuma akka jiru ani ija jabaadhee
isinitti himuu nan danda'a. 30 Innis waan

raajii tureef akka Waaqni sanyii isaa keessaa
nama tokko teessoo isaa irra teessisuuf akka
kakatee waadaa galeefii ture beeke. 31 Innis
waa'ee du'aa ka'uu Kiristoos, lubbuun isaa
sii'ool keessatti akka hin hafin, yookaan foon
isaas akka hin tortorin duraan dursee argee
dubbate. (Hadēs g86) 32 Yesuusuma kana Waaqni
du'aa kaaseera; nu hundinuu dhuga baatota
waan kanaa ti. 33 Kanaaf inni gara mirga
Waaqaatti ol ol jedhee, abdii Hafuura Qulqulluu
Abbaa biraa fuudhee waan isin amma argitanii
fi dhageessan kana dhangalaase. 34 Daawit
gara samiitti ol hin baaneetii; inni mataan
isaa garuu akkana jedha: "'Gooftaan Gooftaa
kootiin akkana jedhe; "Gara mirga koo taa'i;
35 hamma ani diinota kee ejjeta miilla keetii
siif godhutti.'" 36 "Kanaafuu Yesuusuma isin
fanniftan kana akka Waaqni Gooftaa fi Kiristoos
isa godhe manni Israa'el hundi dhugumaan haa
beeku." 37 Namoonni sunis yommuu waan kana
dhaga'anitti, garaan isaanii raafamee Phexrosii
fi ergamoota kaaniin, "Yaa obboloota, yoos
maal haa goonu?" jedhan. 38 Phexrosis akkana
jedhee deebise; "Tokkoon tokkoon keessan qalbii
jijjiirradhaa; dhiifama cubbuu keessaniitiifis
maqaa Yesuus Kiristoosiitiin cuuphamaa;
kennaa Hafuura Qulqulluus ni argattu. 39
Abdiin kunis isinii fi ijoollee keessaniif,
akkasumas warra Waaqni Gooftaan keenya
ofitti waamu kanneen fagoo jiran hundaaf
kenname." 40 Innis dubbii biraa baay'eedhaan
dhugaa ba'ee, "Dhaloota jal'aa kana duraa
of oolchaa" jedhee isaan gorse. 41 Warri
dubbii isaa fudhatanis ni cuuphaman; gaafas
nama gara kuma sadiitu isaanitti dabalame.
42 Isaanis barsiisa ergamootaatti, jireenya
tokkummaatti, buddeena caccabsuutti, Waaqa
kadhachuuttis ni jabaatan. 43 Namni hundinuus
sodaan guutame; dinqii fi mallattoon baay'een
ergamootaan hojjetame. 44 Amantoonni
hundinuus wajjin turan; waan hundas walumaan
qabu turan. 45 Qabeenya isaaniitii fi mi'a isaaniis
gurguranii nama rakkina qabu kamiif iyyuu
qoodaa turan. 46 Isaanis guyyuma guyyaan
mana qulqullummaatti wal ga'aa turan; mana
tokkoo tokkoo isaaniittis buddeena kukkutanii,
gammachuu fi garaa qulqulluudhaan wajjin
nyaachaa turan. 47 Waaqas galateeffachaa turan.
Namoota hunda durattis ulfina qabu turan.
Gooftaanis guyyuma guyyaan warra fayyan
waldaa isaaniitti dabalaa ture.

3 Gaaf tokko Phexrosii fi Yohannis yeroo
kadhannaatti jechuunis waaree booddee
sa'aatii sagalitti mana qulqullummaatti ol ba'aa
turan. 2 Namoonnis akka inni warra mana
qulqullummaa seenan waa kadhatuuf jedhanii
namicha dhalootuma isaatii jalqabee naafa
ture tokko guyyuma guyyaan baatanii gara
karra mana qulqullummaa kan "Miidhagaa"
jedhamuutti geessu turan. 3 Innis utuu Phexrosii
fi Yohannis mana qulqullummaa seenanuu
argee horii isaan kadhate. 4 Phexrosis Yohannis
wajjin namicha hubatee ilaalee, "Mee nu ilaali!"
jedheen. 5 Namichis waa isaan irraa argachuu
abdatee hubatee isaan ilaale. 6 Phexrosis,
"Ani meetii yookaan warqee hin qabu; ani
garuu waan qabu siifin kenna. Maqaa Yesuus
Kiristoos isa Naazreetiin ol ka'ii deemi!" jedhe.
7 Phexrosis harka isaa mirgaa qabee ol isa
kaase; yeruma sana miillaa fi gulubiin isaa ni
jabaate. 8 Innis utaalee ka'ee miillaan deemuu
jalqabe; deemaa, utaalaa, Waaqas galateeffachaa
isaan wajjin mana qulqullummaa seene. 9
Namoonni hundinuu yommuu deemuu isaatii
fi Waaqa galateeffachuu isaa arganitti, 10
akka inni namicha karra mana qulqullummaa
kan, "Miidhagaa" jedhamu sana bira taa'ee
kadhachaa ture sana ta'e hubatan; isaanis waan
isaaf ta'e sanaaf akka malee raajeffatan; ni
dinqifatanis. 11 Namoonni hundinuu yeroo
namichi fayye sun Phexrosii fi Yohannis biraa
deebi'uu didetti dinqisiifatanii utuu isaan
iddoo gardaafoo Solomoon jedhamu keessa
jiranuu fiigaa isaanitti dhufan. 12 Phexrosis
yommuu waan kana argetti akkana isaaniin
jedhe; "Yaa namoota Israa'el wanni kun maaliif
isin dinqa? Akka waan nu humna yookaan
qulqullummaa mataa keenyaatiin akka namichi
kun deemu gooneetti maaliif ija nutti babaaftu?
13 Waaqni abbootii keenyaa, Waaqni Abrahaam,

Waaqni Yisihaaqii fi Waaqni Yaaqoob tajaajilaa
isaa Yesuusin kabajeera. Isin garuu akka
inni ajjeefamuuf dabarsitanii isa kennitan;
Phiilaaxoos gad isa dhiisuu murteessu iyyuu
isin fuuluma Phiilaaxoos duratti isa haaltan.
14 Isinis isa qulqulluu fi qajeelaa sana gantanii
akka namichi nama ajjeese sun gad isinii
dhiifamu kadhattan. 15 Isin burqaa jireenyaa
ajjeeftan; Waaqni garuu warra du'an keessaa
isa kaase; nus dhuga baatota waan kanaa
ti. 16 Namichi isin argitanii fi isa beektan
kun maqaa Yesuusitti amanuudhaan jabaate.
Maqaa Yesuusii fi amantii karaa isaatiin dhufutu
akkuma isin hundi argitan kana namicha kanaaf
fayyaa guutuu kenne. 17 "Ammas yaa obboloota,
akka isinis utuu hin beekin akkuma bulchitoonni
keessan gochaa turan sana gootan ani nan
beeka. 18 Waaqni garuu waan akka Kiristoos
dhiphachuuf jiru duraan dursee karaa raajota
hundaatiin dubbate sana akkanaan raawwate.
19 Egaa akka cubbuun keessan haqamuuf, akka
barri haaromfamaa Gooftaa biraa dhufuuf
qalbii jijjiirradhaa gara Waaqaatti deebi'aa; 20
kunis akka inni Kiristoos isiniif filatame sana
jechuunis Yesuusin erguuf. 21 Innis hamma
yeroon Waaqni itti waan hunda iddootti deebisu
sun ga'utti samii irra turuu qaba; Waaqnis
bara dheeraadhaan dura karaa raajota isaa
qulqullootaatiin waan kana dubbatee ture. (aiōn
g165) 22 Museen akkana jedheeraatii; 'Waaqni
keessan Gooftaan sabuma keessan keessaa
raajii akka kootii tokko isinii kaasa; isinis
waan inni isinitti himu hunda dhaga'aa. 23
Namni raajii sana hin dhageenye kam iyyuu
saba isaa keessaa baafamee ni balleeffama.' 24
"Saamu'eel irraa jalqabee raajonni isa duubaan
dhufanii waa dubbatan hundi duraan dursanii
waa'ee yeroo sanaa labsaniiru. 25 Isin immoo
ilmaan raajotaatii fi ilmaan kakuu Waaqni
abbootii keessan wajjin seene sanaa ti. Innis
Abrahaamiin, 'Sabni lafa irraa hundi karaa
sanyii keetiitiin ni eebbifama' jedhe. 26 Waaqni
yeroo Ilma isaa du'aa kaasetti, tokkoo tokkoo
keessan hammina irraa isin deebisuudhaan isin
eebbisuuf jedhee jalqabatti gara keessanitti isa
erge."

4 Utuu Phexrosii fi Yohannis namootatti
dubbachaa jiranuu, luboonni, ajajaan eegdota
mana qulqullummaatii fi Saduuqonni isaanitti
dhufan. 2 Sababii ergamoonni sun namoota
barsiisanii du'aa ka'uu karaa Yesuusiitiin
argamu labsaniifis akka malee aaran. 3 Isaanis
Phexrosii fi Yohannisin qabanii hamma guyyaa
itti aanuutti mana hidhaatti isaan galchan;
galgalaa'ee tureetii. 4 Warra dubbicha dhaga'an
keessaas baay'eetu amane; baay'inni warra
amanees gara kuma shaniitti ol ka'e. 5 Guyyaa
itti aanuttis bulchitoonni, maanguddoonnii fi
barsiistonni seeraa Yerusaalemitti wal ga'an.
6 Haannaas lubichi ol aanaan, isa wajjin
immoo Qayyaaffaan, Yohannis, Iskindiroosii
fi namoonni maatii lubicha ol aanaa ta'an
kaan hundi achi turan. 7 Isaanis Phexrosii
fi Yohannisin gidduu isaanii dhaabanii, "Isin
humna maaliitiin yookaan maqaa eenyuutiin
waan kana gootan?" jedhanii gaafachuu
jalqaban. 8 Phexrosis Hafuura Qulqulluudhaan
guutamee akkana isaaniin jedhe; "Isin yaa
bulchitootaa fi maanguddoota uummataa! 9
Har'a waa'ee waan gaarii nama naafa tokkoof
godhameetii fi akka inni itti fayyifame yoo
nu gaafattan, 10 isinii fi namoonni Israa'el
hundinuu waan kana beekaa; namichi kun
maqaa Yesuus Kiristoos nama Naazreeti kan
isin fanniftanii Waaqni immoo warra du'an
keessaa isa kaase sanaatiin fayyee fuula keessan
dura dhaabata. 11 Yesuusis, "'Dhagaa isin
ijaartonni tuffattan kan dhagaa golee ta'ee
dha.' 12 Fayyinni nama biraa tokko irraa iyyuu
hin argamu; maqaan nu ittiin fayyifamnu kan
samii gaditti namootaaf kenname biraa tokko
iyyuu hin jiruutii." 13 Namoonni sunis yommuu
ija jabina Phexrosii fi Yohannis arganii akka
isaan warra barumsa hin qabnee fi warra hin
beekamne ta'an hubatanitti ni dinqisiifatan;
akka isaan Yesuus wajjin turanis ni qalbeeffatan.
14 Garuu namicha fayyifame sana isaa isaanuma
wajjin achi dhaabatu arganii waan dubbatan
dhaban. 15 Kanaaf akka isaan waldaa keessaa

gad ba'an ajajanii wajjin mari'achuu jalqaban.
16 Akkanas jedhan; "Jara kana maal haa goonu?
Akka isaan dinqii guddaa hojjetan namni
Yerusaalem keessa jiraatu hundi ni beeka;
nus waan kana waakkachuu hin dandeenyu.
17 Garuu akka wanni kun hammana caalaa
uummata keessa hin babal'anneef nu akka jarri
kun si'achi maqaa kanaan nama tokkotti illee
hin dubbanne isaan of eeggachiisuu qabna."
18 Isaanis jara waamanii akka isaan gonkumaa
maqaa Yesuusiitiin hin dubbanne yookaan hin
barsiifne isaan ajajan. 19 Phexrosii fi Yohannis
garuu deebisanii akkana jedhan; "Qooda Waaqaa
isiniif ajajamuun fuula Waaqaa duratti akka
qajeelaa ta'ee fi akka hin ta'in mee isinuu
ilaalaa! 20 Nu waan arginee fi waan dhageenye
dubbachuu dhiisuu hin dandeenyuutii." 21
Isaanis erga ittuma fufanii doorsisanii booddee
jara gad dhiisan. Waan namoonni sababii
waan hojjetame sanaatiif Waaqa galateeffachaa
turaniifis akka itti jara adaban murteeffachuu
hin dandeenye. 22 Umuriin namicha karaa
dinqiitiin fayyifame sanaa waggaa afurtamaa
ol tureetii. 23 Phexrosii fi Yohannis yeroo
gad dhiifamanitti gara saba isaanii dhaqanii
waan luboonni hangafoonnii fi maanguddoonni
jedhaniin hundumaa isaanitti himan. 24
Isaanis yommuu waan kana dhaga'anitti
kadhannaadhaan sagalee isaanii tokkummaan
Waaqatti ol fuudhanii akkana jedhan; "Yaa
Gooftaa Waan Hundaa Olii, situ samii, lafa,
galaanaa fi waan isaan keessa jiru hunda
uume. 25 Ati Hafuura Qulqulluun karaa
afaan tajaajilaa kee abbaa keenya Daawitiitiin
akkana jettee dubbatteerta; "'Namoonni maaliif
akkanumaan mari'atu? Saboonnis maaliif waan
faayidaa hin qabne yaadu? 26 Mootonni
lafaa ka'anii, bulchitoonnis Gooftichaa fi
dibamaa isaatiin mormuuf walitti qabaman.' 27
Dhugumaan Heroodisii fi Phonxoos Phiilaaxoos
Namoota Ormaatii fi uummata Israa'el wajjin
hojjetaa kee isa qulqulluu, Yesuus isa ati
dibdetti mari'achuuf jedhanii magaalaa kana
keessatti walitti qabaman. 28 Isaanis waanuma
humnii fi fedhiin kee akka wanni kun ta'uuf
duraan dursanii murteessan sana hojjetan.
29 Yaa Gooftaa, egaa doorsisa isaanii ilaaliitii
akka garboonni kee ija jabinaan dubbii kee
dubbataniif dandeettii kenniif. 30 Nama fayyisuu
fi maqaa tajaajilaa kee qulqullichaa, maqaa
Yesuusiitiin mallattoo fi dinqii hojjechuuf
harka kee diriirfadhu." 31 Erga isaan Waaqa
kadhatanii booddee lafti isaan itti wal ga'an
sun ni sosochoote; isaan hundinuus hafuura
qulqulluudhaan guutamanii ija jabinaan dubbii
Waaqaa dubbatan. 32 Amantoonni hundinuus
garaa tokkoo fi yaada tokko qabu turan; waan
qaban hundas walumaan qoodachaa turan
malee namni tokko iyyuu akka waan qabeenyi
inni qabu kam iyyuu kan mataa isaa qofa ta'eetti
hin lakkoofne. 33 Ergamoonnis du'aa ka'uu
Gooftaa Yesuus humna guddaadhaan dhugaa
ba'aa turan; ayyaanni guddaanis hunduma
isaanii irra ture. 34 Rakkataan tokko iyyuu
isaan gidduu hin turre. Warri lafa yookaan
mana qaban hundinuu gurguranii maallaqa
fidanii, 35 miilla ergamootaa bira kaa'u turan;
maallaqni sunis nama rakkina qabu kamiif
iyyuu ni qoodama ture. 36 Yoosef namni
gosa Lewwii kan Qophiroositti dhalate, inni
ergamoonni Barnaabaas jedhaniin tokkos achi
ture. Barnaabaas jechuun "ilma jajjabinaa"
jechuu dha. 37 Innis lafa qotiisaa ofii isaa
gurguree horii isaa fidee miilla ergamootaa bira
kaa'e.

5 Namni Anaaniyaas jedhamu tokko niitii isaa
Safiiraa wajjin lafa gurgurate. 2 Innis utuma
niitiin isaa beektuu horii sana irraa gartokko
ofii isaatii hambifatee kan hafe immoo geessee
miilla ergamootaa bira kaa'e. 3 Phexros garuu
akkana jedhe; "Yaa Anaaniyaas, akka ati Hafuura
Qulqulluu sobdee horii lafa gurgurattee argate
irraa gartokko hambifattuuf seexanni maaliif
akkas garaa kee guute? 4 Lafti sun utuu hin
gurguramin iyyuu kan kee ture mitii? Erga
gurguramee booddees horiin sun harkuma kee
hin turree? Yoos akka ati waan akkasii gootu
maalitu si yaachise? Ati Waaqa sobde malee
nama hin sobne." 5 Anaaniyaasis yommuu waan
kana dhaga'etti kufee du'e. Warri waan kana

dhaga'an hundinuus sodaa guddaan qabaman.
6 Dargaggoonnis dhufanii, reeffa isaa kafanan;
gad baasaniis isa awwaalan. 7 Gara sa'aatii
sadii boodde niitiin isaa utuu waan ta'e hin
beekin dhuftee ol seente. 8 Phexrosis, "Gatiin
isin Anaaniyaas wajjin lafa gurgurattan sana
irraa argattan kanumaa? Mee natti himi!"
jedhee ishee gaafate. Isheenis, "Eeyyee kanuma"
jette. 9 Phexrosis, "Isin akkam Hafuura Gooftaa
qoruuf walii galuu dandeessan? Ilaa! miilli
warra dhirsa kee awwaalanii balbala dura
ga'eera; sis gad si baasu" jedheen. 10 Isheenis
yeruma sana miilla isaa jalatti lafa dhooftee
duute; dargaggoonni sunis ol seenanii reeffa
ishee argan; gad baasaniis dhirsa ishee biratti
ishee awwaalan. 11 Waldaan kiristaanaa hundi,
warri waan kana dhaga'an hundinuus sodaa
guddaan qabaman. 12 Ergamoonnis mallattoo
fi dinqii baay'ee uummata gidduutti hojjetan.
Amantoonni hundinuus iddoo gardaafoo
Solomoon jedhamutti walitti qabamu turan. 13
Warra hafan keessaa namni tokko iyyuu isaanitti
dabalamuuf ija hin jabaanne, uummanni garuu
akka malee isaan ulfeessa ture. 14 Hamma duraa
caalaas dhiironnii fi dubartoonni hedduun
Gooftaatti amananii amantootatti dabalaman.
15 Kanaafis akka yommuu Phexros achiin
darbutti gaaddiddumti isaa iyyuu isaan keessaa
tokko tokko irra bu'uuf jedhanii namoonni
dhukkubsattoota karaatti baasanii siree fi itillee
irra ciciibsan. 16 Namoonnis magaalaawwan
naannoo Yerusaalem jiran keessaa warra
dhukkubsatanii fi warra hafuura xuraa'aan
dhiphatan fidanii achitti wal ga'an; warri
geeffaman hundinuus ni fayyifaman. 17 Lubni
ol aanaanii fi miseensonni garee Saduuqotaa
warri isa wajjin turan hundinuu hinaaffaan
guutaman. 18 Isaanis ergamoota qabanii mana
hidhaa uummataa keessa buusan. 19 Garuu
ergamaan Gooftaa tokko halkaniin balbala
mana hidhaa banee gad isaan baase. 20
Innis, "Dhaqaa mana qulqullummaa keessa
dhadhaabadhaatii, dubbii jireenya haaraa
kana hunda isaa uummatatti himaa" jedheen.
21 Isaanis akkuma isaanitti himame sanatti
ganama barii mana qulqullummaa seenanii
uummata barsiisuu jalqaban. Lubni ol aanaanii
fi warri isa wajjin turan yommuu achi ga'anitti
waldaa Yihuudootaatii fi yaa'ii maanguddoota
Israa'el walitti waaman; akka ergamoota sana
fidaniifis mana hidhaatti namoota ergan. 22
Qondaaltonni ergaman sun garuu yommuu
mana hidhaa ga'anitti jara achitti hin arganne;
kanaafis deebi'anii, 23 "Mana hidhaa sana
isaa sirriitti qollofamee jiru, eegdotas, utuu
isaan balbala dura dhaabatanii jiranuu argine;
yeroo bannetti garuu nama tokko illee achi
keessatti hin arganne" jedhan. 24 Ajajaan
eegdota mana qulqullummaatii fi luboonni
hangafoonni yommuu oduu kana dhaga'anitti
dinqifachuudhaan waan jedhan wallaalanii,
"Maaltu dhalate immoo?" jedhan. 25 Yommus
namichi tokko dhufee, "Jarri isin mana hidhaatti
galchitan sun kunoo, mana qulqullummaa
keessa dhadhaabatanii uummata barsiisaa jiru!"
jedhe. 26 Kana irratti ajajaan sun qondaaltota
wajjin dhaqee ergamoota sana fide; isaanis
sababii uummanni dhagaan nu tuma jedhanii
sodaataniif humnatti hin fayyadamne. 27
Ergamootas fidanii, akka lubni ol aanaan isaan
qoruuf fuula yaa'ii Yihuudootaa dura isaan
dhadhaabachiisan. 28 Lubichi ol aanaanis,
"Nu akka isin maqaa kanaan hin barsiisne
jabeessinee isin ajajnee turre; isin garuu barsiisa
keessaniin Yerusaalem guuttaniirtu; akka nu
itti gaafatamtoota dhiiga namicha kanaa taanu
nu gochuu barbaaddu" jedhe. 29 Phexrosii
fi ergamoonni kaan garuu akkana jedhanii
deebisan; "Nu namaaf ajajamuu irra Waaqaaf
ajajamuu qabna! 30 Yesuus isa isin fannoo
irratti fanniftanii ajjeeftan sana Waaqni abbootii
keenyaa warra du'an keessaa isa kaaseera. 31
Waaqni akka inni Israa'eliif qalbii jijjiirrachuu
fi dhiifama cubbuu kennuuf jedhee bulchaa fi
Fayyisaa godhee mirga ofiitti ol ol isa qabe. 32
Nu dhuga baatota waan kanaa ti; akkasumas
Hafuurri Qulqulluun Waaqni warra isaaf
ajajamaniif kenne sun dhuga ba'aa waan kanaa
ti." 33 Isaanis yommuu waan kana dhaga'anitti
akka malee aariidhaan guggubatanii ergamoota

ajjeesuuf mari'atan. 34 Fariisichi Gamaaliyaal
jedhamu, barsiisaan seeraa kan namni hundi
kabaju tokko garuu waldaa Yihuudootaa keessa
dhaabatee akka ergamoonni sun yeroof gad
baafaman ajaje. 35 Innis akkana isaaniin
jedhe; "Yaa namoota Israa'el, waan jara kana
gochuuf deemtan keessatti of eeggadhaa. 36
Bara dheeraan dura Toyidaas akka waan nama
guddaa ta'eetti of ilaalee kaanaan namoonni
gara dhibba afuriitti hedaman isa faana bu'an;
inni ni ajjeefame; duuka buutonni isaa ni
bittinneeffaman; akkasumaan badanis. 37
Namicha kana booddee immoo Yihuudaan,
namni Galiilaa bara lakkoobsa sabaa keessa ka'ee
nama baay'ee ofitti kutate; innis ni ajjeefame;
warri isa faana bu'anis ni bittinnaa'an. 38
Kanaafuu dubbii kana keessatti ani isinittin
hima; namoota kana gad dhiisaa! Haa deemani!
Mariin isaanii yookaan hojiin isaanii kun yoo
waan nama irraa dhufe ta'e ni bada. 39 Yoo waan
Waaqa irraa dhufe ta'e garuu jara kana dhowwuu
hin dandeessan; isin mataan keessan iyyuu
akka utuu Waaqaan wal loltanuu hin argamne
of eeggadhaa!" 40 Isaanis gorsa isaa fudhatan;
ergamoota sanas ol waamanii garafan; akka
isaan maqaa Yesuusiitiin waa hin dubbannes
ajajanii gad isaan dhiisan. 41 Ergamoonnis akka
maqaa sanaaf jedhanii qaana'aniif waan ga'umsa
argataniif akka malee gammadaa fuula waldaa
duraa deeman. 42 Isaanis guyyuma guyyaan
mana qulqullummaatti, mana namaattis utuu
gargar hin kutin akka Yesuus Kiristoos ta'e
barsiisaa, lallabaas turan.

6 Bara sana keessa yommuu baay'inni
barattootaa dabalamaa deemetti
Yihuudoonni Giriikota keessa jiraatan
Ibrootatti guunguman; haadhonni hiyyeessaa
Yihuudootaa nyaata guyyaa guyyaan hiramu
keessatti hacuucamanii turaniitii. 2 Kanaaf
ergamoonni kudha lamaan barattoota hunda
walitti qabanii akkana jedhaniin; "Maaddii
tajaajiluuf jennee dubbii Waaqaa barsiisuu
dhiisuun nuuf qajeelaa miti. 3 Kanaaf yaa
obboloota isin namoota maqaa gaarii qaban
kanneen Hafuura Qulqulluu fi ogummaan
guutaman torba gidduu keessanii filadhaa.
Nus itti gaafatama kana isaanitti kenninee, 4
Waaqa kadhachuu fi dubbii isaa barsiisuutti
jabaannaa." 5 Wanni isaan jedhanis tuuta
sana hunda gammachiise. Isaanis Isxifaanos
namicha amantii fi Hafuura Qulqulluudhaan
guutame tokko, akkasumas Fiiliphoosii fi
Phirookoroosin, Niiqaaroonaa fi Xiimoonaa,
Pharmeenaa fi Niqoolaas namicha Anxookiiyaa
isa amantii Yihuudootaatti gale sana filatan.
6 Isaanis jara kana fuula ergamootaa dura
dhaaban; ergamoonnis Waaqa kadhataniifii
harka isaan irra kaa'an. 7 Dubbiin Waaqaa ni
babal'ate; baay'inni barattootaas Yerusaalem
keessatti akka malee dabalame; luboonni
hedduun amantii kanaaf ajajaman. 8 Isxifaanos
ayyaanaa fi humna Waaqaatiin guutamee dinqii
fi mallattoo gurguddaa namoota gidduutti
hojjette. 9 Miseensonni mana sagadaa warra,
"Namoota bilisooman" jedhamanii, jechuunis
Yihuudoonni Qareenaa fi Iskindiriyaadhaa
dhufan akkasumas Yihuudoonni Kiilqiyaa fi
Asiyaadhaa dhufan tokko tokko Isxifaanosiin
mormuu jalqaban. 10 Isaan garuu ogummaa
isaa yookaan Hafuura Qulqulluu inni ittiin
dubbatu sanaan mormuu hin dandeenye. 11
Kanaafuu akka isaan, "Nu utuu Isxifaanos
Musee fi Waaqa irratti dubbii arrabsoo
dubbatuu dhageenyeerra" jedhaniif dhoksaan
namoota tokko tokko sossobatan. 12 Isaanis
uummata, maanguddootaa fi barsiistota seeraa
kakaasan. Isxifaanosiinis qabanii fuula waldaa
Yihuudootaa duratti isa dhi'eessan. 13 Dhuga
baatota sobduus qopheeffatan; isaanis akkana
jedhan; "Namichi kun iddoo qulqulluu kanaa fi
seeraan mormuu takkumaa hin dhiifne. 14 Nu
isaa, 'Yesuus namni Naazreeti kun iddoo kana
ni diiga; seera Museen nuu kennes ni geeddara'
jedhu dhageenyeerra." 15 Warri waldaa sana
keessa turan hundi ija babaasanii Isxifaanosin
ilaalanii akka fuuli isaa akkuma fuula ergamaa
Waaqaa ta'e argan.

7 Lubni ol aanaanis, "Wanni kun dhugumaa?"
jedhee isa gaafate. 2 Innis akkana jedhee
deebise; "Yaa obbolootaa fi yaa abbootii, mee

na dhaga'aa! Waaqni ulfinaa, yeroo abbaan
keenya Abrahaam Mesophotaamiyaa turetti,
utuu inni biyya Kaaraan hin dhaqin isatti
mul'ate. 3 Waaqnis, 'Biyya keetii fi saba kee
dhiisiitii gara biyya ani si argisiisuu dhaqi'
jedheen. 4 "Innis biyya Kaldootaatii ba'ee
dhaqee Kaaraan keessa jiraate. Erga abbaan
isaa du'e immoo Waaqni achii isa baasee biyya
isin amma keessa jiraattan kanatti isa erge. 5
Ta'us Waaqni dhaala tokko illee, lafa taakkuu
tokkittii illee biyya sana keessatti hin kennineef;
garuu Waaqni akka Abrahaamii fi sanyii isaa
warra isaan booddeetiif biyya sana akkuma
qabeenyaatti kennuuf waadaa galeef. Abrahaam
yeroo sana ijoollee tokko illee hin qabu ture.
6 Waaqni akkana jedhee karaa kanaan isatti
dubbate; 'Sanyiin kee biyya kan isaa hin ta'in
keessatti alagaa ta'a; waggaa dhibba afuris
ni garboomfama; ni cunqurfamas.' 7 Waaqni
akkana jedhe; 'Ani garuu saba isaan akkuma
garbootaatti tajaajilan sana nan adaba; ergasii
immoo isaan biyya sanaa ba'anii lafa kanatti
na waaqeffatu.' 8 Waaqnis kakuu dhagna
qabaa Abrahaamiif kenne; Abrahaamis abbaa
Yisihaaq ta'ee guyyaa saddeettaffaatti dhagna
isa qabe; Yisihaaqis ergasii abbaa Yaaqoob
ta'e; Yaaqoob immoo abbaa abbootii gosoota
kudha lamaanii ta'e. 9 "Abbootiin sunis waan
Yoosefitti hinaafaniif akka inni biyya Gibxitti
garba ta'uuf isa gurguran; Waaqni garuu isa
wajjin ture; 10 rakkina isaa hunda keessaa isa
baase; Waaqnis fuula Fara'oon mooticha Gibxi
duratti ulfinaa fi ogummaa Yoosefiif kenne;
Fara'oonis biyya Gibxii fi mana mootummaa
isaa hunda irratti bulchaa isa godhe. 11
"Baruma sana biyya Gibxii fi biyya Kana'aan
hundatti beelli bu'ee rakkina guddaa fide;
abbootiin keenyas waan nyaatan tokko illee
argachuu hin dandeenye. 12 Yaaqoobis akka
Gibxi keessa midhaan jiru dhageenyaan yeroo
jalqabaatiif abbootii keenya achi erge. 13 Imala
isaanii lammaffaa irrattis Yoosef eenyummaa
isaa obboloota isaatti hime; Fara'oonis waa'ee
obboloota Yoosef beeke. 14 Yoosefis ergasii
nama ergee abbaa isaa Yaaqoobii fi maatii
isaa hunda jechuunis walumatti qabaatti nama
75 waamsise. 15 Yaaqoobis Gibxitti gad bu'e;
innis, abbootiin keenyas achitti du'an. 16 Reeffi
isaaniis Sheekemitti geeffamee lafa awwaalaa
kan Abrahaam ijoollee Hamoori irraa horii
wayiitiin bitee ture sanatti awwaalame. 17
"Akkuma yeroon waadaa Waaqni Abrahaamiif
gale sun itti raawwatamu dhi'aachaa dhufeen
baay'inni saba keenyaa Gibxi keessatti akka
malee guddate. 18 Ergasii 'Mootiin waa'ee Yoosef
hin beekin haaraan tokko bulchaa Gibxi ta'e.' 19
Innis akka malee saba keenya cunqurse; abbootii
keenyas akka daa'imman isaanii dhumaniif
akka isaan gad gatan dirqisiise. 20 "Yeroon
Museen dhalates yeruma kana ture; innis fuula
Waaqaa duratti miidhagaa ture; ji'a sadiifis
mana abbaa isaatti kunuunfamee guddate. 21
Yommuu inni alatti gatametti intalli Fara'oon
fudhattee akka ilma isheetti isa guddifatte. 22
Museen ogummaa warra Gibxi hunda barate;
innis dubbii isaatii fi hojii isaatiin jabaa ture.
23 "Museen yommuu umuriin isaa waggaa
40 guutetti dhaqee obboloota isaa ijoollee
Israa'el ilaaluu murteesse. 24 Museenis utuu
namni Gibxi tokko nama isaanii tokko miidhuu
arge. Kanaafis nama isaanii gargaaruu dhaqee
namicha Gibxi sana ajjeesuun haaloo baaseef.
25 Museen waan sabni isaa akka Waaqni karaa
isaatiin saba Israa'el furu hubatu se'ee ture;
sabni sun garuu hin hubanne. 26 Guyyaa itti
aanutti immoo utuu namoonni Israa'el lama
wal lolanuu itti dhufee, 'Jarana, isin obboloota
walii ti; yoos maaliif wal miitu ree?' jedhee
walitti araarsuu yaale. 27 "Namichi hiriyaa
isaa miidhaa ture sun garuu Musee achi of
irraa darbatee akkana jedhe; 'Eenyutu nurratti
bulchaa fi abbaa murtii si godhe? 28 Akkuma
kaleessa namicha Gibxi ajjeefte sana ana illee
ajjeesuu barbaaddaa?' 29 Museenis waan kana
dhageenyaan biyya Midiyaanitti baqatee galtuu
ta'ee achi jiraate; achittis ilmaan lama dhalche.
30 "Erga waggaan afurtamni darbee booddees
ergamaan Waaqaa tokko gammoojjii naannoo
Tulluu Siinaa keessatti daggala boba'u keessaa
arraba ibiddaa keessaan Museetti mul'ate. 31

Innis waan kana arginaan waan arge sana dinqifate. Yommuu ilaaluuf itti dhi'aatettis sagalee Gooftaa dhaga'e. 32 Sagaleen sunis, 'Ani Waaqa abbootii keetii, Waaqa Abrahaam, kan Yisihaaqii fi kan Yaaqoob' jedheen. Museenis ni hollate; ilaaluus ni sodaate. 33 "Gooftaan immoo akkana jedheen; 'Sababii iddoon ati dhaabatu kun qulqulluu ta'eef kophee kee baafadhu. 34 Ani akka sabni koo biyya Gibxi keessatti cunqurfamaa jiru dhugumaan argeera; boo'icha isaaniis dhaga'ee isaan bilisoomsuuf jedhee gad bu'eera; egaa kottu Gibxittin deebisee si ergaatii.' 35 "Namni isaan, 'Eenyutu bulchaa fi abbaa murtii si godhe?' jedhanii tuffatan sun Museedhuma kana. Isas Waaqni akka inni bulchaa fi furaa isaanii ta'uuf harka ergamaa Waaqaa kan daggala keessaan isatti mul'ate sanaatiin erge. 36 Innis Gibxi keessatti, galaana diimaa irratti akkasumas waggaa 40 gammoojjii keessatti dinqii fi mallattoo hojjechaa Gibxi keessaa isaan baase. 37 "Museen kun isuma saba Israa'eliitiin, 'Waaqni sabuma keessan keessaa raajii akka kootii tokko isinii kaasa' jedhe sanaa dha. 38 Innis, Ergamaa Waaqaa kan Tulluu Siinaa irratti isatti dubbate sanaa fi abbootii keenya wajjin gammoojjii keessatti waldaa keessa ture; dubbii jiraataas nutti kennuuf fudhate. 39 "Abbootiin keenya garuu isaaf ajajamuu didan; qooda ajajamuu isa tuffatanii garaa isaaniitiinis gara Gibxitti deebi'an. 40 Arooniinis, 'Waaqota nu dura deeman nuu tolchi; Museen Gibxii nu baase sun maal akka ta'e hin beeknuutii!' jedhan. 41 Yeroon isaan Waaqa tolfamaa bifa jabbiitiin qopheeffatanis baruma sana; isaanis Waaqa sanaaf aarsaa dhi'eessanii waanuma harka isaaniitiin tolfame sanaaf ayyaana ulfinaa ayyaaneffatan. 42 Waaqni garuu isaan irraa garagalee akka isaan humnoota samii irraa waaqeffataniif isaan dhiise. Kunis waan kitaaba raajotaa keessatti barreeffame sanaan wal fakkaata; innis akkana jedha; "'Yaa mana Israa'el isin waggaa afurtama gammoojjii keessatti takkumaa aarsaa fi kennaa naaf fiddaniirtuu? 43 Isin fakkii waaqota waaqeffachuuf tolfattanii jechuunis dunkaana Moolekiitii fi urjii waaqa keessan Reefaan ol qabdaniirtu. Kanaafuu ani biyya Baabiloniin gamaattin isin ari'a.' 44 "Abbootiin keenya gammoojjii keessatti dunkaana dhuga ba'umsaa of biraa qabu turan. Dunkaanni sunis akkuma Waaqni akka Museen akkuma bifa arge sanaatti hojjetuuf isa qajeelchetti hojjetamee ture. 45 Abbootiin keenyas dunkaanicha fudhatanii biyya saba Waaqni isaan duraa ari'ee baase sanaatti Iyyaasuu wajjin galan; dunkaanni sun hamma bara Daawitiitti biyya sana ture. 46 Daawitis fuula Waaqaa duratti fudhatama argatee Waaqa Yaaqoobiitiif mana jireenyaa ijaaruuf kadhate. 47 Garuu kan mana sana ijaareef Solomoon ture. 48 "Ta'us Waaqni Waan Hundaa Olii mana harki namaa ijaare keessa hin jiraatu; kunis akkuma raajichi akkana jedhee dubbatee dha: 49 "'Samiin teessoo koo ti; laftis ejjeta miilla kootii ti. Yoos isin mana akkamii naaf ijaartu ree? jedha Gooftaan. Yookaan lafti boqonnaa kootii eessa ta'a? 50 Waan kana hunda harki koo hin hojjennee?' 51 "Yaa namoota mata jabeeyyii nana! garaan keessan hin amanu; gurri keessanis hin dhaga'u! Isin yeroo hunda Hafuura Qulqulluun mormitu; akkuma abbootiin keessan godhan sana isinis gootu. 52 Raajiin abbootiin keessan hin ari'atin tokko iyyuu jiraa? Isaan warra duraan dursanii dhufaatii isa qajeelaa sanaa himan illee ni ajjeesan; isinis amma isa dabarsitanii kennitanii ajjeeftaniirtu; 53 warri karaa ergamoota Waaqaatiin seera fudhattanii seera sanaaf ajajamuu diddanis isinuma." 54 Isaanis yommuu waan kana dhaga'anitti aariin guggubatanii isatti ciniinnatan. 55 Isxifaanos garuu Hafuura Qulqulluun guutamee gara samii ol ilaalee ulfina Waaqaatii fi Yesuusinis isaa mirga Waaqaa dhaabatee jiru arge. 56 Innis, "Ani kunoo samiin banamee, Ilma Namaas isaa mirga Waaqaa dhaabatee jiru nan arga" jedhe. 57 Kana irratti isaan hundi gurra isaanii qabatanii sagalee guddaan iyyaa isatti girrisan. 58 Magaalaa keessaas gad isa baasanii dhagaan isa tumuu jalqaban. Yeroo sana dhuga baatonni uffata isaanii miilla dargaggeessa Saa'ol jedhamu tokkoo jala kaa'atan. 59

Isxifaanosis utuu isaan dhagaan isa tumaa
jiranuu, “Yaa Gooftaa Yesuus, hafuura koo
fudhadhu” jedhee kadhate. 60 Jilbeenfatees
sagalee guddaadhaan, “Yaa Gooftaa, cubbuu
kana isaanitti hin lakkaa’in!” jedhee iyye; innis
erga waan kana dubbatee booddee ni du’e.

8 Saa’olis ajjeefamuu Isxifaanos irratti
namootaan walii galee ture. Guyyuma sana
waldaa Kiristaanaa ishee Yerusaalem jirtutti
ari’atamni guddaan ka’e; ergamoota malee warri
kaan hundinuu biyya Yihuudaatii fi Samaariyaa
hunda keessa bibittinnaa’an. 2 Namoonni Waaqa
sodaatanis Isxifaanosin awwaalan; boo’icha
guddaas boo’aniif. 3 Saa’ol garuu waldaa
kiristaanaa balleessuu jalqabe; innis mana tokko
irraa gara mana biraa dhaqee dhiiraa fi dubartii
lafa irra harkisee mana hidhaatti galchaa
ture. 4 Warri bittinnaa’an sun lafa dhaqan
hundatti dubbii sana lallaban. 5 Fiiliphoosis gara
magaalaa Samaariyaa tokkootti gad bu’ee achitti
Kiristoos lallabe. 6 Namoonni sunis yommuu
waan Fiiliphoos dubbatu dhaga’anii dinqii inni
hojjetu arganitti hundi isaanii qalbeeffatanii
isa dhaga’an. 7 Hafuurri xuraa’aanis sagalee
guddaan iyyee nama hedduu keessaa ba’e;
warri laamsha’anii fi warri naafatan baay’eenis
ni fayyan. 8 Kanaafis gammachuu guddaatu
magaalaa sana keessatti ta’e. 9 Garuu yeroo
sanaan dura namichi Simoon jedhamu tokko
magaalaa sana keessatti falfala hojjetee namoota
Samaariyaa hunda dinqisiisaa ture; innis akka
waan nama guddaa ta’eetti of hedaa ture. 10
Namoonni hundinuu xinnaa guddaan qalbii
isaanii gara isaatti deebifatanii, “Namichi kun
humna Waaqaa isa ‘humna guddaa’ jedhamu
sanaa dha” jedhanii isa saadan. 11 Namoonni
sunis sababii inni yeroo dheeraa falfala isaatiin
isaan dinqisiiseef qalbii isaanii gara isaatti
deebifatan. 12 Garuu yommuu Fiiliphoos
wangeela waa’ee mootummaa Waaqaatii fi
maqaa Yesuus Kiristoos lallabetti amananii
dhiiraa dubartiin cuuphaman. 13 Simoon
mataan isaa iyyuu amanee cuuphame. Innis
mallattoo fi dinqii arge sana dinqifachaa
Fiiliphoos wajjin deeme. 14 Ergamoonni
Yerusaalem turan akka warri Samaariyaa
dubbii Waaqaa fudhatan dhaga’anii Phexrosii
fi Yohannisin isaanitti ergan. 15 Ergamoonni
sunis yommuu achi ga’anitti akka isaan Hafuura
Qulqulluu argataniif ni kadhataniif; 16 Hafuuri
Qulqulluun isaan keessaa nama tokko irra illee
hin buune tureetii; isaan maqaa Gooftaa Yesuus
qofaan cuuphamanii turan. 17 Phexrosii fi
Yohannis harka isaanii jara sana irra kakaa’an;
isaanis Hafuura Qulqulluu argatan. 18 Simoon
falfaltichis akka yeroo ergamoonni harka
isaanii nama irra kaa’an Hafuurri Qulqulluun
namaa kennamu arginaan ergamootaaf horii
kennee, 19 “Akka namni ani harka irra kaa’u
hundi Hafuura Qulqulluu argatuuf dandeettii
kana anaaf illee kennaa” jedheen. 20 Phexros
garuu akkana jedhee deebiseef; “Sababii ati
kennaa Waaqaa waan horiin bitachuu dandeessu
seeteef horiin kee suma wajjin haa badu!
21 Garaan kee fuula Waaqaa duratti waan
qajeelaa hin ta’iniif ati tajaajila kana keessatti
qooda yookaan carraa hin qabdu. 22 Kanaaf
hammina kee kana irraa deebi’iitii gooftaa
kadhadhu; inni yaada garaa keetii kana siif
dhiisa ta’aatii. 23 Ani akka ati yaada hadhaa’aan
guutamtee fi akka ati garbicha cubbuu taate
nan arga.” 24 Simoonis, “Akka wanni isin
jettan kun tokko iyyuu narra hin geenyeef
Gooftaa naa kadhadhaa” jedhee deebise. 25
Phexrosii fi Yohannis erga dhugaa ba’anii
dubbii Gooftaas labsanii booddee gandoota
Samaariyaa hedduu keessatti wangeela lallabaa
Yerusaalemitti deebi’an. 26 Ergamaan Gooftaa
tokko Fiiliphoosiin, “Ka’iitii karaa Kibbaatiin
gara daandii Yerusaalemii ba’ee Gaazaatti
gad bu’u sanaa dhaqi” jedhe; daandiin sunis
daandii gammoojjii ti. 27 Innis ka’ee deeme;
karaa isaa irrattis xu’aashii Itoophiyaa tokko
jechuunis qondaalticha Kandakee mootittii
saba Itoophiyaa kan qabeenya ishee hunda
irratti itti gaafatamaa ta’e arge; qondaalli sun
sagaduuf jedhee Yerusaalem dhaqee ture. 28
Innis yeroo biyya isaatti deebi’u gaarii isaa irra
taa’ee kitaaba Isaayyaas raajichaa dubbifachaa
ture. 29 Hafuurri Qulqulluunis Fiiliphoosiin,

“Dhaqiitii gaarii sanatti dhi’aadhu” jedhe. 30
Fiiliphoosis gaarii sanatti fiigee utuu namichi
sun kitaaba Isaayyaas raajichaa dubbifatuu
dhaga’ee, “Ati waan dubbiftu kana ni hubattaa?”
jedhee gaafate. 31 Namichis, “Yoo namni naa hin
ibsin ani akkamiin hubachuu danda’a?” jedhe.
Innis akka Fiiliphoos ol ba’ee isa bira taa’uuf
waammate. 32 Kutaan kitaabaa kan xu’aashiin
sun dubbisaa ture isa kana: “Inni akkuma hoolaa
iddoo qalmaatti geeffamee, yookaan akkuma
ilmoo hoolaa kan fuula nama rifeensa irraa
murmuruu duratti cal’isuu akkasuma afaan isaa
hin saaqqanne. 33 Inni cunqurfamuu isaatiin
murtii qajeelaa dhowwatame; eenyutu waa’ee
sanyii isaa dubbachuu danda’a? Jireenyi isaa
lafa irraa fudhatameeraatii.” 34 Xu’aashiin
sunis Fiiliphoosiin, “Raajiin sun waa’ee eenyuu
dubbata? Waa’ee mataa isaa moo waa’ee
nama biraa ti? Maaloo mee natti himi!”
jedhee gaafate. 35 Fiiliphoosis kutaadhuma
kitaabaa sanaan afaan saaqatee oduu gaarii
waa’ee Yesuus isatti hime. 36 Isaanis utuu
karaa deemanuu bishaanitti ba’an; xu’aashiin
sunis, “Kunoo bishaan as jira; yoos maaltu
cuuphamuu na dhowwa ree?” jedheen. [
37 Fiiliphoosis, “Ati yoo garaa kee guutuun
amante cuuphamuu ni dandeessa” jedheen.
Namichis deebisee, “Akka Yesuus Kiristoos
ilma Waaqaa ta’e ani nan amana” jedhe.]
38 Innis akka gaariin sun dhaabatu ajaje;
isaan lamaanuu dhaqanii bishaan seenan;
Fiiliphoosis isa cuuphe. 39 Yommuu isaan
bishaan keessaa ba’anittis Hafuurri Gooftaa
Fiiliphoosin fudhate; xu’aashiin sunis ergasii
isa hin argine; garuu gammadaa karaa isaa itti
fufe. 40 Fiiliphoos immoo Azooxoonitti argame;
innis hamma Qiisaariyaa ga’utti magaalaawwan
hunda keessatti wangeela lallabaa darbe.

9 Gidduudhuma sana Saa’ol barattoota Gooftaa
ajjeesuuf dhaadachaa gara luba ol aanaa
dhaqee, 2 nama karaa kana irra jiru kam
iyyuu dhiiras dubartiis yoo argate akka hidhee
Yerusaalemitti geessuuf akka lubni sun gara
manneen sagadaa kanneen Damaasqoo jiraniitti
xalayaawwan isaaf barreessuuf isa kadhate. 3
Utuu inni deemaa jiruu akkuma Damaasqootti
dhi’aateen akkuma tasaa ifni tokko samii irraa
naannoo isaatti balaqqise. 4 Innis lafatti kufee
sagalee, “Yaa Saa’ol, Yaa Saa’ol, ati maaliif na
ari’atta?” isaan jedhu tokko dhaga’e. 5 Saa’olis,
“Yaa Gooftaa, ati eenyu?” jedhee gaafate. Innis
akkana jedhee deebiseef; “Ani Yesuus isa ati
ari’attuu dha. Arfii wayii dhiituun suma miidha.
6 Amma ka’ii magaalaa seeni; wanni ati gootu
sitti himamaatii” jedheen. 7 Namoonni Saa’ol
wajjin deemaa turanis waan dubbatan dhabanii
dhadhaabatan; isaanis sagalee dhaga’an malee
nama tokko illee hin argine. 8 Saa’olis lafaa
ka’e; innis yommuu iji isaa banametti homaa
arguu hin dandeenye; isaanis harka isaa qabanii
Damaasqootti isa geessan. 9 Iji isaas Guyyaa
sadii guutuu arguu hin dandeenye; innis homaa
hin nyaanne; homaas hin dhugne. 10 Damaasqoo
keessa barataa Anaaniyaas jedhamu tokkotu
ture. Gooftaanis mul’ataan, “Yaa Anaaniyaas!”
jedhee isa waame. Innis, “Yaa Gooftaa, kunoo
ani asin jira” jedhee deebise. 11 Gooftaanis
akkana jedheen; “Ka’ii gara daandii ‘Qajeelaa’
jedhamu sanaa mana Yihuudaa dhaqiitii nama
Saa’ol jedhamu kan Xarseesii dhufe tokko
iyyaafadhu; inni kadhannaa irra jiraatii. 12
Saa’olis nama Anaaniyaas jedhamu tokko isaa
dhufee akka agartuun isaa deebi’uufiif harka
isa irra kaa’u mul’ataan arge.” 13 Anaaniyaasis
deebisee akkana jedhe; “Yaa Gooftaa, ani
waa’ee namicha kanaa, miidhaa inni qulqulloota
kee warra Yerusaalem jiraatan irratti hojjete
hundumaa dhaga’eera. 14 Ammas warra maqaa
kee waammatan hunda hidhuuf jedhee luboota
hangafoota irraa aangoo fudhatee dhufeera.”
15 Gooftaan garuu Anaaniyaasiin akkana jedhe;
“Namichi kun mi’a koo kan ani akka inni
namoota Ormaatii fi mootota isaanii duratti,
saba Israa’el durattis maqaa koo baatuuf jedhee
filadhe waan ta’eef ka’ii dhaqi! 16 Ani akka
inni maqaa kootiif jedhee rakkachuu qabu
isattin argisiisa.” 17 Anaaniyaasis dhaqee mana
sana seene. Harka isaas Saa’ol irra kaa’ee,
“Yaa obboleessa koo Saa’ol, Gooftaa Yesuus
inni utuu ati as dhuftuu karaa irratti sitti

mul'ate sun akka ati argituu fi akka ati Hafuura
Qulqulluun guutamtuuf na ergeera" jedhe. 18
Yommusuma wanni akka qolaa ija Saa'ol irraa
harca'e; inni ammas arguu danda'e. Ka'ees
cuuphame. 19 Nyaatas nyaatee jajjabaate. Saa'ol
bultii gabaabduudhaaf barattoota Damaasqoo
jiran bira bubbule. 20 Innis akka Yesuus
ilma Waaqaa ta'e yeruma sana manneen
sagadaa keessatti lallabuu jalqabe. 21 Warri isa
dhaga'an hundinuus dinqifatanii akkana jedhan;
"Namichi kun isuma Yerusaalem keessatti
warra maqaa kana waammatan balleesse sana
mitii? Ammas hidhee luboota hangafootatti
isaan geessuuf dhufe mitii?" 22 Saa'ol garuu
ittuma jabaachaa deeme; innis akka Yesuus kun
Kiristoos ta'e mirkaneessuudhaan Yihuudoota
Damaasqoo keessa jiraatan afaan qabachiise.
23 Erga guyyaan hedduun darbee booddees
Yihuudoonni isa ajjeesuuf mari'atan. 24 Saa'ol
garuu marii isaanii kana beeke; isaanis isa
ajjeesuuf jedhanii halkanii guyyaa balbala
magaalaa sanaa jabeessanii eegaa turan. 25
Barattoonni isaa garuu halkaniin fuudhanii
guuboodhaan dallaa irraan dabarsanii gad isa
buusan. 26 Innis yommuu gara Yerusaalem
dhufetti barattootatti dabalamuu yaale; isaanis
waan barataa ta'uu isaa hin amaniniif hundi
isaanii isa sodaatan. 27 Barnaabaas immoo
fuudhee ergamootatti isa geesse; akka Saa'ol itti
karaatti gooftaa arge, akka itti gooftaan isatti
dubbatee fi akka inni sodaa malee Damaasqoo
keessatti maqaa Yesuusiitiin lallabe isaanitti
hime. 28 Saa'olis isaan wajjin jiraatee Yerusaalem
keessa sodaa malee ba'ee galaa ture; maqaa
Gooftaatiinis ija jabinaan lallabe. 29 Yihuudoota
Giriikota keessa jiraatan wajjinis dubbachaa
isaaniinis morkachaa ture; isaan garuu isa
ajjeesuu barbaadan. 30 Obboloonnis yommuu
waan kana beekanitti fuudhanii Qiisaariyaatti
gad isa buusan; gara Xarsees isa ergan.
31 Kanaafis waldaan kiristaanaa Yihuudaa,
Galiilaa fi Samaariyaa keessa jirtu guutummaatti
nagaa argatte; ni cimtes. Isheenis Hafuura
Qulqulluudhaan jajjabaatee sodaa Gooftaatiin
jiraachuudhaan baay'inaan guddachaa deemte.
32 Phexros utuu biyya sana keessa naanna'aa
jiruu qulqulloota Liidaa keessa jiraatan ilaaluuf
gad bu'e. 33 Achittis namicha laamsha'aa
Eeniyaa jedhamu kan waggaa saddeeti siree
irratti hafee ture tokko arge. 34 Phexrosis,
"Yaa Eeniyaa, Yesuus Kiristoos si fayyisa;
ka'iitii siree kee afadhu" jedheen. Eeniyaanis
yommusuma ka'e. 35 Namoonni Liidaa fi
Shaaroon keessa jiraatan hundinuu isa arganii
Gooftaatti deebi'an. 36 Yoophee keessas barattuu
Xaabiitaa jedhamtu tokkotu ture; Xaabiitaa
jechuun Doorqaa jechuu dha. Isheenis yeroo
hunda waan gaarii hojjetti; hiyyeeyyiis ni
gargaarti turte. 37 Isheenis baruma sana keessa
dhukkubsattee duute; reeffa ishees dhiqanii
kutaa darbii tokko keessa kaa'an. 38 Liidaan kun
Yoopheetti dhi'oo turte; barattoonnis yommuu
akka Phexros Liidaa jiru dhaga'anitti nama
lama isatti erganii, "Maaloo dafii nu bira ga'i!"
jedhanii isa kadhatan. 39 Phexrosis ka'ee isaan
wajjin deeme; akkuma inni achi ga'eenis gara
kutaa darbii sanaatti isa geessan. Haadhonni
hiyyeessaa hundinuu isa bira dhaabatanii kootii
fi wayyaa biraa kan Doorqaan yeroo isaan
wajjin turte hojjette sana isatti argisiisanii
boo'aa turan. 40 Phexrosis hunda isaanii gad
baasee jilbeenfatee Waaqa kadhate; reeffa
sanattis garagalee, "Xaabiitaa ka'i!" jedhe.
Isheenis ija ishee banattee Phexrosin argite;
kaatees ni teesse. 41 Innis harka qabee ishee
kaase; amantootaa fi haadhota hiyyeessaa
waamee jiraattuu taatee isaan fuuldura dhaabe.
42 Kunis Yoophee hunda keessatti beekame;
namoonni baay'eenis Gooftaatti amanan. 43
Phexrosis Yoophee keessa gogaa duugduu
Simoon jedhamu tokko bira guyyaa hedduu
ture.

10 Namichi Qorneelewoos jedhamu tokko
Qiisaariyaa keessa ture; innis kutaa,
"Humna waraana Iixaaliyaa" jedhamu keessatti
ajajaa dhibbaa ture. 2 Qorneelewoosii fi maatiin
isaa hundinuu warra Waaqaaf bulanii fi warra
Waaqa sodaatan turan; innis warra rakkataniif
arjummaadhaan kenna ture; yeroo hundas
Waaqa kadhata ture. 3 Innis gaafa tokko

ergamaa Waaqaa tokko isaa gara isaa dhufee,
“Yaa Qorneelewoos!” jedhuun guyyaa keessaa
gara sa’aatii sagaliitti ifaan ifatti mul’ataan
arge. 4 Qorneelewoosis sodaan ija babaasee
isa ilaalee, “Yaa Gooftaa, maal barbaadda?”
jedhee gaafate. Ergamaan Waaqaa sun immoo
akkana jedhee deebise; “Kadhannaa keetii fi
kennaan ati hiyyeeyyiidhaaf kennitu aarsaa
yaadachaa ta’ee fuula Waaqaa duratti ol ba’eera.
5 Amma Yoopheetti nama ergiitii Simoon isa
Phexros jedhamu sana as fichisiisi. 6 Innis
namicha gogaa duugu kan Simoon jedhamu
kan manni isaa qarqara galaanaatti argamu
tokko bira jira.” 7 Qorneelewoosis yommuu
ergamaan Waaqaa kan isatti dubbate sun
deemetti tajaajiltoota isaa keessaa nama lama,
warra isa eegan keessaa immoo loltuu Waaqaaf
bulu tokko waamee, 8 waan kana hunda
itti himee Yoopheetti isaan erge. 9 Guyyaa
itti aanuttis utuu warri ergaman sun karaa
jiranuu, yeroo isaan magaalaatti dhi’aatanitti
Phexros gara sa’aatii ja’aatti kadhannaaf bantii
manaatti ol ba’e. 10 Innis beela’ee waan nyaatu
barbaade; utuu isaan qopheessaafii jiranuus
akka waan yaadaan fudhatamee ta’e. 11 Samii
banamee fi waan akka wayyaa bal’aa tokkos
isaa roga isaa afraniin qabamee lafatti gad
buufamu arge. 12 Wayyaan sunis bineensota
miilla afurii, uumamawwan lafa irra loo’anii
fi simbirroota samii kanneen gosa hundaa of
keessaa qaba ture. 13 Sagaleen tokkos, “Yaa
Phexros, ka’iitii qaladhuu nyaadhu” jedheen.
14 Phexros garuu deebisee, “Yaa Gooftaa, hin
ta’u! Ani takkumaa waan balfamaa yookaan
waan xuraa’aa hin nyaanne” jedhe. 15 Sagaleen
sunis yeroo lammaffaa, “Ati waan Waaqni
qulqulleesseen xuraa’aa hin jedhin” jedheen. 16
Wanni kunis yeroo sadii ta’e; wayyaan sunis
yommusuma deebi’ee samiitti ol fudhatame.
17 Utuu Phexros waa’ee hiikkaa mul’ata sanaa
dinqisiifachaa jiruus namoonni Qorneelewoos
erge sun mana Simoon iyyaafachaa dhufanii
karra dura dhaabatan. 18 Isaanis lallabanii,
“Simoon inni Phexros jedhamu tokko as jiraa?”
jedhanii gaafatan. 19 Ammas utuu Phexros
waa’ee mul’ata sanaa yaadaa jiruu, Hafuurri
Qulqulluun akkana isaan jedhe; “Yaa Simoon,
kunoo namoonni sadii si barbaaduutti jiru.
20 Ka’iitii gad bu’i. Isaan wajjin deemuus hin
shakkin; anatu isaan ergeetii.” 21 Phexrosis
gara namoota sanaatti gad bu’ee, “Namni
isin barbaadaa jirtan ana; maaliif dhuftani?”
jedheen. 22 Jarri sunis akkana jedhanii deebisan;
“Nu ajajaa dhibbaa kan Qorneelewoos jedhamu
tokko biraa dhufne; inni nama qajeelaa fi nama
Waaqa sodaatu kan Yihuudoota hunda birattis
kabajamuu dha; ergamaan Waaqaa qulqulluun
tokko akka inni mana isaatti si waamsisee waan
ati jettu dhaga’uuf isatti dubbate.” 23 Phexrosis
namoota sana manatti ol galchee keessumsiise.
Guyyaa itti aanutti Phexros ka’ee isaan wajjin
deeme; obboloonni tokko tokkos Yoopheedhaa
ka’anii isa wajjin deeman. 24 Isaanis guyyaa
itti aanu Qiisaariyaatti galan; Qorneelewoosis
firoota isaatii fi michoota isaa warra isatti
dhi’aatan walitti waamee isaan eegaa ture. 25
Akkuma Phexros mana seeneen Qorneelewoos
isa simatee isaaf sagaduuf jedhee miilla isaa
irratti kufe. 26 Phexros garuu, “Ka’i! Anis
namumaatii” jedhee ol isa qabe. 27 Phexrosis
isa wajjin dudubbachaa mana seenee namoota
walitti qabaman hedduu arge. 28 Innis akkana
isaaniin jedhe; “Akka Yihuudiin tokko nama
ormaa wajjin tokkummaa qabaachuu fi itti
dhi’aachuun seera keenya hin ta’in isin mataan
keessan iyyuu beektu; garuu Waaqni akka ani
nama tokkoonuu jibbamaa yookaan xuraa’aa
hin jenne natti argisiiseera. 29 Kanaaf yommuu
isin nama natti ergitanitti ani mormii tokko
malee dhufe; egaa waan isin na waamtaniif
beekuu nan barbaada.” 30 Qorneelewoosis
akkana jedhee deebise: “Bultii afuriin dura,
sa’aatiidhuma kanatti, ani sa’aatii sagalitti mana
kootti kadhachaan ture. Akkuma tasaa namichi
wayyaa adii qaanqee uffatu tokko na dura
dhaabatee 31 akkana jedhe; ‘Yaa Qorneelewoos,
Waaqni kadhannaa kee dhaga’eera; kennaa ati
hiyyeeyyiif kennitus yaadateera. 32 Yoopheetti
nama ergiitii Simoon isa Phexros jedhamu sana
waamsisi. Inni mana Simoon namicha gogaa

duugu kan qarqara galaanaa jiraatu sanaa jira.’
33 Kanaaf ani yeruma sana nama ergeen si
waamsise; atis baga dhufte. Egaa nu hundinuu
waan akka ati nutti himtu Gooftaan si ajaje
hunda dhaga’uuf jennee as fuula Waaqaa dura
jirra.” 34 Phexrosis akkana jedhee dubbachuu
jalqabe; “Ani amma akka Waaqni nama Wal hin
caalchifne dhugumaan nan hubadha. 35 Garuu
saba hundumaa keessaa namni isa sodaatuu
fi namni waan qajeelaa hojjetu kam iyyuu
fuula isaa duratti fudhatamaa dha. 36 Isin
ergaa Waaqni karaa Yesuus Kiristoosiin nagaa
labsuudhaan saba Israa’elitti erge sana beektu;
Yesuus Kiristoos kun Gooftaa waan hundaa ti. 37
Isin waan Cuuphaa Yohannis lallabee booddee
Galiilaadhaa jalqabee Yihuudaa hunda keessatti
ta’e sana ni beektu. 38 Kunis akka Waaqni
Yesuus nama Naazreeti sana Hafuura Qulqulluu
fi humnaan dibee fi akka Yesuus waan gaarii
hojjechaa fi warra humna diiyaabiloos jala turan
fayyisaa biyya hunda keessa nanaanna’ee dha;
Waaqni isa wajjin tureetii. 39 “Nus waan inni
biyya Yihuudootaatii fi Yerusaalem keessatti
hojjete hundaaf dhuga baatota. Isaanis fannoo
irratti fannisanii isa ajjeesan. 40 Waaqni immoo
guyyaa sadaffaatti warra du’an keessaa isa
kaase; akka inni namatti mul’atus godhe. 41
Inni nama hundatti hin mul’anne; garuu nu
dhuga baatota Waaqni duraan dursee filatettii
fi erga inni warra du’an keessaa ka’ee booddee
isa wajjin nyaannee dhugnetti mul’ate. 42 Innis
akka nu namootatti lallabnuu fi akka inni nama
Waaqni warra jiranii fi warra du’an irratti abbaa
murtii godhee muude ta’e akka dhugaa baanuuf
nu ajaje. 43 Raajonni hundinuu akka namni isatti
amanu hundi maqaa isaatiin dhiifama cubbuu
argatu waa’ee isaa dhugaa ba’u.” 44 Utuma
Phexros amma illee waan kana dubbachaa jiruu,
Hafuurri Qulqulluun warra dubbii sana dhaga’aa
turan hunda irra bu’e. 45 Amantoonni dhagna
qabatan kanneen Phexros wajjin dhufan sun
waan kennaan Hafuura Qulqulluu Namoota
Ormaa irrati illee dhangala’eef ni dinqifatan; 46
isaan jaraa afaan haaraa dubbatanii fi Waaqas
jajatan dhaga’aniiruutii. Phexrosis akkana jedhe;
47 “Akka namoonni akkuma keenya Hafuura
Qulqulluu argatan kunneen hin cuuphamneef
namni bishaan dhowwachuu danda’u eenyu?”
48 Innis akka isaan maqaa Yesuus Kiristoositti
cuuphaman ajaje; isaanis akka Phexros bultii
xinnoo isaan bira turuuf isa kadhatan.

11 Ergamoonnii fi obboloonni Yihuudaa
keessa jiran akka Namoonni Ormaas dubbii
Waaqaa fudhatan dhaga’an. 2 Kanaaf yommuu
Phexros Yerusaalemitti ol ba’etti amantoonni
dhagna qabatan isaan morman; 3 akkanas
jedhan; “Ati maaliif mana namoota dhagna
hin qabatinii dhaqxee isaan wajjin nyaatte?”
4 Phexrosis akkana jedhee waan ta’e sana
tokko tokkoon isaanii ibsuu jalqabe. 5 “Ani
magaalaa Yoophee keessatti kadhannaa irran
ture; akka waan yaadaan fudhatamuus ta’ee
waan akka wayyaa bal’aa tokko isaa roga isaa
afraniin qabamee samii irraa gad buufamu
mul’ataan arge. Innis iddoo ani turetti gad
dhufe. 6 Anis xiyyeeffadhee ilaalee bineensota
miilla afurii, bineensota bosonaa, uumamawwan
lafa irra loo’anii fi simbirroota samii nan
arge. 7 Anis sagalee, ‘Yaa Phexros, ka’iitii
qaladhuu nyaadhu’ naan jedhu tokkon dhaga’e.
8 “Ani garuu deebisee, ‘Yaa Gooftaa, hin ta’u!
Takkumaa wanni balfamaan yookaan wanni
xuraa’aan tokko iyyuu afaan koo hin seenne’
jedhe. 9 “Sagaleen sunis yeroo lammaffaa
samii irraa, ‘Ati waan Waaqni qulqulleesseen
xuraa’aa hin jedhin’ jedhe. 10 Wanni kunis
yeroo sadii ta’e; kana booddees hundumti
isaa amma illee samiitti ol fudhatame. 11
“Yommusuma namoonni Qiisaariyaadhaa natti
ergaman sadii mana ani jiraachaa ture sana
dura dhaabatan. 12 Hafuurri Qulqulluunis akka
ani shakkii tokko malee isaan wajjin deemu
natti hime. Obboloonni kunneen ja’aanis na
wajjin deeman; nus mana namichaa ol seenne.
13 Innis akka ergamaa Waaqaa kan mana isaa
keessatti itti mul’ate tokko arge nutti hime;
ergamaan sunis akkana isaan jedhe; ‘Yoopheetti
nama ergiitii Simoon isa Phexros jedhamu
sana waamsisi; 14 inni ergaa sii fi namoonni
mana keetii hundinuu ittiin fayyitan sitti

hima.’ 15 “Akkuma ani dubbachuu jalqabeen,
Hafuurri Qulqulluun akkuma jalqabatti nurra
bu’e sana isaan irras bu’e. 16 Anis waan
Gooftaan, ‘Yohannis bishaaniin cuuphe; isin
garuu Hafuura Qulqulluudhaan cuuphamtu’
jedhee ture sana nan yaadadhe. 17 Kanaafuu
erga Waaqni kennaadhuma yeroo nu gooftaa
Yesuus Kiristoositti amanne nuu kenne sana
isaaniifis kennee Waaqaan mormuuf ani
eenyu?” 18 Isaanis waan kana dhaga’anii cal’isan;
“Yoos Waaqni qalbii jijjiirratanii jiraachuu
Namoota Ormaatiifis kenneera” jedhanii Waaqa
galateeffatan. 19 Warri sababii ari’atama
Isxifaanositti ka’eetiin bittinnaa’anii turan
sun ergaa sana Yihuudoota qofatti himaa
hamma Finiiqee, Qophiroosii fi Anxookiiyaatti
deeman. 20 Isaan keessaa namoonni Qophiroosii
fi Qareenaa irraa dhufan tokko tokko garuu
Anxookiiyaa dhaqanii oduu gaarii waa’ee
Gooftaa Yesuus Giriikotattis himuu jalqaban.
21 Harki Gooftaa isaan wajjin ture; namoonni
hedduunis amananii Gooftaatti deebi’an. 22
Oduun kunis gurra waldaa kiristaanaa ishee
Yerusaalem jirtuu seene; isaanis Barnaabaasin
Anxookiiyaatti ergan. 23 Innis yommuu achi
ga’ee Ayyaana Waaqaa argetti ni gammade;
akka isaan garaa tokkoon Gooftaaf amanamanii
jiraataniifis isaan hunda jajjabeesse. 24 Inni
nama gaarii Hafuura Qulqulluu fi amantiidhaan
guutame ture; namoonni baay’eenis Gooftaatti
dabalaman. 25 Barnaabaasis Saa’olin barbaaduuf
jedhee Xarsees dhaqe; 26 Yommuu isa
argettis Anxookiiyaatti isa geesse. Isaanis
waggaa tokko guutuu waldaa sanaan wal
ga’anii namoota baay’ee barsiisan. Barattoonnis
yeroo jalqabaatiif Anxookiiyaatti, “Kiristaana”
jedhaman. 27 Gidduudhuma sana raajonni tokko
tokko Yerusaalemii ka’anii Anxookiiyaatti gad
bu’an. 28 Isaan keessaas namichi Agaaboos
jedhamu tokko ka’ee dhaabatee akka beelli
guddaan isaa addunyaa hunda irratti bu’u
Hafuuraan dubbate. Wanni kunis bara mo’umsa
Qilaawudewoos Qeesaar keessa ta’e. 29
Barattoonnis tokkoon tokkoon isaanii akkuma
dandeettii isaaniitti obboloota Yihuudaa keessa
jiraatan gargaaruu murteessan. 30 Isaanis harka
Barnaabaasii fi harka Saa’olitti gargaarsa isaanii
maanguddootaatti erguun gargaarsa kennan.

12 Baruma sana keessa Heroodis mootichi
isaan ari’achuuf jedhee miseensota waldaa
kiristaanaa tokko tokko qabe. 2 Innis
Yaaqoob obboleessa Yohannis goraadeen
ajjeese. 3 Yommuu akka wanni kun Yihuudoota
gammachiise argettis, ittuma fufee Phexrosinis
qabsiise. Wanni kunis yeroo Ayyaana Maxinoo
keessa ta’e. 4 Erga isa qabee booddee akka
isaan isa eeganiif jedhee gareewwan loltootaa
afur kanneen tokkoon tokkoon isaanii loltoota
afur afur of keessaa qabanitti dabarsee
isa kennuudhaan, mana hidhaa keessa isa
buuse; kanas ayyaana Faasiikaa booddee fuula
uummataa duratti dhi’eessee isa qoruuf godhe.
5 Kanaafuu Phexros mana hidhaa keessatti
eegamaa ture; waldaan kiristaanaa garuu
jabeessitee waa’ee isaatiif Waaqa kadhachaa
turte. 6 Edumtii guyyaa Heroodis itti Phexrosin
dhi’eessuuf ture sanaa Phexros foncaa lamaan
hidhamee loltoota lama gidduu rafaa ture;
loltoonni kaanis balbala dura dhaabatanii mana
hidhaa sana eegaa turan. 7 Akkuma tasaas,
ergamaan Gooftaa tokko mul’ate; kutaa mana
hidhaa sana keessattis ifni ife; ergamaan sunis
cinaacha Phexros tuqee isa dammaqsuudhaan,
“Dafii ka’i!” jedheen. Foncaan sunis harka
isaa irraa harca’e. 8 Ergamaan Waaqaa sunis,
“Uffata kee uffadhu; kophee kees kaa’adhu”
jedheen. Phexrosis akkasuma godhe. Ergamaan
sunis, “Wayyaa kee marxifadhuutii na faana
bu’i” jedheen. 9 Phexrosis isa duukaa bu’ee
mana hidhaatii ba’e; innis waan mul’ata argu
se’e malee akka wanni ergamaan Waaqaa
hojjechaa ture sun dhugaa ta’e hin beekne. 10
Isaanis waardiyyaa duraatii fi isa lammaffaa
bira darbanii balbala sibiilaa kan magaalaatti
gad baasu bira ga’an; balballi sunis ofumaan
banameef; isaanis gad ba’anii utuu daandii
tokko irra gad bu’aa jiranuu ergamaan sun isa
biraa sokke. 11 Phexrosis qalbii isaatti deebi’ee,
“Ani amma akka Gooftaan ergamaa isaa ergee
harka Heroodisii fi waan Yihuudoonni natti

yaadaa turan hunda jalaa na baase shakkii
malee beekeera" jedhe. 12 Innis erga waan kana
hubatee booddee mana Maariyaam haadha
Yohannis isa Maarqos jedhamu sanaa iddoo
itti namoonni baay'een walitti qabamanii
kadhachaa turan dhaqe. 13 Yommuu Phexros
balbala alaa rurrukutetti intalli hojjettuun
Roodaa jedhamtu tokko ilaaluu dhufte. 14
Isheenis yommuu sagalee Phexros hubattetti
akka malee gammadde; balbala banuu dhiiftees
fiigdee ol deebitee akka Phexros balbala dura
dhaabatu himte. 15 Isaanis, "Ati maraatteerta!"
jedhaniin; isheen garuu cimsitee akka wanni
kun akkasuma ta'e dubbatte; isaan immoo,
"Yoos ergamaa isaa ti!" jedhan. 16 Phexros
garuu ittuma fufee balbalicha rurrukute; isaanis
yommuu bananitti, isa arganii dinqifatan. 17
Phexrosis akka isaan cal'isaniif harkaan itti
hime; akka itti Gooftaan mana hidhaatii isa
baases isaanitti odeesse; innis, "Waan kana
Yaaqoobii fi obbolootatti himaa" isaaniin jedhe;
achii ka'ees lafa biraa dhaqe. 18 Yommuu
bari'etti raafamni guddaan isaa loltoota
gidduutti uumame; isaanis, "Phexros maal ta'e?"
jedhanii wal gaggaafatan. 19 Heroodisis cimsee
barbaadee isa dhabnaan eegdota sana jabeessee
qoree akka isaan ajjeefaman ajaje. Heroodis
Yihuudaadhaa ka'ee Qiisaariyaatti gad bu'ee
xinnoo achi jiraate. 20 Innis warra Xiiroosii fi
Siidoonaatti akka malee aare; isaanis tajaajilaa
mootichaa amanamaa Bilaasxoos jedhamu tokko
michoomfatanii tokkummaan gara mootichaa
dhaqanii araara kadhatan; biyyi isaanii biyya
mooticha sanaa irraa midhaan nyaataa argachaa
jiraatteetii. 21 Guyyaa beellamaattis Heroodis
uffata mootii uffatee teessoo isaa irra taa'e;
uummatattis dubbate. 22 Namoonnis, "Kun
sagalee Waaqaati malee sagalee namaa miti"
jedhanii iyyan. 23 Heroodisis waan Waaqaaf
ulfina hin kenniniif yeruma sana ergamaan
Waaqaa tokko isa dha'e; innis raammoodhaan
nyaatamee du'e. 24 Dubbiin Waaqaa garuu
ittuma fufee guddachaa, babal'achaas deeme.
25 Barnaabaasii fi Saa'ol erga ergama isaanii
fixatanii booddee Yohannis isa Maarqos
jedhamu sana fudhatanii Yerusaalemii deebi'an.

13 Waldaa kiristaanaa Anxookiiyaa keessa
Raajotaa fi barsiistotatu ture; isaanis
Barnaabaas, Simi'oon isa Niiger jedhamu,
Luukiyoos nama Qareenaa, Maanaa'en isa
Heroodis bulchaa sana wajjin guddatee fi Saa'ol
fa'a. 2 Utuu isaan Gooftaa tajaajilaa, soomaas
jiranuu Hafuurri Qulqulluun, "Barnaabaasii fi
Saa'olin hojii ani itti isaan waammadheef naa
filaa" jedhe. 3 Kanaaf isaan erga soomanii
kadhatanii booddee harka isaanii jara irra
kaa'anii isaan ergan. 4 Isaan lachuu Hafuura
Qulqulluudhaan ergamanii Seluuqiyaatti gad
bu'an; achiis ka'anii dooniin Qophiroos dhaqan.
5 Yommuu Salaamiis ga'anittis manneen
sagadaa Yihuudootaa keessatti dubbii Waaqaa
lallaban; Yohannisis isaan gargaaruuf isaan
bira ture. 6 Isaanis yommuu biyyoota
bishaaniin marfaman sana hundumaa keessa
ba'anii hamma Phaafoositti dhufanitti, Yihuudii
falfaltichaa fi raajii sobaa kan maqaan isaa
Baaryesuus jedhamu tokkotti dhufan. 7 Innis
namicha hubataa bulchaa biyyaa ta'e kan
Sergiyoos Phaawulos jedhamu tokko wajjin
ture. Bulchaan sunis waan dubbii Waaqaa
dhaga'uu barbaadeef nama ergee Barnaabaasii
fi Saa'olin waamsifate. 8 Eliimaas falfaltichi kan
hiikkaan maqaa isaa afaan Giriikiin akkasuma
ta'e sun garuu bulchaa biyyaa sana amantii
irraa deebisuuf jedhee isaaniin morme. 9
Saa'ol inni Phaawulos jedhamu sun garuu
Hafuura Qulqulluudhaan guutamee Eelimaasin
hubatee ilaalee akkana jedheen; 10 "Ati ilma
diiyaabiloosii fi diina qajeelummaa hundaa
ti! Sobaa fi gowwoomsaa gosa hundaatiinis
guutamteerta. Ati karaa Gooftaa isa qajeelaa
sana jal'isuu hin dhiiftuu? 11 Kunoo amma
harki Gooftaa sitti ka'eera; atis jaamtee yeroof
ifa aduu arguu ni dadhabda." Yeruma sana
hurrii fi dukkanni isa irra bu'e; innis nama
harka qabee isa qajeelchu barbaaduu jalqabe.
12 Bulchaan biyyaa sunis waan kana arginaan
amane; barsiisa waa'ee Gooftaa dinqifatee
tureetii. 13 Phaawulosii fi miiltonni isaa

Phaafoosii bidiruudhaan ka'anii Phergeen ishee
Phamfiliyaa sana dhaqan; Yohannisis achitti
isaan dhiisee Yerusaalemitti deebi'e. 14 Isaan
garuu Phergeenii ka'anii gara Anxookiiyaa
ishee Phisiidiyaatti argamtuu dhufan; guyyaa
Sanbataas mana sagadaa seenanii tataa'an.
15 Bulchitoonni mana sagadaa sanaas erga
kitaabonni Seeraatii fi Raajotaa dubbifamanii
booddee nama isaanitti erganii, "Yaa obboloota,
yoo dubbii gorsaa uummataaf qabaattan mee
dubbadhaa" jedhaniin. 16 Phaawulos ka'ee
dhaabatee harkaan mallattoo argisiisee akkana
jedhe; "Yaa namoota Israa'el, isin warri Waaqa
sodaattanis mee na dhaga'aa! 17 Waaqni saba
Israa'el abbootii keenya filate; innis yeroo isaan
biyya Gibxi jiraachaa turanitti sabicha saba
guddaa godhe; irree jabaanis achii isaan baase;
18 gammoojjii keessattis gara waggaa afurtamaa
isaanii obse. 19 Biyya Kana'aan keessaas saboota
torba balleessee lafa isaanii akka dhaalaatti
saba isaatiif kenne. 20 Wanni kun hundinuu
gara waggaa 450 fudhatte. "Kana booddees
Waaqni hamma bara Saamu'eel raajichaatti
abbootii murtii isaaniif kenne. 21 Yommuu isaan
akka inni mootii kennuufiif isa kadhatanitti
Waaqni gosa Beniyaam keessaa Saa'ol ilma
Qiishi isaaniif kenne; Saa'olis waggaa 40 isaan
bulche. 22 Waaqni Saa'olin mootummaa irraa
buusee Daawitin mootii isaanii godhe; innis,
'Ani nama akka garaa koo Daawit ilma Isseey
argadheera; inni waan ani akka inni hojjetu
fedhu hunda ni hojjeta' jedhee waa'ee Daawit
rageesseera. 23 "Waaqnis akkuma abdachiise
sana, sanyii nama kanaa keessaa Yesuus fayyisaa
saba Israa'eliif fide. 24 Yohannis dhufaatii
Yesuus duratti cuuphaa qalbii jijjiirrannaa
saba Israa'el hundumatti lallabee ture. 25
Yohannisis utuu ergama isaa guutachaa jiruu,
'Isin eenyu na seetu? Ani isa isin eeggachaa
jirtan miti. Garuu namni ani kophee isaa illee
hiikuu hin malle tokko na duubaan ni dhufa'
jedhe. 26 "Obboloota, yaa ijoollee Abrahaam,
isin warri Waaqa sodaattanis, dubbiin fayyina
kanaa nuu ergame. 27 Warra Yerusaalem
keessa jiraatanii fi bulchitoonni isaanii waan
Yesuusin hin beekiniif yookaan dubbii raajotaa
isa Sanbata Sanbata dubbifamu waan hin
hubatiniif isatti muruudhaan dubbii raajotaa
sana guutan. 28 Isaanis yoo sababii du'a isatti
mursiisuu danda'u argachuu baatan illee akka
Yesuus ajjeefamuuf Phiilaaxoosin kadhatan.
29 Erga waan waa'ee isaa barreeffame hunda
guutatanii booddees fannoo irraa gad buusanii
awwaala keessa isa kaa'an. 30 Waaqni garuu
warra du'an keessaa isa kaase. 31 Innis warra
isa wajjin Galiilaadhaa gara Yerusaalemitti
ol ba'anitti guyyaa hedduu mul'ate; isaanis
amma saba keenya duratti dhuga baatota
isaa ti. 32 "Nus oduu nama gammachiisu
isinitti odeessina; oduun kunis: Waaqni waan
abbootii keenya abdachiise sana, 33 Yesuusin
du'aa kaasuudhaan nuu ijoollee isaaniitiif
guuteera. Kunis akkuma faarfannaa lammaffaa
keessatti akkana jedhamee barreeffamee dha;
"'Ati ilma koo ti; ani har'a si dhalcheera.'
34 Wanni Waaqni, akka inni gonkumaa hin
tortorreef jedhee warra du'an keessaa isa
kaaseef akkana jedhamee dubbii kana keessatti
barreeffameera; "'Ani eebba qulqulluu fi
mirkanaa'aa, isa Daawit abdachiifame sana
isiniif nan kenna.' 35 Akkasumas iddoo biraatti
akkana jedha: "'Qulqullichi kee akka tortoru
hin gootu.' 36 "Daawitis bara isaa keessa fedhii
Waaqaa tajaajilee boqote; abbootii isaa biratti
awwaalame; dhagni isaas ni tortore. 37 Inni
Waaqni warra du'an keessaa isa kaase sun
garuu hin tortorre. 38 "Kanaaf yaa obboloota
ko, isin akka karaa Yesuusiitiin dhiifamni
cubbuu isinitti lallabame akka beektan nan
fedha. 39 Namni amanu hundinuu waan seera
Museetiin furamuu hin danda'in hunda irraa
karaa Yesuusiitiin furamuu ni danda'a. 40 Isinis
akka wanni raajonni dubbatan sun isin irra hin
geenyeef of eeggadhaa; innis akkana jedha: 41
"'Ilaalaa, isin qoostota nana; dinqisiifadhaa;
dhumaas; ani bara keessan keessa waan isin
yoo namni tokko isinitti hime illee hin amanne
tokko nan hojjedha.'" 42 Utuu Phaawulosii fi
Barnaabaas mana sagadaatii ba'uutti jiranuu
namoonni sun akka isaan Sanbata itti aanu illee

deebi'anii dubbii sana lallabaniif isaan kadhatan.
43 Erga wal ga'iin mana sagadaa bittinnaa'ee
booddee, Yihuudoonnii fi namoonni amantii
Yihuudootaa fudhatanii itti bulan baay'een
isaan duukaa bu'an; Phaawulosii fi Barnaabaasis
jara sana wajjin dudubbatanii akka isaan
ayyaana Waaqaatti jiraataniif cimsanii isaan
gorsan. 44 Sanbata itti aanutti nama muraasa
malee uummanni magaalaa sanaa guutuun
dubbii Gooftaa dhaga'uuf walitti qabame. 45
Yihuudoonni garuu uummata baay'ee arganii
hinaaffaan guutaman; Phaawulosinis arrabsanii
waan inni dubbateen morman. 46 Phaawulosii
fi Barnaabaasis akkana jedhanii sodaa malee
deebii kennaniif; "Nu duraan dursinee dubbii
Waaqaa isinitti himuu qabna ture; isin garuu
dubbii sana diddanii akka jireenyi bara
baraa isiniif hin malleetti waan of heddaniif
kunoo, nu amma gara Namoota Ormaatti
gara galla. (aiōnios g166) 47 Gooftaan akkana
jedhee nu ajajeeraatii; "'Ani akka ati Namoota
Ormaatiif ifa taatee, hamma qarqara lafaatti
fayyina geessituuf si filadheera.'" 48 Namoonni
Ormaas yommuu waan kana dhaga'anitti
gammadanii dubbii Gooftaa ulfeessan; warri
jireenya bara baraatiif filataman hundinuus
ni amanan. (aiōnios g166) 49 Dubbiin Gooftaas
naannoo sana hunda keessatti facaafame. 50
Yihuudoonni garuu dubartoota bebeekamoo
Waaqa sodaatanii fi dura bu'oota magaalattii
isaanitti tuttuqan; isaanis Phaawulosii fi
Barnaabaas irratti ari'atama kaasanii biyya
isaanii keessaa isaan baasan. 51 Isaan garuu
akka akeekkachiisa isaaniif ta'uuf, awwaara
miilla isaanii dhadha'atanii Iqooniyoonitti
qajeelan. 52 Barattoonnis gammachuu fi Hafuura
Qulqulluudhaan guutaman.

14 Phaawulosii fi Barnaabaas akkuma amala
isaanii Iqooniyoonitti mana sagadaa
Yihuudootaa seenan; achittis waan akka
gaarii dubbataniif Yihuudoonnii fi Giriikonni
hedduun ni amanan. 2 Yihuudoonni hin
amanin garuu Namoota Ormaa kakaasanii akka
isaan obbolootaan mormaniif yaada isaanii
hammeessan. 3 Phaawulosii fi Barnaabaas sodaa
malee waa'ee Gooftaa dubbachaa yeroo dheeraa
achi turan; Gooftaanis akka isaan mallattoo
fi dinqii hojjetan isaan dandeessisuudhaan
dubbii ayyaana isaa mirkaneesse. 4 Uummanni
magaalaa sanaas gargar qoodame; garri
tokko Yihuudoota wajjin, kaan immoo
ergamoota wajjin dhaabate. 5 Namoonni
Ormaatii fi Yihuudoonni bulchitoota isaanii
wajjin isaan dhiphisuu fi dhagaadhaan isaan
tumuuf mari'atan. 6 Jarri garuu waan
kana beekkatanii magaalaawwan Liqaa'ooniyaa
kanneen Lisxiraanii fi Darbeen jedhamanitti,
gara biyya naannoo sanaattis baqatan. 7
Achittis wangeela lallabuu itti fufan. 8
Lisxiraan keessa namichi miilli isaa laamsha'e,
kan dhaloota isaatii jalqabee naafa turee
fi takkumaa miillaan deemee hin beekin
tokko taa'aa ture. 9 Innis yeroo Phaawulos
dubbatutti isa dhaggeeffachaa ture; Phaawulosis
hubatee isa ilaalee akka namichi sun fayyuuf
amantii qabu arge; 10 sagalee guddaadhaanis,
"Ka'ii miilla keetiin dhaabadhu!" jedheen.
Namichi sunis ol utaalee ka'e; miillaan
deemuus jalqabe. 11 Namoonnis yommuu
waan Phaawulos hojjete arganitti, sagalee
isaanii ol fudhatanii afaan Liqaa'ooniyaatiin,
"Waaqonni bifa namaatiin nutti gad bu'aniiru!"
jedhan. 12 Isaanis Barnaabaasiin, "Ze'oos"
jedhan; Phaawulos immoo waan inni dubbataa
hangafa tureef, "Hermeen" jedhaniin. 13
Lubni Ze'oos uummata wajjin aarsaa isaanii
dhi'eessuu barbaadee sangootaa fi daraaraa
fo'ame gara balbala magaalaatti fide; manni
qulqullummaa Diyaas magaalaa sanaan alatti
argama ture. 14 Ergamoonni jechuunis
Barnaabaasii fi Phaawulos garuu yommuu waan
kana dhaga'anitti wayyaa isaanii tarsaasanii
iyyaa fiiganii uummata keessa seenan; akkanas
jedhan; 15 "Yaa jarana, isin maaliif waan
kana gootan? Nus namuma akka keessanii
ti. Akka isin waan faayidaa hin qabne kana
irraa deebitanii Waaqa jiraataa isa samii, lafa,
galaanaa fi waan isaan keessa jiru hunda uumetti
deebitaniif nu oduu gaarii isinitti himna. 16
Inni bara durii keessa akka saboonni hundinuu

akkuma fedhanitti jiraatan isaan dhiise; 17
ta'us dhuga ba'umsa malee of hin dhiifne.
Bokkaa samii irraa roobsee midhaanis yeroo
isaatti isinii kennee, garaa laafummaa isaa
argisiiseera; soora hedduus isinii kennee garaa
keessan gammachuudhaan guuta." 18 Jarri garuu
dubbii kanaan iyyuu rakkina guddaadhaan akka
tuunni sun aarsaa isaaniif hin dhi'eessine of
irraa deebisan. 19 Yihuudoonni tokko tokko
Anxookiiyaa fi Iqooniyoonii dhufanii uummata
gara ofii isaaniitti deebifatan. Phaawulosin
dhagaadhaan tumanii waan inni du'e se'aniis
lafa irra harkisaa magaalaa keessaa gad isa
baasan. 20 Inni garuu yeroo barattoonni isatti
naanna'anitti ka'ee magaalaa seene; guyyaa
itti aanutti immoo Barnaabaas wajjin magaalaa
Darbeenitti qajeele. 21 Isaanis erga magaalaa
sanatti wangeela lallabanii namoota hedduu
barattoota godhatanii booddee Lisxiraanitti,
Iqooniyoonii fi Anxookiiyaatti deebi'an. 22
Isaanis, "Nu mootummaa Waaqaatti galuudhaaf
rakkina baay'ee keessa darbuu qabna" jedhanii
barattoota jajjabeessaa, akka isaan amantiitti
cimaniifis gorsaa turan. 23 Phaawulosii fi
Barnaabaas tokkoo tokkoo waldaa kiristaanaa
keessatti maanguddoota muudaniifii kadhaa
fi soomaan Goofticha isaan itti amananitti
dabarsanii isaan kennan. 24 Phisiidiyaa keessa
darbanii Phamfiliyaa seenan. 25 Phergeenitti
dubbicha lallabanii Axaaliyaatti gad bu'an. 26
Axaaliyaadhaa ka'anii gara iddoo itti hojii amma
fixatan kanaaf ayyaana Waaqaatti imaanaa
kennamanii turanii Anxookiiyaatti dooniin
deebi'an. 27 Akkuma achi ga'aniinis waldaa
kiristaanaa walitti qabanii waan Waaqni karaa
isaaniitiin hojjete hundaa fi akkamitti akka
inni Namoota Ormaatiif balbala amantii banes
isaanitti himan. 28 Isaanis barattoota wajjin
yeroo dheeraa achi turan.

15 Namoonni tokko tokko Yihuudaa gara
Anxookiiyaatti gad bu'anii, "Isin yoo
akkuma seera Museetti dhagna qabachuu
baattan fayyuu hin dandeessan" jedhanii
obboloota barsiisaa turan. 2 Kunis akka
Phaawulosii fi Barnaabaas jara wajjin wal diddaa
fi wal morkii cimaa keessa seenan isaan godhe;
kanaaf Phaawulosii fi Barnaabaas waa'ee dubbii
kanaatiif jedhanii akka Yerusaalemitti ol ba'anii
ergamootaa fi maanguddoota bira dhaqaniif
amantoota tokko tokko wajjin filataman. 3
Waldaan kiristaanaas isaan ergite; isaanis
akka Namoonni Ormaa Waaqatti deebi'an
odeessaa Finiiqee fi Samaariyaa keessa darban.
Oduun kunis obboloota hunda akka malee
gammachiise. 4 Yommuu isaan Yerusaalem
ga'anitti waldaan kiristaanaa, ergamoonnii fi
maanguddoonni isaan simatan; isaanis waan
Waaqni karaa isaaniitiin hojjete hunda jaratti
himan. 5 Amantoonni garee Fariisotaa tokko
tokko garuu ka'anii dhaabatanii, "Namoonni
Ormaa dhagna qabachuu qaban; akka seera
Musee eeganiifis itti himamuu qaba" jedhan. 6
Ergamoonnii fi maanguddoonni dubbii kana
ilaaluuf walitti qabaman. 7 Phexrosis falmii
guddaan booddee ka'ee dhaabatee akkana
isaaniin jedhe; "Yaa obboloota, isin akka Waaqni
yeroo gabaabaan dura akka Namoonni Ormaa
afaan koo irraa dubbii wangeelaa dhaga'anii
amananiif jedhee isinuma keessaa na filate
beektu. 8 Waaqni yaada garaa namaa beeku sun
akkuma nuuf kenne sanatti isaaniifis Hafuura
Qulqulluu kennuudhaan akka isaan simate
mirkaneesse. 9 Innis sababii garaa isaanii
amantiin qulqulleesseef, nuu fi isaan gidduutti
garaa garummaa tokko illee hin goone. 10
Yoos maaliif waanjoo nus abbootiin keenyas
baachuu hin danda'in morma barattootaa irra
kaa'uudhaan Waaqa qortu ree? 11 Nu akka
ayyaana Gooftaa keenya Yesuusiitiin fayyinu ni
amanna; isaanis akkasuma ni fayyu." 12 Yommuu
Barnaabaasii fi Phaawulos waa'ee mallattoo
fi dinqii Waaqni harka isaaniitiin Namoota
Ormaa keessatti hojjete sanaa dubbatanitti
yaa'iin guutuun cal'isee isaan dhaga'aa ture.
13 Erga isaan dubbatanii fixanii booddees
Yaaqoob akkana jedhe; "Yaa obboloota, mee
na dhaggeeffadhaa! 14 Simoonis akka Waaqni
duraan dursee Namoota Ormaa keessaa saba
tokko ofii isaatii filachuun jaalala isaa argisiise
nutti himeera. 15 Dubbiin raajotaas waan

kana wajjin walii gala; innis akkana jedhamee
barreeffameera: 16 "'Kana booddee ani nan
deebi'a; dunkaana Daawit kan kufe sana deebisee
nan ijaara; diigamaa isaa immoo deebisee nan
ijaara; deebisees nan dhaaba; 17 kunis akka
namoonni hafan jechuunis, Namoonni Ormaa
warri maqaa kootiin waamaman hundinuu
gooftaa barbaadaniif' 18 jedha Gooftichi waan
bara dheeraaf beekame hojjete sun. (aiōn
g165) 19 "Kanaaf nu akka murtii kootiitti
Namoota Ormaa kanneen Waaqatti deebi'an
rakkisuu hin qabnu. 20 Qooda kanaa akka
isaan nyaata waaqonni tolfamoon xureessan,
sagaagalummaa, foon horii hudhamee du'eetii fi
dhiiga lagataniif xalayaa barreessinee itti himuu
qabna. 21 Seerri Musee dhaloota duriitii jalqabee
magaalaa hunda keessatti lallabamaa ture;
manneen sagadaa keessattis Sanbata Sanbata
ni dubbifama." 22 Yommus ergamoonnii fi
maanguddoonni miseensota waldaa kiristaanaa
guutuu wajjin tokko ta'anii namoota isaanii
keessaa tokko tokko filatanii Phaawulosii fi
Barnaabaas wajjin gara Anxookiiyaatti erguu
murteessan; isaanis namoota lama jechuunis
Yihuudaa isa Barsiyaan jedhamuu fi Siilaas
kanneen obboloota keessatti dura bu'oota
turan sana filatan. 23 Xalayaa armaan gad
jiru kanas isaanitti ergan: Obboloota keessan,
ergamootaa fi maanguddoota irraa; Gara
Namoota Ormaa kanneen amanan warra
Anxookiiyaa, Sooriyaa fi Kiilqiyaa keessa
jiraataniitti; Nagaa isinii dhaamna. 24 Nu akka
namoonni tokko tokko eeyyama keenya malee
nu biraa ba'anii waan dubbataniin qalbii isin
raasanii isin jeeqan dhageenyeerra. 25 Kanaafuu
nu hundi namoota tokko tokko filannee
obboloota keenya jaallatamoo Barnaabaasii fi
Phaawulos jechuunis 26 namoota maqaa Gooftaa
keenya Yesuus Kiristoosiitiif jedhanii jireenya
isaanii kennan isinitti erguuf walii galle. 27
Kanaafuu akka isaan waanuma nu barreessine
sana dubbii afaaniitiin isinii mirkaneessaniif
jennee Yihuudaa fi Siilaasin ergineerra. 28
Waan barbaachisaa armaan gad jiru kana
malee akka nu ba'aa tokko illee isin irra hin
keenye Hafuurri Qulqulluun jaallateera; nus
itti gammanneerra; 29 kunis akka isin nyaata
waaqota tolfamoof aarsaa dhi'eeffamu, dhiiga,
foon horii hudhamee du'eetii fi sagaagalummaa
lagattanii dha. Isin yoo waan kana irraa of
eegdan, waan qajeelaa hojjettan. Nagaatti.
30 Jarri sunis ergamanii Anxookiiyaatti gad
bu'an; achittis amantoota walitti qabanii
xalayaa sana itti kennan. 31 Amantoonnis
yommuu xalayaa sana dubbisanitti gorsa
jajjabeessaa sanatti ni gammadan. 32 Yihuudaa
fi Siilaas warri mataan isaanii iyyuu raajota
turan sun dubbii baay'een obboloota gorsanii
jajjabeessan. 33 Erga isaan yeroo gabaabaa
achi turanii booddees, obboloonni akka isaan
warra isaan erganitti deebi'aniif nagaan isaan
geggeessan. [34 Siilaas immoo achumatti hafuu
murteesse.] 35 Phaawulosii fi Barnaabaas garuu
Anxookiiyaatti hafanii namoota biraa hedduu
wajjin dubbii Gooftaa barsiisan; ni lallabanis.
36 Phaawulosis bultii gabaabduu booddee
Barnaabaasiin, "Mee kottu, magaalaawwan
itti dubbii Gooftaa lallabne hundatti deebinee
obboloota dubbifnaa; haala isaan keessa jiranis
ni ilaallaa!" jedhe. 37 Barnaabaasis Yohannis
isa Maarqos jedhamu sana isaan wajjin
fudhatee deemuu barbaade. 38 Phaawulos
garuu sababii Maarqos isaan wajjin hojiitti
fufuu didee Phamfiliyaatti isaan dhiisee
deemeef akka inni isaan wajjin deemu hin
jaallanne. 39 Kana irratti waldhabiisni guddaan
gidduu isaaniitti uumamnaan gargar ba'an;
Barnaabaasis Maarqosin fudhatee dooniidhaan
Qophiroositti qajeele. 40 Phaawulos immoo
Siilaasin filatee erga obboloonni dabarsanii
ayyaana gooftaatti isa kennanii booddee
ka'ee deeme. 41 Innis waldoota kiristaanaa
jajjabeessaa Sooriyaa fi Kiilqiyaa keessa darbe.

16 Phaawulos ittuma fufee gara Darbeenii fi
Lisxiraanii dhaqe; barataan Xiimotewos
jedhamu kan haati isaa Yihuudii amantuu
taate tokkos achi ture; abbaan isaa garuu
nama Giriik ture. 2 Obboloonni Lisxiraanii fi
Iqooniyoon keessa jiraatan waa'ee isaa waan
gaarii dubbatan. 3 Phaawulos akka Xiimotewos

isa faana deemu barbaade; kanaaf sababii
Yihuudoota naannoo sana jiraataniitiif jedhee
dhagna isa qabe; isaan hundinuu akka abbaan
Xiimotewos nama Giriik ta'e beeku turaniitii. 4
Isaanis akkuma magaalaa tokkoo gara magaalaa
kaaniitti darbaniin akka namoonni ajajamaniif
jedhanii murtii ergamoonnii fi maanguddoonni
Yerusaalem keessa jiraatan murteessan sana
namootatti himan. 5 Kanaafuu waldoonni
kiristaanaa amantiitti cimaa, baay'inaanis
guyyuma guyyaan itti dabalamaa deeman.
6 Isaanis Hafuurri Qulqulluun akka isaan
biyya Asiyaa keessatti dubbicha hin lallabne
isaan dhowwinaan biyya Firiigiyaatii fi
Galaatiyaa keessa darban. 7 Yommuu Miisiyaa
ga'anittis Biitaaniyaa seenuu yaalan; Hafuurri
Yesuus garuu isaanii hin eeyyamne. 8
Kanaaf Miisiyaa keessa ba'anii Xiroo'aasitti
gad bu'an. 9 Phaawulosis halkan sana
namicha Maqedooniyaa tokko isaa dhaabatee,
"Maqedooniyaa kottuutii nu gargaari" jedhee isa
kadhatu mul'ataan arge. 10 Nus erga Phaawulos
mul'ata sana argee booddee, Waaqni akka nu
wangeela isaanitti lallabnuuf nu waamuu isaati
jennee Maqedooniyaa dhaquuf qophoofnee
kaane. 11 Xiroo'aasii dooniidhaan kaanee
Saamotraaqeetti fuula deebifannee qajeelle;
guyyaa itti aanu immoo Ne'aphoolisitti dabarre.
12 Achii kaanees Fiiliphisiyuus dhaqne; isheenis
magaalaa beekamtuu aanaa Maqedooniyaa
kan kolonii mootummaa Roomaa jala turtee
dha; nus magaalattii keessa guyyaa muraasa
turre. 13 Guyyaa Sanbataa immoo magaalattii
keessaa baanee gara lagaa iddoo akka lafa
kadhannaa itti argannu abdanne tokkootti gad
buune; teteenyees dubartoota achitti walitti
qabamanitti dubbachuu jalqabne. 14 Warra nu
dhaggeeffachaa turan keessaas dubartii Liidiyaa
jedhamtu tokkotu ture; isheen daldaltuu wayyaa
dhiilgee kan magaalaa Tiyaatiraatii dhuftee,
Waaqas waaqeffattu turte. Gooftaan akka isheen
waan Phaawulos dubbatu qalbeeffattuuf qalbii
ishee baneef. 15 Isheenis erga warra mana
ishee jiraatan wajjin cuuphamtee booddee,
"Yoo akka nama Gooftaatti amanu tokkootti
na ilaaltan, kottaatii mana koo turaa" jettee
nu waamte; jabeessitees nu kadhatte. 16
Gaaf tokko utuu iddoo itti kadhatan dhaqnuu
xomboree hafuura waa himsiisuun guutamte
tokkoon walitti dhufne; isheen waa namaa
himuun gooftota isheetiif maallaqa guddaa
galchiti turte. 17 Isheenis, "Namoonni kunneen
tajaajiltoota Waaqa Waan Hundaa Olii kanneen
karaa fayyinaa isinitti himanii dha" jettee
iyyaa Phaawulosii fi nu duukaa buute. 18 Waan
kanas guyyaa hedduu itti fufte; Phaawulos
garuu waan akka malee aareef itti garagalee
hafuura sanaan, "Ani akka ati ishee keessaa
baatu maqaa Yesuus Kiristoosiitiin sin ajaja"
jedhe; hafuurichis yommusuma ishee keessaa
ba'e. 19 Gooftonni xomboree sanaas yommuu
akka abdiin galii isaanii citte hubatanitti
Phaawulosii fi Siilaasin qabanii fuula abbootii
taayitaa duratti dhi'eessuuf jedhanii lafa irra
harkisaa iddoo gabaatti isaan geessan. 20 Fuula
qondaaltotaa durattis isaan dhi'eessanii akkana
jedhan; "Namoonni kunneen Yihuudoota;
magaalaa keenyas jeequutti jiru. 21 Isaanis
duudhaa fudhachuun yookaan itti buluun
nuu warra Roomaatiif hin eeyyamamne
barsiisu." 22 Namoonnis tokkummaadhaan
Phaawulosii fi Siilaasitti ka'an; qondaaltonni
sunis akka wayyaan isaan irraa baafamee
uleedhaan tumaman ajajan. 23 Jarris erga akka
malee garafamanii booddee mana hidhaatti
darbataman; eegduun mana hidhaa sanaas akka
jabeessee isaan eegu ajajame. 24 Innis ajaja
kana fudhatee gola mana hidhaa keessa isaan
galche; miilla isaaniis jirma gidduu galchee
hidhe. 25 Gara halkan walakkaatti Phaawulosii
fi Siilaas kadhachaa, faarfannaadhaanis Waaqa
galateeffachaa turan; hidhamtoonni kaanis
isaan dhaggeeffachaa turan. 26 Akkuma
tasaa sochiin lafaa cimaan tokko ta'e;
kanaanis hundeen mana hidhaa sanaa raafame;
yommusuma balballi hundinuu ni baname;
foncaan nama hundaas ni hiikame. 27 Eegduun
mana hidhaa sunis yommuu dammaqee
akka balballi mana hidhaa baname argetti
waan hidhamtoonni ba'anii badan se'ee of

ajjeesuuf goraadee isaa luqqifate. 28 Phaawulos
garuu sagalee guddaadhaan iyyee, “Nu hundi
asuma jirraatii of hin miidhin” jedheen. 29
Eegduun sunis ibsaa fichisiifatee fiigaa ol
gale; sodaadhaanis hollachaa Phaawulosii fi
Siilaas duratti kufe; 30 gad isaan baasees, “Yaa
Gooftota ko, ani akka fayyuuf maal gochuun
qaba?” jedhee gaafate. 31 Isaanis deebisanii,
“Gooftaa Yesuusitti amani; ati ni fayyitaa;
warri mana kee jiraatanis ni fayyuutii” jedhan.
32 Dubbii Gooftaas isaa fi warra mana isaa
jiraatan hundatti himan. 33 Eegduun mana
hidhaa sunis sa’aatuma halkanii sana isaan
fuudhee madaa isaanii dhiqeef; yommusumas
innii fi maatiin isaa hundinuu cuuphaman.
34 Eegduun sunis mana isaatti isaan geessee
nyaata dhi’eesseef; sababii maatiin isaa hundi
gara Waaqa amanuutti dhufaniif warri mana
isaa jiraatan hundi akka malee gammadan. 35
Yommuu bari’etti qondaaltonni sun, “Namoota
sana gad dhiisi” jedhanii eegduu mana hidhaa
sanatti poolisii ergan. 36 Eegduun sunis,
“Qondaaltonni akka isin hiikamtan ajajaniiru;
kanaaf amma deemuu ni dandeessu; nagaan
galaa” jedhee Phaawulositti hime. 37 Phaawulos
garuu poolisoota sanaan akkana jedhe; “Isaan
utuma nu lammiiwwan Roomaa taanee jirruu,
murtii tokko malee nu garafanii mana hidhaatti
nu darbatan; amma immoo dhoksaan nu baasuu
barbaaduu? Kun hin ta’u! Isaanumti mataan
isaanii dhufanii nu haa baasanii!” jedhe. 38
Poolisoonnis dubbii kana qondaaltotatti himan;
qondaaltonnis yommuu akka Phaawulosii fi
Siilaas lammiiwwan Roomaa ta’an dhaga’anitti
ni rifatan. 39 Isaanis dhufanii dhiifama isaan
gaafatan; mana hidhaatii isaan baasanii akka
isaan magaalattii keessaa ba’anii deemaniif
isaan kadhatan. 40 Phaawulosii fi Siilaas mana
hidhaatii ba’anii mana Liidiyaa dhaqan; isaanis
yommuu obboloota arganitti isaan jajjabeessan;
achiis ba’anii deeman.

17 Isaanis Amfiipholiisii fi Apholooniyaa
keessa darbanii Tasaloniiqee iddoo
manni sagadaa Yihuudootaa ture dhufan. 2
Phaawulosis akkuma amala isaa mana sagadaa
seenee guyyaa Sanbataa sadii dubbii kitaabaa
irratti isaan wajjin dudubbachaa, 3 akka
Kiristoos dhiphachuu fi warra du’an keessaa
ka’uu qabu addeessaa, mirkaneessaas ture.
Innis, “Yesuus ani amma isinitti himu kun
Kiristoosii dha” jedhe. 4 Yihuudoota keessaa
tokko tokko, Giriikota Waaqa sodaatan keessaas
namoonni akka malee baay’atanii fi dubartoonni
bebeekamoon hedduun amananii Phaawulosii
fi Siilaasitti dabalaman. 5 Yihuudoonni
garuu hinaaffaan guutaman; isaanis iddoo
gabaatii kashlabboota tokko tokko walitti
qabatanii, uummatas kakaasanii magaalaa
keessatti goolii uuman; Phaawulosii fi Siilaasinis
fuula uummataa duratti dhi’eessuuf jedhanii
isaan barbaacha mana Yaasonitti fiigan. 6
Yommuu jara dhabanitti immoo Yaasonii
fi obboloota tokko tokko harkisaa fuula
qondaaltota magaalaa duratti dhi’eessanii
akkana jedhanii iyyan; “Namoonni addunyaa
hunda rakkisaa turan kunneen amma kunoo
as dhufaniiru; 7 Yaasonis mana isaatti isaan
simateera. Hundi isaaniis, ‘Mootiin biraa
kan Yesuus jedhamu tokko jira’ jedhanii
labsii Qeesaariin mormu.” 8 Uummannii fi
qondaaltonni magaalaa sanaas yommuu waan
kana dhaga’anitti ni raafaman. 9 Isaanis Yaasonii
fi warra kaan irraa qabsiisa fuudhanii gad
isaan dhiisan. 10 Obboloonnis yeruma sana
Phaawulosii fi Siilaasin halkaniin Beeriyaatti
ergan; isaanis yommuu achi ga’anitti mana
sagadaa Yihuudootaa seenan. 11 Yihuudoonni
Beeriyaa Yihuudoota Tasaloniiqee irra qalbii
qabeeyyii turan; isaanis fedhii guddaan dubbii
sana fudhatanii akka wanni Phaawulos jedhe
sun dhugaa ta’ee fi akka dhugaa hin ta’in ilaaluuf
jedhanii guyyuma guyyaan Katabbiiwwan
Qulqulluu qorachaa turaniitii. 12 Kanaaf
Yihuudoota keessaa baay’een ni amanan;
akkasumas dubartoonni Giriik beekamoon
hedduunii fi dhiironni Giriik hedduun ni
amanan. 13 Yihuudoonni Tasaloniiqee yommuu
akka Phaawulos Beeriyaa keessattis dubbii
Waaqaa lallabaa ture dhaga’anitti achis dhaqanii
rakkoo uumanii uummata kakaasan. 14

Obboloonni immoo yommusuma Phaawulosin
gara qarqara galaanaatti ergan; Siilaasii fi
Xiimotewos garuu Beeriyaatti hafan. 15
Namoonni Phaawulosin geggeessanis Ateenaan
isa ga'anii akka Siilaasii fi Xiimotewos hamma
isaanii danda'ametti dafanii Phaawulos bira
dhaqaniif ajaja fuudhaniifii deebi'an. 16
Phaawulos utuu Ateenaa keessatti isaan
eegaa jiruu akka magaalaan sun waaqota
tolfamoodhaan guutamte argee akka malee
gadde. 17 Kanaaf mana sagadaa keessatti
Yihuudootaa fi Giriikota Waaqa sodaatan wajjin,
iddoo gabaatti immoo guyyuma guyyaan warra
achitti argaman wajjin falmaa ture. 18 Gareen
falaasamtoota Efiiqoroosiitii fi Isto'iki tokkos
isaan falmaa ture; isaan keessaa tokko tokko,
"Namichi legellegaan kun maal jedha?" jedhan.
Warri kaan immoo, "Inni waa'ee waaqota
ormaa labsa fakkaata" jedhan. Phaawulos
waa'ee Yesuusii fi waa'ee du'aa ka'uu lallabaa
tureetii. 19 Isaanis isa qabanii gara wal ga'ii
Ariyoosphaagositti geessan; achittis akkana
jedhaniin; "Barsiisni haaraan ati fidde kun
maal akka ta'e beekuu dandeenyaa? 20
Ati waan nu takkumaa hin dhaga'in nutti
himaa jirta; kanaaf nu akka wanni kun maal
jechuu ta'e beekuu feena." 21 Warri Ateenaa
hundii fi namoonni biyya ormaa kanneen achi
jiraatan yeroo isaanii waan haaraa dhaga'uu
fi odeessuu irratti malee waan biraa irratti
hin balleessan ture. 22 Phaawulosis wal ga'ii
Ariyoosphaagos walakkaa dhaabatee akkana
jedhe; "Yaa namoota Ateenaa! Ani akka isin
karaa hundaanuu warra amantaa taatan nan
hubadha. 23 Ani yommuun nanaanna'ee waan
isin waaqeffattan ilaaletti iddoo aarsaa kan
katabbii, Waaqa hin Beekamneef, jedhu of
irraa qabu argeeraatii. Egaa amma waan isin
utuu hin beekin waaqeffattan kana isinittin
hima. 24 "Waaqni addunyaa fi waan ishee
keessa jiru hunda uume sun Gooftaa samiitii fi
lafaa ti; inni mana qulqullummaa kan harka
namaatiin hojjetame keessa hin jiraatu. 25
Inni mataan isaa sababii jireenya hafuura
baafatamuu fi waan biraa hunda nama hundaaf
kennuuf akka waan waa dhabeetti harka
namaatiin hin tajaajilamu. 26 Inni saboota
hunda nama tokko irraa uumee akka isaan lafa
hunda irra jiraatan godhe; bara jireenyaa kan
isaanii kennamee fi daarii lafa isaan jiraatanii
murteesse. 27 Waaqni yoo tokkoo tokkoo
keenya irraa fagoo jiraachuu baate iyyuu akka
namoonni isa barbaadanii, tarii carraaqaniis isa
argataniif jedhee waan kana godhe. 28 Akkuma
beektonni keessan tokko tokko, 'Nu ilmaan
isaa ti' jedhan sana 'Nu isa keessa jiraanna;
isa keessa sochoona; eenyummaa keenya illee
isa keessatti qabaannaatii.' 29 "Kanaafuu
nu waan ilmaan Waaqaa taaneef Waaqni
waan akka warqee yookaan meetii yookaan
dhagaa jechuunis waan ogummaa fi beekumsa
namaatiin hojjetame fakkaata jennee yaaduu
hin qabnu. 30 Waaqni bara wallaalummaa
durii hin ilaalu ture; amma garuu akka namni
iddoo hunda jiru hundi qalbii jijjiirratu ajaja.
31 Innis guyyaa itti harka namicha filate
sanaatiin qajeelummaadhaan addunyaatti muru
murteesseeraatii; kanas warra du'an keessaa isa
kaasuun nama hundumaaf mirkaneesseera." 32
Isaan keessaa namoonni tokko tokko yommuu
waa'ee du'aa ka'uu warra du'anii dhaga'anitti ni
qoosan; warri kaan immoo, "Nu ammas dubbii
kana sirraa dhaga'uu barbaanna" jedhan. 33
Kana irratti Phaawulos isaan keessaa ba'ee
deeme. 34 Namoonni tokko tokko garuu gama
Phaawulos goranii amanan; isaan keessaas
namichi Diiyonaasiyoos jedhamu kan miseensa
Ariyoosphaagos ture tokko, dubartiin Damaariis
jedhamtuu fi namoonni biraas isaan wajjin
turan.

18 Kana booddee Phaawulos Ateenaa ka'ee
Qorontos dhaqe. 2 Achittis Yihuudii Aqiilaa
jedhamu kan biyya Phonxoositti dhalate tokko
argate; Aqiilaan kunis sababii Qilaawudewoos
akka Yihuudoonni hundinuu biyya Roomaa
keessaa ba'an ajajeef dhi'oo niitii isaa Phirisqilaa
wajjin Iixaaliyaadhaa dhufe. Phaawulosis isaan
ilaaluu dhaqe. 3 Innis waan akkuma isaanii
hojjetaa dunkaanaa tureef achi jiraatee isaan
wajjin hojjete. 4 Guyyaa Sanbataa hundas

mana sagadaa keessatti falmee Yihuudootaa
fi Giriikota amansiisa ture. 5 Phaawulos yeroo
Siilaasii fi Xiimotewos Maqedooniyaadhaa
dhufanitti akka Yesuus kun Kiristoos ta'e
Yihuudootaaf dhugaa ba'aa dubbicha lallabuutti
ni jabaata ture. 6 Yommuu Yihuudoonni isaan
mormanii isa arrabsanittis garuu Phaawulos
uffata isaa hurgufatee, "Dhiigni keessan matuma
keessan irra haa jiraatu! Ani qulqulluu dha;
ammaa jalqabee gara Namoota Ormaa nan
dhaqa" jedheen. 7 Innis achii ba'ee mana
namicha Waaqa waaqeffatu kan maqaan isaa
Tiitoo jedhamu tokkoo dhaqe; manni namicha
sanaas mana sagadaatti aana ture. 8 Kiriisphoos
bulchaan mana sagadaa sanaas warra mana
isaa jiraatan hunda wajjin Gooftaatti amane;
namoota Qorontos kanneen Phaawulosin
dhaga'an keessaa baay'een isaanii amananii
cuuphaman. 9 Halkan tokko Gooftaan akkana
jedhee mul'ataan Phaawulositti dubbate; "Hin
sodaatin; dubbadhu malees hin cal'isin. 10
Sababii ani si wajjin jiruuf namni tokko iyyuu
si miidhuuf jedhee si hin tuqu; ani magaalaa
kana keessaa nama baay'ee qabaatii." 11
Kanaafuu Phaawulos dubbii Waaqaa isaan
barsiisaa waggaa tokkoo fi walakkaa achi ture.
12 Yeroo Gaaliyoon bulchaa Akaayaa turetti
Yihuudoonni tokkummaadhaan Phaawulositti
ka'anii mana murtiitti isa dhi'eessan. 13 Isaanis,
"Namichi kun akka isaan karaa seeraan ala
ta'een Waaqa waaqeffataniif namoota sossobaa
jira" jedhanii isa himatan. 14 Utuu Phaawulos
dubbachuuf jedhee afaan banachuutti jiruu
Gaaliyoon Yihuudootaan akkana jedhe; "Yaa
Yihuudoota, utuu dubbiin kun waa'ee balleessaa
hojjechuu yookaan waa'ee yakka guddaa ta'ee
ani silaa obsaan isinan dhaga'a ture. 15 Gaaffiin
keessan garuu waan waa'ee jechootaa, waa'ee
maqaawwaniitii fi waa'ee seera keessanii ta'eef
kana isinuu fixadhaa; ani waan akkanaatiif
abbaa murtii hin ta'uutii." 16 Kanaafuu mana
murtii keessaa gad isaan baase. 17 Isaan
hundi bulchaa mana sagadaa sanatti jechuunis
Soosteenesitti garagalanii fuula mana murtii
duratti isa tumuu jalqaban. Wanni kun garuu
xinnuma illee Gaaliyoo hin yaaddessine. 18
Phaawulos yeroo muraasa Qorontos keessa ture.
Ergasiis obboloota biraa deemee Phirisqilaa
fi Aqiilaa wajjin dooniidhaan Sooriyaa dhaqe;
innis waan wareega qabuuf utuu hin deemin
Kanchire'aatti mataa haaddate. 19 Phaawulosis
yeroo Efesoon ga'anitti Phirisqilaa fi Aqiilaa
achitti dhiisee ofii isaatii garuu mana sagadaa
seenee Yihuudootaan mormaa ture. 20 Yommuu
isaan akka inni yeroo dheeraa isaan bira
turu kadhatanitti immoo dhaga'uu dide. 21
Garuu akkuma isaan biraa deemeen, "Yoo
Waaqni jedhe ani deebi'ee nan dhufa" jedheen;
dooniidhaanis Efesoonii ka'ee deeme. 22 Innis
Qiisaariyaa geenyaan ol ba'ee waldaa kiristaanaa
dubbise; ergasiis Anxookiiyaatti gad bu'e. 23
Phaawulos erga Anxookiiyaa keessa takka
bubbulee booddee achii ka'ee barattoota hunda
jajjabeessaa biyya Galaatiyaatii fi Firiigiyaa
hunda keessa iddoo tokko irraa iddoo kaanitti
nanaanna'aa ture. 24 Gidduudhuma sana
Yihuudiin Iskindiriyaatti dhalate kan Apholoos
jedhamu tokko gara Efesoon dhufe; innis
nama arraba qajeelu, kan Katabbiiwwan
Qulqulluu gad fageenyaan beeku ture. 25
Namichi kun duraan karaa Gooftaa baratee
ture; inni yoo cuuphaa Yohannis qofa beeke
illee hafuura ho'aadhaan waa'ee Yesuus
qajeelchee dubbachaa, barsiisaas ture. 26 Mana
sagadaa keessattis sodaa malee dubbachuu
jalqabe; Phirisqilaa fi Aqiilaanis yommuu isa
dhaga'anitti mana isaaniitti isa waamanii
karaa Waaqaa isa duraa caalaatti sirriitti
addeessaniif. 27 Yeroo Apholoos Akaayaa dhaquu
barbaadetti obboloonni isa jajjabeessanii akka
barattoonni achi jiran sun isa simataniif xalayaa
barreessaniif. Innis achi ga'ee warra ayyaana
Waaqaatiin amananii turaniif gargaarsa guddaa
ta'e. 28 Inni akka Yesuus kun Kiristoos ta'e
Katabbiiwwan Qulqulluudhaan mirkaneessaa,
jabaatee ifaan ifatti Yihuudootaan mormee
amansiisaa tureetii.

19 Utuu Apholoos Qorontos keessa jiruu
Phaawulos immoo biyya ol aanu keessa
ba'ee Efesoon dhufe; achittis barattoota

tokko tokko argate. 2 Innis, “Isin yeroo
amantanitti Hafuura Qulqulluu argattaniirtuu?”
jedhee gaafate. Isaan immoo deebisanii, “Hin
arganne; nu akka Hafuurri Qulqulluun jiru
iyyuu takkumaa hin dhageenye” jedhan. 3
Phaawulosis, “Yoos cuuphaa kami cuuphamtan
ree?” jedhee gaafate. Isaanis, “Cuuphaa
Yohannis” jedhan. 4 Phaawulosis, “Cuuphaan
Yohannis cuuphaa qalbii jijjiirrannaa ti;
Yohannis akka isaan kan isa duubaan
dhufaa jirutti, jechuunis Yesuusitti amananiif
namootatti hima ture” jedhe. 5 Isaanis waan
kana dhaga’anii maqaa Gooftaa Yesuusitti
cuuphaman. 6 Yommuu Phaawulos harka isaan
irra kaa’etti Hafuurri Qulqulluun isaan irra
bu’e; isaanis afaan haaraadhaan dubbatan;
raajiis ni dubbatan. 7 Isaanis walumatti gara
nama kudha lamaa turan. 8 Phaawulosis mana
sagadaa seenee waa’ee mootummaa Waaqaa
isaan wajjin falmaa, akka isaan amananiifis
yaalaa, ji’a sadii sodaa malee dubbachaa ture. 9
Isaan keessaa tokko tokko garuu mata jabeeyyii
ta’an; amanuus didanii waa’ee karaa sanaa
uummata duratti waan hamaa dubbatan; kanaaf
Phaawulos isaan dhiisee deeme; barattootas
ofitti fudhatee mana barumsaa Xiraanoos
keessatti guyyuma guyyaan isaan wajjin
mari’achaa ture. 10 Kunis waggaa lama itti
fufe; kanaaf Yihuudoonnii fi Giriikonni biyya
Asiyaa keessa jiraatan hundinuu dubbii Gooftaa
dhaga’an. 11 Waaqni harka Phaawulosiitiin hojii
dinqii kan akka malee dinqisiisu hojjechaa ture.
12 Kanaaf maarrabiin yookaan marxoon dhagna
isaa tuqe iyyuu dhukkubsattootatti geeffama
ture; isaanis ni fayyu; hafuurri hamaanis
isaan keessaa ba’a ture. 13 Yihuudoonni biyya
keessa nanaanna’anii hafuurota xuraa’oo nama
keessaa baasan tokko tokkos namoota hafuura
hamaan qabaman irratti maqaa Gooftaa Yesuus
waamuu yaalan; isaanis, “Ani maqaa Yesuus kan
Phaawulos lallabu sanaan sin ajaja” jedhan. 14
Ilmaan Iskoyaas, isa luba hangafa Yihuudootaa
ture sanaa torbanis waan kana hojjetaniiru.
15 Hafuurri hamaan sun garuu, “Ani Yesuusin
beeka; waa’ee Phaawulosis beeka; isin immoo
eenyu?” jedhee deebiseef. 16 Namichi hafuura
hamaan qabame sunis isaanitti utaale; hunda
isaaniis mo’ate; ni tumes; isaanis madaa’anii
qullaa isaanii mana keessaa ba’anii baqatan. 17
Kunis Yihuudootaa fi Giriikota Efesoon keessa
jiraatan hunda biratti beekame; isaan hundis
sodaan guutaman; maqaan Gooftaa Yesuusis
baay’ee kabajame. 18 Warra amanan keessaas
baay’een isaanii dhufanii hojii isaanii hamaa
sana ifatti baasanii himachaa turan. 19 Warra
falfala hojjechaa turan keessaas namoonni
baay’een kitaabota isaanii walitti qabanii fuula
uummataa duratti guban; gatiin kitaabota
sanaas yommuu shallagametti gara meetii
kuma shantama ta’e. 20 Haala kanaanis dubbiin
Gooftaa akka malee babal’ate; humnaanis
guddate. 21 Erga wanni kun hundinuu ta’ee
booddee Phaawulos Maqedooniyaa fi Akaayaa
keessa darbee Yerusaalem dhaquu murteeffate;
innis, “Ani ergan achi ga’ee booddee Roomaas
dhaquun qaba” jedhe. 22 Innis gargaartota isaa
keessaa nama lama jechuunis Xiimotewosii fi
Erisxoosin Maqedooniyaatti ergee ofii immoo
yeroof biyya Asiyaa keessa ture. 23 Gidduma
sana waa’ee karaa sanaa irratti gooliin guddaan
uumame. 24 Tumtuun meetii kan Dimeexiroos
jedhamu tokko fakkii mana qulqullummaa
Arxemiisi meetii irraa hojjechuun ogeeyyii
hojii harkaatiif galii guddaa galchaa ture. 25
Innis isaan hundaa fi namoota hojii akkasii
qaban kaan walitti waamee akkana jedheen;
“Yaa namoota nana, akka nu hojii kana irraa
galii guddaa argannu ni beektu. 26 Isin akka
namichi Phaawulos jedhamu kun utuu Efesoon
qofatti hin ta’in guutummaa biyya Asiyaa gara
caalu keessattis akka waaqonni harka namaatiin
tolfaman waaqota hin ta’in dubbachuudhaan
nama hedduu amansiisee karaa irraa balleesse
ni argitu; ni dhageessus. 27 Kanaafuu akka
maqaan hojii keenyaa inni gaariin sun badu
sodaan jira; garuu kana qofa utuu hin ta’in
manni sagadaa Arxemiisi waaqittii guddoo
sanaa iyyuu ni salphata; waaqittiin biyya Asiyaa
guutuu fi addunyaa keessatti waaqeffatamtu
mataan ishee iyyuu ulfina waaqummaa ishee

ni dhabdi.” 28 Isaanis yommuu waan kana
dhaga’anitti akka malee aaranii, “Arxemiisiin
warra Efesoon guddoo dha!” jedhanii iyyan.
29 Yommusuma magaalattiin ni raafamte;
namoonni sunis miiltota Phaawulos kanneen
Maqedooniyaadhaa dhufan jechuunis Gaayoosii
fi Arisxirokoosin qabanii akkuma nama
tokkootti gara iddoo itti tapha argisiisanii
girrisanii fiigan. 30 Phaawulos uummatatti
mul’achuu barbaade; barattoonni garuu hin
eeyyamneef. 31 Qondaaltota biyya Asiyaa
warra michoota Phaawulos turan keessaas
tokko tokko nama isatti erganii akka inni
iddoo itti tapha argisiisan sana hin dhaqne isa
kadhatan. 32 Yaa’ichis wacaan guutame: Garri
tokko waan tokko, garri kaan waan biraa iyye.
Garri caalaan isaanii immoo waan achitti walitti
qabamaniif illee hin beekne. 33 Yihuudoonnis
Iskindiroosin dhiibanii fuula uummataa duratti
baafnaan, namoonni tokko tokko uummata
keessaa iyyanii gorsa kennaniif; innis uummata
duratti falmachuuf jedhee akka namoonni
cal’isaniif harkaan mallattoo kenne. 34 Yommuu
akka inni Yihuudii ta’e hubatanitti garuu isaan
hundinuu sagalee tokkoon, “Arxemiisiin warra
Efesoon guddoo dha!” jedhanii gara sa’aatii
lamaa iyyaa turan. 35 Barreessaan magaalaa
sanaas uummata cal’isiisee akkana jedhe; “Yaa
namoota Efesoon, akka magaalaan Efesoon kun
eegduu mana sagadaa Arxemiisi guddittiitii
fi fakkii ishee kan samii irraa bu’e sanaa
taate namni hin beekne jiraa? 36 Kanaaf waan
namni dhugaa kana falmu hin jirreef isin
cal’isuu qabdu; waan tokko illee jarjarsuun
hojjechuu hin qabdan. 37 Isaan mana sagadaa
saamuu yookaan waaqittii keenya arrabsuu
baatan illee isin jara kana as fiddaniirtu. 38
Kanaaf Dimeexiroosii fi ogeeyyiin isa wajjin
jiran sun yoo waan ittiin nama tokko iyyuu
himatan qabaatan manneen murtii banaa dha;
bulchitoonni biyyaas jiru. Isaan himata qaban
achitti haa dhi’eeffatan. 39 Yoo wanni biraa
kan isin dhi’eeffachuu barbaaddan tokko iyyuu
jiraate garuu wanni sun yaa’ii seera qabeessa
irratti ilaalama. 40 Nu wal ga’ii kanaaf sababii
dhi’eeffachuu dandeenyu waan hin qabneef
goolii har’a ta’e kanatti akka gaafatamnu sodaa
qabna.” 41 Innis erga waan kana dubbatee
booddee waldaa sana gad lakkise.

20 Phaawulos erga gooliin qabbanaa’ee
booddee barattoota waamsisee isaan
jajjabeesse; “Nagaatti” isaaniin jedhees
Maqedooniyaa dhaquuf ka’e. 2 Innis dubbii nama
jajjabeessu baay’ee uummatatti dubbachaa
naannoo sana keessa darbee dhuma irratti Giriik
ga’e; 3 achis ji’a sadii ture. Akkuma inni dooniin
Sooriyaa dhaquuf ka’eenis sababii Yihuudoonni
isatti malataniif karaa Maqedooniyaatiin
deebi’uuf kutate. 4 Beeriyaadhaa Soophaaxroos
ilma Phiiyiroos, Tasaloniiqeedhaa Arisxirokoosii
fi Sekunduus, Darbeenii immoo Gaayoos isa
wajjin deeman; akkasumas Xiimotewos, biyya
Asiyaatii immoo Xikiqoosii fi Xiroofiimoos isa
wajjin deeman. 5 Namoonni kunneen nu dura
darbanii Xiroo’aasitti nu eegan. 6 Ayyaana
Maxinoo booddee garuu Fiiliphisiyuusii dooniin
kaanee bultii shan booddee warra kaan wajjin
Xiroo’aasitti wal arganne; achis guyyaa torba
turre. 7 Nus guyyaa jalqaba torban sanaatti
buddeena caccabsuuf jennee walitti qabamne;
Phaawulos namootatti haasa’e. Innis waan
guyyaa itti aanutti deemuu barbaadeef hamma
halkan walakkaatti haasaa dheeresse. 8 Gulantaa
darbii iddoo nu itti walitti qabamne keessa
ibsaa baay’eetu ture. 9 Dargaggeessi Awuxekiis
jedhamu tokkos foddaa irra taa’aa ture; yommuu
Phaawulos haasaa dheeressettis hirribni cimaan
isa fudhate; utuu hirribaan of wallaalee jiruus
darbii sadaffaa irraa kufe; isaanis reeffa isaa lafaa
fuudhan. 10 Phaawulosis gad bu’ee dargaggeessa
sana irratti gombifamee isa hammachuudhaan,
“Lubbuun keessa jirtiitii hin rifatinaa!” jedhe.
11 Innis darbii sanatti ol deebi’ee buddeena
caccabsee nyaate; hamma lafti bariituttis yeroo
dheeraa isaan wajjin haasa’e achii deeme. 12
Namoonnis dargaggeessa sana jiraataa ta’ee
manatti geessan; baay’ees ni jajjabaatan. 13
Nus Phaawulosin achii fuudhuuf jennee duraan
dursinee gara doonii dhaqnee dooniidhaan
Asoositti qajeelle; Phaawulos miillaan deemuuf

jedhee ofuma isaatii waan kana karoorfatee
tureetii. 14 Asoosittis isaan wal arginee
dooniidhaan Miixiiliinitti dabarre. 15 Guyyaa
itti aanuttis dooniin achii kaanee fuullee Kiiyos
geenye; guyyaa tokko booddees Saamoositti
baane; guyyaa itti aanu immoo Miilexoos
geenye. 16 Phaawulosis yoo danda'ameef waan
guyyaa Pheenxeqoosxeetiin Yerusaalem ga'uuf
ariifateef akka biyya Asiyaa keessatti yeroon
isa duraa hin dhumneef jedhee dooniidhaan
Efesoon bira darbee deemuu murteeffatee ture.
17 Innis Miilexoosii Efesoonitti nama ergee
jaarsolii waldaa kiristaanaa ofitti waamsise.
18 Isaan gara isaa dhufnaan akkana jedheen;
"Ani gaafan biyya Asiyaa dhufe kan duraatii
jalqabee yeroon isin wajjin jiraachaa ture sana
hunda haala akkam keessa akka ani jiraachaa
ture isin mataan keessan iyyuu beektu. 19 Ani
yoon mala Yihuudootaatiin akka malee qorame
illee gad of qabiisa guddaa fi imimmaaniin
Gooftaa tajaajileera. 20 Utuu waan faayidaa
isinii qabu tokko illee lallabuu irraa of hin
qusatin akka ani mana tokkoo gara mana kaanii
deemee ifatti baasee isin barsiise isinuu beektu.
21 Ani akka Yihuudoonnii fi Giriikonni qalbii
jijjiirrachuudhaan gara Waaqaatti deebi'anii fi
akka isaan Gooftaa keenya Yesuus Kiristoositti
amanan isaanitti himeera. 22 "Ammas ani
utuu waan achitti narra ga'uuf jiru hin beekin
Hafuuraan dirqamee Yerusaalem dhaquuttin
jira. 23 Hafuurri Qulqulluun immoo akka
hidhamuu fi rakkachuun na eeggatu magaalaa
hunda keessatti dhugaa naa ba'a. 24 Ta'us
ani fiigicha sana xumuruu fi hojii Gooftaa
Yesuus natti kenne sana hobbaafachuuf jedhee
jireenya koo akka waan faayidaa hin qabneetti
nan lakkaa'a; hojiin kunis wangeela ayyaana
Waaqaatiif dhugaa ba'uu dha. 25 "Ani akka
isin warra ani keessa nanaanna'ee mootummaa
Waaqaa lallabe kanneen keessaa namni tokko
iyyuu lammata na hin argine nan beeka.
26 Kanaafuu ani dhiiga nama hundaa irraa
qulqulluu ta'uu koo har'a isinitti nan hima. 27
Ani fedhii Waaqaa hunda isinitti himuu irraa of
hin qusanneetii. 28 Isin of eegaa; karra hoolota
Hafuurri Qulqulluun irratti Phaaphaasota isin
godhe sanaa hundas eegaa. Waldaa Kiristaanaa
Waaqaa kan inni dhiiga ofii isaatiin bitate
sanaafis tiksoota ta'aa. 29 Erga ani deemee
booddee akka yeeyyiiwwan hamoon dhufanii
gidduu keessan seenan, akka isaan karra
hoolotaa sana keessaa tokko illee hin hambifnes
ani beeka. 30 Isinuma keessaa iyyuu namoonni
barattoota of faana fudhachuuf jedhanii dubbii
micciiramaa dubbatan ni ka'u. 31 Kanaafuu isin
of eeggadhaa! Akka ani waggaa sadii halkanii
guyyaa utuu gargar hin kutin imimmaaniin
tokkoo tokkoo keessan gorsaa ture yaadadhaa.
32 "Ani amma Waaqatti, akkasumas dubbii
ayyaana isaa kan isin ijaaruu danda'uu fi kan
warra qulqullaa'an hunda keessatti dhaala isinii
kennuu danda'u sanatti isinin kennadha. 33
Ani meetii yookaan warqee yookaan uffata
nama tokkoo iyyuu hin kajeelle. 34 Akka ani
harkuma koo kanaan hojjedhee waan naa fi
warra na wajjin jiraniif barbaachisu argamsiise
isin mataan keessan iyyuu ni beektu. 35 Ani waan
hojjedhe hunda keessatti nu dubbii Gooftaa
Yesuus mataan isaa, 'Fudhachuu irra kennuutu
eebba qaba' jedhee dubbate sana yaadachaa
hojii jabaa akkanaatiin akka warra dadhabaa
gargaaruu qabnu isin argisiiseera." 36 Innis waan
kana dubbatee isaan hunda wajjin jilbeenfatee
Waaqa kadhate. 37 Hundi isaaniis akka malee
boo'aa morma Phaawulositti marmanii isa
dhungatan. 38 Wanni akka malee isaan gaddisiise
akka isaan yeroo sanaa jalqabanii lammata
isa hin argine dubbachuu isaa ti. Ergasii isaan
hamma dooniitti isa geggeessan.

21 Erga isaaniin gargar baanee booddees
dooniidhaan kaanee utuu mirgaa bitaatti
hin gorin Qoositti qajeelle. Guyyaa itti aanutti
Roodees dhaqnee achii immoo Phaaxaraatti
dabarre. 2 Doonii Finiiqeetti ce'u tokkos
argannee isa yaabbannee adeemsa itti fufne.
3 Yommuu Qophiroosin arguu dandeenyetti,
harka bitaatti ishee dhiifnee Sooriyaatti qajeelle;
nus iddoo dooniin keenya fe'iisa isaa itti
buufachuuf ture Xiiroositti irraa buune. 4
Achitti barattoota argannee guyyaa torba

isaan bira turre. Isaanis akka Phaawulos
Yerusaalem hin dhaqneef Hafuura Qulqulluun
isa akeekkachiisan. 5 Garuu yeroon keenya
dhumnaan achii kaanee deemsa keenya itti
fufne; barattoonni hundinuu niitota isaaniitii fi
ijoollee isaanii wajjin magaalattii keessaa nu
baasanii nu geggeessan; nus qarqara galaanaatti
jilbeenfannee kadhanne. 6 Erga nagaatti
waliin jennee booddees doonii yaabbanne;
isaan immoo mana isaaniitti deebi'an. 7
Xiiroosii kaanee adeemsa keenya itti fufuudhaan
Phitolemaayisitti galle; achittis obboloota
dubbifnee guyyaa tokko isaan bira oolle. 8
Guyyaa itti aanutti achii kaanee Qiisaariyaa
geenye; achittis mana lallabaa wangeelaa tokkoo
mana Fiiliphoos isa warra torbaan keessaa tokko
ture sanaa dhaqnee isa bira turre. 9 Innis ijoollee
durbaa kanneen hin heerumin afur qaba ture;
isaanis raajii dubbatu turan. 10 Erga nu guyyaa
hedduu achi turree booddee raajiin Agaaboos
jedhamu tokko Yihuudaadhaa gad bu'e. 11 Innis
gara keenya dhufee sabbata Phaawulos fuudhee
harkaa fi miilla ofii isaa hidhee, "Hafuurri
Qulqulluun, 'Yihuudoonni Yerusaalem jiraatan
abbaa sabbata kanaa akkanatti hidhanii
dabarsanii Namoota Ormaatti isa kennu' jedha"
jedhe. 12 Nus yommuu waan kana dhageenyetti
akka Phaawulos Yerusaalemitti ol hin baaneef
namoota achi jiran wajjin isa kadhanne. 13
Phaawulos immoo deebisee, "Isin maaliif
boossanii garaa na raaftu? Ani maqaa Gooftaa
Yesuusiitiif jedhee Yerusaalemitti hidhamuu
qofa utuu hin ta'in du'uuf illee qophaa'eeraatii"
jedhe. 14 Yommuu inni nuu sarmuu didettis,
"Fedhiin Gooftaa haa ta'u" jennee dhiifne.
15 Guyyoota kanneen booddees qophoofnee
Yerusaalemitti ol baane. 16 Barattoonni
Qiisaariyaa keessaa tokko tokko nu miiltessanii
gara mana Minaason nu geessan; innis nama
Qophiroos kan barattoota durii keessaa tokko
turee dha. 17 Yommuu nu Yerusaalem geenyetti
obboloonni gammachuudhaan nu simatan.
18 Guyyaa itti aanuttis Phaawulos nu wajjin
Yaaqoob bira dhaqe; jaarsoliin hundinuus achi
turan. 19 Phaawulosis nagaa isaan gaafatee waan
Waaqni tajaajila inni kenneen Namoota Ormaa
keessatti hojjete hunda tokko tokkoon isaanii
ibse. 20 Isaan yommuu waan kana dhaga'anitti
Waaqa galateeffatan. Phaawulosiinis akkana
jedhan; "Yaa obboleessa, ati akka Yihuudoonni
kuma hedduun amanan ni argita; hundi isaaniis
hinaaffaa seeraaf qabu. 21 Ati akka Yihuudoonni
Namoota Ormaa keessa jiraatan hundinuu
ilmaan isaanii dhagna hin qabnee fi akka
isaan akka duudhaa keenyaatti hin jiraanne
itti himtee akka isaan seera Musee irraa gara
galan barsiisuun kee isaanitti himameera. 22
Isaan akka ati dhufte dhugumaan ni dhaga'u;
egaa maal gochuu wayya? 23 Kanaaf ati waan
nu sitti himnu godhi; namoonni wareega of
irraa qaban afur nu bira jiru. 24 Akka isaan
mataa isaanii haaddataniif namoota kanneen
ofitti fuudhiitii isaan wajjin of qulqulleessiitii
baasii isaanii ati baasi. Kanaanis namoonni
hundinuu akka oduun waa'ee kee odeeffame
sun dhugaa hin ta'in, akka ati mataan kee
iyyuu seeraaf ajajamtee jiraattu ni beeku. 25
Waa'ee Namoota Ormaa kanneen amananii
immoo akka isaan nyaata waaqota tolfamoof
aarsaa dhi'eeffame, dhiiga, foon horii hudhamee
du'eetii fi sagaagalummaa lagataniif nu murtii
keenya isaaniif barreessineerra." 26 Phaawulosis
guyyaa itti aanutti namoota sana ofitti fuudhee
isaan wajjin of qulqulleesse; ergasii immoo
gaafa guyyoonni qulqullaa'ummaa sun itti
xumuramanii fi yeroo itti aarsaan maqaa tokkoo
tokkoo isaaniitiin dhi'eeffamuu malu beeksisuuf
mana qulqullummaa seene. 27 Yommuu
guyyoonni torban sun xumuramuu ga'anitti
Yihuudoonni biyya Asiyaatii dhufan tokko tokko
Phaawulosin mana qulqullummaa keessatti
argan. Isaanis nama hundumaa kakaasanii isa
qaban. 28 Iyyaniis, "Yaa namoota Israa'el nu
gargaaraa! Namichi kun nama saba keenyaan
mormaa, seera keenyaa fi mana qulqullummaa
mormaa nama hunda iddoo hundatti barsiisuu
dha. Kana malees inni Giriikota mana
qulqullummaatti ol galchee iddoo qulqulluu
kana xureesseera" jedhan. 29 Isaan waan
duraan namicha Efesoon kan maqaan isaa

Xiroofiimoos jedhamu tokko Phaawulos biratti
magaalaa keessatti arganii turaniif, waan
Phaawulos mana qulqullummaatti ol isa galche
se'aniitii. 30 Magaalaan sunis guutummaatti ni
raafamte; namoonnis karaa hundumaan fiigaa
dhufan. Isaanis Phaawulosin qabanii lafa irra
harkisaa mana qulqullummaatii gad baasan;
yommusuma karroonni cufaman. 31 Utuu
isaan isa ajjeesuu yaalanuu akka magaalaan
Yerusaalem guutummaatti raafamaa jirtu oduun
ajajaa waraana Roomaa ga'e. 32 Innis yeruma
sana loltootaa fi ajajjuuwwan dhibbaa tokko
tokko fudhatee fiigichaan isaanitti gad bu'e.
Isaanis yommuu ajajaa sanaa fi loltoota isaa
arganitti Phaawulosin tumuu dhiisan. 33 Ajajaan
sunis dhufee isa qabe; akka inni foncaa lamaan
hidhamus ajaje; akka inni eenyu ta'ee fi akka
inni maal hojjechaa tures isa gaafate. 34
Tuuta sana keessaas garri tokko waan tokko
jedhanii iyyaa, garri kaan immoo waan biraa
jedhanii iyyaa turan; ajajaan sunis sababii
waca namaatiif waan mirkana ta'e argachuu
waan dadhabeef akka Phaawulos gara qubata
loltootaatti geeffamu ajaje. 35 Phaawulos
gulantaa ittiin gad ba'an bira geenyaan sababii
goolii namootaatiif loltoonni isa baatan. 36
Namoonni hedduunis, "Isa ajjeesi!" jedhanii
iyyaa duukaa bu'an. 37 Phaawulos yommuu
loltoonni isa fuudhanii qubata loltootaatti ol
isa galchuuf jedhanitti, ajajaa sanaan, "Akka
ani waa sitti himu naa eeyyamtaa?" jedhee
gaafate. Ajajaan sun immoo deebisee akkana
jedhe; "Ati afaan Giriik ni dubbattaa? 38
Ati namicha biyya Gibxi kan dhi'eenya kana
goolii kaasee shororkeessitoota 4,000 fudhatee
gammoojjiitti gale sana mitii?" 39 Phaawulosis,
"Ani Yihuudii Xarsees magaalaa beekamtuu
Kiilqiyaa keessaa sanaa ti. Maaloo, akka ani
namoota kanatti dubbadhu naa eeyyami" jedhee
deebise. 40 Phaawulos akkuma eeyyama ajajaa
sanaa argateen gulantaa sana irra dhaabatee
akka namoonni cal'isaniif harkaan mallattoo
kenne; yommuu isaan hundinuu cal'isanitti
immoo afaan Araamaayikiitiin akkana jedheen.

22 "Yaa obbolootaa fi abbootii, falmata ani
amma isin duratti dhi'eeffadhu kana mee
naa dhaga'aa." 2 Jarris yommuu isaa afaan
Ibraayisxiitiin isaanitti dubbatu dhaga'anitti
kan duraa illee caalaa cal'isan. Phaawulosis
akkana jedhe; 3 "Ani Yihuudii dha; magaalaa
Xarsees ishee biyya Kiilqiyaa keessaa sanattin
dhaladhe; garuu Yerusaalemittin guddadhe.
Miilla Gamaaliyaal jalattis seera Abbootii
keenyaa akka gaariitti baradhee, akkuma isin
hundi har'a hinaaftan kana anis Waaqaaf
nan hinaafa ture. 4 Dhiiraa fi dubartii
qabee, mana hidhaa keessa isaan buusuudhaan
duuka buutota karaa kanaa hamma du'aatti
ari'adheera; 5 waan kanas lubni ol aanaanii
fi waldaan jaarsolii guutuun ragaa naa ba'u.
Anis xalayoota isaan gara obboloota warra
Damaasqoo jiraniitti barreessan fudhadheen
akka namoonni kunneen adabamaniif hidhee
Yerusaalemitti isaan fiduuf achi nan dhaqe.
6 "Gara saafaatti, akkuma ani Damaasqootti
dhi'aadheen ifni guddaan isaa akkuma tasaa
samii irraa naannoo kootti balaqqise. 7 Anis
lafatti kufeen sagalee, 'Yaa Saa'ol! Yaa Saa'ol! Ati
maaliif na ari'atta?' naan jedhu tokkon dhaga'e.
8 "Anis, 'Yaa Gooftaa ati eenyu?' jedheen
gaafadhe. "Inni immoo deebisee, 'Ani Yesuus
nama Naazreeti isa ati ari'attuu dha' naan
jedhe. 9 Warri na wajjin turanis ifa sana argan
malee sagalee isa natti dubbachaa ture sanaa
hin hubanne. 10 "Anis, 'Yaa Gooftaa, ani maal
godhu ree?' jedhee gaafadhe. "Gooftaanis, 'Ka'ii
Damaasqoo seeni. Wanni akka ati hojjettuuf siif
kaa'ame hundinuu achitti sitti himamaatii' naan
jedhe. 11 Anis sababii calaqqisa ifa sanaatiif
homaa arguu dadhabnaan, warri na wajjin turan
harka qabanii Damaasqootti na geessan. 12
"Namichi Anaaniyaas jedhamu kan sirriitti seera
eegu tokko Yihuudoota achi jiraatan hunda
biratti maqaa gaarii qaba ture. 13 Innis gara
koo dhufee na bira dhaabatee, 'Yaa obboleessa
koo Saa'ol, agartuun kee siif haa deebi'u!' naan
jedhe; agartuun koos yeruma sana naa deebi'e.
Anis isa arguu danda'e. 14 "Innis akkana jedhe;
'Waaqni abbootii keenyaa akka ati fedhii isaa

beektu, akka ati Isa Qajeelaa sana argituu fi akka
afaan isaa irraa dubbii dhageessuuf si filateera.
15 Atis waan argitee fi waan dhageesse sana
fuula nama hundumaa duratti isaaf dhugaa
ni baata. 16 Egaa amma maal eegda ree? Ka'ii
maqaa isaa waammachaa cuuphamiitii cubbuu
kee of irraa dhiqi.' 17 "Anis Yerusaalemitti
deebi'ee utuu mana qulqullummaa keessatti
kadhannaatti jiruu akka waan of wallaaluu nan
ta'e. 18 Gooftaa illee isaa, 'Jarri kun waan ati
waa'ee koo dhugaa baatu hin fudhataniitii dafii
ammuma Yerusaalem keessaa ba'i!' jedhee natti
dubbatu nan arge. 19 "Anis deebiseen akkana
jedhe; 'Yaa Gooftaa jarri kun akka ani warra
sitti amanan hidhuu fi tumuuf jedhee mana
sagadaa tokko irraa gara isa biraatti darbaa
ture beeku. 20 Yeroo dhiigni dhuga baatuu
keetii, dhiigni Isxifaanos dhangalaafamettis ani
ajjeefamuu isaatti namootaan walii galee achi
dhaabadheen uffata warra isa ajjeesanii eegaa
ture.' 21 "Gooftaanis, 'Ani fagootti, gara Namoota
Ormaatti sin ergaatii deemi' naan jedhe."
22 Namoonni sunis hamma inni dubbii kana
dubbatutti isa dhaga'aa turan; ergasiis sagalee
isaanii ol fudhatanii, "Namni akkanaa jiraachuu
hin qabuutii lafa irraa balleessaa!" jedhanii
iyyan. 23 Utuu isaan uffata isaanii dadarbatanii,
awwaaras qilleensa keessa bibittinneessanii
iyyanuu, 24 ajajaan sun akka Phaawulos qubata
loltootaatti ol galfamuu ajaje; innis waan
namoonni akkas isatti iyyaniif beekuuf jedhee
akka Phaawulos garafamee qoratamu ajaje. 25
Phaawulos immoo yommuu isaan isa garafuuf
jedhanii teephaan isa hidhanitti ajajaa dhibbaa
kan isa bira dhaabachaa tureen, "Lammii
Roomaa tokko murtii malee garafuun isiniif
ni eeyyamamaa?" jedhe. 26 Ajajaan dhibbaa
sunis yommuu waan kana dhaga'etti gara
ajajaa kumaa sanaa dhaqee, "Namichi kunoo
lammii Roomaatii ati maal gochuu yaadda?"
jedheen. 27 Ajajaan kumaa sunis Phaawulos bira
dhaqee, "Mee natti himi; ati lammii Roomaatii?"
jedhee gaafate. Innis, "Eeyyee" jedhee deebise.
28 Ajajaan kumaa sunis, "Ani lammummaa
kana argachuudhaaf gatii guddaa baase" jedhe.
Phaawulos immoo deebisee, "Ani garuu ittin
dhaladhe" jedhe. 29 Warri isa qoruuf yaadanis
yommusuma isa irraa deebi'an; ajajaan kumaa
sunis yommuu akka Phaawulos lammii Roomaa
ta'ee fi akka ofii isaatii immoo Phaawulosin
foncaan hidhe hubatetti ni rifate. 30 Ajajaan
kumaa sun sababii Yihuudoonni Phaawulosin
himataniif sirriitti beekuu fedhee guyyaa itti
aanu isa hiikee akka luboonni hangafoonnii fi
waldaan Yihuudootaa hundi walitti qabaman
ajaje. Ergasii immoo Phaawulosin fidee akka
inni fuula isaanii duratti dhi'aatu godhe.

23 Phaawulos xiyyeeffatee yaa'ii sana ilaalee,
"Yaa obboloota ko, ani hamma guyyaa
har'aatti fuula Waaqaa dura yaada gaariidhaan
jiraadheera" jedhe. 2 Kana irratti Anaaniyaas
lubni ol aanaan akka warri Phaawulos bira
dhaabachaa turan sun afaan isaa keessa dha'an
ajaje. 3 Phaawulosis deebisee, "Ati keenyan
nooraa dibame, Waaqni si rukuta! Seeraan
natti muruuf jettee achi teessee atumti mataan
kee immoo akka ani dha'amu ajajuudhaan
seera cabsitaa?" jedhe. 4 Warri Phaawulos
bira dhaabachaa turanis; "Ati akkam luba
Waaqaa ol aanaa tokko arrabsita?" jedhaniin. 5
Phaawulos immoo deebisee, "Yaa obboloota,
ani akka inni lubicha ol aanaa ta'e hin
beekne; 'Waa'ee bulchaa saba keetii hamaa hin
dubbatin' jedhamee barreeffameeraatii" jedhe.
6 Phaawulos yommuu akka isaan keessaa garri
tokko Saduuqota, garri kaan immoo Fariisota
ta'an beeketti, "Yaa obboloota ko, ani Fariisicha
ilma Fariisii ti. Ani sababii akka warri du'an du'aa
ka'an abdadhuuf qoramuuf dhi'aadheera" jedhe.
7 Yommuu inni waan kana dubbatetti Fariisotaa
fi Saduuqota gidduutti falmiin uumame; yaa'iin
sun gargar qoodame. 8 Saduuqonni, "Du'aa
ka'uun hin jiru, ergamoonnis, hafuuronnis hin
jiran" jedhu; Fariisonni garuu akka kunneen
hundinuu jiran amanu. 9 Wacni guddaanis
uumame; barsiistonni seeraa tokko tokkos
garee Fariisotaa keessaa ka'anii, "Nu balleessaa
tokko illee namicha kana irratti hin arganne;
Hafuura yookaan ergamaa Waaqaatu isatti
dubbate ta'innaa?" jedhanii cimsanii dubbatan.

10 Ajajaan kumaa sunis yommuu falmiin
jabaachaa deemetti jarri kun Phaawulosin
cicciru jedhee sodaate. Kanaaf akka loltoonni
dhaqanii humnaan achii isa fuudhanii qubata
loltootaatti ol galchan ajaje. 11 Gooftaanis halkan
itti aanutti Phaawulositti mul'atee, "Jabaadhu!
Akkuma Yerusaalem keessatti waa'ee koo
dhugaa baate sana Roomaa keessattis dhugaa
ba'uu qabdaatii" jedheen. 12 Yihuudoonni
tokko tokko barii guyyaa itti aanuu mari'atanii
akka hamma Phaawulosin ajjeesanitti waa hin
nyaanne yookaan waa hin dhugne walii kakatan.
13 Namoota afurtamaa oltu maree kana irratti
hirmaate. 14 Isaanis gara luboota hangafootaatii
fi gara maanguddootaa dhaqanii akkana jedhan;
"Nu hamma Phaawulosin ajjeefnutti akka homaa
afaaniin hin qabne jabeessinee kakanneerra.
15 Kanaafuu isinii fi waldaan Yihuudootaa
waan waa'ee Phaawulos sirriitti cimsitanii
qorachuu barbaaddan fakkeessaatii akka ajajaan
kumaa sun Phaawulosin gara keessanitti gad
ergu kadhadhaa; nu utuu inni achi hin
ga'in isa ajjeesuuf qophoofneerraatii." 16
Garuu ilmi obboleettii Phaawulos yommuu
maree kana dhaga'etti qubata loltootaatti ol
galee Phaawulositti hime. 17 Phaawulosis
ajajjuuwwan dhibbaa keessaa nama tokko
waamee, "Dargaggeessi kun waan isatti himu
qabaatii mee ajajaa kumaatti isa geessi"
jedheen. 18 Innis ajajaa kumaa sanatti isa
geesse. Ajajaan dhibbaa sunis, "Phaawulos inni
mana hidhaa jiru sun na waamsisee waan
dargaggeessi kun waan sitti himu qabuuf
akka ani isa sitti fidu na kadhate" jedheen.
19 Ajajaan kumaas dargaggeessa sana harka
qabee kophaatti baasee, "Wanni ati natti
himuu barbaaddu maali?" jedhee gaafate. 20
Dargaggeessi sunis akkana jedhe; "Yihuudoonni
waan waa'ee isaa sirriitti cimsanii qoruu
barbaadan fakkeessanii akka ati Phaawulosin
bori gara yaa'ii Yihuudootaatti gad ergitu si
kadhachuuf walii galaniiru. 21 Waan isaan
keessaa namoonni afurtamaa oli ta'an riphanii
isa eeggachaa jiraniif ati isaan jalaa hin qabin.
Isaan akka hamma isa ajjeesanitti homaa hin
nyaanne yookaan hin dhugne kakataniiru;
qophaa'aniis eeyyama kee eeggachaa jiru."
22 Ajajaan kumaa sunis, "Ati akka waan kana
natti himte nama tokkotti iyyuu hin dubbatin"
jedhee dargaggeessa sana akeekkachiisee gad
dhiise. 23 Ergasii inni ajajjuuwwan dhibbaa
keessaa nama lama waamee akkana jedhee
ajaje; "Akka loltoonni dhibbi lama, abbootiin
fardaa torbaatamnii fi warri eeboo qabatan
dhibbi lama edana sa'aatii sadiitti Qiisaariyaa
dhaqaniif qopheessaa. 24 Phaawulosiifis farda
inni yaabbatu qopheessaatii gara Feeliksi
Bulchaa Biyyaatti nagaan geessaa." 25 Innis
akkana jedhee xalayaa tokko barreesse. 26
Qilaawudewoos Liisiiyaas irraa, Gara bulchaa
kabajamaa, gara Feeliksi: Nagaa jirtaa. 27
Yihuudoonni namicha kana qabanii ajjeesuu
barbaadaa turan; ani garuu akka inni lammii
Roomaa ta'e beekee loltoota koo wajjin dhaqee
isa baase. 28 Anis waan isaan isa himataniif
beekuu barbaadeen fuula waldaa isaanii duratti
isa dhi'eesse. 29 Ani akka inni waa'ee gaaffii
seera isaaniitiin himatame arge malee akka
inni waan du'aan yookaan hidhaan isa ga'u
tokkumaanuu himatame hin argine. 30 Ani
yeroo akka isaan namicha sanatti mari'atan
dhaga'etti dafee isa sitti erge. Warra isa
himatanis akka isaan himata isaanii sittan
dhi'eeffatan ajajeera. 31 Kanaaf loltoonni sun
akkuma ajajaman sana Phaawulosin fuudhanii
halkaniin Antiiphaaxriisitti geessan. 32 Isaanis
guyyaa itti aanutti akka abbootiin fardaa isa
wajjin deeman godhanii ofii immoo qubata
loltootaatti deebi'an. 33 Abbootiin fardaa sunis
yommuu Qiisaariyaa ga'anitti xalayaa sana
bulchaatti kennan; Phaawulosinis fuula isaa
dura dhi'eessan. 34 Bulchaan sunis erga xalayaa
sana dubbifatee booddee, akka inni biyya
kamii dhufe isa gaafate. Yommuu akka inni
Kiilqiyaadhaa dhufe beekettis, 35 "Ani yeroo
himattoonni kee as ga'anitti dubbii kee nan
dhaga'a" jedhe. Innis ergasii akka Phaawulos
masaraa Heroodis keessatti eegamus ajaje.

24 Guyyaa shan booddee Anaaniyaas lubni
ol aanaan maanguddoota tokko tokkoo

fi abukaattoo Xerxuloos jedhamu tokko
wajjin Qiisaariyaatti gad bu'e; isaanis waan
ittiin Phaawulosin himatan bulchaa duratti
dhi'eeffatan. 2 Yommuu Phaawulos waamamee
ol galetti, Xerxuloos akkana jedhee himata
isaa Feeliksi duratti dhi'eeffate; "Yaa Feeliksi
kabajamaa, nu bara kee keessa yeroo dheeraa
nagaan jiraanneera; ogummaan kees saba
kanaaf geeddarama fideera. 3 Yaa Feeliksi
kabajamaa, nu waan kana karaa hundumaa
fi iddoo hundatti galata guddaadhaan ni
fudhanna. 4 Garuu ani akka hammana irra
si hin dadhabsiifneef akka ati gabaabumatti
gara laafinaan nu dhageessu sin kadhadha. 5
"Nu akka namichi kun dhukkuba hamaa ta'ee
Yihuudoota addunyaa guutuu irra jiran hunda
keessatti goolii kaasaa jiru argineerra. Inni
hoogganaa garee Naazirootaa ti. 6 Inni mana
qulqullummaa iyyuu xureessuu yaaleera; nu
immoo akka seera keenyaatti itti muruuf jennee
isa qabne. [7 Garuu Luusiyoos ajajaan kumaa
sun dhufee humna guddaan harka keenya
keessaa isa baase; akka himattoonni isaa fuula
kee duratti dhi'aatanis ni ajaje.] 8 Ati mataan
kee iyyuu isa qoruudhaan waa'ee waan nu isa
himannu kanaa hunda beekuu ni dandeessa."
9 Yihuudoonnis akka dubbiin kun dhugaa
ta'e mirkaneessanii himata sana deeggaran.
10 Phaawulosis yommuu bulchaan sun akka
inni dubbatuuf harkaan mallattoo kenneefitti
akkana jedhee deebii kenne; "Ani waan akka
ati waggoota hedduuf abbaa murtii saba kanaa
taate beekuuf falmii koo gammachuudhaan
nan dhi'eeffadha. 11 Akkuma ati rakkoo malee
mirkaneeffachuu dandeessu ani waaqeffachuuf
jedhee Yerusaalemitti ol ba'uun koo guyyaa
kudha lama hin caalu. 12 Warri na himatan kun
anaa mana qulqullummaa keessatti yookaan
manneen sagadaa keessatti yookaan magaalaa
keessatti nama tokkoon illee falmu yookaan
uummata kakaasu na hin arganne. 13 Isaan
waan amma ittiin na himachaa jiran kanas siif
mirkaneessuu hin danda'an. 14 Ta'us ani akka
nama karaa isaan garee mormitootaa jedhaniin
sana duukaa bu'u tokkootti akka Waaqa abbootii
keenyaa waaqeffadhu fuula kee duratti nan
amana. Waan seera Museetiin walii galuu fi
waan kitaabota raajotaa keessatti barreeffame
hundas nan amana. 15 Anis akkuma jara kanaa
akka du'aa ka'uun qajeeltotaatii fi hamootaa
jiraatu Waaqa nan abdadha. 16 Kanaafuu ani
akka yeroo hunda Waaqaa fi nama duratti yaada
qulqulluu qabaadhu nan tattaaffadha. 17 "Anis
bara baay'ee hiyyeeyyii saba kootiitiif gargaarsa
kennuuf, Waaqaafis aarsaa dhi'eessuuf jedhee
Yerusaalem dhufe. 18 Yeroo ani waan kana
hojjechaa turettis isaan anaa qulqullaa'ee jiru
mana qulqullummaa keessatti na argan. Tuunni
tokko iyyuu na bira hin turre; anis goolii
keessatti hin hirmaanne. 19 Garuu Yihuudoonni
biyya Asiyaa kanneen yoo waan ittiin na
himatan tokko illee narraa qabaatan si duratti as
dhi'aatanii na himachuu malan tokko tokko jiru.
20 Yookaan warri as jiran kunneen yakka yeroo
ani fuula Waldaa Yihuudootaa dura dhaabadhe
sana narratti argan haa himan; 21 waan ani
yeroo fuula isaanii dura dhaabadhe sana iyyee,
'Ani har'a waa'ee du'aa ka'uu warra du'anii
irratti qoramuuf jedhee fuula keessan dura
dhaabadheera' jedhe tokkicha sana malee yoo
jiraate haa himan." 22 Feeliksi garuu waan
waa'ee Karaa sanaa sirriitti beekuuf, "Ani gaafa
Liisiiyaas ajajaan kumaa sun dhufutti dubbii
keessan nan murteessa" jedhee yeroo biraatti
dabarse. 23 Innis akka ajajaan dhibbaa sun
Phaawulosin eegumsa jala tursu, garuu akka
haala isaa itti furuu fi akka michoonni isaas
waan isa barbaachisu kam iyyuu isaaf dhi'eessan
eeyyamuuf ajaje. 24 Feeliksis bultii muraasa
booddee niitii isaa Diruusiilaa ishee Yihuudii
turte wajjin dhufe; innis Phaawulosin waamsisee
isaa waa'ee Kiristoos Yesuusitti amanuu dubbatu
dhaggeeffate. 25 Yommuu Phaawulos waa'ee
qajeelummaa, waa'ee of qabuutii fi waa'ee
murtii kan dhufuuf jiru sanaa dubbatetti Feeliksi
sodaatee, "Ammaaf ni ga'aatii deemi! Yommuu
naa mijaa'utti anuu sin waamsisaatii" jedhe. 26
Yeroodhuma sanattis inni akka waan Phaawulos
matta'aa isaaf kennuutti waan abdachaa tureef
ammuma amma waamsisee isa wajjin haasa'aa

ture. 27 Phoorqiyoos Fesxoos erga waggaan lama
darbee booddee iddoo Feeliksi qabate; Feeliksis
waan Yihuudoota gammachiisuu barbaadeef
Phaawulosin manuma hidhaatti dhiise.

25 Fesxoosis biyya sana ga'ee guyyaa sadii
booddee Qiisaariyaadhaa Yerusaalemitti
ol ba'e; 2 achittis luboonni hangafoonnii
fi dura bu'oonni Yihuudootaa fuula isaa
duratti dhi'aatanii himata Phaawulos irraa
qaban dhi'eeffatan. 3 Isaanis waan karaatti
riphanii Phaawulosin ajjeesuuf qophaa'aa
turaniif akka Fesxoos isaan deeggaree nama
ergee gara Yerusaalem isa fichisiisu kadhatan.
4 Fesxoos immoo akkana jedhee deebise;
"Phaawulos Qiisaariyaatti eegamaa jira; ani
mataan koo iyyuu dhi'eenyatti achi nan
dhaqa. 5 Kanaafuu abbootii taayitaa keessan
keessaa tokko tokko na wajjin deemanii
yoo namichi sun balleessaa wayii qabaate
achitti isa haa himatan." 6 Innis erga guyyaa
saddeeti yookaan kudhan isaan bira bubbulee
booddee Qiisaariyaatti gad bu'e; guyyaa itti
aanuttis barcuma murtii irra taa'ee akka
Phaawulos fuula isaa duratti dhi'eeffamu ajaje.
7 Yommuu Phaawulos dhi'aatettis Yihuudoonni
Yerusaalemii gad bu'an sun isatti naanna'anii
dhaabachuun himata ciccimaa hedduu isa irratti
dhi'eessan; garuu amansiisuu hin dandeenye.
8 Phaawulosis, "Ani seera Yihuudootaa irratti
yookaan mana qulqullummaa irratti yookaan
Qeesaar irratti yakka tokko illee hin hojjenne"
jedhee falmate. 9 Fesxoosis Yihuudoota
gammachiisuuf jedhee Phaawulosiin, "Ati
Yerusaalemitti ol baatee himata kana irratti
fuula koo duratti qoratamuu ni feetaa?" jedhe.
10 Phaawulos garuu akkana jedhee deebise;
"Ani amma barcuma murtii Qeesaar dura,
iddoo itti qoratamuu qabu dhaabadheen jira;
akkuma ati mataan kee iyyuu sirriitti beektu
ani yakka tokko illee Yihuudoota irratti hin
hojjenne. 11 Ta'us ani utuu balleessaa du'a
natti mursiisu tokko illee hojjedhee silaa du'a
jalaa ba'uuf hin carraaqu; garuu yoo wanni
Yihuudoonni kunneen ittiin na himatan dhugaa
hin ta'in, namni tokko iyyuu dabarsee harka
isaaniitti na kennuuf mirga hin qabu. Ani
Qeesaaritti oli nan iyyadha!" 12 Fesxoosis
erga gorsitoota isaa wajjin mari'atee booddee,
"Ati Qeesaaritti ol iyyatteerta; gara Qeesaar
ni dhaqxa!" jedhe. 13 Bultii muraasa booddee
Agriiphaa mootichii fi Barniiqeen Fesxoos
simachuuf Qiisaariyaa dhaqan. 14 Fesxoosis
isaan guyyaa hedduu achi bubbullaan akkana
jedhee waa'ee himata Phaawulos mooticha
wajjin dubbate; "Namichi Feeliksi mana hidhaa
keessatti dhiisee deeme tokko as jira. 15 Yeroo
ani Yerusaalem turetti luboonni hangafoonnii
fi maanguddoonni Yihuudootaa isa himatanii
akka itti muramu kadhatan. 16 "Anis akka
namni kam iyyuu akka seera biyya Roomaatti
utuu fuula himattoota isaa duratti dhi'aatee
himata sana mormachuuf carraa hin argatin
dabarfamee kennamuu hin qabne isaanitti
himeera. 17 Kanaafuu ani yommuu isaan na
wajjin as dhufanitti barcuma murtii irra taa'een
akka namicha natti fidan ajaje malee dubbii
sana lafa irra hin harkifne. 18 Himattoonni
isaas yommuu dubbachuuf ka'anitti yakka ani
ittiin isa himatu jedhee eege keessaa tokko
illee isa irratti hin dhi'eessine. 19 Garuu isaan
waa'ee amantaa isaaniitii fi waa'ee namicha
du'e kan Yesuus jedhamu isa Phaawulos immoo,
'Inni jiraataa dha' jedhee falmuu tokkoo irratti
wal dhaban. 20 Anis akka itti dubbii sana
qoradhu wallaale; kanaaf inni Yerusaalem
dhaqee himata kana irratti qoratamuuf fedhii
qabuu fi akka inni hin qabne isa gaafadhe. 21
Garuu yommuu Phaawulos murtii Awugisxoos
Qeesaar argachuuf jedhee turfamuu kadhatetti
ani akka inni hamma ani Qeesaaritti isa ergutti
eegamu nan ajaje." 22 Agriiphaanis Fesxoosiin,
"Ani mataan koo namicha kana dhaga'uu nan
barbaada" jedhe. Inni immoo deebisee, "Bori
isa dhageessa" jedheen. 23 Guyyaa itti aanuttis
Agriiphaa fi Barniiqeen ulfina guddaan dhufanii
Ajajjuuwwan kumaatii fi gurguddoota magaalaa
wajjin galma wal ga'ii seenan. Fesxoos ajajnaan
Phaawulosin ol galchan. 24 Fesxoosis akkana
jedhe; "Yaa Agriiphaa mooticha, warri nu wajjin
as jirtan hundinuus isin namicha kana ni argitu!

Hawaasni Yihuudootaa guutummaatti, ‘Namichi
kun si’achi jiraachuu hin qabu’ jedhanii waa’ee
isaa Yerusaalemittii fi as Qiisaariyaatti iyyanii
na kadhatan. 25 Ani waan du’aan isa ga’u kan
inni hojjete tokko illee hin argine; ani garuu
sababii inni Awugisxoositti ol iyyateef gara
Roomaatti isa erguu nan murteesse. 26 Ani
waa’ee namicha kanaa waan ifatti ba’e kan
gooftaa kootiif barreessu tokko illee hin qabu;
kanaafuu ani erga isa qorannee booddee akka
waan barreessu argadhuuf jedhee fuula hunda
keessanii duratti, keessumattuu yaa Agriiphaa
mooticha, fuula kee duratti isa dhi’eesseera. 27
Ani nama hidhame tokko utuu waan inni ittiin
himatame ifatti hin baasin ol dabarsuu qajeela
hin se’uutii.”

26 Agriiphaan Phaawulosiin, “Akka ati ofii
keetiif dubbattu siif eeyyamameera” jedhe.
Phaawulosis harkaan mallattoo kennee akkana
jedhee falmachuu jalqabe; 2 “Yaa Agriiphaa
Mooticha, ani sababii waan Yihuudoonni
ittiin na himatan hunda falmachuudhaaf
jedhee har’a fuula kee dura dhaabadhuuf akka
ayyaantuu tokkoottin of ilaala. 3 Kunis waan
ati duudhaa fi wal mormii Yihuudootaa hunda
keessa beektuufii dha. Kanaafuu ani akka ati
obsaan na dhaggeeffattu sin kadhadha. 4 “Ani
ijoollummaa kootii jalqabee saba koo keessatti,
Yerusaalem keessattis akkamitti akka jiraachaa
ture Yihuudoonni hundinuu ni beeku. 5 Akka
ani akka Fariisicha tokkootti akkuma sirna
garee akka malee amantaa keenyatti cichu
sanaatti jiraadhe isaanuu bara dheeraa waan na
beekaniif, yoo fedhii qabaatan dhugaa ba’uu
ni danda’u. 6 Ammas ani waadaa Waaqni
abbootii keenyaaf gale sana waan abdadhuuf
qoratamuuf dhi’aadheen as jira. 7 Waadaan
kun isuma gosoonni keenya kudha lamaan
halkanii guyyaa Waaqa tajaajiluutti jabaatanii
raawwatamuu isaa arguu hawwan sanaa
dha. Yaa Agriiphaa Mooticha, Yihuudoonnis
sababuma abdii kanaatiif na himachaa jiru.
8 Akka Waaqni warra du’an du’aa kaasu isin
maaliif akka waan hin amanamne tokkootti
herregdu? 9 “Ani mataan koo iyyuu maqaa
Yesuus nama Naazreetiitiin mormuudhaaf
akka waan danda’amu hunda gochuu qabu
nan amana ture. 10 Wanni ani Yerusaalem
keessatti hojjedhes kanuma; ani taayitaa luboota
hangafoota irraa argadheen qulqulloota baay’ee
mana hidhaatti naquu qofa utuu hin ta’in yeroo
isaan ajjeefaman iyyuu dubbicha irratti walii
galaan ture. 11 Anis akka isaan adabamaniif
yeroo baay’ee mana sagadaa tokko irraa gara
mana sagadaa biraatti darbaa, akka isaan
amantii isaanii arrabsaniifis isaan dirqisiisaan
ture. Ani waan akka malee isaanitti aaraa
tureef hamma magaalaawwan biyya alaatti
illee deemee isaan ari’achaan ture. 12 “Anis
gaafa tokko kanumaaf jedhee taayitaa fi ergama
luboota hangafoota biraa fudhadhee utuun
Damaasqoo deemaa jiruu, 13 yaa mooticha,
ani utuman karaa deemaa jiruu gara saafaatti
ifa ifa aduu caalaa ibsu tokko isaa samii irraa
naannoo koottii fi naannoo warra na wajjin
deemaniitti ibsu arge. 14 Hundi keenya lafatti
kukkufne; anis sagalee afaan Ibraayisxiitiin ‘Yaa
Saa’ol, yaa Saa’ol, ati maaliif na ari’atta? Arfii
wayii dhiituun suma miidha’ naan jedhu tokkon
dhaga’e. 15 “Anis, ‘Yaa Gooftaa ati Eenyu?’
jedheen gaafadhe. “Gooftaanis deebisee akkana
jedhe; ‘Ani Yesuus isa ati ari’attuu dha. 16 Amma
ka’ii miilla keetiin dhaabadhu. Ani akka ati
tajaajilaa koo taatee, waa’ee koos waan argitee
fi waan ani sitti mul’isuuf jiru dhugaa baatuuf
si muuduuf jedhee sitti mul’adheera. 17 Ani
saba keetii fi Namoota Ormaa kanneen gara
isaaniitti si ergu jalaa sin baasa. 18 Atis ija
isaanii bantee dukkana keessaa gara ifaatti,
humna Seexanaa jalaas gara Waaqaatti isaan
deebifta; kunis akka isaan dhiifama cubbuu
argatanii fi akka isaan warra natti amanuun
qulqullaa’an gidduutti dhaala argataniif.’ 19
“Kanaafuu yaa Agriiphaa Mooticha, ani mul’ata
samii irraa dhufe sanaaf ajajamuu hin didne.
20 Anis akka isaan qalbii jijjiirratanii gara
Waaqaatti deebi’aniif, qalbii jijjiirrachuu isaaniis
akka hojiidhaan mirkaneessaniif jalqabatti
warra Damaasqootti, warra Yerusaalemiitti,
warra Yihuudaa guutuutti akkasumas Namoota

Ormaatti lallabeera. 21 Sababiin Yihuudoonni
mana qulqullummaa keessatti na qabanii na
ajjeesuu yaalaniifis kanuma. 22 Ani garuu
hamma guyyaa har'aatti gargaarsa Waaqaa
qaba; kanaafuu ani dhaabadhee xinnaa guddaaf
dhugaa ba'aan jira. Ani waan raajonnii fi Museen
'Ni ta'a' jedhanii dubbataniin alatti waan tokko
illee hin dubbadhu. 23 Kunis akka Kiristoos
dhiphachuu qabu, akka inni warra du'an keessaa
ka'uudhaan kan jalqabaa ta'ee saba isaatii fi
Namoota Ormaatiif ifa labsuu dha." 24 Utuma
Phaawulos akkasitti falmachaa jiruu Fesxoos
sagalee guddaan, "Phaawulos, ati maraatteerta!
Barumsi kee guddaan sun si maraachisaa jira"
jedheen. 25 Phaawulosis akkana jedhee deebise;
"Yaa Fesxoos kabajamaa, ani hin maraanne;
wanni ani dubbachaa jirus dhugaa dha; sirrii
dhas. 26 Sababii mootichi waan kana beekuuf,
ani ifatti baasee isatti himuu nan danda'a.
Sababii wanni kun suuqatti hin hojjetaminiif
ani akka waan kana keessaa tokko iyyuu isa
duraa hin dhokatin nan amana. 27 Yaa Agriiphaa
Mooticha, ati raajota ni amantaa? Akka ati
amantu ani iyyuu beeka." 28 Agriiphaanis
Phaawulosiin, "Ati yeruma gabaabaa keessatti
Kiristaana na gochuu yaaddaa?" jedhe. 29
Phaawulosis deebisee, "Yeroo gabaabaattis ta'u
dheeraatti, si qofa utuu hin ta'in akka warri
na dhaga'aa jiran hundinuu foncaa kanaan
hidhamuu malee akkuma koo akka ta'an ani
Waaqa nan kadhadha" jedhe. 30 Kana irratti
mootichi, bulchaanii fi Barniiqeen, akkasumas
warri isaan wajjin tataa'aa turan ol ka'an. 31
Isaanis yeroo gad ba'anitti, "Namichi kun waan
du'aan yookaan hidhaan isa ga'u tokko illee
hin hojjenne" wajjin jedhan. 32 Agriiphaanis
Fesxoosiin, "Namichi kun utuu Qeesaaritti ol
iyyachuu baatee silaa ni hiikama ture" jedhe.

27 Yommuu dooniin Iixaaliyaa dhaquun
keenya murteeffametti, Phaawulosii fi
warri hidhaman biraa ajajaa dhibbaa kan
Yuuliyoos jedhamu tokkotti dabarfamanii
kennaman; innis miseensa kutaa waraanaa
"Awugisxoos" jedhamu tokkoo ture. 2 Nus
doonii Adraamiixoosii ka'ee gara buufatawwan
doonii kanneen qarqara galaana biyya Asiyaa
dhaquuf ka'e tokko yaabbannee deemuu
jalqabne. Arisxirokoos namichi Maqedooniyaa
kan Tasaloniiqee jiraatu tokkos nu wajjin
ture. 3 Guyyaa itti aanutti Siidoonaatti galle;
Yuuliyoosis Phaawulosiif garaa laafee akka
inni michoota isaa bira dhaqee waan isa
barbaachisu argatu eeyyameef. 4 Nus dooniin
achii kaanee waan bubbeen fuula keenya
duraan nutti bubbisaa tureef Qophiroosiin
da'annee dabarre. 5 Erga galaana Kiilqiyaa fi
Phamfiliyaa irra dooniin darbinee booddee
magaalaa Miiraa kan Luuqiiyaa keessatti
argamtu geenye. 6 Ajajaan dhibbaa sunis
doonii Iskindiriyaa kan Iixaaliyaa dhaquutti jiru
tokko achitti argatee nu yaabbachiise. 7 Nus
guyyaa hedduu suuta jennee dooniin deemnee
rakkinaan naannoo Kiniidoos geenye; yommuu
bubbeen karaa sana irra darbuu nu dhowwettis
Salmoonee biraan gara da'oo Qareexitti
qajeelle. 8 Rakkina guddaadhaanis qarqara
galaanichaa irra darbinee iddoo "Buufata
doonii gaarii" jedhamu kan magaalaa Laasiyaa
biraa tokkotti baane. 9 Yeroon dheeraan
badeera; sababii yeroon sun erga Soomni
darbee ta'eef dooniidhaan karaa deemuun
sodaachisaa ta'eera; kanaafuu Phaawulos akkana
jedhee isaan akeekkachiise; 10 "Yaa jarana,
ani akka karaan keenya kun badiisa of keessaa
qabu, akka inni doonichattii fi mi'a qofatti
utuu hin ta'in jireenya keenyatti illee balaa
guddaa fiduuf deemu nan arga." 11 Ajajaan
dhibbaa sun garuu qooda waan Phaawulos
jedhe dhaga'u gorsa ooftuu dooniitii fi gorsa
abbaa doonii fudhate. 12 Sababii buufanni
doonii sun ganna achi turuuf mijaa'aa hin
ta'iniif baay'een isaanii Finiiqeetti galanii ganna
achitti dabarsuu abdatanii akka nu ittuma
fufnee dooniin deemnu murteessan. Buufanni
Qareexi kun fuulli isaa gara kibba dhi'aattii fi
gara kaaba dhi'aatti deebi'ee ture. 13 Yeroo
bubbeen kibbaa suuta bubbisuu jalqabetti waan
kaayyoo isaanii guutachuu danda'an se'anii
hiituu doonii hiikanii Qareexi biraan qarqara
galaana irra darban. 14 Utuu hin turinis bubbeen

hamaan, “Awuraaqiis” jedhamu tokko biyya
bishaaniin marfamte sana irraa gad bubbise.
15 Dooniin sunis bubbeedhaan qabamee gara
bubbee sanaatti deemuu dadhabe; kanaafuu
akka inni bubbeen fudhatamuuf ittuma dhiifne.
16 Nus biyya bishaaniin marfamte xinnoo
Qeedaa jedhamtu tokkoon da’annee rakkina
guddaadhaan bidiruu doonichaa oolchuu
dandeenye. 17 Namoonni sunis bidiruu
sana dooniitti ol baasanii akka dooniin sun
gargar hin diigamneef funyoon xaxanii walitti
hidhan. Isaanis tima cirracha Sirtiisitti bu’uu
sodaatanii hiituu doonii galaanatti gad buusanii
akka dooniin sun bubbeen oofamtuuf ittuma
dhiisan. 18 Waan bubbeen sun akka malee
nutti jabaachaa deemeef isaan guyyaa itti
aanutti doonii sana irraa fe’iisa guuranii
bishaanitti dadarbachuu jalqaban. 19 Guyyaa
sadaffaatti immoo mi’a doonii sanaa harkuma
ofii isaaniitiin dadarbatan. 20 Nu waan utuu
aduu yookaan urjii hin argin guyyaa hedduu
turree fi waan bubbeen nutti jabaateef dhuma
irratti abdii badiisa ooluuf qabnu hunda ni
kutanne. 21 Phaawulosis erga namoonni sun
agabuu isaanii yeroo dheeraa turanii booddee
gidduu isaanii dhaabatee akkana jedhe; “Yaa
jarana, isin utuu gorsa koo dhageessanii Qareexii
ka’uu hin qabdan ture; silaa balaa fi badiisa
kana hundumaa irraa of oolchitu turtan. 22
Amma garuu ani akka isin jabaattan isinan
gorsa; doonicha malee isin keessaa lubbuun
nama tokkoo iyyuu hin baduutii. 23 Ergamaan
Waaqa ani kan isaa ta’ee fi isa tajaajilu sanaa
tokko eda dhufee na cina dhaabatee, 24 ‘Yaa
Phaawulos, hin sodaatin; ati Qeesaar dura
dhaabachuu qabdaatii; kunoo, Waaqni warra si
wajjin deemaa jiran hunda gaarummaa isaatiin
sitti kenneera’ naan jedhe. 25 Kanaaf yaa jarana
jabaadhaa! Ani akka wanni kun akkuma natti
himame sana ta’u Waaqa nan amanaatii. 26 Ta’us
biyya bishaaniin marfamte tokkotti bu’uun
keenya hin oolu.” 27 Halkan kudha afuraffaatti
utuu galaana Adiriyaa irra asii fi achi oofamaa
jirruu gara halkan walakkaatti warri doonii
irra hojjetan sun waan gara lafaatti dhi’aatan
se’an. 28 Isaan funyoo ittiin gad fageenya
galaanaa ilaalan gad buusanii akka galaanni
sun meetira soddomii torba gad fagaatu argan;
yeroo gabaabaa booddee ammas funyoo sana
gad buusanii akka gad fageenyi galaanichaa
meetira digdamii saddeet ta’e argan. 29 Isaanis
kattaatti buuna jedhanii sodaatanii hiituu
doonii afur dugda duubaan doonii irraa gad
buusan. Akka lafti bariituufis kadhatan. 30 Warri
doonii irra hojjetanis bidiruu keessaa baqachuuf
jedhanii waan fuula doonii duraan hiituu doonii
buusan fakkaatanii bidiruu sana galaana keessa
buusan. 31 Phaawulos immoo ajajaa dhibbaatii
fi loltootaan, “Yoo namoonni kunneen doonii
keessatti hafan malee isin badii ooluu hin
dandeessan” jedhe. 32 Kanaafuu loltoonni sun
funyoo bidirichi ittiin hidhamee ture sana irraa
kutanii galaanatti gad ishee dhiisan. 33 Gara barii
lafaattis Phaawulos akka namoonni hundinuu
waa nyaataniif isaan kadhate; akkanas jedheen;
“Isin bultii kudha afran darban yaadda’aa, utuu
waa tokko illee hin nyaatin agabuu keessan
ooltanii bultaniirtu. 34 Kanaaf ani akka isin waa
nyaattaniif isin kadhadha. Nyaanni jiraachuuf
isin barbaachisaatii. Isin keessaa nama kam
iyyuu rifeensa mataa isaa keessaa tokko iyyuu
hin baduutii.” 35 Innis erga waan kana dubbatee
booddee buddeena fuudhee hunduma isaanii
duratti Waaqa galateeffate; kutatees nyaachuu
jalqabe. 36 Isaan hundinuu jajjabaatanii ofumaan
waa nyaatan. 37 Walumatti nu nama 276
taanee doonii sana keessa ture. 38 Isaanis erga
nyaatanii quufanii booddee qamadii fe’amee
ture sana galaanatti naqanii akka dooniin
salphatu godhan. 39 Isaanis yommuu lafti
bariitetti galoo galaanaa kan kuufama cirrachaa
qabu tokko argan malee biyyi fuula isaanii dura
jiru sun eessa akka ta’e hin hubanne; doonii
sanas yoo isaanii danda’ame dhiibanii qarqara
galaanaatti baasuu murteessan. 40 Kanaafuu
funyoo hiituu doonii kutanii galaana keessatti
gad dhiisan; yeruma sana funyoo batoon ittiin
hidhame sana hiikan; ergasiis sharaa karaa
fuula doonii duraan jiru sana qilleensatti ol
fuudhanii gara kuufama cirrachaatti qajeelan. 41

Garuu dooniin sun iddoo itti galaanni lama wal
ga'utti tima cirrachaatti bu'ee lafa tuqe. Mataan
isaa achitti qabamee socho'uu dide; dudga
duubni isaa immoo humna dha'aa galaanaatiin
dha'amee caccabe. 42 Loltoonnis akka warra
hidhaman sana keessaa namni tokko iyyuu
bishaan daakee baqatee jalaa hin baaneef isaan
ajjeesuuf karoorfatan. 43 Garuu ajajaan dhibbaa
sun waan Phaawulosin du'a oolchuu fedheef
akka isaan waan karoorfatan sana hin goone
dhowwe; innis akka warri bishaan daakuu
danda'an duraan dursanii doonii irraa utaalanii
gara lafaatti ba'an ajaje. 44 Akka warri hafan
immoo saanqaa yookaan caccabaa dooniitiin
achi ga'an ajaje; haala kanaan hundi isaanii
nagaan lafatti ba'an.

28 Nus nagumaan qarqara galaanaatti baanee
akka biyyi bishaaniin marfamte sun
Malaaxiyaa jedhamtu beekne. 2 Namoonni biyya
bishaaniin marfamte sana irra jiraatanis gara
laafina dinqisiisaa nu argisiisan. Isaanis sababii
roobnii fi dhaamochi tureef ibidda bobeessanii
hunda keenya simatan. 3 Utuu Phaawulos
hanxaxii qoraanii walitti qabee ibiddatti naqaa
jiruu buutiin sababii ho'aatiin gad baate tokko
harka isaatti maxxantee gad dhiisuu didde.
4 Warri biyya bishaaniin marfamte sana irra
jiraatan sunis buutii harka isaatti rarraatu
arganii, "Namichi kun nama nama ajjeese ta'uu
hin oolu; inni yoo balaa galaanaa jalaa ba'e
illee Murtiin Qajeelaan akka inni jiraatu hin
eeyyamneef" waliin jedhan. 5 Phaawulos buutii
sana ibidda keessa of irraa buuse; miidhaa
tokko malees hafe. 6 Namoonni sunis, "Inni
ni dhiita'a yookaan akkuma tasaa kufee du'a"
jedhanii eegan; garuu yommuu yeroo dheeraa
eeganii akka inni waa tokko illee hin ta'in
arganitti yaada geeddaratanii, "Inni waaqa"
jedhan. 7 Bulchaan biyya bishaaniin marfamtee
kan Phubiliyoos jedhamu tokkos naannoo
sanaa lafa qotiisaa qaba ture; innis mana
isaatti nu simatee guyyaa sadii jaalalaan nu
keessumsiise. 8 Abbaan Phubiliyoos dhukkuba
dhagna nama gubuu fi garaa nama kaasuun
qabamee ciisaa ture; Phaawulosis isa gaafachuuf
ol seenee erga kadhatee booddee harka irra
kaa'ee isa fayyise. 9 Yommuu wanni kun ta'etti
dhukkubsattoonni biyya bishaaniin marfamte
sana irra jiraatan biraa hundi dhufanii fayyan. 10
Isaanis karaa baay'eedhaan ulfina nuu kennan;
yommuu nu dooniin deemuuf kaanettis waan
nu barbaachisu hunda nuuf kennan. 11 Nus
ji'a sadii booddee doonii Iskindiriyaa kan biyya
bishaaniin marfamte sana irratti yeroo gannaa
dabarse tokkoon kaanee deemsa jalqabne;
dooniin sunis asxaa waaqota lakkuu Kastoorii fi
Paaluksi adda isaa irraa qaba ture. 12 Seraakuus
geenyees bultii sadii achi turre. 13 Achiis kaanee
Reegiyuumitti galle; guyyaa tokko booddees
waan bubbeen kibbaa bubbiseef guyyaa itti
aanutti Putiyooluus geenye. 14 Achitti obboloota
tokko tokko arganne; isaanis akka nu bultii
torba isaan bira turru nu kadhatan. Nus
akkasiin Roomaatti galle. 15 Obboloonni achi
turanis yommuu dhufaatii keenya dhaga'anitti
hamma iddoo gabaa Aphiyuusiittii fi iddoo "Lafa
Bultoo Sadii" jedhamuutti nu simachuu dhufan;
Phaawulosis isaan argee Waaqa galateeffate;
ofii isaatiis ni jajjabaate. 16 Yommuu nu Roomaa
geenyetti Phaawulos akka loltuu isa eegu tokko
wajjin kophaa isaa jiraatu eeyyamameef. 17
Phaawulosis guyyaa sadii booddee dura bu'oota
Yihuudootaa walitti waame; yommuu isaan
walitti qabamanittis akkana jedheen; "Yaa
obboloota ko, ani utuu waan saba keenyaan
yookaan duudhaa abbootii keenyaatiin mormu
tokko illee hin hojjetin Yerusaalem keessatti
qabamee dabarfamee harka warra Roomaatti
kennameera. 18 Isaanis erga na qoranii booddee
sababii ani yakka du'a namatti mursiisu
tokko illee hin qabaatiniif gad na dhiisuu
barbaadan. 19 Ani garuu yoo waan ittiin saba koo
himadhu tokko iyyuu hin qabaatin illee yommuu
Yihuudoonni mormanitti akka Qeesaaritti ol
iyyadhu nan dirqame. 20 Wanni ani isin arguu
fi isin wajjin haasa'uu kadhadheefis kanuma.
Ani sababuma abdii Israa'eliif jedhee foncaa
kanaan hidhameera." 21 Isaanis akkana jedhanii
deebisan; "Nu xalayaa waa'ee kee dubbatu tokko
illee biyya Yihuudaatii hin arganne; obboloota

achii dhufan keessaas namni tokko iyyuu waa'ee
kee waan hamaa hin dubbanne; nuttis hin
himne. 22 Nu garuu yaadni kee maal akka ta'e
sirraa dhaga'uu barbaanna; nu akka namoonni
iddoo hunda jiran garee kanaan morman ni
beeknaatii." 23 Isaanis guyyaa itti Phaawulos
wajjin wal argan qabatanii, akka malee
baay'atanii lafa inni jiraachaa ture dhaqan;
innis ganamaa jalqabee hamma galgalaatti
waa'ee mootummaa Waaqaa isaanii ibsaa,
lallabaas ture; waa'ee Yesuusiis Seera Museetii
fi Kitaabota Raajotaa keessaa eeree isaan
amansiisuu yaalaa ture. 24 Isaan keessaa warri
tokko tokko waan inni jedhe ni fudhatan; warri
kaan immoo amanuu didan. 25 Isaan gidduutti
waldhabiisni uumamnaan ka'anii deemuu
jalqaban; kunis erga Phaawulos akkana jedhee
dubbii dhumaa dubbatee booddee; "Hafuurri
Qulqulluun yeroo karaa Isaayyaas raajichaatiin
abbootii keessanitti dubbate sana dhugaa isaa
dubbate; innis akkana jedhe: 26 "'Gara saba
kanaa dhaqiitii akkana jedhi; "Dhaga'uu inuma
dhageessu; garuu hin hubattan; ilaaluus inuma
ilaaltu; garuu hin qalbeeffattan." 27 Qalbiin
saba kanaa doomeeraatii; gurri isaanii sirriitti
hin dhaga'u; ija isaaniis dunuunfataniiru; utuu
akkas ta'uu baatee silaa ija isaaniitiin arganii,
gurra isaaniitiin dhaga'anii, qalbii isaaniitiinis
hubatanii, ni deebi'u turan; anis isaan nan
fayyisa ture.' 28 "Kanaafuu ani akka fayyisuun
Waaqaa gara Namoota Ormaatti ergame akka
isin beektan nan barbaada! Isaanis ni dhaga'u." [
29 Yihuudoonnis erga inni waan kana dubbatee
booddee jabeessanii waliin mormaa achii
deeman.] 30 Phaawulosis waggaa lama guutuu
mana ofii isaatii kireeffate keessa jiraachaa,
warra isa dubbisuu dhufan hundas simachaa
ture. 31 Innis ija jabinaan, gufuu tokko malees
mootummaa Waaqaa lallabaa, waa'ee Gooftaa
Yesuus Kiristoosis barsiisaa ture.

Roomaa

1 Phaawulos tajaajilaa Kiristoos Yesuus,
kan ergamaa ta'uuf waamamee fi akka
wangeela Waaqaa lallabuuf addaan baafame
irraa: 2 Wangeelli kunis kan Waaqni duraan
dursee karaa raajota isaatiin Katabbiiwwan
Qulqulluu keessatti waadaa galee dha. 3
Wangeelichis waa'ee ilma isaa kan akka
namummaatti sanyii Daawit irraa dhalatee, 4
akka Hafuura qulqullummaatti immoo warra
du'an keessaa ka'uu isaatiin Ilma Waaqaa
humna qabeessa ta'uun isaa labsamee dha;
innis Gooftaa keenya Yesuus Kiristoos. 5 Nus
karaa isaatiin, maqaa isaatiif jecha ormoota
hunda keessaa akka gara ajajamuu amantii
irraa dhufuutti namoota waamnuuf ayyaanaa fi
ergamtummaa arganneerra. 6 Isinis warra akka
kan Yesuus Kiristoos ta'aniif waamaman sana
keessa jirtu. 7 Warra Waaqaan jaallatamtanii
qulqulloota ta'uuf waamamtan kanneen Roomaa
jirtan hundaaf: 8 Sababii amantiin keessan
guutummaa addunyaa irratti odeeffamaa jiruuf,
ani duraan dursee waa'ee hunda keessaniitiif
karaa Yesuus Kiristoosiin Waaqa koo nan
galateeffadha. 9 Akka ani kadhannaa koo
keessatti utuu wal irraa hin kutin isin yaadadhu
Waaqni ani wangeela Ilma isaa lallabuudhaan
hafuura kootiin isa tajaajilu sun dhuga baatuu
koo ti; 10 ani akka ammas dhuma irratti gara
keessan dhufuuf fedhii Waaqaatiin karaan
naa banamu nan kadhadha. 11 Akka isin
jabaattaniifis kennaa hafuuraa isinii hiruuf isin
arguu baay'ee nan hawwa; 12 kunis akka isinii
fi ani amantii keenyaan wal jajjabeessinuuf.
13 Yaa obboloota ko, ani akkuma Namoota
Ormaa kaan keessatti ija qabaadhe sana isin
keessattis akkasuma akkan qabaadhuuf yeroo
baay'ee gara keessan dhufuu yaadaa turuu ko,
garuu hamma ammaatti dhowwamuu koo akka
isin beekuu dhabdan hin barbaadu. 14 Ani
namoota Giriikii fi warra nama Giriik hin ta'iniif,
beektotaa fi wallaaltotaaf gatii of irraa nan qaba.
15 Sababiin ani isin warra Roomaa jirtanittis
wangeela lallabuuf akka malee hawwuuf
kanuma. 16 Ani wangeelatti hin qaana'u; kunis
sababii wangeelli humna Waaqaa kan warra
amanan hunda fayyisu ta'eef; innis jalqabatti
Yihuudootaaf, itti aansee immoo Giriikotaaf.
17 Wangeela keessatti qajeelummaan Waaqaa
amantii irraa gara amantiitti mul'ateeraatii;
kunis akkuma, "Namni qajeelaan amantiidhaan
jiraata" jedhamee barreeffamee dha. 18
Dheekkamsi Waaqaa, Waaqa malee jiraachuu
fi hammina namootaa hunda irratti samii
irraa ni mul'ata; namoonni kunneen hammina
isaaniitiin dhugaa ukkaamsu; 19 kunis sababii
wanni waa'ee Waaqaa beekamuu malu isaaniif
ifa ta'eef; Waaqni isaaniif ibseeraatii. 20 Amalli
Waaqaa kan hin mul'anne jechuunis humni isaa
kan bara baraatii fi waaqummaan isaa uumama
addunyaatii jalqabee wantoota uumaman irraa
ifaan ifatti mul'ataatii; kanaafuu isaan waan
itti qabatan hin qaban. (aïdios g126) 21 Isaan yoo
Waaqa beekan illee akka waaqummaa isaatti
ulfina hin kennineef; galatas hin galchineef.
Garuu yaadni isaanii waan faayidaa hin qabne
ta'e; qalbiin isaanii kan hin hubannes ni
dukkanaa'e. 22 Isaan yoo ogeeyyii ofiin jedhan
iyyuu gowwoota ta'an; 23 ulfina Waaqa hin
duunees nama du'utti, simbiratti, horii miilla
afuriitti akkasumas uumamawwan lafa irra
loo'anitti fakkeessuudhaan geeddaran. 24
Kanaafuu Waaqni akka isaan dhagna walii isaanii
salphisaniif hawwii garaa isaanii hamaadhaan
dabarsee xuraa'ummaatti isaan kenne. 25
Isaanis dhugaa Waaqaa sobatti geeddaran;
Uumaa dhiisanii uumama waaqeffatan; ni
tajaajilanis. Uumaan bara baraan eebbifamaa
dha. Ameen. (aiōn g165) 26 Sababii kanaaf Waaqni
dabarsee hawwii jibbisiisaatti isaan kenne.
Dubartoonni isaaniis karaa ittiin fedhii fooniitiif
dhiira wajjin wal bira ga'an isa uumamaan
kennameef dhiisanii, gara isa uumamaan
isaaniif hin kennaminitti geeddaran. 27 Warri
dhiiraas akkasuma karaa ittiin fedhii fooniitiif
dubartoota wajjin wal bira ga'an isa uumamaan
kennameef dhiisanii kajeellaa walii isaaniitiin
gubatan. Warri dhiiraa, dhiira biraa wajjin
gocha jibbisiisaa raawwatan; dogoggora isaanii

kanaafis adaba isaaniif malu ofuma isaaniitiin
fudhatan. 28 Sababii isaan Waaqa beekuu
akka waan faayidaa hin qabneetti fudhataniif,
Waaqni immoo akka isaan waan hojjetamuu hin
malle hojjetaniif qalbii faayidaa hin qabnetti
dabarsee isaan kenne. 29 Isaanis hammina
gosa hundaatiin, jal'inaan, sassattummaan,
amala baduun, hinaaffaan, nama ajjeesuun, wal
loluun, gowwoomsuu fi dabaan guutaman. Isaan
hamattoota, 30 warra maqaa nama balleessan,
warra Waaqa jibban, warra nama arrabsan,
warra of jajanii fi warra of tuulanii dha; isaan
warra karaa ittiin jal'ina hojjetan yaadan, warra
abbaa fi haadha isaaniitiif hin ajajamnee dha;
31 isaan warra hubannaa hin qabne, warra walii
galtee diigan, warra jaalala hin qabnee fi warra
namaaf garaa hin laafnee dha. 32 Isaan seera
Waaqaa kan, "Warra waan akkanaa hojjetan
du'uutu isaaniif mala" jedhu sana yoo beekan
iyyuu ofii isaaniitiif waan akkanaa hojjechuu
qofa utuu hin ta'in warra waan kana hojjetan
iyyuu ni jajjabeessu.

2 Kanaafuu yaa namichoo, ati yoo abbaa fedhe
illee taate kan nama kaanitti murtu waan itti
qabattu hin qabdu; waan ittiin namatti murtu
hundaan ofittis ni murtaatii; ati kan murtii
kennitu iyyuu ofii keetiis isuma hojjettaatii.
2 Nu akka murtiin Waaqaa kan warra waan
akkanaa hojjetan irratti murteeffamu dhugaa
irratti hundaa'e ni beekna. 3 Yaa namichoo,
ati yommuu warra waan akkanaa hojjetanitti
murtee ofii keetii immoo waanuma akkasii
hojjettu waan murtii Waaqaa jalaa baatu seetaa?
4 Yookaan ati akka gara laafummaan Waaqaa
gara qalbii jijjiirrannaatti si geessu utuu hin
beekin baay'ina gara laafummaa isaa, gara
bal'ina isaatii fi obsa isaa ni tuffattaa? 5 Ati
garuu sababii mata jabina keetiitii fi garaa
kee isa qalbii hin jijjiirranne sanaatiif guyyaa
dheekkamsa Waaqaa kan murtiin qajeelaan itti
mul'atu sanaaf dheekkamsa of irratti kuusaa
jirta. 6 Waaqni, "Nama hundaaf akkuma hojii
isaatti gatii isaa ni kenna." 7 Inni warra obsaan
waan gaarii hojjechaa kabaja, ulfinaa fi jireenya
hin dabarre barbaadaniif jireenya bara baraa
ni kenna. (aiōnios g166) 8 Warra ofittoo kanneen
dhugaadhaaf ajajamuu didanii hammina duukaa
bu'an garuu dheekkamsaa fi aariitu isaan
eeggata. 9 Nama hammina hojjetu hunda
irratti, jalqabatti Yihuudii irratti, ergasii immoo
Nama Ormaa irratti dhiphinnii fi rakkinni ni
dhufa. 10 Garuu nama waan gaarii hojjetu
hundaaf, jalqabatti Yihuudiif, ergasii immoo
Nama Ormaatiif kabajni, ulfinnii fi nagaan ni
ta'a. 11 Waaqni nama wal hin caalchisuutii.
12 Warri utuu seera hin qabaatin cubbuu
hojjetan hundinuu seera malee barbadaa'u;
warra utuu seera qabanuu cubbuu hojjetan
hundattis seeruma sanaan murama. 13 Sababiin
isaas warra seeraaf ajajamanitu fuula Waaqaa
duratti qajeeltota taasifama malee warri seera
dhaga'an qajeeltota miti. 14 Namoonni Ormaa
warri seera hin qabne yoo uumamaan waan
seerri ajaju hojjetan, yoo seera qabaachuu
baatan illee isaan ofii isaaniitiifuu seera. 15
Isaan waan qalbiin isaanii dhugaa ba'uuf, waan
yaadni isaaniis yeroo tokko isaan himatee yeroo
kaan immoo isaaniif falmuuf, akka ajajni seeraa
garaa isaanii keessatti barreeffame ni argisiisu.
16 Akka wangeela ani lallabuutti wanni kun
gaafa Waaqni icciitii namootaa karaa Yesuus
Kiristoosiin murtii itti kennutti ta'a. 17 Ati yoo
Yihuudii ofiin jette, yoo seera amanatte, yoo
kan Waaqaanis of jajju taate, 18 yoo fedhii isaa
beekte, yoo seera sanaanis qajeelfamtee waan
hunda caalu mirkaneeffatte, 19 warra iji isaanii
jaameef dura deemaa, warra dukkana keessa
jiraniif immoo ifa ta'uu kee yoo amante, 20 karaa
seeraatiinis beekumsaa fi dhugaa qabduun yoo
wallaaltota gorsite, daa'immanis yoo barsiifte,
21 egaa ati kan warra kaan barsiiftu, ofii kee
immoo hin barsiiftuu? Kan "Hin hatin" jettee
barsiiftu ofii keetii immoo ni hattaa? 22 Ati
kan, "Namni ejjuu hin qabu" jettu ofii keetii
ni ejjitaa? Kan waaqota tolfamoo akka malee
jibbitu mana qulqullummaa ni saamtaa? 23 Ati
kan Seeraan of jajju seera cabsuudhaan Waaqa
ni salphiftaa? 24 "Sababii keessaniif maqaan
Waaqaa Namoota Ormaa gidduutti arrabsama"
jedhamee barreeffameeraatii. 25 Yoo ati seera

eegde dhagna qabaan faayidaa qaba; yoo seera
cabsite garuu akka waan dhagna hin qabatinii
taateerta. 26 Warri dhagna hin qabatin yoo
waan seerri ajaju eegan, akka waan dhagna
qabataniitti hin ilaalamanii ree? 27 Namni utuu
fooniin dhagna hin qabatin seera eegu tokko
si nama seera barreeffame qabaattee dhagnas
qabattee seera cabsitutti ni mura. 28 Namni
waan alaan mul'atu qofaan Yihuudii hin ta'u;
dhagna qabachuunis waan alaan mul'atu qofa
miti. 29 Garuu nama keessa namummaa isaatiin
Yihuudii ta'etu Yihuudii dha; dhagna qabaanis
dhagna qabaa yaada garaa kan Hafuuraan
ta'uudha malee seera barreeffameen miti.
Namni akkasii Waaqa biratti malee nama biratti
hin jajamu.

3 Egaa Yihuudii ta'uun faayidaa maalii qaba?
Yookaan bu'aan dhagna qabaa maalii?
2 Karaa hundaanuu bu'aa guddaa qaba!
Jalqabatti dubbiin Waaqaa Yihuudootatti
imaanaa kenname. 3 Isaan keessaa tokko
tokko yoo hin amanin maal ree? Amantii
dhabuun isaanii amanamummaa Waaqaa ni
balleessaa? 4 Gonkumaa hin ta'u! Namoonni
hundinuu sobdoota, Waaqni immoo dhugaa
qabeessa haa ta'u. Kunis akkuma, "Akka
ati dubbii keetiin dhuga qabeessa taatuuf,
yommuu murtiitti dhi'aattuttis akka mo'attuuf"
jedhamee barreeffamee dha. 5 Yoo jal'inni
keenya qajeelina Waaqaa ifa baase garuu maal
jenna ree? Waaqni dheekkamsa isaa nutti
fiduun isaa qajeelina dhabeetii? Kanas ani
akka namaattin dubbadha. 6 Gonkumaa hin
ta'u! Utuu akkas ta'ee silaa Waaqni akkamitti
addunyaatti muruu danda'a ree? 7 Namni
tokko, "Yoo soba kootiin dhuga qabeessummaan
Waaqaa guddatee ulfinni isaas baay'ate maaliif
hamma ammaatti akka cubbamaa tokkootti
natti murama ree?" jedhee falma ta'a. 8
Kunis isa namoonni tokko tokko, "Isaan,
'Akka wanni gaariin dhufuuf hammina haa
hojjennu?' jedhu" jedhanii nurratti odeessisanii
dha. Murtiin isaanitti muramus waanuma
maluu dha! 9 Egaa maal jenna ree? Nu
Yihuudoonni warra kaan caallaa? Gonkumaa
akkas miti! Akka Yihuudoonnii fi Giriikonni
hundinuu cubbuu jala jiran duraan dursinee
mirkaneessineerraatii. 10 Kunis kan akkana
jedhamee barreeffamee dha: "Qajeelaan tokko
iyyuu hin jiru; namni tokko iyyuu; 11 namni
hubannaa qabu, kan Waaqa barbaadu tokko
iyyuu hin jiru. 12 Hundinuu dogoggoraniiru;
walumatti warra faayidaa hin qabne ta'aniiru;
namni waan gaarii hojjetu tokko iyyuu hin
jiru; tokkumti iyyuu hin jiru." 13 "Laagaan
isaanii awwaala banamaa dha; arraba isaaniitiin
ni gowwoomsu." "Hadhaan buutii hidhii
isaanii jala jira." 14 "Afaan isaanii abaarsaa fi
hadhaa'ummaan guutame." 15 "Miilli isaanii
dhiiga dhangalaasuutti ariifata; 16 badiisaa fi
gadadootu karaa isaanii irra jira; 17 karaa nagaas
hin beekan." 18 "Waaqa sodaachuun ija isaanii
dura hin jiru." 19 Akka afaan hundi cufamuu fi
akka addunyaan hundinuu murtii Waaqaa jala
galuuf, wanni seerri jedhu hundinuu akka warra
seera jala jiraniif dubbatu ni beekna. 20 Kanaafis
eenyu iyyuu seera eeguudhaan fuula Waaqaa
duratti qajeelaa hin ta'u; seeratu cubbuu nu
hubachiisaatii. 21 Amma garuu qajeelummaan
Waaqaan kennamu kan seeraan adda ta'e, kan
Seerrii fi Raajonni dhugaa ba'aniif mul'ateera. 22
Qajeelummaan Waaqaa kun amantiidhaan warra
Yesuus Kiristoositti amanan hundaaf kennama;
nama wal caalchisuun hin jiru; 23 sababii hundi
isaanii iyyuu cubbuu hojjetaniif isaan ulfina
Waaqaa irraa citaniiruutii; 24 isaanis ayyaana
Waaqaa isa furama karaa Kiristoos Yesuusiin
toluma kennameefiin qajeeltota taasifamaniiru.
25 Dhiiga isaatti amantii qabaachuudhaanis
akka inni aarsaa araaraa ta'uuf Waaqni isa
dhi'eesse. Waan kana gochuun isaas cubbuu
kanaan dura hojjetame utuu hin adabin waan
obsaan bira darbeef qajeelina isaa argisiisuuf
jedhee ti; 26 Waaqni yeroo ammaa qajeelummaa
isaa argisiisuu fi akka nama Yesuusitti amanus
qajeelaa ta'uu isaa labsuuf waan kana godhe. 27
Yoos of tuuluun eessa jira ree? Inni hafeera.
Seera kamiin? Seera eeguudhaan moo? Miti;
seera amantiitiin malee. 28 Nu akka namni
seera eeguudhaan utuu hin ta'in amantiidhaan

qajeelaa taasifamu ni amannaatii. 29 Waaqni
Waaqa Yihuudootaa qofa moo? Inni Waaqa
Namoota Ormaas mitii? Eeyyee, inni Waaqa
Namoota Ormaatis; 30 egaa kan dhagna
qabates amantiin, kan dhagna hin qabatinis
amantiidhuma sanaan qajeelaa kan taasisu
Waaquma tokkicha. 31 Yoos nu amantii kanaan
seera sana cabsinaa ree? Gonkumaa akkas miti!
Seericha ni cimsina malee.

4 Egaa Abrahaam inni fooniin abbaa keenya
ta'e sun haala kanaan maal argate jenna ree?
2 Abrahaam utuu hojiin qajeelaa taasifamee
jiraatee silaa waan ittiin of jaju qaba ture; fuula
Waaqaa duratti garuu akkas miti. 3 Katabbiin
Qulqulluun maal jedha? "Abrahaam Waaqa
amane; kunis qajeelummaatti lakkaa'ameef."
4 Nama hojjetu tokkoof Mindaan gatiidha
malee akka kennaa tolaatti hin hedamu. 5
Ta'us nama hin hojjenne, kan Waaqa isa
nama hamaa qajeelaa taasisu amanatu garuu
amantiin isaa qajeelummaatti lakkaa'amaaf.
6 Daawitis akka namni Waaqni qajeelummaa
hojii malee argamu lakkaa'uuf eebbifamaa
ta'e yommuu dubbatu akkana jedha: 7
"Warri yakki isaanii dhiifameef, kanneen
cubbuun isaanii haguugameef eebbifamoo
dha. 8 Namni Gooftaan cubbuu isaa itti hin
lakkoofne eebbifamaa dha." 9 Eebbi kun warra
dhagna qabatan qofaaf moo warra dhagna
hin qabatiniifis? Abrahaamiif amantiin isaa
qajeelummaatti lakkaa'ame jenneerraatii. 10
Kun egaa akkamitti isaaf lakkaa'ame ree?
Erga inni dhagna qabatee moo duraanii?
Durumaan malee erga dhagna qabate miti! 11
Inni mallattoo dhagna qabaa fudhate; kunis
chaappaa qajeelummaa inni utuu dhagna hin
qabatin dura amantiin argate sanaa ti. Kanaafis
inni warra utuu dhagna hin qabatin amanan
kanneen amantiin isaanii qajeelummaatti
lakkaa'ameef hundaaf abbaa dha. 12 Akkasumas
inni warra dhagna qabataniif, dhagna qabachuu
qofas utuu hin ta'in warra karaa amantii
abbaan keenya Abrahaam utuu dhagna hin
qabatiniin dura fudhate sana duukaa bu'an
hundaaf abbaa dha. 13 Abrahaamii fi sanyiin
isaa waadaa akka inni dhaaltuu addunyaa ta'u
kenname sana karaa qajeelummaa amantiin
dhufuutiin argatan malee karaa seeraatiin miti.
14 Yoo warri seeratti bulan dhaaltota ta'an,
amantiin gatii hin qabu; waadaanis homaa hin
fayyaduutii; 15 kunis sababii seerri dheekkamsa
fiduuf. Lafa seerri hin jirre yakki hin jiruutii. 16
Kanaafuu waadaan kun akka ayyaanaan ta'uu fi
akka sanyii isaa hundaaf wabii ta'uuf amantii
irratti hundeeffame; innis warra akka Abrahaam
amananiif malee warra seeratti bulan qofaaf
miti; Abrahaam abbaa hunduma keenyaa ti.
17 Kunis akkuma, "Ani abbaa saboota baay'ee
si taasiseera" jedhamee barreeffamee dha.
Abrahaam Waaqa amanate; innis Waaqa warra
du'aniif jireenya kennuu fi isa waan hin jirre
akka waan jiruutti waamu sana duratti abbaa
keenya. 18 Abrahaamis akkuma, "Sanyiin kee
akkas ni ta'a" jedhametti utuu abdiin tokko
iyyuu hin jiraatin abdiidhaan amanee abbaa
saboota baay'ee ta'e. 19 Innis akka umuriin isaa
gara waggaa dhibbaa ga'ee dhagni isaa du'e,
akkasumas akka gadameessi Saaraa du'e beeku
illee amantii isaatti hin laafne. 20 Inni amantii
isaatti jabaachuun Waaqaaf ulfina kenne malee
amantii dhabuun waadaa Waaqaa hin shakkine;
21 akka Waaqni waan waadaa gale raawwachuu
danda'us guutumaan guutuutti hubateera. 22
Kanaafuu, "Amantiin isaa qajeelummaatti isaaf
lakkaa'ame." 23 Dubbiin, "Qajeelummaatti
isaaf lakkaa'ame" jedhu kun Abrahaam qofaaf
hin barreeffamne; 24 nuufis, warra Waaqa
Gooftaa keenya Yesuusin warra du'an keessaa
kaase sanatti amannuufis, qajeelummaatti
ni lakkaa'ama. 25 Yesuus cubbuu keenyaaf
dabarfamee du'atti kenname; qajeeltota nu
taasisuuf immoo du'aa kaafame.

5 Kanaafuu amantiidhaan qajeeltota erga
taasifamnee nu karaa Gooftaa keenya Yesuus
Kiristoosiin Waaqa wajjin nagaa qabna. 2
Ayyaana amma jabaannee ittiin dhaabannu
kanattis karaa isaatiin amantiin galuuf carraa
arganneerra. Abdii ulfina Waaqaattis ni
gammanna. 3 Kana qofa miti; nu dhiphina
keenyattis ni gammanna; akka dhiphinni obsa

fidu ni beeknaatii; 4 obsi jabaatanii dhaabachuu,
jabaatanii dhaabachuun immoo abdii fida. 5
Jaalalli Waaqaa karaa Hafuura Qulqulluu nuu
kennamee sanaatiin garaa keenya keessatti
waan dhangalaafameef abdiin nu hin qaanessu.
6 Utuu nu amma illee dadhabdoota taanee
jirruu yeroo malutti Kiristoos cubbamootaaf
jedhee du'e. 7 Yoo namni tokko nama gaariif
du'uuf ija jabaachuu danda'e iyyuu, namni
nama qajeelaaf du'u akka malee muraasa. 8
Garuu utuma nu cubbamoota taanee jirruu
Kiristoos nuuf jedhee du'e; kunis jaalala Waaqni
nuuf qabu argisiisa. 9 Egaa nu amma erga dhiiga
isaatiin qajeeltota taasifamnee, akkam karuma
isaatiin dheekkamsa Waaqaa jalaa hin baane
ree! 10 Nu utuu diinota Waaqaa taanee jirruu
erga du'a ilma isaatiin isatti araaramnee, erga
isatti araaramnee booddee immoo hammam
caalaa jireenya isaatiin hin fayyinu ree! 11 Kana
qofa miti; nu garuu Gooftaa keenya Yesuus
Kiristoos isa ittiin amma araara arganne sanaan
Waaqatti ni gammanna. 12 Kanaaf akkuma
cubbuun karaa nama tokkootiin addunyaa
seene, duuti immoo karaa cubbuutiin seene;
sababii namni hundinuu cubbuu hojjeteefis
duuti nama hundatti dhufe. 13 Utuu seerri hin
kennaminiin dura iyyuu cubbuun addunyaa
keessa tureetii; yeroo seerri hin jirretti garuu
cubbuun hin lakkaa'amu. 14 Ta'us duuti bara
Addaam irraa jalqabee hamma bara Museetti
warra dogoggora akka Addaam hin hojjetin
irratti illee mo'ee ture; Addaamis Isa dhufuuf
jiru sanaaf fakkeenya ture. 15 Kennaan tolaa
sun garuu akka balleessaa sanaa miti. Erga
sababii balleessaa nama tokkootiin namoonni
baay'een du'anii, ayyaanni Waaqaatii fi kennaan
karaa ayyaana nama tokkootiin jechuunis
kennaan karaa Yesuus Kiristoosiitiin dhufe
sun immoo hammam caalaa namootaaf haa
baay'atu ree! 16 Kennaan Waaqaa miidhaa
cubbuun namni tokko hojjete fiduun tokko
miti: Murtiin cubbuu tokkichaaf kenname
yakkamtummaa fideera; kennaan tolaa kan
balleessaa baay'ee irratti kenname garuu
qajeelummaa fide. 17 Erga sababii balleessaa
nama tokkootiin karaa namicha sanaatiin
duuti mo'ee, warri ayyaana baay'atee irraa
hafaa ta'ee fi kennaa qajeeltota nama taasisu
argatan immoo karaa nama tokkoo karaa Yesuus
Kiristoosiitiin hammam caalaa jireenyaan hin
mo'an ree! 18 Kanaafuu akkuma balleessaan
tokko nama hundatti yakka mursiise, akkasuma
immoo hojiin qajeelummaa tokko nama hundaaf
qajeelummaa jireenya fidu ta'e. 19 Akkuma
ajajamuu diduu nama tokkootiin namoonni
baay'een cubbamoota ta'an, akkasuma immoo
ajajamuu nama tokkootiin namoonni baay'een
qajeeltota ni taasifamu. 20 Seerris akka cubbuun
baay'atuuf dhufe. Lafa cubbuun baay'atetti
garuu ayyaanni akka malee baay'ate; 21
kunis akkuma cubbuun karaa du'aatiin mo'e
sana ayyaannis karaa Gooftaa keenya Yesuus
Kiristoosiitiin akka jireenya bara baraa fiduuf
karaa qajeelinaatiin akka mo'uuf. (aiōnios g166)

6 Egaa maal jenna ree? Akka ayyaanni
baay'atuuf ittuma fufnee cubbuu haa
hojjennuu? 2 Gonkumaa hin ta'u! Nu warri
cubbuuf duune, si'achi akkamitti cubbuu
jala jiraanna? 3 Yookaan nu warri Kiristoos
Yesuusitti cuuphamne hundi akka du'a isaattis
cuuphamne isin hin beektanii? 4 Kanaafuu
akkuma Kiristoos ulfina Abbaatiin warra du'an
keessaa kaafame sana nus akka jireenya haaraa
jiraannuuf cuuphaadhaan du'a isaa keessatti
hirmaannee isa wajjin awwaalamne. 5 Nu
erga du'a isaatiin akkasitti isa wajjin tokko
taane, du'aa ka'uu isaatiinis akkasuma isa wajjin
tokko ni taana. 6 Akka dhagni cubbamaan
balleeffamuuf, nus akka si'achi garboota cubbuu
hin taaneef akka namummaan keenya moofaan
sun isa wajjin fannifame ni beekna; 7 namni du'e
cubbuu irraa bilisoomeeraatii. 8 Egaa nu yoo
Kiristoos wajjin duune, akka isa wajjin jiraannus
ni amanna. 9 Kiristoos warra du'an keessaa
waan ka'eef, akka inni deebi'ee hin duune ni
beeknaatii; duutis si'achi isa irratti gooftummaa
hin qabu. 10 Inni du'a du'e sana si'a tokko yeroo
hundaaf cubbuuf du'e; jireenya jiraatu sana
garuu Waaqaaf jiraata. 11 Isinis akkasuma akka
cubbuuf duutanitti, Kiristoos Yesuusiin garuu

akka Waaqaaf jiraattota taatanitti of hedaa.
12 Kanaafuu isin akka fedhii isaa hamaadhaaf
hin ajajamneef dhagna keessan kan du'a hin
oolle irratti cubbuu hin moosisinaa. 13 Akka
warra du'a irraa gara jireenyaatti fidamaniitti
Waaqaaf of dhi'eessaa malee kutaa dhagna
keessanii mi'a jal'inaa gootanii cubbuuf hin
dhi'eessinaa; garuu kutaa dhagna keessanii mi'a
qajeelinaa godhaatii Waaqaaf dhi'eessaa. 14 Isin
ayyaana jala jirtu malee waan seera jala hin
jirreef, cubbuun isin irratti gooftummaa hin
qabaatu. 15 Egaa maal haa ta'u ree? Nu sababii
ayyaana jala malee seera jala hin jirreef cubbuu
haa hojjennuu? Gonkumaa hin ta'u! 16 Cubbuu
gara du'aatti nama geessuufis ta'u yookaan
ajajamuu gara qajeelummaatti nama geessuuf,
yommuu akka garbootaatti nama tokkoof
ajajamuuf of kennitanitti, nama ajajamtaniif
sanaaf akka garboota taatan hin beektanii? 17
Isin yoo garboota cubbuu turtan illee amma
garuu barumsa itti kennamtan sanaaf waan
garaa guutuun ajajamtaniif Waaqaaf galanni
haa ta'u. 18 Isin cubbuu irraa bilisoomtanii
garboota qajeelummaa taataniirtu. 19 Sababii
isin uumamaanuu dadhaboo taataniif ani jecha
namaa galuun nan dubbadha; akkuma kutaa
dhagna keessanii xuraa'ummaa fi hammina
guddachaa deemuuf garba gootanii dhi'eessaa
turtan sana ammas kutaa dhagna keessanii
qajeelummaa gara qulqullummaatti geessuuf
garba godhaatii dhi'eessaa. 20 Isin yeroo
garboota cubbuu turtanitti, qajeelummaa irraa
bilisa turtan. 21 Waan amma itti qaanoftan
kana irraa yeroo sana bu'aa maalii argattan
ree? Dhumni waan sanaa du'aatii! 22 Amma
garuu waan cubbuu irraa bilisoomtanii garboota
Waaqaa taataniif faayidaan isin argattan gara
qulqullummaatti isin geessa; dhumni isaas
jireenya bara baraa ti. (aiōnios g166) 23 Mindaan
cubbuu du'aatii; kennaan Waaqaa garuu karaa
Gooftaa keenya Kiristoos Yesuusiin jireenya
bara baraa ti. (aiōnios g166)

7 Yaa obboloota, ani warra seera beekanitti
nan dubbadhaatii; seerri nama tokko irratti
taayitaa kan qabaatu hamma namichi sun
lubbuun jiru qofa akka ta'e isin hin beektanii
ree? 2 Dubartiin heerumte tokko hamma inni
lubbuudhaan jirutti seeraan dhirsa isheetti
hidhamteerti; yoo dhirsi ishee du'e garuu seera
fuudhaa fi heerumaa sana irraa hiikamteerti. 3
Kanaafuu utuu dhirsi ishee lubbuudhaan jiruu
yoo nama biraatti heerumte isheen ejjituu
jedhamti. Yoo dhirsi ishee du'e garuu waan
seera sana irraa hiikamteef yoo nama biraatti
heerumte illee ejjitu miti. 4 Kanaafuu yaa
obboloota ko, isinis akkasuma karaa dhagna
Kiristoosiin seeraaf duutaniirtu; kunis akka isin
kan biraa, kan isa warra du'an keessaa kaafame
sanaa taataniif; kun immoo akka nu Waaqaaf
ija naqannuuf. 5 Yeroo nu akka namummaa
cubbamaatti jiraachaa turretti, hawwiin cubbuu
kan seeraan kakaafame sun akka nu du'aaf ija
naqannuuf dhagna keenya keessatti hojjechaa
ture. 6 Amma garuu waan duraan nu hidhee ture
sanaaf du'uudhaan seera irraa hiikamneerra;
kunis akka seera moofaa barreeffame sana
jalatti tajaajilluuf utuu hin ta'in akka jireenya
Hafuuraa haaraa sanaan tajaajilluuf. 7 Egaa
maal jenna ree? Seerri cubbuudhaa? Gonkumaa
akkas miti! Garuu ani utuu seeraan ta'uu
baatee cubbuun maal akka ta'e hin beeku ture.
Utuu seerri "Hin hawwin" jechuu baatee ani
silaa hawwiin maal akka ta'e dhugumaan hin
beeku ture. 8 Cubbuun garuu carraa ajajni
argamsiiseen hawwii hamaa gosa hundaa na
keessatti uume. Lafa seerri hin jirretti cubbuun
du'aadhaatii. 9 Ani dur seera malee jiraachaan
ture; yommuu ajajni dhufetti garuu cubbuun ni
bayyanatte; anis nan du'e. 10 Ajajni jireenya
fida jedhamee eegame sunis akka du'a natti
fide nan hubadhe. 11 Cubbuun carraa ajajni
argamsiiseen na gowwoomse; ajajuma sanaanis
na ajjeese. 12 Kanaafuu seerri qulqulluu dha;
ajajni sunis qulqulluu dha; qajeelaa dha; gaarii
dhas. 13 Egaa waan gaarii sanatu du'a natti
ta'ee ree? Gonkumaa akkas miti! Cubbuunis
akka cubbuutti akka ilaalamuuf, akka karaa
ajajaatiin ittuma caalee cubbuu ta'uufis cubbuun
karaa waan gaarii sanaatiin du'a natti fide.
14 Nus akka seerri sun seera hafuuraa ta'e ni

beekna; ani garuu nama foonii kan akkuma
garbaatti cubbuutti gurguramee dha. 15 Ani
waanan hojjedhu hin beeku. Ani waanan jibbun
hojjedha malee waanan hojjechuu barbaadu hin
hojjedhuutii. 16 Ani erga waanan hojjechuu hin
barbaanne hojjedhee, akka seerri sun gaarii ta'e
walii nan gala. 17 Yoos, si'achi cubbuu na keessa
jiraatutu waan kana hojjeta malee ana miti. 18
Na keessa jechuunis namummaa koo cubbamaa
keessa akka wanni gaariin tokko iyyuu hin
jirre nan beeka. Ani waan gaarii hojjechuu nan
hawwa; garuu hojjechuu hin danda'u. 19 Wanti
ani hojjedhu waan hamaa ani hojjechuu hin
barbaanne malee waan gaarii ani hojjechuu
barbaadu mitiitii. 20 Egaa ani waanan hojjechuu
hin barbaanne yoon hojjedhe, si'achi cubbuu
na keessa jiraatu sanatu waan kana hojjeta
malee ana miti. 21 Kanaafuu akka seerri sun
hojjechaa jiru nan hubadha; yommuu ani waan
gaarii hojjechuu barbaadu hamminni na biratti
argama. 22 Ani keessa namummaa kootti seera
Waaqaattin nan gammadaatii; 23 ani garuu
utuu seerri biraa seera qalbii koo wajjin kutaa
dhagna koo keessatti wal lolee seera cubbuu
kan kutaa dhagna koo keessa jiruuf na booji'uu
nan arga. 24 Ani nama gadadamaa akkamii
ti! Dhagna du'u kana jalaa eenyutu na baasa?
25 Karaa Gooftaa keenya Yesuus Kiristoosiin
galanni Waaqaaf haa ta'u! Kanaafuu ani mataan
koo qalbii kootiin garbicha seera Waaqaa ti;
namummaa koo cubbamaadhaan garuu ani
garbicha seera cubbuu ti.

8 Egaa amma murtiin warra Kiristoos Yesuus
keessa jiraatanitti muramu hin jiru; 2
seerri Hafuura jireenyaa karaa Kiristoos
Yesuusiin seera cubbuutii fi seera du'aa
jalaa na bilisoomseeraatii. 3 Waan seerri
sababii fooniitiin dadhabsiifameef hojjechuu
hin danda'in, Waaqni Ilma ofii isaa bifa
foon cubbamaatiin aarsaa cubbuu akka ta'uuf
erguun hojjeteeraatii. Kanaanis inni fooniin
cubbuutti mure. 4 Kunis akka qajeelummaan
seeraa sun nu warra utuu akka namummaa
cubbamaatti hin ta'in akka Hafuuraatti jiraannu
keessatti raawwatamuufii dha. 5 Warri akka
fooniitti jiraatan waan foonii yaadu; warri
akka Hafuuraatti jiraatan garuu waan Hafuuraa
yaadu. 6 Yaadni foonii du'a; yaadni Hafuuraa
garuu jireenyaa fi nagaa dha. 7 Yaadni
foonii diina Waaqaa ti; seera Waaqaatiifis
hin bulu. Buluus hin danda'u. 8 Warri akka
fooniitti jiraatan Waaqa gammachiisuu hin
danda'an. 9 Isin garuu yoo Hafuurri Waaqaa
isin keessa jiraate akka Hafuuraatti jiraattu
malee akka fooniitti hin jiraattan. Eenyu iyyuu
yoo Hafuura Kiristoos qabaachuu baate inni
kan Kiristoos miti. 10 Yoo Kiristoos isin keessa
jiraate garuu dhagni keessan sababii cubbuutiin
du'aa dha; hafuurri keessan immoo sababii
qajeelummaatiin jiraataa dha. 11 Hafuurri
Waaqaa inni Yesuusin warra du'an keessaa
kaase sun yoo isin keessa jiraate garuu, inni
Kiristoos Yesuusin warra du'an keessaa kaase
sun karaa Hafuura isaa kan isin keessa jiruutiin
dhagna keessan isa du'uufis jireenya kenna. 12
Egaa yaa obboloota, nu gatii of irraa qabna;
garuu fooniif miti; akka fooniitti jiraachuufis
miti. 13 Isin yoo akka fooniitti jiraattan ni
duutuutii; yoo Hafuuraan hojii foon keessanii
ajjeeftan garuu ni jiraattu. 14 Warri Hafuura
Waaqaatiin qajeelfaman hundinuu ilmaan
Waaqaatii. 15 Isin Hafuura ilmummaa isa nu
ittiin, "Aabbaa, yaa Abbaa" jennee waammannu
sana argattan malee Hafuura garbummaa kan
gara sodaatti isin deebisu hin arganne. 16
Akka nu ijoollee Waaqaa taane kan hafuura
keenya wajjin dhugaa ba'us Hafuuruma sana.
17 Yoo ijoollee taane immoo nu dhaaltota;
akka hirmaattota ulfina isaa taanuufis yoo
hirmaattota dhiphina isaa taane, nu dhaaltota
Waaqaa ti; Kiristoos wajjinis ni dhaalla. 18
Dhiphinni keenya kan ammaa kun ulfina nutti
mul'achuuf jiruun yommuu wal bira qabamu
akka waan tokkottuu hin lakkaa'amne ani nan
yaada. 19 Uumamni mul'achuu ijoollee Waaqaa
hawwiidhaan eeggachaa jira. 20 Uumamni utuu
filannoo isaatiin hin ta'in, fedhii isa dabarsee
isa kenne sanaatiin abdiidhaan waan faayidaa
hin qabnetti saaxilameeraatii; 21 kunis akka
uumamni mataan isaa garbummaa tortoruu

jalaa ba'ee bilisummaa ulfina qabeessa ijoollee
Waaqaatti galuuf. 22 Uumamni hundinuu
hamma ammaatti akkuma dhiphina yeroo
ciniinsuutti akka aadaa jiru ni beekna. 23
Uumama qofa utuu hin ta'in nu mataan keenya
warri ija Hafuuraa kan jalqabaa qabnu iyyuu
furii dhagna keenyaa ilmummaatti guddifamuu
eeggachaa of keessatti ni aadna. 24 Nu abdii
kanaan fayyineetii. Abdiin argamu garuu abdii
miti; namni waan amma iyyuu qabu abdatu
eenyu ree? 25 Nu yoo waan amma hin qabne
abdanne garuu obsaan eegganna. 26 Akkasumas
Hafuurri dadhabbii keenya irratti nu gargaara.
Nu waan kadhachuu qabnu hin beeknuutii;
hafuurri mataan isaa garuu aaduu ibsamuu
hin danda'amneen nuuf kadhata. 27 Inni garaa
keenya qoru sun yaada Hafuuraas ni beeka;
Hafuurri akka fedhii Waaqaatti qulqullootaaf
kadhataatii. 28 Waaqni warra isa jaallatanii
akka kaayyoo isaatti waamamaniif akka wanti
hundinuu gaarii ta'uuf hojjetu ni beekna. 29
Akka inni obboloota baay'ee keessatti hangafa
ta'uuf Waaqni warra duraan dursee beeke
akka bifa ilma isaa fakkaataniif duraan dursee
murteesseeraatii. 30 Inni warra duraan dursee
murteesse sana ni waame; warra waame sanas
qajeeltota taasise; warra qajeeltota taasiseef
immoo ulfina kenne. 31 Egaa kana irratti maal
jenna ree? Erga Waaqni nu wajjin ta'ee eenyutu
nuun mormuu danda'a? 32 Waaqni Ilma isaa
illee utuu hin mararfatin hunduma keenyaaf
dabarsee kenne sun akkamitti waan biraa
hundumas isa wajjin akkasuma arjummaan
nuuf hin kennu ree? 33 Warra Waaqni filate
eenyutu himata? Kan qajeelaa nama taasisu
Waaqa. 34 Kan itti muru eenyu? Kiristoos
Yesuus isuma nuuf du'ee, kana caalaa immoo
warra du'an keessaa ka'ee mirga Waaqaa
jiruu fi nuuf kadhatu sanaa dha. 35 Jaalala
Kiristoos irraa eenyutu gargar nu baasa?
Dhiphina moo rakkina, ari'atama moo beela,
daaruu moo balaa yookaan goraadee? 36 Kunis
akkuma, "Nu siif jennee guyyaa guutuu ni
ajjeefamna; akka hoolota qalamuuf jiraniittis
lakkaa'amneerra" jedhamee barreeffamee dha.
37 Kana hunda keessatti garuu nu isa nu jaallate
sanaan mo'attoota ni caalla. 38 Duuti yookaan
jireenyi, ergamoonni yookaan bulchitoonni,
hangafoonni, wanni ammaa yookaan wanni
dhufuuf jiru yookaan humni tokko iyyuu, 39
ol dheerinni yookaan gad fageenyi yookaan
uumamni biraa kam iyyuu jaalala Waaqaa kan
Kiristoos Yesuus Gooftaa keenyaa irraa akka
gargar nu baasuu hin dandeenye ani amaneera.

9 Ani Kiristoosiin dhugaa nan dubbadha;
ani hin sobu; yaadni koos Hafuura
Qulqulluudhaan naa mirkaneessa; 2 ani gadda
guddaa fi dhiphina wal irraa hin cinne garaa
koo keessaa qaba. 3 Ani iyyuu obboloota
koo warra akka fooniitti sanyii koo ta'aniif
jedhee utuun Kiristoos irraa gargar ba'ee
abaaramee nan hawwa tureetii; 4 isaan saba
Israa'el. Ilmummaan, ulfinni, kakuun, seera
fudhachuun, tajaajiluu fi waadaan kan isaanii ti.
5 Abbootiin kan isaanii ti; Kiristoosis isaan irraa
fooniin dhalate; inni waan hunda irratti Waaqa;
inni bara baraan haa eebbifamu! Ameen. (aiōn
g165) 6 Kun garuu dubbiin Waaqaa diigameera
jechuu miti. Kan Israa'el irraa dhalate hundi
Israa'el miti. 7 Yookaan isaan sababii sanyii
Abrahaam ta'aniif hundi isaanii ijoollee isaa
miti. Garuu, "Sanyiin kee Yisihaaqiin siif
waamama" jedhameera. 8 Kana jechuunis
ijoollee waadaatu sanyiitti lakkaa'ama malee
ijoolleen foon irraa dhalatan ijoollee Waaqaa
miti. 9 Dubbiin waadaa sunis kan, "Ani yeroo
murteeffametti deebi'ee nan dhufa; Saaraanis
ilma ni deessi" jedhu tureetii. 10 Kana qofa miti;
Ribqaan yeroo namuma tokkoof, abbaa keenya
Yisihaaqiif ulfooftetti, 11 ijoolleen sun utuu hin
dhalatin yookaan utuu waan gaarii yookaan
waan hamaa hin hojjetin akka kaayyoon
filannoo Waaqaa raawwatamuuf, 12 utuu hojiin
hin ta'in isa waamicha Waaqaatiin, "Inni
hangafni isa quxisuu tajaajila" jedhamee isheetti
himame. 13 Kunis akkuma, "Yaaqoobin nan
jaalladhe; Esaawun garuu nan jibbe" jedhamee
barreeffamee dha. 14 Egaa maal jenna ree?
Waaqni jal'aadhaa? Gonkumaa akkas miti! 15
Inni Museedhaan, "Ani kanan maaru nan maara;

kanan garaa laafuufiis garaa nan laafa" jedhaatii.
16 Kanaafuu wanti kun araara Waaqaatiin
malee hawwii yookaan carraaqqii namaatiin
miti. 17 Katabbiin qulqulluun Fara'ooniin, "Ani
humna koo sirratti argisiisuuf, maqaan koos
akka lafa hunda irratti labsamuuf kaayyoo
kanaaf si kaaseera" jedhaatii. 18 Kanaaf Waaqni
kan maaruu barbaadu ni maara; kan mata
jabeessa gochuu barbaadu immoo mata jabeessa
godha. 19 Isinis, "Yoos Waaqni maaliif amma
iyyuu dogoggora nurra barbaada? Fedhii isaas
eenyutu mormuu danda'a?" naan jettu. 20
Garuu yaa namichoo, Waaqaan mormuuf ati
eenyu? "Wanti tolfame tokko kan isa tolcheen,
'Ati maaliif akkanatti na tolchite?'" jedhaa?
21 Suphee dhooftuun tokko dhoqqee suphee
kan bukaa'e irraa qodaa ulfinaa fi salphinaaf
oolu tolchuuf mirga hin qabuu? 22 Waaqni
dheekkamsa isaa argisiisuu fi humna isaas
beeksisuuf jedhee yoo mi'a dheekkamsaa
kanneen badiisaaf qopheeffaman obsa guddaan
bira darbe hoo? 23 Inni badhaadhummaa ulfina
isaa yoo mi'a araara isaa kanneen duraan dursee
ulfinaaf qopheessetti beeksisuuf jedhee waan
kana godhe hoo? 24 Nus warra waamaman
keessaa tokkoo dha; inni Yihuudoota qofa
keessaa utuu hin ta'in Namoota Ormaa keessaas
waameera. 25 Inni kitaaba Hoose'aa keessatti
akkana jedha: "Ani warra saba koo hin ta'iniin,
'saba koo' nan jedha; ishee jaallatamtuu hin
ta'iniin immoo, 'jaallatamtuu' nan jedha." 26
Akkasumas isaan, "Iddoodhuma itti, 'Isin saba
koo miti' isaaniin jedhame sanatti, 'ilmaan
Waaqa jiraataa' jedhamanii ni waamamu."
27 Isaayyaas akkana jedhee waa'ee Israa'el
iyya: "Baay'inni ilmaan Israa'el yoo akkuma
cirracha qarqara galaanaa ta'e iyyuu, hambaa
qofatu fayya. 28 Gooftaan utuu hin turin, yeroo
dhumaatiif lafa irratti ni muraatii." 29 Kunis
akkuma Isaayyaas duraan dursee akkana jedhee
dubbatee dha: "Utuu Gooftaan Waan Hunda
Danda'u, sanyii nuuf hambisuu baatee, nu silaa
akkuma Sodoom taanee, Gomoraas fakkaanna
turre." 30 Egaa maal jenna ree? Namoonni
Ormaa kan qajeelummaa duukaa hin bu'in
qajeelummaa karaa amantiitiin ta'e argataniiru.
31 Israa'eloonni seera qajeelummaa duukaa
bu'an garuu qajeelummaa hin arganne. 32
Maaliif dhaban? Kunis sababii isaan utuu karaa
amantiitiin hin ta'in hojiidhaan qajeelummaa
argachuu barbaadaniif; isaanis dhagaa nama
gufachiisuun gufatan. 33 Kunis akkuma, "Kunoo,
ani dhagaa nama gufachiisu, kattaa nama kuffisu
Xiyoon keessa nan kaa'a; namni isatti amanu
gonkumaa hin qaana'u" jedhamee barreeffame
sanaa dha.

10 Yaa obboloota, hawwiin garaa kootii fi
wanni ani Israa'elootaaf Waaqa kadhadhu
akka isaan fayyaniif. 2 Ani akka isaan
Waaqaaf hinaaffaa qaban dhugaa nan ba'a;
hinaaffaan isaanii garuu kan beekumsa
irratti hundeeffame miti. 3 Isaan waan
qajeelummaa Waaqa biraa dhufu hin beekinii
fi waan qajeelummaa ofii isaanii uumachuu
barbaadaniif qajeelummaa Waaqaatiif hin bulle.
4 Akka namni amanu hundinuu qajeelummaa
argatuuf Kiristoos raawwii seeraatii. 5 Museen
waa'ee qajeelummaa seeraan argamuu, "Namni
waan seerri ajaju godhu ittiin jiraata" jedhee
waan kana barreesseeraatii. 6 Qajeelummaan
amantiidhaan argamu garuu akkana jedha; "Ati
garaa kee keessatti, 'Eenyutu gara samiitti ol
ba'a?' hin jedhin;" Kun Kiristoosin gad buusuuf;
7 "Yookaan, 'Eenyutu qileetti gad bu'a?' hin
jedhin;" kun Kiristoosin warra du'an keessaa ol
baasuuf. (Abyssos g12) 8 Inni garuu maal jedha?
"Dubbichi si bira jira; afaan keetii fi garaa
kee keessa jira;" innis dubbii amantii isa nu
lallabnuu dha; 9 kunis yoo ati, "Yesuus Gooftaa
dha" jettee afaan keetiin dhugaa baatee akka
Waaqni warra du'an keessaa isa kaase garaa
keetti amante, ati ni fayyita. 10 Namni garaa
isaatiin amanee qajeelaa taasifamaatii; afaan
isaatiinis dhugaa ba'ee fayya. 11 Katabbiin
Qulqulluun, "Namni isatti amanu kam iyyuu
gonkumaa hin qaana'u" jedhaatii. 12 Yihuudii fi
Giriikii gidduu garaa garummaan hin jiruutii;
Gooftuma tokkicha sanatu Gooftaa hundaa
ti; innis warra isa waammatan hunda eebba
isaatiin badhaasa. 13 "Namni maqaa Gooftaa

waammatu hundinuu ni fayyaatii.” 14 Yoos isaan
akkamitti isa itti hin amanin waammachuu
danda’u ree? Isa waa’ee isaa hin dhaga’inittis
akkamitti amanuu danda’u ree? Utuu namni
isaanitti hin lallabinis akkamitti dhaga’uu
danda’u ree? 15 Isaanis utuu hin ergamin
akkamitti lallabuu danda’u? Kunis isa, “Miilli
warra wangeela fidanii akkam miidhagaa dha!”
jedhamee barreeffamee dha. 16 Oduu gaarii
sanas kan fudhate Israa’eloota hunda miti.
Isaayyaas, “Yaa Gooftaa, ergaa keenya eenyutu
amane?” jedhaatii. 17 Egaa amantiin ergaa
dhaga’uudhaan dhufa; ergaan kunis karaa
dubbii waa’ee Kiristoosiin dhaga’ama. 18 Ani
garuu: Isaan hin dhageenye moo? jedhee nan
gaafadha; dhugumaanuu isaan dhaga’aniiru:
“Sagaleen isaanii lafa hunda, dubbiin isaaniis
handaara addunyaa ga’e.” 19 Ammas ani: Israa’el
hin hubanne moo? jedheen gaafadha. Museen
duraan dursee, “Ani warra saba hin ta’iniin akka
isin hinaaftan nan godha; saba hubannaa hin
qabneenis isin nan aarsaa” jedha. 20 Isaayyaasis
ija jabinaan, “Warri na hin barbaadin na argatan;
warra na hin iyyaafatinittis nan mul’adhe”
jedha. 21 Waa’ee Israa’el garuu, “Ani guyyaa
guutuu gara uummata hin ajajamnee fi didaa
ta’eetti harka koo nan diriirfadhe” jedha.

11 Anis, “Egaa Waaqni saba isaa ni gatee ree?”
jedhee nan gaafadha. Kun gonkumaa akkas
miti! Ani iyyuu Israa’elicha, sanyii Abrahaam
keessaa gosa Beniyaam. 2 Waaqni saba isaa warra
duraan dursee beeke sana hin ganne; isin waa’ee
Eeliyaas, inni akkamitti Waaqa duratti akka
Israa’elin himate Katabbiin Qulqulluun maal
akka jedhu hin beektanii? Innis akkana jedha:
3 “Yaa Gooftaa isaan raajota kee ajjeesaniiru;
iddoo aarsaa keetii illee diiganiiru; anuma
qofatu hafe; anas ajjeesuu barbaadu.” 4 Garuu
deebiin Waaqni isaaf kenne maal ture? “Ani
ofii kootiif namoota Ba’aaliif hin jilbeenfatin
7,000 hambifadheera.” 5 Akkasuma yeroo
ammaas hambaawwan ayyaanaan filataman
jiru. 6 Erga ayyaanaan ta’e immoo si’achi
hojiin miti; utuu hojiin ta’ee immoo ayyaanni
silaa ayyaana hin ta’u ture. 7 Egaa maali ree?
Israa’el waan jabeessee barbaade sana hin
arganne; warri filataman garuu argataniiru.
Warri kaan immoo mataa jabaatan. 8 Kunis
isa, “Waaqni hamma guyyaa har’aatti, akka
iji isaanii hin argineef, akka gurri isaaniis
hin dhageenyeef, hafuura nama dawweessu
isaaniif kenne” jedhamee barreeffamee dha.
9 Daawitis akkana jedha; “Maaddiin isaanii
iddaa fi kiyyoo, gufuu nama gufachiisuu fi
adaba isaanitti haa ta’u. 10 Akka arguu hin
dandeenyeef iji isaanii haa haguuggamu; dugdi
isaaniis bara baraan haa goophatu.” 11 Anis
deebisee, “Isaan hamma kufanii ka’uu hin
dandeenyetti gufatanii?” jedheen gaafadha.
Kun gonkumaa akkas miti! Garuu akka sabni
Israa’el hinaafuuf sababii balleessaa isaaniitiif
fayyinni Namoota Ormaatiif dhufe. 12 Yoos erga
balleessaan isaanii addunyaaf badhaadhummaa
fidee, kufaatiin isaaniis erga Namoota Ormaatiif
badhaadhummaa fidee, guutummaan isaanii
immoo hammam caalaa badhaadhummaa haa
fiduu ree? 13 Yaa Namoota Ormaa, ani isinittin
dubbadha. Ani waanan ergamaa Namoota
Ormaa ta’eef, tajaajila koo nan kabaja. 14
Kanaanis ani tarii saba koo hinaaffaaf kakaasee
isaan keessaa tokko tokko fayyisuu abdadhee
ti. 15 Erga gatamuun isaanii addunyaaf araara
fidee, fudhatamuun isaanii immoo warra
du’an keessaa jireenyatti kaafamuu malee
maal fida ree? 16 Kutaan bukoo kan akka
kennaa hangafaatti dhi’eeffame tokko erga
qulqulluu ta’ee, bukoon guutuun qulqulluu
dha; hiddi erga qulqulluu ta’ee, dameewwan
isaas akkasuma qulqulloota. 17 Dameewwan
sana keessaa tokko tokko caccabsamnaan ati
utuma lataa ejersa bosonaa taatee jirtuu iddoo
dameewwan caccabaniitti fayyifamtee soora
hidda ejersaa irraa argamu kan qooddattu
taanaan, 18 dameewwan sanatti hin koorin.
Yoo of jajje garuu hidda sanatu si baata malee
akka ati hidda sana hin baanne hubadhu. 19
Atis, “Akka ani itti fayyifamuuf dameewwan sun
caccabsaman” ni jetta. 20 Kun dhuguma. Isaan
waan amantii hin qabneef caccabsaman; ati
garuu amantiidhaan dhaabatteerta. Kanaafuu

sodaadhu malee of hin tuulin. 21 Waaqni yoo
dameewwan uumamaatiif hin hilin siifis hin
hiluutii. 22 Egaa arjummaa fi gara jabina Waaqaa
hubadhu: gara jabinni isaa warra kufan irratti;
arjummaan isaa garuu hamma ati arjummaa
isaa keessa jiraattutti siif; yoo kanaa achii atis ni
kutamta. 23 Isaanis yoo amantii dhabuutti fufuu
baatan itti fayyifamu; Waaqni deebisee itti isaan
fayyisuu ni danda'aatii. 24 Ati muka uumamaan
ejersa bosonaa ta'e irraa muramtee karaa seera
uumamaatiin ala ta'een muka ejersaa kan
dhaabame irratti erga fayyifamtee, dameewwan
uumamaa kunneen hammam caalaa muka ejersa
isaanii irratti deebifamanii hin fayyifaman ree!
25 Yaa obboloota, ani akka isin ogeeyyii of
seetanii icciitii kana wallaaltan hin barbaadu;
hamma lakkoobsi Namoota Ormaa guutuun
seenutti Israa'el gariin mata jabinaan jiraachaa
turan. 26 Kanaafuu Israa'el hundi ni fayyu;
akkana jedhamee barreeffameeraatii: "Inni furu
Xiyoonii ni dhufa; Yaaqoob irraas Waaqa malee
jiraachuu ni balleessa. 27 Yommuu ani cubbuu
isaanii isaan irraa fuudhutti, kakuun koo kan ani
isaan wajjin qabu kana." 28 Akka wangeelaatti
isiniif jecha isaan diinota; akka filannootti
garuu abbootiif jecha isaan jaallatamoo dha; 29
kennaan Waaqaatii fi waamichi isaa gaabbii hin
qabuutii. 30 Akkuma isin kanaan dura Waaqaaf
ajajamuu diddanii amma garuu ajajamuu diduu
isaaniitiin araara argattan sana 31 isaanis
akkasuma araara Waaqaa kan isin argattaniin
akka araara argataniif amma ajajamuu didan.
32 Waaqni hunduma isaaniitiif araara buusuuf
jedhee namoota hunda ajajamuu diduu jala
galche. (eleēsē g1653) 33 Badhaadhummaan
ogummaatii fi beekumsa Waaqaa hammam
gad fagaata! Murtiin isaa qoramee bira hin
ga'amu! Karaan isaas barbaadamee itti hin
ba'amu! 34 "Eenyutu yaada garaa Gooftaa beeke?
Yookaan eenyutu gorsaa isaa ture?" 35 "Yookaan
akka Waaqni deebisee isaaf kennuuf jedhee,
eenyutu takkumaa Waaqaaf waa kenne?" 36
Wanti hundinuu isa irraa dhufe; isumaan dhufe;
isaaf dhufe. Bara baraan ulfinni isaaf haa ta'u!
Ameen. (aiōn g165)

12 Kanaafuu yaa obboloota, akka isin dhagna
keessan aarsaa jiraataa, qulqullaa'aa fi kan
Waaqa gammachiisu gootanii dhi'eessitaniif
ani gara laafina Waaqaatiin isin kadhadha;
kunis waaqeffannaa keessan kan hafuuraa ti.
2 Fedhiin Waaqaa gaariin, gammachiisaanii
fi kan mudaa hin qabne maal akka ta'e
qorattanii akka mirkaneessuu dandeessaniif
haaromfamuu qalbii keessaniitiin geeddaramaa
malee addunyaa kana hin fakkaatinaa. (aiōn
g165) 3 Ani ayyaana naa kennameen tokkoo
tokkoo keessan nan gorsaatii: Akka madaalii
amantii kan Waaqni isinii kenne sanaatti
qalbeeffannaadhaan waa'ee ofii keessanii
yaadaa malee hamma yaaduu qabdanii olitti
hin yaadinaa. 4 Akkuma dhagni keenya kutaa
baay'ee qabu, akkuma kutaawwan kunneenis
hojii wal fakkaatu hin qabaatin sana 5
akkasuma immoo nu warri baay'ee taane
Kiristoosiin dhagna tokkoo dha; tokkoon
tokkoon kutaa dhagnaa kan walii isaanii ti. 6
Nu akkuma ayyaana nuu kennameetti kennaa
garaa garaa qabna. Yoo kennaan nama tokkoo
raajii dubbachuu ta'e, inni akkuma amantii
isaatitti haa dubbatu. 7 Yoo tajaajiluu ta'e,
haa tajaajilu; yoo barsiisuu ta'e, haa barsiisu;
8 yoo jajjabeessuu ta'e, haa jajjabeessu; yoo
warra rakkataniif kennuu ta'e, arjummaadhaan
haa kennu; yoo bulchuu ta'e, jabaatee haa
bulchu; yoo maaruu ta'e, gammachuun haa
maaru. 9 Jaalalli keessan itti fakkeessuudhaan
hin ta'in. Waan hamaa jibbaa; waan gaariitti
maxxanaa. 10 Jaalala obbolummaatiin jabeessaa
wal jaalladhaa. Ulfina walii kennuutti wal
dorgomaa. 11 Gooftaa tajaajiluu keessatti
hafuura gubaa qabaadhaa malee hinaaffaa hin
dhabinaa. 12 Abdiidhaan gammadaa; dhiphina
obsaa; kadhannaatti cimaa. 13 Qulqulloota
rakkataniif waa gumaachaa. Keessummoota
simadhaa. 14 Warra isin ari'atan eebbisaa;
eebbisaa malee hin abaarinaa. 15 Warra
gammadan wajjin gammadaa; warra boo'an
wajjin boo'aa. 16 Walii galteedhaan wajjin
jiraadhaa. Warra jireenya gad aanaa jiraatan
wajjin jiraadhaa malee hin koorinaa. Of hin

tuulinaa. 17 Nama kamiif iyyuu hammina
hamminaan hin deebisinaa. Nama hunda duratti
waan gaarii hojjedhaa. 18 Yoo danda'ame,
gama keessaniin nama hunda wajjin nagaan
jiraadhaa. 19 Yaa jaallatamtoota, dheekkamsa
Waaqaatiif iddoo kennaa malee haaloo hin
ba'inaa; Gooftaan, "Haaloo baasuun kan koo
ti; ani gatii nan deebisa" jedha, jedhamee
barreeffameeraatii. 20 Garuu, "Yoo diinni
kee beela'e, beela baasi; yoo inni dheebotes,
waan inni dhugu kenniif. Kana gochuu keetiin
barbadaa ibiddaa mataa isaa irra tuulta." 21
Gaarummaan hammina mo'i malee hamminaan
hin mo'amin.

13 Namni kam iyyuu warra taayitaa
bulchiinsaa irra jiran jalatti buluu qaba; yoo
Waaqa irraa ta'e malee taayitaa qabaachuun hin
danda'amuutii. Warra taayitaa qaban Waaqatu
muude. 2 Kanaafuu namni abbootii taayitaatiin
mormu sirna Waaqaatiin morma; warri akkas
godhanis murtii ofitti fidu. 3 Bulchitoonni warra
waan hamaa hojjetan malee warra waan gaarii
hojjetan hin sodaachisan. Ati akka nama taayitaa
qabu hin sodaanne ni barbaaddaa? Egaa waan
gaarii hojjedhu; inni iyyuu si galateeffataatii.
4 Inni waan gaarii siif gochuudhaaf tajaajilaa
Waaqaatii. Ati garuu yoo waan hamaa hojjette
sodaadhu; inni akkasumaan goraadee hin
qabatuutii. Inni tajaajilaa Waaqaa kan warra
waan hamaa hojjetan irratti dheekkamsa
fiduun haaloo baasuu dha. 5 Kanaafuu sababii
dheekkamsaa qofaaf utuu hin ta'in, yaada
qulqulluudhaan warra taayitaa irra jiran jalatti
buluun barbaachisaa dha. 6 Isinis kanumaaf
qaraxa baaftu; abbootiin taayitaa tajaajiltoota
Waaqaa warra yeroo isaanii guutuu hojii
bulchiinsaatiif kennaniidhaatii. 7 Waan nama
hundaaf kennuun isin irra jiru kennaa; yoo
qaraxa ta'e qaraxa, yoo gibira ta'e immoo gibira
baasaa; yoo sodaachuu ta'e sodaadhaa; yoo
ulfina kennuu ta'es, ulfina kennaa. 8 Isin wal
jaallachuu malee gatii tokko illee of irraa hin
qabaatinaa; namni nama biraa jaallatu kam
iyyuu seera raawwateeraatii. 9 Ajajawwan,
"Hin ejjin; hin ajjeesin; hin hatin; hin hawwin"
jedhanii fi ajajni biraas seera, "Ollaa kee akkuma
ofii keetiitti jaalladhu" jedhu kanaan walitti
guduunfamu. 10 Jaalalli ollaa isaa hin miidhu.
Kanaafuu jaalalli raawwii seeraa ti. 11 Yeroon
isin hirribaa dammaqxan amma akka ta'e
hubadhaa. Yeroo nu itti amanne sana caalaa
fayyinni keenya amma nutti dhi'aateeraatii. 12
Halkan bari'uu ga'eera; guyyaanis dhi'aateera.
Kanaafuu hojii dukkanaa of irraa gannee mi'a
lolaa kan ifaa haa hidhannu. 13 Kottaa akka
yeroo guyyaatti amala gaariin haa jiraannu;
addaggummaa fi machiidhaan miti; jireenya
sagaagalummaa fi gad dhiisiitiin miti; wal loluu
fi hinaaffaadhaan miti. 14 Qooda kanaa Yesuus
Kiristoos Goofticha uffadhaa; akka itti hawwii
foonii gammachiiftan hin yaadinaa.

14 Nama amantiitti dadhabaa ta'e ofitti qabaa;
waan wal nama falmisiisu irrattis itti hin
murinaa. 2 Namni tokko akka waan hunda
nyaachuu danda'u amana; namni amantiin isaa
dadhabaa ta'e kaan garuu biqiltuu qofa nyaata. 3
Namni nyaatu kan hin nyaatin hin tuffatin; inni
hin nyaatinis kan nyaatutti hin murin; Waaqni
isa ofitti qabeeraatii. 4 Hojjetaa nama kaaniitti
kan murtu ati eenyu? Inni yoo dhaabates
yoo kufes gooftaa isaatiif. Waan Gooftaan isa
dhaabachiisuu danda'uufis ni dhaabata. 5 Namni
tokko akka waan guyyaan tokko guyyaa kaan
caaluutti yaada; namni kaan immoo guyyaan
hundi tokkuma jedhee yaada. Namni kam iyyuu
yaada ofii isaa guutummaatti amanee haa
fudhatu. 6 Namni guyyicha kabaju Gooftaaf
jedhee kabaja; kan guyyicha hin kabajnes
Gooftaaf jedhee hin kabaju. Kan nyaatu Gooftaaf
jedhee nyaata; inni Waaqa galateeffataatii;
kan hin nyaannes Gooftaaf jedhee hin nyaatu;
Waaqas ni galateeffata. 7 Nu keessaa namni
mataa isaatiif jiraatu, kan mataa isaatiif du'us
hin jiruutii. 8 Nu yoo jiraanne Gooftaaf jiraanna;
yoo duunes Gooftaaf duuna. Kanaafuu yoo
jiraannes yoo duunes nu kan Gooftaa ti. 9 Sababii
kanaaf Kiristoos Gooftaa du'aaleyyiitii fi jiraatoo
ta'uuf du'e; deebi'ees jiraataa ta'e. 10 Yoos ati
maaliif obboleessa keetti murta ree? Yookaan
maaliif obboleessa kee tuffatta ree? Nu hundi

teessoo murtii Waaqaa dura ni dhaabannaatii. 11
Kunis: "'Ani jiraataadhaatii; jilbi hundi anaaf ni
jilbeenfata; arrabni hundi Waaqaaf dhugaa ba'a'
jedha Gooftaan" jedhamee barreeffameeraatii.
12 Kanaafis tokkoon tokkoon keenya waa'ee
mataa keenyaa fuula Waaqaa duratti deebii ni
kennina. 13 Kanaafuu nu walitti muruu haa
dhiifnu. Qooda kanaa akka karaa obboleessa
keessanii irra gufuu yookaan waan gufachiisu
tokko illee hin keenye murteeffadhaa. 14 Akka
wanni ofuma isaatiin xuraa'aa ta'e tokko iyyuu
hin jirre ani karaa Gooftaa Yesuus nan beeka;
nan amanas. Nama wanni tokko xuraa'aadha
jedhee yaaduuf garuu wanni sun isaaf xuraa'aa
dha. 15 Yoo wanni ati nyaattu obboleessa kee
miidhe, ati jaalalaan jiraachaa hin jirtu. Ati
waan nyaattuun obboleessa kee isa Kiristoos
isaaf du'e hin balleessin. 16 Kanaafuu wanti isin
gaariidha jettan akka arrabsamu hin godhinaa.
17 Mootummaan Waaqaa qajeelummaa, nagaa
fi gammachuu Hafuura Qulqulluun ta'eedha
malee waa'ee nyaataa fi dhugaatii mitiitii. 18
Namni haala kanaan Kiristoosin tajaajilu Waaqa
gammachiisaatii; namoota birattis fudhatama
argata. 19 Kanaaf waan nagaa fidu gochuu fi wal
ijaaruuf haa tattaaffannu. 20 Nyaataaf jettee hojii
Waaqaa hin balleessin. Nyaanni hundi qulqulluu
dha; garuu waan nama biraa gufachiisu kam
iyyuu nyaachuun nama tokkoof dogoggora.
21 Akka obboleessi kee hin gufanneef, foon
nyaachuu dhiisuun yookaan daadhii wayinii
dhuguu dhiisuun yookaan waan biraa kam
iyyuu gochuu dhiisuun gaarii dha. 22 Kanaafuu
ati amantii waan kana irratti qabdu kam iyyuu
fuula Waaqaa duratti ofumaa keetii qabaadhu.
Namni waan amanee fudhate irratti ofitti hin
murre eebbifamaa dha. 23 Namni shakkii qabu
garuu nyaachuun isaa waan amantiin hin ta'iniif
yoo nyaate isatti murama; wanni amantiin hin
ta'in kam iyyuu cubbuudhaatii.

15 Nu warri jajjaboo taane, dadhabbii warra
dadhaboo baachuu qabna malee ofuma
gammachiisuu hin qabnu. 2 Tokkoon tokkoon
keenya ollaa keenya ijaaruuf, akka isatti toluuf
waan isa gammachiisu gochuu qabna. 3 Kiristoos
iyyuu ofii isaa hin gammachiifneetii; kun
garuu akkuma, "Arrabsoon warra si arrabsanii
narra ga'eera" jedhamee barreeffamee dha.
4 Nu akka obsaa fi jajjabina Katabbiiwwan
Qulqulluun kennaniin abdii qabaannuuf wanti
duraan barreeffame hundi barumsa keenyaaf
barreeffameetii. 5 Waaqni obsaa fi jajjabina
namaa kennu sun akka isin yaaduma Kiristoos
Yesuus qabaate sana walii qabaattan isin haa
gargaaru. 6 Kunis akka isin yaada tokkoo fi
afaan tokkoon Waaqaaf, Abbaa Gooftaa keenya
Yesuus Kiristoosiif ulfina kennitaniif. 7 Kanaaf
akkuma Kiristoos ulfina Waaqaatiif jedhee isin
simatetti isinis wal simadhaa. 8 Kiristoos dhugaa
Waaqaatiif jedhee waadaa abbootiif kenname
mirkaneessuuf akka tajaajilaa warra dhagna
qabatanii ta'e ani isinittin himaatii; 9 kunis
akka Namoonni Ormaa sababii araara isaatiif
Waaqa ulfeessaniif. Innis akkuma, "Kanaafuu
ani Namoota Ormaa gidduutti sin jajadha;
maqaa keetiifis nan faarfadha" jedhamee
barreeffamee dha. 10 Amma illee, "Yaa Namoota
Ormaa, isin saba isaa wajjin gammadaa"
jedha. 11 Amma illee, "Yaa Namoota Ormaa,
hundi keessan Gooftaa jajadhaa; namoonni
hundinuus faarfannaadhaan isa leellisaa" jedha.
12 Akkasumas Isaayyaas, "Hiddi Isseey kan
saboota bulchuuf ka'u tokko ni dhufa; Namoonni
Ormaas isa abdatu" jedha. 13 Isinis akka humna
Hafuura Qulqulluutiin abdiitti akka malee
guddattaniif, Waaqni abdii sun isa amanachuu
keessaniin gammachuu fi nagaa hundumaan isin
haa guutu. 14 Yaa obboloota ko, isin ofii keessanii
akka gaarummaadhaan guutuu taatan, akka
beekumsaan guutamtanii fi akka wal gorsuu
dandeessan ani iyyuu hubadheera. 15 Ani sababii
ayyaana Waaqni naaf kenneetiif waan tokko
tokko isin yaadachiisuuf jedhee ija jabinaan
isinii barreesseera; 16 kunis akka Namoonni
Ormaa Hafuura Qulqulluun Qulqulleeffamanii
fuula Waaqaa duratti aarsaa fudhatama qabu
ta'anii fi akka ani lubummaa wangeela Waaqaa
lallabuutiin Namoota Ormaatiif tajaajilaa
Kiristoos Yesuus ta'uuf. 17 Kanaafuu ani
Waaqa tajaajiluu kootiin Kiristoos Yesuusiin

nan boona. 18 Ani waan Kiristoos waan ani
jedhee fi hojjedheen akka Namoonni Ormaa
Waaqaaf ajajaman gochuudhaan karaa kootiin
raawwateen alatti homaa dubbachuuf ija hin
jabaadhu; 19 kunis humna mallattoo fi dinqiitiin,
humna Hafuura Qulqulluutiinis raawwatame.
Kanaafuu ani Yerusaalemii jalqabee naanna'uun
hamma Ilwaariqoonitti guutummaatti wangeela
Kiristoos lallabeera. 20 Ani akka hundee namni
biraa buuse irratti hin ijaarreef lafa Kiristoos
itti hin beekaminitti wangeela lallabuuf yeroo
hunda tattaaffadheera. 21 Kunis isa, "Warri
waa'een isaa itti hin himamin ni argu; warri hin
dhaga'inis ni hubatu" jedhamee barreeffamee
dha. 22 Anis kan yeroo baay'ee gara keessan
dhufuu dhowwameef kanuma. 23 Amma garuu
naannoowwan kanneenitti iddoon itti hojjedhu
waan hin jirree fi anis waan isin arguuf waggaa
baay'ee hawwaa tureef, 24 yeroo Isphaaniyaa
dhaqu isinitti goruu nan yaada. Anis yeroo
achi irra darbu erga isin argee xinnoo isin
wajjin gammadee booddee akka imala koo
irratti na gargaartan nan abdadha. 25 Amma
garuu ani qulqulloota tajaajiluuf Yerusaalem
dhaquuttin jira. 26 Warri Maqedooniyaatii
fi Akaayaa qulqulloota Yerusaalem jiraatan
keessaa kanneen hiyyeeyyii ta'aniif buusii
gochuutti gammadaniiruutii. 27 Isaan waan
kana gochuuf ni gammadan; dhugumaanuu
waan kana isaaniif gochuun dirqama isaanii
ti. Namoonni Ormaa erga eebba hafuuraa
Yihuudoota irraa qooddatanii, eebba isaanii kan
foonii immoo Yihuudootaaf qooduun dirqama
isaanii ti. 28 Kanaaf ani ergan waan kana
raawwadhee, akka isaan buusii kana fudhatan
mirkaneeffadhee booddee goree isin ilaalee
Isphaaniyaa nan dhaqa. 29 Ani yommuu gara
keessan dhufu akka eebba Kiristoosiin guutamee
dhufu nan beeka. 30 Yaa obboloota, akka
isin kadhannaa Waaqa kadhattan keessatti
naaf kadhachuudhaan na wajjin dhamaatan
Gooftaa keenya Yesuus Kiristoosiin, jaalala
Hafuura Qulqulluutiinis isinin kadhadha. 31
Akka ani namoota Yihuudaa keessa jiraatan
kanneen hin amanin jalaa ba'uu fi akka
tajaajilli koos Yerusaalem keessatti qulqulloota
achi jiraatan biratti fudhatama argatu naaf
kadhadhaa; 32 kunis akka ani fedhii Waaqaatiin,
gammachuudhaan isin bira dhufee isin wajjin
boqodhuuf. 33 Waaqni nagaa hunduma keessan
wajjin haa ta'u. Ameen.

16 Obboleettii keenya Feebeen tajaajiltuu
waldaa kiristaanaa ishee Kanchire'aa
imaanaa isinitti nan kennadha. 2 Isheen
namoota baay'eef, anaafis gargaarsa guddaa
waan taateef akka isin simannaa qulqullootaaf
maluun Gooftaadhaan ishee simattanii fi akka
gargaarsa isheen isin irraa barbaaddu kam iyyuu
isheef gootan isinin kadhadhaa. 3 Phirisqilaa
fi Aqiilaa, warra Kiristoos Yesuusiin na wajjin
tajaajilanitti nagaa naa himaa. 4 Isaan naa
jedhanii lubbuu isaanii balaaf saaxilan. Utuu
ana qofa hin ta'in Waldaaleen Kiristaanaa
Namoota Ormaa hundinuus isaan galateeffatu.
5 Waldaa Kiristaanaa kan mana isaaniitti walitti
qabamtuttis nagaa naa himaa. Biyya Asiyaa
keessaa Kiristoositti amanuutti hangafa kan
ta'e michuu koo jaallatamaa Axeenexoonittis
nagaa naa himaa. 6 Maariyaam ishee baay'ee
isinii dhamaatettis nagaa naa himaa. 7 Firoota
koo warra na wajjin hidhaman Androoniqoosii
fi Yuuniyaanittis nagaa naa himaa. Isaan
warra ergamoota keessaa maqaa gaarii qaban
kanneen na dura Kiristoositti amananii dha. 8
Amphiliyaaxos isa ani Gooftaadhaan jaalladhutti
nagaa naa himaa. 9 Urbaanos isa Kiristoosin
nu wajjin tajaajiluu fi michuu koo jaallatamaa
Isxaakisittis nagaa naa himaa. 10 Apheelees
isa Kiristoositti amanamuun isaa qoramee
mirkaneeffametti nagaa naa himaa. Warra
mana Arisxoobuluu jiraatanittis nagaa naa
himaa. 11 Fira koo Heroodiyoonaatti, nagaa naa
himaa. Warra mana Naarkisoos jiraatan kanneen
Gooftaatti amananittis nagaa naa himaa. 12
Warra Gooftaatti amananii dhama'an Tiriifeenaa
fi Tiriifoosaatti nagaa naa himaa. Pharsiis
jaallatamtuu hojii Gooftaatti amantee baay'ee
dhamaatettis nagaa naa himaa. 13 Ruufoos isa
Gooftaadhaan filatamee fi haadha isaa ishee
anaafis haadha taatetti nagaa naa himaa. 14

Asinqiriixoositti, Fileegoonitti, Hermeesitti,
Phaaxroobaasitti, Hermaasittii fi obboloota
isaan wajjin jiranitti nagaa naa himaa. 15
Filologoonitti, Yuuliyaatti, Neeriyoosittii fi
obboleettii isaatti, Olimphaasittii fi qulqulloota
isaan wajjin jiran hundattis nagaa naa himaa. 16
Dhungoo qulqulluudhaan nagaa wal gaafadhaa.
Waldaaleen Kiristoos hundinuu nagaa isinii
dhaamu. 17 Yaa obboloota, ani akka isin
warra gargar ba'uu uumanii barumsa isin
barattaniinis mormuudhaan karaa keessan irra
gufuu kaa'an irraa of eeggattan isin kadhadha.
Isaan irraa fagaadhaa. 18 Namoonni akkasii
garaa ofii malee Gooftaa keenya Kiristoosin hin
tajaajilaniitii. Isaan afaan toluu fi saaduudhaan
qalbii namoota garraamii ni hatu. 19 Waa'een
ajajamuu keessanii nama hundumaa biratti
dhaga'ameera; anis isinitti nan gammada; garuu
akka isin waan gaariif ogeeyyii, waan hamaaf
immoo garraamota taatan nan barbaada. 20
Waaqni nagaa dafee Seexana miilla keessan
jalatti ni burkuteessa. Ayyaanni Gooftaa keenya
Yesuus isin wajjin haa ta'u. 21 Xiimotewos inni
na wajjin tajaajilu, akkasumas firoonni koo
Luukiyoos, Yaasonii fi Soosiiphaaxroos nagaa
isinii dhaamu. 22 Ani Xerxiwoos barreessaan
xalayaa kanaa Gooftaadhaan nagaa isinii
dhaama. 23 Gaayoos inni anaa fi waldaa
Kiristaanaa guutuu keessumsiisus nagaa isinii
dhaama. Bulchaan maallaqaa kan magaalaa
kanaa Erisxoos, akkasumas obboleessi keenya
Qu'asxiroos nagaa isinii dhaamu. [24 Ayyaanni
Gooftaa keenya Yesuus Kiristoos isin hunda
wajjin haa ta'u.] 25 Egaa Waaqni akka wangeela
koottii fi lallaba waa'ee Yesuus Kiristoositti,
akka mul'ata icciitii bara dheeraaf dhokfamee
tureettis jabeessee isin dhaabuu ni danda'a;
(aiōnios g166) 26 amma garuu akka saboonni
hundinuu Waaqatti amananii fi isaaf ajajamaniif
icciitiin sun ajaja Waaqa bara baraatiin
katabbiiwwan raajotaatiin ifatti baafameera;
beeksifameeras. (aiōnios g166) 27 Waaqa kophaa
isaa ogeessa ta'e sanaaf karaa Yesuus Kiristoosiin
ulfinni bara baraan haa ta'u! Ameen. (aiōn g165)

1 Qorontos

1 Phaawulos isa akka ergamaa Kiristoos
Yesuus ta'uuf fedhii Waaqaatiin waamamee
fi obboleessa keenya Soosteenes irraa, **2**
Gara waldaa Waaqaa ishee Qorontos keessa
jirtuutti, gara warra Kiristoos Yesuusiin
qulqulleeffamanii fi warra lafa hundaa kanneen
maqaa Gooftaa keenya Yesuus Kiristoos isa
Gooftaa isaaniitii fi Gooftaa keenyas ta'e sanaa
waammatan hunda wajjin qulqulloota ta'uuf
waamamaniitti: **3** Ayyaannii fi nagaan Abbaa
keenya Waaqaa fi Yesuus Kiristoos Gooftaa irraa
isiniif haa ta'u. **4** Ani yeroo hunda ayyaana
Waaqaa isa Kiristoos Yesuusiin isinii kennameef
waa'ee keessaniif Waaqa nan galateeffadha.
5 Isinis karaa hundaan jechuunis dubbii fi
beekumsa hundaan isaan badhaataniirtu; **6**
wanti nu waa'ee Kiristoos dhugaa baane sun
isin gidduutti mirkaneeffameeraatii. **7** Kanaafuu
utuu mul'achuu Gooftaa keenya Yesuus Kiristoos
eeggachaa jirtanuu kennaan hafuuraa tokko
iyyuu isin jalaa hin hir'atu. **8** Akka isin
guyyaa Gooftaa keenya Yesuus Kiristoositti
warra mudaa hin qabne taataniifis inni hamma
dhumaatti jabeessee isin eega. **9** Waaqni gara
tokkummaa Ilma isaa Gooftaa keenya Yesuus
Kiristoositti isin waame sun amanamaa dha.
10 Yaa obboloota, ani akka isin gidduu gargar
ba'uun hin jiraannee fi akka qalbii fi yaada
tokko qabaattanii hundi keessan walii galtaniif
maqaa Gooftaa keenya Yesuus Kiristoosiin
isin kadhadha. **11** Yaa obboloota ko, akka isin
gidduu lolli jiru warri mana Kilo'ee jiraatan
tokko tokko natti himaniiru. **12** Wanti ani
jedhus kana: Isin keessaa namni tokko, "Ani
kan Phaawulos" jedha; inni kaan, "Ani kan
Apholoos" jedha; kaanis, "Ani kan Keefaa
ti" jedha; kaan immoo, "Ani kan Kiristoos"
jedha. **13** Kiristoos gargar qoodameeraa?
Phaawulositu isinii fannifame ree? Yookaan
maqaa Phaawulosiin cuuphamtanii? **14** Ani
Kiriisphoosii fi Gaayoosin malee isin keessaa
nama tokko illee waan hin cuuphiniif Waaqa
nan galateeffadha. **15** Kanaaf namni akka
isin maqaa kootiin cuuphamtan dubbachuu
danda'u tokko iyyuu hin jiru. **16** Eeyyee, ani
warra mana Isxiifaanaas jiraatanis akkasuma
cuupheera; sanaan alatti nama biraa tokko
illee cuuphuu koo hin yaadadhu. **17** Kiristoos
akka ani wangeela lallabuuf malee akka ani
cuuphuuf na hin ergineetii; anis akka fannoon
Kiristoos humna hin dhabneef dubbii ogummaa
namaatiin hin lallabu. **18** Dubbiin fannoo
warra baduuf jiraniif gowwummaadhaatii; nu
warra fayyinuuf garuu humna Waaqaa ti. **19**
Kunis, "Ani ogummaa ogeeyyii nan balleessa;
hubannaa hubattootaas nan fashaleessa"
jedhamee barreeffameera. **20** Namni ogeessi
eessa jira? Hayyuun eessa jira? Falaasamaan bara
kanaa eessa jira? Waaqni ogummaa addunyaa
kanaa gowwummaa hin goonee ree? **(aiōn g165)**
21 Sababii ogummaa Waaqaatiin addunyaan
karaa ogummaa isheetiin Waaqa waan hin
beekiniif, Waaqni gowwummaa lallabaatiin
warra amanan fayyisuu jaallate. **22** Yihuudoonni
mallattoo fedhu; Giriikonni immoo ogummaa
barbaadu; **23** nu garuu Kiristoos isa fannifame
sana lallabna; innis Yihuudootatti gufuu dha;
Namoota Ormaatiif immoo gowwummaa dha;
24 warra waamamaniif garuu Yihuudootaafis
ta'u Giriikotaaf Kiristoos humna Waaqaatii fi
ogummaa Waaqaa ti. **25** Gowwummaan Waaqaa
ogummaa namaa caalaa ogeessaatii; dadhabbiin
Waaqaas jabina namaa irra jabaa dha. **26** Yaa
obboloota, isin yeroo waamamtanitti maal
akka turtan yaadadhaa. Akka ilaalcha namaatti
baay'een keessan ogeeyyii hin turre; baay'een
keessanis beekamoo hin turre; baay'een keessan
immoo sanyii warra gurguddaa irraa hin
dhalanne. **27** Waaqni garuu ogeeyyii qaanessuuf
jedhee waan addunyaa irratti gowwaa ta'e filate;
Waaqni warra jajjabeeyyii qaanessuuf jedhee
waan addunyaa irratti dadhabaa ta'e filate. **28**
Waaqni waan jiru waan hin jirre gochuuf, waan
addunyaa kana irratti gad aanaa fi tuffatamaa
ta'e, waan iddoo hin qabnes filate; **29** kunis akka
eenyu iyyuu isa duratti of hin jajneef. **30** Isin
sababii isaatiin kan Kiristoos Yesuus taatan;
inni ogummaa keenya kan Waaqa biraa dhufe

jechuunis qajeelummaa keenya, qulqullummaa
fi furii keenyaa dha. 31 Kunis akkuma, “Namni
boonu Gooftaadhaan haa boonu” jedhamee
barreeffamee dha.

2 Yaa obboloota, ani yeroon gara keessan
dhufetti, afaan toluun yookaan ogummaa
guddaadhaan dhuga ba’umsa waa’ee Waaqaa
lallabaa hin dhufne. 2 Ani yeroon isin bira turetti
Yesuus Kiristoos isa fannifame sana malee
akka waan tokko illee hin beekne murteesseen
tureetii. 3 Ani dadhabbiin, sodaa fi hollannaa
guddaadhaan gara keessan dhufe. 4 Ergaan koo fi
lallabni koo Hafuuraa fi humna argisiisuudhaan
malee dubbii ogummaa fi sossobbii of keessaa
qabuun hin turre; 5 kunis akka amantiin
keessan humna Waaqaa irratti malee ogummaa
namaa irratti hin hundeeffamneef. 6 Haa ta’uu
malee nu warra bilchaatan gidduutti ogummaa
dubbanna; garuu ogummaa addunyaa kanaa
yookaan ogummaa bulchitoota addunyaa kanaa
kanneen baduuf jiranii miti. (aiōn g165) 7 Garuu nu
ogummaa Waaqaa, ogummaa dhokfamee ture,
isa Waaqni uumama addunyaatiin dura ulfina
keenyaaf jedhee murteesse sanaa icciitiidhaan
dubbanna. (aiōn g165) 8 Bulchitoota addunyaa
kanaa keessaa tokko iyyuu ogummaa kana hin
hubanne; isaan utuu hubatanii jiraatanii silaa
Gooftaa ulfinaa hin fannisan tureetii. (aiōn g165) 9
Ta’u iyyuu akkuma, “Waan Waaqni warra isa
jaallataniif qopheesse iji hin argine, gurri hin
dhageenye, garaa namaattis hin yaadamne”
jedhamee barreeffame sana, 10 Waaqni garuu
Hafuura isaatiin waan kana nutti mul’iseera.
Hafuurri wantoota hunda, wantoota Waaqaa
kanneen gad fagoo ta’an illee ni qora. 11 Hafuura
isa keessa jiru malee yaada nama tokkoo eenyutu
beeka? Akkasuma immoo Hafuura Waaqaa
malee kan yaada Waaqaa beeku tokko iyyuu hin
jiru. 12 Nu akka waan Waaqni toluma nuu kenne
hubannuuf Hafuura Waaqa irraa dhufe arganne
malee hafuura addunyaa hin arganne. 13 Wanni
nu dubbannus kana; nu dubbii Hafuurri nu
barsiisuun malee dubbii ogummaan namaa
barsiisuun hin dubbannu; dhugaa Hafuuraas
dubbii Hafuuraatiin ibsina. 14 Namni foonii
wantoota Hafuura Waaqaa hin fudhatu; kun
isaaf gowwummaadhaatii; wantoonni Hafuuraa
waan Hafuuraan qoramaniif inni hubachuu hin
danda’u. 15 Namni Hafuuraa waan hundumaa
ni qora; ofii isaatii garuu eenyuun iyyuu hin
qoramu. 16 “Akka isa barsiisuuf, eenyutu yaada
garaa Gooftaa beeke?” Nu garuu yaada garaa
Kiristoos qabna.

3 Yaa obboloota, ani akka namoota foonii warra
Kiristoositti daa’imman taataniitti malee
akka namoota Hafuuraatti isinitti dubbachuu
hin dandeenye. 2 Waan isin nyaata jabaa
nyaachuu hin ga’iniif ani aannan isiniif
kenne malee nyaata cimaa isinii hin kennine.
Dhugumaan isin amma iyyuu nyaachuu hin
dandeenye. 3 Isin amma iyyuu nama foonii ti.
Sababii hinaaffaa fi wal qoccoluun isin gidduu
jiruuf isin nama foonii mitii? Akkuma namoota
kaaniitti jiraattu mitii? 4 Namni tokko, “Ani
kan Phaawulos” jedhee, inni kaan immoo, “Ani
kan Apholoos” yoo jedhe isin namuma qofa
mitii ree? 5 Egaa Apholoos eenyu? Phaawulosis
eenyu? Isaan warra akkuma hojii Gooftaan
tokkoo tokkoo isaaniitiif kenneetti tajaajilanii
dha; isin immoo karaa isaaniitiin amantan. 6 Ani
nan dhaabe; Apholoos bishaan obaase; Waaqni
garuu ni guddise. 7 Kanaafuu Waaqa isa guddisu
sana malee namichi dhaabu yookaan inni
bishaan obaasu sun homaa miti. 8 Inni dhaabus,
inni bishaan obaasus tokkuma; tokkoon tokkoon
isaaniis akkuma dadhabbii isaaniitti gatii ni
argatu. 9 Nu warra Waaqa wajjin hojjennuu dha;
isin lafa qotiisaa Waaqaa ti; ijaarsa Waaqaatis.
10 Anis ayyaana Waaqni naa kenneen akkuma
ogeessa ijaarsaa tokkootti hundee buuseera;
namni kaan immoo isa irratti ijaaraa jira. Garuu
tokkoon tokkoon namaa akkamitti akka ijaaru
of eeggachuu qaba. 11 Namni tokko iyyuu
hundee duraan buufame sana malee kan biraa
buusuu hin danda’uutii; hundeen sunis Yesuus
Kiristoos. 12 Namni kam iyyuu yoo hundee
sana irratti warqeen, meetiin, dhagaa gatii
guddaatiin, mukaan, citaan yookaan hoffaan
ijaare, 13 guyyaan sun waan ifatti isa baasuuf
hojiin isaa maal akka ta’e ni beekama. Innis

ibiddaan ifatti baafama; ibiddi sunis qulqullina
hojii nama hundaa ni qora. 14 Yoo wanni inni
ijaare utuu hin gubatin hafeef inni gatii isaa
ni argata. 15 Namni hojiin isaa jalaa gubate
kam iyyuu gatii isaa ni dhaba; inni mataan
isaa garuu ni oolfama; ta'us akka nama ibidda
keessa darbeetti oolfama. 16 Isin akka mana
qulqullummaa Waaqaa taatanii fi akka Hafuurri
Waaqaa isin keessa jiraatu hin beektanii? 17
Eenyu iyyuu yoo mana qulqullummaa Waaqaa
balleesse, Waaqni isa ni balleessa; manni
qulqullummaa Waaqaa qulqulluudhaatii; manni
qulqullummaa sunis isin. 18 Eenyu iyyuu of
hin gowwoomsin. Isin keessaa namni tokko
yoo addunyaa kana irratti ogeessa of se'e,
inni akka ogeessa ta'uuf gowwaa haa ta'u.
(aiōn g165) 19 Ogummaan addunyaa kanaa fuula
Waaqaa duratti gowwummaadhaatii. Kunis isa,
"Inni ogeeyyii haxxummaa isaaniitiin qaba"
jedhamee barreeffamee dha. 20 Akkasumas,
"Gooftaan akka yaadni ogeeyyii faayidaa hin
qabne ni beeka" jedhameera. 21 Kanaafuu eenyu
iyyuu namaan hin booniin! Wanni hundinuu
keessaniitii; 22 Phaawulosis ta'u Apholoos
yookaan Keefaan yookaan addunyaan yookaan
jireenyi yookaan duuti yookaan wanti amma
jirus ta'u wanti dhufu hundinuu keessan; 23 isin
kan Kiristoos; Kiristoos immoo kan Waaqaa ti.

4 Kanaafuu namni akka tajaajiltoota Kiristoosii
fi akka warra icciitiin Waaqaa imaanaa itti
kennameetti nu ilaaluu qaba. 2 Warra imaanaan
itti kenname sanas amanamoo ta'uutu irraa
eegama. 3 Yoo isiniin yookaan nama kaaniin
natti murame ani homaattuu hin lakkaa'u;
dhugumaan anuu ofitti hin muru. 4 Yaadni
garaa koo qulqulluu dha; kun garuu qulqullina
koo hin mirkaneessu. Kan natti muru Gooftaa
dha. 5 Kanaafuu isin utuu yeroon murteeffame
sun hin ga'in murtii tokko iyyuu hin kenninaa;
hamma Gooftaan dhufutti eegaa. Inni waan
dukkana keessatti dhokfame ifatti ni baasa;
hawwii garaa namaas ni mul'isa. Yeroo sana
namni hundinuu Waaqa biraa galata ni argata.
6 Egaa yaa obboloota, ani akka isin jechi,
"Waan barreeffame irra hin darbin" jedhu
sun maal jechuu akka ta'e nurraa barattaniif
bu'aa keessaniif jedhee waan kana hunda
Apholoosii fi ofii kootti fakkeesseera; kunis
akka isin nama tokko isa kaan caalchiftanii hin
koorreef. 7 Eenyutu akka ati warra kaan caaltu
si godhe? Wanni Waaqni siif hin kennin kan
ati qabdu maal faatu jira? Erga siif kennamee
immoo akka waan kennaa hin ta'iniitti maaliif
boonta ree? 8 Amma isin waan barbaaddan
hundumaa argattaniirtu! Sooromtaniirtus!
Nurraa gargar baatanii mootota taataniirtu!
Nus akka isin wajjin mootota taanuuf utuu
isin mootota taatanii ani akkaman hawwa
ture! 9 Waaqni, nu ergamoota akka namoota
duuti itti murtaa'eetti waan dhuma hiriiraa
nu taasise natti fakkaataatii. Nu addunyaa
duratti, ergamootaa fi namoota durattis waan
daawwatamu taaneerra. 10 Nu Kiristoosiif
jennee gowwoota; isin garuu Kiristoosiin
ogeeyyii dha! Nu dadhaboo dha; isin immoo
jajjabeeyyii dha! Isin kabajamtoota; nu immoo
tuffatamtoota! 11 Hamma sa'aatii ammaatti ni
beelofna; ni dheebonna; ni daarra; ni reebamna;
mana jireenyaas hin qabnu. 12 Harkuma
keenyaan hojjechuudhaanis ni dadhabna.
Yommuu abaaramnu ni eebbifna; yommuu
ari'atamnus ni obsina. 13 Yommuu arrabsamnu,
waan gaarii deebifna; hamma yeroo kanaattis
xurii lafaatii fi kosii addunyaa taaneerra. 14
Kanas isinii barreessuun koo akka ijoollee
koo kanneen jaallatamaniitti isin gorsuudhaaf
malee isin qaanessuuf miti. 15 Isin yoo
karaa Kiristoosiin guddiftoota kuma kudhan
qabaattan iyyuu, abbootii baay'ee hin qabdan;
ani Kiristoos Yesuusiin karaa wangeelaatiin
abbaa keessan ta'eeraatii. 16 Kanaaf ani akka isin
fakkeenya koo duukaa buutan isinan kadhadha.
17 Sababii kanaafis ani ilma koo isan jaalladhu,
kan Gooftaattis amanamaa ta'e Xiimotewosin
gara keessanitti ergeera. Innis haala jireenya
koo kan ani Kiristoos Yesuusiin argadhe kan
waan ani iddoo hundatti waldaa kiristaanaa
hunda keessatti barsiisu wajjin deemu sana
isin yaadachiisa. 18 Isin keessaa namoonni
tokko tokko waan ani gara keessan hin dhufne

se'anii of tuulanii jiru. 19 Yoo fedhii Waaqaa ta'e
garuu ani dafee gara keessan nan dhufa; ergasii
waan of tuultonni kunneen dubbatan qofa utuu
hin ta'in humna isaan qabanis beekuu nan
barbaada. 20 Mootummaan Waaqaa humnaan
malee dubbiidhaan miti. 21 Isin maal barbaaddu?
Ani ulee qabadhee moo jaalalaa fi hafuura gad
of qabuutiin gara keessan dhufa?

5 Akka halalummaan ormoota keessatti illee
hin beekamin isin gidduu jiru odeeffamaa
jira: namni niitii abbaa isaa wajjin ciise tokko
jiraatii. 2 Isinis of tuultaniirtu! Qooda kanaa akka
malee gadditanii namicha waan akkasii hojjete
sana tokkummaa keessan keessaa baasuun
isin irra hin jiruu? 3 Ani fooniin isin biratti
argamuu baadhu illee hafuuraan isin wajjinan
jira. Ani akka waan isin wajjin jiruutti namicha
waan akkasii hojjetetti ammuma mureera. 4
Yommuu isin maqaa Gooftaa keenya Yesuusiin
walitti qabamtanitti anis yeroo hafuuraan isin
wajjin ta'uuttii fi humna Gooftaa keenya Yesuus
arganutti, 5 akka foon isaa balleeffamuuf,
akka hafuurri isaa immoo guyyaa Gooftaatti
fayyuuf namicha kana dabarsaatii Seexanatti
kennaa. 6 Of tuuluun keessan gaarii miti.
Isin akka raacitiin xinnoon bukoo guutuu
bukeessitu hin beektanii? 7 Isin waan bukoo
raacitii hin qabne taataniif akka Maxinoo
haaraa taataniif raacitii moofaa of keessaa
baasaatii gataa; hoolaan Faasiikaa keenya,
Kiristoos aarsaa nuuf ta'eeraatii. 8 Kanaafuu
kottaa raacitii moofaa yookaan raacitii jal'inaatii
fi hamminaatiin utuu hin ta'in Buddeena
Hin bukaa'in kan qulqullinaa fi dhugaa of
keessaa qabuun ayyaanicha ayyaaneffannaa.
9 Ani akka isin namoota halalummaadhaan
jiraatan wajjin walitti dhufeenya hin qabaanneef
xalayaa koo keessatti isinii barreesseen ture; 10
kunis gonkumaa namoota halalummaadhaan
addunyaa kana irra jiraatan yookaan doqnootaa
fi saamtota yookaan warra Waaqa tolfamaa
waaqeffatan jechuu koo miti. Utuu akkas ta'ee
immoo silaa addunyaa kana keessaa ba'uu
qabdu ture. 11 Ani garuu akka isin nama, "Ani
obboleessa" ofiin jechaa halalummaan jiraatu
yookaan doqna yookaan nama Waaqa tolfamaa
waaqeffatu yookaan maqaa nama balleessu
yookaan machooftuu yookaan saamtuu wajjin
walitti dhufeenya hin qabaanneef amma isinii
barreessa. Nama akkasii wajjin nyaata iyyuu
hin nyaatinaa! 12 Warra ala jiranitti muruun
hojii kootii? Isin warra keessa jiranitti muruu
hin qabdanii? 13 Waaqni warra ala jiranitti ni
mura; "Nama hamaa of keessaa baasaa!"

6 Isin keessaa namni kam iyyuu yoo nama
biraa irraa falmii qabaate, dhimma isaa
qulqulloota duratti dhi'eeffachuu irra akkamitti
warra Waaqatti hin amanin duratti murtiif
dhi'eeffachuuf ija jabaata? 2 Isin akka
qulqulloonni addunyaatti muran hin beektanii?
Erga kan addunyaatti murtan taatanii waan
xixinnootti muruu hin dandeessanii? 3 Isin akka
nu ergamoota Waaqaatti murru hin beektanii?
Yoos hammam caalaa waan jireenya addunyaa
kanaatti haa murru ree? 4 Egaa yoo falmii
dhimma akkasii qabaattan maaliif namoota
waldaa Kiristaanaa keessatti tuffataman duratti
dhi'eeffattu ree? 5 Anis isin qaanessuuf
waan kana nan dubbadha. Namni beekaan
falmii amantoota gidduu jiruuf murtii kennuu
danda'u tokko iyyuu hin jiru jechuudhaa? 6
Obboleessi tokko obboleessa kaan himachuuf
jedhee mana murtii dhaqa; kunis fuula warra
hin amannee duratti! 7 Wal himachuun
keessan amma iyyuu guutumaatti mo'atamuu
keessan argisiisa. Qooda kanaa dabni isinitti
hojjetamuu hin wayyuu? Gowwoomfamuu isinii
hin wayyuu? 8 Garuu isin mataan keessan
iyyuu ni gowwoomsitu; dabas ni hojjettu;
kanas obbolootuma keessanitti hojjettu. 9
Isin akka jal'oonni mootummaa Waaqaa hin
dhaalle hin beektanii? Hin gowwoominaa:
halaleewwan yookaan warri Waaqa tolfamaa
waaqeffatan yookaan ejjitoonni yookaan
dhiironni sagaagaltoonni yookaan dhiironni
dhiira wajjin sagaagalan, 10 yookaan hattoonni
yookaan doqnoonni yookaan machooftonni
yookaan warri maqaa nama balleessan yookaan
saamtonni mootummaa Waaqaa hin dhaalan.
11 Gariin keessan akkas turtan. Ta'us isin

maqaa Gooftaa keenya Yesuus Kiristoosii fi
Hafuura Waaqa keenyaatiin dhiqamtaniirtu;
qulqullooftaniirtu; qajeeltotas taasifamtaniirtu.
12 “Wanti hundinuu naaf eeyyamameera;”
kan faayidaa qabu garuu hunda isaa miti;
“Wanti hundinuu naaf eeyyamameera;” garuu
wanti tokko iyyuu na hin mo’atu. 13 “Nyaanni
garaadhaaf; garaanis nyaataaf;” Waaqni garuu
lachan isaanii iyyuu ni balleessa. Dhagni
Gooftaa tajaajiluudhaaf malee halalummaaf
miti; Gooftaanis dhagnaaf. 14 Waaqni humna
isaatiin warra du’an keessaa Gooftaa kaaseera;
nus akkasuma ni kaasa. 15 Isin akka dhagni
keessan kutaa dhagna Kiristoos ta’e hin
beektanii? Yoos ani kutaa dhagna Kiristoos
fuudhee kutaa dhagna sagaagaltuu godhuu
ree? Gonkumaa hin ta’u! 16 Isin akka namni
sagaagaltuu wajjin wal qunnamtii qabu tokko
ishee wajjin dhagna tokko ta’u hin beektanii?
“Lamaan isaanii iyyuu foon tokko ni ta’u”
jedhameeraatii. 17 Namni Gooftaa wajjin tokko
ta’e garuu Gooftaa wajjin hafuuraan tokko. 18
Halalummaa irraa baqadhaa. Namni cubbuu
biraa hunda dhagna isaatii alatti hojjeta; namni
halalummaa hojjetu garuu dhagnuma ofii isaatti
cubbuu hojjeta. 19 Isin akka dhagni keessan
mana qulqullummaa Hafuura Qulqulluu isin
keessa jiraatu, kan Waaqa irraa argattan sanaa
ta’e hin beektanii? Isin kan ofii keessanii
miti; 20 isin gatiin bitamtan; kanaafuu dhagna
keessaniin Waaqaaf ulfina kennaa.

7 Waa’ee waan isin naa barreessitan sanaa,
namni tokko utuu fuudhuu baatee isaaf gaarii
dha. 2 Garuu waan halalummaan jiruuf dhiirri
hundi niitii ofii isaa haa qabaatu; dubartiin
hundis dhirsa ofii ishee haa qabaattu. 3 Dhirsi
waan niitii isaatiif malu haa guutuuf; niitiinis
akkasuma dhirsa isheetiif haa guuttu. 4 Niitiin
dhagna ofii ishee irratti aangoo hin qabdu;
kan aangoo qabu dhirsa. Akkasuma immoo
dhirsi dhagna ofii isaa irratti aangoo hin
qabu; kan aangoo qabdu niitii dha. 5 Yoo
kadhannaatti jabaachuuf jettanii yeroof itti
walii galtan malee wal hin didinaa. Ergasiis akka
of qabuu dadhabuu keessaniin Seexanni isin
hin qorreef deebi’aa wajjin jiraadhaa. 6 Kanas
ani eeyyamaan malee ajajaaf hin dubbadhu.
7 Ani utuu namni hundumtuu akkuma koo
ta’ee nan hawwa ture. Garuu namni hundi
kennaa ofii isaa kan Waaqni isaaf kenne qaba;
inni tokko kennaa tokko, kaan immoo kennaa
biraa qaba. 8 Ani warra hin fuudhinii fi warra
hin heeruminiin, haadhota hiyyeessaatiin illee
akkanan jedha: Isaan yoo akkuma koo fuudhaa
fi heeruma malee hafan isaaniif wayya. 9
Yoo of qabuu dadhaban garuu haa fuudhan
yookaan haa heeruman; hawwiin gubachuu irra
fuudhuu yookaan heerumuu wayyaatii. 10 Warra
fuudhanii fi warra heerumaniifis ajajni ani
kennu kana: Ajaja kanas Gooftaatu kenna malee
ana miti; niitiin dhirsa isheetiin gargar hin ba’in.
11 Yoo gargar baate garuu utuu hin heerumin
haa jiraattu; yoo kanaa achii dhirsa isheetti haa
araaramtu. Dhirsis niitii isaa hin hiikin. 12 Warra
hafaniinis ani akkanan jedha: Kana immoo
anatu jedha malee Gooftaa miti; obboleessi kam
iyyuu yoo niitii amantii hin qabne qabaate, yoo
isheenis isa wajjin jiraachuuf fedhii qabaatte,
inni ishee hin hiikin. 13 Dubartiin tokkos
yoo dhirsa amantii hin qabne qabaatte, yoo
innis ishee wajjin jiraachuuf fedhii qabaate,
isheen isa hin hiikin. 14 Dhirsi amantii hin
qabne karaa niitii isaatiin qulqulleeffameeraatii;
niitiin amantii hin qabnes karaa dhirsa isheetiin
qulqulleeffamteertii. Yoo kanaa achii ijoolleen
keessan xuraa’oo ta’u; amma garuu qulqulloota.
15 Namni amantii hin qabne garuu yoo gargar
ba’uu fedhe gargar haa ba’u. Obboleessi tokko
yookaan obboleettiin tokko haala akkasii
keessatti hin hidhaman; Waaqni akka isin
nagaan jiraattaniif isin waameeraatii. 16 Yaa
niitii, ati dhirsa kee ni fayyifta ta’aatii maal
beekta? Yookaan yaa dhirsa, ati niitii kee
ni fayyifta ta’aatii maal beekta? 17 Tokkoon
tokkoon namaa garuu akkuma jireenya Gooftaan
kenneefiitti, akkuma Waaqni isa waamettis haa
jiraatu. Waldoota Kiristaanaa hunda keessattis
ajajni koo kanuma. 18 Namni tokko waamamuu
isaatiin dura dhagna qabatee ture? Inni nama
dhagna hin qabatin ta’uu hin qabu. Namni tokko

waamamuu isaatiin dura dhagna hin qabannee?
Inni dhagna hin qabatin. 19 Ajaja Waaqaa
eeguutu faayidaa qaba malee dhagna qabachuun
yookaan qabachuu baachuun faayidaa hin qabu.
20 Tokkoon tokkoon namaa haaluma yeroo
Waaqni isa waametti keessa ture keessa haa
jiraatu. 21 Ati yeroo waamamtetti garba turtee?
Yoo akkas ta'e inni si hin yaaddessin; yoo
bilisa ba'uu dandeesse garuu itti fayyadami.
22 Namni yeroo Gooftaadhaan waamametti
garba ture inni gooftaadhaaf bilisa; akkasuma
immoo namni yeroo waamametti bilisa ture
inni garbicha Kiristoos. 23 Isin gatiidhaan
bitamtan; garboota namootaa hin ta'inaa. 24 Yaa
obboloota, tokkoon tokkoon namaa haaluma
yeroo itti waamametti keessa tureen fuula
Waaqaa dura haa jiraatu. 25 Ani waa'ee dubarran
qulqulluu ajaja Gooftaan natti kenne hin qabu;
garuu akka nama amanamaa ta'uuf araara
Gooftaa argate tokkootti yaada koo nan kenna.
26 Sababii rakkina ammaatiif jettanii akkuma
jirtanitti turuun isiniif gaarii natti fakkaata.
27 Ati niitiitti hidhamteertaa? Ishee hiikuu
hin barbaadin. Ati niitii irraa hiikamteertaa?
Niitii hin barbaadin. 28 Ati garuu yoo fuute
cubbuu hojjechuu kee miti; durbis yoo heerumte
cubbuu hojjechuu ishee miti. Ta'us addunyaa
kana irratti warra fuudhanii fi warra heeruman
rakkinatu argata; ani immoo rakkina kana
jalaa isin baasuun barbaada. 29 Yaa obboloota,
wanti ani jedhu kana; yeroon murteeffame
sun gabaabateera; si'achi warri niitii qaban
akka waan hin qabaatiniitti haa jiraatan; 30
warri boo'an akka waan hin boo'iniitti, warri
gammadan akka waan hin gammadiniitti, warri
waa bitatan akka waan wanni bitatan sun kan
isaanii hin ta'iniitti, 31 warri waan addunyaa
kanaatti fayyadamanis akka waan itti hin
fayyadaminiitti haa hedan. Bifti addunyaa kanaa
ni badaatii. 32 Ani akka isin yaaddoo malee
jiraattan nan hawwa. Namni hin fuudhin tokko
Gooftaa gammachiisuuf dhimma Gooftaatti
dhimma. 33 Namni fuudhe garuu niitii isaa
gammachiisuuf dhimma addunyaatti dhimma;
34 fedhiin isaas gargar qoodameera. Dubartiin
hin heerumin yookaan durbi qulqulluun
dhagnaa fi hafuuraan qulqulluu ta'uuf dhimma
Gooftaatti dhimmiti. Dubartiin heerumte
garuu dhirsa ishee gammachiisuuf dhimma
addunyaatti dhimmiti. 35 Kana jechuun koos
isin fayyaduuf malee kiyyootti isin galchuuf
miti; qooda kanaa akka isin yaada gargar hin
hiraminiin karaa qajeelaa irra Gooftaaf jiraattan
nan hawwa. 36 Namni kam iyyuu yoo durba
kaadhimate sirriitti qabuu baate, yoo umuriin
ishee dabalaa deemee innis akka ishee fuudhuu
qabu yaade, akkuma fedhii isaa haa godhu. Inni
cubbuu hojjechuu isaa miti. Isaan wal fuudhuu
qabu. 37 Garuu namni waan kana yaada ofii
isaatiin murteesse, kan dirqama tokko illee jala
hin jirree fedhii ofii isaa mo'achuu danda'u,
kan akka durba sana hin fuune murteeffate,
innis waan qajeelaa hojjete. 38 Kanaafuu namni
durba fuudhu waan qajeelaa hojjete; kan ishee
fuudhuu dhiise immoo caalaa waan qajeelaa
hojjete. 39 Dubartiin tokko hamma dhirsi ishee
jirutti isatti hidhamteerti. Yoo dhirsi ishee du'e
garuu isheen abbaa barbaaddetti heerumuuf
bilisa; garuu inni nama Gooftaa ta'uu qaba. 40
Akka yaada kootti garuu isheen yoo utuu hin
heerumin hafte caalaa gammaddi; anis Hafuura
Waaqaa of keessaa nan qaba jedheen yaada.

8 Waa'ee nyaata waaqota tolfamoof aarsaa
dhi'eeffamee akka nu hundinuu beekumsa
qabnu beekna. Beekumsi of nama tuulchisa;
jaalalli garuu nama ijaara. 2 Namni waan
waa beeku of se'u inni amma illee akka
beekuun isa irra jirutti hin beeku. 3 Namni
Waaqa jaallatu garuu Waaqaan beekameera. 4
Egaa waa'ee nyaata waaqota tolfamoof aarsaa
dhi'eeffame nyaachuu irratti, "Akka addunyaa
kana irratti Waaqni tolfamaan homaa hin
fayyadne, Waaqa tokkicha malees akka Waaqni
biraa hin jirre" beekna. 5 Dhugumaan akkuma
waaqonni baay'eenii fi gooftonni baay'een
jiran sana wantoonni waaqota jedhaman samii
irra yookaan lafa irra jiraatan iyyuu, 6 garuu
Waaqa tokkicha, Abbaa, kan wanni hundi isa
biraa dhufe, kan nus isaaf jiraannu qabna;
akkasumas Gooftaa tokkicha, Yesuus Kiristoos

kan wanni hundi karaa isaatiin dhufee fi kan
nuus karaa isaatiin jiraannutu jira. 7 Garuu
namni beekumsa kana qabu nama hunda miti.
Namoonni tokko tokko waaqota tolfamoo waan
baraniif yommuu nyaata akkanaa nyaatanitti
akka waan Waaqa tolfamaaf dhi'eeffameetti
hedu; yaadni garaa isaaniis waan dadhabaa
ta'eef ni xuraa'a. 8 Nyaanni garuu Waaqatti
nu hin dhi'eessu; yoo nyaachuu baanne wanni
nutti hammaatu, yoo nyaannes wanni nutti
tolu hin jiru. 9 Ta'us akka mirgi keessan
kun warra dadhabootti gufuu hin taaneef of
eeggadhaa. 10 Namni yaada dadhabaa qabu
tokko yoo utuu ati iyyuu namni beekumsa qabdu
mana qulqullummaa Waaqa tolfamaa keessatti
nyaattuu si arge inni waan waaqota tolfamoof
dhi'eeffame sana nyaachuuf ija hin jabaatuu? 11
Akkasiin obboleessi dadhabaan Kiristoos isaaf
jedhee du'e kun beekumsa keetiin bada. 12
Isinis yoo karaa kanaan obboloota keessanitti
cubbuu hojjettan, yaada isaanii isa dadhabaas
yoo madeessitan, isin Kiristoositti cubbuu
hojjettu. 13 Kanaafuu yoo wanni ani nyaadhu
obboleessa koo gufachiise, ani akka obboleessi
koo hin gufanneef gonkumaa deebi'ee foon hin
nyaadhu. (aiōn g165)

9 Ani bilisa mitii? Ani ergamaa mitii? Ani
Gooftaa keenya Yesuusin hin arginee? Isin
bu'aa hojii ani Gooftaaf hojjedhee mitii? 2
Ani yoon warra kaaniif ergamaa ta'uu baadhe
iyyuu isiniif dhugumaan ergamaa dha! Isin
Gooftaadhaan chaappaa ergamtummaa koo ti. 3
Deebiin ani warra na qoraniif kennu kana. 4 Nu
nyaachuu fi dhuguuf mirga hin qabnuu? 5 Nu
akkuma ergamoota kaanii, akkuma obboloota
Gooftaatii fi akkuma Keefaa niitii amantu
tokko of faana fudhannee deemuuf mirga hin
qabnuu? 6 Yookaan anaa fi Barnaabaas qofatu
hojii dhiisuuf mirga hin qabnee? 7 Namni
baasii ofii isaatiin loltuu ta'ee tajaajilu eenyu?
Namni iddoo dhaabaa wayinii irra wayinii
dhaabee ija isaa hin nyaanne eenyu? Namni
bushaayee tiksaa aannan hin dhugne eenyu?
8 Kanas ani akka taayitaa namaa qofaanan
dubbadhaa? Seerris kanuma dubbata mitii?
9 Seera Musee keessatti, "Qotiyyoo midhaan
siribsiisuutti jiru afaan hin hidhin" jedhamee
barreeffameeraatii. Egaa Waaqni qotiyyoodhaaf
yaaduu isaatii ree? 10 Inni guutummaatti sababii
keenyaaf dubbachuu isaa mitii? Eeyyee, kun
sababii keenyaaf barreeffame; sababiin isaa
inni qotu qotuun isaa, inni midhaan siribsiisus
siribsiisuun isaa akka midhaan sana keessaa
qooddatu abdachaa hojjechuu qaba. 11 Nu waan
hafuuraa isin keessatti facaafnee yoo waan
foonii isin irraa haammanne kun ni guddataa?
12 Erga warri kaan mirga gargaarsaa kana isin
irraa qabaattanii, nu immoo kan caalu hin
qabaannuu ree? Nu garuu mirga kanatti hin
fayyadamne. Nu wangeela Kiristoositti gufuu
ta'uu mannaa waanuma hunda obsuu qabna.
13 Isin akka warri mana qulqullummaa keessa
wantoota qulqulluu irra tajaajilan nyaata isaanii
mana qulqullummaa irraa argatan, akka warri
iddoo aarsaa tajaajilan immoo waan iddoo
aarsaa irratti dhi'eeffamu irraa qooddatan
hin beektanii? 14 Akkasuma immoo akka
warri wangeela lallaban waan ittiin jiraatan
wangeela irraa argatan Gooftaan ajajeera. 15
Ani garuu mirga kana keessaa tokkotti illee
hin fayyadamne. Kanas isiniif barreessuun
koo waan akkasii naa gootu jedhee abdadhee
miti. Namni tokko waan ani ittiin of jaju kana
na jalaa busheessuu mannaa ani du'uu naa
wayya! 16 Ani yoon wangeela lallabe of jajuu
hin danda'u; lallabuun dirqama kootii. Yoon
wangeela lallabuu baadhe anaaf wayyoo! 17 Ani
yoon fedhii kootiin lallabe badhaasa qaba; yoon
fedhii kootiin hin ta'in garuu ani imaanaadhuma
natti kenname sana raawwachuu koo ti. 18 Yoos
badhaasni koo maali ree? Badhaasni koo, lallaba
koo keessatti ani mirga wangeelaan qabutti
guutuumaan guutuutti utuu hin fayyadamin
kaffaltii malee wangeela lallabuu koo ti. 19 Ani
nama hunda irraa bilisa ta'u iyyuu nama gara
caaluuf bu'aa buusuuf jedhee nama hundaaf of
garboomse. 20 Ani Yihuudootaaf bu'aa buusuuf
jedhee Yihuudootaaf akka Yihuudii nan ta'e.
Yoon ofii kootii seera jala jiraachuu baadhe
iyyuu, warra seera jala jiraniif bu'aa buusuuf

jedhee akka nama seera jala jiruu nan ta'e.
21 Ani utuun seera Waaqaatiin ala hin ta'in,
garuu utuman seera Kiristoos jala jiruu, warra
seera hin qabneef bu'aa buusuuf jedhee warra
seera hin qabneef akka nama seera hin qabneen
ta'e. 22 Ani warra dadhaboof bu'aa buusuuf
jedhee warra dadhaboo biratti dadhabaan ta'e.
Ani karaa danda'amu hundaan namoota tokko
tokko fayyisuuf jedhee nama hunda biratti
waanuma hunda nan ta'e. 23 Akkan wangeela
keessatti hirmaadhuufis sababii wangeelaatiif
jedhee waan kana hunda nan hojjedha. 24
Dorgommii fiigichaa keessatti akka warri fiigan
hundinuu dorgoman, garuu akka namni tokko
qofti badhaasa argatu hin beektanii? Isinis
akkasuma akka badhaasa argattaniif fiigaa! 25
Namni dorgommii keessatti dorgomu hundinuu
leenjii cimaa keessa darba. Isaan gonfoo badu
argachuuf waan kana godhu; nu garuu gonfoo
hin badne argachuuf waan kana goona. 26
Kanaafuu ani akka nama kaayyoo malee fiiguutti
hin fiigu; akka nama qilleensa rukutuutti hin
lolu. 27 Ani garuu warra kaaniif lallabee akka
ofii kootii immoo nama gatame hin taaneef
dhagna koo adabee akka inni naa ajajamu nan
godha.

10 Yaa obboloota, akka abbootiin keenya
hundi duumessa jala turan, akka hundi
isaaniis galaana keessa darban akka isin
utuu hin beekin haftan ani hin barbaadu. 2
Hundi isaaniis kan Musee ta'uuf duumessaa fi
galaanaan cuuphaman. 3 Hundi isaaniis nyaata
hafuuraa tokkicha nyaatan. 4 Hundi isaaniis
dhugaatii hafuuraa tokkicha dhugan. Isaan
kattaa hafuuraa isa isaan wajjin deemaa ture
irraa dhuganiiruutii; kattaan sunis Kiristoos
ture. 5 Ta'u iyyuu waan Waaqni hedduu
isaaniitti hin gammadiniif isaan lafa gammoojjii
keessatti dhuman. 6 Wantoonni kunneen akka
nu akkuma isaanii waan hamaa hin hawwineef
fakkeenya nuu ta'an. 7 Akka isaan keessaa
namoonni tokko tokko godhan sana isin waaqota
tolfamoo hin waaqeffatinaa; kunis akkuma,
"Namoonni nyaachuu fi dhuguuf tataa'an;
sirbuufis ka'an" jedhamee barreeffamee dha.
8 Akka isaan keessaa namoonni tokko tokko
halalummaa raawwatanii guyyaa tokkotti
namoonni 23,000 dhuman sana, nu halalummaa
raawwachuu hin qabnu. 9 Akka isaan keessaa
tokko tokko Gooftaa qoranii bofaan ajjeefaman
sana nu Gooftaa qoruu hin qabnu. 10 Isin
akka isaan keessaa tokko tokko guungumanii
isa nama balleessuun balleeffaman sana hin
guunguminaa. 11 Kun hundi akka fakkeenya
ta'uuf isaan irratti raawwatame; nuu warra
dhumni baraa itti dhufeef immoo akka of
eeggannaa ta'uuf barreeffame. (aiōn g165) 12
Kanaafuu namni waan dhaabate of se'u akka
hin kufneef of haa eeggatu. 13 Qorama nama
irra ga'u malee qoramni tokko iyyuu isinitti
hin dhufne. Waaqnis amanamaa dha; inni
akka isin waan baachuu hin dandeenyeen
qoramtan isin hin godhu. Yommuu qoramtanitti
garuu inni akka isin obsuu dandeessaniif
karaa ittiin keessaa baatan isiniif qopheessa.
14 Kanaafuu yaa michoota ko, isin waaqota
tolfamoo waaqeffachuu irraa baqadhaa. 15 Ani
namoota hubannaa qabanittin dubbadha; waan
ani dubbadhu isinuu murteessaa. 16 Xoofoon
eebbaa kan nu eebbifnu sun dhiiga Kiristoos
wajjin tokkummaa qaba mitii? Buddeenni
nu caccabsinu sunis foon Kiristoos wajjin
tokkummaa qaba mitii? 17 Waan buddeenni
tokko qofti jiruuf, nu baay'ee taanu iyyuu
dhagnuma tokko; hundi keenya buddeenuma
tokkicha sana irraa hirmaannaatii. 18 Mee
saba Israa'el ilaalaa: Warri aarsaa irraa nyaatan
sun iddoo aarsaa irraa qooda qabu mitii? 19
Egaa maal jechuu koo ti? Nyaanni waaqota
tolfamoof aarsaa dhi'eeffamu wayi moo ree
yookaan Waaqni tolfamaan wayi moo ree
jechuu kootii? 20 Akkas miti; aarsaan namoonni
ormaa dhi'eessan hafuurota hamoodhaaf malee
Waaqaaf miti; ani akka isin hafuurota hamoo
wajjin tokkummaa qabaattan hin barbaadu. 21
Isin xoofoo Gooftaatii fi xoofoo hafuurota hamoo
dhuguu hin dandeessan; maaddii Gooftaatii fi
maaddii hafuurota hamoo irrattis hirmaachuu
hin dandeessan. 22 Nu Gooftaa hinaaffaaf
kakaafnaa? Nu isa caalaas jabaannaa? 23 "Wanni

hundinuu anaaf eeyyamamaa dha;” kan faayidaa
qabu garuu waan hunda miti. “Wanni hundinuu
anaaf eeyyamamaa dha;” kan nama fayyadu
garuu waan hunda miti. 24 Namni tokko iyyuu
waan warra kaaniif gaarii ta’e barbaaduu qaba
malee waan ofii isaatiif gaarii ta’e barbaaduu
hin qabu. 25 Utuu gaaffii qalbii keessaa tokko
illee hin kaasin waan gabaa fooniitti gurguramu
kam iyyuu nyaadhaa; 26 “Laftii fi wanni lafa
irra jiru hundinuu kan Gooftaatii.” 27 Warra
hin amanin keessaa yoo namni tokko nyaataaf
isin affeere, isinis yoo dhaquu barbaaddan
dhaqaa; utuu gaaffii qalbii keessaa tokko illee
hin kaasin waan isin duratti dhi’eeffame kam
iyyuu nyaadhaa. 28 Garuu yoo namni tokko,
“Kun waaqota tolfamoodhaaf dhi’eeffame”
isiniin jedhe, sababii namicha isinitti hime
sanaatii fi sababii qalbiitiif waan sana hin
nyaatinaa. 29 Kanas qalbii namicha sanaati
malee kan keeti jechuu koo miti. Maaliif qalbii
nama biraatiin bilisummaa kootti murama
ree? 30 Ani ergan galateeffachuudhaan nyaata
sana irratti hirmaadhee maaliifan waan ittiin
Waaqa galateeffadhuun balaaleffatama ree? 31
Kanaafuu yoo nyaattan yookaan yoo dhugdan
yookaan yoo waanuma fedhe illee hojjettan
waan hunda ulfina Waaqaatiif hojjedhaa. 32
Yihuudoota yookaan Giriikota yookaan waldaa
kiristaanaa kan Waaqaa hin gufachiisinaa; 33
kunis akkuma ani nama hunda karaa hundaan
gammachiisuuf yaalii godhutti jechuu dha. Ani
akka isaan fayyaniif bu’aa namoota baay’eetiif
malee bu’aa kootiif jedhee waan kana hin
godhu.

11 Akkuma ani Kiristoosin fakkaadhu, isinis
na fakkaadhaa. 2 Ani sababii isin waan
hundaan na yaadattanii fi waan duudhaa ani
dabarsee isinitti kennes jabeessitanii qabattaniif
isinin galateeffadha. 3 Ani akka mataan
dhiira hundumaa Kiristoos ta’e, akka mataan
dubartii dhiira ta’e, akka mataan Kiristoos
immoo Waaqa ta’e akka beektan nan barbaada.
4 Dhiirri mataa isaa haguuggatee kadhatu
yookaan raajii dubbatu hundinuu mataa ofii
isaa salphisa. 5 Dubartiin utuu mataa ishee
hin haguuggatin kadhattu yookaan raajii
dubbattu kam iyyuu mataa ofii ishee salphifti;
kun akka waan mataan ishee haaddameetti
hedamaatii. 6 Dubartiin tokko yoo mataa ishee
haguuggachuu baatte rifeensa mataa ishee
murachuu qabdi; dubartiin rifeensa mataa ishee
murachuun yookaan haaddachuun yoo qaanii
itti ta’e immoo mataa ishee haguuggachuu
qabdi. 7 Dhiirri fakkaattii fi ulfina Waaqaa
waan ta’eef mataa isaa haguuggachuu hin
qabu; dubartiin garuu ulfina dhiiraa ti. 8
Dubartiitu dhiira irraa argame malee dhiirri
dubartii irraa hin argamneetii; 9 dubartiitu
dhiiraaf uumame malee dhiirri dubartiif hin
uumamne. 10 Kanaafuu dubartiin sababii
ergamoota Waaqaatiif mallattoo taayitaa mataa
ishee irraa qabaachuu qabdi. 11 Ta’us Gooftaa
biratti dubartiin dhiira malee yookaan dhiirri
dubartii malee hin ta’u. 12 Akkuma dubartiin
dhiira irraa argamte akkasuma immoo dhiirri
dubartii irraa dhalataatii; wanni hundi garuu
Waaqa biraa argama. 13 Mee isinuu murteessaa;
dubartiin utuu mataa ishee hin haguuggatin
Waaqa kadhachuun sirriidhaa? 14 Akka dhiirri
rifeensa mataa dheereffachuun isaaf salphina
ta’e uumamni iyyuu isin hin barsiisuu? 15
Dubartiin garuu yoo rifeensa dheeraa qabaatte,
inni isheef ulfina mitii? Rifeensi dheeraan akka
haguuggiitti isheef kennameeraatii. 16 Garuu
yoo abbaan fedhe iyyuu waa’ee kanaa mormuu
barbaade, nu yookaan waldaaleen kiristaanaa
Waaqaa duudhaa akkasii hin qabnu. 17 Walitti
qabamuun keessan waan waa balleessu malee
waa tolchu hin ta’iniif ani ajaja kana keessatti
isin hin jaju. 18 Waan hunda dura, yommuu
isin akka waldaatti walitti qabamtanitti akka
gargar ba’uun gidduu keessan jiru nan dhaga’a;
kanas karaa tokkoon ani nan amana. 19 Warra
isin keessaa Waaqa biratti fudhatama qaban
ifatti baasuuf, garaa garummaan isin gidduu
jiraachuu qaba. 20 Yommuu walitti qabamtanitti
wanti isin nyaattan Irbaata Gooftaa miti; 21
yeroo nyaataatti namni hundinuu irbaata ofii
isaa nyaata. Inni tokko ni beela’a; kaan immoo
ni machaa’a. 22 Isin mana itti nyaattanii fi itti

dhugdan hin qabdan moo? Yookaan waldaa
Kiristaanaa Waaqaa tuffattanii warra homaa
hin qabne qaanessitu? Ani maalan isiniin
jedha? Isin jajuu ree? Ani kanaan isin hin jaju!
23 Ani waanan dabarsee isinitti kenne kana
Gooftaa irraa fudhadheeraatii; Gooftaa Yesuus
halkan dabarfamee kenname sana buddeena
fuudhee, 24 galata galche; buddeena sanas
caccabsee, "Kun foon koo kan isiniif ta'uu dha;
kanas yaadannoo kootiif godhadhaa" jedhe. 25
Akkasumas irbaata booddee xoofoo fuudhee,
"Xoofoon kun kakuu haaraa dhiiga kootiin ta'uu
dha; yeroo isa dhugdan hunda na yaadachuuf
godhadhaa" jedhe. 26 Isinis hamma Gooftaan
dhufutti yeroo buddeena kana nyaattanii xoofoo
kana dhugdan hunda du'a isaa ni labsitu. 27
Kanaafuu namni haala hin malleen buddeena
sana nyaatu yookaan xoofoo Gooftaa dhugu kam
iyyuu foonii fi dhiiga Gooftaatti ni gaafatama.
28 Namni tokko utuu buddeena sana irraa hin
nyaatin, utuu xoofoo sana irraas hin dhugin
dura of qoruu qaba. 29 Namni utuu foon Gooftaa
addaan baasee hin hubatin nyaatee dhugu,
inni ofii isaatti murtii nyaatee dhugaatii. 30
Kanaafis isin keessaa hedduun dadhabaniiru;
dhukkubsataniirus; hedduunis boqotaniiru. 31
Utuu of qorree garuu nutti hin muramu ture.
32 Gooftaan yommuu nutti muru garuu akka
addunyaa wajjin nutti hin muramneef nu adaba.
33 Kanaafuu yaa obboloota ko, isin yommuu
nyaachuuf walitti qabamtan wal eegaa. 34 Akka
walitti qabamuun keessan murtii isinitti hin
fidneef eenyu iyyuu yoo beela'e mana isaatti haa
nyaatu! Waan hafe irratti immoo ani yommuun
dhufutti qajeelcha nan kenna.

12 Yaa obboloota ko, egaa ani akka isin
waa'ee kennaawwan hafuuraa wallaaltan
hin barbaadu. 2 Isin yeroo ormoota turtanitti
akka gowwoomfamtanii gara waaqota tolfamoo
dubbachuu hin dandeenyeetti geeffamtanii
turtan ni beektu. 3 Kanaafuu namni Hafuura
Waaqaatiin dubbatu kam iyyuu akka, "Yesuus
abaaramaa dha" hin jenne, akka eenyu iyyuu yoo
Hafuura Qulqulluudhaan ta'e malee, "Yesuus
Gooftaa dha" jechuu hin dandeenye ani isinittin
hima. 4 Kennaawwan gosa garaa garaatu jira;
Hafuurri garuu tokkuma. 5 Tajaajila gosa garaa
garaatu jira; Gooftaan garuu tokkuma. 6 Hojii
gosa garaa garaatu jira; waan hundumaa garuu
Waaqa tokkichatu nama hundumaan hojjeta.
7 Mul'anni Hafuura Qulqulluu garuu faayidaa
waliitiif tokkoo tokkoo namaatiif kennama. 8 Isa
tokkoof karaa Hafuuraatiin dubbii ogummaatu
kennama; isa kaaniif immoo Hafuuruma sanaan
dubbii beekumsaatu kennama; 9 isa kaaniif
Hafuuruma sanaan amantiitu kennama; isa
kaaniif immoo Hafuuruma tokkicha sanaan
kennaawwan warra dhukkubsatan fayyisuutu
kennama; 10 isa tokkoof dinqiiwwan hojjechuu,
isa kaaniif raajii dubbachuu, isa kaaniif
hafuurota addaan baasee beekuu, isa kaaniifis
afaan haaraa gosa adda addaa dubbachuu, isa
kaaniif immoo afaan haaraa sana hiikuutu
kennama. 11 Waan kana hundas Hafuuruma
tokkicha sanatu akkuma fedhii ofii isaatti tokkoo
tokkoo namaatiif dhuunfaatti hiruudhaan
hojjeta. 12 Dhagni kutaa baay'ee qabaatu illee
dhagnuma tokko; kutaawwan dhagnaa yoo
baay'atani illee hundi isaanii dhagnuma tokko
ta'u. Kiristoosis akkasuma. 13 Nu Yihuudoota
yookaan Giriikota, garboota yookaan warra
bilisooman taanus hundi keenya Hafuura
tokkoon dhagna tokkotti cuuphamneerraatii;
hundi keenyas, akka dhugnuuf Hafuurri tokkichi
sun nuu kennameera. 14 Dhagni kutaa tokko
qofa utuu hin ta'in kutaawwan baay'eedhaatii.
15 Miilli yoo, "Ani waanan harka hin ta'iniif, ani
kutaa dhagnaa mitii" jedhe, sababii kanaaf kutaa
dhagnaa ta'uun isaa hin hafu. 16 Gurris yoo, "Ani
waanan ija hin ta'iniif, ani kutaa dhagnaa miti"
jedhe, sababii kanaaf kutaa dhagnaa ta'uun
isaa hin hafu. 17 Utuu dhagni guutumaatti ija
ta'ee jiraatee silaa dhaga'uun eessa jira? Utuu
dhagni guutumaatti gurra ta'ee jiraatee silaa
fuunfachuun eessa jira? 18 Amma garuu Waaqni
akkuma ofii barbaadetti kutaawwan sana
adduma addaan dhagna keessa kaa'eera. 19 Utuu
hundi isaanii kutaa dhagnaa tokkicha ta'anii
silaa dhagni eessa jira? 20 Egaa kutaawwan
dhagnaa baay'ee dha; dhagni garuu tokkuma.

21 Iji harkaan, “Ati na hin barbaachiftu!” jechuu
hin danda’u; yookaan mataan miillaan, “Ati
na hin barbaachiftu!” jechuu hin danda’u. 22
Dhugumaanuu kutaawwan dhagnaa kanneen
dadhaboo fakkaatan akka malee barbaachisoo
dha; 23 kutaawwan dhagnaa kanneen tuffatamoo
nutti fakkaataniifis ulfina addaa ni kennina.
Kutaawwan dhagnaa kanneen nu itti qaanofnuuf
immoo ulfinni addaa ni kennama; 24 kutaawwan
dhagna keenyaa kanneen nu itti hin qaanofne
waan kana hin barbaadan. Waaqni garuu
kutaawwan dhagnaa walitti fayyisee kutaawwan
nu itti qaanofnuuf ulfina caalu kenne; 25
kunis akka kutaawwan haaluma tokkoon walii
yaadanii fi akka dhagna keessa gargar ba’uun
hin jiraanneef. 26 Yoo kutaan dhagnaa tokko
rakkate kutaawwan hundinuu isa wajjin rakkatu;
yoo kutaan tokko ulfina argate kutaawwan
hundi isa wajjin gammadu. 27 Isin amma
dhagna Kiristoos; tokkoon tokkoon keessanis
kutaa dhagna sanaa ti. 28 Waaqni waldaa
Kiristaanaa keessatti tokkoffaa ergamoota,
lammaffaa raajota, sadaffaa barsiistota, ergasiis
warra hojii dinqii hojjetan, itti aansees warra
kennaa dhukkubsattoota fayyisuu qaban, warra
namoota gargaaruu danda’an, warra kennaa
bulchiinsaa qabanii fi warra afaan haaraa gosa
addaa addaa dubbatan filateera. 29 Hundumatu
ergamootaa? Hundumatu raajotaa? Hundumatu
barsiistotaa? Hundinuu hojii dinqii hojjetuu? 30
Hundumatu kennaa dhukkubsattoota fayyisuu
qabaa? Hundumatu afaan haaraa dubbataa?
Hundumatu afaan sana hiikaa? 31 Isin garuu
jabeessaatii kennaa caalu barbaadaa. Amma
illee ani karaa karaa hundumaa caalu isinitti
nan argisiisa.

13 Ani yoon afaan namootaatii fi afaan
ergamoota Waaqaa dubbadhe, garuu
jaalala qabaachuu baannaan akkuma sibiila
iyyuu yookaan akka kililee qillisu tokkoo ti. 2
Ani yoon kennaa raajii dubbachuu qabaadhe,
icciitii hundaa fi beekumsa hunda hubachuu
yoon danda’e, amantii gaara buqqisuu danda’us
yoon qabaadhe, garuu jaalala qabaachuu
baannaan ani homaa miti. 3 Ani yoon waanan
qabu hunda hiyyeeyyiif kenne, dhagna koos
akka gubamuuf yoon kenne, garuu jaalala
qabaachuu baannaan homaa na hin fayyadu. 4
Jaalalli obsa qaba; jaalalli arjaa dha. Inni hin
hinaafu; hin kooru; ofis hin tuulu. 5 Jaalalli waan
hin malle hin hojjetu; ofittoo miti; dafee hin
aaru; hammina namatti hin lakkaa’u. 6 Jaalalli
dhugaatti gammada malee waan hamaatti hin
gammadu. 7 Jaalalli waan hunda ni obsa;
waan hunda ni amana; waan hunda abdata;
waan hunda keessattis jabaatee dhaabata. 8
Jaalalli gonkumaa hin badu. Raajii taanaan ni
darba; afaan haaraa taanaan ni hafa; beekumsas
taanaan ni bada. 9 Nu beekumsa irraa gara
tokko beeknaatii; raajiis gara tokko dubbanna;
10 yommuu inni guutuun dhufutti garuu inni
gartokkeen ni bada. 11 Ani yeroon ijoollee
turetti, akka ijoolleettin dubbadha ture; akka
ijoolleettin yaada ture; akka ijoolleetti nan
herrega ture; ani ergan nama guddaa ta’ee garuu
ijoollummaa dhiiseera. 12 Amma of-ilaalee
keessaan bifa dimimmisaa’aa arginaatii; yeroo
sana garuu ifaan ifatti ni argina. Ani amma
gartokkon beeka; yeroo sana garuu ani akkuma
guutummaatti beekame sana guutummaatti
beekuufin jira. 13 Egaa amantiin, abdii fi jaalalli
sadan isaanii iyyuu ni jiraatu. Isaan keessaa
garuu jaalalatu caala.

14 Karaa jaalalaa duukaa bu’aa; kennaawwan
Hafuuraa, keessumattuu kennaa raajii
cimsaatii barbaadaa. 2 Namni afaan haaraan
dubbatu kam iyyuu Waaqatti malee namootatti
hin dubbatuutii. Dhugumaan namni tokko iyyuu
isa hin hubatu; inni Hafuuraan icciitii dubbata.
3 Namni raajii dubbatu garuu isaan ijaaruuf,
gorsuu fi jajjabeessuuf jedhee namootatti
dubbata. 4 Namni afaan haaraan dubbatu
ofuma isaa cimsa; kan raajii dubbatu garuu
waldaa kiristaanaa cimsa. 5 Ani akka hundi
keessan afaan haaraan dubbattan nan barbaada;
caalaatti garuu akka raajii dubbatan nan
jaalladha. Namni afaan haaraan dubbatu tokko
akka waldaan kiristaanaa ittiin jajjabaattuuf
jedhee waan dubbatu sana yoo hiikuu baate isa
afaan haaraan dubbatu irra isa raajii dubbatutu

caala. 6 Egaa yaa obboloota, ani yoon mul'ata
yookaan beekumsa yookaan raajii yookaan
barsiisa tokko tokko isinitti hime malee yoon
afaan haaraa qofa dubbachaa gara keessan
dhufe maal isin fayyada? 7 Kunis meeshaa
lubbuu hin qabne kan akka ululleetii fi kiraaraa
kanneen sagalee kennan biratti illee akkanuma;
ululleen afuufamee yookaan kiraarri rukutamee
yoo sagaleen isaa gargar baafame malee namni
tokko akkamitti addaan baasee beekuu danda'a?
8 Yoo sagaleen malakataa addaan baafamee
beekame malees eenyutu lolaaf qophaa'a? 9
Isinis akkasuma. Yoo afaan keessaniin dubbii
hubatamaa dubbattan malee namni tokko
akkamitti waan isin jettan sana beekuu danda'a?
Qilleensatti dubbachuu keessaniitii. 10 Akka
afaan gosa garaa garaa addunyaa irra jiran hin
shakkamu. Garuu isaan keessaa kan hiikkaa
hin qabne tokko iyyuu hin jiru. 11 Kanaafuu
ani yoon hiikkaa waan namni tokko dubbatuu
hubachuu baadhe ani namicha dubbatu sanatti
alagaa dha. Namichi dubbatu sunis anatti
alagaa dha. 12 Isinis akkasuma. Isin waan
jabeessitanii kennaawwan Hafuuraa qabaachuu
barbaaddaniif, kennaawwan waldaa kiristaanaa
cimsan jabeessaatii barbaadaa. 13 Kanaaf
namni afaan haaraan dubbatu tokko akka waan
dubbatu sana hiikuu danda'uuf kadhachuu
qaba. 14 Yoo ani afaan haaraan kadhadhe
hafuurri koo ni kadhataatii; qalbiin koo garuu
hin hirmaatu. 15 Yoos ani maalan godha ree?
Hafuura kootiin nan kadhadha; qalbii kootiinis
nan kadhadha; hafuura kootiin nan faarfadha;
qalbii kootiinis nan faarfadha. 16 Yoo kanaa achii
utuu ati hafuura keetiin Waaqa galateeffachuutti
jirtuu, namni iddoo warra hin baratinii taa'e
tokko waan ati dubbattu waan hin beekiniif
akkamitti galata ati dhi'eessitu sanaaf "Ameen"
jechuu danda'aa? 17 Ati dhugumaan sirriitti
galateeffata ta'a; namni kaan garuu ittiin hin
jajjabeeffamu. 18 Ani waanan hunduma keessan
caalaa afaan haaraan dubbadhuuf Waaqa nan
galateeffadha. 19 Waldaa kiristaanaa keessatti
garuu dubbii kuma kudhan afaan haaraan
dubbachuu irra warra kaan barsiisuuf dubbii
hubatamaa shan dubbachuu nan barbaada. 20
Yaa obboloota, akka ijoolleetti yaaduu dhiisaa;
waan hamaaf daa'imman ta'aa; hubannaadhaan
garuu nama guddaa ta'aa. 21 Seera keessatti
akkana jedhamee barreeffameera: "Ani afaan
biraatiin, afaan alagootaatiinis saba kanatti nan
dubbadha; isaan garuu yeroo sanatti illee na
hin dhaga'an, jedha Gooftaan." 22 Kanaafuu
afaan haaraan dubbachuun warra hin amaniniif
mallattoo ta'a malee warra amananiif miti;
raajii dubbachuun garuu warra amananiif malee
warra hin amaniniif miti. 23 Egaa waldaan
amantootaa guutuun walitti qabamee yoo
hundi isaanii afaan haaraan dubbatan, yoo
namoonni hin baratin yookaan namoonni hin
amanne ol seenan isin maraattaniirtu isiniin hin
jedhanii? 24 Utuu namni hundi raajii dubbachaa
jiruu yoo namni hin amanne tokko yookaan
namni hin baratin tokko ol seene inni akka
cubbamaa ta'e nama hundaan ni amansiifama;
nama hundaanis isatti murama; 25 icciitiin
garaa isaa keessaas ifatti ni baafama. Innis,
"Waaqni dhugumaan isin gidduu jira" jedhee
dubbachaa addaan lafatti gombifamee Waaqa
waaqeffata. 26 Yaa obboloota, egaa maal jenna
ree? Yommuu isin walitti qabamtanitti namni
hundi faarfannaa yookaan barsiisa yookaan
mul'ata yookaan afaan haaraa yookaan hiikkaa
afaan haaraa sanaa qaba. Wanni hundinuu
waldaa kiristaanaa cimsuuf hojjetamuu qabu.
27 Namni afaan haaraan dubbatu yoo jiraate
lama yookaan yoo baay'ate sadii ta'anii dabaree
dabareen haa dubbatan; namni tokko immoo
haa hiiku. 28 Yoo namni hiiku jiraachuu baate
garuu namichi dubbatu sun waldaa kiristaanaa
keessatti cal'isee ofii isaattii fi Waaqatti haa
dubbatu. 29 Raajonnis lama yookaan sadii
ta'anii haa dubbatan; warri kaan immoo waan
dubbatamu sana haa madaalan. 30 Yoo warra
achi taa'an keessaa isa tokkoof mul'anni dhufe,
namichi duraan dubbachaa ture sun haa cal'isu.
31 Namni hundi akka baratuuf, hundinuus akka
jajjabeeffamuuf dabaree dabareedhaan raajii
dubbachuu ni dandeessuutii. 32 Hafuuronni
raajotaa raajotaaf ni ajajamu. 33 Waaqni akka

waldoota qulqullootaa hundumaa keessatti ta'aa
jiru kana Waaqa jeequmsaa utuu hin ta'in Waaqa
nagaa ti. 34 Dubartoonni waldaa kiristaanaa
keessatti haa cal'isan. Akka seerri jedhutti
isaan akka ajajaman malee akka dubbatan
hin eeyyamamneefiitii. 35 Wanti isaan beekuu
barbaadan yoo jiraate manatti dhirsa isaanii haa
gaafatan; dubartiin tokko waldaa kiristaanaa
keessatti dubbachuun qaaniidhaatii. 36 Dubbiin
Waaqaa isin keessaa argamee? Yookaan isinuma
qofa bira ga'ee? 37 Eenyu iyyuu yoo raajii
yookaan nama Hafuuraa of se'e akka wanni
ani amma isiniif barreessu kun ajaja Gooftaa
ta'e haa beeku. 38 Namni kam iyyuu yoo
waan kana beekuu baate, inni hin beekin. 39
Kanaaf yaa obboloota ko, raajii dubbachuu
jabeessaatii hawwaa; afaan haaraan dubbachuus
hin dhowwinaa. 40 Wanti hundinuu garuu karaa
qajeelaa fi sirna qabeessa ta'een hojjetamuu
qaba.

15 Ammas yaa obboloota, ani waa'ee wangeela
ani isinitti lallabe, kan isin fudhattanii
ittiin dhaabatan sanaa isin yaadachiisuu nan
barbaada. 2 Isin yoo dubbii ani isinitti
lallabe sana jabeessitanii qabattan wangeeluma
kanaan ni fayyitu. Yoo kanaa achii akkasumaan
amantan jechuu dha. 3 Anis waanan fudhadhe
duraan dursee dabarseen isinitti kenneeraatii;
akka Katabbiiwwan Qulqulluun dubbatanitti,
Kiristoos cubbuu keenyaaf jedhee du'e; 4 ni
awwaalames; akka Katabbiiwwan Qulqulluun
dubbatanitti guyyaa sadaffaatti du'aa kaafame.
5 Inni duraan dursee Keefaatti, ergasiis warra
Kudha Lamaanitti mul'ate. 6 Sana booddee yeroo
tokkotti obboloota dhibba shanii ol ta'anitti
mul'ate; isaan keessaas yoo muraasni boqotan
iyyuu hedduun isaanii hamma ammaatti ni jiru.
7 Ergasiis Yaaqoobitti, itti aansee ergamoota
hundatti mul'ate; 8 dhuma irratti immoo ana
kan akka gatataatti dhalateetti lakkaa'amutti
mul'ate. 9 Ani ergamoota hundaa gadi; ergamaa
jedhamee waamamuun iyyuu naaf hin malu; ani
waldaa kiristaanaa Waaqaa ari'achaan tureetii.
10 Garuu ani ayyaana Waaqaatiin akkuman jiru
kana jira; ayyaanni isaa kan naa kennames
akkasumaan hin hafne. Ani hunduma isaanii
caalaa jabaadhee hojjedheera; kanas utuu ana
hin ta'in ayyaana Waaqaa kan na wajjin jirutu
hojjete. 11 Egaa anas ta'u yookaan isaan, wanni
nu lallabnu, wanni isin amantanis kanuma. 12
Kiristoos warra du'an keessaa akka kaafame
erga lallabamee, isin keessaa namoonni tokko
tokko akkamitti du'aa ka'uun warra du'anii hin
jiru jechuu danda'u ree? 13 Erga du'aa ka'uun
warra du'anii hin jirre, Kiristoos iyyuu du'aa hin
kaafamne jechuudha kaa! 14 Erga Kiristoos du'aa
hin kaafamin immoo lallabni keenya faayidaa
hin qabu; amantiin keessanis faayidaa hin
qabu. 15 Kana malees Waaqni Kiristoosin du'aa
kaaseera jennee waa'ee Waaqaa waan dhugaa
baaneef, nu waa'ee Waaqaa dhuga baatota sobaa
taanee argamneerra. Garuu erga warri du'an hin
kaafamin inni Kiristoosin hin kaafne jechuu dha.
16 Yoo warri du'an kaafamuu baatan, Kiristoosis
du'aa hin kaafamneetii. 17 Erga Kiristoos du'aa
hin kaafamin amantiin keessan faayidaa hin
qabu; isinis ammuma iyyuu cubbuu keessa jirtu.
18 Yoos warri utuu Kiristoositti jiranuu boqotan
baduu isaanii ti. 19 Yoo jireenya ammaa qofaaf
Kiristoosin abdanne nu warra namni hundi
na'uuf ta'uu keenya. 20 Amma garuu Kiristoos
warra boqotaniif hangafa ta'ee dhugumaan
warra du'an keessaa kaafameera. 21 Akkuma
duuti karaa nama tokkootiin dhufe, akkasuma
immoo du'aa ka'uun warra du'anii karaa nama
tokkootiin dhufeetii. 22 Akkuma hundinuu
Addaamiin du'an, hundinuu Kiristoosiin jiraatoo
ni taasifamuutii. 23 Kun hundinuus yeroo
dabaree isaatti ni ta'a; Kiristoos hangafticha,
ergasii immoo yeroo inni deebi'ee dhufutti
warra kan Kiristoos ta'an. 24 Innis erga
bulchiinsa hunda, taayitaa fi humna hunda
balleessee booddee, yeroo Waaqa Abbaatti
mootummaa dabarsee kennutti dhumni ni ta'a.
25 Inni hamma diinota isaa hunda miilla isaa
jala galfatutti mo'uu qabaatii. 26 Diinni dhumaa
kan barbadeeffamuu qabu du'a. 27 Inni, "Waan
hunda miilla isaa jala galcheeraatii." Garuu
"Wanni hundi" isa jala galfameera jechuun
akka isa waan hunda isa jala galche sana hin

dabalatin beekamaa dha. 28 Erga waan kana
godhee booddee akka Waaqni waan hundumaan
hundumaa ta'uuf Ilmi mataan isaa iyyuu isa
waan hundumaa miilla isaa jala galche sanaaf
ni bula. 29 Yoo du'aa ka'uun jiraachuu baate
namoonni warra du'aniif jedhanii cuuphaman
maal gochuu isaanii ti? Warri du'anis yoo
du'aa hin kaafamin namoonni maaliif qooda
isaanii cuuphamu ree? 30 Nu maaliif sa'aatii
hunda balaaf of saaxilla? 31 Yaa obboloota, ani
guyyuma guyyaan akkan du'u of jajuu karaa
Gooftaa keenya Kiristoos Yesuusiin isin irratti
qabuun nan kakadha. 32 Ani akka namaatti
Efesoonitti bineensa wajjin wal loluun koo,
erga warri du'an hin kaafamnee, maal na
fayyada? "Kottaa ni nyaannaa; ni dhugnas;
bor ni duunaatii." 33 Hin gowwoomfaminaa:
"Hiriyaan hamaan amala gaarii balleessa." 34
Gara qalbii keessan isa qajeelaatti deebi'aa;
cubbuu hojjechuus dhiisaa; namoonni Waaqa
hin beekne tokko tokko isin gidduu jiruutii.
Anis isin qaanessuufin waan kana dubbadha.
35 Garuu namni tokko, "Warri du'an akkamitti
kaafamu? Dhagna akkamiitiin dhufu?" jedhee ni
gaafata ta'a. 36 Yaa gowwaa! Wanni ati facaaftu
yoo du'e malee jireenya hin argatu. 37 Wanni ati
facaaftu sanyiidhuma, jechuunis sanyii qamadii
yookaan sanyii midhaan biraati malee dhagna
midhaan biqilee guddachuuf jiru sanaa miti. 38
Waaqni garuu akkuma fedhetti dhagna isaaf
kenna; tokkoo tokkoo gosa sanyiitiifis dhagna
mataa isaa kenna. 39 Foon hundinuu tokko miti;
namni foon gosa tokkoo qaba; horiin foon gosa
biraa, simbirroon foon gosa biraa, qurxummiinis
foon gosa biraa qabu. 40 Akkasuma immoo
dhagnawwan samii irraa ni jiru; dhagnawwan
lafa irraas ni jiru; garuu ulfinni dhagnawwan
samii irraa gosa tokko; ulfinni dhagnawwan
lafa irraa immoo gosa biraa ti. 41 Aduun
ulfina gosa tokkoo qabdi; ji'is ulfina gosa biraa,
urjiiwwanis ulfina gosa biraa qabu; urjiin tokko
ulfinaan urjii biraatiin addaatii. 42 Du'aa ka'uun
warra du'aniis akkasuma. Dhagni facaafamu
kan baduu dha; kan hin badne ta'ee immoo
kaafama. 43 Inni salphinaan facaafama; ulfinaan
kaafama; dadhabbiin facaafama; humnaan
kaafama; 44 dhagna fooniitu facaafama; dhagna
hafuuraatu kaafama. Erga dhagni foonii jiraate,
dhagni hafuuraas ni jira. 45 Kanaaf, "Addaam
namichi jalqabaa lubbuu jiraataa ta'e" jedhamee
barreeffameera; Addaam inni dhumaa immoo
hafuura jireenya kennu ta'e. 46 Inni jalqabatti
dhufe garuu isa hafuuraa utuu hin ta'in isa
foonii ti; inni hafuuraa immoo ergasii dhufe.
47 Namichi duraa lafa irraa dhufe; inni kan
lafaa ti; namichi lammaffaan immoo samii
irraa dhufe. 48 Warri kan lafaa ta'an akkuma
namicha lafa irraa sanaa ti; warri kan samii
ta'an immoo akkuma namicha samii irraa dhufe
sanaa ti. 49 Nu akkuma bifa namicha lafaa
sanaa uffanne, akkasuma immoo bifa namicha
samii sanaa ni uffanna. 50 Yaa obboloota,
akka foonii fi dhiigni mootummaa Waaqaa
dhaaluu hin dandeenye yookaan akka inni
badu isa hin badne dhaaluu hin dandeenye ani
isinitti nan hima. 51 Kunoo, ani icciitii tokko
isinittin hima: Hundi keenya hin duunu; nu
hundi garuu ni geeddaramna; 52 kunis yeroo
malakanni dhumaa afuufamu yeruma sanatti
hamma liphsuu ijaatti raawwatama. Malakanni
ni afuufamaatii; warri du'anis kanneen hin
badne ta'anii ni kaafamu; nus ni geeddaramna.
53 Inni badu kun isa hin badne, inni du'u kun
immoo isa hin duune uffachuu qabaatii. 54
Yeroo inni badu isa hin badne uffatee, inni du'u
immoo isa hin duune uffatutti dubbiin akkana
jedhamee barreeffame sun ni raawwatama;
"Duuti mo'ichaan liqimfameera." Akkasumas,
55 "Yaa du'a, mo'ichi kee meerre? Yaa du'a,
ilkeen kee meerre?" (Hadēs g86) 56 Ilkeen du'aa
cubbuu dha; humni cubbuu immoo seera. 57
Waaqa karaa Gooftaa keenya Yesuus Kiristoosiin
mo'icha nuu kennuuf garuu galanni haa ta'u!
58 Kanaafuu yaa obboloota koo jaallatamoo,
jabaadhaa dhaabadhaa. Wanni tokko isin hin
sochoosin; akka dadhabbiin keessan Gooftaa
biratti faayidaa malee hin hafne waan beektaniif
yeroo hunda hojii Gooftaatiif guutummaatti of
kennaa.

16 Egaa waa'ee buusii qulqullootaaf walitti
qabamuu, isinis akkuma ani waldoota
kiristaanaa kanneen Galaatiyaa ajaje sanatti
raawwadhaa. **2** Akka buusii walitti qabuun
yeroo ani dhufutti hin taaneef tokkoon tokkoon
keessan akkuma galii keessaniitti torbanuma
torbaniin guyyaa jalqabaa waa kophaatti
baasaatii kaa'aa. **3** Anis yeroon isin bira dhufutti
akka namoonni isin filattan kennaa keessan
geessaniif xalayaa ittiin beekaman kenneefii
Yerusaalemitti isaan nan erga. **4** Yoo dhaquun
koo barbaachisaa ta'e immoo isaan na wajjin
dhaqu. **5** Ani waanan Maqedooniyaa keessa
darbuuf, yeroon Maqedooniyaa keessa darbutti
isin bira nan dhufa. **6** Akka isin iddoo ani
dhaqu hundatti karaa koo irratti na gargaaruu
dandeessaniif tarii yeroo xinnoo isin bira nan
tura ta'a; yookaan ganna isin bira nan tura
ta'a. **7** Yoo Gooftaan jedhe ani waanan yeroo
muraasa isin bira turuu abdadhuuf, amma
utuun darbuu goree isin arguu hin barbaadu.
8 Hamma guyyaa Pheenxeqoosxeetti garuu
Efesoon keessa nan tura. **9** Balballi guddaanii
fi bu'aa qabeessi tokko naa banameeraatii;
mormitoonnis baay'ee dha. **10** Yoo Xiimotewos
gara keessan dhufe waan innis akkuma koo hojii
Gooftaa hojjetuuf yeroo inni isin bira turutti
akka inni waa tokko iyyuu hin sodaanne godhaa.
11 Kanaaf namni tokko iyyuu isa hin tuffatin;
akka inni gara kootti deebi'uufis nagaadhaan
ergaa; ani obboloota wajjin isa eegaan jiraatii.
12 Waa'ee obboleessa keenya Apholoos immoo
akka inni obboloota kaan wajjin gara keessan
dhufuuf ani jabeessee isa kadhadheen ture.
Inni garuu amma dhufuuf gonkumaa fedhii
hin qabu; yeroo isaaf mijaa'utti garuu ni
dhufa. **13** Dammaqaa; amantiitti cimaatii
dhaabadhaa; jajjabaadhaa; cimaas. **14** Wanni isin
hojjettan hundinuu jaalalaan haa ta'u. **15** Yaa
obboloota, akka warri mana Isxiifaanaas jiraatan
Akaayaa keessaa warra jalqabatti amanan ta'an
isin ni beektu; isaanis qulqulloota tajaajiluuf
of kennaniiru. **16** Anis akka isin namoota
akkasiitiif, warra isaan wajjin hojjetanii fi
dadhaban hundaaf ajajamtan isinin kadhadha.
17 Isxiifaanaas, Fartunaaxoosii fi Akaayiqos
na bira dhufuu isaaniitti ani gammadeera;
isaan waan asii dhabamuu keessaniin hir'ate
guutaniiruutii. **18** Isaan hafuura koo fi
hafuura keessan boqochiisaniiruutii. Kanaaf
isin namoota akkanaatiif beekamtii kennaa. **19**
Waldoonni kiristaanaa kanneen biyya Asiyaa
nagaa isiniif dhaamu. Aqiilaa fi Phirisqillaan,
waldaan kiristaanaa kan mana isaanii jirtus
Gooftaadhaan nagaa guddaa isiniif dhaamu.
20 Obboloonni hundinuu nagaa isinii dhaamu.
Dhungoo qulqulluudhaan nagaa wal gaafadhaa.
21 Ani Phaawulos, xalayaa nagaa kana harkuma
kootiin barreessa. **22** Namni Gooftaa hin
jaallanne kam iyyuu haa abaaramu. Yaa Gooftaa
kottu. **23** Ayyaanni Gooftaa keenya Yesuus
isin wajjin haa ta'u. **24** Jaalalli koo Kiristoos
Yesuusiin hunduma keessan wajjin haa ta'u.
Ameen.

2 Qorontos

1 Phaawulos isa fedhii Waaqaatiin ergamaa
Kiristoos Yesuus ta'ee fi obboleessa keenya
Xiimotewos irraa, **2** Abbaa keenya Waaqaa
fi Yesuus Kiristoos Gooftaa irraa ayyaannii fi
nagaan isiniif haa ta'u. **3** Waaqnii fi Abbaan
Gooftaa keenya Yesuus Kiristoos, Abbaan
araaraatii fi Waaqni jajjabina hundaa haa
eebbifamu; **4** inni akka nu jajjabina Waaqa
biraa arganne sanaan warra dhiphina adda
addaa keessa jiran jajjabeessuu dandeenyuuf
dhiphina keenya hunda keessatti nu jajjabeessa.
5 Akkuma nu dhiphina Kiristoos keessatti
baay'ee hirmaannu, akkasuma immoo karaa
Kiristoosiin jajjabinni nuu baay'ata. **6** Nu yoo
dhiphanne jajjabinaa fi fayyina keessaniif ta'a;
nu yoo jajjabaanne jajjabina keessaniif ta'a;
jajjabinni kunis kan isin yeroo dhiphina nu
dhiphannu kana keessa dabartanitti obsaan
dhaabachuudhaan argattanii dha. **7** Abdiin
nu waa'ee keessaniif qabnu cimaa dha; isin
akkuma dhiphina keenya keessatti hirmaattan
amma immoo jajjabina keenya keessatti akka
hirmaattan beeknaatii. **8** Yaa obboloota, isin
waa'ee dhiphina biyya Asiyaatti nurra ga'ee akka
wallaaltan hin barbaannu. Hamma lubbuudhaan
jiraachuuf illee abdii kutannutti dhiphinni
baachuudhaaf humna keenyaa ol ta'e nurra
ga'ee tureetii. **9** Dhugumaanuu murtiin du'aa
nutti dhaga'amee turre. Kun garuu akka nu
Waaqa warra du'an kaasutti malee ofii keenyatti
hin amananneef ta'e. **10** Inni balaa du'a
akkasii jalaa nu baaseera; nu baasas. Inni
ittuma fufee akka nu baasu abdii keenya isa
irra kaa'anneerra. **11** Akkuma isin kadhannaa
keessaniin nu gargaartan, ayyaana kadhannaa
namoota baay'eetiif deebii ta'ee nuu kenname
sanaaf namoonni baay'een nuuf galateeffatu.
12 Egaa wanti nu ittiin of jajnu kanaa dha:
Akka nu qulqullummaa fi amanamummaa
Waaqa biraa argameen fooniin keessumattuu
hariiroo isin wajjin qabnuun jiraachaa turre
yaadni garaa keenyaa dhugaa nuuf ba'a. Kanas
akka ayyaana Waaqaatti goone malee akka
ogummaa addunyaatti miti. **13** Nu waan isin
dubbisuu yookaan hubachuu hin dandeenye
tokko illee isinii hin barreessinuutii. Ani akka
isin hamma dhumaatti hubattan nan abdadha;
14 innis akkuma isin gara tokko nu hubattan
kana, akka guyyaa Gooftaa Yesuusitti akkuma
nu isiniin of jajnu sana isinis nuun of jajuu
dandeessan guutummaatti hubattanii dha.
15 Anis sababiin waan kana amaneef akka
isin ayyaana lammaffaa qabaattaniif jedhee
jalqabatti gara keessan dhufuu barbaade. **16**
Ani yeroon Maqedooniyaa dhaqutti isin ilaaluu
fi yeroon Maqedooniyaadhaa deebi'uttis gara
keessan dhufee, akka isin yeroo ani Yihuudaa
dhaqutti na ergitan barbaade. **17** Ani yeroon
waan kana karoorfadhetti akka salphaattin
hojjedhee? Yookaan akka yaada fooniitti
yeruma tokkotti, "Eeyyee, eeyyee" fi "Waawuu,
waawuu" jechuufan karoora baafadhaa ree?
18 Akkuma Waaqni amanamaa ta'e dubbiin
nu isinitti dubbannus "Eeyyee" fi "Waawuu"
miti. **19** Yesuus Kiristoos Ilmi Waaqaa inni nu
jechuunis ani, Silwaanosii fi Xiimotewos isin
gidduutti lallabne sun, "Eeyyee" fi "Waawuu"
hin turreetii; isa keessa "Eeyyeetu" jira. **20**
Waadaawwan Waaqaa hundinuu Kiristoosiin
"Eeyyeedhaatii". Kanaafuu nu karaa isaatiin
ulfina Waaqaatiif "Ameen" jenna. **21** Egaa kan
akka nu isin wajjin Kiristoositti jabaannee
dhaabannu godhuu fi kan nu dibe Waaqa;
22 innis chaappaa nutti chaappessee, qabdii
Hafuura Qulqulluu garaa keenya keessa kaa'e. **23**
Ani garuu isin qusachuudhaaf jecha Qorontositti
hin deebine; anis akka inni dhugaa natti ba'uuf
Waaqa ofitti nan waama. **24** Nu gammachuu
keessaniif isin wajjin hojjenna malee amantii
keessan irratti gooftummaa hin qabnu; isin
amantiin jabaattanii dhaabattaniitii.

2 Ani akkan lammata gaddaan gara keessan
hin dhufne murteeffadheera. **2** Yoo ani
isin gaddisiise, isinuma warra ani gaddisiisu
sana malee eenyutu na gammachiisa ree? **3**
Akkasitti barreessuun koo akka yommuu ani
dhufutti namoonni na gammachiisuu qaban
na hin gaddisiisneefi. Akka gammachuun koo

gammachuu hunda keessanii ta'e ani hunda
keessan nan amana ture. 4 Ani dhiphina guddaa,
yaaddoo garaatii fi imimmaan baay'eedhaan
isinii barreesseetii; kunis jaalalli ani isiniif qabu
hammam guddaa akka ta'e akka beektaniif
malee isin gaddisiisuuf miti. 5 Eenyu iyyuu yoo
nama gaddisiise utuu dubbii ho'isuuf hin ta'in
inni karaa tokko hunduma keessan gaddisiisuu
isaati malee na gaddisiisuu isaa miti. 6 Nama
akkanaa irratti adabbiin harki caalaan keessan
adabdan ni ga'a. 7 Qooda kanaa akka inni
gadda guddaan hin liqimfamneef dhiifama
isaaf gochuu fi isa jajjabeessuutu isin irra
jira. 8 Kanaafuu ani akka isin jaalala isaaf
qabdan cimsitan isinan kadhadha. 9 Anis akka
isin waan hunda irratti ajajamtoota taatan
mirkaneeffachuufin waan kana isinii barreesse.
10 Nama isin dhiifama gootaniif, anis dhiifama
nan godha. Yoo wanti ani dhiifama godhe
tokko iyyuu jiraates ani isiniif jedhee fuula
Kiristoos duratti dhiifama godheera; 11 kunis
akka Seexanni nu hin gowwoomsineefi. Nu mala
isaa hin wallaalluutii. 12 Yeroo ani wangeela
Kiristoos lallabuuf Xiroo'aas dhaqee Gooftaan
balbala naa banetti, 13 waan ani obboleessa koo
Tiitoo hin argatiniif, hafuurri koo boqonnaa hin
arganne. Kanaafuu ani nagaatti isaaniin jedhee
Maqedooniyaatti darbe. 14 Waaqa yeroo hunda
akka nu Kiristoosiin mo'annoo qabaannu nu
taasisee urgaa beekumsa isaa karaa keenyaan
iddoo hundatti facaasuuf galanni haa ta'u. 15
Nu warra fayyifamaa jiranii fi warra baduutti
jiran gidduutti Waaqaaf urgaa Kiristoos. 16 Nu
isa tokkoof urgaa du'aa ti; isa kaaniif immoo
urgaa jireenyaa ti. Egaa eenyutu waan kanaaf
ga'aa ta'a? 17 Nu garuu akka namoota Waaqa
biraa ergamaniitti Kiristoosiin fuula Waaqaa
duratti garaa qulqulluudhaan dubbanna malee
akka namoota hedduu kanneen bu'aa argachuuf
jedhanii dubbii Waaqaa gurguratan sanaa miti.

3 Nu ammas of galateeffachuu jalqabnaa ree?
Yookaan akka namoota tokko tokkoo xalayaa
deeggarsaa gara keessanitti fiduu yookaan isin
biraa argachuu nu barbaachisaa ree? 2 Xalayaan
keenya kan namni hundinuu beekuu fi dubbisu
kan garaa keenya keessatti barreeffame isinuma.
3 Isin akka xalayaa Kiristoos, bu'aa tajaajila
keenyaa taatan ifa; xalayaan kunis qalamiidhaan
utuu hin ta'in Hafuura Waaqa jiraataatiin,
gabatee dhagaa irratti utuu hin ta'in gabatee
garaa namaa irratti kan barreeffamee dha. 4
Amantiin nu karaa Kiristoosiin fuula Waaqaa
duratti qabnus kan akkanaa ti. 5 Nu waan
tokko illee ofii keenyaan hojjechuuf dandeettii
qabna jennee miti; dandeettiin keenya garuu
Waaqa irraa dhufa. 6 Innis akka nu tajaajiltoota
kakuu haaraa taanuuf dandeettii nuu kenneera;
kakuun kunis kan qubee utuu hin ta'in kan
Hafuuraa ti; qubeen ni ajjeesa; Hafuurri garuu
jireenya kenna. 7 Erga tajaajilli du'a fide kan
qubeedhaan dhagaa irratti qirixame sun hamma
Israa'eloonni sababii ulfina isaa kan irraa badaa
deemu sanaatiif xiyyeeffatanii fuula Musee
ilaaluu hin dandeenyetti ulfinaan dhufee, 8
tajaajilli Hafuuraa immoo hammam caalaa ulfina
haa qabaatuu ree? 9 Erga tajaajilli murtii namatti
fidu ulfina qabaatee, tajaajilli qajeelummaa fidu
immoo hammam caalaa ulfina haa qabaatu ree!
10 Wanni ulfina qabeessa ture sun yommuu
ulfina caalu biratti ilaalamu amma ulfina hin
qabuutii. 11 Erga wanni yeroodhaaf jiraatu sun
ulfinaan dhufee, ulfinni isa bara baraan jiraatuu
immoo hammam caalaa guddaa haa ta'u ree!
12 Kanaafuu nu abdii akkasii waan qabnuuf
baay'ee ija jabaanna. 13 Nu warra akka Musee isa
akka sabni Israa'el dhuma waan badaa deemu
sanaa hin argineef jedhee haguuggiidhaan
fuula isaa haguuggatee miti. 14 Yaadni isaanii
garuu hadoodeera; isaan hamma har'aatti
iyyuu yommuu kakuu moofaa dubbisanitti
haguuggiin sun isaan irraa hin fuudhamne.
Inni Kiristoos qofaan irraa fuudhamaatii. 15
Hamma har'aatti illee yeroo isaan seera Musee
dubbisanitti haguuggiin yaada garaa isaanii
ni haguuga. 16 Yeroo namni kam iyyuu gara
Gooftaatti deebi'utti garuu haguuggiin sun irraa
fuudhama. 17 Gooftaan Hafuura. Iddoo Hafuurri
Gooftaa jiru immoo bilisummaatu jira. 18 Nu
warri utuu fuulli keenya hin haguugamin ulfina
Gooftaa calaqqisnu hundi ulfina ittuma caalee

guddachaa deemu kan Gooftaa Hafuura ta'e
irraa dhufuun gara bifa isaatti geeddaramaa
jirra.

4 Kanaafuu nu araara Waaqaatiin tajaajila
kana waan qabnuuf abdii hin kutannu. 2
Nu waan dhoksaa ta'ee fi waan nama qaanessu
dhiifneerra; namas hin gowwoomsinu; dubbii
Waaqaas hin micciirru. Garuu dhugaa ifatti
baafnee dubbachuudhaan fuula Waaqaa duratti
qalbii nama hundumaatti of dhi'eessina. 3
Wangeelli keenya yoo haguugame illee warra
baduutti jiran jalaa haguugama; 4 Waaqni
addunyaa kanaa akka namoonni hin amanin ifa
wangeela ulfina Kiristoos isa fakkaattii Waaqaa
ta'e sanaa arguu hin dandeenyeef qalbii isaanii
jaamseera. (aiōn g165) 5 Nu akka Yesuus Kiristoos
Gooftaa ta'e lallabna malee of hin lallabnu; nu
mataan keenya Yesuusiif jennee tajaajiltoota
keessan. 6 Waaqni, "Dukkana keessaa ifni haa
ifu" jedhe sun akka fuula Kiristoos irraa ifa
beekumsa ulfina Waaqaa nuu kennuuf ifa isaa
garaa keenya keessatti ibseeraatii. 7 Garuu
akka humni waan hunda caalu kun Waaqa
irraa malee nu biraa hin dhufin argisiisuuf nu
badhaadhummaa kana qodaa suphee keessaa
qabna. 8 Nu karaa hundaan ni dhiibamna; garuu
hin caccabnu; ni burjaajofna; garuu abdii hin
kutannu; 9 ni ari'atamna, garuu hin gatamnu;
lafaan dha'amna, garuu hin badnu. 10 Akka
jireenyi Yesuus dhagna keenyaan mul'ifamuuf
nu yeroo hunda du'a Yesuus dhagna keenyatti
baannee deemna. 11 Nu warri lubbuun jirru akka
jireenyi isaa foon keenya kan du'u keessaan
mul'ifamuuf yeroo hunda Yesuusiif jennee
du'atti dabarfamnee kennamnaatii. 12 Egaa
duuti nu keessatti hojjeta; jireenyi immoo isin
keessatti hojjeta. 13 "Ani amaneera; kanaafis
dubbadheera" jedhamee barreeffameera. Nu
immoo sababii hafuura amantii sanaan ni
amanna; kanaafis ni dubbanna; 14 inni Gooftaa
Yesuusin warra du'an keessaa kaase sun nuus
Yesuus wajjin kaasee isin wajjinis fuula isaa
duratti akka nu dhi'eessu ni beekna. 15
Ayyaanni namoota hedduu waliin ga'aa jiru
kun ulfina Waaqaatiif galata guutee dhangala'u
akka fiduuf wanni kun hundi bu'aa keessaniif
ta'e. 16 Kanaafuu nu abdii hin kutannu.
Yoo namummaan keenya inni alaan mul'atu
dhumaa deeme iyyuu, namummaan keenya inni
keessaa garuu guyyuma guyyaan haaromfamaa
deema. 17 Dhiphinni keenya inni salphaanii
fi yeroodhaaf turu kun ulfina bara baraa kan
waan hunda caalu nuuf fida. (aiōnios g166) 18
Kanaafuu nu waan hin mul'anne ilaalla malee
waan mul'atu hin ilaallu. Wanti mul'atu waan
yeroo ti; wanti hin mul'anne garuu waan bara
baraatii. (aiōnios g166)

5 Yoo dunkaanni lafa irraa kan nu keessa
jiraannu kun diigame mana Waaqni ijaare,
mana bara baraa kan harka namaatiin hin
ijaaramin samii irraa akka qabnu beekna.
(aiōnios g166) 2 Hammasitti mana keenya kan
samii irraa sana uffachuu hawwuudhaan ni
aadna; 3 nu yommuu isa ufannutti qullaa hin
argamnuutii. 4 Nu utuma dunkaana kana keessa
jirruu ni aadna; ba'aanis nutti ulfaateera; nu
garuu wanni du'a hin oolle jireenyaan akka
liqimfamuuf mana keenya kan samii irraa
uffachuu malee akka uffanni nurraa baafamu
hin barbaannuutii. 5 Kan kaayyoo kanaaf nu
qopheesses Waaqa isa Hafuura Qulqulluu wabii
waan dhufuuf jiruu godhee akka qabdiitti nuu
kenne sanaa dha. 6 Kanaaf nu yeroo hunda
ija jabina qabna; hamma dhagna fooniitiin
jirrutti Gooftaa irraa fagoo akka jirru beekna. 7
Nu amantiidhaan jiraanna malee arguun miti.
8 Nu ija jabina qabna; dhagna foonii kana
irraa addaan baanee Gooftaa wajjin jiraachuu
filanna. 9 Kanaaf nu dhagna fooniitiin jiraannus,
dhagna foonii irraa fagaannus kaayyoon keenya
Isa gammachiisuu dha. 10 Tokkoon tokkoon
namaa yeroo dhagna fooniitiin jiraachaa turetti
akka hojii tolaa yookaan hamaa hojjeteef gatii
isaa argatuuf hundi keenya barcuma murtii
Kiristoos duratti dhi'aachuu qabnaatii. 11
Nu Gooftaa sodaachuun maal akka ta'e waan
beeknuuf namoota amansiisuuf yaalii goona.
Eenyummaan keenya Waaqa biratti beekamaa
dha; yaada garaa keessaniitiifis beekamaa akka
ta'e nan abdadha. 12 Nu akka isin nuun

boontaniif carraa isinii kennuuf malee amma
illee isin biratti of galateeffachuuf miti; kunis
isin warra waan garaa keessa jiru caalaa waan
ijatti mul'atuun boonaniif deebii kennuu akka
dandeessaniif. 13 Nu yoo akka namoonni
tokko tokko jedhan sana "qalbii dabarsine,"
Waaqaaf jennee ti; yoo qalbii qabeeyyii taane
immoo isiniif jennee ti. 14 Jaalalli Kiristoos
nu dirqisiisaatii; sababiin isaas waan namni
tokko nama hundaaf du'eef namni hundi kan
du'e ta'uu isaa amansiifamneerra. 15 Innis
akka warri lubbuun jiran si'achi isa isaaniif
jedhee du'ee du'aa kaafame sanaaf malee akka
ofii isaaniitiif hin jiraanneef nama hundumaaf
du'e. 16 Kanaafuu nu ammaa jalqabnee nama
tokko iyyuu akka ilaalcha fooniitti hin ilaallu.
Yoo kanaan dura akka ilaalcha addunyaatti
Kiristoosin ilaalaa turre iyyuu, si'achi akkas hin
goonu. 17 Kanaafuu eenyu iyyuu yoo Kiristoositti
jiraate inni uumama haaraa dha; wanni moofaan
darbeera; kunoo wanni haaraan dhufeera. 18
Kun hundinuus Waaqa Kiristoosiin ofitti nu
araarsee fi tajaajila araaraa nuu kenne sana
irraa dhufe; 19 kunis, Waaqni cubbuu namootaa
isaanitti lakkaa'uu dhiisuudhaan Kiristoosiin
addunyaa ofitti araarsaa ture jechuu dha. Innis
ergaa araaraa sana imaanaa nutti kenneera. 20
Kanaafuu nu bakka bu'oota Kiristoos; Waaqnis
karaa keenyaan isin sossobata; nus akka isin
Waaqatti araaramtaniif qooda Kiristoos taanee
isin kadhanna. 21 Akka nu isumaan qajeelummaa
Waaqaa taanuuf Waaqni nuuf jedhee Kiristoos
isa cubbuu hin qabne sana cubbuu godhe.

6 Egaa nu warri Waaqa wajjin hojjennu, akka
isin ayyaana Waaqaa akka waan gatii hin
qabneetti hin fudhanne isin kadhanna. 2 Inni,
"Ani yeroo fudhatama qabutti si dhaga'eera;
guyyaa fayyinaattis si gargaareera" jedhaatii.
Kunoo yeroon fudhatama qabu amma; guyyaan
fayyinaas amma. 3 Nu akka tajaajilli keenya hin
tuffatamneef, karaa nama kamii irra iyyuu gufuu
hin keenyu. 4 Qooda kanaa nu karaa hundaan
akka tajaajiltoota Waaqaatti of dhi'eessina;
obsa guddaadhaan, dhiphinaan, gidiraa fi
yaaddoon, 5 garafamuun, mana hidhaatti
galfamuun, jeequmsaan, hojii dadhabsiisaa
hojjechuun, hirriba dhabuun, beela'uun, 6
qulqullaa'ummaan, hubannaan, obsaa fi gara
laafinaan, Hafuura Qulqulluu fi jaalala of
tuulummaa hin qabneen, 7 dubbii dhugaatii
fi humna Waaqaatiin, mi'a waraanaa kan
qajeelinaa harka mirgaatii fi harka bitaatti
qabachuun, 8 ulfinaa fi salphinaan, maqaa
baduu fi maqaa toluun jiraanneerra; akkasumas
utuu dhugaa qabeeyyii taanee jirruu, sobduu
jedhamneerra; 9 beekamtoota turre; garuu akka
warra hin beekaminiitti hedamne; nu du'aa
jirra; garuu kunoo ni jiraanna; ni tumamna;
garuu hin ajjeefamnu; 10 ni gaddina; garuu
yeroo hunda ni gammanna; hiyyeeyyii dha;
garuu namoota hedduu sooromsina; homaa
hin qabnu; garuu waan hunda qabna. 11 Yaa
warra Qorontos, nu afaan guunnee isinitti
dubbanneerra; garaan keenyas isiniif banamaa
dha. 12 Isinitu garaa nu dhokfate malee nu
garaa isin hin dhokfanne. 13 Ani akka waan
isin ijoollee koo taataniittin isinitti dubbadha;
isinis akkasuma garaa keessan bal'isaa nuu
banaa. 14 Warra hin amanneen walitti hin
camadaminaa. Qajeelummaa fi jal'inni maal
wal irraa qabu? Yookaan ifni dukkana wajjin
tokkummaa maalii qaba? 15 Kiristoosii fi Belhor
gidduu walii galtee maaliitu jira? Namni amanu
tokko nama hin amanne wajjin maal wal irraa
qaba? 16 Manni qulqullummaa Waaqaa waaqota
tolfamoo wajjin walii galtee maalii qaba? Nu
mana qulqullummaa Waaqa jiraataa ti. Waaqnis
akkana jedhee dubbateera; "Ani isaan wajjin
nan jiraadha; isaan gidduus nan deddeebi'a.
Ani Waaqa isaanii nan ta'a; isaanis saba koo ni
ta'u." 17 Kanaafuu, "Isaan keessaa ba'aa; isaan
irraas gargar fo'amaa; jedha Gooftaan. Waan
xuraa'aa hin tuqinaa, anis isinan simadha." 18
Amma illee, "Ani Abbaa isiniif nan ta'a; isinis
ilmaanii fi intallan koo ni taatu; jedha Gooftaan
Waan Hunda Danda'u."

7 Kanaafuu yaa jaallatamtoota, nu waan
waadaawwan kanneen qabnuuf kottaa Waaqa
sodaachaa qulqullina fiixaan baasuudhaan waan
foonii fi hafuura xureessu hundumaa irraa of

qulqulleessinaa. 2 Isin garaa nuu bal'adhaa.
Nu nama tokko illee hin yakkine; nama tokko
illee amala hin balleessine; nama tokko illee
gowwoomsinee waa irraa hin fudhanne. 3
Kana jechuun koos isinitti muruuf miti; nu isin
wajjin du'uu fi jiraachuuf akka isin garaa keenya
keessa jirtan ani duraan dursee himeeraatii.
4 Ani guddiseen isin amanadha; guddisees
isiniin nan boona. Ani baay'ee jajjabeeffameera;
rakkina keenya hunda keessattis gammachuun
koo hamma hin qabu. 5 Yeroo Maqedooniyaa
dhufnettis nu qixa hundaan dhiphachaa turre
malee foon keenya kun boqonnaa hin arganne;
alaan lola, keessaan immoo sodaatu nurra
ture. 6 Waaqni warra gaddan jajjabeessu garuu
dhufaatii Tiitootiin nu jajjabeesse; 7 kun immoo
isin isa jajjabeessuu keessaniinis malee dhufaatii
isaa qofaan miti. Innis na yaaduu keessan,
gadduu keessan, hinaaffaa isin naaf qabdan
nutti himeera; kanaafuu ani hamma duraa
caalaa gammadeera. 8 Ani yoon xalayaa kootiin
isin gaddisiise illee waan kana gochuu kootiif
hin gaabbu. Ani yoon gaabbe illee akka xalayaan
sun isin gaddisiise nan hubadha; ta'us isin
gaddisiisuun isaa yeruma gabaabaaf; 9 amma
garuu sababii isin gadditaniif utuu hin ta'in
sababii gaddi keessan gara qalbii jijjiirrachuutti
isin geesseef ani nan gammada. Isin akka
fedhii Waaqaatti gadditaniitii; kanaafuu isin
karaa kamiin iyyuu nuun hin miidhamne.
10 Gaddi akka fedhii Waaqaatti ta'u qalbii
jijjiirrannaa gara fayyinaatti nama geessu fida
malee gaabbii hin fidu; gaddi akka fedhii
addunyaatti ta'u garuu du'a fida. 11 Gaddi akka
fedhii Waaqaatti ta'e kun tattaaffii akkamii,
dandeettii falmachuu akkamii, dheekkamsa
akkamii, sodaa akkamii, namaa yaaduu akkamii,
hinaaffaa qajeelaa akkamii, murtii qajeelaa
akkamii isin keessatti akka uume mee ilaalaa!
Isin waan kana irratti karaa hundaan akka
qulqulloota taatan mirkaneeffattaniirtu. 12
Kanaafuu ani isinii barreessu iyyuu, isin fuula
Waaqaa duratti hammam akka nuuf of kennitan
akka ofuma keessaniin argitaniif malee sababii
namicha nama miidheetiif yookaan sababii
namicha miidhameetiif miti. 13 Nuus kana
hundaanuu ni jajjabaanna. Jajjabina keenyatti
dabalees keessumattuu Tiitoon gammaduu
isaa arginee gammanneerra; hafuurri isaa isin
hundaan haaromfameeraatii. 14 Ani isiniin
isatti booneen ture; isinis na hin qaanessine.
Garuu akkuma wanni nu isinitti himne sun
hundi dhugaa ta'e, waa'ee keessan Tiitootti
boonuun keenyas akkasuma dhugaa ta'uun
isaa mirkanaa'eera. 15 Innis ajajamuu hunda
keessanii akkasumas sodaa fi hollannaa isin
ittiin isa simattan sana yeroo yaadatutti jaalalli
inni isiniif qabu isa durii caalaa dabalama. 16
Ani abdii guutuu isin irraa qaba; kanaafuu nan
gammada.

8 Yaa obboloota, waa'ee ayyaana Waaqni
waldoota kiristaanaa Maqedooniyaatiif
kennee isin akka beektan ni barbaanna. 2 Isaanis
utuu dhiphina baay'een qoramuutti jiranuu,
baay'inni gammachuu isaaniitii fi akka malee
deeguun isaanii arjummaa isaanii baay'iseera.
3 Ani akka isaan hamma dandeettii isaanii,
dandeettii isaaniitii olis fedhii isaaniitiin kennan
dhugaa nan ba'aatii. Isaan guutumaan guutuutti
ofuma isaaniitiin 4 carraa qulqulloota tajaajiluu
kana keessatti akka hirmaatan cimsanii nu
kadhatan. 5 Isaan garuu duraan dursanii
Gooftaaf, ergasii immoo fedhii Waaqaatiin nuuf
of kennan malee akka nu eegne hin goone. 6
Kanaafuu Tiitoon akkuma duraan jalqabe sana
hojii arjummaa kana gama keessaniin akka
fiixaan baasuuf isa kadhanne. 7 Isin garuu
akkuma waan hundaan jechuunis amantiin,
dubbiin, beekumsaan, tattaaffii guutuu fi
jaalala nuuf qabdaniin caaltan sana, kennaa
arjummaa kaaniinis akka caaltan mirkaneessaa.
8 Ani tattaaffii namoota kaaniitiin wal bira
qabee jaalalli keessan dhugaa ta'uu isaa qoruu
barbaadeeti malee isin ajajaa hin jiru. 9 Isin
ayyaana Gooftaa keenya Yesuus Kiristoos ni
beektuutii; inni utuu sooressa ta'ee jiruu akka
isin hiyyummaa isaatiin sooromtaniif isiniif
jedhee hiyyoome. 10 Waan kana irratti gorsi
ani waa'ee waan hunda caalaa isiniif wayyuu
irratti kennu kanaa dha. Isin waggaa darbe

kennuu qofaan utuu hin ta'in fedhii kennuuf
qabdaniinis kanneen jalqabaa turtan. 11 Ammas
fedhiin cimaan isin hojii sanaaf qabdan isa fiixa
baasuu keessaniin akka mirkanaa'uuf waanuma
qabdaniin hojii sana fiixaan baasaa. 12 Erga
fedhiin jiraate kennaan sun akkuma waan
namni qabuutti fudhatama malee akka waan
namni hin qabneetti miti. 13 Fedhiin keenya
akka isin rakkattanii warra kaanitti immoo
toluuf utuu hin ta'in akka wal qixxummaan
jiraatuuf. 14 Akka wanti isaan irraa hafu hir'ina
keessan guutuuf, yeroo ammaa wanti isin
irraa hafu hir'ina isaanii ni guuta. Yoos wal
qixxummaan ni jiraata; 15 kunis akkuma, "Isa
baay'ee walitti qabateef baay'een hin hafne; isa
xinnoo walitti qabatettis wanni tokko iyyuu hin
hir'anne" jedhamee barreeffamee dha. 16 Waaqa
yaaduma ani isiniif qabu garaa Tiitoo keessa
kaa'e sana nan galateeffadha. 17 Tiitoon gorsa
keenya fudhachuu qofaan utuu hin ta'in fedhii
guddaan ofuma isaatiin ka'ee gara keessan
dhufaa jiraatii. 18 Nus obboleessa tajaajila
wangeelaatiin waldoota kiristaanaa hundaan
jajame sana isa wajjin ni ergina. 19 Kana
malees inni hojii nu ulfina Gooftaatii fi fedhii
gaarii qabnu mul'isuuf hojjennu keessatti akka
nu wajjin deemuuf waldoota kiristaanaatiin
filatameera. 20 Nu kennaa arjummaa kana hojii
irra oolchuu keessatti akka namni kam iyyuu
maqaa nu hin balleessine of eegganna. 21 Nu
utuu fuula Gooftaa qofa duratti hin ta'in fuula
namootaa durattis waan qajeelaa hojjechuuf
tattaaffanna. 22 Kana malees obboleessa keenya
isa nu yeroo baay'ee waan hedduun qorree
nama hisataa ta'uu isaa mirkaneeffanne sana
isaan wajjin ergineerra; innis waan amantii
guddaa isin irraa qabuuf kan duraa caalaa ni
yaada. 23 Waa'ee Tiitoo irratti, inni garee koo
kan na wajjin isin gidduu hojjetuu dha; waa'ee
obboloota keenyaa immoo isaan bakka bu'oota
waldoota kiristaanaatii fi ulfina Kiristoos. 24
Kanaafuu akka waldoonni kiristaanaa arguu
danda'aniif dhugaa jaalala keessaniitii fi sababii
nu isiniin of jajnuuf namoota kanneenitti
argisiisaa.

9 Waa'ee tajaajila qulqullootaaf kennamu
kanaa isinii barreessuu na hin barbaachisu.
2 Ani akka isin gargaaruuf hinaaftan nan
beekaatii; anis, "Warri Akaayaa bara darbee
jalqabanii gargaarsa kennuuf qophaa'aniiru"
jedhee namoota Maqedooniyaa biratti of
jajeen ture; fedhiin keessanis isaan keessaa
namoota baay'ee hojiif kakaaseera. 3 Egaa
ani akkuman "Isaan qophaa'aniiru" jedhee
dubbadhe sanatti, akka isin qophooftanii
argamtaniif malee waa'ee kanaatiif isiniin of
jajuun keenya waan akkasumaan dubbatame
akka hin taane ani obboloota ergeera. 4 Yoo
namoonni Maqedooniyaa kam iyyuu na wajjin
dhufanii akka isin hin qophaa'in argan, nu warri
akkas isin amananne iyyuu waa'ee keessan
waan jennu dhabnee ni qaanofna. 5 Kanaafuu
akka obboloonni kunneen duraan dursanii gara
keessan dhufanii kennaa arjummaa kan isin
waadaa galtan sana qopheessaniif isaan gorsuun
barbaachisaa natti fakkaate. Yoos kennaan
sun akka dirqamaatti utuu hin ta'in akka
kennaa arjummaatti qopheeffama. 6 Waan kana
yaadadhaa: Namni harka isaa utuu hin guutin
facaasu utuu harka isaa hin guutin galfata;
namni harka isaa guutee facaasu immoo harka
isaa guutee galfata. 7 Tokkoon tokkoon namaa
utuu sassataan yookaan dirqamaan hin ta'in
waan kennuuf garaa keessatti yaade haa kennu;
Waaqni nama gammachuun kennu jaallataatii.
8 Isin yeroo hundumaa waan hundumaan
waan isin barbaachisu hunda qabaattanii
hojii gaarii hundumaan akka guutamtaniifis
Waaqni ayyaana hunda isinii baay'isuu ni
danda'a. 9 Kunis akkuma, "Inni ni bittinneesse;
hiyyeeyyiif ni kenne; qajeelummaan isaa bara
baraan ni jiraata" jedhamee barreeffamee dha.
(aiōn g165) 10 Inni namicha facaasuuf sanyii,
kan nyaatuuf immoo buddeena kennu sun
isinis akka facaafattaniif sanyii isinii kenna;
isinii baay'isas; ija qajeelummaa keessaniis ni
baay'isa. 11 Isinis yeroo hunda akka arjoomtaniif
karaa hundaan ni sooromfamtu; arjummaan
keessanis karaa keenyaan Waaqaaf galata
fida. 12 Tajaajilli isin kennitan kun waan

qulqullootaaf barbaachisu guutuu qofa utuu hin
ta'in, akka galanni baay'een guutee Waaqaaf irra
dhangala'u taasisa. 13 Sababii tajaajila isin ittiin
of mirkaneessitan sanaatiin, wangeela Kiristoos
lallabuun ajajamuu keessanii fi arjummaan
keessan kan isin isaanii fi warra kaan hundaaf
arjoomtan sanaaf namoonni Waaqa jajatu. 14
Isaanis kadhannaa isiniif kadhatan keessatti
sababii ayyaana guddaa kan Waaqni isinii kenne
sanaatiif isin yaadu. 15 Kennaa isaa kan ibsamuu
hin dandeenye sanaaf galanni Waaqaaf haa
ta'u!

10 Ani Phaawulos kan yeroon isin bira jiru
"Ija laafessa" yeroon isin irraa fagaadhu
immoo "Ija jabeessa" ta'e garraamummaa fi
gara laafina Kiristoosiin isinan kadhadha! 2
Ani yeroon gara keessan dhufutti akka isin ija
jabina ani warra waan nu akka yaada fooniitti
jiraannu se'an sana irratti nan qabaadha jedhee
yaadu sana qabaadhu akka isin na hin goone
isin kadhadha. 3 Nu yoo fooniin jiraanne iyyuu
akka yaada fooniitti hin lollu. 4 Mi'i waraanaa
kan nu ittiin lollu kan da'annoo jigsuudhaaf
humna Waaqaa qabuudha malee mi'a waraana
foonii miti. 5 Mormii fi of tuulummaa beekumsa
Waaqaa irratti ka'u hunda ni diigna; yaada
hundas boojinee Kiristoosiif akka ajajamu ni
goona. 6 Yommuu isin guutummaatti ajajamuu
keessan raawwattanitti, nu immoo ajajamuu
diduu hunda haaloo ba'uuf ni qophoofna. 7
Isin waanuma isinitti mul'atu qofa ilaaltu.
Eenyu iyyuu yoo kan Kiristoos ta'uu isaatti
amane akkuma inni kan Kiristoos ta'e, nus
kan Kiristoos ta'uu keenya haa hubatu. 8 Ani
taayitaa keenya kan Gooftaan akka ittiin isin
diignuuf utuu hin ta'in akka ittiin isin ijaarruuf
nuu kenne sanaan caalaatti yoon boone iyyuu
itti hin qaana'u. 9 Ani waanan ergaa kootiin isin
sodaachisuu yaalu fakkaachuu hin barbaadu. 10
Namoonni tokko tokko, "Ergaan isaa ulfaataa
fi cimaa dha; inni yeroo qaamaan argamutti
garuu dadhabaa dha; dubbiin isaas tuffatamaa
dha" jedhu. 11 Warri akkasii akka wanni nu
fagoo jiraannee barreessinuu fi wanni nu yeroo
isaan wajjin jirrutti hojjennu tokkuma ta'e haa
hubatan. 12 Nu warra of saadan tokko tokkotti
of ramaduuf yookaan isaaniin of qixxeessuuf
ija hin jabaannu. Isaan yeroo walii isaaniitti
of madaalanii fi walii isaaniitti of qixxeessan
hin hubatan. 13 Nu garuu hamma daangaa
Waaqni nuu ramade kan isin bira ga'uutti
malee dandeettii keenyaa olitti of hin jajnu.
14 Nu waan wangeela Kiristoos lallabaa gara
keessan dhufneef, akka waan isin bira hin
ga'iniitti baay'ee hin hiixannuutii. 15 Nu hojii
warra kaaniin hojjetameen baay'ee of hin jajnu.
Akkuma amantiin keessan guddachaa deemuun
akka iddoon hojii keenyaa kan isin gidduutti
argamu akka malee babal'atu ni abdanna; 16
kunis akka nu hojii duraan dursee biyya nama
biraa keessatti hojjetameen utuu of hin jajin
biyyoota isinii achi jiran keessatti wangeela
lallabuu dandeenyuuf. 17 Garuu, "Namni boonu
Gooftaadhaan haa boonu." 18 Nama Gooftaan
galateessutu fudhatama argata malee namni of
galateessu fudhatama hin argatuutii.

11 Ani gowwummaa koo ishee xinnoo naa
obsitu jedheen abdadha; duraanuu naa
obsitaniirtu. 2 Ani hinaaffaa Waaqaatiin isiniif
nan hinaafa. Ani akka durba tokkootti fuula
isaa duratti isin dhi'eessuuf dhirsa tokko
jechuunis Kiristoosiif isin kaadhimeeraatii.
3 Garuu akkuma bofti haxxummaa isaatiin
Hewaanin gowwoomse sana yaadni keessanis
akkasuma dhugaa fi qulqullina ittiin Kiristoosiif
of kennitan sana irraa ni dogoggorfama jedheen
sodaadha. 4 Namni tokko gara keessan dhufee
yoo Yesuus nu isinii lallabne malee Yesuus kan
biraa isinii lallabe, yookaan Hafuura nu isinii
lallabne malee hafuura kan biraa yoo fudhattan,
yookaan wangeela nu isinii lallabne malee
wangeela kan biraa yoo fudhattan ni obsitu.
5 Ani, "Ergamoota hangafoota" sanaa gaditti
of hin ilaalu. 6 Ani dubbiitti leenjii hin qabu;
garuu beekumsa qaba. Kanas karaa hundaan
sirriitti isinii ibsineerra. 7 Wangeela Waaqaa
gatii malee isinitti lallabuudhaan akka isin ol ol
jettaniif ani gad of qabuun koo cubbuu turee? 8
Ani isin tajaajiluuf jedhee gargaarsa isaan irraa
fudhachuudhaan waldoota kiristaanaa kaan

saameera. 9 Ani yeroon isin bira turee fi yeroo
waa na barbaachisetti eenyutti illee ba'aa hin
taane; obboloonni Maqedooniyaa irraa dhufan
waan na barbaachisuun na gargaaraa turaniitii.
Anis waanuma tokkoon illee akka ba'aa
isinitti hin taaneef of eeggachaan ture; amma
illee ittuma fufee ofin eeggadha. 10 Hamma
dhugaan Kiristoos na keessa jirutti boonuu
koo kana kutaalee biyya Akaayaa keessatti
eenyu iyyuu na dhowwuu hin danda'u. 11
Maaliif? Ani waan isin hin jaallanneef moo? Isin
jaallachuu koo Waaqni ni beeka! 12 Warra waan
ittiin boonaniin nuun qixxaachuuf jedhanii
carraa barbaaddatan carraa dhowwachuuf ani
waanan amma hojjedhu ittuma fufee nan
hojjedha. 13 Namoonni akkanaa ergamoota
sobaa, hojjettoota nama gowwoomsan, warra
ergamoota Kiristoos fakkaachuuf of geeddaranii
dha. 14 Seexanni mataan isaa ergamaa ifaa
fakkaachuuf waan of geeddaruuf kun nama
hin dinqu. 15 Egaa tajaajiltoonni isaas yoo
tajaajiltoota qajeelummaa fakkaachuuf of
geeddaran kun waan nama dinqu miti. Dhumni
isaaniis akkuma hojii isaanii ta'a. 16 Ani ammas
irra deebi'ee nan dubbadha: Namni tokko iyyuu
gowwaa na hin se'in. Isin yoo gowwaa na
seetan ani xinnoo akkan boonuuf akkuma
gowwaa tokkootti na fudhadhaa. 17 Ani of
amanadhee boonuu kana keessatti akka gowwaa
tokkoottin dubbadha malee akka Gooftaan
dubbatutti hin dubbadhu. 18 Waan namoonni
hedduun akkuma yaada fooniitti boonaniif,
anis nan boona. 19 Isin ogeeyyii waan taataniif
gammachuudhaan gowwootaaf obsitu! 20 Yoo
eenyu iyyuu isin garboomfate yookaan yoo
isin irraa nyaate yookaan yoo faayidaa ofiitiif
isinitti fayyadame yookaan yoo koore yookaan
yoo isin kabale ni obsituutii. 21 Akka nu waan
akkasii irratti dadhaboo turre ani qaana'aa
nan dubbadha. Ani akka gowwaa tokkoottin
dubbadha; waan namni kam iyyuu ittiin of
jajuu fi ija jabaatu sana anis ittiin of jajuuf
ija nan jabaa dha. 22 Isaan Ibrootaa? Anis
akkasuma. Isaan Israa'elootaa? Anis akkasuma.
Isaan sanyii Abrahaamii? Anis akkasuma.
23 Isaan tajaajiltoota Kiristoosii? Ani akka
nama qalbii dabarseettin dubbadhaatii ani nan
caala. Ani caalchisee baay'ee itti dadhabeera;
caalchisee yeroo baay'ee hidhameera; caalchisee
akka malee garafameera; ammumaa ammas
du'aaf saaxilameera. 24 Harka Yihuudootaattis
si'a shan afurtama jechuu tokko hanquu
garafameera. 25 Si'a sadii uleen dhaanameera;
si'a tokko dhagaadhaan tumameera; si'a sadii
dooniin na jalaa caccabeera; halkan tokkoo
fi guyyaa tokko galaana keessa tureera; 26
ani utuun wal irraa hin kutin deemsa irra
ture. Balaan lagaa, balaan saamtotaa, balaan
saba kootii, balaan Namoota Ormaa, magaalaa
keessatti balaan, gammoojjii keessatti balaan,
galaana irratti balaan, obboloota sobaa irraas
balaan na mudatee ture. 27 Ani baay'ee
hojjedhee bututeera; halkan baay'ee hirriba
dhabeera; beela'eera; dheebodheera; yeroo
baay'ee soomeera; dhaamodheera; daareeras.
28 Kana hundumaa caalaa yaaddoo ani waldoota
kiristaanaa hundumaaf qabutu guyyaa guyyaan
natti ulfaata. 29 Eenyutu dadhabaa dha? Ani
hin dadhabuu ree? Eenyutu hin gufanne? Ani
aaree hin gubadhuu ree? 30 Ani yoon of jajuu
qabaadhe waan dadhabbii koo mul'isuun of
nan jaja. 31 Waaqaa fi Abbaan Gooftaa Yesuus
inni bara baraan eebbifamu sun akka ani hin
sobne ni beeka. (aiōn g165) 32 Damaasqoo keessatti
namichi mooticha Areexaas jalatti bulchaa
biyyaa ture na qabsiisuuf jedhee magaalaa
namoota Damaasqoo eegsisaa ture. 33 Ani
garuu foddaa dallaa keessaan guuboodhaan gad
buufamee harka isaa jalaa ba'e.

12 Yoo bu'aa qabaachuu baate iyyuu ani
nan boona. Ani gara waan Gooftaan na
argisiiseetii fi mul'ata isa biraa dhufeetti nan
qajeela. 2 Namichi Kiristoositti jiru tokko
waggaa kudha afur dura gara samii sadaffaatti
ol fudhatamuu isaa nan beeka. Innis dhagna
fooniitiin ta'uu fi ta'uu baachuu isaa Waaqatu
beeka malee ani hin beeku. 3 Ani nama akkanaa
nan beeka; dhagna fooniitiin ta'uu fi ta'uu
baachuu isaa ani hin beeku; Waaqatu beeka;
4 innis gara jannataatti ol fudhatamee waan

hin dubbatamne kan akka namni himuuf hin
eeyyamamne dhaga'e. 5 Ani waa'ee nama
akkasiitiif nan boona; garuu waa'ee dadhabbii
kootii malee waa'ee ofii kootii hin boonu. 6 Ani
waanan dhugaa dubbachaa jiruuf yoon boonuu
filadhe iyyuu hin gowwoomu. Garuu namni
tokko iyyuu waan narratti arguu fi waan narraa
dhaga'u caalaa akka waa'ee koo hin yaadneef
ani waan akkasii irraa ofin qusadha; 7 akka
ani mul'ata akka malee guddaa kanaan of hin
tuulleef qoraattiin foon koo waraanu tokko,
ergamaan Seexanaa akka na dhiphisuuf naa
kenname. 8 Wanni kun akka narraa fagaatuuf
si'a sadii Gooftaa nan kadhadhe. 9 Inni garuu,
"Ayyaanni koo si ga'a; humni koo dadhabbii
keessatti guutuu ta'aatii" naan jedhe. Kanaafuu
humni Kiristoos akka narra boqotuuf waa'ee
dadhabbii kootii caalchisee gammaduudhaan
akka malee nan boona. 10 Ani waa'ee Kiristoosiif
jedhee dadhabbii keessatti, arrabsoo keessatti,
gidiraa keessatti, ari'atama keessatti, rakkina
keessattis gammaduun koo kanumaaf. Yoos
ani yeroon dadhabutti nan jabaadhaatii. 11
Ani of gowwoomseera; waan kanatti garuu
isinitu na dhiibe. Ani yoon waanuma tokkotti
illee hedamuu baadhe, waan "Ergamoota
hangafoota" sanaa gad hin taaneef silaa isin naa
dubbachuu qabdu turtan. 12 Mallattoowwan
ergamaa dhugaa tokko jechuunis mallattoon,
hojiin dinqiitii fi raajiin isin gidduutti obsa
guddaadhaan hojjetamaniiru. 13 Ani utuu ba'aa
isinitti hin ta'in hafuu kootiin alatti wanti isin
ittiin waldoota kiristaanaa kaanii gad taatan
maali? Yakka kana naa dhiisaa! 14 Ani si'a
sadaffaaf gara keessan dhufuuf qophaa'eera;
ani isinuma malee qabeenya keessan waan hin
barbaanneef ba'aa isinitti hin ta'u. Warratu
ijoollee isaaniitiif qabeenya kuusuu qaba malee
ijoolleen warra isaaniitiif kuusuu hin qaban. 15
Ani waanan qabu hunda gammachuun isiniif
nan kenna; ofii koo illee isiniif nan kenna.
Sababii ani baay'isee isin jaalladhuuf isin immoo
xinneessitanii na jaallattuu ree? 16 Haa ta'uu
malee ani ba'aa isinitti hin taane. Ani garuu
waanan abshaala ta'eef malaan isin qabadhe.
17 Ani namoota isinitti erge keessaa karaa isa
tokkootiin illee waa isin irraa nyaadheeraa?
18 Ani akka Tiitoon gara keessan dhufuuf isa
kadhadhe; obboleessa tokkos isa wajjin ergeera.
Tiitoon waa isin irraa nyaateeraa? Nu hafuura
tokkoon, karuma tokko irra deddeebi'aa hin
turree? 19 Isin waan nu hamma ammaatti
fuula keessan duratti ofii keenyaaf falmannu
seetanii? Nu akka warra Kiristoositti jiraataniitti
fuula Waaqaa duratti dubbanna; yaa michoota,
waan kana hunda hojjechuun keenya isinuma
jajjabeessuuf. 20 Yeroo ani gara keessan
dhufutti isin akka ani fedhu taatanii hin
argamtan ta'a. Yookaan ani akka isin feetan
ta'ee hin argamu ta'a jedheen sodaadhaatii.
Wal loluun, hinaaffaan, aariin boba'uun, wal
qooduun, maqaa nama balleessuun, hamiin, of
tuulummaanii fi jeequmsi isin gidduu jiraata
jedheen sodaadha. 21 Yeroo ani deebi'ee gara
keessan dhufutti Waaqni koo fuula keessan
duratti gad na deebisa; anis waa'ee namoota
baay'ee kanneen kanaan dura cubbuu hojjetanii
fi xuraa'ummaa irraa, halalummaa fi jireenya
gad dhiisii hamaa irraa hin deebi'iniif nan gadda
jedheen sodaadha.

13 Ani kanaan walitti si'a sadaffaa gara
keessan dhufuu koo ti. "Dubbiin hundinuu
dhuga baatota lamaan yookaan sadiin
mirkaneeffamuu qaba." 2 Ani duraanuu
yommuun si'a lammaffaa isin bira turetti isin
akeekkachiiseera. Amma illee fagoo taa'ee
isuma irra nan deebi'a; ani yeroon deebi'ee
dhufutti warra kanaan dura cubbuu hojjetaniifis
ta'u warra kaan hundaaf garaa hin laafu;
3 kunis isin akka Kiristoos karaa kootiin
dubbatu ragaa waan barbaaddaniif. Inni isin
gidduutti cimaadha malee waa'ee keessan
irratti dadhabaa miti. 4 Inni dadhabbiidhaan
fannifamu iyyuu, humna Waaqaatiin garuu ni
jiraata. Nus akkasuma isatti dadhabdoota; ta'us
isin tajaajiluuf humna Waaqaatiin isa wajjin
ni jiraanna. 5 Isin amantiidhaan jiraachuu fi
jiraachuu baachuu keessan beekuuf of qoraa;
of ilaalaas. Dhugumaan isin yoo qormaaticha
kuftan malee akka Yesuus Kiristoos isin keessa

jiru hin beektanii? 6 Anis akka nu qormaaticha
hin kufin isin akka hubattan nan amana. 7
Nu ammas akka isin waan hamaa tokko illee
hin hojjenneef Waaqa kadhanna. Kunis nu
yoo waan qormaata kufne fakkaanne illee
akka isin waan qajeelaa hojjettaniif malee
akka namoonni qormaaticha keessatti cimnee
dhaabachuu keenya arganiif miti. 8 Nu dhugaaf
hojjenna malee, dhugaa mormuudhaan homaa
hojjechuu hin dandeenyuutii. 9 Yommuu
nu dadhabnee isin immoo jabaattanitti ni
gammanna; kadhannaan keenyas akka isin
warra hir'ina hin qabne taataniif. 10 Wanni
ani yeroo fagoo jirutti barreessuuf kanaa
dha; kunis akka ani yeroon gara keessan
dhufutti taayitaa Gooftaan akka ani ittiin isin
diiguuf utuu hin ta'in, akka ani ittiin isin
ijaaruuf naa kennetti fayyadamee isinitti hin
jabaanneef. 11 Egaa yaa obboloota nagaatti.
Haaromfamaa; wal jajjabeessaa; yaada tokko
qabaadhaa; nagaadhaan jiraadhaa. Waaqni
jaalalaatii fi nagaa isin wajjin ni ta'a. 12 Dhungoo
qulqulluudhaan nagaa wal gaafadhaa. 13 Sabni
Waaqaa hundinuu nagaa isinii dhaamu. 14
Ayyaanni Gooftaa Yesuus Kiristoos, jaalalli
Waaqaa, tokkummaan Hafuura Qulqulluus
hunda keessan wajjin haa ta'u.

Galaatiyaa

1 Phaawulos ergamticha isa utuu namoota
biraa yookaan namaan hin ta'in garuu Yesuus
Kiristoosii fi Waaqa Abbaa isa Yesuusin warra
du'an keessaa kaaseen ergamee fi **2** obboloota
na wajjin jiran hundumaa irraa, **3** Abbaa
keenya Waaqaa fi Yesuus Kiristoos Gooftaa irraa
ayyaannii fi nagaan isiniif haa ta'u; **4** inni akka
fedhii Abbaa keenyaa fi Waaqa keenyaatti bara
hamaa kana jalaa nu oolchuuf jedhee cubbuu
keenyaaf of kenne; **(aiōn g165)** **5** ulfinni bara baraa
hamma bara baraatti isaaf haa ta'u. Ameen. **(aiōn
g165)** **6** Akkana ariifattanii isa karaa ayyaana
Kiristoosiin isin waame sana dhiisuudhaan
wangeela biraa duukaa bu'uun keessan baay'ee
na dinqeera; **7** wangeelli biraa illee hin jiru.
Garuu namoonni isin dogoggorsanii wangeela
Kiristoos jal'isuu yaalan tokko tokko jiru. **8**
Nus taanaan yookaan yoo ergamaan Waaqaa
samii irraa dhufe tokko wangeela nu kanaan
dura isinitti lallabne sana irraa adda ta'e isinitti
lallabe, inni bara baraan haa abaaramu! **9**
Akkuma nu kanaan dura jenne ani ammas
irra deebi'ee nan dubbadha; yoo eenyu iyyuu
wangeela isin kanaan dura fudhattan sana irraa
adda ta'e isinitti lallabe inni abaaramaa haa ta'u!
10 Ani amma nama biratti moo Waaqa biratti
fudhatama argachuu yaalaan jira? Yookaan
nama gammachiisuu nan yaalaa? Ani utuun
hamma ammaatti nama gammachiisuu yaalee
silaa tajaajilaa Kiristoos hin ta'u ture. **11** Yaa
obboloota, wangeelli ani lallabe sun nama irraa
akka hin dhufin isin akka beektan nan barbaada.
12 Ani wangeelicha mul'ataan Yesuus Kiristoos
irraa fudhadhe malee nama tokko irraa illee hin
fudhanne; yookaan namni na hin barsiifne. **13**
Akka ani yeroon amantii Yihuudootaa duukaa
bu'aa turetti waldaa kiristaanaa Waaqaa akka
malee ari'achaa fi balleessuufis yaalaa ture
dhageessaniirtu. **14** Ani amantii Yihuudootaatiin
warra saba koo keessaa hiriyoota koo ta'an
baay'ee nan caala ture; duudhaa abbootii
kootiifis akka malee nan hinaafa ture. **15**
Garuu yommuu Waaqni gadameessa haadha
kootii jalqabee na filatee fi ayyaana isaatiin
na waame sun, **16** akka ani Namoota Ormaa
gidduutti waa'ee Ilma isaa lallabuuf isa natti
mul'isuu jaallatetti ani nama tokkoon iyyuu hin
mari'anne. **17** Ani warra anaan dura ergamoota
turan arguuf Yerusaalemitti ol hin baane;
garuu yeruma sana biyya Arabaan dhaqe.
Ergasiis Damaasqoottin deebi'e. **18** Ergasiis
anis waggaa sadii booddee Keefaan wal baruuf
jedhee Yerusaalemitti ol ba'e; guyyaa kudha
shanis isa biran ture. **19** Ani garuu Yaaqoob
obboleessa Gooftaa malee ergamoota kaan
keessaa tokko illee hin argine. **20** Wanti ani
isinii barreessu akka soba hin ta'in kunoo fuula
Waaqaa duratti isiniifin mirkaneessa. **21** Ergasiis
ani gara Sooriyaa fi biyya Kiilqiyaan dhaqe.
22 Waldoonni Kiristaanaa Yihuudaa kanneen
Kiristoositti jiranis fuula koo arganii hin beekan.
23 Isaanis oduu, "Namichi duraan nu ari'achaa
ture sun amma immoo amantiidhuma dur
balleessuuf yaalaa ture sana lallabaa jira" jedhu
qofa dhaga'an. **24** Isaanis sababii kootiif Waaqaaf
ulfina kennan.

2 Ani waggaa kudha afur booddee deebi'ee
Yerusaalemitti ol ba'e; ani yeroo kana
Barnaabaas wajjinin ture. Tiitoo illee of duukaa
fudhadhee dhaqe. **2** Ani mul'ataanin ol ba'e;
wangeela Namoota Ormaa gidduutti lallabus
isaaniif nan ibse. Kanas akka fiigichi koo kan
duraa, kan ammaas akkasumaan hin hafne
waan sodaadheef kophaatti warra dura bu'oota
fakkaatanittin hime. **3** Garuu Tiitoon inni ana
wajjin ture iyyuu utuma nama Giriik ta'ee jiruu
akka dhagna qabatu hin dirqisiifamne. **4** Kunis
sababii obboloota sobaa tokko tokko bilisummaa
nu karaa Kiristoos Yesuusiin arganne basaasuu
fi nu garboomfachuuf dhokatanii nu gidduu
galaniif ta'e. **5** Nus akka dhugaan wangeelaa
isin bira jiraatuuf jennee battala tokkoof
illee isaaniif hin ajajamne. **6** Waa'een warra
gurguddaa fakkaatan sanaa yoo isaan waanuma
fedhan ta'an iyyuu anaaf homaa miti; Waaqni
fuula namaa ilaalee nama wal hin caalchisu;
namoonni kunneen ergaa koo irratti waan
tokko hin daballe. **7** Karaa kaaniin immoo

isaan akkuma Phexros warra dhagna qabatanitti
wangeela lallabuuf imaanaan itti kenname
sana, anis akka warra dhagna hin qabannetti
wangeela lallabuuf imaanaan natti kenname
argan. 8 Waaqni akka Phexros ergamaa ta'ee
warra dhagna qabatan tajaajilu hojjete sun akka
anis ergamaa ta'ee Namoota Ormaa tajaajilu
hojjeteeraatii. 9 Yaaqoob, Keefaa fi Yohannis
warri akka "Utubaatti" ilaalaman sun yommuu
ayyaana naa kenname hubatanitti anaa fi
Barnaabaasiif harka mirgaa kan tokkummaa
kennanii akka nu gara Namoota Ormaa deemnu,
isaan immoo akka gara warra dhagna qabatanii
dhaqan walii galan. 10 Wanni isaan nu
kadhatanis akka nu hiyyeeyyii yaadannu qofa
ture; kun immoo waanuma ani gochuuf hawwaa
turee dha. 11 Keefaan waan dogoggoree tureef
yeroo inni Anxookiiyaa dhufetti ani ifaan ifattin
isaan morme. 12 Utuu jarri tokko Yaaqoob biraa
hin dhufin dura inni Namoota Ormaa wajjin
nyaachaa ture. Yommuu isaan achi ga'anitti
garuu waan garee warra dhagna qabatanii
sodaateef dugda duubatti deebi'ee Namoota
Ormaa irraa gargar ba'e. 13 Yihuudoonni
kaanis itti fakkeessummaa isaa duukaa bu'an;
Barnaabaas iyyuu itti fakkeessummaa isaaniitiin
dogoggorfamee ture. 14 Anis yommuu akka isaan
daandii dhugaa wangeelaa irra hin deemne
argetti hunda isaanii duratti Keefaan akkana
jedhe; "Ati Yihuudii dha; garuu utuu akka
Yihuudiitti hin ta'in akka Nama Ormaatti
jiraatta; yoos ati akkamitti akka Namoonni
Ormaa bartee Yihuudootaa duukaa bu'an
dirqisiifta ree? 15 "Nu dhalootaan Yihuudoota
malee Namoota Ormaa cubbamoota miti; 16
namni Yesuus Kiristoositti amanuun malee akka
seera eeguun qajeelaa hin taasifamne beekna.
Kanaafuu seera eeguudhaan utuu hin ta'in
amantii Kiristoos irratti qabnuun qajeeltota
akka taanuuf Kiristoos Yesuusitti amanneerra;
eenyu iyyuu seera eeguudhaan qajeelaa hin
ta'uutii. 17 "Egaa nu utuu karaa Kiristoosiin
qajeeltota taasifamuu barbaannuu nu mataan
keenya iyyuu cubbamoota taanee yoo argamnee
Kiristoos tajaajilaa cubbuuti jechuudhaa ree?
Kun gonkumaa akkas miti! 18 Ani yoon waanan
diige deebisee ijaare akkan seera cabsituu
ta'en mirkaneessa. 19 "Ani akkan Waaqaaf
jiraadhuuf, karaa seeraatiin seeraaf du'eeraatii.
20 Ani Kiristoos wajjin fannifameera; si'achi
Kiristoositu na keessa jiraata malee kan jiraatu
ana miti. Ani jireenya amma fooniin jiraadhu
kana amantii Ilma Waaqaa isa na jaallatee
naaf jedhee of kennetti qabuun nan jiraadha.
21 Ani ayyaana Waaqaa gatii hin dhabsiisu;
utuu qajeelummaan karaa seeraatiin argamee
Kiristoos akkanumaan du'e jechuu dha kaa!"

3 Yaa warra Galaatiyaa gowwoota! Eenyutu
falfala isinitti hojjete? Yesuus Kiristoos akka
waan ijuma keessan duratti fannifameetti
mul'ifamee hin turree? 2 Ani waan tokko
qofa isin irraa barachuu nan barbaada:
Isin seera eeguun moo waan dhageessan
amanuun Hafuura Qulqulluu argattan? 3 Isin
akkas gowwaadhaa? Hafuura Qulqulluudhaan
jalqabdanii amma immoo fooniin fixxuu ree?
4 Kun dhugumaan iyyuu waan hin fayyadne
taanaan isin waanuma hin fayyadneef hammana
dhiphattanii ree? 5 Wanni Waaqni Hafuura isaa
isinii kennee hojii dinqii gidduu keessanitti
hojjetuuf sababii isin seera eegdaniif moo
sababii isin waan dhageessan amantaniif? 6
Akkasumas Abrahaam, "Waaqa amane; kunis
qajeelummaatti lakkaa'ameef." 7 Kanaafuu
warri amanan ijoollee Abrahaam akka ta'an
hubadhaa. 8 Katabbiin Qulqulluun akka Waaqni
amantiin Namoota Ormaa qajeeltota taasisu
duraan dursee argee, "Sabni hundinuu karaa
keetiin eebbifama" jedhee duraan dursee
Abrahaamitti wangeela lallabe. 9 Kanaaf warri
amantii qaban, Abrahaam nama amantii sana
wajjin eebbifaman. 10 Warri seera eeguu isaanii
abdatan hundinuu abaarsa jala jiru; "Namni
waan Kitaaba Seeraa keessatti barreeffame
hundaaf itti fufee hin ajajamne kam iyyuu
abaaramaa dha" jedhamee barreeffameeraatii.
11 Waan, "Namni qajeelaan amantiidhaan
jiraatuuf" akka eenyu iyyuu fuula Waaqaa
duratti seeraan qajeelaa hin taasifamne ifa.
12 Seerri amantii irratti hin hundeeffamne;

inni garuu, “Namni waan seerri ajaju godhu
ittiin jiraata” jedha. 13 Waan, “Namni muka
irratti fannifamu kam iyyuu abaaramaa dha”
jedhamee barreeffameef, Kiristoos nuuf jedhee
abaarsa ta’uudhaan abaarsa seeraa irraa nu fure.
14 Inni akka nu amantiin Hafuura Qulqulluu
waadaa kenname sana argannuuf, akka eebbi
Abrahaamiif kenname sun karaa Kiristoos
Yesuusiin gara Namoota Ormaa dhufuuf nu
fure. 15 Yaa obboloota, ani akka namaattin
dubbadha. Kakuun namaa iyyuu erga yeroo
tokko mirkaneeffamee booddee eenyu iyyuu
hin tuffatu yookaan itti hin dabalu. 16 Egaa
Abrahaamii fi sanyii isaatiif waadaan galameera.
Katabbiin Qulqulluun, akka waan nama hedduuf
dubbatameetti, “Sanyiiwwan” hin jedhu; garuu
akka waan nama tokkoof dubbatameetti, “Sanyii
keetiif” jedha; innis Kiristoos. 17 Wanni ani
jedhus kana: Seerri waggaa 430 booddee dhufe
sun kakuu Waaqni duraan dursee gale diigee
akkasiin waadaa sana hin balleessu. 18 Dhaalli
utuu karaa seeraatiin ta’ee si’achi waadaadhaan
hin ta’u ture; Waaqni garuu ayyaana isaatiin
waadaadhaan Abrahaamiif dhaala kenne. 19
Yoos seerri maaliif kenname ree? Seerri sababii
yakka hamma Sanyiin waadaan kennameef
sun dhufutti tureetiif kenname. Seerri sunis
karaa ergamootaatiin harka araarsaa gidduu
galeessa tokkootiin hojii irra oolfame. 20 Ta’us
araarsaan gidduu galeessi tokko garee tokko
qofaaf hin dhaabatu; Waaqni garuu tokkichuma.
21 Kanaafuu seerri waadaa Waaqaatiin mormaa
ree? Gonkumaa akkas miti! Utuu seerri jireenya
kennuu danda’u kennamee jiraatee silaa
qajeelummaan dhugumaan seeraan argama
tureetii. 22 Katabbiin Qulqulluun garuu akka
wanni karaa Yesuus Kiristoositti amanuutiin
waadaa galame sun warra amananiif kennamuuf
waan hundumaa cubbuu akka hidhamaa godhe
labsa. 23 Utuu amantiin hin dhufiniin dura
hamma amantiin mul’ifamutti seera jalatti
hidhamnee nutti cufamee turre. 24 Kanaafuu
akka nu amantiin qajeeltota taasifamnuuf
Kiristoositti nu geessuuf seerri guddiftuu keenya
ture. 25 Amma garuu waan amantiin dhufeef
nu si’achi guddiftuu jala hin jiraannu. 26 Hundi
keessan amantii Kiristoos Yesuusitti qabdaniin
ijoollee Waaqaa ti; 27 isin warri Kiristoositti
cuuphamtan hundi Kiristoosin uffattaniirtuutii.
28 Yihuudii yookaan Giriik, garba yookaan
birmaduu, dhiira yookaan dubartii jechuun
hin jiru; hundi keessan Kiristoos Yesuusiin
tokkumaatii. 29 Erga kan Kiristoos taatanii
yoos isin sanyii Abrahaam; akka waadaattis
dhaaltota.

4 Wanni ani jedhu kana; dhaaltuun yoo
qabeenyi hundi kan isaa ta’e iyyuu inni
hamma daa’ima ta’ee jirutti garba irraa adda
miti. 2 Inni hamma guyyaan abbaan isaa
murteesse sun ga’utti warra isa eeganii fi warra
isa guddisan jala jira. 3 Nus akkasuma bara
daa’imman turretti garbummaa sirna addunyaa
jala turre. 4 Yommuu yeroon murteeffame sun
ga’etti garuu Waaqni Ilma isaa isa dubartii irraa
dhalate, kan seera jalatti dhalate sana erge;
5 kunis akka nu mirga ilmummaa argannuuf
warra seera jala jiran furuuf. 6 Sababii isin
ilmaan taataniifis Waaqni Hafuura Ilma isaa kan,
“Aabbaa, yaa Abbaa” jedhee waamu sana gara
keessa garaa keenyaatti erge. 7 Kanaaf ati si’achi
ilma malee garba miti; erga ilma taatee immoo
Waaqni dhaaltuu si taasiseera. 8 Isin utuu
Waaqa hin beekiniin dura, waaqota uumama
isaaniitiin waaqota hin ta’iniif garboomtanii
turtan. 9 Amma garuu isin erga Waaqa beektanii,
keessumattuu erga Waaqa biratti beekamtanii
booddee akkamitti gara sirnoota dadhaboo fi
sirnoota faayidaa hin qabneetti deebitu ree? Isin
ammas isaaniif garboomuu barbaadduu? 10 Isin
guyyoota, ji’oota, waqtiilee fi waggoota addaa
kabajju! 11 Ani akkasumaan isinitti dadhabe
jedheen isiniif sodaadha. 12 Yaa obboloota,
akkuma ani isin fakkaadhe, isinis akka na
fakkaattan isin kadhadha. Isin balleessaa tokko
illee natti hin hojjenne. 13 Yeroo jalqabaatti
akka ani sababii dhukkubaatiin wangeela isinitti
lallabe ni beektu; 14 yoo dhukkubni koo qoramsa
isinitti ta’e iyyuu, isin akka waan ani ergamaa
Waaqaa ta’eetti, akka waan ani Kiristoos Yesuus
matuma isaa ta’eetti na simattan malee na

hin tuffanne yookaan na hin balfine. 15 Eebbi
keessan sun hundi eessa jira? Utuu danda'amee
ija keessan illee akka of keessaa baaftanii naa
kennuun fedhii keessan ture ani dhugaa ba'uu
nan danda'a. 16 Egaa ani waan dhugaa isinitti
himeef diina keessan ta'ee ree? 17 Namoonni sun
ofitti isin deebisuuf hinaafu; garuu waan gaariif
miti. Isaan akka isin isaaniif hinaaftaniif nurraa
gargar isin baasuu barbaadu. 18 Yeroo ani isin
bira jiru qofa utuu hin ta'in yeroo hundumaa
kaayyoo gaariif hinaaffaa qabaachuun gaarii
dha. 19 Yaa ijoollee ko, ani hamma Kiristoos
isin keessatti mul'atutti ammas isiniif jedhee
nan ciniinsifadha; 20 ani waa'ee keessaniif
waan shakkii keessa jiruuf utuu isin biratti
argamee sagalee koo geeddaradhee akkam
hawwan ture! 21 Warri seera jala jiraachuu
barbaaddan mee natti himaa; isin waan seerri
jedhu hin dhageenyee? 22 "Abrahaam ilmaan
lama qaba ture; tokko dubartii garbittii irraa,
kaan immoo dubartii birmaduu irraa dhalate"
jedhamee barreeffameeraatii. 23 Ilmi isaa inni
dubartii garbittii irraa dhalate akka fedhii
fooniitti dhalate; inni dubartii birmaduu irraa
dhalate immoo akka waadaatti dhalate. 24
Kunis akka fakkeenyaatti fudhatamuu danda'a;
dubartoonni kunneen kakuuwwan lamaan
argisiisu. Kakuun tokko kan Tulluu Siinaa
ti; kunis garbummaaf ijoollee horti; isheenis
Aggaar. 25 Egaa Aggaar akka Tulluu Siinaa
isa biyya Arabaa keessaa ti; isheenis magaalaa
Yerusaalem ishee yeroo ammaatti fakkeeffamti;
magaalaan kun ijoollee ishee wajjin garbummaa
keessa jirtiitii. 26 Yerusaalem isheen samii irraa
garuu birmaduu dha; isheenis haadha keenya.
27 Akkana jedhamee barreeffameeraatii: "Yaa
dubartii dhabduu kan ijoollee tokko illee hin
da'in ati gammadi; atis kan ciniinsifattee hin
beekne guddisiitii ililchi; ijoollee dubartii dhirsa
qabduu caalaa, ijoolleen dubartii gatamtee ni
baay'atu." 28 Yaa obboloota, isinis akkuma
Yisihaaq ijoollee waadaa ti. 29 Yeroo sana
ilmi akka fedhii fooniitti dhalate sun ilma
humna Hafuuraatiin dhalate ari'ate. Amma
illee akkasuma. 30 Garuu Katabbiin Qulqulluun
maal jedha? "Garbittii sanaa fi ilma ishee ari'i;
ilmi garbittii sun ilma dubartittii birmaduu
wajjin hin dhaaluutii" jedha. 31 Kanaafuu yaa
obboloota, nu ilmaan dubartii birmaduu sanaati
malee ilmaan garbittii miti.

5 Akka bilisummaan jiraannuuf Kiristoos bilisa
nu baase. Kanaafuu jabaadhaa dhaabadhaa!
Deebitaniis waanjoo garbummaatiin hin
qabaminaa. 2 Kunoo, dhagna yoo qabattan
Kiristoos waan tokko akka isin hin fayyadne ani
Phaawulos isinitti nan hima. 3 Namni dhagna
qabatu hundinuu akka guutummaatti seera
eeguun dirqama isaa ta'e ani amma illee nan
mirkaneessaaf. 4 Isin warri seeraan qajeeltota
taasifamuu barbaaddan Kiristoos irraa gargar
baataniirtu; ayyaana irraas kuftaniirtu. 5
Nu garuu qajeelummaa abdannu sana karaa
Hafuuraatiin hawwiidhaan amantiin eegganna.
6 Kiristoos Yesuusitti jiraannaan dhagna
qabachuun yookaan qabachuu baachuun
faayidaa tokko illee hin qabuutii. Wanni gatii
qabu amantii jaalalaan of mul'isu qofa. 7 Isin
fiigicha gaarii fiigaa turtan. Eenyutu gufuu
isinitti ta'ee dhugaadhaaf ajajamuu isin dhowwe
ree? 8 Sossobbiin akkasii isa isin waame sana
biraa hin dhufu. 9 "Raacitiin xinnoon bukoo
guutuu ni bukeessa." 10 Ani akka isin yaada biraa
hin qabaanne karaa Gooftaatiin isin amanadha.
Abbaa fedhe illee taanaan namni isin jeequu
murtii ni argata. 11 Yaa obboloota, ani amma
iyyuu yoon dhagna qabaa lallabaa jiraadhee
ani amma iyyuu maaliifin ari'atama ree? Yoo
akkas ta'ee immoo fannoon gufuu ta'uun isaa
ni hafa ture! 12 Warri isin jeeqan sun dhagna
qabachuu qofa utuu hin ta'in utuu of irraa
muranii iyyuu nan hawwa! 13 Yaa obboloota ko,
isin akka bilisa taataniif waamamtan. Jaalalaan
wal tajaajilaa malee bilisummaa keessan fedhii
foonii guutuuf hin oolchinaa. 14 Seerri guutuun
ajaja tokkicha, "Ollaa kee akka ofii keetiitti
jaalladhu" jedhuun xumurameeraatii. 15 Garuu
isin yoo wal ciniinuu fi wal nyaachuutti fuftan
akka wal hin balleessineef of eeggadhaa. 16
Kanaafuu ani, "Hafuuraan jiraadhaa; yoos
hawwii foonii hin guuttaniitii" jedha. 17 Foon

Hafuuraan ni mormaatii; Hafuurris fooniin
ni morma. Isaan akka isin waan hojjechuu
barbaaddan hin hojjenneef wal mormu. 18
Isin garuu Hafuuraan yoo geggeeffamtan seera
jala hin jirtan. 19 Hojiiwwan fooniis beekamoo
dha; isaanis halalummaa, xuraa'ummaa fi
jireenya gad dhiisii, 20 waaqota tolfamoo
waaqeffachuu, falfala hojjechuu, jibba, aarii,
hinaaffaa, dheekkamsa, ofittummaa, wal
loluu, gargar ba'uu, 21 weennoo, machii,
addaggummaa fi kanneen kana fakkaatan.
Ani akkuman kanaan dura godhe sana akka
warri waan akkanaa hojjetan mootummaa
Waaqaa hin dhaalle isinin akeekkachiisa. 22 Iji
Hafuuraa garuu jaalala, gammachuu, nagaa,
obsa, arjummaa, gaarummaa, amanamummaa,
23 garraamummaa fi of qabuu dha. Seerri waan
akkanaa mormus hin jiru. 24 Warri kan Kiristoos
Yesuus ta'an immoo foon fedhii isaatii fi hawwii
isaa wajjin fannisaniiru. 25 Nu erga Hafuuraan
jiraannee kottaa Hafuuraan haa deddeebinu. 26
Kottaa of hin tuulluu; wal hin aarsinuu; walittis
hin hinaafnuu.

6 Yaa obboloota, yoo namni tokko cubbuu
keessa seene, isin warri hafuuraan jiraattan
garraamummaan isa deebisuu qabdu. Garuu
atis akka hin qoramneef of eeggadhu. 2 Isin
ba'aa walii baadhaa; akkasiin isin seera Kiristoos
ni eegdu. 3 Namni tokko utuu waan tokko
iyyuu hin ta'in, waan waa tokko ta'e yoo of
se'e, inni of gowwoomsa. 4 Tokkoon tokkoon
namaa hojii mataa isaa haa qoru. Ergasiis utuu
nama kaanitti of hin madaalin of qofa jajuu ni
danda'a; 5 tokkoon tokkoon namaa ba'aa ofii isaa
baadhachuu qabaatii. 6 Namni dubbicha baratu
kam iyyuu waan gaarii hundumaa barsiisaa
isaa wajjin haa qoodatu. 7 Hin gowwoominaa;
Waaqaatti qoosuun hin danda'amu. Namni
waanuma facaafate haammataatii. 8 Namni
foonitti facaasu foon irraa badiisa galfata;
namni Hafuuratti facaasu immoo Hafuura irraa
jireenya bara baraa haammata. (aiōnios g166) 9
Kottaa waan gaarii hojjechuu hin dadhabnu;
yoo abdii kutachuu baanne gaafa yeroon isaa
ga'e midhaan isaa ni haammannaatii. 10
Kanaaf kottaa, carraa qabnuun nama hundaaf,
keessumattuu warra maatii amantootaa ta'aniif
waan gaarii goonaa. 11 Akka ani harkuma
kootiin qubee gurguddaa hammam ga'uun isinii
barreesse mee ilaalaa! 12 Warri fooniin gaarii
ta'anii mul'achuu barbaadan akka isin dhagna
qabattan isin dirqisiisuu yaalu. Isaanis fannoo
Kiristoosiif jedhanii akka hin ari'atamne qofaaf
waan kana godhu. 13 Warri dhagna qabatan
mataan isaanii iyyuu seera hin eegan; ta'us isaan
dhagna qabaa keessan kan fooniitiin boonuuf
jedhanii akka isin dhagna qabattan barbaadu.
14 Fannoo Gooftaa keenya Yesuus Kiristoos kan
ittiin addunyaan naaf fannifame, kan anis ittiin
addunyaaf fannifame sana malee waan biraatiin
of jajuun narraa haa fagaatu. 15 Uumama haaraa
ta'uutu faayidaa qaba malee dhagna qabachuun
yookaan qabachuu baachuun faayidaa hin qabu.
16 Nagaa fi araarri warra seera kana duukaa
bu'an hundaaf, Israa'el Waaqaatiifis haa ta'u.
17 Ani dhagna koo irraa godaannisa Yesuus
qabaatii si'achi namni tokko iyyuu na hin
rakkisin. 18 Yaa obboloota, ayyaanni Gooftaa
keenya Yesuus Kiristoos hafuura keessan wajjin
haa ta'u. Ameen.

Efesoon

1 Phaawulos isa fedhii Waaqaatiin ergamaa
Kiristoos Yesuus ta'e irraa, **2** Abbaa keenya
Waaqaa fi Yesuus Kiristoos Gooftaa irraa
ayyaannii fi nagaan isiniif haa ta'u. **3** Waaqnii
fi Abbaan Gooftaa keenya Yesuus Kiristoos
inni Kiristoosiin eebba hafuuraa hundumaan
samii irratti nu eebbise sun haa eebbifamu.
4 Inni nu fuula isaa duratti qulqullootaa fi
warra mudaa hin qabne akka taanuuf utuu
addunyaan hin uumaminiin dura isaan nu
filateeraatii. Jaalalaanis **5** akka kaayyoo fedhii
isaatti akka nu karaa Yesuus Kiristoosiin ilmaan
isaa taanuuf duraan dursee nu murteesse;
6 kunis akka ulfinni ayyaana isaa kan inni
Ilma isaa jaallatamaa sanaan toluma nuu
kenne sun jajamuuf. **7** Nus isumaan akkuma
badhaadhummaa ayyaana Waaqaatti dhiiga
isaatiin furama jechuunis, dhiifama cubbuu
arganneerra; **8** ayyaana isaas ogummaa fi
hubannaa hunda wajjin nuu baay'ise. **9**
Innis akka nu icciitii fedhii isaa kan akka
yaada isaa isa gaarii inni karaa Kiristoosiin
karoorfate sana beeknu godhe; **10** yaadni
isaas yeroo barri murtaa'e sun guutuutti
wantoota samii keessaa fi lafa irra jiran hunda
Kiristoos jalatti walitti qabuuf jedhee ti. **11**
Nus akkuma karoora isa waan hundumaa akka
kaayyoo fedhii isaatti hojjetu sanaatti duraan
dursee waan murteeffamneef Kiristoosiin
dhaala arganneerra; **12** kunis akka nu warri
Kiristoosin abdachuutti kanneen jalqabaa
taane galata ulfina isaa taanuuf. **13** Isinis
dubbii dhugaa jechuunis wangeela fayyina
keessanii dhageessanii Kiristoositti amantanii,
Hafuura Qulqulluu waadaa galame sanaan
chaappeffamtan; **14** innis warri kan Waaqayyoo
ta'an galata ulfina isaatiif yeroo furamanitti
wanta nu argachuuf jirruuf qabdii keenya.
15 Kanaafuu ani waa'ee amantii isin Gooftaa
Yesuusitti qabdanii fi jaalala isin qulqulloota
hundaaf qabdanii dhaga'ee **16** kadhannaa koo
keessatti isin yaadachaa waa'ee keessaniif
galateeffachuu hin dhiifne. **17** Waaqni Gooftaa
keenya Yesuus Kiristoos, Abbaan ulfinaa, akka
isin guutummaatti isa beektaniif Hafuura
ogummaa fi mul'ataa akka isinii kennu nan
kadhadha. **18** Abdiin inni itti isin waame
maal akka ta'e, badhaadhummaan dhaala
qulqullootaa ulfina qabeessi maal akka ta'e akka
beektaniif iji qalbii keessanii akka isinii banamu
Waaqa nan kadhadha; **19** akkasumas humni
isaa inni nu warra amannu keessatti hojjetu
hammam guddaa akka ta'e akka beektaniifis nan
kadhadha. Humni sunis akkuma jabina guddaa
20 kan inni ittiin Kiristoosin warra du'an keessaa
kaasee samii irratti mirga ofii teessise sana
mul'isee dha; **21** isas ol aantummaa, taayitaa,
humna, gooftummaa hundaa fi bara ammaa
qofa utuu hin ta'in bara dhufuuf jiru keessa
illee maqaa kennamu hundaa olitti mirga ofii
teessise. (aiōn g165) **22** Waaqnis waan hunda miilla
isaa jala galche; waldaa kiristaanaatiifis mataa
waan hundaa godhee isa kenne; **23** waldaan
kiristaanaa dhagna isaa ti; isheenis guutama
isaa kan inni waan hunda karaa hundaan guutuu
dha.

2 Isin irra daddarbaa keessanii fi cubbuu
keessaniin duutanii turtan; **2** kunis isuma
isin yeroo jireenya addunyaa kanaatii fi bulchaa
mootummaa qilleensaa jechuunis hafuura
amma iyyuu warra hin ajajamne keessatti
hojjetu duukaa buutanitti keessa jiraachaa
turtanii dha. (aiōn g165) **3** Hundi keenyas yeroo
tokko dharraa foon keenyaa guutaa, hawwii fi
yaada isaa duukaa bu'aa isaan gidduu jiraanne.
Uumama keenyaanis akkuma warra kaanii
dheekkamsa jala turre. **4** Garuu Waaqni araaraan
guutame sun sababii jaalala guddaa nuu qabuuf,
5 yeroo nu irra daddarbaa keenyaan duunee
turretti illee Kiristoos wajjin jiraattota nu
taasise; isinis ayyaanaan fayyina argattan. **6**
Waaqnis Kiristoos wajjin du'aa nu kaase; karaa
Kiristoos Yesuusiinis isa wajjin iddoo samii irra
nu teessise; **7** innis bara dhufuuf jiru keessa
badhaadhummaa ayyaana isaa kan gita hin
qabne sana arjummaa karaa Kiristoos Yesuusiin
nuuf qabu argisiisuuf jedhee waan kana godhe.
(aiōn g165) **8** Isinis ayyaanaan karaa amantiitiin

fayyitaniirtuutii; kunis kennaa Waaqaati malee
hojii ofii keessanii miti; 9 akka namni tokko
iyyuu of hin jajneefis kun hojiidhaan miti. 10 Nu
hojii harka isaatii; hojii gaarii Waaqni duraan
dursee akka nu hojjennuuf qopheesse sana
akka hojjennuufis karaa Kiristoos Yesuusiin
uumamne. 11 Kanaaf isin warri durumaa
dhalootaan Namoota Ormaa taatan akka warra
dhagna qabaa harka namaatiin dhagna namaa
irratti hojjetamuun, "Nu warra dhagna qabatee
dha" ofiin jedhan biratti "Warra dhagna
hin qabatin" jedhamtanii waamamtan sana
yaadadhaa; 12 isin akka yeroo sana Kiristoos
irraa cittanii, lammummaa Israa'el keessaa
baafamtanii, kakuu waadaatiifis keessumoota
taatanii, abdii malee, Waaqa malees addunyaa
keessa turtan yaadadhaa. 13 Amma garuu
isin warri yeroo tokko fagoo turtan Kiristoos
Yesuusiin dhiiga Kiristoosiin dhi'eeffamtaniirtu.
14 Kiristoos nagaa keenyaatii; innis dallaa
diinummaa kan gargar baasu sana diigee
jara lamaanuu tokko godheera; 15 inni foon
ofiitiin seera ajajaa fi sirna isaa wajjin diigeera.
Kaayyoon isaas jara lamaan keessaa ofuma
isaatiin nama haaraa tokko uumee akkasiin
nagaa buusuudhaan 16 fannoo ittiin diinummaa
isaanii ajjeese sanaan lamaan isaanii iyyuu
dhagna tokko godhee Waaqatti araarse. 17 Innis
dhufee isin warra fagoo turtanitti nagaa, warra
dhi'oo turanittis nagaa lallabe. 18 Nu lamaanuu
karaa isaatiin Hafuura tokkicha sanaan akka itti
Abbaa bira geenyu qabnaatii. 19 Kanaafuu isin
si'achi saba Waaqaa wajjin lammii fi miseensota
warra mana Waaqaa jiraataniiti malee ormaa
fi alagoota miti; 20 isin hundee ergamootaa fi
raajotaa irratti ijaaramtaniirtu; Kiristoos Yesuus
ofii isaatii mataa dhagaa golee ti. 21 Karaa
isaas ijaarsi sun guutuun tokkummaan wal
qabatee mana qulqullummaa qulqulluu ta'uuf
Gooftaadhaan guddata. 22 Isinis isumaan mana
Waaqni Hafuura isaatiin keessa jiraatu taatanii
tokkummaadhaan ijaaramaa jirtu.

3 Sababii kanaaf ani Phaawulos isin Namoota
Ormaatiif jedhee hidhamaa Kiristoos Yesuus
ta'eera. 2 Isin dhugumaan waa'ee hojii ayyaana
Waaqaa kan isiniif jedhamee natti kenname
sanaa dhageessaniirtu; 3 kunis akkuma ani
kanaan dura gabaabsee isinii barreessetti icciitii
mul'ataatiin natti beeksifame. 4 Isin yommuu
waan kana dubbiftanitti akka ani waa'ee
icciitii Kiristoos beekumsa qabu hubachuu
ni dandeessu; 5 icciitiin kunis akka amma
Hafuuraan ergamootaa fi raajota qulqulloota
Waaqaatti mul'ifametti dhaloota kaanitti hin
beeksifamne. 6 Icciitiin kunis Namoonni
Ormaa karaa wangeelaatiin saba Israa'el wajjin
dhaaltota, isaanuma wajjin dhagna tokko,
waadaa Kiristoos Yesuusiin kenname keessatti
immoo hirmaattota ta'uu isaanii ti. 7 Anis
kennaa ayyaana Waaqaa kan karaa hojii
humna isaatiin naa kennameen tajaajilaa
wangeela kanaa ta'eera. 8 Ani qulqulloota
hundaa gad ta'u iyyuu akka badhaadhummaa
Kiristoos kan qoramee bira hin ga'amne sana
Namoota Ormaatti lallabuuf ayyaanni kun naa
kennameera; 9 akkasumas icciitiin bara dheeraaf
Waaqa waan hunda uumeen dhokfamee ture
kun maal akka ta'e ani namoota hundaaf
akka ibsuuf. (aiōn g165) 10 Kaayyoon isaas
akka ogummaan Waaqaa inni dachaa hedduu
qabu sun amma karaa waldaa kiristaanaatiin
bulchitootaa fi abbootii taayitaa kanneen samii
irra jiranitti beeksifamuuf; 11 kunis akkuma
kaayyoo isaa kan bara baraa kan inni karaa
Gooftaa keenya Yesuus Kiristoosiin raawwate
sanaatti ture. (aiōn g165) 12 Nus isaan, amantii isa
irratti qabnuun, ija jabinaa fi amanachuudhaan
Waaqatti dhi'aachuu dandeenya. 13 Kanaafuu
sababii ani isiniif dhiphachaa jiruuf jettanii akka
abdii hin kutanne isin kadhadha; dhiphachuun
koo ulfinuma keessan. 14 Sababii kanaaf ani
fuula Abbaa duratti nan jilbeenfadha; 15
maatiin isaa warri samii irraa fi warri lafa irraa
hundinuu maqaa isaanii isa irraa argatu. 16
Inni akkuma badhaadhummaa ulfina isaatti
karaa Hafuura isaatiin namummaa keessan
kan keessaa humnaan akka cimsuuf nan
kadhadha; 17 akka Kiristoosis karaa amantiitiin
garaa keessan keessa jiraatuuf nan kadhadha.
Akka isin hidda gad fageeffattanii jaalalaan

dhaabattaniifis nan kadhadha; 18 isinis jaalalli
Kiristoos hammam akka bal'atu, hammam akka
dheeratu, hammam akka ol fagaatuu fi hammam
akka gad fagaatu qulqulloota hunda wajjin
hubachuudhaaf akka humna qabaattaniif, 19
akka guutama Waaqaa hundaan guutamtaniifis
jaalala Kiristoos kan beekumsaa ol ta'e sana akka
beektaniif nan kadhadha. 20 Waaqa isa humna
isaa kan nu keessatti hojjetu sanaan hamma
nu kadhannu yookaan hamma nu yaadnu
hundumaa olitti akka malee hojjechuu danda'u
sanaaf, 21 waldaa kiristaanaa keessatti, dhaloota
hunda keessattis karaa Kiristoos Yesuusiin bara
baraa hamma bara baraatti ulfinni isaaf haa
ta'u! Ameen. (aiōn g165)

4 Kanaafuu ani kan Gooftaaf jedhee hidhame,
isin waamicha itti waamamtan sanaaf akka
malutti akka jiraattan isin nan kadhadha. 2
Guutumaan guutuutti gad of qabaa; garraamota
ta'aa; obsa qabaadhaa; jaalalaanis wal danda'aa.
3 Hidhaa nagaatiin tokkummaa Hafuuraa eeguuf
carraaqaa. 4 Akkuma yeroo waamamtanitti
gara abdii tokkootti waamamtan sana, dhagna
tokkoo fi Hafuura tokkotu jira; 5 Gooftaa
tokko, amantii tokkoo fi cuuphaa tokkotu
jira; 6 Waaqaa fi Abbaan waan hundaa,
inni waan hundaa ol ta'e, kan waan hunda
keessatti hojjetuu fi kan waan hunda keessa
jiru tokkichatu jira. 7 Garuu akkuma safara
kennaa Kiristoositti tokkoo tokkoo keenyaaf
ayyaanni kennameera. 8 Kanaafuu, "Inni
yommuu ol gubbaa ba'etti, boojuu booji'e;
namootaafis kennaa kenne" jedha. 9 Egaa, "Inni
ol ba'e" jechuun isaa dhidhima lafaatti gad
bu'e jechuu malee maal jechuu isaa ti? 10
Inni gad bu'e sun isuma waan hunda guutuuf
jedhee samiiwwan hundaa olitti ol ba'ee dha. 11
Innis namoota tokko tokko ergamoota, kaan
raajota, kaan lallabdoota wangeelaa, kaan
immoo tiksootaa fi barsiistota taasisee kenne;
12 waan kanas akka dhagni Kiristoos ijaaramuuf
qulqulloota hojii tajaajilaatiif qopheessuuf
jedhee godhe; 13 kunis waan hamma hundi
keenya tokkummaa amantiitii fi tokkummaa
Ilma Waaqaa beekuu bira geenyutti, akka
guddannee sadarkaa guutama Kiristoos bira
ga'uudhaan namoota bilchaatoo taanuuf. 14 Egaa
nu si'achi duraa duubatti dadarbatamaa bubbee
barsiisa gosa hundaatiin, haxxummaa fi jal'ina
marii gowwoomsitootaatiin asii fi achi oofamaa
daa'imman hin taanu. 15 Qooda kanaa jaalalaan
dhugaa dubbachaa gara isa mataa ta'e sanaatti
waan hundaan ni guddanna; innis Kiristoos.
16 Isumaanis kutaaleen dhagnaa guutuun
ribuu walitti isaan qabuun hidhamaniiru;
yommuu kutaaleen dhagnaa sun hundi hojii
isaanii hojjetanittis dhagni sun jaalalaan
guddatee of ijaara. 17 Kanaafuu ani waan
kana isinitti nan hima; maqaa Gooftaatiinis
jabeessee isinitti nan dubbadha; isin si'achi akka
Namoonni Ormaa warri yaadni isaanii faayidaa
hin qabne sun jiraatanitti hin jiraatinaa.
18 Sababii mata jabina isaaniitiinis waan
wallaalummaan isaan keessa jiruuf hubannaan
isaanii dukkaneeffameera; jireenya Waaqaa
keessaas ba'aniiru. 19 Isaanis waan qalbiin isaanii
hadoodeef hamma xuraa'ummaa gosa hundaa
keessa galanitti sassattummaan guutaman. 20
Isin garuu akkasitti Kiristoosin hin barre; 21
isin dhugumaan akkuma dhugaa Yesuus keessa
jiru sanaatti waa'ee Kiristoos dhageessanii
isumaanis barsiifamtaniirtu. 22 Haala jireenya
keessan kan durii, eenyummaa keessan moofaa
hawwii gowwoomsaa isaatiin xuraa'e sana
dhabamsiisaa; 23 hafuura yaada keessaniitiinis
haaromfamaa; 24 namummaa haaraa isa
qajeelummaa fi qulqullina dhugaatiin fakkeenya
Waaqaatiin uumame sana uffadhaa. 25 Kanaafuu
waan nu hundi miseensa walii taaneef tokkoon
tokkoon keessan soba of keessaa baastanii ollaa
keessanitti dhugaa dubbachuu qabdu. 26 "Aaraa
malee cubbuu hin hojjetinaa;" utuma aartanii
jirtaniis aduun hin lixin; 27 diiyaabiloosiifis
carraa hin kenninaa. 28 Namni kanaan dura
hataa ture si'achi hin hatin; qooda kanaa
akka warra rakkatan gargaaruu danda'uuf
harkuma ofii isaatiin waan faayidaa qabu haa
hojjetu. 29 Waan nama ijaaruuf gargaaru,
akkuma barbaachisaa ta'ettis waan warra
dhaggeeffataniif ayyaana kennu malee dubbiin

hamaan tokko iyyuu afaan keessanii hin ba'in.
30 Hafuura Qulqulluu Waaqaa kan guyyaa
furamaatiif ittiin chaappeffamtan sana hin
gaddisiisinaa. 31 Hadhaa'ummaan, dheekkamsii
fi aariin, wacnii fi maqaa nama balleessuun
hundinuu hammina hundumaa wajjin isin
irraa haa fagaatu. 32 Akkuma Waaqni karaa
Kiristoosiin dhiifama isinii godhe sana, isinis
dhiifama walii godhaa; walii na'aa; garaas walii
laafaa.

5 Kanaaf akkuma ijoollee jaallatamootti
fakkeenya Waaqaa duukaa bu'aa; 2 akkuma
Kiristoos nu jaallatee nuufis jedhee akka aarsaa
fi qalma urgaa'uutti Waaqaaf of kenne sana
isinis jaalalaan deddeebi'aa. 3 Garuu waa'een
halalummaa yookaan xuraa'ummaa gosa kamii
iyyuu yookaan waa'een doqnummaa gidduu
keessanitti hin dhaga'amin; wanni akkasii
qulqulloota Waaqaa biratti hin barbaachisuutii.
4 Galateeffachuu malee haasaan qaanii yookaan
dubbiin gowwummaa kan faayidaa hin qabne
yookaan qoosaan namatti hin tolle isin gidduu
hin jiraatin. 5 Halaleen yookaan xuraa'aan
yookaan sassattuun jechuunis kan Waaqa
tolfamaa waaqeffatu mootummaa Kiristoosii
fi kan Waaqaa keessaa akka dhaala tokko
illee hin qabne beekaa. 6 Namni tokko
iyyuu dubbii faayidaa hin qabneen isin
hin gowwoomsin; sababii waan akkanaatiif
dheekkamsi Waaqaa warra hin ajajamnetti
ni dhufaatii. 7 Kanaafuu isin waan isaan
hojjetan keessatti hin hirmaatinaa. 8 Isin dur
dukkana turtaniitii; amma garuu Gooftaadhaan
ifa taataniirtu. Akka ijoollee ifaatti jiraadhaa;
9 iji ifaa gaarummaa, qajeelummaa fi dhugaa
hunda keessatti argamaatii; 10 waan Gooftaa
gammachiisu qoradhaa bira ga'aa. 11 Hojii
dukkanaa kan ija hin qabne saaxilaa malee
irratti hin hirmaatinaa. 12 Waan isaan icciitiin
hojjetan dubbachuun iyyuu qaaniidhaatii.
13 Wanni ifni sun saaxilu hundinuu garuu
ni mul'ata; 14 kanaafis, "Ati yaa isa raftu,
dammaqi; warra du'an keessaas ka'i; Kiristoos
siif ibsaatii" jedhameera. 15 Egaa isin akkamitti
akka jiraattan jabeessaa of eeggadhaa! Akka
ogeeyyiitti jiraadhaa malee akka warra ogeeyyii
hin ta'iniitti hin jiraatinaa; 16 waan guyyoonni
kunneen hamoo ta'aniif baricha furaa. 17
Kanaafuu fedhiin Gooftaa maal akka ta'e
hubadhaa malee gowwaa hin ta'inaa. 18
Daadhii wayiniitiin hin machaa'inaa; kun
jireenya gad dhiisiitti geessaatii. Qooda kanaa
Hafuuraan guutamaa; 19 faarfannaadhaan,
weedduu galataatii fi faarfannaa Hafuuraatiin
wal jalaa qabaa. Garaa keessan keessatti
Gooftaaf faarfadhaatii muuziiqaa dhageessisaa;
20 yeroo hundas waan hundaaf maqaa Gooftaa
keenya Yesuus Kiristoosiin Waaqa Abbaa
galateeffadhaa. 21 Sodaa Kiristoosiif qabdaniin
waliif ajajamaa. 22 Yaa niitota, akkuma Gooftaaf
ajajamtanitti dhirsoota keessaniif ajajamaa.
23 Akkuma Kiristoos waldaa kiristaanaatiif
mataa ta'e sana dhirsi niitiif mataadhaatii;
Kiristoos Fayyisaa waldaa kiristaanaa ti;
waldaan kiristaanaa immoo dhagna isaa ti. 24
Egaa akkuma waldaan kiristaanaa Kiristoosiif
ajajamtu, niitonnis waan hundaan dhirsoota
isaaniitiif haa ajajaman. 25 Yaa dhirsoota,
akkuma Kiristoos waldaa kiristaanaa jaallatee
isheef of kenne sana isinis niitota keessan
jaalladhaa; 26 innis karaa dubbii isaatiin
bishaaniin ishee dhiqee qulleessee akka isheen
qulqulluu taatuuf, 27 waldaa kiristaanaa ulfina
qabeettii, mudaa yookaan suntuura yookaan
waan akkanaa tokko illee hin qabnee garuu
qulqullooftuu mudaa hin qabne godhee ofitti
ishee dhi'eessuuf waan kana godhe. 28 Akkasuma
immoo dhirsoonni niitota isaanii akkuma
dhagna ofii isaaniitti jaallachuu qabu. Namni
niitii ofii jaallatu of jaallata. 29 Akkuma Kiristoos
waldaa kiristaanaatiif godhu sana namni kam
iyyuu foon ofii ni soora; ni kunuunsas malee
foon ofii hin jibbu; 30 nu kutaalee dhagna
isaatii. 31 "Sababii kanaaf namni abbaa fi haadha
isaa dhiisee niitii isaatti ni maxxana; lamaan
isaanii iyyuu foon tokko ni ta'u." 32 Kun icciitii
guddaa dha; ani garuu waa'ee Kiristoosii fi
waa'ee waldaa kiristaanaa dubbadha. 33 Ta'us
isin keessaa tokkoon tokkoon namaa akkuma of

jaallatutti niitii ofii haa jaallatu; niitiinis dhirsa
ofii haa kabajju.

6 Yaa ijoolle, Gooftaaf jedhaatii abbootii
fi haadhota keessaniif ajajamaa; kun
qajeelaadhaatii. 2 Ajajni jalqabaa kan waadaa
qabu, “Abbaa keetii fi haadha keetiif ulfina
kenni” jedha; 3 kunis, “Akka sitti toluu fi
akka lafa irra bara dheeraa jiraattuuf.” 4 Yaa
abbootii, isinis ijoollee keessan barsiisaa fi gorsa
Gooftaatiin guddisaa malee hin aarsinaa. 5
Yaa garboota, akkuma Kiristoosiif ajajamtanitti
kabajaa fi sodaadhaan, garaa qulqulluunis
gooftota keessan warra addunyaa kanaatiif
ajajamaa. 6 Yeroo iji isaanii isin argutti isaan
biratti fudhatama argachuu qofaaf utuu hin
ta’in garaa guutuun fedhii Waaqaa raawwachaa
akka garboota Kiristoositti isaaniif ajajamaa.
7 Akka waan nama tajaajiltaniitti utuu hin
ta’in akka waan Gooftaa tajaajiltaniitti garaa
guutuun hojjedhaa; 8 sababiin isaas isin akka
Gooftaan tokkoo tokkoo namaatiif garbas ta’u
yookaan birmaduu, waan gaarii inni hojjetu
kamiif iyyuu gatii kennu ni beektu. 9 Yaa
gooftota, isinis garboota keessaniif akkasuma
godhaa. Isin akka inni isaanii fi isiniif Gooftaa
ta’e sun samii irra jiruu fi akka nama wal
caalchisuunis isa bira hin jirre waan beektaniif
isaan hin doorsisinaa. 10 Kanaa achi Gooftaa fi
humna isaa jabaa sanaan cimaa. 11 Haxxummaa
diiyaabiloosiin akka mormuu dandeessaniif
mi’a lolaa kan Waaqaa guutuu hidhadhaa.
12 Wal’aansoon keenya bulchitoota wajjin,
abbootii taayitaa wajjin, humnoota addunyaa
dukkanaa kanaa fi humnoota hafuura hamaa
iddoo samii keessa jiruu wajjin malee foonii fi
dhiiga wajjin mitii. (aiōn g165) 13 Kanaafuu akka
yommuu guyyaan hamaan sun dhufutti obsaan
dhaabachuu dandeessaniif, waan kana hunda
gochuunis akka jabaattanii dhaabattaniif mi’a
lolaa kan Waaqaa guutuu hidhadhaa. 14 Egaa
mudhii keessan dhugaan hidhadhaatii, qomee
sibiilaa kan qajeelummaas uffadhaatii jabaadhaa
dhaabadhaa; 15 qophaa’ummaa wangeela nagaa
akka kopheetti miilla keessanitti kaa’adhaa
dhaabadhaa. 16 Kana hundumaa irrattis
gaachana amantii kan xiyya boba’aa hamaa
sanaa hunda ittiin dhaamsuu dandeessan
qabadhaa. 17 Qoobii sibiilaa kan fayyinaa
kaa’adhaa; goraadee Hafuuraas qabadhaa;
innis dubbii Waaqaa ti. 18 Kadhannaa fi
waammata gosa hundaa keessatti yeroo hunda
Hafuuraan kadhadhaa. Kanas yaadatti qabachaa
yeroo hunda dammaqaatii qulqulloota hundaaf
jabaadhaa kadhadhaa. 19 Yommuun afaan
saaqqadhu hunda ija jabinaan icciitii wangeelaa
akkan beeksisuuf dubbiin akka naa kennamu
anaafis kadhadhaa; 20 wangeelli kunis isuma ani
isaaf jedhee ergamaa ta’ee foncaan hidhamee
dha. Isinis akka ani akkuma narraa eegamutti
sodaa malee isa lallabuu danda’uuf naa
kadhadhaa. 21 Xikiqoos obboleessi jaallatamaan,
Gooftaattis tajaajilaan amanamaan haala ani
keessa jiruu fi maal akka ani hojjechaa jiru akka
beektaniif waan hundumaa isinitti hima. 22
Anis akka isin haala nu keessa jirru beektanii fi
akka inni isin jajjabeessuuf, waanuma kanaaf
jedhee ani gara keessanitti isa ergeera. 23 Waaqa
Abbaa fi Yesuus Kiristoos Gooftaa irraa nagaan,
jaalallis amantii wajjin obboloota hundaaf haa
ta’u. 24 Warra jaalala hin badneen Gooftaa
keenya Yesuus Kiristoosin jaallatan hundaaf
ayyaanni haa ta’u.

Fiiliphisiyuus

1 Phaawulosii fi Xiimotewos tajaajiltoota
Kiristoos Yesuus irraa,
2 Abbaa keenya
Waaqaa fi Yesuus Kiristoos Gooftaa biraa
ayyaannii fi nagaan isiniif haa ta'u.
3 Ani
yeroo isin yaadadhu hunda Waaqa koo nan
galateeffadha. 4 Ani kadhannaa hunda keessaniif
kadhadhu keessatti yeroo hunda gammachuun
nan kadhadha;
5 isin guyyaa jalqabaatii
hamma ammaatti wangeela lallabuu keessatti
hirmaattaniirtuutii;
6 inni hojii gaarii isin
keessatti jalqabe sun hamma guyyaa Kiristoos
Yesuusitti akka raawwatu nan amana.
7 Waan
isin garaa koo keessa jirtaniif ani waa'ee hunda
keessanii akkanatti yaaduun koo anaaf sirrii
dha; hidhamuu koo keessattis ta'u yookaan
wangeelaaf falmuu kootii fi akka wangeelli
cimee dhaabatu gochuu koo keessatti hundi
keessan na wajjin ayyaana Waaqaa keessatti
hirmaatuutii.
8 Akka ani jaalala Kiristoos
Yesuusiin hammam hunda keessan yaadu
Waaqayyo dhuga baatu koo ti.
9 Kadhannaan
koo kanaa dha: kunis akka jaalalli keessan
beekumsaa fi hubannaa hundaan ittuma fufee
baay'atu,
10 akka isin isa waan hundumaa caalu
addaan baaftanii beekuu dandeessanii fi akka
isin hamma guyyaa Kiristoosittis qulqullootaa fi
warra mudaa hin qabne taataniif,
11 akka ulfinaa
fi galata Waaqaatiifis iji qajeelinaa kan karaa
Yesuus Kiristoosiin argamuun guutamtaniif.
12
Yaa obboloota, wanti narra ga'e kun dhugumaan
wangeela babal'isuuf gargaaruu isaa akka
beektan nan barbaada.
13 Kanaanis Kiristoosiif
jedhee hidhamuun koo guutummaa masaraatii
fi namoota kaan hunda biratti beekameera.
14 Sababii ani hidhameefis obboloota keessaa
garri caalaan Gooftaa amanatanii, dubbii
Waaqaa sodaa malee dubbachuuf ija jabina
guddaa argataniiru.
15 Namoonni tokko tokko
dhugumaan weennoo fi morkiidhaan Kiristoosin
lallabu; warri kaan garuu yaada gaariidhaan
lallabu.
16 Warri yaada gaariidhaan lallaban
kunneen, akka ani wangeelaaf falmuuf jedhee
as kaa'ame beekanii jaalalaan lallabu.
17
Warri weennoo fi morkiidhaan lallaban immoo
utuu garaa qulqulluun hin ta'in, mana hidhaa
keessatti rakkina natti cimsuuf jedhanii fedhii
ofittummaatiin Kiristoosin lallabu.
18 Yoos
wanni kun maal qaba ree? Wanni barbaachisaan
fakkeessuunis ta'u yookaan dhugaan karaa
kam iyyuu Kiristoos lallabamuu isaa ti. Sababii
kanaaf ani akka malee nan gammada. Eeyyee
ani ittuma fufee nan gammada;
19 akka wanni
narra ga'e kun karaa kadhannaa keessaniitii fi
karaa gargaarsa Hafuura Yesuus Kiristoosiin
gara furamaatti naa geeddaramu nan beekaatii.
20 Ani akkuma yeroo kaanii ammas jireenyaanis
ta'u yookaan du'aan ija jabinaan dubbachuun
koo akka Kiristoos dhagna koo keessatti ulfina
argatuuf malee karaa kamiin iyyuu akka hin
qaanofneef baay'isee nan hawwa; nan abdadhas.
21 Anaaf jiraachuun Kiristoos; du'uunis bu'aa
dha.
22 Ani yoo fooniin jiraadhe kun anaaf
hojii bu'a qabeessa; garuu maalan filadha?
Ani hin beeku!
23 Ani yaada kana lamaan
gidduutti rarra'eera; ani deemee Kiristoos wajjin
jiraachuu nan hawwa; kun waan hunda caalaatii;
24 isiniif garuu fooniin turuun koo caalaa
barbaachisaa dha.
25 Anis kana amanadhee
akka isin amantiin guddattanii fi akka isin
gammaddaniif hunda keessan bira akka turu,
isin wajjinis akka jiraadhun beeka.
26 Kunis ani
ammas isin biratti argamuu kootiin of jajuun
isin Kiristoos Yesuusitti qabdan sababii kootiin
akka baay'atuuf.
27 Waan fedhe iyyuu ta'u
akka wangeela Kiristoosiif malutti jiraadhaa.
Yoos ani dhufee isin arguunis ta'u yookaan
fagoo taa'ee waa'ee keessan dhaga'uu qofaan,
akka isin amantii wangeelaatiif jettanii akkuma
nama tokkootti tattaaffachuun hafuura tokkoon
jabaattanii dhaabattan nan beeka.
28 Isin
waanuma tokkoon illee mormitoota keessaniin
hin raafaminaa. Kun isaaniif mallattoo badiisaa
ti; isiniif immoo mallattoo fayyinaa ti; kunis hojii
Waaqaa ti.
29 Isin akka Kiristoositti amantan qofa
utuu hin ta'in akka isaaf jettanii dhiphattaniifis
kun isaaf jechaa isinii kennameeraatii;
30 kunis
wal'aansoo ani keessa ture isa argitan sanaa fi

isa ani amma iyyuu keessa jiru kan dhageessan
kana keessa darbuutti waan jirtaniifii dha.

2 Kanaafuu gorsa Kiristoosiin qabdan kam
iyyuu taanaan, jaalalaan wal jajjabeessuu
kam iyyuu taanaan, tokkummaa Hafuuraa kam
iyyuu taanaan, araaraa fi gara laafina kam
iyyuu taanaan, **2** gammachuu koo naa guutaa;
yaadaan tokko ta'aa; jaalala tokko qabaadhaa;
hafuuraa fi kaayyoon tokko ta'aa. **3** Isin gad
of qabuudhaan akka waan warri kaan isin
caalaniitti ilaalaa malee fedhii ofittummaatiin
yookaan of tuulummaatiin waanuma tokko illee
hin hojjetinaa. **4** Tokkoon tokkoon keessan waan
warra kaaniifis ta'u malee waan isin qofaaf ta'u
hin ilaalinaa. **5** Yaadni Kiristoos Yesuus keessa
ture sun, isin keessas haa jiraatu. **6** Inni utuma
bifa Waaqaatiin jiruu, wal qixxummaa Waaqa
wajjin qabu akka waan irraa fudhatameetti hin
lakkoofne; **7** qooda kanaa inni bifa garbaa uffatee
fakkaattii namaa fudhachuudhaan duwwaa of
godhe. **8** Bifa namaa uffatee argamuudhaanis,
gad of deebise; du'aaf jechuunis du'a fannoo
irraatiif iyyuu ni ajajame! **9** Kanaafuu Waaqni
akka malee ol isa qabe; maqaa maqaa hunda
caalus isaaf kenne. **10** Kunis akka jilbi hundinuu
samii fi lafa irratti, lafa jalattis, maqaa Yesuusiif
jilbeenfatuuf. **11** Akka arrabni hundinuus ulfina
Waaqa Abbaatiif jedhee Yesuus Kiristoos Gooftaa
ta'uu isaa dhugaa ba'uuf. **12** Kanaafuu yaa
jaallatamoo, akkuma yeroo hunda ajajamtan
sana, yeroo ani isin bira jiru qofa utuu hin
ta'in amma yeroo ani isin bira hin jirretti
caalchisaatii sodaa fi hollannaan fayyina keessan
fiixaan baasuuf itti fufaa; **13** akkuma kaayyoo
isaa gaarii sanaatti fedhuu fi hojjechuu isin
keessatti kan raawwatu Waaqaatii. **14** Waan
hunda guungummii fi falmii malee hojjedhaa;
15 kunis akka isin dhaloota micciiramaa fi
jal'aa kana gidduutti akkuma ifaa addunyaa
keessatti ibsitaniif, akka warra mudaa hin
qabnee fi qulqullaa'oo, ijoollee Waaqaa warra
yakka hin qabnes taataniif, **16** yoo isin dubbii
jireenyaa jabeessitanii qabattan ani akkasumaan
akka hin fiigin yookaan akkasumaan akka
hin dadhabin guyyaa Kiristoositti of jajuu
nan danda'a. **17** Ani utuu aarsaa fi tajaajila
amantii keessanii irratti akka dhibaayyuutti
dhangalaafamee iyyuu nan gammada; hunda
keessan wajjinis nan gammada. **18** Kanaafuu
isinis na wajjin gammaduu fi ililchuu qabdu. **19**
Ani oduu waa'ee keessanii dhaga'ee gammaduuf,
akka ani dafee Xiimotewosin gara keessanitti
erguu danda'u Gooftaa Yesuusin nan abdadha.
20 Ani nama biraa kan akka isaa waa'ee
keessan garaa qulqulluun yaadu tokko illee
hin qabu. **21** Sababiin isaas warri kaan hundi
utuu fedhii Yesuus Kiristoosiif hin ta'in fedhii
mataa isaaniitiif yaaduutii. **22** Xiimotewos
garuu akkuma ilmi abbaa isaa tajaajilutti hojii
wangeelaa keessatti na wajjin tajaajiluu isaa
akka of mirkaneesse isinuu beektu. **23** Kanaaf
ani akkuma haala koo hubadheen isa erguuf nan
abdadha. **24** Ani mataan koo iyyuu dafee dhufuuf
Gooftaa nan amanadha. **25** Ani garuu obboleessa
koo Ephafroodiixuu hojjetaa hidhata koo ta'ee fi
loltuu hidhata koo ta'e, ergamaa keessan kan isin
akka inni waan na barbaachisuun na tajaajiluuf
ergitan sana deebisee gara keessan erguun
barbaachisaa natti fakkaata. **26** Inni hunda
keessan yaadaatii; isin akka inni dhukkubsatee
ture waan dhageessaniifis dhiphachaa jira. **27**
Inni dhugumaan dhukkubsatee du'uu ga'ee
ture. Waaqni garuu isa maareera; utuu isa qofa
hin ta'in akka gaddi gadda irratti natti hin
dabalamneef anas baraareera. **28** Kanaafuu
isin akka yommuu lammata isa argitanitti
gammaddanii fi akka yaaddoon koos naa
salphatuuf dafee gara keessanitti isa erguu
guddaa nan hawwa. **29** Isinis Gooftaadhaan
gammachuu guddaan isa simadhaa; namoota
akkasiis kabajaa; **30** inni gargaarsa isin naa
kennuu hin danda'in naa kennuuf, jireenya isaa
illee dabarsee kennuun, hojii Kiristoosiif jedhee
du'uu iyyuu ga'ee tureetii.

3 Dhuma irrattis yaa obboloota ko, Gooftaatti
gammadaa! Ani waanuma kanaan duraa irra
deebi'ee isinii barreessuun na hin dhibu; kun
isiniif eegumsa. **2** Saroota irraa of eeggadhaa;
namoota hammina hojjetan irraa of eeggadhaa;
dhagna qabaa sobaa irraas of eeggadhaa. **3**

Sababiin isaa nu warri Hafuura Waaqaatiin waaqeffannu, warri Kiristoos Yesuusiin of jajnuu fi warri foon hin amananne dhagna qabanneerraatii; 4 ta'us ani mataan koo amanachuu akkanaatiif sababii qaba. Namni biraa kam iyyuu foon amanachuuf waan sababii qabu yoo of se'e, ani immoo isa caalaa qaba: 5 Ani dhaladhee guyyaa saddeettaffaattin dhagna qabadhe; sanyii Israa'el keessaas gosa Beniyaam irraa dhaladhe; warra Ibrootaa keessaas Ibricha tokkoo dha; akka seeraattis ani Fariisota keessaa tokko dha; 6 waa'ee hinaaffaa, ani waldaa kiristaanaa ari'achaan ture; waa'ee qajeelummaa seera eeguun argamuus ani mudaa hin qabu ture. 7 Garuu waan na fayyadaa ture amma Kiristoosiif jedhee akka waan gatii hin qabneetti nan ilaala. 8 Dhugumaanuu sababii Gooftaa koo Kiristoos Yesuus isa waan hundumaa caalu sana beekuutiif ani waan hundumaa akka waan gatii hin qabneetti nan ilaala. Ani isaaf jedhee waan hundumaa dhabeera; Kiristoosin argachuufis waan hundumaa akka kosiitti nan ilaala; 9 kunis qajeelummaa mataa koo kan seera eeguun argamu utuu hin ta'in qajeelummaa Kiristoositti amanuun argamu jechuunis akka ani qajeelummaa Waaqa biraa amantiidhaan dhufu qabaadhee isa keessa jiraadhuuf. 10 Ani Kiristoosii fi humna du'aa ka'uu isaa beekuu, dhiphina isaa keessatti hirmaachuu fi du'a isaatiinis isa fakkaachuu nan barbaada; 11 akkasiinis ani du'aa ka'uu warra du'anii argachuu nan danda'a. 12 Kiristoos Yesuus waan kan ofii isaa na godhateef anis waan kana harkatti galfachuuf nan fiiga jechuudha malee waan kana hunda argadheera yookaan nama hir'ina hin qabne ta'eera jechuu miti. 13 Yaa obboloota, ani akka waan harkatti isa galfadheetti hin ilaalu. Waan tokko garuu nan godha: Waan na duuba jiru irraanfadhee gara waan fuula koo dura jiruutti nan hiixadha; 14 badhaasa Waaqni Kiristoos Yesuusiin ol samiitti itti na waame sana argachuuf gara kaayyoo sanaatti nan fiiga. 15 Nu warri bilchaatoon hundinuu waan akkanaa haa yaadnu. Yoo waan tokko tokko irratti yaada garaa garaa qabaattan garuu kanas Waaqni isinii ibsa. 16 Ta'us waanuma kanaan dura irra geenye sanaan haa jiraannu. 17 Yaa obboloota, fakkeenya koo duukaa bu'uudhaan warra kaaniin tokko ta'aa; warra fakkeenya nu isinii kennineen jiraatanis hubadhaa. 18 Akkuma ani yeroo hedduu isinitti himee fi akkuma ani amma illee imimmaaniin iyyuu isinitti himu, namoonni baay'een diinota fannoo Kiristoos ta'anii jiraatuutii. 19 Dhumni isaanii badiisa; Waaqni isaanii garaa isaanii ti; ulfinni isaanii salphina isaaniitiin. Yaadni isaaniis waanuma lafaa irratti hundeeffama. 20 Nu garuu biyyi keenya samii irra. Fayyisaa achii dhufu, Gooftaa Yesuus Kiristoos eegganna; 21 innis humna waan hunda of jala galfachuu isa dandeessisu sanaan akka dhagni keenya inni dadhabaan dhagna isaa ulfina qabeessa sana fakkaatuuf dhagna keenya ni geeddara.

4 Kanaafuu yaa obboloota ko, isin warri ani jaalladhuu fi warri ani yaadu, warri gammachuu kootii fi gonfoo koos taatan, yaa michoota ko, akkanatti Gooftaatti jabaadhaa dhaabadhaa! 2 Ani akka isaan Gooftaadhaan yaada tokko qabaataniif Ewoodiyaanin nan kadhadha; Sinxiikeenis nan kadhadha. 3 Yaa hidhata dhugaa, dubartoonni kunneen Qaleeminxoosii fi warra na wajjin hojjetan kanneen maqaan isaanii kitaaba jireenyaa keessatti barreeffame kaan wajjin waan hojii wangeelaa keessatti na wajjin dadhabaniif akka ati isaan gargaartuuf sin kadhadha. 4 Isin yeroo hunda Gooftaatti gammadaa. Ammas ani irra deebi'ee nan jedha, gammadaa! 5 Garraamummaan keessan nama hundumaa biratti haa beekamu. Gooftaan dhi'oo jira. 6 Waan hundumaa keessatti Waaqa kadhachuu fi waammataan, galata wajjinis gaaffii keessan Waaqatti dhi'eeffadhaa malee waan tokko illee hin yaadda'inaa. 7 Nagaan Waaqaa kan hubannaa hundaa ol ta'e sun karaa Kiristoos Yesuusiin qalbii fi yaada keessan ni eega. 8 Dhuma irrattis yaa obboloota, wanni dhugaa ta'e kam iyyuu, wanni ulfina qabeessa ta'e kam iyyuu, wanni qajeelaa ta'e kam iyyuu, wanni

qulqulluu ta'e kam iyyuu, wanni jaallatamaa
ta'e kam iyyuu, wanni gurra namaatti tolu kam
iyyuu, wanni gaarii ta'e yookaan galateeffamaa
ta'e kam iyyuu yoo jiraate isin waan akkanaa
yaadaa. 9 Isin waan narraa barattan yookaan
narraa argattan yookaan narraa dhageessan
yookaan narratti argitan hunda isinis akkasuma
godhaa. Waaqni nagaa isin wajjin ni ta'a.
10 Sababii isin dhuma irratti deebitanii naa
yaaduu jalqabdaniif ani Gooftaatti baay'ee
nan gammada. Dhugumaanuu carraa ittiin
argisiiftan dhabdaniiti malee isin durumaanuu
naa yaadaa turtan. 11 Ani waan waa dhabeef
akkana jechaa hin jiru; haala kam iyyuu
keessatti na ga'a jechuu baradheeraatii. 12
Ani dhabuun maal akka ta'e beeka; baay'ee
qabaachuunis maal akka ta'e nan beeka.
Haala kam iyyuu keessatti, waan hunda
keessattis icciitii quufuutii fi beela'uu, baay'ee
qabaachuutii fi dhabuu baradheera. 13 Ani isa
humna naa kennu sanaan waan hunda gochuu
nan danda'a. 14 Haa ta'uu malee rakkina koo
keessatti hirmaachuun keessan waan gaarii
gochuu keessan ture. 15 Kana malees isin
warri Fiiliphisiyuus akkuma beektan, jalqabatti
yeroo ani wangeela isinitti lallabetti, yeroo
ani Maqedooniyaadhaa ka'etti isin qofa malee
waldaan kiristaanaa tokko iyyuu waa'ee kennuu
fi fudhachuu keessatti na wajjin hin hirmaanne.
16 Yeroo ani Tasaloniiqee turetti illee yommuu
ani rakkadhetti isin yeroo tokkoo ol gargaarsa
naaf ergitaniituutii. 17 Kunis akka bu'aan isiniif
baay'atu barbaadeen malee ani kennaa keessan
barbaadee miti. 18 Ani kaffaltii guutuu argadhee
caalaa iyyuu qabaadheera; kennaa isin ergitanis
Ephafroodiixuu harkaa fudhadhee hamma na
ga'u argadheera. Kunis kennaa urgaa'aa fi
qalma fudhatamaa Waaqa gammachiisuu dha.
19 Waaqni koos akkuma badhaadhummaa isaa
ulfina qabeessa sanaatti waan isin barbaachisu
hunda Kiristoos Yesuusiin isiniif guuta. 20 Waaqa
keenyaa fi Abbaa keenyaaf bara baraa hamma
bara baraatti ulfinni haa ta'u. Ameen. (aiōn
g165) 21 Kiristoos Yesuusiin qulqulloota hundatti
nagaa naa himaa. Obboloonni na wajjin jiranis
nagaa isinii dhaamu. 22 Qulqulloonni hundinuu,
keessumattuu warri mana Qeesaarii jiraatan
nagaa isinii dhaamu. 23 Ayyaanni Gooftaa
keenya Yesuus Kiristoos hafuura keessan wajjin
haa ta'u. Ameen.

Qolosaayis

1 Phaawulos isa fedhii Waaqaatiin ergamaa
Kiristoos Yesuus ta'ee fi obboleessa keenya
Xiimotewos irraa, 2 Gara qulqulloota,
obboloota Kiristoosiin amanamoo ta'an kanneen
Qolosaayis jiraataniitti: 3 Nu yommuu isiniif
kadhannutti Waaqa, Abbaa Gooftaa keenya
Yesuus Kiristoos yeroo hunda ni galateeffanna;
4 amantii isin Kiristoos Yesuusitti qabdanii fi
jaalala isin qulqulloota hundaaf qabdan sana
dhageenyeerraatii; 5 kunis sababii abdii samii
keessatti isinii kuufame sanaatiif; isin waa'ee
abdii kanaa duraanuu dubbii dhugaa, wangeela
keessatti dhageessaniirtu; 6 wangeelli kunis
isin bira ga'eera. Wangeelli kunis gaafa isin
isa dhageessanii dhugumaan ayyaana Waaqaa
hubattanii jalqabee akkuma isin gidduutti
hojjechaa ture sana addunyaa guutuu keessattis
ija naqachaa fi guddachaa jira. 7 Kanas
tajaajilaa jaallatamaa hidhata keenya ta'e
Ephaafiraa irraa barattaniirtu; innis Kiristoosiif
tajaajilaa amanamaa ta'ee iddoo keenya kan
bu'ee dha; 8 inni waa'ee jaalala keessan kan
Hafuurri isinii kenne sanaas nutti himeera.
9 Sababii kanaaf nu gaafa waa'ee keessan
dhageenyee jalqabnee isinii kadhachuu fi akka
Waaqni karaa ogummaatii fi hubannaa hafuuraa
hundaan beekumsa fedhii isaatiin isin guutu
kadhachuu hin dhiifne. 10 Kunis akka isin
hojii gaarii hundaan ija naqachaa, Waaqa
beekuudhaanis guddachaa, jireenya Gooftaaf
maluu fi kan karaa hundaan isa gammachiisu
jiraattaniif; 11 isinis jajjabinaa fi obsa guddaa
akka qabaattaniif, akkuma aangoo isaa ulfina
qabeessa sanaatti humna hundaan jabaachaa,
gammadaas 12 Waaqa Abbaa kan akka isin
mootummaa ifaa keessatti qulqulloota wajjin
dhaala keessatti hirmaattan isin dandeessise
sana galateeffadhaa. 13 Inni taayitaa dukkanaa
jalaa nu baasee gara mootummaa Ilma
inni jaallatuutti nu dabarseeraatii; 14 nus
isumaan furama, jechuunis dhiifama cubbuu
arganneerra. 15 Inni fakkaattii Waaqa hin
mul'anne sanaa ti; uumama hundaafis hangafa.
16 Wanni hundinuu isumaan uumameetii: Wanni
samii keessaa fi lafa irraa, wanni mul'atuu fi hin
mul'anne, teessoowwan yookaan humnoonni
yookaan bulchitoonni yookaan taayitaawwan,
wanni hundinuu isumaan, isumaaf uumaman.
17 Inni waan hunda dura jira; wanni hundinuu
isumaan wal qabatee dhaabata. 18 Inni
mataa dhagna isaa, mataa waldaa kiristaanaa
ti; waan hunda irratti ol aantummaa akka
qabaatuufis inni kan jalqabaa ti; warra du'an
keessaa kaafamuudhaanis hangafa. 19 Waaqni
guutummaan isaa hundi isa keessa jiraachuu
isaatti gammadeeraatii; 20 dhiiga isaa kan
fannoo irratti dhangala'e sanaanis nagaa
buusuudhaan waan lafa irra jiru yookaan waan
samii keessa jiru hunda karaa isaatiin ofitti
araarseeraatii. 21 Isinis dur amala keessan
hamaa sanaan Waaqatti orma taatanii yaada
keessaniinis diinota turtan. 22 Amma garuu
qulqulloota mudaa hin qabnee fi warra hir'ina
hin qabne godhee fuula isaa duratti isin
dhi'eessuuf dhagna foon Kiristoosiin, karaa
du'a isaatiin isin araarseera; 23 kunis yoo isin
amantii keessaniin itti fuftan, yoo jabaattanii
dhaabattanii fi yoo isin abdii wangeelaa irraa
hin sochoone ta'a. Wangeelli kunis isuma isin
dhageessanii fi isuma samii gaditti uumama
hundatti lallabamee dha; ani Phaawulosis
wangeeluma kanaaf tajaajilaa ta'eera. 24
Ani amma isiniif dhiphachuu kootti nan
gammada; waan dhiphina Kiristoos dhagna
isaatiif jechuunis waldaa kiristaanaatiif jedhee
dhiphate sana keessaa hir'ates ani foon kootiin
nan guuta. 25 Ergama Waaqni natti kenneen
ani akka dubbii Waaqaa guutummaatti isinii
dhi'eessuuf tajaajilaa waldaa kiristaanaa ta'eera;
26 dubbiin kunis icciitii barootaa fi dhaloota
jalaa dhokfamee turee dha; amma garuu
qulqulloota isaatti mul'ifameera. (aiōn g165) 27
Waaqni badhaadhummaan ulfina icciitii kanaa
hammam guddaa akka ta'e Namoota Ormaa
gidduutti qulqulloota isaatti beeksisuu filateera;
icciitiin kunis Kiristoos, abdii ulfinaa isa isin
keessa jiruu dha. 28 Nus isuma lallabna; nama
hunda kan guutumaan guutuutti Kiristoositti

bilchaataa ta'e akka dhi'eessinuuf, tokkoo
tokkoo namaa ogummaa hundaan gorsaa
barsiisna. 29 Kanaafuu ani akkuma hojii humna
isaa kan ciminaan na keessatti hojjetu sanaatti
carraaqaa nan dhimma.

2 Akka ani isiniif, warra Lodooqiyaa jiranii
fi warra fooniin fuula koo hin argin
hundaafis jedhee hammam carraaqaa jiru
isin akka beektan nan barbaada. 2
Kunis akka isaan jaalalaan tokko ta'anii
garaan isaanii jajjabeeffamuuf, akka isaan
badhaadhummaa hubannaa guutuu qabaatanii
icciitii Waaqaa jechuunis Kiristoosin beekaniif;
3 badhaadhummaan ogummaa fi beekumsaa
hundinuus isuma keessa dhokfameera. 4 Anis
akka namni tokko iyyuu afaan tolee isin hin
gowwoomsineef waan kana isinittin hima. 5 Ani
yoon fooniin isin irraa fagaadhe illee hafuuraan
isin wajjin waanan jiruuf, isin hammam
naamusa qabeeyyii akka taatanii fi amantiin
isin Kiristoositti qabdanis hammam cimaa akka
ta'e arguu kootiif nan gammada. 6 Yoos akkuma
Kiristoos Yesuus Goofticha fudhattanitti isatti
jiraadhaa; 7 akkuma barattan sanatti hidda
keessan isa keessatti gad fageeffadhaatii isa
irratti ijaaramaa; amantiittis jabaadhaa; galata
guutee dhangala'us dhi'eessaa. 8 Eenyu iyyuu
barsiisa waa'ee Kiristoos irratti hundeeffameen
utuu hin ta'in falaasama faayidaa hin qabnee fi
gowwoomsaa, kan bartee namaatii fi qajeelfama
addunyaa kanaa irratti hundeeffameen akka
isin hin boojine of eeggadhaa. 9 Guutummaan
Waaqummaa hundinuu fooniin Kiristoos keessa
jiraataatii; 10 isinis Kiristoos isa humnaa
fi taayitaa hunda irratti mataa ta'e sanaan
guutamtaniirtu. 11 Isumaanis foon cubbamaa
ta'e sana of irraa gattanii dhagna qabattaniirtu;
dhagna qabaan kunis dhagna qabaa harka
namaatiin ta'e utuu hin ta'in kan Kiristoosiin
ta'ee dha; 12 isinis cuuphaadhaan isa wajjin
awwaalamtanii humna Waaqaa kan Kiristoosin
warra du'an keessaa isa kaasetti amanuu
keessaniin cuuphaadhuma sanaan isa wajjin
kaafamtaniirtu. 13 Yeroo isin cubbuu keessanii
fi foon keessan kan dhagna hin qabamin
sanaan duutanii turtanitti Waaqni Kiristoos
wajjin jiraattota isin taasise. Cubbuu keenya
hundas nuu dhiise; 14 innis himata idaa
keenya kan seeraa kan nuun mormuu fi
nutti muru sana haqee mismaaraan fannootti
diree dhabamsiise. 15 Innis humnootaa fi
taayitaawwan fannoodhaan mo'ate hidhannoo
hiikkachiisuudhaan ifa baasee uummatatti
isaan argisiise. 16 Kanaafuu eenyu iyyuu waan
nyaattanii fi waan dhugdaniin yookaan waa'ee
ayyaanaatiin yookaan waa'ee Baatii Haaraatiin
yookaan waa'ee Sanbataatiin isinitti hin murin.
17 Isaan kunneen gaaddidduu waan dhufuuf
jiruu ti; dhugaan isaa garuu Kiristoos keessa
jira. 18 Namni sobee gad of qabuu fi ergamoota
waaqeffachuu jaallatu kam iyyuu badhaasa
isin hin dhabsiisin. Namni akkasii waan arge
hunda baay'isee odeessa; sababii malee yaada
foon isaatiin of tuula. 19 Innis mataa isa
dhagni guutuun ittiin soorame, hiddaa fi ribuu
isaatiinis walitti hidhamee guddina Waaqni
kennuufiin guddatu sana irraa citeera. 20
Isin erga Kiristoos wajjin qajeelfama hundee
kan addunyaa kanaatiif duutanii maaliif akka
waan amma iyyuu kan addunyaa taataniitti
sirna isaatiif bultu ree? 21 Innis, "Harkaan
hin qabatin! Hin dhandhamin! Hin tuqin!"
jedha. 22 Isaanis waan ajajaa fi barsiisa
namaa irratti hundeeffamaniif yeroo hojii irra
oolanitti baduuf murteeffamaniiru. 23 Sirni
kunis dhugumaan of dirqisiisuun waaqeffachuu
isaanii, gad of qabuu sobaatii fi foon isaanii
miidhuu isaaniitiin bifa ogummaa qaba; hawwii
foonii dhowwuuf garuu faayidaa tokko illee hin
qabu.

3 Egaa isin erga Kiristoos wajjin kaafamtanii
waan ol gubbaa, mirga Waaqaa iddoo
Kiristoos taa'u sana jiru barbaadaa. 2 Waan
ol gubbaa yaadaa malee waan lafa irraa hin
yaadinaa. 3 Duutaniirtuutii; jireenyi keessanis
Kiristoos wajjin Waaqa keessa dhokfameera. 4
Yommuu Kiristoos inni jireenya keessan ta'e
sun mul'atutti isinis isa wajjin ulfinaan ni
mul'attu. 5 Kanaaf hawwii addunyaa isa isin
keessatti hojjechaa jiru hundumaa ajjeesaa;

kunis halalummaa, xuraa'ummaa, dharraa
foonii, hawwii hamaa fi sassattummaa isa
waaqa tolfamaa waaqeffachuu ta'e sanaa dha.
6 Sababii kanaafis dheekkamsi Waaqaa warra
hin ajajamnetti ni dhufa. 7 Isinis jireenya
dur jiraattan keessatti karuma akkasii irra
deddeebi'aa turtan. 8 Amma garuu waan akkasii
hunda: aarii, dheekkamsa, hamminaa fi maqaa
nama balleessuu of irraa fageessaa; dubbiin
gadheenis afaan keessanii hin ba'in. 9 Wal hin
sobinaa; isin eenyummaa keessan isa moofaa
sana hojii isaa wajjin of irraa baaftanii 10
eenyummaa haaraa kan beekumsa fakkaattii
Uumaa isaatiin haaromfamaa jirus uffattaniirtu.
11 Sababii kanaaf, nama Giriik yookaan Yihuudii,
nama dhagna qabate yookaan kan dhagna
hin qabatin, nama wallaalaa, nama jireenya
isaa hin qajeelfatin, garba yookaan birmaduu
jechuun hin jiru; Kiristoos garuu hunduma;
hunduma keessas jira. 12 Kanaafuu isin akkuma
warra Waaqaaf filatamanii qulqullaa'anii fi
jaallatamaniitti, gara laafummaa, arjummaa, gad
of qabiisa, garraamummaa fi obsa qabaadhaa.
13 Wal danda'aa; yoo eenyu iyyuu nama
tokko illee irraa komii qabaate walii dhiisaa.
Akkuma Gooftaan isinii dhiise sana isinis walii
dhiisaa. 14 Kana hundumaa irrattis jaalala waan
hundumaa tokkummaa hir'ina hin qabneen
walitti hidhu qabaadhaa. 15 Nagaan Kiristoos
kan isin akkuma kutaa dhagna tokkootti
itti waamamtan sun garaa keessan keessatti
haa mo'u. Warra galateeffattanis ta'aa. 16
Dubbiin Kiristoos baay'inaan isin keessa haa
jiraatu; ogummaa hundaan wal barsiisaa; wal
gorsaas; faarfannaadhaan, weedduu galataatii
fi faarfannaa Hafuuraatiin garaa keessan
keessatti Waaqa galateeffadhaa. 17 Dubbiinis
ta'u hojiidhaan, waan hojjettan kam iyyuu
maqaa Gooftaa Yesuusiin hojjedhaa; isumaanis
Waaqa Abbaa galateeffadhaa. 18 Yaa niitota, akka
Gooftaaf ta'utti dhirsoota keessaniif ajajamaa. 19
Yaa dhirsoota, isinis niitota keessan jaalladhaa;
isaanittis hin hammaatinaa. 20 Yaa ijoolle, waan
hundumaan abbootii fi haadhota keessaniif
ajajamaa; kun Gooftaa gammachiisaatii. 21 Yaa
abbootii, isinis akka ijoolleen keessan abdii hin
kutanneef tuttuqxanii isaan hin aarsinaa. 22 Yaa
garboota, isinis warra fooniin gooftota keessan
ta'aniif waan hundaan ajajamaa; kanas yeroo
isaan isin ilaalan qofa isaan gammachiisuuf
utuu hin ta'in garaa qulqulluu fi Gooftaa
sodaachuudhaan godhaa. 23 Waan hojjettan
hunda akka waan namaaf hojjettaniitti utuu
hin ta'in akka waan Gooftaaf hojjettaniitti garaa
guutuudhaan hojjedhaa; 24 kunis sababii isin
akka Gooftaa biraa badhaasa dhaalaa argattan
beektaniif. Kan isin tajaajilaa jirtan Kiristoos
Goofticha. 25 Namni balleessaa hojjetu kam
iyyuu gatii balleessaa isaa ni argataatii; nama
wal caalchisuunis hin jiru.

4 Yaa gooftota, isinis akka samii irraa Gooftaa
qabdan waan beektaniif, garboota keessan
qajeelummaa fi wal qixxummaadhaan bulchaa.
2 Warra dammaqanii galateeffatan ta'uudhaan
kadhannaatti jabaadhaa. 3 Nu icciitii Kiristoos
kan ani isaaf jedhee hidhamee jiru sana akka
lallabnuuf Waaqni balbala dubbichaa akka
nuu banu nuufis kadhadhaa. 4 Anis akka
narraa eegamutti ibsee akkan lallabuuf naa
kadhadhaa. 5 Baricha furuudhaan warra alaa
wajjin hubannaadhaan jiraadhaa. 6 Tokkoo
tokkoo namaatiif akkamitti akka deebii kennitan
akka beektaniif dubbiin keessan yeroo hunda
ayyaanaan kan guutame, soogiddaanis kan
mi'eeffame haa ta'u. 7 Xikiqoos oduu waa'ee
kootii hunda isinitti ni hima. Inni obboleessa
jaallatamaa, tajaajilaa amanamaa fi Gooftaatti
garbicha hidhata koo ta'ee dha. 8 Anis
akka isin haala nu keessa jirru beektanii fi
akka inni garaa keessan jajjabeessuuf gara
keessanitti isa ergeera. 9 Innis obboleessa
keenya amanamaa fi jaallatamaa isa garee
keessan keessaa tokko ta'e Oneesimoos wajjin
dhufa. Isaanis waan asitti ta'aa jiru hundumaa
isinitti himu. 10 Arisxirokoos inni na wajjin
hidhamee jiru nagaa isinii dhaama; Maarqos
durbiin Barnaabaasis akkanuma nagaa isinii
dhaama. Waa'ee isaas ajajni, "Yoo inni gara
keessan dhufe isa simadhaa" jedhu isin ga'eera.
11 Yesuus inni Yoosxoos jedhamus akkasuma

nagaa isinii dhaama. Warra dhagna qabatan
keessaas kanneen na wajjin mootummaa
Waaqaatiif hojjetan isaanuma qofa; isaanis
jajjabina guddaa naa ta'aniiru. 12 Ephaafiraan
inni isin keessaa tokko ta'ee fi tajaajilaan
Kiristoos Yesuus nagaa isinii dhaama. Innis
akka isin fedhii Waaqaa hundaan bilchaatoo
fi guutuu taatanii jabaattanii dhaabattaniif
yeroo hunda kadhannaadhaan isinii dadhabaa
jira. 13 Ani akka inni isiniif, warra Lodooqiyaa
fi magaalaa Heraapoolis jiraniifis hinaaffaa
gaarii qabu dhugaa nan ba'aaf. 14 Luqaas
ogeessi fayyaa michuun keenya jaallatamaanii
fi Deemaas nagaa isinii dhaamu. 15 Obboloota
Lodooqiyaa jiranitti, akkasumas Niimfaa fi
waldaa kiristaanaa kan mana ishee jirtutti
nagaa naa himaa. 16 Erga xalayaan kun
isinii dubbifamee booddee waldaa Kiristaanaa
Lodooqiyaatti akka dubbifamu godhaa; isinis
xalayaa Lodooqiyaadhaa dhufu dubbifadhaa.
17 Arkiphaadhaanis, "Hojii Gooftaadhaan sitti
kenname sana akka xumurtu mirkaneeffadhu"
jedhaa. 18 Ani Phaawulos, xalayaa nagaa kana
harkuma kootiin barreessa. Hidhamuu koo
yaadadhaa. Ayyaanni isin wajjin haa ta'u.

1 Tasaloniiqee

1 Phaawulos, Silwaanosii fi Xiimotewos irraa,
2 Nu kadhannaa keenya keessatti maqaa
keessan dhoofnee yeroo hunda waa'ee hunda
keessaniitiif Waaqa ni galateeffanna. **3** Nu
hojii amantii keessanii, dadhabbii jaalala
keessanii fi obsa abdii keessanii kan Gooftaa
keenya Yesuus Kiristoositti qabdan sana
Waaqa keenyaa fi Abbaa keenya duratti
ittuma fufnee ni yaadanna. **4** Yaa obboloota
Waaqaan jaallatamtan, nu akka inni isin filate
beeknaatii; **5** wangeelli keenya humnaan,
Hafuura Qulqulluu fi amansiisa guddaan
malee dubbii afaanii qofaan gara keessan
hin dhufneetii. Nu isiniif jennee akkamitti
akka isin gidduu jiraanne ni beektu. **6** Isinis
fakkeenya keenyaa fi fakkeenya Gooftaa duukaa
buutaniirtu; utuma dhiphina guddaa keessa
jirtanuus gammachuu Hafuurri Qulqulluun
isinii kennuun dubbicha fudhattaniirtu. **7**
Kanaanis amantoota Maqedooniyaa fi Akaayaa
jiran hundaaf fakkeenya taatanii jirtan. **8**
Dubbiin Gooftaa isin biraa ba'ee Maqedooniyaa
fi Akaayaa qofatti hin dhaga'amne; amantiin
isin Waaqatti qabdanis lafa hunda ga'eera.
Kanaafuu waa'ee isaa homaa dubbachuu nu hin
barbaachisu; **9** isin simannaa akkamii akka nuu
gootan isaanuu ni dubbatuutii. Isaan akkamitti
akka isin Waaqa jiraataa fi Waaqa dhugaa
tajaajiluuf jettanii waaqota tolfamoo irraa gara
Waaqaatti deebitanis ni himu; **10** akkasumas
Ilma isaa isa inni warra du'an keessaa kaase
jechuunis Yesuus isa dheekkamsa dhufu jalaa
nu baasu sana akka samii irraa eeggattan ni
himu.

2 Yaa obboloota, isin bira dhufuun keenya
sun akkasumaan akka hin ta'in isinuu ni
beektu. **2** Akkuma isin beektan nu kanaan
dura Fiiliphisiyuusitti dhiphanneerra; akka
malees qaaneffamneerra. Garuu yoo mormiin
cimaan nu qunname illee gargaarsa Waaqa
keenyaatiin wangeela isaa isinitti himuudhaaf
ija jabina arganneerra. **3** Gorsi nu kenninus
kan dogoggora yookaan xuraa'ummaa yookaan
gowwoomsaa irraa dhufe miti. **4** Qooda kanaa
nu akka warra Waaqni wangeela imaanaa
itti kennuuf qoratee fudhateetti dubbanna.
Yaaliin keenyas Waaqa garaa keenya qoru sana
gammachiisuuf malee nama gammachiisuuf
miti. **5** Akkuma isin beektanii fi akkuma
Waaqnis dhugaa ba'u sana nu dubbii sossobbiitti
hin fayyadamne; doqnummaa dhokfachuufis
haguuggannee gara keessan hin dhufne. **6**
Nu namoota irraa, isin irraas ta'u yookaan
warra kaan irraa ulfina hin barbaanne. Nu akka
ergamoota Kiristoosiitti ba'aa isinitti ta'uu ni
dandeenya ture; **7** nu garuu akkuma haadha
daa'imman ishee kunuunfattu tokkoo taane.
Garraamummaadhaan gidduu keessan jiraanne.
8 Nu waan akka malee isin jaallanneef wangeela
Waaqaa qofa utuu hin ta'in lubbuu keenya
illee isinii kennuun fedhii keenya ture; isin nu
biratti akka malee jaallatamoo turtaniitii. **9** Yaa
obboloota, isin dadhabbii fi dhiphina keenya
ni yaadattuutii; nu yeroo wangeela Waaqaa
isinii lallabnetti nama tokkotti illee akka ba'aa
hin taaneef halkanii guyyaa hojjechaa turre.
10 Nu hammam qulqullummaan, qajeelummaa
fi mudaa malee isin warra amantan gidduu
akka jiraanne isin dhugaa ni baatu; Waaqnis
dhugaa ba'a. **11** Isin akka nu akkuma abbaan
ijoollee isaa gorsee jajjabeessutti tokkoo tokkoo
keessaniif taane ni beektuutii; **12** kunis akka isin
jireenya Waaqa isa mootummaa isaattii fi ulfina
isaatti isin waamu sanaaf malu jiraattaniif.
13 Isinis yommuu dubbii Waaqaa kan nurraa
dhageessan sana fudhattanitti akkuma inni
jirutti, akka dubbii Waaqaa kan isin warra
amantan keessatti hojjetuutti fudhattan malee
akka dubbii namaatti waan hin fudhatiniif nu
utuu gargar hin kutin Waaqa galateeffanna.
14 Yaa obboloota, isin fakkeenya waldoota
kiristaanaa Waaqaa warra Kiristoos Yesuusitti
jiran kanneen biyya Yihuudaa jiranii duukaa
buutaniirtu; akkuma waldoonni kunneen harka
Yihuudootaatti dhiphatan sana isinis harka
namoota biyya keessaniitti dhiphattaniirtu; **15**
Yihuudoonni kunneen warra Gooftaa Yesuusii
fi raajota ajjeesanii nu illee ari'atanii dha. Isaan

Waaqa hin gammachiisan; nama hundattis diina
ta'u; 16 isaanis cubbuu isaanii guuttachuuf
jedhanii akka nu akka Namoonni Ormaa
fayyifamaniif itti hin dubbanne nu dhowwu.
Dhuma irratti garuu dheekkamsi Waaqaa
isaanitti dhufeera. 17 Garuu yaa obboloota, erga
yaadaan utuu hin ta'in fooniin yeroo gabaabaaf
isin irraa gargar baanee jalqabnee fuula keessan
arguuf hawwii guddaan caalchifnee dhamaane.
18 Nu gara keessan dhufuu barbaannee turreetii;
dhugumaanuu ani Phaawulos yeroo baay'ee
gara keessan dhufuu yaaleera; garuu Seexanatu
nu dhowwe. 19 Yommuu Gooftaan keenya
Yesuus Kiristoos dhufutti fuula isaa duratti
abdiin keenya yookaan gammachuun keenya
yookaan gonfoon nu ittiin of jajnu eenyu?
Isinuma mitii? 20 Isin ulfinaa fi gammachuu
keenyaatii.

3 Kanaafuu nu waan hammana caalaa obsuu
dadhabneef kophaa keenya Ateenaatti
hafuun gaarii nutti fakkaate. 2 Nus obboleessa
keenya Xiimotewos, tajaajilaa Waaqaa isa
wangeela Kiristoosiitti hojjetaa hidhata keenya
ta'e sana, akka inni amantii keessanitti isin
cimsuu fi isin jajjabeessuuf ergineerra; 3 kunis
akka namni tokko iyyuu dhiphina kanaan
hin jeeqamneef. Isinis akka nu waan kanaaf
filatamne sirriitti beektu. 4 Yeroo isin bira
turretti akka dhiphinni nurra ga'u isinitti himaa
turreetii. Innis akkuma isin beektan sana ta'e.
5 Sababii kanaaf ani yommuun kana caalaa
obsuu dadhabetti waa'ee amantii keessanii
baruuf jedheen isa erge. Tarii inni nama qoru
sun isin qoree dadhabbiin keenyas faayidaa
malee hafeera jedheen sodaadhe. 6 Amma
garuu Xiimotewos isin biraa gara keenya dhufee
waa'ee amantii keessaniitii fi waa'ee jaalala
keessanii oduu gaarii nutti himeera. Akkasumas
akka isin yeroo hunda yaada gaariidhaan nu
yaaddanii fi akkuma nu isin arguu hawwinu
sana akka isinis nu arguu hawwitan nutti
himeera. 7 Kanaaf yaa obboloota, nu dhiphinaa
fi ari'atama keenya hunda keessatti amantii
keessaniin waa'ee keessan jajjabaanneerra. 8
Yoo isin Gooftaatti cimtanii dhaabatan nu
dhugumaan ni jiraannaatii. 9 Gammachuu
sababii keessaniin fuula Waaqa keenyaa duratti
qabnu hundaaf waa'ee keessaniif hammam
Waaqa galateeffachuu dandeenya? 10 Nu akka
deebinee isin arginuu fi waan amantii keessan
keessaa hir'ates akka isinii guutuu dandeenyuuf
halkanii guyyaa cimsinee kadhanna. 11 Ammas
Waaqni keenyaa fi Abbaan keenya mataan
isaa, Gooftaan keenya Yesuusis akka nu gara
keessan dhufnu karaa nuuf haa qajeelchu. 12
Akkuma jaalalli nu isinii qabnu dabalaa deemu
sana Gooftaan jaalala isin walii keessanii fi
nama hundaaf qabdan isinii haa guddisuu;
haa baay'isus. 13 Akka isin yommuu Gooftaan
keenya Yesuus qulqulloota isaa hunda wajjin
dhufutti fuula Waaqa keenyaatii fi Abbaa
keenyaa duratti warra mudaa hin qabnee fi
qulqulloota taataniifis inni garaa keessan haa
jajjabeessu.

4 Kana malees yaa obboloota, Waaqa
gammachiisuuf akkamitti akka jiraachuu
qabdan nu isin barsiifneerra; isinis akkuma
sanatti jiraachaa jirtu. Ammas akka ittuma
caalchiftanii waan kana gootan Gooftaa
Yesuusiin isin kadhanna; isin gorsinas. 2
Nu taayitaa Gooftaa Yesuusiin ajaja maalii
akka isinii kennine beektuutii. 3 Fedhiin
Waaqaa akka isin qulqullooftanii dha; kunis
akka isin halalummaa irraa fagaattaniif; 4
tokkoon tokkoon keessan akkamitti akka karaa
qulqulluu fi ulfina qabeessa ta'een dhagna
keessan eeggattan beekuu qabdu; 5 kunis
akka ormoota Waaqa hin beekneetti hawwii
fooniitiin hin ta'in; 6 waan kanaanis namni tokko
iyyuu obboleessa isaa hin miidhin yookaan hin
gowwoomsin. Akkuma nu kanaan dura isinitti
himnee isin akeekkachiifne sana, Gooftaan
warra cubbuu akkasii hojjetan hunda haaloo
ba'a. 7 Waaqni akka nu jireenya qulqulluu
jiraannuuf malee akka xuroofnuuf nu hin
waamneetii. 8 Kanaafuu namni gorsa kana
tuffatu Waaqa Hafuura isaa Qulqulluu isinii
kennu sana tuffata malee nama hin tuffatu.
9 Egaa waan Waaqni akka isin wal jaallattan
isin barsiiseef waa'ee jaalala obbolummaa isinii

barreessuu nu hin barbaachisu. 10 Dhugumaan
isin obboloota guutummaa Maqedooniyaa
keessa jiran hunda ni jaallattu. Yaa obboloota,
nu garuu akka kana caalaa isaan jaallattan isin
gorsina; 11 akkuma nu kanaan dura isin ajajnetti
tasgabbiin jiraachuuf tattaaffadhaa; harkuma
keessaniin hojii keessan hojjetadhaa; 12 kunis
akka isin warra alaa biratti ulfina argattanii fi
akka harka nama tokko illee hin eegganneef. 13
Yaa obboloota, nu akka isin waa'ee warra rafan
sanaa wallaaltan yookaan akka namoota abdii
hin qabne kaaniitti gadditan hin barbaannu. 14
Nu erga akka Yesuus du'ee du'aa ka'e amannee
akkasuma immoo Waaqni warra Yesuusitti
amananii rafan sana akka isuma wajjin kaasu ni
amanna. 15 Wanni nu akka dubbii Gooftaatti
isinitti himnu kana; nu warri lubbuun jirru
kanneen hamma dhufaatii Gooftaatti jiraannu
gonkumaa warra rafan sana hin dursinu. 16
Gooftaan mataan isaa ajajaan, sagalee ergamaa
hangafaatii fi sagalee malakata Waaqaatiin
samii irraa ni bu'a; warri Kiristoositti amananii
du'anis jalqabatti ni ka'u. 17 Ergasii immoo
nu warri hafnee lubbuun jirru qilleensa irratti
Gooftaa simachuuf isaan wajjin duumessaan ol
fudhatamna. Akkasumas bara baraan Gooftaa
wajjin ni jiraanna. 18 Kanaafuu dubbii kanaan
wal jajjabeessaa.

5 Egaa yaa obboloota, waa'ee barootaatii fi
waa'ee waqtiilee waan tokko iyyuu isinii
barreessuu nu hin barbaachisu; 2 akka guyyaan
Gooftaa akkuma hattuutti halkaniin dhufu
isinuu sirriitti beektuutii. 3 Utuma namoonni,
"Nagaa dha; qabbanas" jedhanuu akkuma
ciniinsuun dubartii ulfaatti dhufu badiisni
akka tasaa isaanitti dhufa; jalaas hin ba'an. 4
Isin garuu yaa obboloota, akka guyyaan sun
akkuma hattuutti isinitti hin dhufneef isin
warra dukkana keessa jirtan miti. 5 Isin hundi
ijoollee ifaa ti; ijoollee guyyaatis. Nu warra
halkanii yookaan warra dukkanaa miti. 6 Egaa
kottaa nu akka warra kaanii hin rafnuu; qooda
kanaa kottaa ni dammaqnaa; of qabnas. 7 Warri
rafan halkaniin rafuutii; warri machaa'anis
halkaniin machaa'u. 8 Nu garuu waan warra
guyyaa taaneef kottaa amantii fi jaalala akka
qomee sibiilaatti uffannee, abdii fayyinaa
immoo akka qoobii sibiilaatti kaa'annee of
qabnaa. 9 Waaqni akka nu karaa Gooftaa
keenya Yesuus Kiristoosiin fayyina argannuuf
malee dheekkamsaaf nu hin filanneetii. 10
Nu yoo dammaqne yookaan yoo rafne akka
isa wajjin tokkummaan jiraannuuf inni nuuf
du'e. 11 Kanaafuu akkuma amma gochaa
jirtan kana wal jajjabeessaa; wal ijaaraas.
12 Egaa yaa obboloota, nu akka isin warra
gidduu keessanitti cimanii hojjetan, kanneen
karaa Gooftaatiin isin hoogganii fi isin
gorsan sana kabajjan isin kadhanna. 13
Sababii hojii isaaniitiifis jaalalaan ulfina guddaa
isaaniif kennaa. Nagaadhaanis walii wajjin
jiraadhaa. 14 Yaa obboloota, nu akka isin warra
hojii hojjechuu hin jaallanne akeekkachiiftan,
sodaattota jajjabeessitan, dadhaboo gargaartan,
akka nama hundumaafis obsitan isin gorsina.
15 Akka namni tokko iyyuu waan hamaaf
deebii hamaa hin deebifne of eeggadhaa; qooda
kanaa yeroo hunda waliif, nama hundaafis
waan gaarii gochuuf carraaqaa. 16 Yeroo
hunda gammadaa; 17 utuu gargar hin kutin
kadhadhaa. 18 Haala hundumaa keessatti
Waaqa galateeffadhaa; fedhiin Waaqni Kiristoos
Yesuusitti isiniif qabu kanaatii. 19 Hafuura
hin dhaamsinaa; 20 raajii hin tuffatinaa; 21
waan hunda qoraa. Isa gaarii jabeessaatii
qabadhaa. 22 Hammina gosa hundumaa irraa
fagaadhaa. 23 Waaqni mataan isaa, Waaqni nagaa
guutumaan guutuutti isin haa qulqulleessu.
Hafuurri keessan, lubbuun keessanii fi dhagni
keessan guutuun guyyaa Gooftaan keenya
Yesuus Kiristoos dhufutti mudaa irraa haa
eegaman. 24 Inni isin waamu sun amanamaa
dha; waan kanas ni godha. 25 Yaa obboloota,
nuufis kadhadhaa. 26 Dhungoo qulqulluudhaanis
obboloota hunda nagaa gaafadhaa. 27 Ani akka
xalayaan kun obboloota hundaaf dubbifamu
fuula Gooftaa duratti isin ajaja. 28 Ayyaanni
Gooftaa keenya Yesuus Kiristoos isin wajjin haa
ta'u.

2 Tasaloniiqee

1 Phaawulos, Silwaanosii fi Xiimotewos irraa,
2 Ayyaannii fi nagaan Waaqa Abbaa fi
Gooftaa Yesuus Kiristoos irraa isiniif haa ta'u.
3 Yaa obboloota, sababii amantiin keessan
baay'ee guddachaa, jaalalli hundi keessan walii
keessaniif qabdanis ittuma dabalaa jiruuf nu
yeroo hunda waa'ee keessaniif akka malutti
Waaqa galateeffachuu qabna. **4** Kanaafuu nu
qorumsa isin obsitan sanaaf, ari'atama hunda
keessatti jabaattanii dhaabachuu keessanii
fi amantii keessaniin waldoota Kiristaanaa
Waaqaa keessatti sababii keessaniin of jajna. **5**
Kun hundinuu akka murtiin Waaqaa qajeelaa
ta'e mul'isa; sababii kanaafis isin warra
mootummaa isaa kan dhiphachaafii jirtan
sanaaf maltan ni taatu. **6** Waaqni qajeelaa
dha: Inni warra isin rakkisan ni rakkisa; **7**
isin warra rakkattaniif, nuufis boqonnaa ni
kenna. Kunis yommuu Gooftaan Yesuus ibidda
balali'uun ergamoota isaa humna qabeeyyii
wajjin samii irraa mul'atutti ta'a. **8** Inni warra
Waaqa hin beeknee fi warra wangeela Gooftaa
keenya Yesuusiif hin ajajamne ni adaba. **9**
Isaanis fuula Gooftaa duraa fi ulfina humna
isaa irraa fageeffamanii badiisa bara baraatiin
ni adabamu; **(aiōnios g166)** **10** kunis guyyaa
inni qulqulloota isaatiin kabajamuu fi warra
amanan hundumaa gidduutti dinqisiifatamuuf
dhufutti ta'a. Isinis waan dhuga ba'umsa keenya
amantaniif isaanitti lakkaa'amtu. **11** Nus waan
kana yaadatti qabachaa, akka Waaqni keenya
warra waamicha isaatiif malan isin godhuuf,
humna isaatiinis kaayyoo keessan gaarii hundaa
fi akka hojii amantii keessanii hunda fiixaan
isinii baasuuf utuu gargar hin kutin isinii
kadhanna. **12** Nus akkuma ayyaana Waaqa
keenyaattii fi Gooftaa Yesuus Kiristoosiitti
akka maqaan Gooftaa keenya Yesuus isiniin
kabajamuu fi akka isinis isaan kabajamtaniif
waan kana kadhanna.

2 Yaa obboloota, waa'ee dhufaatii Gooftaa
keenya Yesuus Kiristoosii fi waa'ee isa
biratti walitti qabamuu keenyaa wanni nu
isin kadhannu kana; **2** kunis raajii yookaan
dubbii yookaan xalayaa akka waan nu biraa
dhufeetti hedamuun akka isin guyyaan Gooftaa
ammuma iyyuu dhufeera jettanii daftanii
hin raafamneef yookaan hin jeeqamneef. **3**
Namni tokko iyyuu karaa kamiin iyyuu isin
hin gowwoomsin; utuu fincilli dursee hin
dhufin, namni cubbuu, ilmi badiisaa sun utuu
hin mul'atin guyyaan sun hin dhufuutii. **4**
Innis waan Waaqa jedhamu yookaan waan
waaqeffatamu hundumaan mormee isaan irratti
ol ol of qaba; "Ani Waaqa" ofiin jechuudhaanis
mana qulqullummaa Waaqaa keessa taa'a. **5**
Isin akka ani yeroo isin bira turetti waan kana
isinitti himaa ture hin yaadattanii? **6** Akka
inni yeroo murteeffame sanatti mul'atuufis
waan amma isa dhowwu ni beektu. **7** Icciitiin
humna fincila sanaa amma iyyuu hojiitti jiraatii;
garuu inni amma humna sana duubatti deebisu
sun hamma karaa irraa fuudhamutti ittuma
fufee isa dhowwa. **8** Inni Hamaan sun ni
mul'ata; Yesuus Gooftaan immoo hafuuruma
afaan ofii isaatiin isa galaafata; ifa dhufaatii
isaatiinis isa barbadeessa. **9** Dhufaatiin namicha
isa hamaa sanaa akkuma hojii Seexanaatti
humna hundaa fi mallattoon, dinqii sobaatiinis
ni ta'a; **10** innis gowwoomsaa gosa hundaa
kan warra badan sana ittiin gowwoomsuun
mul'ata. Warri badan sunis sababii dhugaa silaa
ittiin fayyan sana jaallachuu didaniif badu. **11**
Kanaafuu Waaqni akka isaan soba amananiif
waan nama wallaalchisu isaanitti erga; **12**
kunis akka warra dhugaatti amanuu didanii
jal'inatti gammadan hundatti murtaa'uuf. **13**
Nu garuu yaa obboloota Gooftaan jaallatamtan,
sababii Waaqni warra jalqabaa godhee akka
isin karaa Hafuuraan qulqulleeffamuutii fi
karaa dhugaatti amanuutiin fayyitaniif isin
filateef yeroo hunda Waaqa galateeffachuu
qabna. **14** Innis akka isin ulfina Gooftaa keenya
Yesuus Kiristoos keessatti hirmaattaniif karaa
wangeela keenyaatiin kaayyoo kanaaf isin
waame. **15** Egaa yaa obboloota, jabaadhaatii
dhaabadhaa; barsiisa nu karaa dubbii afaaniitiin
yookaan xalayaan isin barsiifne sana jabeessaatii

qabadhaa. 16 Gooftaan keenya Yesuus Kiristoos
mataan isaa, Waaqni Abbaan keenya inni nu
jaallatee karaa ayyaana isaatiin jajjabina bara
baraatii fi abdii gaarii nuu kenne sun, (aiōnios
g166) 17 hojii fi dubbii gaarii hunda keessatti
garaa keessan haa jajjabeessu; isin haa cimsus.

3 Egaa yaa obboloota, akka dubbiin Gooftaa
akkuma isin biratti ta'e sana dafee iddoo
hunda ga'uu fi akka ulfinas qabaatu nuuf
kadhadhaa. 2 Akka nu harka namoota hamootii
fi jal'ootaa jalaa baanuufis nuuf kadhadhaa;
amantii kan qabu nama hunda mitii. 3 Gooftaan
garuu amanamaa dha; inni isin cimsa; isa
hamaa irraas isin eega. 4 Nu akka isin waan nu
isin ajajne sana hojjechaa jirtan, akka ittuma
fuftaniis hojjetan Gooftaa ni amananna. 5
Gooftaan garaa keessan gara jaalala Waaqaatii
fi gara obsa Kiristoositti haa qajeelchu. 6 Yaa
obboloota, isin obboleessa dhibaa'aa fi kan
akka bartee isin nurraa argattan sanaattis hin
jiraanne hunda irraa akka fagaattaniif maqaa
Gooftaa keenya Yesuus Kiristoosiin isin ajajna.
7 Isin mataan keessan akkamitti akka fakkeenya
keenya duukaa bu'uu qabdan ni beektuutii.
Nu yeroo isin bira turretti dhibaa'ota hin
turre; 8 nus akka isin keessaa nama tokkotti
illee ba'aa hin taaneef jennee, dadhabbii fi
tattaaffii guddaan halkanii guyyaa hojjechaa
turre malee buddeena nama tokkoo illee tola
hin nyaanne. 9 Nu fakkeenya isinii ta'uuf waan
kana goone malee waan aangoo hin qabneef
miti. 10 Nu yommuu isin bira turretti ajaja,
"Namni hojjechuu hin barbaanne kam iyyuu
hin nyaatin" jedhu isinii kenninee turreetii.
11 Akka isin keessaa namoonni tokko tokko
dhibaa'ota ta'anii jiraatan dhageenyeerraatii.
Isaan dhimma nama biraa keessa galuu malee
ofii isaaniitii waan tokko illee hin hojjetan.
12 Namoonni akkanaa akka gab jedhanii hojii
hojjetanii fi akka buddeena ofii isaanii nyaataniif
Gooftaa Yesuus Kiristoosiin isaan ajajna; ni
gorsinas. 13 Isin garuu yaa obboloota, waan
gaarii hojjechuutti hin laafinaa. 14 Yoo namni
kam iyyuu dubbii keenya kan xalayaa kana
keessaatiif hin ajajamne, nama kana yaadatti
qabadhaa. Akka inni qaana'uufis isa wajjin
tokkummaa hin qabaatinaa. 15 Ta'us akka
obboleessaatti isa gorsaa malee akka diinaatti
isa hin ilaalinaa. 16 Gooftaan nagaa mataan isaas
yeroo hunda, karaa hundaan nagaa isinii haa
kennu. Gooftaan hunduma keessan wajjin haa
ta'u. 17 Ani Phaawulos xalayaa kana harkuma
kootiin barreessa; kunis mallattoo xalayoota
koo hundaa ti. Akki ani itti barreessus kanuma.
18 Ayyaanni Gooftaa keenya Yesuus Kiristoos
isin hunda wajjin haa ta'u.

1 Xiimotewos

1 Phaawulos isa ajaja fayyisaa keenya Waaqaatii
fi abdii keenya Kiristoos Yesuusiin ergamaa
Kiristoos Yesuus ta'e irraa, **2** Gara Xiimotewos
isa amantiidhaan ilma koo dhugaa ta'eetti: **3**
Akkuma ani yeroo Maqedooniyaa dhaqetti si
gorse sana ati akka namoonni tokko tokko
barsiisa addaa hin barsiifne akka ajajjuuf
achuma Efesoon turi; **4** akkasumas akka isaan
oduu hundee hin qabnee fi hidda dhalootaa kan
dhuma hin qabne sanaan hin fudhatamne isaan
ajaji. Wanni kun hojii Waaqaa kan amantiin ta'u
guddisuu irra mormii kakaasaatii. **5** Kaayyoon
ajaja kanaas jaalala garaa qulqulluu, qalbii gaarii
fi amantii itti fakkeessuu hin qabne keessaa
ba'uu dha. **6** Namoonni tokko tokko karaa
kana irraa badanii gara dubbii faayidaa hin
qabneetti gara galaniiru. **7** Isaanis maal akka
jedhan yookaan akka waa'ee maalii cimsanii
dubbatan utuu hin hubatin barsiistota seeraa
ta'uu barbaadu. **8** Yoo namni sirriitti itti
fayyadame seerri gaarii akka ta'e ni beekna.
9 Seerri warra seera cabsanii fi finciltootaaf,
warra Waaqa malee jiraatanii fi cubbamootaaf,
warra qulqulluu hin ta'inii fi xuraa'otaaf, warra
abbaa isaaniitii fi haadha isaanii ajjeesanii fi
warra nama ajjeesaniif malee akka qajeeltotaaf
hin tumamin ni beekna; **10** akkanumas seerri
ejjitootaa fi dhiirota dhiira wajjin sagaagalaniif,
warra garba daldalanii fi warra soba dubbataniif,
warra sobaan dhugaa ba'anii fi warra barsiisa
dhugaatiin morman hundumaaf akka tumame
ni beekna; **11** kunis wangeela ulfina qabeessa kan
Waaqa eebbifamaa irraa imaanaa natti kenname
sana wajjin walii gala. **12** Waan inni tajaajila
isaatiif na filatee akka nama amanamaatti na
lakkaa'eef, ani Gooftaa keenya Kiristoos Yesuus
isa jabina naa kenne sana nan galateeffadha. **13**
Ani kanaan dura nama nama arrabsu, kan nama
ari'atuu fi kan nama miidhu ta'u iyyuu sababii
ani wallaalummaa fi amantii dhabuun waan
kana hojjedheef araara argadhe. **14** Ayyaanni
Gooftaa keenyaas amantii fi jaalala Kiristoos
Yesuusiin argamu wajjin baay'inaan narratti
dhangalaafame. **15** Dubbiin, "Kiristoos Yesuus
cubbamoota fayyisuudhaaf gara addunyaa
dhufe" jedhu sun amanamaa dha; namni
hundinuus kana fudhachuu qaba; cubbamoota
sana keessaas cubbamaan cubbamoota hunda
caalu ana. **16** Ta'us sababuma kanaaf Yesuus
Kiristoos akka ani warra jireenya bara baraa
argachuuf isatti amananiif fakkeenya ta'uuf
ana nama cubbamoota hunda caalaa cubbamaa
ta'een obsa isaa kan dhuma hin qabne sana
mul'isuuf jedhee naa araarame. **(aiōnios g166)** **17**
Egaa Mootii bara baraa, isa hin duune, isa
ijatti hin mul'anne Waaqa tokkicha sanaaf
bara baraa hamma bara baraatti ulfinnii fi
galanni haa ta'u. Ameen. **(aiōn g165)** **18** Yaa
ilma koo Xiimotewos, akkuma raajii kanaan
dura waa'ee kee dubbatame sanaatti, akka
ati lola gaarii loltuuf ani ajaja kana siifin
kenna; **19** waan kanas amantii fi qalbii qajeelaa
qabaachuudhaan godhi. Namoonni tokko tokko
waan kana gochuu didanii amantii isaanii
balleessaniiru. **20** Himenewoosii fi Iskindiroos
warri ani akka isaan Waaqa arrabsuu dhiisuu
barataniif dabarsee Seexanatti kenne sun isaan
keessatti argamu.

2 Egaa ani akka waammachuun, kadhannaan,
namaaf kadhachuu fi galanni maqaa nama
hundaatiin dhi'eeffamu duraan dursee nan
gorsa; **2** nus akka Waaqa sodaachuu hundumaan,
ulfinaanis jireenya nagaatii fi tasgabbiin
jiraannuuf moototaa fi warra taayitaa qaban
hundumaafis akkasuma haa godhamu. **3** Kunis
gaarii dha; fuula Fayyisaa keenya Waaqaa
durattis fudhatamaa dha; **4** Waaqni akka namni
hundinuu fayyuu fi akka dhugaa beekuu biras
ga'u barbaada. **5** Waaqni tokkicha; Waaqaa fi
nama gidduu immoo gidduu galeessa tokkotu
jira; innis Kiristoos Yesuus isa nama ta'ee dha;
6 Yesuus kunis isa furii ta'ee nama hundaaf
dabarsee of kennee dha; kunis yeroo isaatti
mirkaneeffameera. **7** Sababii kanaaf ani lallabaa
fi ergamaa, Namoota Ormaatiif immoo barsiisaa
amantii dhugaa ta'ee muudameen jira. Ani
dhugaa dubbadha; hin sobu. **8** Kanaafuu ani
akka dhiironni iddoo hundatti dheekkamsaa

fi wal mormii malee harka qulqullaa'aa
ol fudhatanii kadhatan nan barbaada. 9
Akkasumas dubartoonni akka hin malletti mataa
dha'achuun, warqee yookaan lula naqachuun
yookaan uffata gatii guddaa uffachuun utuu hin
ta'in akka of qabuu fi naamusaaf ta'utti uffatanii
akka of miidhagsan nan barbaada; 10 isaanis
akkuma dubartoota, "Nu Waaqa sodaanna"
jedhaniitti waan gaarii haa hojjetan. 11 Dubartiin
waan hundaan ajajamuun cal'istee haa barattu.
12 Ani akka dubartiin cal'istu malee akka
barsiiftu yookaan akka dhiira irratti taayitaa
qabaattu hin eeyyamu. 13 Sababiin isaas Addaam
jalqabatti uumame; Hewaan immoo ergasii
uumamte. 14 Addaam hin gowwoomfamne;
dubartittiin garuu gowwoomfamtee seera
cabsite. 15 Ta'us dubartoonni yoo amantiin,
jaalalaa fi qulqullinaan, naamusaan jiraatan
ijoollee da'uudhaan ni fayyu.

3 Jechi, "Eenyu iyyuu yoo Phaaphaasii ta'uu
hawwe, hojii gaarii hawwa" jedhu kun
amanamaa dha. 2 Egaa Phaaphaasiin kan
mudaa hin qabne, kan niitii tokkittii qabu,
amala qabeessa, kan of qabu, kabajamaa, kan
keessummaa simatu, kan barsiisuu danda'u, 3
kan hin machoofne, kan goolii kaasu utuu hin
ta'in obsa qabeessa, kan lola hin jaallannee fi
kan maallaqa hin jaallanne ta'uu qaba. 4 Innis
maatii ofii isaa sirriitti bulfatee akka ijoolleen
isaa kabaja maluun isaaf ajajaman mirkaneessuu
qaba. 5 Namni tokko yoo maatii ofii isaa
akka itti bulfatu hin beekne inni akkamitti
waldaa kiristaanaa Waaqaa eeguu danda'aa?
6 Inni akka of jajuudhaan afuufamee murtii
diiyaabiloos keessatti hin kufneef nama dhi'oo
amane hin ta'in. 7 Innis akka hin tuffatamnee fi
akka kiyyoo diiyaabiloos keessattis hin kufneef
warra alaa biratti maqaa gaarii haa qabaatu. 8
Daaqonoonnis akkasuma namoota kabajaman,
warra afaan lama hin dubbanne, warra dhugaatii
daadhii wayiniitiin hin fudhatamnee fi warra
bu'aa hin malle argachuuf hin tattaaffanne
ta'uu qabu. 9 Yaada qulqulluunis icciitii
amantii jabeessanii qabachuu qabu. 10 Isaanis
duraan dursanii haa qorataman; ergasiis yoo
mudaan tokko iyyuu isaan irratti hin argamin
daaqonoota ta'anii haa tajaajilan. 11 Akkasumas
dubartoonni isaanii kabajamoo, kanneen maqaa
nama hin balleessine, amala qabeeyyii fi waan
hundaan amanamoo ta'uu qabu. 12 Daaqoniin
tokko dhirsa niitii tokkittii, kan ijoollee isaatii
fi warra mana isaa jiraatan sirriitti bulchu
ta'uu qaba. 13 Warri daaqonummaan sirriitti
tajaajilan ulfina guddaa, amantii Kiristoos
Yesuusitti qabaniin immoo ija jabina guddaa
argatu. 14 Ani akkan dafee gara kee dhufu
abdadhee qajeelfama kana siif nan barreessa; 15
kanas tarii yoo ani ture, namni tokko akkamitti
akka mana Waaqaa keessa jiraachuu qabu
akka beektuufin siif barreessa; manni Waaqaa
kunis waldaa Waaqa jiraataa isa utubaa fi
hundee dhugaa ta'ee dha. 16 Waaqatti buluun
shakkii tokko malee icciitii guddaa of keessaa
qaba; kunis, Inni fooniin mul'ate; Hafuuraan
mirkaneeffame; ergamoota Waaqaatu isa arge;
saboota keessatti lallabame; addunyaa irratti
itti amaname; ulfinaan ol fudhatame.

4 Akka bara dhufuuf jiru keessa namoonni
tokko tokko hafuurota sobaatii fi barsiisa
hafuurota hamoo duukaa bu'uudhaan amantii
dhiisan Hafuurri Qulqulluun ifa baasee
dubbata. 2 Barsiisni akkasiis karaa namoota
fakkeessuudhaan sobanii warra qalbiin isaanii
akka waan gubaan gubameetti hadoodeetiin
dhufa. 3 Isaanis fuudhaa fi heeruma dhowwu;
nyaata Waaqni akka warri amananii fi warri
dhugaa beekan galataan fudhatanii nyaataniif
jedhee uume sanas akka namoonni lagatan ajaju.
4 Wanni Waaqni uume hundinuu waan gaarii
ta'eef yoo galataan fudhatame wanni gatamu
tokko iyyuu hin jiru; 5 inni dubbii Waaqaatii
fi kadhannaadhaan qulqulleeffameeraatii. 6
Atis yoo wantoota kanneen obbolootatti himte,
dubbii amantiitii fi barsiisa gaarii duukaa bu'aa
turte sanaan bilchaattee tajaajilaa gaarii kan
Kiristoos Yesuus taata. 7 Oduu xuraa'aa fi
mammaaksa beeraa irraa fagaadhu; qooda
kanaa nama Waaqaa ta'uuf of leenjisi. 8 Leenjiin
dhagnaa faayidaa xinnaa qabaatii; Waaqatti
buluun garuu jireenya ammaatiifis jireenya

dhufuuf jiruufis waan waadaa of keessaa qabuuf
waan hundaaf fayyada. 9 Jechi kun amanamaa
fi kan guutumaan guutuutti fudhatamuu maluu
dha. 10 Sababii abdii keenya Waaqa jiraataa isa
Fayyisaa nama hundaa keessumattuu kan warra
isatti amananii ta'e sana irra kaa'anneef nuus
kanaaf jennee ni dadhabna; ni tattaaffannas.
11 Wantoota kanneen ajaji; barsiisis. 12 Ati
dubbiidhaan, amalaan, jaalalaan, amantii fi
qulqullinaan warra amananiif fakkeenya ta'i
malee namni tokko iyyuu dargaggummaa kee
hin tuffatin. 13 Hamma ani dhufutti Katabbii
Qulqulluu namootaaf dubbisuutti, gorsuu fi
barsiisuutti jabaadhu. 14 Kennaa kee isa
yommuu jaarsoliin harka isaanii sirra kaa'anitti
karaa raajiitiin siif kenname sana hin dagatin. 15
Waan kanattis jabaadhu; akka namni hundinuu
guddachuu kee arguufis guutumaan guututti
itti of kenni. 16 Jireenya keetii fi barsiisa kee
eeggadhu. Ittis jabaadhu; waan kana gochuu
keetiinis ofii keetii fi warra si dhaga'an ni
fayyiftaatii.

5 Nama dulloome tokko akka waan inni
abbaa kee ta'eetti gorsi malee hin ifatin.
Dargaggootas akka obbolootaatti ilaali; 2
dubartoota dullooman akka haadhotiitti,
dubartoota shamarran akka obboleettotaatti
qulqullummaa guutuun ilaali. 3 Haadhota
hiyyeessaa kanneen dhugumaan rakkattoota
ta'an kabaji. 4 Garuu haati hiyyeessaa tokko yoo
ijoollee yookaan akkoowwan qabaatte ijoolleen
kunneen maatii isaanii gargaaruu fi warra
isaaniitiif gatii deebisuudhaan amantii isaanii
hojiin mul'isuuf duraan dursanii barachuu qabu;
kun Waaqa gammachiisaatii. 5 Haati hiyyeessaa
kan dhugumaan rakkattuu taatee kophaa
ishee hafte abdii ishee Waaqa irra kaa'attee
halkanii guyyaa kadhannaa fi gargaarsa Waaqaa
gaafachuu itti fufti. 6 Haati hiyyeessaa kan
jireenya gammachuutti of gattu garuu utuma
jirtuu iyyuu duuteerti. 7 Akka namni tokko
iyyuu mudaa hin qabaanneef ajaja kana
kenni. 8 Namni firoota isaa keessumattuu
miseensota maatii isaa warra isatti aannan
hin gargaarre kam iyyuu amantii ganeera;
inni nama hin amanne caalaattis hamaa
dha. 9 Haati hiyyeessaa tokko yoo umuriin
ishee waggaa jaatamaa ol ta'ee akkasumas
niitii dhirsa tokkichaa turte taate malee
maqaan ishee galmee haadhota hiyyeessaa
irratti hin galmeeffamin; 10 akkasumas isheen
hojii gaarii hojjechuudhaan jechuunis ijoollee
guddisuudhaan, keessummaa simachuudhaan,
miilla qulqullootaa dhiquudhaan, warra
rakkatan gargaaruudhaan, karaa hundumaanis
hojii gaarii hojjechuu keessatti of kennuudhaan
kan beekamte ta'uu qabdi. 11 Haadhota
hiyyeessaa kanneen shamarran ta'an garuu
hin galmeessin. Isaan yommuu hawwiin foonii
Kiristoos irraa gargar isaan baasutti deebi'anii
heerumuu barbaaduutii. 12 Kanaanis isaan waan
kakuu isaanii kan jalqabaa cabsaniif murtii
ofitti fidu. 13 Kana malees manaa gara manaatti
labanii dhibaa'ummaa baratu. Dhibaa'ummaa
qofa utuu hin ta'in waan dubbachuun isaaniif
hin malle dubbachuudhaan nama hamatu;
dhimma namaa keessas galu. 14 Kanaafuu
haadhonni hiyyeessaa kanneen ijoollummaa
qaban akka carraa maqaa nu balleessuu diinaaf
hin kennineef ani akka isaan heeruman, akka
ijoollee da'anii fi akka mana isaanii bulfatan
nan gorsa. 15 Namoonni tokko tokko Seexana
duukaa bu'uuf jedhanii duraanuu karaa irraa
goraniiru. 16 Dubartiin amantu kam iyyuu
yoo haadhota hiyyeessaa maatii ishee keessaa
qabaatte, akka waldaan kiristaanaa haadhota
hiyyeessaa kanneen dhugumaan rakkattoota
ta'an gargaartuuf isheen isaan haa gargaartuu
malee akka waldaa kiristaanaatti ba'aa ta'an hin
godhin. 17 Jaarsoliin sirriitti waldaa kiristaanaa
bulchan keessumattuu warri hojiin isaanii
lallabuu fi barsiisuu ta'e ulfina dachaa argachuu
qabu. 18 Katabbiin Qulqulluun, "Qotiyyoo
midhaan siribsiisuutti jiru afaan hin hidhin;"
akkasumas, "Hojjetaaf mindaa isaa argachuun
ni mala" jedhaatii. 19 Yoo dhuga baatota lamaan
yookaan sadiin mirkaneeffame malee himata
jaarsa tokko mormuun dhi'eeffamu kam iyyuu
hin fudhatin. 20 Akka warri kaan sodaataniif
namoota cubbuu hojjetan fuula namoota

hundaa duratti itti dheekkami. 21 Ani akka ati
waan tokko iyyuu loogiidhaan hin goonee fi
akka wal caalchisuu malee ajajawwan kanneen
eegduuf fuula Waaqaatii fi fuula Kiristoos Yesuus
duratti, fuula ergamoota filatamanii durattis
sin gorsa. 22 Eenyu irra iyyuu harka kaa'uuf
hin ariifatin; cubbuu nama biraa keessatti hin
hirmaatin. Qulqullummaadhaanis of eeggadhu.
23 Sababii garaa keetiitii fi dhukkuba ammumaa
amma sitti ka'u sanaatiif daadhii wayinii xinnoo
ishee dhugi malee bishaan qofa hin dhugin. 24
Cubbuun namoota tokko tokkoo duraan dursee
ifatti mul'ata; isaan dura darbees lafa murtii
ga'a; cubbuun warra kaanii garuu duuba irratti
beekama. 25 Hojiin gaariinis akkasuma ifatti
mul'ata; kan ifatti hin mul'annes dhokfamee
hafuu hin danda'u.

6 Akka maqaan Waaqaatii fi barsiisni keenya
hin arrabsamneef warri waanjoo garbummaa
jala jiran hundinuu akka ulfinni guutuun
gooftota isaaniitiif malutti haa ilaalan. 2
Warri gooftota amanan qabanis sababii isaan
obboloota ta'aniif isaan hin tuffatin. Qooda
kanaa warri tajaajila isaaniitiin fayyadaman
sun waan isaan amantootaa fi jaallatamtoota
ta'aniif ittuma cimsanii isaan haa tajaajilan.
Atis waan kana barsiisi; gorsis. 3 Eenyu iyyuu
yoo barsiisa addaa barsiise, yoo dubbii dhugaa
kan Gooftaa keenya Yesuus Kiristoosii fi barsiisa
nama Waaqaa ta'uuf fayyaduun walii hin galle,
4 inni of tuulummaan guutameera; waan tokko
iyyuus hin hubatu. Inni waa'ee jechootaa irratti
morkii fi lolaaf fedhii hamaa qaba; kunis
hinaaffaa, wal dhabuu, arrabsoo fi shakkii
hamaa fida; 5 namoota qalbiin isaanii badee
dhugaanis irraa fudhatame kanneen Waaqatti
buluu karaa ittiin maallaqni argamu se'an
gidduuttis walitti bu'iisa dhuma hin qabnetu
uumama. 6 Waaqatti buluun, "Wanni ani qabu
na ga'a" jechuu of keessaa qabaannaan kun
dhugumaan faayidaa guddaa qaba. 7 Nu waan
tokko illee gara addunyaatti waan hin fidiniif,
waan tokko illee addunyaa keessaa fudhachuu
hin dandeenyu. 8 Garuu waan nyaannuu fi
waan uffannu qabaannaan nu ga'a. 9 Warri
sooromuu barbaadan garuu qorumsaa fi kiyyoo,
hawwii gowwummaa fi miidhaa baay'ee fidu kan
diigamaa fi badiisatti nama dhidhimsu keessatti
kufu. 10 Maallaqa jaallachuun hidda hammina
gosa hundumaatii. Namoonni tokko tokko
akka malee maallaqa jaallachuun amantii irraa
badanii dhiphina baay'een of waraananiiru.
11 Ati garuu yaa nama Waaqaa, waan kana
hunda irraa baqadhu; qajeelummaa, Waaqatti
buluu, amantii, jaalala, obsaa fi garraamummaa
duukaa bu'i. 12 Wal'aansoo amantii gaarii sana
qabi. Jireenya bara baraa kan yeroo fuula dhuga
baatota baay'ee duratti akka gaarii beeksiftetti
itti waamamte sana jabeessii qabadhu. (aiōnios
g166) 13 Ani fuula Waaqa waan hundaaf jireenya
kennuu duratti, fuula Kiristoos Yesuus kan
yommuu Phonxoos Phiilaaxoos duratti dhugaa
ba'etti akka gaarii beeksise sanaa durattis, 14
akka ati hamma dhufaatii Gooftaa keenya Yesuus
Kiristoositti ajaja kana xurii fi mudaa malee
eegdus sin gorsa. 15 Waaqni eebbifamaanii
fi Bulchaan tokkichi, Mootiin mootota fi
Gooftaan gooftotaa yeroo isaatti waan kana
ni mul'isa; 16 kan hin duune isa qofa; innis
ifa namni tokko iyyuu itti dhi'aachuu hin
dandeenye keessa jiraata; eenyu iyyuu isa hin
argine; isa arguus hin danda'u. Ulfinii fi humni
bara baraan isaaf haa ta'u. Ameen. (aiōnios g166)
17 Ati akka sooreyyiin addunyaa kanaa of tuuluu
yookaan qabeenya badu abdachuu dhiisanii
Waaqa akka nu itti gammannuuf jedhee waan
hunda baay'isee nuu kennu sana abdataniif
isaan ajaji. (aiōn g165) 18 Akka isaan waan gaarii
hojjetan, akka badhaadhummaan isaanii hojii
gaarii ta'u, akka arjooman, akka waan qabanis
qooduuf fedhii qabaatan isaan ajaji. 19 Isaanis
karaa kanaan jireenya dhugumaan jireenya
ta'e qabaachuuf jedhanii badhaadhummaa
hundee jabaa ta'u bara dhufuuf jiruuf ofii
isaaniitii kuufatu. 20 Yaa Xiimotewos, waan
imaanaa sitti kenname jabeessii eegi. Oduu
Waaqni hin jaallannee fi yaada mormii kan
sobaan "Beekumsa" jedhamu irraa fagaadhu; 21
namoonni tokko tokko, "Nu beekumsa akkasii

qabna" jechuun amantii irraa badaniiruutii.
Ayyaanni isin wajjin haa ta'u.

2 Xiimotewos

1 Phaawulos isa akkuma waadaa jireenya karaa
Kiristoos Yesuusiin galame sanaatti fedhii
Waaqaatiin ergamaa Kiristoos Yesuus ta'e irraa,
2 Gara Xiimotewos, ilma koo jaallatamaatti: **3** Ani
yommuu utuu gargar hin kutin halkanii guyyaa
kadhannaa koo keessatti si yaadadhutti Waaqa
akkuma abbootii kootii anis yaada qulqulluun
isa waaqeffadhu sana nan galateeffadha. **4** Ani
yommuun imimmaan kee yaadadhutti akka
gammachuudhaan guutamuuf guddisee si arguu
nan hawwa. **5** Ani amantii kee isa dhugaa sana
nan yaadadha; amantiin kunis jalqabatti akkoo
kee Loo'isii fi haadha kee Ewuunqee keessa ture;
amma immoo akka si keessa jiru nan amana.
6 Sababii kanaaf ani akka ati kennaa Waaqaa
kan yeroo ani harka koo sirra kaa'etti siif
kenname sana akka ibiddaatti akka qabsiiftuuf
sin yaadachiisa. **7** Waaqni hafuura humnaa, kan
jaalalaatii fi kan of dhowwuu nuu kenne malee
hafuura sodaa nuuf hin kennineetii. **8** Kanaafuu
waa'ee Gooftaa keenyaa dhugaa ba'uutti
yookaan ana nama isaaf jedhee hidhametti
hin qaana'in. Wangeelaaf dhiphachuu keessatti
garuu humna Waaqaatiin na wajjin hirmaadhu;
9 Waaqni sababii kaayyoo isaatii fi sababii
ayyaana isaatiif nu fayyisee gara jireenya
qulqulluutti nu waame malee sababii hojii nu
hojjenne kamiif iyyuu miti. Ayyaanni kunis
uumama addunyaatiin dura karaa Kiristoos
Yesuusiin nuu kenname; **(aiōnios g166)** **10** amma
garuu ayyaanni sun dhufaatii Fayyisaa keenya
Kiristoos Yesuus isa karaa wangeelaatiin du'a
balleessee jireenyaa fi badiisa ooluu ifatti baase
sanaatiin mul'ifameera. **11** Anis wangeela kanaaf
lallabaa, ergamaa fi barsiisaa ta'ee muudameera.
12 Anis akka amma jiru kanatti dhiphachuun
koo kanumaaf. Ani garuu eenyun akka amane
waan beekuuf hin qaana'u; akka inni waan
ani imaanaa itti kennadhe hamma guyyaa
sanaatti eeguu danda'us nan amana. **13** Waan
narraa dhageesse sana akka fakkeenya barsiisa
dhugaatti amantii fi jaalala Kiristoos Yesuusiin
qabdu jabeessii qabadhu. **14** Waan gaarii imaanaa
sitti kenname sana gargaarsa Hafuura Qulqulluu
nu keessa jiraatu sanaatiin eegi. **15** Namoonni
biyya Asiyaa keessa jiraatan hundinuu akka
narraa gara galan ni beekta; Fiigeloosii fi
Hermoogenees isaan keessa jiru. **16** Oneesifooros
yeroo baay'ee waan na boqochiiseef Gooftaan
warra mana isaa jiraataniif araara haa buusu;
inni hidhamuu kootti illee hin qaanofneetii. **17**
Akkasumas inni yeroo Roomaa dhufetti hamma
na argutti dhimmee na barbaadaa ture. **18**
Akka inni guyyaa sanatti Gooftaa irraa araara
argatuuf fedhii Gooftaa haa ta'u! Inni Efesoon
keessatti karaa baay'een akka na tajaajile ati
iyyuu sirriitti beekta.

2 Kanaafuu yaa ilma ko, ayyaana Kiristoos
Yesuusiin jabaadhu. **2** Waan fuula dhuga
baatota baay'ee duratti narraa dhageesse sana
namoota amanamoo kanneen warra kaan
barsiisuu danda'anitti imaanaa kenni. **3** Atis
akkuma loltuu jabaa kan Kiristoos Yesuusiitti
nu wajjin dhiphadhu. **4** Namni loltummaan
tajaajilu kam iyyuu ajajaa isaa gammachiisuu
yaala malee dhimma jireenyaatiin of hin xaxu.
5 Akkasumas dorgomaan tokko yoo akka malutti
dorgome malee gonfoo hin argatu. **6** Qonnaan
bulaan jabaatee hojjetus ija qooddachuutti
nama jalqabaa ta'uu qaba. **7** Waan ani sitti
himu kana qalbeeffadhu; Gooftaan waan hunda
keessatti hubannaa siif kennaatii. **8** Yesuus
Kiristoos isa warra du'an keessaa kaafame,
isa sanyii Daawit irraa dhalate yaadadhu. Kun
wangeela koo **9** kan ani isaaf jedhee akka
nama yakka hojjete tokkootti hamma foncaan
hidhamuutti dhiphachaafii jiruu dha. Dubbiin
Waaqaa garuu hin hidhamu. **10** Kanaafuu akka
warri filataman fayyina Kiristoos Yesuusiin
ta'e sana ulfina bara baraa wajjin argataniif
ani isaaniif jedhee waan hundumaa nan obsa.
(aiōnios g166) **11** Dubbichi amanamaan akkana
jedha: Nu isa wajjin yoo duune, isa wajjin
ni jiraanna; **12** nu yoo obsine, isa wajjin ni
moona. Nu yoo isa ganne, innis nu gana. **13** Nu
yoo amanamoo ta'uu baanne, inni amanamaa
ta'ee jiraata; inni of ganuu hin danda'uutii. **14**
Wantoota kanneen isaan yaadachiisi; waa'ee

jechootaatiinis akka wal hin lolleef fuula Waaqaa
duratti isaan akeekkachiisi; wanni akkasii warra
dhaga'an ni diiga malee waa tokko illee hin
fayyaduutii. 15 Atis dubbii dhugaa sana sirriitti
qabachuudhaan hojjetaa qoratamee fudhatame
kan itti hin qaanofne ta'iitii fuula Waaqaa duratti
of dhi'eessuuf tattaaffadhu. 16 Garuu dubbii
faayidaa hin qabne irraa fagaadhu; dubbiin
akkasii ittuma caalchisee nama Waaqaa ta'uu
irraa nama fageessaatii. 17 Barsiisni isaaniis
akka dhukkuba gaangiriinii babal'achaa deema.
Himenewoosii fi Filexoosis isaan keessatti
argamu; 18 isaanis du'aa ka'uun ta'ee darbeera
jechuudhaan dhugaa irraa fagaataniiru. Amantii
namoota tokko tokkoos ni balleessu. 19
Garuu hundeen Waaqaa hin sochoofamne kan
chaappaa, "Gooftaan warra kan isaa ta'an ni
beeka," akkanumas "Namni maqaa Gooftaa
waammatu hundi hammina irraa haa deebi'u"
jedhuun chaappeffame jabaatee dhaabateera.
20 Mana guddaa tokko keessa mi'a warqeetii
fi meetii qofa utuu hin ta'in, mi'i mukaatii fi
suphees jira; kana keessaas tokko tokko ulfinaaf,
kaan immoo salphinaaf oola. 21 Namni tokko
yoo salphina kana irraa of qulqulleesse, inni
mi'a ulfinaa kan qulqulleeffame, kan Gooftaa
isaa fayyaduu fi kan hojii gaarii kam iyyuu
hojjechuuf qopheeffame ta'a. 22 Atis hawwii
hamaa yeroo dargaggummaa irraa baqadhu;
warra garaa qulqulluun Gooftaa waammatan
wajjin qajeelummaa, amantii, jaalalaa fi nagaa
duukaa bu'i. 23 Falmii faayidaa hin qabnee fi
gowwummaa keessa hin seenin; kun akka lola
fidu atuu ni beektaatii. 24 Garbichi Gooftaa kan
nama hundumaaf garaa laafu, kan barsiisuu
danda'uu fi obsa qabeessa ta'uu qaba malee
kan namaan wal lolu ta'uu hin qabu. 25
Innis akka Waaqni qalbii jijjiirrannaa gara
dhugaa beekuutti isaan geessu isaaniif kennu
abdachaa warra isaan morman garraamummaan
sirreessuu qaba; 26 akkasiinis isaan qalbii
horatanii kiyyoo diiyaabiloos kan akka isaan
fedhii isaa guutaniif isaan booji'e sana jalaa
ba'u.

3 Garuu guyyoota dhumaa keessa yeroon
rakkinaa akka dhufu hubadhu. 2 Namoonni of
jaallattoota, jaallattoota maallaqaa, of jajjoota,
of tuultota, warra Waaqa arrabsan, warra abbaa
fi haadha isaaniitiif hin ajajamne, warra hin
galateeffanne, warra qulqullummaa hin qabne,
3 warra jaalala hin qabne, warra dhiifama hin
goone, warra maqaa nama balleessan, warra of
hin qabne, gara jabeeyyii, warra waan gaarii hin
jaallanne, 4 gantoota, warra akka malee jarjaran,
warra of bokoksan, warra Waaqa jaallachuu irra
waan isaan gammachiisu jaallatan ni ta'u; 5
warra Waaqaaf bulan ni fakkaatu; garuu humna
isaa ni ganu. Ati warra akkasii irraa fagaadhu. 6
Isaan warra manneen seenuudhaan dubartoota
dadhaboo warra cubbuun isaan irra tuulamee
fi warra hawwii gosa hundaatiin asii fi achi
raafaman booji'anii dha; 7 dubartoonni kunneen
yeroo hunda ni baratu; garuu gonkumaa
dhugaa beekuutti dhufuu hin danda'an. 8
Akkuma Yaaneesii fi Yaambirees Museen
morman sana namoonni qalbiin isaanii badee
waa'ee amantiitti fudhatama dhaban kunneenis
dhugaadhaan ni mormu. 9 Ta'us gowwummaan
isaanii waan akkuma namoota sanaa nama
hunda biratti ifatti ba'uuf isaan fagoo hin
deeman. 10 Ati garuu barsiisa ko, haala jireenya
koo, kaayyoo koo, amantii koo, obsa koo, jaalala
koo, jabaadhee dhaabachuu koo hundumaa
duukaa buuteerta; 11 ari'atamuu koo, rakkina
kootii fi waan Anxookiiyaatti, Iqooniyoonii fi
Lisxiraanitti narra ga'e, ari'atama garaa garaa
kan ani obsaan keessa darbes duukaa buuteerta.
Gooftaan garuu waan kana hunda jalaa na baase.
12 Dhugumaanuu namni Kiristoos Yesuusiin
nama Waaqaa ta'ee jiraachuu barbaadu kam
iyyuu ni ari'atama; 13 namoonni hamoonii fi
gowwoomsitoonni garuu nama gowwoomsaa,
of illee gowwoomfamaa hamminaan ittuma
caalaa deemu. 14 Ati garuu waan barattee fi
waan hubatte sanatti jabaadhu; eenyu irraa
akka baratte beektaatii; 15 akkasumas ati
ijoollummaa keetii jalqabdee Katabbiiwwan
Qulqulluu kanneen waa'ee fayyina karaa
Kiristoos Yesuusitti amanuutiin argamu sanaaf

ogeessa si taasisuu danda'an akkamitti akka
baratte ni beekta. 16 Katabbiin Qulqulluun hundi
hafuura afaan Waaqaatii ba'een kennaman;
isaanis barsiisuuf, akeekkachiisuuf, sirreessuu fi
qajeelummaan leenjisuuf ni fayyadu; 17 kunis
akka namni Waaqaa hojii gaarii hundumaaf
guutummaatti hidhatee qophaa'uuf.

4 Ani fuula Waaqaa duratti, fuula Kiristoos
Yesuus isa warra jiraatanii fi warra du'anitti
muruuf jiruu durattis mul'achuu isaatii fi
mootummaa isaatiin sin gorsa. 2 Dubbicha
lallabi; yeroo mijaa'aattis ta'u yeroo hin
mijoofnetti qophaa'i; obsa guddaa fi barsiisa
of eeggannaatiin sirreessi; ifadhu; jajjabeessis.
3 Yeroon itti namoonni barsiisa dhugaa
dhaga'uuf obsa hin qabaanne ni dhufaatii.
Qooda kanaa akka waan gurri isaanii inni
hooqsisu sun dhaga'uu barbaadu itti himaniif
hawwii isaanii guutachuuf barsiistota baay'ee
ofii isaaniitiif walitti qabatu. 4 Gurra isaaniis
dhugaa dhaga'uu irraa garagalchanii gara
oduu hundee hin qabneetti deebisu. 5 Ati
garuu waan hunda keessatti ilaallachaa deemi;
rakkina obsi; hojii tajaajilaan wangeelaa tokko
hojjetu hojjedhu; tajaajila kees fiixaan baasi.
6 Ani ammuma iyyuu akka dhibaayyuutti
dhangalaafamuuf qophaa'eera; yeroon deemsa
koos ga'eera. 7 Ani lola gaarii loleera; dorgommii
xumureera; amantiis eegeera. 8 Amma gonfoon
qajeelummaa na eeggata; isas Abbaa Murtii
qajeelaa, Gooftichatu guyyaa sana naa kenna;
kanas warra mul'achuu isaa jaallatan hundaaf
kenna malee ana qofaaf miti. 9 Dafii gara koo
kottu; 10 Deemaas addunyaa kana jaallatee
na dhiisee gara Tasaloniiqee deemeeraatii.
Qeerqis gara Galaatiyaa, Tiitoon immoo gara
Dilmaaxiyaa deemaniiru. (aiōn g165) 11 Luqaas
qofatu na bira jira. Maarqos waan tajaajila koo
keessatti na gargaaruuf isa of duukaa fidii kottu.
12 Ani Xikiqoosin Efesoonitti ergeera. 13 Ati
yommuu dhuftutti waaroo ani Xiroo'aasitti
Kaariphoos biratti dhiisee fi kitaabota maramoo,
keessumattuu kitaabota gogaa duugamaa sana
naa fidi. 14 Iskindiroos tumtuun naasii sun
akka malee natti hammaate. Gooftaan akka
hojii isaatti ni deebisaaf. 15 Namichi kun
waan akka malee ergaa keenya mormeef atis
isa irraa of eeggachuu qabda. 16 Yeroo ani
falmata koo kan jalqabaa dhi'eeffadhetti hundi
isaanii iyyuu na dhiisanii deeman malee namni
tokko iyyuu na hin gargaarre. Anis akka wanni
kun isaanitti hin lakkaa'amneef Waaqa nan
kadhadha. 17 Garuu akka karaa kootiin ergaan
guutummaatti lallabamuu fi akka Namoonni
Ormaa hundi dhaga'aniif Gooftaan na bira
dhaabatee na jajjabeesse. Anis afaan leencaa
jalaa nan baafame. 18 Gooftaan waan hamaa
hunda jalaa na baasee mootummaa isaa kan
samiiti nagumaan na galcha. Bara baraa hamma
bara baraatti ulfinni isaaf haa ta'u. Ameen. (aiōn
g165) 19 Phirisqilaa fi Aqiilaatti, warra mana
Oneesifooros jiraatanittis nagaa naa himi. 20
Erisxoos Qorontositti hafe; Xiroofiimoos immoo
dhukkubsannaan ani Miilexoositti isa dhiise.
21 Gannaan dura dafii kottu. Ewugiloos nagaa
siif dhaama; Phuudeniis, Liinoos, Qilaawudiyaa
fi obboloonni hundinuus akkasuma nagaa siif
dhaamu. 22 Gooftaan hafuura kee wajjin haa
ta'u. Ayyaanni si wajjin haa ta'u.

Tiitoo

1 Phaawulos isa amantii filatamtoota Waaqaatii
fi dhugaa beekuu gara Waaqaaf buluutti
nama geessuuf garbicha Waaqaatii fi ergamaa
Yesuus Kiristoos ta'e irraa; **2** kunis abdii
jireenya bara baraa isa Waaqni hin sobne sun
jalqaba addunyaatiin dura waadaa gale irratti
kan hundeeffamee dha; **(aiōnios g166)** **3** innis
yommuu yeroon murteeffame sun ga'etti karaa
lallaba isa ajaja Fayyisaa keenya Waaqaatiin
imaanaa natti kennameetiin dubbii isaa ifatti
baaseera, **4** Gara Tiitoo isa amantii walii wajjin
qabnuun ilma koo dhugaa ta'eetti: **5** Sababiin
ani Qareexitti si hambiseef akka ati waan utuu
hin xumuramin hafe toora qabsiiftuu fi akkuma
ani si ajajettis magaalaawwan hunda keessatti
jaarsolii muudduuf ture. **6** Jaarsi tokko kan
mudaa hin qabne, dhirsa niitii tokkittii, kan
ijoolleen isaa amananii jireenya gad dhiisiitii
fi ajajamuu diduun maqaan isaanii hin badin
ta'uu qaba. **7** Phaaphaasiin tokko sababii hojiin
Waaqaa imaanaa isatti kennameef inni nama
mudaa hin qabne ta'uu qaba malee kan of
tuulu, kan dafee aaru, kan machaa'u, kan
lola jaallatuu fi kan karaa hin malleen bu'aa
argachuuf tattaaffatu ta'uu hin qabu. **8** Qooda
kanaa inni nama keessumaa simatu, nama waan
gaarii jaallatu, kan of qabu, qajeelaa, qulqulluu
fi nama naamusa qabu ta'uu qaba. **9** Inni akka
barsiisa dhugaatiin warra kaan gorsuu, warra
barsiisa sanaan morman immoo akka dogoggora
isaanii itti himee amansiisuu danda'uuf akkuma
barsiifametti dubbii amanamaa sana jabeessee
qabachuu qaba. **10** Finciltoonni baay'een,
warri dubbii faayidaa hin qabne dubbatanii fi
gowwoomsitoonni keessumattuu miseensonni
garee warra dhagna qabatanii hedduutu
jiraatii. **11** Isaan bu'aa hin malle argachuuf
jedhanii waan barsiisuun isaan irra hin jirre
barsiisuudhaan waan maatii guutuu diiganiif
afaan qabachiifamuu qabu. **12** Raajota isaanii
keessaa tokko, "Warri Qareexi yeroo hunda
sobdoota; bineensota hamoo dha; albaadheyyii
dhibaa'oo dha" jedheera. **13** Dhuga ba'umsi
kun dhugaa dha. Kanaafuu akka isaan amantii
dhugaa qabaataniif jabeessii isaan ifadhu.
14 Akka isaan mammaaksa Yihuudootaa kan
hundee hin qabne yookaan ajaja warra
dhugaadhaan mormanii duukaa hin buuneefis
jabeessii isaan ifadhu. **15** Warra qulqullaa'oof
wanni hundinuu qulqulluu dha; warra xuraa'oo
fi warra hin amanneef garuu wanni tokko
iyyuu qulqulluu miti. Dhugumaanuu yaadni
isaaniitii fi qalbiin isaanii xuraa'eera. **16** Isaan nu
Waaqa beekna jedhu; hojii isaaniitiin garuu isa
ganu. Isaan jibbamoo dha; warra hin ajajamnee
fi warra waan gaarii tokko iyyuu hojjechuuf
ga'umsa hin qabnee dha.

2 Ati garuu waan barsiisa dhugaa wajjin
deemu barsiisi. **2** Jaarsoliin akka amala
qabeeyyii, kabajamoo fi warra of qaban ta'aniif,
akkasumas akka warra amantii dhugaa, jaalalaa
fi obsa qabaatan barsiisi. **3** Akkasuma immoo
jaartoliin akka jireenya isaaniitiin kabajamoo
ta'an, akka waan gaariis barsiisan malee akka
maqaa nama hin balleessine yookaan akka
dhugaatii daadhii wayinii baay'eetiin hin
fudhatamne isaan barsiisi. **4** Yoos isaan akka
dubartoonni shamarran dhirsoota isaanii fi
ijoollee isaanii jaallatan barsiisuu ni danda'u;
5 akka dubbiin Waaqaa hin tuffatamneefis
akka of qaban, akka qulqullaa'an, akka hojii
mana keessaatiin qabaman, akka arjoota ta'an,
akka dhirsoota isaaniitiif ajajaman ni barsiisu.
6 Akkasumas dargaggoonni akka of qabaniif
gorsi. **7** Waan hunda keessatti waan gaarii
hojjechuun fakkeenya isaaniif ta'i. Barsiisa kee
keessatti amanamaa, kabajamaa fi nama akka
salphaatti hin ilaalamne ta'i; **8** akka warri siin
morman waa'ee keenya waan hamaa dubbatan
tokko illee dhabanii qaana'aniifis dubbii dhugaa
kan tuffatamuu hin dandeenye dubbadhu.
9 Garboonni waan hundaan akka gooftota
isaaniitiif ajajaman, akka gooftota isaanii
gammachiisuu yaalan, akka waan gooftonni
isaanii dubbataniif deebii mormii hin deebifne
barsiisi; **10** akka isaan gooftota isaanii jalaa hin
hanne, garuu akka barsiisni Fayyisaa keenya
Waaqaa karaa hundumaan hawwataa ta'u

gochuuf akka isaan amanamummaa guutuu argisiisan barsiisi. 11 Ayyaanni Waaqaa kan fayyina fidu nama hundatti mul'ifameeraatii. 12 Ayyaanni kunis Waaqa malee jiraachuu fi hawwii addunyaa ganuun bara kana keessa jireenya of qabiisaa, jireenya qajeelummaatii fi jireenya Waaqatti buluu akka jiraannu nu barsiisa; (aiōn g165) 13 kunis yommuu nu abdii keenya isa eebbifamaa jechuunis mul'achuu ulfina Waaqa keenya guddichaatii fi Fayyisaa keenya Yesuus Kiristoos eeggachaa jirrutti ta'a; 14 innis hammina hunda irraa nu furuu fi saba ofii isaa warra waan gaarii hojjechuuf hinaafan ofiif qulqulleeffachuuf jedhee of dabarsee nuuf kenneera. 15 Egaa wantoonni ati barsiisuu qabdu kanneenii dha. Taayitaa guutuun jajjabeessi; ifadhus. Namni tokko iyyuu si hin tuffatin.

3 Ati akka namoonni bulchitootaa fi abbootii taayitaatiif bulan, akka ajajamanii fi akka waan gaarii kam iyyuu hojjechuuf qophaa'oo ta'an yaadachiisi; 2 akka isaan maqaa nama tokko illee hin balleessine, akka namoota nagaatii fi obsa qabeeyyii ta'an, akka nama hundaaf garraamummaa argisiisanis yaadachiisi. 3 Nu mataan keenyas duraan warra gowwoota, warra hin ajajamne, warra gowwoomfamnee fi warra dharraa hamaa fi gammachuu gosa hundaatiif garboomfamne turre. Namootaan jibbamaa fi walis jibbaa, hamminaa fi hinaaffaan jiraachaa turre. 4 Yommuu gaarummaa fi jaalalli Fayyisaa keenya Waaqaa mul'atetti garuu, 5 inni sababii qajeelummaa nu hojjenneetiif utuu hin ta'in sababii araara isaatiif jedhee nu fayyise. Inni dhiqannaa lammata dhalachuutii fi haaromsuu Hafuura Qulqulluutiin nu fayyise; 6 hafuurri kunis isa Waaqni karaa Fayyisaa keenya Yesuus Kiristoosiin arjummaadhaan nurratti dhangalaase sana; 7 kunis akka nu ayyaana isaatiin qajeeltota taasifamnee abdii jireenya bara baraa qabaachuun dhaaltota taanuuf. (aiōnios g166) 8 Jechi kunis amanamaa dha. Warri Waaqa amanatan akka waan gaarii hojjechuuf of eeggannaan of kennan, akka ati cimsitee waan kana dubbattu nan barbaada. Kunis waan akka malee gaarii fi waan nama hundumaa fayyaduu dha. 9 Ati garuu falmii faayidaa hin qabnee fi hidda dhalootaa lakkaa'uu irraa, waa'ee seeraa irratti wal mormuu fi wal loluu irraa fagaadhu; kun waan bu'aa hin qabnee fi waan hin fayyadnee dhaatii. 10 Nama gargar ba'uu fidu tokko yeroo tokko akeekkachiisi; yeroo lammaffaas akeekkachiisi. Ergasii immoo isa irraa fagaadhu. 11 Namni akkasii akka micciiramaa fi cubbamaa ta'e atuu beekta; inni nama ofuma isaatti muruu dha. 12 Ani waanan yeroo gannaa Niqoophiliyoonitti dabarsuuf murteesseef akkuma ani Arxemaas yookaan Xikiqoosin sitti ergeen dafii kottu. 13 Zenaas abukaattichaa fi Apholoosin imala isaanii irratti gargaaruuf waan dandeessu hunda godhi; waan isaan barbaachisu hunda qabaachuu isaanii illee mirkaneessi. 14 Namoonni keenya akka waan guyyaa guyyaatti isaan barbaachisu hojjetanii argatanii fi akka jireenya bu'aa hin qabne hin jiraanneefis waan gaarii hojjechuuf of kennuu barachuu qabu. 15 Warri na wajjin jiran hundinuu nagaa siif dhaamu. Warra amantiin nu jaallatanitti nagaa nuuf himi. Ayyaanni hunda keessan wajjin haa ta'u.

Fiilmoonaa

1 Phaawulos isa Kiristoos Yesuusiif jedhee
hidhamee fi obboleessa keenya Xiimotewos
irraa, **2** akkanumas gara obboleettii keenya
Aphifiyaatti, gara Arkiphaa isa nu wajjin loltuu
ta'eetti, gara waldaa kiristaanaa ishee mana
keetti walitti qabamtuuttis: **3** Abbaa keenya
Waaqaa fi Yesuus Kiristoos Gooftaa irraa
ayyaannii fi nagaan isiniif haa ta'u. **4** Ani yeroo
kadhannaa koo keessatti si yaadadhu hunda
Waaqa koo nan galateeffadha; **5** ani waa'ee
amantii kee kan ati Gooftaa Yesuusitti qabduu
fi waa'ee jaalala kee kan ati qulqulloota isaa
hundaaf qabduu nan dhaga'aatii. **6** Ani akka
ati waa'ee waan gaarii nu Kiristoosiin qabnu
hundumaa hubannaa guutuu qabaattee amantii
kee namaan ga'uuf jabaattu nan kadhadha. **7**
Yaa obboleessa, waan ati garaa qulqullootaa
qabbaneessiteef jaalalli kee gammachuu fi
jajjabina guddaa naa kenneera. **8** Kanaafuu
ani akka ati waan hojjechuu qabdu hojjetu si
ajajuuf yoo Kiristoosiin ija jabina qabaadhe
illee, **9** sababii jaalalaatiif cimseen si kadhadha.
Egaa ani Phaawulos jaarsichii fi ammas
Kiristoos Yesuusiif kanan hidhame, **10** ilma koo
Oneesimoos isa ani hidhamuu kootiin dhalche
sanaaf sin kadhadha. **11** Inni kanaan dura nama
homaa si hin fayyadne ture; amma garuu siifis
anaafis nama faayidaa qabu ta'eera. **12** Ani isa,
nama akka garaa kootii sana deebisee gara keetti
nan erga. **13** Ani yeroon wangeelaaf hidhametti
inni iddoo kee bu'ee akka na tajaajiluuf of
biratti isa hambifachuu barbaadeen ture. **14** Ani
garuu gaarummaan kee utuu dirqamaan hin
ta'in fedhiidhaan akka ta'uuf waanuma tokko
illee eeyyama kee malee gochuu hin barbaanne.
15 Tarii inni yeroo gabaabaaf siin gargar ba'uun
isaa akka ati deebiftee isa simattee hamma
dhumaatti of bira tursituuf ta'a; **(aiōnios g166)** **16**
atis si'achi akka garbichaatti utuu hin ta'in,
akka obboleessa jaallatamaa garbicha caalu
tokkootti isa simadhu. Inni keessumattuu erga
anaaf akkas jaallatamaa ta'e siif immoo fooniinis
Gooftaadhaanis hammam caalaa jaallatamaa
haa ta'u ree? **17** Egaa ati yoo akka michuu
keetiitti na ilaalte akkuma na simatutti isas
simadhu. **18** Yoo inni waanuma tokkoon illee
si yakkee jiraate yookaan ati yoo waanuma
tokko illee isa irraa qabaatte natti lakkaa'i. **19**
Ani Phaawulos siifan kaffala jedhee harkuma
kootiin barreesseera. Akka ati mataan kee iyyuu
kan koo taate ani homaa sitti hin himu. **20**
Egaa yaa obboleessa, ani Gooftaadhaan faayidaa
kana sirraa argachuu nan barbaada; Kiristoositti
garaa koo naa qabbaneessi. **21** Akka ati waan
ani si kadhadhu caalaa naa gootu beekuudhaan
ajajamuu kee amanadhee siifan barreessa.
22 Kana malees ani kadhannaa keessaniin
akkan isiniif kennamu waanan abdadhuuf mana
boqonnaa naa qopheessi. **23** Ephaafiraan inni
Kiristoos Yesuusiif jedhee na wajjin hidhame
nagaa siif dhaama. **24** Akkasumas warri na wajjin
hojjetan Maarqos, Arisxirokoos, Deemaasii fi
Luqaas nagaa siif dhaamu. **25** Ayyaanni Gooftaa
keenya Yesuus Kiristoos hafuura keessan wajjin
haa ta'u.

Ibroota

1 Bara durii Waaqni yeroo baay'ee fi karaa
adda addaatiin raajotaan abbootii keenyatti
dubbatee ture; **2** bara dhumaa kana keessa garuu
Ilma isaa kan inni dhaaltuu waan hundumaa
godhee muudeen nutti dubbate; isumaanis
addunyaawwan uume. (aiōn g165) **3** Ilmi calaqqisa
ulfina Waaqaa ti; eenyummaa Waaqaas akkuma
jirutti mul'isa; dubbii isaa humna qabeessa
sanaanis waan hunda hirkisee baata. Innis
erga cubbuu keenya nurraa qulqulleessee
booddee samii irra mirga Waaqa ulfina qabeessa
sanaa taa'e. **4** Akkuma maqaan inni dhaale
sun kan ergamootaa caalaa guddaa ta'e sana
innis ergamoota caalaa guddaa dha. **5** Waaqni
ergamoota keessaa isa kamiin, "Ati Ilma koo ti;
ani har'a si dhalcheera" Yookaan isa kamiin,
"Ani isaaf Abbaa nan ta'a; innis Ilma naa
ta'a" jedhee beeka? **6** Akkasumas Waaqni
yommuu Ilma isaa hangafa gara addunyaa
kanaatti ergutti, "Ergamoonni Waaqaa hundi
isa haa waaqeffatan" jedha. **7** Yommuu waa'ee
ergamootaa dubbatus, "Inni ergamoota isaa
hafuurota, tajaajiltoota isaa immoo arraba
ibiddaa godha" jedha. **8** Waa'ee Ilmaa garuu
akkana jedha; "Yaa Waaqayyo, teessoon kee
bara baraa hamma bara baraatti ni jiraata;
bokkuun qajeelummaas bokkuu mootummaa
keetii ni ta'a. (aiōn g165) **9** Ati qajeelummaa
jaallatte; jal'ina immoo ni jibbite; kanaafuu
Waaqayyo Waaqni kee zayitii gammachuutiin si
dibee, hiriyoota kee si caalchise." **10** Akkasumas
inni akkana jedha; "Yaa Gooftaa, ati jalqabatti
lafa hundeessite; samiiwwanis hojii harka keetii
ti. **11** Isaan ni badu; ati garuu ni jiraatta;
hundumti isaanii akkuma uffataa ni moofa'u; **12**
ati akkuma wayyaatti isaan marta; isaan akkuma
uffataatti geeddaramu; ati garuu sanuma;
umuriin kees gonkumaa dhuma hin qabu." **13**
Waaqni ergamoota keessaa isa kamiin, "Hamma
ani diinota kee ejjeta miilla keetii godhutti,
gara mirga koo taa'i" jedhe? **14** Ergamoonni
hundinuu hafuurota tajaajilan kanneen warra
fayyina dhaalan tajaajiluuf ergaman mitii?

2 Kanaafuu nu akka waan dhageenye irraa hin
jal'anneef waan sana irratti xiyyeeffannoo
guddaa gochuu qabna. **2** Sababiin isaas erga
dubbiin ergamootaan dubbatame sun eegamuu
qabaatee, seera cabsuu fi ajajamuu diduun
hundis erga adabbii malu argatanii, **3** yoos nu
yoo fayyina guddaa akkanaa tuffanne, akkamitti
adabbii kana jalaa baana ree? Fayyinni jalqabatti
Gooftaadhaan labsame kun warra dhaga'aniin
nuuf mirkaneeffame. **4** Waaqni mallattoon,
raajii fi hojii dinqii adda addaatiin akkasumas
kennaawwan Hafuura Qulqulluu kanneen akka
fedhii isaatti kennamaniin dhugaa ba'eera. **5**
Inni addunyaa dhufuuf jiru, kan nu waa'ee isaa
dubbannu sana ergamoota jala hin galchine.
6 Namni tokko garuu iddoo tokkotti akkana
jedhee dhugaa ba'eera; "Akka ati isaaf yaadduuf
namni maali? Akka isaaf dhimmituuf ilmi namaa
maali? **7** Ati xinnoo ishee ergamootaa gad isa
goote; ulfinaa fi kabajaan isa gonfite; hojii harka
keetii irrattis isa muudde. **8** Waan hundas miilla
isaa jala galchite." Inni yommuu waan hunda
isa jala galchetti wanni inni utuu isa jala hin
galchin hambise tokko iyyuu hin jiru. Ta'us
yeroo ammaa wanni hundinuu isa jala galee hin
arginu. **9** Garuu Yesuus inni ayyaana Waaqaatiin
nama hundaaf du'a dhandhamuuf jedhee xinnoo
ishee ergamootaa gad ta'ee ture sun dhiphina
du'aa waan dhiphateef amma ulfinaa fi kabajaan
gonfamee argina. **10** Waaqni wanni hundi isaaf
jiraatuu fi isaan jiraatu sun ilmaan baay'ee gara
ulfinaatti geessuuf jedhee mataa fayyina isaanii
dhiphina kan hir'ina hin qabne gochuun isaaf
ni mala ture. **11** Inni namoota qulqulleessuu
fi kanneen qulqulleeffaman hundi kanuma
abbaa tokkoo ti. Kanaafuu Yesuus obboloota
jedhee isaan waamuu hin qaana'u. **12** Inni,
"Maqaa kee obboloota kootti nan labsa; waldaa
kiristaanaa keessattis faarfannaadhaan sin
jajadha" jedha. **13** Akkasumas, "Ani isa nan
amanadha" jedha. Ammas inni, "Anii fi ijoolleen
Waaqayyo naa kenne kunoo ti" jedha. **14**
Sababii ijoolleen sun foonii fi dhiiga qabaniif,
Yesuusis du'a ofii isaatiin diiyaabiloos isa du'a
irratti humna qabu sana balleessuuf jedhee

namummaa isaanii qoodate; 15 innis warra
bara jireenya isaanii hunda garbummaa sodaa
du'aatiin hidhamanii turan bilisa baasuuf jedhee
waan kana godhe. 16 Inni dhugumaanuu sanyii
Abrahaam gargaaruuf malee ergamoota Waaqaa
gargaaruuf miti. 17 Kanaafuu inni Waaqa
tajaajiluu keessatti akka luba ol aanaa araara
qabeessaa fi amanamaa ta'uuf, akka cubbuu
namootaatiif araara buusuuf waan hundaan
obboloota isaa fakkaachuutu isa irra ture. 18 Inni
mataan isaa waan dhiphina keessatti qorameef
warra qoramaa jiran gargaaruu ni danda'a.

3 Kanaafuu yaa obboloota qulqulloota, warra
waamicha samii keessatti hirmaattan, Yesuus
ergamaa fi luba ol aanaa amantii keenyaa
sana ilaalaa. 2 Akkuma Museen mana Waaqaa
hunda keessatti amanamaa ture sana innis
isa isa muudeef amanamaa ture. 3 Akkuma
namni mana ijaaru tokko mana sana caalaa
kabaja guddaa qabu, innis Musee caalaa
kabaja guddaa qaba. 4 Tokkoon tokkoon
manaa namaan ijaaramaatii; kan waan hunda
ijaare garuu Waaqa. 5 Museen waan fuul
duratti dubbatamuuf jiru dhugaa ba'uuf akka
tajaajilaa tokkootti mana Waaqaa hunda
keessatti amanamaa ture. 6 Kiristoos garuu
akka Ilmaatti mana Waaqaa irratti amanamaa
dha. Nus yoo ija jabina keenyaa fi abdii
ittiin boonnu sana jabeessinee qabanne, nu
mana isaa ti. 7 Kanaafuu akkuma Hafuurri
Qulqulluun jedhu: "Isin yoo har'a sagalee isaa
dhageessan, 8 akka yeroo qorumsaa gammoojjii
keessatti finciluun gootan sana, mataa hin
jabaatinaa; 9 abbootiin keessan achitti na
qoranii na ilaalan; waggaa afurtamas waan
ani hojjedhe argan. 10 Kanaafuu ani dhaloota
sanatti aaree, 'Yeroo hunda qalbii isaaniitiin
dogoggoru; isaan karaa koo hin beekne' jedhe.
11 Kanaafuu ani dheekkamsa kootiin, 'Isaan
boqonnaa kootti hin galan' jedhee kakadhe." 12
Yaa obboloota, akka isin keessaa namni tokko
iyyuu garaa hamaa fi hin amanne kan Waaqa
jiraataa irraa nama fageessu hin qabaanneef of
eeggadhaa. 13 Garuu isin keessaa akka namni
tokko iyyuu gowwoomsaa cubbuutiin mata
jabeessa hin taaneef utuu "Har'a" jedhamaa
jiruu guyyuma guyyaan wal jajjabeessaa. 14 Nus
yoo amantii keenya isa jalqabaa sana hamma
dhumaatti jabeessinee qabanne Kiristoos wajjin
hirmaattota ni taanaatii. 15 Kunis akkuma,
"Isin yoo har'a sagalee isaa dhageessan, akka
yeroo fincilaa sana, mataa hin jabaatinaa"
jedhamee barreeffamee dha. 16 Warri dhaga'anii
fincilan sun eenyu? Warra Museen qajeelchee
Gibxii baase sana hunda mitii? 17 Waaqni
waggaa afurtama eenyu faatti aare? Warruma
cubbuu hojjetanii reeffi isaanii gammoojjii
keessatti kukkufe sanatti mitii? 18 Yoo warruma
ajajamuu didan sana ta'e malee Waaqni akka
isaan gonkumaa boqonnaa isaatti hin galleef
eenyu faatti kakate ree? 19 Kanaafuu akka isaan
sababii amantii dhabuu isaaniitiif boqonnaa
sanatti galuu hin danda'in argina.

4 Kanaaf waadaan boqonnaa isaatti galuu sun
amma iyyuu waan jiruuf isin keessaa namni
kam iyyuu utuu boqonnaa sanatti hin galin
akka hin hafne of haa eeggannu. 2 Wangeelli
isaanitti lallabame nuttis lallabameeraatii;
garuu dubbiin lallabame sun waan amantii
isaaniitiin wal hin fudhanneef warra dhaga'an
sanaaf faayidaa tokko illee hin kennine. 3
Nu warri amanne boqonnaa sanatti ni galla;
kunis akkuma inni, "Kanaafuu ani dheekkamsa
kootiin, 'Isaan boqonnaa kootti hin galan'
jedhee kakadhe" jedhu sanaa dha. Ta'us
hojiin isaa uumama addunyaatii jalqabee
xumurameera. 4 Innis iddoo tokkotti waa'ee
guyyaa torbaffaa; "Waaqni guyyaa torbaffaatti
hojii isaa hundumaa irraa boqote" jedhee
dubbate. 5 Ammas inni iddoodhuma kanatti,
"Isaan boqonnaa kootti hin galan" jedha. 6
Amma iyyuu akka namoonni tokko tokko itti
galaniif iddoon boqonnaa sun hambifameera;
warri duraan wangeelli itti lallabame sun immoo
sababii ajajamuu didaniif boqonnaa sanatti
hin galle. 7 Kanaafuu Waaqni deebisee guyyaa
tokko "Har'a" jedhee waamuudhaan murteesse.
Innis akkuma kanaan dura dubbatame sana
bara dheeraa booddee karaa Daawitiitiin, "Isin
yoo har'a sagalee isaa dhageessan, mataa

hin jabaatinaa” jedha. 8 Utuu Iyyaasuun
boqonnaa sanatti isaan galchee jiraatee, silaa
Waaqni ergasii waa’ee guyyaa biraa hin dubbatu
tureetii. 9 Kanaafuu boqonnaan Sanbataa saba
Waaqaatiif kaa’ameera; 10 namni boqonnaa
Waaqaatti galu kam iyyuu akkuma Waaqni
hojii isaa irraa boqote sana, innis hojii isaa
irraa ni boqota. 11 Kanaafuu akka namni
tokko illee fakkeenya ajajamuu diduu jara
sanaa duukaa bu’ee boqonnaa sanatti galuu
hin dhabneef kottaa boqonnaa sanatti galuuf
ni tattaaffannaa. 12 Dubbiin Waaqaa jiraataa fi
kan hojjetuudhaatii. Goraadee qara lama qabu
kam iyyuu caalaa qaramaa dha; hamma lubbuu
fi hafuura, buusaa fi dhuka gargar baasutti
waraanee seena; yaadaa fi fedhii garaa namaas
ni qora. 13 Uumama hunda keessaa wanti fuula
Waaqaa duraa dhokatu tokko illee hin jiru. Wanti
hundi ija isaa duratti qullaa fi saaqamaa dha; nus
waa’ee mataa keenyaa deebii kennuufii qabna.
14 Egaa luba ol aanaa guddicha isa samiiwwan
keessa darbe, Yesuus Ilma Waaqaa waan qabnuuf
kottaa amantii keenya jabeessinee qabannaa. 15
Nu luba ol aanaa dadhabbii keenya keessatti
garaa nuu hin laafne hin qabnuutii; garuu
kan waan hundaan akkuma keenya qorame
qabna; ta’us inni cubbuu hin hojjenne. 16
Kanaafuu akka araara argannuu fi akka ayyaana
yeroo nu barbaachisutti nu gargaaru argannuuf
kottaa gara teessoo ayyaanaatti sodaa malee
dhi’aannaa.

5 Tokkoon tokkoon luba ol aanaa namoota
gidduudhaa filatamee waan Waaqa ilaallatu
irratti namoota iddoo bu’ee sababii cubbuutiif
kennaa fi aarsaa dhi’eessuuf muudama. 2 Inni
mataan isaa iyyuu waan dadhabbii keessa jiruuf
wallaaltotaa fi warra karaa irraa jallataniif
garaa laafuu ni danda’a. 3 Sababii kanaaf
inni cubbuu ofii isaatiif, akkasumas cubbuu
namootaatiif aarsaa dhi’eessuu qaba. 4 Nama
akkuma Aroonitti Waaqaan waamame malee,
namni kam iyyuu ulfina kana ofii isaatiif hin
fudhatu. 5 Kiristoosis akkasuma luba ol aanaa
ta’uuf of hin ulfeessine. Waaqni garuu, “Ati
Ilma koo ti; ani har’a si dhalcheera” jedheen. 6
Iddoo biraattis, “Akkuma sirna Malkiiseedeqitti,
ati luba bara baraa ti” jedha. (aiōn g165) 7
Yesuus yeroo lafa irra jiraachaa turetti iyya
guddaa fi imimmaaniin isa du’a isa oolchuu
danda’u sanatti kadhannaa fi waammata
dhi’eeffate; sababii inni sodaa Waaqaa qabuufis
kadhannaan isaa ni dhaga’ameef. 8 Inni
Ilma ta’u iyyuu dhiphina isaa sana irraa
ajajamuu barate; 9 erga kan mudaa hin qabne
taasifamee immoo warra isaaf ajajaman hundaaf
burqaa fayyina bara baraa ta’e. (aiōnios g166)
10 Akka sirna Malkiiseedeqittis luba ol aanaa
jedhamee Waaqaan waamame. 11 Nu waa’ee
isaa waan jennu baay’ee qabna; isin garuu
waan hubachuutti dadhaboo taataniif isinii
ibsuun rakkisaa dha. 12 Isin yeroo kanatti
barsiistota ta’uu qabdu ture; isin immoo nama
waa’ee dhugaa dubbii Waaqaa kan jalqabaa
irra deebi’ee isin barsiisutu isin barbaachisa.
Nyaata jabaataas utuu hin ta’in aannan isin
barbaachisa. 13 Namni aannaniin jiraatu kam
iyyuu waan amma illee daa’ima ta’eef dubbii
qajeelummaa hin beeku. 14 Nyaanni jabaataan
garuu namoota bilchaatoo kanneen waan gaarii
fi waan hamaa gargar baasanii beekuuf of
leenjisaniif ta’a.

6 Kanaafuu kottaa barsiisa waa’ee Kiristoos
isa jalqabaa sana dhiifnee gara bilchinaatti
dabarraa; waa’ee hojii gara du’aatti nama
geessuu irraa deebi’uu fi waa’ee Waaqatti
amanuu lammata hundee hin buufnu; 2
akkasumas barsiisa waa’ee cuuphaa, waa’ee
harka nama irra kaa’uu, waa’ee du’aa ka’uu
warra du’aniitii fi waa’ee murtii bara baraa
ammas hundee hin buufnu. (aiōnios g166) 3 Nus yoo
Waaqni jedhe waan kana ni goona. 4 Warra yeroo
tokko ifni ifeefii kennaa samii dhandhamatan,
kanneen Hafuura Qulqulluu irraa qooddatan, 5
warra gaarummaa dubbii Waaqaatii fi humna
bara dhufuuf jiru sanaa dhandhamatanii (aiōn
g165) 6 ergasii garuu amantii irraa gara galan,
gara qalbii jijjiirrannaatti isaan fiduun hin
danda’amu; sababiin isaas isaan fedhuma
isaaniitiin deebisanii Ilma Waaqaa ni fannisu;
fuula namootaa durattis salphinatti isa saaxilu. 7

Lafti bokkaa yeroo baay'ee irratti roobu dhugdee
warra ishee qotataniif midhaan fayyadu kennitu
eebba Waaqaa argatti. 8 Lafti qoraattii
fi sokorruu biqilchitu garuu faayidaa hin
qabdu; abaaramuus geesseerti. Dhumni ishees
gubamuu dha. 9 Yaa michoota jaallatamtoota, nu
yoo akkana dubbanne illee waa'ee keessan waan
wayyu, waan fayyina wajjin deemus akka qabdan
mirkaneeffanneerra. 10 Waaqni qulqulloota
tajaajiluu keessanii fi ammas tajaajiluu
keessaniin hojii isin hojjettanii fi jaalala maqaa
isaatiif argisiiftan irraanfachuuf jal'aa mitiitii.
11 Nus akka tokkoon tokkoon keessan abdii
keessan mirkaneessitanii hamma dhumaatti
tattaaffii akkanaa argisiiftan barbaanna. 12
Nu akka isin fakkeenya warra amantii fi
obsaan waan waadaa galame sana dhaalanii
duukaa buutan barbaanna malee akka isin
dhibaa'oo taatan hin barbaannu. 13 Waaqni
yeroo Abrahaamiif waadaa galetti kan isa
caalu kan inni ittiin kakatu tokko iyyuu
waan hin jirreef matuma ofiitiin kakate. 14
Innis, "Ani dhugumaan eebba, sin eebbisa;
baay'isuus si baay'isa" jedha. 15 Kanaafuu
Abrahaam obsaan eeggatee waan waadaa
galame sana argate. 16 Namoonni kan isaan
caaluun kakatu; kakuun sunis waan jedhame
sana mirkaneessee akka falmiin hundumtuu
fiixaan ba'u godha. 17 Waaqni haala kaayyoo isaa
kan hin geeddaramne sana caalaatti ibsee warra
waadaa dhaalanitti argisiisuu waan barbaadeef
waadaa sana kakuudhaan cimse. 18 Egaa waan
hin geeddaramne kan Waaqni waa'ee isaanii
sobuu hin dandeenye lamatu jira; kanaafuu nu
warri isatti baqanne abdii fuula keenya dura
kaa'ame sana jabeessinee qabachuuf jajjabina
guddaa qabna. 19 Nus abdii kana akka hiituu
dooniitti lubbuuf qabna. Abdiin kunis iddoo
qulqulluu golgaa duuba jiru sana ol seena;
20 iddoon kunis kan Yesuus iddoo keenya
bu'ee nu dursee itti ol seenee dha. Innis akka
sirna Malkiiseedeqitti luba ol aanaa bara baraa
ta'eera. (aiōn g165)

7 Malkiiseedeq mootii Saalemiitii fi luba Waaqa
Waan Hundaa Olii ture. Innis utuu Abrahaam
mootota mo'atee deebi'uu itti dhufee isa
eebbise; 2 Abrahaamis waan hundumaa kudhan
keessaa tokko isaaf kenne. Jalqabatti maqaan
isaa, "Mootii qajeelummaa" jechuu dha; ergasii
immoo, "Mootii Saalem" jechuunis, "Mootii
nagaa" jechuu dha. 3 Inni abbaa yookaan haadha
hin qabu; hidda dhalootaas hin qabu; jalqaba
guyyootaa yookaan dhuma jireenyaas hin qabu;
inni akkuma Ilma Waaqaatti luba bara baraa
ta'ee jiraata. 4 Egaa Abrahaam hangafni abbootii
iyyuu erga waan booji'e irraa kudhan keessaa
tokko isaaf kennee, Malkiiseedeq hammam
guddaa akka ta'e mee ilaalaa! 5 Ilmaan Lewwii
warri luboota ta'an yoo obboloonni isaanii
sanyii Abrahaam ta'an iyyuu namoota irraa
jechuunis obbolootuma isaanii irraa kudhan
keessaa tokko akka fudhatan seerri ni ajaja. 6
Namichi sanyii isaanii irraa hin ta'in kun garuu
Abrahaam isa waadaan galameef sana irraa
kudhan keessaa tokko fudhatee isa eebbise. 7
Inni xinnaan akka isa guddaadhaan eebbifamu
shakkii hin qabu. 8 Karaa tokkoon kudhan
keessaa tokko namoota du'a hin oolleen walitti
qabama; karaa kaaniin immoo isa jiraataa
ta'uun isaa dhugaa ba'ameef sanaan walitti
qabama. 9 Lewwiin inni kudhan keessaa tokko
walitti qabu mataan isaa iyyuu kudhan keessaa
harka tokko karaa Abrahaamiitiin baaseera
jechuun ni danda'ama; 10 Malkiiseedeq yommuu
Abrahaamin simatetti Lewwiin mudhii abbaa
ofii isaa keessa tureetii. 11 Utuu sirni lubummaa
Lewwii kan hir'ina hin qabne ta'ee, silaa lubni
biraa kan akka sirna lubummaa Aroonitti
utuu hin ta'in lubni akka sirna lubummaa
Malkiiseedeqitti filatame dhufuun isaa maaliif
barbaachise ree? Seerri sirna lubummaa Lewwii
kana irratti hundeeffamee sabaaf kennameetii.
12 Yommuu lubummaan geeddaramu seerichis
akkasuma geeddaramaatii. 13 Inni wanni kun
waa'ee isaa dubbatame sun gosti isaa kan
biraa ti; gosa kana keessaas namni tokko
iyyuu takkumaa iddoo aarsaa hin tajaajille.
14 Gooftaan keenya akka sanyii Yihuudaa
irraa dhalate beekamaadhaatii; Museenis gosa
sana ilaalchisee waa'ee lubummaa homaa hin

dubbanne. 15 Yommuu lubni akka Malkiiseedeqi
kan biraa ka'utti, wanni nu dubbanne sun ittuma
caalee ifa ta'a; 16 innis utuu ajaja fooniitiin hin
ta'in humna jireenya hin badneetiin luba ta'e.
17 Waa'ee isaas, "Akkuma sirna Malkiiseedeqitti,
ati luba bara baraa ti" jedhamee dhugaa
ba'ameeraafiitii. (aiōn g165) 18 Ajajni duraa sun
waan dadhabaa fi kan hin fayyadne tureef
diigameera. 19 Sababii seerri waanuma tokko
illee kan mudaa hin qabne hin godhiniif abdiin
caalu kan nu ittiin gara Waaqaatti dhi'aannu
tokko dhufeera. 20 Kunis kakaa malee hin taane!
Warri kaan immoo kakaa tokko malee luboota
ta'an; 21 inni garuu yeroo Waaqni, "Gooftaan,
'Ati luba bara baraa ti' jedhee kakateera;
inni yaada isaa hin geeddaru" isaan jedhetti
kakaadhaan luba ta'e. (aiōn g165) 22 Yesuus sababii
kakaa kanaatiif kakuu caaluuf wabii ta'eera. 23
Luboonni durii sababii duuti akka isaan tajaajila
itti hin fufneef isaan dhowweef baay'ee turan;
24 Yesuus garuu waan bara baraan jiraatuuf
lubummaa hin geeddaramne qaba. (aiōn g165)
25 Kanaaf inni yeroo hundumaa waan isaaniif
kadhachuuf jiraatuuf warra karaa isaatiin gara
Waaqaa dhufan guutumaan guutuutti fayyisuu
ni danda'a. 26 Egaa luba ol aanaa qulqulluu,
kan mudaa hin qabne, kan xurii hin qabne, kan
cubbamoota irraa adda ta'e, samii olittis kan
kabajame akkasii qabaachuun nu barbaachisa. 27
Inni akka luboota ol aantota kaaniitti guyyuma
guyyaan duraan dursee cubbuu ofii isaatiif,
ergasii immoo cubbuu namootaatiif aarsaa
dhi'eessuun isa hin barbaachisu. Inni yommuu
of kenne sanatti al tokko yeroo hundaaf cubbuu
namootaatiif aarsaa dhi'eesseeraatii. 28 Seerichi
namoota dadhaboo, luboota ol aantota godhee
muudaatii; dubbiin kakaa kan seera booddee
dhufe garuu, Ilma Waaqaa isa bara baraan
mudaa hin qabne sana muuda. (aiōn g165)

8 Waan nu dubbannu keessaa ijoon kana:
Nu luba ol aanaa samii irra karaa mirga
teessoo Isa Ulfina Qabeessa Samii keessaa
sanaa taa'e akkasii qabna. 2 Innis iddoo
qulqullummaa fi dunkaana isa dhugaa kan
utuu namaan hin ta'in Gooftaadhaan dhaabame
keessa tajaajila. 3 Lubni ol aanaan kam
iyyuu kennaa fi aarsaa dhi'eessuuf muudama;
kanaafuu lubni kun waan dhi'eessu tokko
qabaachuu qaba. 4 Waan luboonni akka seeraatti
kennaa dhi'eessan duraanuu jiraniif, inni utuu
lafa irra jiraatee silaa luba hin ta'u ture. 5
Isaanis iddoo qulqullummaa kan fakkeenyaa fi
gaaddidduu wantoota samii tajaajilu. Waaqnis
yommuu Museen dunkaana qulqulluu dhaabuuf
ka'etti, "Waan hunda akkuma fakkeenya tulluu
irratti sitti argisiifame sanaatti hojjechuu kee
mirkaneeffadhu!" jedhee isa akeekkachiisuun
isaa kanumaaf. 6 Garuu akkuma kakuun inni
Yesuus gidduu galeessa ta'eef sun kakuu moofaa
akka malee caalu sana tajaajilli inni fudhates
tajaajila isaanii irra guddaa dha; kakuun haaraan
waadaa caalu irratti hundeeffameetii. 7 Utuu
kakuun jalqabaa sun mudaa qabaachuu baatee
silaa kakuun lammaffaan hin barbaachisu ture.
8 Waaqni garuu saba sana irratti balleessaa
argee akkana jedha; "Yeroon ani itti mana
Israa'el wajjin, mana Yihuudaa wajjinis, kakuu
haaraa galu ni dhufa jedha Gooftaan. 9 Kakuun
kunis kakuu ani, yeroo biyya Gibxiitii isaan
baasuuf jedhee harka isaanii qabe sana abbootii
isaanii wajjin gale sanaan tokko miti; isaan
kakuu kootti jabaatanii waan hin dhaabatiniif,
ani isaan irraa gara galeera, jedha Gooftaan. 10
Kakuun ani yeroo sana booddee mana Israa'el
wajjin galu kanaa dha, jedha Gooftaan. Ani
seera koo qalbii isaanii keessa nan kaa'a; garaa
isaanii keessattis nan barreessa. Ani Waaqa
isaanii nan ta'a; isaanis saba koo ni ta'u. 11
Sababii hundi isaanii, xinnaa hamma guddaatti
na beekaniif, si'achi namni kam iyyuu, 'Gooftaa
beeki' jedhee, ollaa isaa yookaan obboleessa isaa
hin barsiisu. 12 Ani daba isaanii nan dhiisaaf;
cubbuu isaaniis si'achi hin yaadadhu." 13 Innis
kakuu kanaan "haaraa" jedhee kakuu jalqabaa
sana moofesseera; wanni moofa'ee fi wanni
dulloome dafee bada.

9 Kakuun jalqabaa sun iyyuu sirna
waaqeffannaatii fi iddoo qulqulluu isa lafa
irraa qaba ture. 2 Dunkaanni qulqulluun
dhaabamee ture. Kutaan dunkaana sanaa kan

jalqabaa, “Iddoo Qulqulluu” jedhama ture;
kutaa kana keessas baattuu ibsaatii fi minjaala
akkasumas buddeena qulqulleeffametu ture.
3 Golgaa lammaffaa duubaan immoo kutaa,
“Iddoo Hundumaa Caalaa Qulqulluu” jedhamu
tokkotu ture. 4 Achis iddoo aarsaa ixaanaa kan
warqee irraa hojjetamee fi taabota kakuu kan
karaa hundaan warqee dibametu ture. Taabota
sana keessas okkotee warqee kan mannaa
baatu, ulee Aroon inni latee fi gabatee dhagaa
kan kakuun sun irratti barreeffametu kaa’ame.
5 Taaboticha gubbaadhaanis kiirubeeliin Ulfinaa
teessoo araaraa irra golboobanii turan. Amma
garuu waa’ee kanaa gad fageenyaan dubbachuu
hin dandeenyu. 6 Luboonni yommuu wanni
hundinuu haala kanaan qopheeffametti tajaajila
kennuuf jedhanii yeroo hunda dunkaana
qulqulluu isa jalqabaa seenu turan. 7 Dunkaana
isa lammaffaa garuu luba ol aanaa qofatu
waggaatti yeroo tokko qofa seena; innis dhiiga
cubbuu ofii isaatiif dhi’eessuu fi dhiiga cubbuu
namoonni utuu hin beekin hojjetaniif dhi’eessu
qabatu malee hin seenu ture. 8 Hafuurri
Qulqulluunis hamma dunkaanni jalqabaa sun
dhaabatee jirutti akka karaan gara Iddoo
Iddoo Hunda Caalaa Qulqulluu ta’eetti geessu
sun amma illee hin mul’ifamin haala kanaan
argisiisaa ture. 9 Kunis fakkeenya bara ammaa
ti; innis akka kennaa fi aarsaan dhi’eeffamu sun
qalbii waaqeffataa tokkoo qulqulleessuu hin
dandeenye mul’isa. 10 Innis waa’ee nyaataatii
fi dhugaatii, waa’ee sirna dhiqannaa garaa
garaa jechuunis sirna foonii isa hamma seerichi
haaromfamutti faayidaa kennaa ture qofa. 11
Kiristoos garuu yommuu waan gaarii dhufuuf
jiruuf luba ol aanaa ta’ee dhufetti, dunkaanicha
guddaa mudaa hin qabne, kan harka namaatiin
hin hojjetamin jechuunis kan uumama kana
irraa hin dhufin sana keessa darbe. 12 Dhiiga
re’ootaatii fi dhiiga jabbootaatiin hin seenne;
garuu furii bara baraa nuu fiduudhaan dhiiguma
ofiitiin yeroo tokko bara baraan gara Iddoo
Iddoo Hunda Caalaa Qulqulluu ta’e sanaatti
seene. (aiōnios g166) 13 Erga dhiigni re’ootaa,
dhiigni korommiitii fi daaraan goromsaa kan
warra xuraa’anitti facaafamu akka isaan fooniin
qulqullaa’an godhee, 14 yoos dhiigni Kiristoos
isa karaa Hafuura bara baraatiin aarsaa hir’ina
hin qabne ta’ee Waaqaaf of dhi’eesse sanaa
akka nu Waaqa jiraataa tajaajilluuf hammam
caalaa hojii gara du’aatti nama geessu irraa
qalbii keenya haa qulqulleessuu ree! (aiōnios
g166) 15 Sababii kanaaf akka warri waamaman
dhaala bara baraa isa abdii kenname sana
argataniif Kiristoos araarsaa gidduu galeessa
kakuu haaraa ti; inni cubbuu isaan yeroo kakuu
jalqabaa jala turanitti hojjetan irraa isaan
bilisoomsuuf jedhee furii ta’ee du’eeraatii.
(aiōnios g166) 16 Iddoo dhaamsi dhaalaa jirutti
du’a namicha dhaamate sanaa mirkaneessuun
barbaachisaa dha; 17 dhaamsi dhaalaa yommuu
namni dhaamate sun du’u qofa hojii irra oola
malee utuu inni lubbuun jiruu hin hojjetuutii.
18 Sababiin kakuun jalqabaa iyyuu dhiiga malee
hojii irra hin ooliniifis kanuma. 19 Museen
erga ajaja seera sanaa tokko tokkoon saba sana
hundatti himee booddeetti, dhiiga jabbootaatii
fi dhiiga re’ootaa bishaan wajjin, rifeensa
hoolaa bildiimaa fi hiisophii fuudhee kitaaba
maramaa fi saba hundatti facaase. 20 Innis,
“Kun dhiiga kakuu kan Waaqni isiniif ajajee
dha” jedhe. 21 Haaluma wal fakkaatuunis
dunkaanichattii fi mi’a dunkaanicha keessatti
sirna waaqeffannaatiif itti fayyadaman
hundumatti dhiiga sana facaase. 22 Dhugumaan
akka seeraatti wantoota muraasa malee wanni
hundinuu dhiigaan qulqulleeffama; dhiigni
dhangalaafamu malees dhiifamni cubbuu hin
jiru. 23 Kanaafuu fakkeenyawwan waan samii
irraa aarsaawwan kanneeniin qulqulleeffamuun
barbaachisaa ture; wanni samii irraa mataan
isaa garuu aarsaawwan waan kanneen caalaniin
qulqulleeffamuu isaan barbaachisa. 24 Kiristoos
amma iddoo keenya bu’ee fuula Waaqaa duratti
argamuuf samii seene malee iddoo qulqulluu
kan harka namaatiin ijaarame isa fakkeenya
iddoo qulqulluu kan dhugaa ta’e hin seenne. 25
Yookaan inni akkuma luba ol aanaa wagguma
waggaan dhiiga kan isaa hin ta’in qabatee
Iddoo Iddoo Hunda Caalaa Qulqulluu ta’e

seenu sanaatti yeroo baay'ee of dhi'eessuuf
samii hin seenne. 26 Utuu akkas ta'ee silaa
Kiristoos uumama addunyaatii jalqabee yeroo
baay'ee dhiphachuu qaba ture. Amma garuu
inni ofii isaa aarsaa godhee cubbuu balleessuuf
dhuma baraatti yeroo tokko bara baraan
mul'ateera. (aiōn g165) 27 Akkuma yeroo tokko
du'uun ergasii immoo murtiitti dhi'aachuun
namatti murteeffame sana 28 akkasuma immoo
Kiristoos cubbuu namoota baay'ee baachuuf
jedhee yeroo tokko aarsaa ta'eera; yeroo
lammaffaa immoo cubbuu baachuuf utuu hin
ta'in warra isa eeggachaa jiraniif fayyina fiduuf
ni mul'ata.

10 Seerri gaaddidduu waan gaarii dhufuuf
jiruu qofa malee bifa dhugaa miti.
Kanaafuu seerichi aarsaa utuu wal irraa
hin citin wagguma waggaan dhi'eeffamu
sanaan gonkumaa namoota waaqeffachuuf
dhi'aatan sana warra mudaa hin qabne
gochuu hin danda'u. 2 Utuu isaan waan kana
gochuu danda'anii silaa aarsaan dhi'eeffamuun
isaa ni hafa ture mitii? Waaqeffattoonnis
si'a tokko yeroo hundaaf ni qulqulleeffamu
turaniitii; ergasii sababii cubbuu isaaniitiif yakki
isaanitti hin dhaga'amu ture. 3 Aarsaawwan
kunneen garuu wagguma waggaan cubbuu
nama yaadachiisu. 4 Sababiin isaas dhiigni
korommiitii fi dhiigni re'ootaa gonkumaa
cubbuu dhabamsiisuu hin danda'uutii. 5
Kanaafuu Kiristoos yommuu gara addunyaa
dhufetti akkana jedhe: "Ati aarsaa fi kennaa
hin feene; garuu dhagna naa qopheessite; 6 ati
aarsaa gubamuu fi kennaa sababii cubbuutiif
dhi'eeffamutti hin gammanne. 7 Yeroo sana ani,
'Ani kunoo ti; waa'een koo kitaaba maramaa
keessatti barreeffameera; yaa Waaqa ko, ani
fedhii kee raawwachuuf dhufeera' nan jedhe."
8 Isaan akka seeraatti dhi'eeffaman iyyuu inni
jalqabatti, "Ati qalmawwanii fi aarsaawwan,
aarsaawwan gubamanii fi aarsaawwan cubbuuf
dhi'eeffaman hin feene yookaan itti hin
gammanne" jedhe. 9 Ergasiis inni, "Ani kunoo
fedhii kee raawwachuuf dhufeera" jedhe. Innis
isa lammaffaa dhaabuuf jedhee isa jalqabaa
dhabamsiise. 10 Fedhii sanaanis nu aarsaa
dhagna Yesuus Kiristoos isa si'a tokko yeroo
hundaaf dhi'eeffameen qulqulleeffamneerra. 11
Lubni hundinuu guyyuma guyyaan dhaabatee
tajaajila isaa raawwata; aarsaa gonkumaa
cubbuu dhabamsiisuu hin dandeenye sanas
yeroo hunda dhi'eessa. 12 Lubni kun garuu
erga aarsaa tokkicha bara baraan cubbuudhaaf
dhi'eessee booddee gara mirga Waaqaa taa'e.
13 Yeroo sanaa jalqabees hamma diinonni
isaa ejjeta miilla isaa taasifamanitti ni
eeggata; 14 inni aarsaa tokkicha sanaan warra
qulqulleeffamuutti jiran kanneen bara baraan
mudaa hin qabne godheeraatii. 15 Hafuurri
Qulqulluunis waa'ee kanaa dhugaa nuu ba'a.
Innis jalqabatti akkana jedha: 16 "Kakuun ani
yeroo sana booddee isaan wajjin galu kanaa
dha, jedha Gooftaan. Ani seera koo qalbii
isaanii keessa nan kaa'a; garaa isaanii keessattis
nan barreessa." 17 Ammas, "Ani cubbuu fi
yakka isaanii si'achi hin yaadadhu" jedha. 18
Iddoo isaan kunneen itti dhiifama argatanitti
si'achi sababii cubbuutiif aarsaa dhi'eessuu hin
barbaachisu. 19 Kanaafuu yaa obboloota, nu
dhiiga Yesuusiin gara Iddoo Iddoo Hunda Caalaa
Qulqulluu ta'eetti galuuf ija jabina waan qabnuuf
20 karaa haaraa fi jiraataa golgaa keessaan
jechuunis karaa foon isaatiin nuu baname
sanaan 21 waan luba guddaa mana Waaqaa irratti
qabnuuf, 22 kottaa akka qalbiin keenya yaada
yakka qabaachuu irraa qulqulleeffamuuf garaa
keenyatti nuu facaafamee, dhagna keenyas
bishaan qulqulluun dhiqannee garaa qulqulluu
amantii mirkanaa'aa guutuu qabuun Waaqatti
dhi'aannaa. 23 Inni waadaa gale sun waan
amanamaa ta'eef kottaa nu utuu hin raafamin
abdii dhugaa baanu sana jabeessinee qabannaa.
24 Kottaa jaalalaa fi hojii gaariif wal kakaasuuf
itti yaadnaa. 25 Akka namoonni tokko tokko
walitti qabamuu dhiisan sana kottaa nu walitti
qabamuu hin dhiifnuu; qooda kanaa akka
guyyaan sun dhi'aate waan argitaniif ittuma
caalchifnee wal haa jajjabeessinu. 26 Nu erga
beekumsa dhugaa argannee booddee yoo beekaa
ittuma fufnee cubbuu hojjenne, si'achi aarsaan

cubbuuf dhi'eeffamu hin jiraatu; 27 garuu murtii
fi ibidda hamaa diinota Waaqaa barbadeessu
sodaan eeggachuu qofatu jiraata. 28 Namni
seera Musee tuffate kam iyyuu dhuga baatota
lamaan yookaan sadiin gara laafina malee
ajjeefama. 29 Nama Ilma Waaqaa irra ejjete,
nama dhiiga kakuu kan ittiin qulqulleeffame
sana akka waan qulqulluu hin ta'iniitti hedee fi
nama Hafuura ayyaanaa arrabse tokko adabbii
hammam caalaa guddaatu isaaf mala seetu? 30
Nu isa, "Haaloo baasuun kan koo ti; ani gatii
nan deebisa" jedhe sana beeknaatii; akkasumas,
"Gooftaan saba isaatti ni mura" jedhe. 31
Harka Waaqa jiraataatti kufuun sodaachisaa
dha. 32 Bara duraa yeroo erga ifni isinii ifee
booddee wal'aansoo dhiphinaa guddaa obsitanii
keessa dhaabattan sana yaadadhaa. 33 Isin
yeroo tokko tokko fuula namootaa duratti
arrabsoo fi ari'atamaaf saaxilamtanii turtan;
yeroo kaan immoo namoota rakkinni akkasii irra
ga'e wajjin hirmaachaa turtan. 34 Isin mataan
keessan akka qabeenya wayyu kan hin dabarre
qabdan waan beektaniif warra hidhaman wajjin
dhiphattaniirtu; yommuu qabeenyi keessan
saamamus gammachuudhaan fudhattaniirtu.
35 Kanaafuu ija jabina keessan isa gatii guddaa
qabu sana hin gatinaa. 36 Yommuu fedhii
Waaqaa raawwattanittis akka waan inni waadaa
gale sana argattaniif obsuu isin barbaachisaatii.
37 "Yeroo xinnoo keessatti, inni dhufuuf jiru ni
dhufa; hin turus." 38 Akkasumas, "Qajeelaan
koo garuu amantiidhaan jiraata. Kan duubatti
harkifatu immoo ani itti hin gammadu." 39
Nu garuu warra amananii lubbuu ofii oolfatan
malee warra gara badiisaatti harkifatan miti.

11 Amantiin waan abdannu tokko dhugumaan
ni ta'a jennee fudhachuu dha; waan
ijaan hin argine tokko immoo qabatamaadha
jennee heduu dha. 2 Jaarsoliifis kanaan
dhugaa ba'ameetii. 3 Addunyaawwan akka
ajaja Waaqaatiin uumaman, wanni mul'atus
akka waan mul'atu irraa hin hojjetamin nu
amantiidhaan hubanna. (aiōn g165) 4 Abeel
amantiidhaan aarsaa isa Qaayin dhi'eesse
caalu Waaqaaf dhi'eesse. Inni yommuu Waaqni
waa'ee kennaa isaa dhugaa ba'ameefitti
nama qajeelaa ta'uun isaa amantiidhaan
dhugaa ba'ameef. Abeel du'u iyyuu hamma
ammaatti amantiidhaan dubbachaa jira. 5
Henook akka du'a hin argineef amantiidhaan
fudhatame; waan Waaqni isa fudhateef inni
hin argamne. Inni utuu hin fudhatamin dura
akka nama Waaqa gammachiiseetti dhugaa
ba'ameefii tureetii. 6 Amantiidhaan malee
Waaqa gammachiisuun hin danda'amu; sababiin
isaas namni gara isaa dhufu kam iyyuu akka
inni jiruu fi akka inni warra isa barbaadaniif
gatii kennu amanuu qaba. 7 Nohi waa'ee waan
amma illee ijaan hin argaminii Waaqni isa
akeekkachiifnaan sodaatee warra mana isaa
jiraatan oolfachuuf jedhee amantiin doonii
tolche. Amantii isaatiinis addunyaatti mure;
dhaaltu qajeelummaa amantiin argamuus ta'e.
8 Abrahaam gara iddoo dhaaluuf jiruu akka
dhaqu yommuu waamametti, amantiidhaan
ajajame; eessa akka dhaqu iyyuu utuu hin
beekin ka'ee deeme. 9 Innis akka keessummaa
biyya ormaa jiruutti biyya isaaf waadaa galame
sana keessa amantiidhaan qubate; akkuma
warra isa wajjin waadaadhuma sana dhaalan,
akkuma Yisihaaqii fi Yaaqoob dunkaana keessa
jiraate. 10 Inni magaalaa hundee qabdu kan
Waaqni ijaaree fi tolche eeggachaa tureetii.
11 Saaraan yoo umurii da'umsaa dabartee,
dhabduu turte illee isheen waan Waaqa waadaa
isheef gale sana amanamaa gootee fudhatteef,
amantiidhaan mucaa da'u dandeesse. 12 Kanaaf
namicha akka waan du'eetti ilaalamu tokkicha
kana irraa sanyiin akka urjii samii baay'attuu
fi akka cirracha qarqara galaanaa kan hin
lakkaa'amne dhalate. 13 Namoonni kunneen
hundinuu utuu waan waadaa galameef sana hin
argatin amantii isaanii immoo utuu hin dhiisin
du'an. Waadaa sanas fagootti ilaalanii simatan.
Isaanis lafa irratti akka keessummootaa fi
godaantota turan beekaniiru. 14 Warri waan
akkasii jedhan kunneen akka biyya ofii isaanii
eeggachaa jiran mul'isu. 15 Isaan utuu waa'ee
biyya keessaa ba'an sanaa yaadaa turanii silaa,
biyya isaaniitti deebi'uuf carraa ni argatu

turan. 16 Qooda kanaa isaan biyya wayyu tokko
jechuunis biyya samii irraa sana hawwaa turan.
Kanaafuu Waaqayyo Waaqa isaanii jedhamee
waamamuutti hin qaana'u; inni magaalaa
isaaniif qopheesseeraatii. 17 Abrahaam yeroo
Waaqni isa qoretti amantiidhaan Yisihaaqin
aarsaadhaaf dhi'eesse. Isuma waadaa argate
sanatu ilma isaa tokkicha aarsaa godhee
dhi'eessuuf qophaa'e; 18 innis isuma Waaqni,
"Sanyiin kee Yisihaaqiin siif waamama" jedheen
sana. 19 Abrahaam akka Waaqni warra du'an
keessaa nama kaasuu danda'u illee hubatee ture;
kunis karaa tokkoon inni ilma isaa Yisihaaqin
warra du'an keessaa deebisee argate jechuu
dha. 20 Yisihaaq amantiidhaan waan dhufuuf
jiru irratti Yaaqoobii fi Esaawun eebbise. 21
Yaaqoob yeroo du'etti amantiidhaan ilmaan
Yoosef tokko tokkoon eebbise; mataa ulee
isaatti irkatees sagade. 22 Yoosefis yeroo
du'etti amantiidhaan waa'ee Gibxi keessaa
ba'uu ijoollee Israa'el dubbate; waa'ee lafee
isaas ajaja kenne. 23 Yeroo Museen dhalatetti
abbaa fi haati isaa mucaa miidhagaa ta'uu isaa
arganii utuu labsii mootichaa hin sodaatin
amantiidhaan ji'a sadii isa dhoksan. 24
Museen yeroo guddatetti ilma intala Fara'oon
jedhamee waamamuu amantiidhaan dide. 25
Inni gammachuu cubbuutiin yeroo gabaabaaf
gammaduu irra saba Waaqaa wajjin dhiphachuu
filate. 26 Inni waan badhaasa isaa of duratti
ilaaleef, Kiristoosiif jedhee salphachuu akka
qabeenya Gibxi caalaa gatii guddaa qabuutti
fudhate. 27 Innis utuu dheekkamsa mootichaa
hin sodaatin amantiidhaan Gibxi keessaa ba'e;
isa hin mul'anne sana akka waan argeetti obsee
eeggate. 28 Akka ergamaan hangafa ajjeesu
sun hangafoota saba Israa'el hin tuqneefis
amantiidhaan akka Faasiikaan ayyaaneffamu,
dhiignis akka facaafamu godhe. 29 Sabni
Israa'el akkuma nama lafa gogaa irra deemuutti
amantiin Galaana Diimaa ce'e; warri Gibxi garuu
yommuu akkuma sanatti ce'uu yaalanitti ni
liqimfaman. 30 Dallaan Yerikoo erga guyyaa
torba marfamee booddee amantiidhaan jige.
31 Sagaagaltuun Rahaab jedhamtu basaastota
simachuu isheetiin amantiidhaan hafte malee
warra hin amanin wajjin hin ajjeefamne.
32 Ani egaa kana caalaa maalin jedha ree?
Waa'ee Gedewoon, waa'ee Baaraq, waa'ee
Saamsoon, waa'ee Yiftaa, waa'ee Daawit,
waa'ee Saamu'eelii fi waa'ee raajotaa odeessuuf
ani yeroo hin qabu; 33 isaan amantiidhaan
mootummoota mo'atan; murtii qajeelaa kennan;
waan waadaa galame argatan; afaan leencotaa
cufan; 34 amantiidhaan ibidda jabaa dhaamsan;
qara goraadee jalaa ba'an; dadhabbiin isaanii
jabinatti geeddarame; waraana keessatti
humna argatanii loltoota diinaa ari'an. 35
Dubartoonnis namoonni isaanii kanneen
du'an du'aa kaafamaniifii deebisanii fudhatan.
Warri kaanis du'aa ka'uu wayyu argachuuf
jedhanii gad dhiifamuu didanii dhiphatan. 36
Warra kaanitti ni qoosame; ni garafamanis;
akkasumas foncaan hidhamanii mana hidhaatti
darbataman. 37 Dhagaadhaanis ni tumaman;
iddoo lamatti baqaqfaman; goraadeedhaan
ajjeefaman. Deeguudhaan, ari'atamuu fi
dhiphachuudhaan gogaa hoolotaatii fi re'ootaa
uffatanii jooran; 38 addunyaan isaaniif hin
maleetii. Isaanis gammoojjii fi gaara irra, holqaa
fi boolla keessa jooraa turan. 39 Warri kunneen
hundinuu yoo sababii amantii isaaniitiif jajaman
iyyuu isaan keessaa namni tokko iyyuu waan
waadaa galame sana hin arganne. 40 Waaqni
akka isaan nu qofa wajjin warra mudaa hin
qabne ta'aniif duraan dursee waan nuuf wayyu
argeera.

12 Kanaafuu nu waan dhuga baatota akka
duumessa guddaa akkanaatiin marfamneef
kottaa ba'aa hunda, cubbuu xaxee nu qabates of
irraa baafnee gannaa; dorgommii fuula keenya
dura jirus obsaan jabaannee fiignaa; 2 kottaa
Yesuus isa jalqabaa fi fiixaan baasaa amantii
keenyaa ta'e sana irra ija keenya kaa'annaa.
Innis gammachuu fuula isaa dura jiruuf jedhee
qaanii fannoo tuffachuun fannoo obsee mirga
teessoo Waaqaa taa'e. 3 Isin akka dadhabdanii
abdii hin kutanneef isa mormii cubbamoota isa
irra ga'e akkasii obse sana yaadatti qabadhaa.
4 Isin amma iyyuu wal'aansoo cubbuu wajjin

gootan keessatti hamma dhiiga dhangalaasuutti
jabaattanii hin mormine. 5 Dubbii jajjabinaa
kan akkuma ilmaaniitti isinitti dubbatu sana
irraanfattaniirtu; innis akkana jedha: “Yaa
ilma ko, adabbii Gooftaa hin tuffatin; yommuu
inni si ifatus abdii hin kutatin; 6 Gooftaan
warra jaallatu ni adabaatii; inni nama akka
ilmaatti ilaalu kam iyyuu ni adaba.” 7 Rakkina
akkuma adabbiitti obsaa; Waaqni akka ilmaan
isaatti isin adabaatii. Ilmi abbaan isaa hin
adabne ilma akkamii ti? 8 Isin yoo adabbii
ijoolleen hundinuu ittiin adabaman keessatti
hin hirmaanne isin diqaalota malee ijoollee
dhugaa miti. 9 Kana malees nu hundinuu
abbootii foonii kanneen nu adaban qabna turre;
isaan kabajnas turre. Yoos Abbaa hafuurotaatiif
immoo hammam caalaa ajajamnee jiraachuu
qabna ree! 10 Abbootiin keenya akkuma isaanitti
gaarii fakkaatetti yeroo gabaabaaf nu adabaa
turan; Waaqni garuu akka nu qulqullummaa
isaa keessatti hirmaannuuf faayidaa keenyaaf
jedhee nu adaba. 11 Adabbiin hundinuu yeroo
sana waan nama gaddisiisu malee waan nama
gammachiisu hin fakkaatu. Ergasii garuu warra
adabbii sanaan leenjifamaniif ija qajeelummaa
fi nagaa kenna. 12 Kanaafuu irree laafee fi jilba
dadhabe jabeessaa. 13 Naafti akka fayyuuf malee
akka karaa irraa hin jal’anneef, “Miilla keessaniif
daandii qajeelaa baafadhaa.” 14 Nama hunda
wajjin nagaadhaan jiraachuu fi qulqulluu ta’uuf
tattaaffadhaa; qulqullummaan malee namni
kam iyyuu Gooftaa arguu hin danda’uutii. 15
Nama kamitti iyyuu ayyaanni Waaqaa akka hin
hir’anne of eeggadhaa; hiddi hadhaa’aan biqilee
rakkina akka hin uumnee fi namoota baay’ees
hin xureessineef of eeggadhaa. 16 Namni kam
iyyuu akka Esaawu isa mirga hangafummaa isaa
nyaata tokkittiitti gurgurate sanaa sagaagaltuu
yookaan nama Waaqatti hin bulle hin taaneef
of eeggadhaa. 17 Inni ergasii yeroo eebba
sana dhaaluu barbaadetti akka didame isin
ni beektu. Inni yoo eebba sana imimmaaniin
barbaade illee geeddarama tokko illee fiduu
hin dandeenye. 18 Isin gara tulluu tuqamuu
danda’uu fi ibiddi irraa boba’u, gara dukkanaa,
gara dimimmisaa fi bubbee hin geenye; 19
gara sagalee malakataatii fi gara sagalee dubbii
dubbatuu hin geenye; warri isa dhaga’anis
akka dubbiin biraa dabalamee isaanitti hin
dubbatamne kadhatan. 20 Isaan waan, “Bineensi
iyyuu yoo tulluu sana tuqe dhagaadhaan
tumamee haa ajjeefamu” jedhamee ajajame
sana obsuu hin dandeenyeetii. 21 Wanti achitti
mul’ates waan sodaachisaa ta’eef Museen,
“Ani sodaadhaan hollachaan jira” jedhe. 22
Isin garuu gara Tulluu Xiyoon, gara magaalaa
Waaqa jiraataa jechuunis Yerusaalem ishee
samii keessaa dhuftaniirtu. Gara ergamoota
kumaatama gammachuun walitti qabamanii
dhuftaniirtu; 23 gara waldaa kiristaanaa
hangafoota maqaan isaanii samii keessatti
barreeffamee dhuftaniirtu. Gara Waaqa Abbaa
Murtii waan hundaa, gara hafuurota namoota
qajeeltota warra mudaa hin qabne taasifamanii,
24 gara Yesuus araarsaa gidduu galeessa kakuu
haaraa, gara dhiiga facaafame kan dubbii
dhiigni Abeel dubbatu sana caalaa dubbatuu
dhuftaniirtu. 25 Isinis akka isa dubbachaa jiru
sana hin didneef of eeggadhaa. Erga isaan
yeroo isa lafa irratti isaan akeekkachiise sana
didanitti jalaa hin ba’in, nu immoo yoo isa samii
irraa nu akeekkachiisu sana irraa gara galle
akkamitti jalaa ba’uu dandeenya ree? 26 Yeroo
sanatti sagaleen isaa lafa sochoose; amma garuu
inni, “Ani ammas yeroo tokko lafa qofa utuu
hin ta’in samiiwwanis nan sochoosa” jedhee
waadaa galeera. 27 Dubbiin, “Ammas yeroo
tokko” jedhu kun akka wanni hin sochoofamne
hafee jiraatuuf, wanni sochoofamu jechuunis
wanni uumame baduu isaa argisiisa. 28
Kanaafuu nu waan mootummaa hin sochoone
argannuuf kottaa haa galateeffannu! Kabajaa fi
sodaadhaanis karaa fudhatamaa ta’een Waaqa
haa waaqeffannu; 29 Waaqni keenya ibidda
gubee balleessuudhaatii.

13 Akka obbolootaatti wal jaallachuu
itti fufaa. 2 Keessumoota simachuu
hin irraanfatinaa; namoonni tokko tokko
akkasiin utuu hin beekin ergamoota Waaqaa
simataniiruutii. 3 Warra mana hidhaa jiran

akka waan isaan wajjin hidhamtaniitti,
warra dhiphina keessa jiranis akka waan
ofii dhiphattaniitti yaadadhaa. 4 Fuudhaa fi
heerumni nama hunda biratti haa kabajamu;
sireen fuudhaa fi heerumaas qulqulluu haa
ta'u; Waaqni ejjitootaa fi sagaagaltootatti ni
muraatii. 5 Jireenya keessan jaalala maallaqaa
irraa jabeessaa eeggadhaa; wanni qabdan isin
haa ga'u; Waaqni, "Ani gonkumaa si hin dhiisu;
gonkumaas si hin gatu" jedheeraatii. 6 Kanaaf
nu ija jabinaan, "Gooftaan gargaaraa koo ti;
ani hin sodaadhu. Namni maal na gochuu
danda'a?" jenna. 7 Hooggantoota keessan
warra dubbii Waaqaa isinitti himanii turan
sana yaadadhaa. Waan jireenya isaanii irraa
argames ilaalaa; amantii isaanii duukaa bu'aa. 8
Yesuus Kiristoos kaleessa, har'a, bara baraanis
sanuma. (aiōn g165) 9 Barsiisa gosa hundumaa
kan keessummaa ta'een hin fudhataminaa.
Garaan keenyas sirna waa'ee nyaataatiin utuu
hin ta'in ayyaanaan jabina argachuu qaba;
sirni waa'ee nyaataa warra isa kabajan iyyuu
hin fayyadu. 10 Nu iddoo aarsaa kan warri
dunkaana qulqulluu keessa tajaajilan irraa
nyaachuuf mirga hin qabne tokko qabna. 11
Lubni ol aanaan dhiiga horii qabatee sababii
cubbuutiif aarsaa dhi'eessuuf jedhee Iddoo
Iddoo Hunda Caalaa Qulqulluu ta'e sana seena;
foon horii sanaas qubata keessaa gad baafamee
gubama. 12 Kanaafuu Yesuusis dhiiga ofiitiin
saba qulqulleessuuf jedhee karra magaalattiitiin
alatti dhiphate. 13 Egaa kottaa nus salphina
inni baate sana baannee iddoo qubataatiin ala
gara isaa haa dhaqnu. 14 Nu magaalaa dhufuuf
jirtu eegganna malee magaalaa bara baraa asii
hin qabnuutii. 15 Kanaafuu kottaa utuu gargar
hin kutin karaa Yesuusiitiin aarsaa galataa
Waaqaaf haa dhi'eessinu; aarsaan kunis dubbii
maqaa isaa beeksisuuf afaan keenya keessaa
ba'uu dha. 16 Waan gaarii gochuu fi waan
qabdanis namaan ga'uu hin dhiisinaa; Waaqni
aarsaa akkasiitti gammadaatii. 17 Hooggantoota
keessaniif ajajamaa; isaaniifis bulaa. Isaan
waan itti gaafatamtoota lubbuu keessanii
ta'aniif isin eegu; kanas utuu gaddaan hin ta'in
akka isaan gammachuun hojjetaniif isaaniif
ajajamaa; yoo isaan gaddaan hojjetan isin hin
fayyaduutii. 18 Isin Waaqa nuu kadhadhaa. Nu
akka karaa hundumaan qalbii qulqulluu qabnuu
fi akka jireenya kabajamaa jiraachuu hawwinu
mirkaneeffanneerra. 19 Keessumattuu akka
ani dafee deebi'ee gara keessan dhufuuf akka
Waaqa kadhattan isin gorsa. 20 Waaqni nagaa
inni karaa dhiiga kakuu bara baraatiin Gooftaa
keenya Yesuus, Tiksee hoolotaa guddicha sana
warra du'an keessaa kaase sun, (aiōnios g166)
21 akka isin fedhii isaa raawwattaniif waan
gaarii hundaan isin haa qopheessu; innis karaa
Yesuus Kiristoosiitiin waan isa gammachiisu
nu keessatti haa hojjetu; ulfinni bara baraa
hamma bara baraatti Yesuus Kiristoosiif haa
ta'u. Ameen. (aiōn g165) 22 Yaa obboloota nana,
ani waan xalayaa gabaabaa isinii barreesseef,
akka isin ergaa gorsaa kana obsaan fudhattan
isin kadhadha. 23 Akka obboleessi keenya
Xiimotewos mana hidhaatii hiikame akka
beektan nan barbaada. Yoo inni dafee as
dhufe ani isin arguuf isa wajjin nan dhufa. 24
Hooggantoota keessan hundaa fi qulqulloota
hundatti nagaa naa himaa. Warri Iixaaliyaa
irraa dhufanis nagaa isinii dhaamu. 25 Ayyaanni
isin hunda wajjin haa ta'u.

Yaaqoob

1 Yaaqoob garbicha Waaqaatii fi kan Yesuus
Kiristoos Gooftichaa irraa, **2** Yaa obboloota
ko, yommuu qorumsi adda addaa isin irra
ga'utti akka gammachuu guutuutti fudhadhaa;
3 amantiin keessan qoramuun isaa akka obsa
isiniif argamsiisu beektuutii. **4** Akka isin
bilchaatoo fi guutuu, warra hir'ina tokko
iyyuu hin qabne taataniif obsi hojii isaa haa
raawwatu. **5** Isin keessaa namni tokko iyyuu
hanqina ogummaa yoo qabaate, Waaqa utuu
hin tuffatin nama hundumaaf arjummaan
kennu haa kadhatu; isaafis ni kennama. **6** Inni
garuu yommuu kadhatu amantiin haa kadhatu;
hin shakkinis; namni shakku akka dambalii
galaanaa kan bubbeen dha'amee oofamuu ti.
7 Namni sun waan tokko illee Gooftaa biraa
nan argadha jedhee hin eeggatin; **8** inni nama
yaada lamaa ti; iddoo tokkos hin dhaabatu. **9**
Obboleessi gad qabame ol qabamuu isaatiin of
haa jaju. **10** Sooressi garuu gad qabamuu isaatti
of haa jaju; inni akkuma daraaraa margaa ni
harca'aatii. **11** Aduun ho'a gubuun baatee marga
gogsitiitii; daraaraan biqiltuu sanaas ni harca'a;
miidhaginni isaas ni bada. Sooressis utuma hojii
isaatiif olii gad fiiguu bada. **12** Namni qorumsa
obsu eebbifamaa dha; inni yommuu qorametti
jabaatee waan dhaabateef gonfoo jireenyaa kan
Waaqni warra isa jaallataniif waadaa gale sana
ni argataatii. **13** Namni kam iyyuu yommuu
qoramutti, "Waaqatu na qoraa jira" hin jedhin.
Waaqni hamaadhaan hin qoramuutii; innis
nama tokko illee hin qoru; **14** tokkoon tokkoon
namaa garuu yommuu hawwii ofii isaa hamaa
sanaan harkifamee gowwoomfamutti qorama.
15 Hawwiinis yommuu ulfooftetti cubbuu dhalti;
cubbuun immoo yommuu guutumaan guutuutti
guddattetti du'a dhalti. **16** Yaa obboloota koo
jaallatamoo, hin dogoggorinaa. **17** Kennaan
gaariin hundinuu, kennaan mudaa hin qabne
hundinuus Abbaa ifaa isa akka gaaddidduu
hin geeddaramne sana biraa gubbaadhaa gad
bu'a. **18** Innis akka nu uumama isaa hundumaaf
gosa hangafa taanuuf akkuma fedhii isaatti
dubbii dhugaatiin nu dhalche. **19** Yaa obboloota
koo jaallatamoo, waan kana hubadhaa: Namni
hundinuu dhaga'uutti haa ariifatu; dubbachuuf
suuta haa jedhu; aaruuttis suuta haa jedhu;
20 aariin namaa qajeelummaa Waaqaa hin
hojjetuutii. **21** Kanaaf xuraa'ummaa hundaa
fi hammina isin keessa jiraatu hunda of irraa
fageessaa; dubbii lubbuu keessan fayyisuu
danda'u kan isin keessatti facaafame sana
garraamummaan fudhadhaa. **22** Isin garuu
warra dubbicha hojii irra oolchitan ta'aa malee
warra dhaga'uu qofaan of gowwoomsitan hin
ta'inaa. **23** Namni dubbicha dhaga'ee hojii
irra hin oolchine kam iyyuu nama of-ilaalee
keessatti fuula isaa ilaallatu fakkaata; **24** innis
erga of ilaalee booddee ni deema; yommusuma
maal akka fakkaatu ni irraanfata. **25** Garuu
namni seera bilisaa kan hir'ina hin qabne sana
hubatee ilaalu, kan akka seera sanaattis jiraatu,
kan waan dhaga'es hojii irra oolchuu malee
hin irraanfanne sun waan hojjetu keessatti ni
eebbifama. **26** Namni waan amantaa qabu of
se'u, kan garuu arraba isaa hin luugamanne
yoo jiraate inni of gowwoomsa; amantaan isaas
faayidaa hin qabu. **27** Amantaan Waaqa Abbaa
keenya duratti qulqulluu ta'ee fi kan mudaa hin
qabne isa kana: kunis ijoollee abbaa fi haadha
hin qabnee fi haadhota hiyyeessaa rakkina
isaanii keessatti kunuunsuu fi xuraa'ummaa
addunyaa irraa of eeggachuu dha.

2 Yaa obboloota ko, isin waan Gooftaa keenya
kan ulfinaa Yesuus Kiristoositti amantaniif
nama wal hin caalchisinaa. **2** Namni qubeelaa
warqee kaa'atee uffata bareedaas uffatu tokko
gara wal ga'ii keessanii dhufa haa jennu;
akkasumas hiyyeessi darsa uffatu ni dhufa haa
jennu. **3** Isinis yoo namicha uffata bareedaa
uffatu sanaaf ulfina addaa kennitanii, "Maaloo
kottuu iddoo gaarii taa'i!" jettan, yoo namicha
hiyyeessa sanaan immoo, "Ati achi dhaabadhu"
yookaan "Kottuutii miilla koo bira taa'i!" jettan,
4 isin gidduu keessanitti garaa garummaa
uumtanii warra yaada hamaan murteessitan
hin taanee? **5** Yaa obboloota koo jaallatamoo,
mee dhaga'aa! Waaqni akka isaan amantiitti

sooreyyii ta'anii fi akka isaan mootummaa
inni warra isa jaallataniif waadaa gale sana
dhaalaniif hiyyeeyyii addunyaa kanaa filateera
mitii? 6 Isin garuu hiyyeeyyii salphiftaniirtu.
Warri isin qisaasuutti jiran warruma sooreyyii
sana mitii? Kanneen gara mana murtiitti isin
harkisaa jiranis isaanuma mitii? 7 Maqaa
kabajamaa isin ittiin waamamtan sanas kan
arrabsan isaanuma mitii? 8 Seera mootii
kan Katabbii Qulqulluu keessatti, "Ollaa kee
garuu akka ofii keetti jaalladhu" jedhu sana
yoo dhugumaan eegdan isin waan qajeelaa
gochaa jirtu. 9 Yoo nama wal caalchiftan
garuu isin cubbuu hojjettan; seera durattis
akka seera cabsitootaatti isinitti murama. 10
Sababiin isaas namni seera guutummaatti eegee
waan tokko qofa cabse kam iyyuu akka waan
seera hunda cabseetti ilaalamaatii. 11 Inni,
"Hin ejjin" jedhe sun akkasuma immoo, "Hin
ajjeesin" jedheeraatii. Ati yoo ejjuu baatte
illee nama ajjeefnaan seera cabsiteerta. 12
Isin akka warra seera nama bilisoomsuun itti
muramuutti dubbadhaa; hojjedhaas; 13 nama
namaaf hin araaramnetti murtii araara hin
qabnetu murama. Araarri murtii mo'a. 14 Yaa
obboloota ko, namni tokko yoo, "Ani amantii
qaba" jedhee garuu hojiin argisiisuu baate,
kun faayidaa maalii qaba? Amantiin akkanaa
isa fayyisuu danda'aa ree? 15 Fakkeenyaaf
obboleessi tokko yookaan obboleettiin tokko
uffataa fi waan guyyaa guyyaan nyaatan
hin qaban haa jennu. 16 Isin keessaa yoo
namni tokko, "Nagaan deemaa; isinitti haa
ho'u; quufaas" isaaniin jedhee garuu waan
foon isaaniitiif barbaachisu tokko illee hin
kenniniif, kun faayidaa maalii qaba ree? 17
Akkasumas amantiin hojiin hin mul'ifamne
ofiinuu du'aa dha. 18 Namni tokko garuu,
"Ati amantii qabda; ani immoo hojii qaba"
jedha. Ati amantii kee hojii malee na argisiisi;
anis hojii kootiin amantii koo sin argisiisa. 19
Akka Waaqni tokkichi jiru ati ni amanta. Kun
gaarii dha! Hafuuronni hamoon iyyuu waan
kana ni amanu; sodaadhaanis ni hollatu. 20
Yaa namicha gowwaa nana, ati akka amantiin
hojii of keessaa hin qabne du'aa ta'e beekuu
barbaaddaa? 21 Abbaan keenya Abrahaam
yommuu ilma isaa Yisihaaqin iddoo aarsaa
irratti dhi'eessetti waan hojjete sanaaf qajeelaa
ta'ee hin lakkaa'amnee ree? 22 Akka amantiin
isaatii fi hojiin isaa tokkummaan hojjechaa
turan ni argita; waan inni hojjeteenis amantiin
isaa guutuu ta'e. 23 Kanaanis wanni katabbii
qulqulluu keessatti, "Abrahaam Waaqa amane;
kunis qajeelummaatti lakkaa'ameef" jedhu ni
raawwatame; innis michuu Waaqaa jedhame. 24
Egaa akka namni hojiidhaanis malee amantii
qofaan qajeelaatti hin lakkaa'amne ni argitu.
25 Akkasuma immoo sagaagaltuun Rahaab
jedhamtu yommuu basaastota simattee karaa
kaaniin isaan geggeessitetti waan hojjetteen
qajeeltuutti hin lakkaa'amnee ree? 26 Akkuma
dhagni hafuura hin qabne du'aa ta'e sana,
amantiin hojii hin qabnes du'aa dha.

3 Yaa obboloota ko, baay'een keessan
barsiistota hin ta'inaa; nu warra barsiisnutti
murtii cimaan akka muramu ni beektuutii.
2 Nu hundinuu karaa baay'eedhaan gufanna.
Namni waan dubbatu keessatti hin gufanne
kam iyyuu nama hir'ina hin qabnee dha;
dhagna isaas guutummaatti to'achuu danda'a.
3 Fardi akka nuuf ajajamuuf yoo afaan isaa
luugamne dhagna isaa guutuu gara barbaanne
geessuu dandeenya. 4 Mee doonii illee ilaalaa!
Dooniin yoo akka malee guddaa ta'ee bubbee
jabaadhaan oofame illee namichi isa oofu batoo
xinnoo isheetiin gara barbaadetti geessa. 5
Akkasuma immoo arrabni kutaa dhagnaa xinnoo
dha; waan gurguddaadhaan of jaja. Bosonni
hammam guddaa ta'u iyyuu qaanqee ibiddaa
xinnaadhaan akka gubatu hubadhaa. 6 Arrabni
ibidda; kutaawwan dhagnaa keessattis addunyaa
hamminaa ti. Inni dhagna guutuu xureessa;
adeemsa uumamaattis ibidda qabsiisa; ofii isaatii
immoo ibidda gahaannamiitiin gubama. (Geenna
g1067) 7 Bineensonni gosa hundaa, simbirroonni,
uumamawwan lafa irra loo'anii fi galaana
keessa jiraatan hundinuu namaan madaqfamu;
madaqfamaniirus; 8 arraba garuu namni tokko
iyyuu leenjisuu hin danda'u. Arrabni hamaa

boqonnaa hin qabnee dha; summii nama
ajjeesuunis kan guutamee dha. 9 Nu arrabaan
Gooftaa fi Abbaa eebbifna; isumaan immoo nama
bifa Waaqaatiin uumame abaarra. 10 Afaanuma
tokko keessaa eebbii fi abaarsi ba'a. Yaa
obboloota ko, wanni kun akkas ta'uu hin qabu.
11 Bishaan mi'aawaa fi hadhaa'aan burqaa tokko
keessaa ni ba'aa? 12 Yaa obboloota ko, mukni
harbuu ija ejersaa naqachuu yookaan wayiniin
ija harbuu naqachuu danda'aa? Akkasuma
immoo burqaan bishaan soogiddaa bishaan
mi'aawaa kennuu hin danda'u. 13 Isin keessaa
ogeessii fi hubataan eenyu? Kanas inni jireenya
isaa gaariidhaan, hojii ogummaa kan gad of
qabuudhaan hojjetamuun haa argisiisu. 14
Isin garuu yoo hinaaffaa hadhaa'aa fi hawwii
ofittummaa garaa keessan keessaa qabaattan of
hin jajinaa; dhugaa irrattis soba hin dubbatinaa.
15 Ogummaan kun kan lafaa ti; kan foonii ti;
kan hafuura hamaati malee kan samii irraa
dhufu miti. 16 Iddoo hinaaffaa fi hawwiin
ofittummaa jiru, jeequmsaa fi hojii hamminaa
hundumatu jira. 17 Ogummaan samii irraa dhufu
garuu duraan dursee qulqulluu dha; akkasumas
nagaa qabeessa; garraamii dha; ajajamaa dha;
kan araaraa fi ija gaariin guutamee dha; wal
caalchisuu fi itti fakkeessuus of keessaa hin
qabu. 18 Iji qajeelummaa warra nagaa buusaniin
nagaadhaan facaafama.

4 Wanni lolaa fi walitti bu'uu isin gidduutti
kaasu maali? Isaan hawwii isin keessatti wal
lolan irraa dhufu mitii? 2 Isin ni hawwitu; garuu
hin argattan. Kanaaf ni ajjeeftu; ni hinaaftus.
Garuu waan barbaaddan sana argachuu hin
dandeessan. Kanaafis walitti buutu; wal loltus.
Isin waan Waaqa hin kadhanneef hin qabaattan.
3 Isin dharraa keessan hamaa guutachuuf
jettanii yaada hamaan waan kadhattaniif
yommuu kadhattan hin argattan. 4 Yaa ejjitoota,
addunyaatti michoomuun Waaqatti diina ta'uu
akka ta'e hin beektanii? Namni michuu
addunyaa ta'u kam iyyuu diina Waaqaa ta'a. 5
Yookaan wanni Katabbiin Qulqulluun, "Hafuurri
nu keessa jiraatu sun hinaaffaadhaan hawwa"
jedhu akkasumaan dubbatama seetuu ree? 6
Inni garuu ayyaana caalu nuuf kenna. Sababiin
Katabbiin Qulqulluun, "Waaqni of tuultotaan ni
morma; warra gad of qabaniif immoo ayyaana
kenna" jedhuufis kanuma. 7 Kanaafuu Waaqaaf
bulaa. Diiyaabiloosiin immoo mormaa; innis
isin baqataa. 8 Waaqatti dhi'aadhaa; innis
isinitti ni dhi'aataa. Isin cubbamoonni harka
keessan dhiqadhaa; warri yaada lama qabdanis
garaa keessan qulqulleeffadhaa. 9 Dhiphadhaa;
gaddaa; boo'aas. Kolfi keessan boo'ichatti,
gammachuun keessan immoo gaddatti haa
geeddaramu. 10 Fuula Gooftaa duratti gad
of qabaa; inni immoo ol isin qabaa. 11 Yaa
obboloota, wal hin hammeessinaa. Namni
obboleessa isaa hammeessu yookaan obboleessa
isaatti muru kam iyyuu seera hammeessa;
seerattis ni mura. Garuu ati yoo seeratti murte
seera sanatti muraa jirta malee isaaf ajajamaa
hin jirtu. 12 Inni seera tumuu fi Abbaan Murtii
tokkichuma; innis isa fayyisuu fi balleessuu
danda'uu dha. Garuu nama kaanitti muruuf
ati eenyu? 13 Egaa isin warri, "Har'a yookaan
bor magaalaa kana yookaan magaalaa sana
dhaqnee waggaa tokko achi turra; daldallees
bu'aa arganna" jettan mee dhaga'aa. 14 Isin
waan bor ta'uuf jiru iyyuu hin beektan. Jireenyi
keessan maal innii? Isin hurrii yeroo xinnoof
mul'attee ergasii immoo badduu dha. 15 Qooda
kanaa isin, "Yoo Gooftaan jedhe, nu ni jiraanna;
waan kana yookaan waan sana ni hojjenna"
jechuu qabdu. 16 Amma garuu isin of jajuu
keessanitti gammaddu. Gammachuun akkasii
hundi hamaa dha. 17 Egaa namni kam iyyuu
waan gaarii hojjechuu qabu utuma beekuu yoo
hojjechuu baate kun cubbuu isatti ta'a.

5 Isin yaa sooreyyii, sababii dhiphinni isinitti
dhufuuf jiruutiif boo'aa; wawwaadhaas. 2
Qabeenyi keessan tortoreera; biliinis uffata
keessan nyaateera. 3 Warqee fi meetiin
keessan sameera. Dandaa'uun isaaniis isinitti
dhugaa ba'a; akkuma ibiddaattis foon keessan
nyaata. Isin bara dhumaatiif qabeenya walitti
qabattaniirtu. 4 Kunoo, mindaan isin warra
midhaan keessan haaman dhowwattan sun
ni iyya. Iyyi warra midhaan keessan walitti

qabaniis gurra Gooftaa Waan Hunda Danda'u
sanaa seeneera. 5 Isin qananii fi gammachuun
lafa irra jiraattaniirtu. Guyyaa qalmaatiifis of
gabbiftaniirtu. 6 Nama qajeelaa isiniin hin
morminetti murtanii ajjeeftu. 7 Kanaafuu yaa
obboloota, hamma dhufaatii Gooftaatti obsaa.
Qonnaan bulaan tokko lafa irraa midhaan
gaarii argachuuf hammam akka eeggatu, bokkaa
duraatii fi kan dhumaa hamma argattuttis
hammam akka obsu hubadhaa. 8 Isinis akkasuma
obsaa; jabaadhaa dhaabadhaas; dhufaatiin
Gooftaa dhi'aateeraatii. 9 Yaa obboloota, akka
isinitti hin muramneef walitti hin guunguminaa.
Kunoo, Abbaan Murtii balbala dura dhaabateera.
10 Yaa obboloota, raajota maqaa Gooftaatiin
dubbachaa turan sana akka fakkeenya dhiphinaa
fi obsaatti fudhadhaa. 11 Kunoo, nu warra obsaan
jabaattanii dhaabatan sanaan eebbifamoo
jenna; Iyyoob obsuu isaa dhageessaniirtu;
waan Gooftaan dhuma irratti isaaf godhes
argitaniirtu. Gooftaan gara laafinaa fi araaraan
kan guutamee dha. 12 Hundumaa caalaa
immoo yaa obboloota ko, hin kakatinaa; samiin
yookaan lafaan yookaan waan biraa tokkoon
illee hin kakatinaa. Wanni isin jechuu qabdan,
"Eeyyee" yookaan "waawuu" haa ta'u. Yoo
kanaa achii isinitti murama. 13 Isin keessaa
namni dhiphachaa jiru jiraa? Inni haa kadhatu.
Namni gammadu jiraa? Inni faarfannaa galataa
haa faarfatu. 14 Isin keessaa namni dhukkubsatu
jiraa? Inni jaarsolii waldaa kiristaanaa haa
waamsifatu; isaanis maqaa Gooftaatiin zayitii
isa dibanii haa kadhataniif. 15 Kadhannaan
amantiin godhamu nama dhukkubsatu ni
fayyisa; Gooftaanis isa ni kaasa. Yoo inni cubbuu
hojjetee jiraates ni dhiifamaaf. 16 Kanaafuu akka
fayyitaniif cubbuu keessan walitti himadhaatii
walii kadhadhaa. Kadhannaan nama qajeelaa
humna qaba; waan guddaas ni hojjeta. 17
Eeliyaas namuma akka keenyaa ture. Innis
akka bokkaan hin roobneef jabeessee kadhate;
bokkaanis waggaa sadii fi ji'a ja'a lafa irratti
hin roobne. 18 Ammas deebi'ee kadhate; samiin
bokkaa kenne; laftis midhaan baafte. 19 Yaa
obboloota ko, isin keessaa namni tokko yoo
dhugaa irraa fagaate, namni biraa immoo yoo
isa deebise, 20 inni nama cubbamaa karaa jal'aa
irraa deebisu lubbuu namicha sanaa akka du'a
jalaa baasu, cubbuu baay'ees akka dhoksu haa
beeku.

1 Phexros

1 Phexros ergamaa Yesuus Kiristoos irraa, **2** kanneen akka beekumsa Waaqa Abbaatti, karaa hojii qulqulleessuu Hafuuraatiin, akka Yesuus Kiristoosiif ajajamanii fi akka dhiigni isaa isaanitti facaafamuuf filatamaniitti: **3** Waaqaa fi Abbaan Gooftaa keenya Yesuus Kiristoos haa eebbifamu! Inni araara isaa guddaa sanaan, warra du'an keessaa ka'uu Yesuus Kiristoosiin abdii jiraataadhaaf lammata nu dhalche; **4** akkasumas dhaala hin badne, kan hin xuroofne yookaan hin geeddaramnetti nu galche; dhaalli kunis samii keessa isinii kaa'ameera; **5** isin warra karaa amantiitiin hamma fayyina bara dhumaatti mul'achuudhaaf qophaa'e sanaatti humna Waaqaatiin eegamtanii dha. **6** Isinis yoo amma yeroo gabaabaaf qorumsa gosa garaa garaa keessa darbuu qabaattan iyyuu waan kanaan akka malee gammaddan. **7** Wanni kunis akka amantiin keessan kan warqee yoo ibiddaan qulqulleeffame iyyuu badu sana caalu sun dhugaa ta'uun isaa mirkaneeffamee, yeroo itti Yesuus Kiristoos mul'atutti galata, ulfinaa fi kabaja fiduuf ta'e. **8** Isin utuu isa hin argin isa jaallattu; amma yoo isa arguu baattan iyyuu isatti amantu; gammachuu ibsamuu hin dandeenyee fi ulfina qabeessaanis guutamtaniirtu; **9** isin bu'aa amantii keessanii jechuunis fayyina lubbuu keessanii argachaa jirtuutii. **10** Raajonni waa'ee ayyaana isinii kennamuuf jiru sanaa dubbatan sun itti jabaatanii waa'ee fayyina kanaa qorachaa, iyyaafachaas turan; **11** isaanis yommuu Hafuurri Kiristoos inni isaan keessa ture sun waa'ee dhiphina Kiristoosiitii fi waa'ee ulfina itti aanu sanaa duraan dursee dubbatetti yoomii fi haala akkamii keessa akka ta'u beekuuf yaalaa turan. **12** Namoonni Hafuura Qulqulluu isa samiidhaa ergameen wangeela isinitti lallaban sun waan amma isinitti himan keessatti utuu ofii isaanii hin ta'in isin akka tajaajilan ifa ni ta'eef; waan kana ergamoonni iyyuu gad fageenyaan arguu hawwu. **13** Kanaafuu mudhii qalbii keessanii hidhadhaa; warra of qaban ta'aa; abdii keessanis guutumaan guutuutti ayyaana yeroo Yesuus Kiristoos mul'atutti isinii kennamu sana irra kaa'adhaa. **14** Akka ijoollee ajajamanii ta'aa malee hawwii hamaa bara wallaalummaa keessanii sana duukaa hin bu'inaa. **15** Qooda kanaa akkuma inni isin waame sun qulqulluu ta'e, isinis waan hojjetan hundumaan qulqulloota ta'aa; **16** "Ani qulqulluudhaatii isinis qulqulloota ta'aa" jedhamee barreeffameeraatii. **17** Isin erga isa utuu wal hin caalchisin nama hunda akkuma hojii isaatti itti muru sana "Abbaa" jettanii waammattanii bara keessummummaa keessan isa sodaachaa jiraadhaa. **18** Isin akka jireenya faayidaa hin qabne kan abbootii keessan irraa dhaaltan irraa waan baduu danda'u kan akka meetiitii fi warqeetiin hin furamin beektuutii. **19** Garuu dhiiga gatii guddaa qabu, dhiiga Kiristoos jechuunis hoolaa mudaa yookaan hanqina hin qabne sanaatiin furamtaniirtu. **20** Inni utuu addunyaan hin uumamin duraan dursee beekame; garuu isiniif jedhee bara dhumaa kana keessa mul'ate. **21** Isinis karaa isaatiin Waaqa warra du'an keessaa isa kaasee ulfina isaaf kenne sanatti amantu; kunis akka amantii fi abdiin keessan Waaqayyo ta'uuf. **22** Egaa isin waan akka obboloota keessaniif jaalala dhugaa qabaattaniif jettanii dhugaadhaaf ajajamuun of qulqulleessitaniif, cimsaatii garaa qulqulluudhaan wal jaalladhaa. **23** Isin karaa dubbii Waaqaa isa jiraatuu fi cimee dhaabatu sanaatiin sanyii hin badne irraa lammata dhalattan malee sanyii badu irraa miti. **(aiōn g165)** **24** "Foon hundi akkuma margaa ti; ulfinni isaa hundis akkuma daraaraa margaa ti; margi ni coollaga; daraaraanis ni harca'a; **25** dubbiin Gooftaa garuu bara baraan ni jiraata." Dubbiin kunis wangeela isinitti lallabame sana. **(aiōn g165)**

2 Kanaafuu hammina hunda, gowwoomsaa hunda, itti fakkeessummaa, weennoo fi maqaa nama balleessuu hunda of irraa fageessaa. **2** Akka ittiin fayyina keessaniin guddattaniifis akkuma daa'imman reefuu dhalataniitti aannan hafuuraa qulqullaa'aa sana jabeessaa dharra'aa; **3** isin gaarummaa

Gooftaa dhandhamattaniirtuutii. 4 Isin erga
gara isaa, gara Dhagaa jiraataa namoonni
tuffatanii Waaqni garuu filate gati jabeessa
sanaa dhuftanii, 5 isinis akkuma aarsaa hafuuraa
kan karaa Yesuus Kiristoosiin Waaqa biratti
fudhatamaa ta'e dhi'eessuudhaan luboota
qulqullaa'oo ta'uuf akkuma dhagaawwan
jiraatootti mana hafuuraa taatanii ijaaramaa
jirtu. 6 Katabbiin Qulqulluun, "Kunoo,
ani Xiyoon keessa, dhagaa tokko, dhagaa
golee filatamaa gati jabeessa nan kaa'a;
namni isa amanatu kam iyyuu hin qaana'u"
jedhaatii. 7 Kanaafuu dhagaan kun isin warra
amantaniif dhagaa gati jabeessaa dha. Warra
hin amanneef garuu, "Dhagaan ijaartonni
tuffatan, dhagaa golee ta'eera." 8 Akkasumas,
"Dhagaa nama gufachiisu, kattaa nama kuffisu
ta'e" jedhameera. Isaanis waan dubbii sanaaf
ajajamuu didaniif gufatan; dhugumaanuu isaan
kanumaaf ramadaman. 9 Isin garuu akka
galata isa dukkana keessaa gara ifa isaa
dinqisiisaatti isin waame sanaa labsitaniif
dhaloota filatame, luboota mootii, saba
qulqulluu, saba Waaqaa kan addaa taataniirtu.
10 Isin dur saba Waaqaa hin turre; amma
garuu saba Waaqaa ti; isin dur araara hin
arganne; amma garuu araara argattaniirtu. 11
Yaa michoota jaallatamoo, isin waan addunyaa
keessatti alagootaa fi keessummoota taataniif
akka hawwii foonii kan lubbuu keessan lolu
irraa fagaattan ani isinin gorsa. 12 Akka
ormoonni akka waan isin hammina hojjetaniitti
maqaa isin balleessan sun, hojii keessan
isa gaarii arganii guyyaa Waaqni nu ilaaluu
dhufutti ulfina isaaf kennaniif isaan gidduutti
amala gaarii qabaadhaa. 13 Gooftaadhaaf
jedhaatii taayitaa namaa hunda jalatti bulaa;
mootii taayitaa ol aanaa qabu 14 yookaan
bulchitoota inni akka isaan namoota balleessaa
hojjetan adabanii warra waan qajeelaa hojjetan
immoo galateeffataniif erge hundumaa jalattis
bulaa. 15 Waaqni akka isin waan gaarii
hojjechuudhaan haasaa wallaalummaa namoota
gowwaa afaan qabachiiftan fedhaatii. 16
Akka warra bilisummaa qabaniitti jiraadhaa;
bilisummaa keessan immoo hammina dhoksuuf
itti hin fayyadaminaa; garuu akka tajaajiltoota
Waaqaatti jiraadhaa. 17 Nama hunda kabajaa;
obbolummaa amantootaa jaalladhaa; Waaqa
sodaadhaa; mootiifis ulfina kennaa. 18 Yaa
garboota, isinis gooftota keessan warra gaarii
fi toloota qofa utuu hin ta'in warra jal'ootas
sodaa hundaan jalatti bulaa. 19 Namni tokko
yoo Waaqaaf jedhee dhiphina dabaan isatti
dhufe obse galata qaba. 20 Isin yoo sababii
balleessaa hojjettaniif dhaanamtanii obsitan
galata maalii argattu? Garuu yoo sababii waan
qajeelaa hojjettaniif dhiphattanii obsitan kun
fuula Waaqaa duratti galata qaba. 21 Wanni
isin waamamtaniifis kanuma. Kiristoos akka
isin faana isaa duukaa buutaniif jedhee isiniif
dhiphachuudhaan fakkeenya isinii kenneeraatii.
22 "Inni cubbuu hin hojjenne; sobni afaan isaatii
hin baane." 23 Yeroo isaan isa arrabsanitti inni
isaan hin arrabsine; yeroo dhiphatettis nama
hin doorsifne. Garuu isa qajeelummaan muru
sanatti imaanaa of kenne. 24 Inni mataan isaa
akka nu cubbuuf duunee qajeelummaaf immoo
jiraannuuf jedhee dhagna isaatiin cubbuu
keenya fannoo irratti baate; isinis madaa isaatiin
fayyitaniirtu. 25 Isin dur akkuma hoolota karaa
irraa badanii turtan; amma garuu gara Tiksee fi
Phaaphaasii lubbuu keessaniitti deebitaniirtu.

3 Yaa niitota, yoo dhirsoonni dubbicha
hin amanne tokko tokko jiraatan akka
isaan dubbii tokko malee amaluma niitota
isaaniitiin booji'amaniif isinis akkasuma
dhirsoota keessaniif ajajamaa; 2 isaanis yommuu
qulqullinaa fi sodaa isin jireenya keessan
keessatti qabdan arganitti ni booji'amu. 3
Miidhaginni keessan faaya alaan mul'atuun
jechuunis shurrubbaa dha'achuu, warqee
kaa'achuu fi uffata bareedaa uffachuun hin ta'in;
4 qooda kanaa miidhaginni keessan miidhagina
keessa namummaa keessanii haa ta'u; innis
miidhagina hafuura garraamii fi tasgabbaa'aa,
kan hin badne, kan fuula Waaqaa duratti
gatii guddaa qabu haa ta'u. 5 Dubartoonni
qulqulloonni durii warri Waaqa abdatanis
akkasuma dhirsoota isaaniitiif ajajamuudhaan

of miidhagsan; 6 Saaraanis Abrahaamiin
"Gooftaa" jettee waamaa isaaf ajajamaa turte.
Isinis yoo waan qajeelaa hojjettanii fi sodaachuu
baattan intallan ishee ti. 7 Yaa dhirsoota,
isinis akkasuma akka isaan dadhaboo ta'an
hubadhaatii ulfina isaaniif kennuudhaan niitota
keessan wajjin jiraadhaa; kanas sababii isaanis
isin wajjin ayyaana jireenyaa dhaalaniif akka
wanni tokko iyyuu kadhaa keessan hin
gufachiifneef jedhaatii godhaa. 8 Dhuma irratti
hundi keessan yaada tokko qabaadhaa; walii
na'aa; akka obbolootaatti wal jaalladhaa; garaa
laafotaa fi warra gad of qabanis ta'aa. 9 Hamaa,
hamaadhaan hin deebisinaa; yookaan arrabsoo,
arrabsoodhaan hin deebisinaa; qooda kanaa
eebbisaa. Isinis akka eebba dhaaltaniif kanumaaf
waamamtaniitii. 10 "Namni jireenya jaallatu,
kan bara gaariis arguu hawwu kam iyyuu, arraba
isaa hammina irraa, hidhii isaa immoo soba
dubbachuu irraa haa eeggatu. 11 Inni hammina
irraa deebi'ee gaarii haa hojjetu; nagaa haa
barbaadu; duukaa haa bu'us. 12 Iji Gooftaa
qajeeltota irra jiraatii; gurri isaas kadhata
isaaniitiif banamaa dha; garuu fuulli Gooftaa
warra hamaa hojjetanitti ni hammaata." 13 Isin
gaarii hojjechuuf yoo hinaaftan, eenyutu isin
miidha? 14 Garuu yoo qajeelummaaf jettanii
dhiphattan isin eebbifamoo dha. "Sodaachisuu
isaanii hin sodaatinaa; hin jeeqaminaas."
15 Garuu garaa keessan keessatti Kiristoos
Gooftichaaf ulfina guddaa kennaa. Nama sababii
abdii isin qabdan sanaa isin gaafatu kamiif
iyyuu deebii kennuuf yeroo hunda qophaa'aa.
Waan kana immoo garraamummaa fi sodaan
godhaa; 16 isinis yommuu namoonni waa'ee
keessan waan hamaa dubbatanitti akka warri
amala gaarii isin Kiristoos keessatti qabdan sana
arrabsan qaana'aniif yaada gaarii qabaadhaa.
17 Dhiphachuun keessan fedhii Waaqaa yoo
ta'e, hamaa hojjettanii dhiphachuu irra gaarii
hojjettanii dhiphachuu wayya. 18 Kiristoosis
Waaqatti isin fiduuf jedhee inni qajeelaan,
warra qajeeltota hin ta'iniif si'a tokko cubbuuf
dhiphateeraatii. Inni fooniin ni ajjeefame;
Hafuuraan garuu jiraataa taasifame; 19 erga
jiraataa taasifamee immoo dhaqee hafuurota
mana hidhaa jiranitti lallabe; 20 isaanis bara
Nohi keessa utuu dooniin ijaaramaa jiruu, yeroo
Waaqni obsaan eegetti warra hin ajajaminii
dha. Doonii kanaanis nama muraasa, walumatti
nama saddeeti qofatu badiisa bishaanii jalaa
ba'e; 21 bishaan kun fakkeenya cuuphaa amma
iyyuu isin fayyisuu ti; kunis dhagna irraa xurii
baasuu utuu hin ta'in qalbii qulqulluun Waaqaaf
waadaa galuu dha. Innis du'aa ka'uu Yesuus
Kiristoosiin isin fayyisa; 22 Kiristoos samiitti ol
ba'ee mirga Waaqaa jira; ergamoonni Waaqaa,
aangoowwanii fi humnoonni hundinuu isa
jalatti bulu.

4 Kanaafuu waan Kiristoos foon isaatiin
dhiphateef isinis yaaduma akkasiitiin
hidhadhaa; sababiin isaas inni fooniin dhiphate
cubbuu dhiiseera. 2 Kanaafuu inni bara
jireenya isaa kan foonii isa hafe sana akka
fedhii Waaqaatti jiraata malee akka hawwii
namaatti hin jiraatu. 3 Yeroon isin duraan waan
ormoonni hojjechuu jaallatan sana jechuunis
jireenya gad dhiisii irratti, hawwii foonii irratti,
machii irratti, addaggummaa irratti, gar malee
dhuguu fi waaqeffannaa waaqota tolfamoo
kan jibbisiisaa ta'e irratti balleessitan sun haa
ga'u. 4 Isaanis sababii isin gara jireenya gad
dhiisii akkasiitti isaan wajjin hin fiigneef ni
dinqisiifatu; isin arrabsus. 5 Garuu isaan Waaqa
warra jiranii fi warra du'anitti muruuf qophaa'e
sana duratti deebii ni kennu. 6 Kanaafuu
karaa fooniitiin akkuma namaatti akka isaanitti
muramuuf, karaa hafuuraatiin immoo akka
Waaqaatti akka jiraataniif wangeelli warra
du'anii jiranitti iyyuu lallabameera. 7 Dhumni
waan hundaa dhi'aateera. Kanaaf akka Waaqa
kadhachuu dandeessaniif dammaqaa; warra
of qabanis ta'aa. 8 Waan hunda caalaatti
jaalala ho'aa waliif qabaadhaa; jaalalli cubbuu
baay'ee dhoksaatii. 9 Guungummii malee wal
keessumsiisaa. 10 Tokkoon tokkoon namaa
kennaa warra kaan tajaajiluuf argate kam iyyuu
akkuma abbaa imaanaa amanamaa kan ayyaana
Waaqaa bifa garaa gaaraatiin jiru sanaa tokkootti
itti fayyadamuu qaba. 11 Namni dubbatu kam

iyyuu akka nama dubbii Waaqaa dubbatuutti
haa dubbatu. Namni tajaajilu kam iyyuu akka
Waaqni waan hunda keessatti karaa Yesuus
Kiristoosiin galateeffamuuf jedhee jabina
Waaqni isaaf kenneen haa tajaajilu. Ulfinnii fi
humni bara baraa hamma bara baraatti isaaf
haa ta'u. Ameen. (aiōn g165) 12 Yaa michoota
jaallatamoo, qorama akka ibiddaa kan amma
ittiin dhiphachaa jirtan kana akka waan wanni
haaraan isinitti dhufeetti hin dinqisiifatinaa. 13
Garuu isin yeroo ulfinni isaa mul'atutti akka
baay'ee gammaddaniif waan dhiphina Kiristoos
keessatti qooda fudhattaniif gammadaa. 14 Yoo
maqaa Kiristoosiitiif jettanii arrabsamtan isin
eebbifamoo dha; Hafuurri ulfinaatii fi Hafuurri
Waaqaa isin irra boqotaatii. 15 Isin keessaa
namni kam iyyuu akka nama nama ajjeesuutti
yookaan akka hattuutti yookaan akka nama
yakka hojjetuutti yookaan akka nama dubbii
namaa keessa seenuutti hin dhiphatin. 16
Garuu namni tokko yoo sababii Kiristaana ta'eef
dhiphate maqaa sanaan Waaqa haa galateeffatu
malee hin qaana'in. 17 Yeroon itti murtiin
mana Waaqaatii jalqabu dhi'aateeraatii; murtiin
kun yoo nurratti jalqaba ta'e dhumni warra
wangeela Waaqaatiif hin ajajamnee akkam haa
ta'u ree? 18 "Erga qajeeltonni fayyuun rakkisaa
ta'e, namni Waaqatti hin bullee fi cubbamaan
maal haa ta'u ree?" 19 Kanaafuu warri akka
fedhii Waaqaatti dhiphatan lubbuu isaanii
Uumaa isaanii amanamaa sanatti imaanaa
kennatanii waan gaarii hojjechuutti haa fufan.

5 Ani akka maanguddoo akkuma isaanii
tokkootti, akka dhuga baatuu dhiphina
Kiristoosii fi akka nama ulfina mul'achuuf jiru
sana keessatti qooda qabu tokkootti akkana
jedhee maanguddoota isin gidduu jiran sana
nan gorsa; 2 karra hoolotaa Waaqaa kan
tika keessan jala jiru eeguudhaan tiksoota
ta'aa; kanas sababii dirqamtaniif utuu hin ta'in
fedhiidhuma keessaniin akka Waaqni akka
isin taatan barbaadutti, bu'aa nama qaanessu
argachuuf utuu hin ta'in hawwii guddaa
tajaajilaaf qabdaniin godhaa; 3 karra hoolotaatiif
fakkeenya ta'aa malee warra imaanaa isinitti
kennaman sana humnaan hin bulchinaa. 4
Isinis yommuu hangafni tiksootaa mul'atutti
gonfoo ulfinaa kan miidhaginni isaa irraa
hin badne argattu. 5 Yaa dargaggoota, isinis
akkasuma maanguddoota jalatti bulaa. Hundi
keessanis tokkoo tokkoo keessaniif gad of
qabiisa akka wayyaatti uffadhaa; "Waaqni of
tuultotaan ni morma; warra gad of qabaniif
immoo ayyaana kennaatii." 6 Kanaafuu akka
Waaqni yeroo malutti ol isin qabuuf, harka
isaa humna qabeessa sana jalatti gad of qabaa.
7 Inni isiniif waan yaaduuf, yaaddoo keessan
hunda isa irra kaa'adhaa. 8 Warra of qaban
ta'a; dammaqaas. Diiyaabiloos diinni keessan
nama liqimsu barbaadee akkuma leenca aaduu
nanaanna'aatii. 9 Sababii akka obboloonni
keessan warri addunyaa guutuu keessa jiraatan
dhiphina akkasii dhiphachaa jiran beektaniif
amantiitti jabaadhaatii isaan mormaa. 10 Waaqni
ayyaana hundaa karaa Kiristoosiin gara ulfina
isaa kan bara baraatti isin waame sun erga
isin yeroo gabaabaaf dhiphattanii booddee inni
mataan isaa guutuu isin taasisa; isin dhaaba; isin
jabeessas. (aiōnios g166) 11 Bara baraa hamma bara
baraatti humni isaaf haa ta'u. Ameen. (aiōn g165)
12 Anis isin jajjabeessuudhaaf, akka wanni kun
ayyaana Waaqaa isa dhugaa ta'e sana dhugaa
ba'uuf harka Silwaanos isa ani akka obboleessa
amanamaatti hedu sanaatiin gabaabumatti
barreessee isinii ergeera. Ayyaana kanaan
jabaadhaa dhaabadhaa. 13 Waldaan kiristaanaa
isheen isin wajjin filatamtee Baabilon keessa
jirtu sun nagaa isinii dhaamti; ilmi koo
Maarqosis akkasuma nagaa isinii dhaama. 14
Dhungoo jaalalaatiin nagaa wal gaafadhaa. Isin
warra kan Kiristoos taatan hundaaf nagaan haa
ta'u.

2 Phexros

1 Simoon Phexros garbichaa fi ergamaa Yesuus
Kiristoos irraa, **2** Beekumsa Waaqaatii fi
beekumsa Gooftaa keenya Yesuusiin ayyaannii
fi nagaan isiniif haa baay'atu. **3** Humni
waaqummaa isaa karaa isa ulfina isaatii fi
gaarummaa isaatiin nu waame sana beekuu
keenyaatiin waan jireenyaa fi Waaqatti buluuf
nu barbaachisu hundumaa nuuf kenneera. **4**
Kennaa kanaanis isin badiisa sababii hawwii
hamaatiin addunyaa keessa jiru jalaa baatanii
akka amala waaqummaa isaa sana keessatti
hirmaattaniif jedhee karaa kennaa kanaatiin
waadaa isaa guddaa fi kan gatii guddaa qabu
nuuf galeera. **5** Sababuma kanaaf amantii
keessan irratti gaarummaa, gaarummaa irrattis
beekumsa dabalachuuf waan isinii danda'ame
hunda godhaa; **6** akkasuma beekumsa irratti
of qabuu, of qabuu irratti obsaan dhaabachuu,
obsaan dhaabachuu irratti Waaqatti buluu, **7**
Waaqatti buluu irratti jaalala obbolummaa,
jaalala obbolummaa irratti immoo jaalala
dhugaa dabaladhaa. **8** Yoo isin waan kana hunda
qabaattanii ittuma isinii baay'achaa deeme,
wanni kun akka isin Gooftaa keenya Yesuus
Kiristoos beekuu keessatti dadhaboo fi bu'aa
dhabeeyyii hin taane isin godha. **9** Garuu namni
waan kana hin qabne kam iyyuu jaamaa dha;
fagoottis arguu hin danda'u; cubbuu isaa durii
sana irraa qulqulleeffamuu isaa irraanfateera.
10 Kanaaf yaa obboloota ko, waamamuu fi
filatamuu keessan mirkaneeffachuuf caalaatti
hinaaffaa qabaadhaa. Yoo waan kana gootan isin
hin gufattan; **11** akkasiin gara mootummaa bara
baraa kan Gooftaa keenyaa fi Fayyisaa keenya
Yesuus Kiristoositti galuun guutummaatti isiniif
kennama. **(aiōnios g166)** **12** Kanaafuu isin wantoota
kanneen beektanii, dhugaa amma qabdan
kanatti jabaatanii dhaabattanii iyyuu ani yeroo
hunda wantoota kanneen isin yaadachiisuu nan
barbaada. **13** Ani hamman dunkaana kana keessa
jirutti waan kana isin yaadachiisuudhaan isin
dammaqsuu koo qajeelaa nan se'a; **14** ani akka
Gooftaan keenya Yesuus Kiristoos naaf ibsetti,
dunkaana koo kana akkan dafee of irraa baasu
beekaatii. **15** Ani akka isin erguma ani isin biraa
godaanee booddee yeroo hunda waan kana
yaadachuu dandeessan gochuuf nan carraaqa. **16**
Nu yommuu waa'ee humnaa fi dhufaatii Gooftaa
keenya Yesuus Kiristoos isinitti himnetti,
surraa isaa ijuma keenyaan argineeti malee
oduu haxxummaadhaan uumame duukaa
buunee miti. **17** Innis yommuu sagaleen,
"Kun Ilma koo isa ani jaalladhuu dha; ani
isatti baay'ee nan gammada" jedhu sun Ulfina
Surra qabeessa sana biraa dhufeefitti, Waaqa
Abbaa biraa kabajaa fi ulfina argateeraatii.
18 Nu mataan keenya iyyuu yeroo isa wajjin
tulluu qulqulluu irra turretti, utuu sagaleen
kun samii irraa dhufuu dhageenye. **19**
Kanaafuu dubbiin raajonni dubbatan sun
ittuma caalee nuuf mirkaneeffame; isinis
hamma boruun baqaqee bakkalchi barii garaa
keessan keessatti ba'utti yoo akkuma ibsaa
dukkana keessatti ibsuutti dubbii kanaaf
xiyyeeffannoo kennitan waan gaarii gochuu
keessan. **20** Raajiin Katabbii Qulqulluu kam
iyyuu hiikkaa raajichaa kan mataa isaatiin
akka hin dhufin duraan dursitanii beekuu
qabdu. **21** Raajiin takkumaa fedhii namaatiin hin
dhufneetii; garuu namoota Waaqaatu Hafuura
Qulqulluudhaan geggeeffamee dubbate.

2 Akkuma raajonni sobduun saba gidduu
turan sana, barsiistonni sobduun isin gidduu
ni jiraatu. Isaan Goofticha isaan fure sana
gananii, barsiisa sobaa kan nama balleessu
dhoksanii galchu; kanaanis badiisa ariifatu
ofitti fidu. **2** Namoonni baay'eenis amala
isaanii isa qaanessaa sana duukaa bu'u; sababii
isaaniitiinis karaan dhugaa ni arrabsama. **3**
Barsiistonni kunneen doqnummaa isaaniitiin
oduu ofumaan uumanii odeessaniin isin qisaasu.
Murtiin bara dheeraan dura isaanitti murame
sun amma illee hojjechaa jira; badiisni isaaniis
hin mugu. **4** Waaqni yeroo ergamoonni cubbuu
hojjetanitti utuu isaanii hin hilin akka isaan
guyyaa murtiitiif turfamaniif foncaadhaan
dukkana keessatti hidhee gahaannamitti erga
isaan darbatee, **(Tartaroō g5020)** **5** utuu addunyaa

duriitiif hin hilin Nohi isa qajeelummaa lallabu
namoota biraa torba wajjin oolchee warra
Waaqatti hin bulletti bishaan badiisaa erga
fidee, 6 magaalaawwan Sodoomii fi Gomoraas
hamma isaan daaraa ta'anitti gubuudhaan itti
muree, fakkeenya waan warra Waaqaaf hin
bulletti dhufuuf jiruu erga isaan godhee, 7
namicha qajeelaa jechuunis Looxi isa jireenya
xuraa'aa finciltootaatiin dhiphachaa ture sana
erga badiisa oolchee, 8 namichi qajeelaan
sun yeroo gidduu isaanii jiraachaa turetti
guyyuma guyyaan fincila isaanii sana arguu fi
dhaga'uudhaan lubbuun isaa qajeeltuun sun isa
keessatti dhiphachaa turtee, 9 wanni kun akkas
ta'ee Gooftaan akkamitti akka warra Waaqaaf
bulan qorumsa keessaa baasuu fi akka itti
warra jal'aa hamma guyyaa murtiitti adabbiif
tursu beeka. 10 Wanni kun keessumattuu
warra hawwii foonii xuraa'aa sana duukaa
bu'anii fi warra abbootii taayitaa tuffatanitti
ni cima. Namoonni kunneen ija jabeeyyii
fi of tuultota; isaan ulfina qabeeyyii samii
arrabsuu hin sodaatan; 11 ergamoonni iyyuu
yoo isaan caalaa jajjaboo fi humna qabeeyyii
ta'an iyyuu fuula Gooftaa duratti uumamawwan
akkasii arrabsanii hin himatan. 12 Namoonni
kunneen garuu waanuma hin hubanne arrabsu.
Isaan akkuma bineensota qalbii hin qabnee
ti; akkuma uumamawwan miira isaaniitiin
qajeelfaman kanneen qabamuu fi ajjeefamuu
qofaaf dhalatanii ti; akkuma bineensonni
sun badanitti jarris ni badu. 13 Miidhaa
isaan hojjetaniif miidhaatu deebi'aaf. Isaan
guyyaa adiidhaan gara malee machaa'uu akka
gammachuutti fudhatu. Yeroo isin wajjin
nyaataa fi dhugaatiitti dhi'aatanittis isaan
gowwoomsaa isaaniitiin gidduu keessanitti
xurii fi waan fafaa ta'u. 14 Waan iji isaanii
ejjaan guutameef isaan cubbuu hojjechuu
hin dhiisan; warra hin jabaatin gowwoomsu;
garaan isaanii doqnummaa barateera; isaan
ijoollee abaaramanii dha! 15 Karaa qajeelaa
dhiisanii karaa Bala'aam ilma Bosoor isa gatii
jal'inaa jaallate sanaa duukaa bu'uuf karaa irraa
badan. 16 Bala'aam garuu sababii dogoggora
isaatiif harreen isa ifatte; horiin duudaan
afaan namaa dubbattee maraatummaa raajii
sanaa ittifte. 17 Namoonni kunneen burqaa
bishaan hin qabnee fi hurrii bubbeen oofamuu
dha. Dukkanni limixiin isaaniif kaa'ameera.
(questioned) 18 Isaan dubbii faayidaa hin qabnee fi
dubbii of tuulummaa odeessu; warra namoota
jireenya dogoggoraa keessa jiraatan keessaa
baqatanii ba'an hawwii foonii hamaadhaan
gowwoomsu. 19 Isaan utuma ofii isaaniitii iyyuu
garboota badiisaa ta'anii jiranuu birmadummaa
isaan abdachiisu; namni tokko waan isa mo'ate
kamiifuu ni garboomaatii. 20 Isaan erga Gooftaa
keenyaa fi Fayyisaa keenya Yesuus Kiristoos
beekuudhaan xuraa'ummaa addunyaa keessaa
ba'anii booddee yoo amma illee deebi'anii
xuraa'ummaa sanaan qabamanii fudhataman
haalli isaanii kan dhumaa isa jalqabaa sana
caalaa hammaata. 21 Isaan karaa qajeelinaa
beekanii ajaja qulqulluu isaanii kenname sanatti
dugda galuu irra utuu duraanuu karaa qajeelinaa
sana beekuu baatanii isaaniif wayya ture. 22
Mammaaksi, "Sareen diddiga isheetti deebiti"
akkasumas, "Booyyeen dhiqamte dhoqqee
keessa gangalachuu isheetti deebiti" jedhu sun
isaan irratti mirkaneeffame.

3 Yaa michoota jaallatamoo, ani amma xalayaa
lammaffaa isiniif barreessuu koo ti. Lamaan
isaanii iyyuu keessatti isin yaadachiisuudhaan
qalbii keessan qulqulluu sana nan kakaasa. 2 Isin
dubbii dur raajota qulqulluudhaan dubbatamee
fi ajaja Gooftaa keenyaa fi Fayyisaa keenyaa
kan karaa ergamoota keessaniitiin dubbatame
sana akka yaadattan nan barbaada. 3 Akka
bara dhumaa keessa ga'istoonni ga'isaa hawwii
hamaa kan ofii isaanii duukaa bu'aa dhufan
duraan dursaatii beekaa. 4 Isaanis, "'dhufaatiin'
inni waadaa gale kun meerre? Wanni hundinuu
erga abbootiin keenya du'anii jalqabee akkuma
yeroo jalqaba uumamaatti itti fufeeraatii"
jedhu. 5 Garuu isaan akka samiiwwan bara
baay'een dura dubbii Waaqaatiin uumaman,
akka laftis bishaan irraa fi bishaaniin tolfamte
utuma beekanuu didan. 6 Addunyaan yeroo
sanaas bishaanuma kanaan liqimfamee bade.

7 Dubbiidhuma kanaanis samiiwwanii fi lafti
yeroo ammaa jiran kunneen guyyaa murtii,
kan badiisa namoota Waaqaaf hin bulleetiif
kaa'amanii ibiddaaf turfamaniiru. 8 Yaa
michoota jaallatamoo, isin garuu waan tokkicha
kana hin irraanfatinaa. Gooftaa biratti guyyaan
tokko akka waggaa kumaa, waggaan kumnis
akka guyyaa tokkoo ti. 9 Gooftaan akka
namoonni tokko tokko lafa irra harkifata
jedhanii yaadan sana, waadaa isaa guutuu
irratti lafa irra hin harkifatu. Inni akka namni
hundinuu qalbii jijjiirrachuuf jedhee isinii
obsa malee akka namni tokko iyyuu badu
barbaadee miti. 10 Guyyaan Gooftaa garuu
akkuma hattuutti dhufa. Samiiwwan sagalee
guddaadhaan dhabamu; wanni samiiwwan
keessa jiru hundinuus ho'a guddaadhaan baqa;
laftii fi wanni ishee irra jiru hundinuus ni
gubata. 11 Wanni hundinuu akkasitti bada
erga ta'ee, isin nama akkamii ta'uu qabdu ree?
Jireenya qulqulluu fi Waaqaaf bulu jiraachuu
qabdu; 12 kanas guyyaa Waaqaa eeggachaa,
dhufaatii isaas ariifachiisaa gochuu qabdu.
Guyyaa sana samiiwwan ibiddaan badu; wanni
samiiwwan keessa jirus ho'aan baqa. 13 Nu
garuu akkuma waadaa isaatti samiiwwan haaraa
fi lafa haaraa qajeelinni keessa jiraatu eegganna.
14 Kanaafuu yaa michoota jaallatamoo, isinis
sababii waanuma kana eeggataniif akka warra
xurii fi hir'ina hin qabne, warra nagaan isa
wajjin jiraatan taataniif yaalii isinii danda'ame
hunda godhaa. 15 Akkuma Phaawulos obboleessi
keenya jaallatamaan sun ogummaa Waaqni
kenneefiin isinii barreesse sana akka obsi
Gooftaa keenyaa fayyina ta'e yaadatti qabadhaa.
16 Innis waa'ee waan kanaa dubbatee xalayoota
isaa hunda keessatti haaluma kanaan barreessa.
Xalayoota isaa keessas waan hubachuun nama
rakkisu tokko tokkotu jira; wallaaltonnii
fi warri jabaatanii hin dhaabanne akkuma
Katabbiiwwan Qulqulluu kaan jal'isan sana
kanas badiidhuma ofii isaaniitiif ni jal'isu. 17
Kanaaf yaa michoota jaallatamoo, isin sababii
duraan dursitanii waan kana beektaniif akka
dogoggora finciltootaatiin fudhatamnii hundee
jabaattanii irra dhaabattan irraa hin kufneef
of eeggadhaa. 18 Garuu ayyaanaa fi beekumsa
Gooftaa keenyaa fi Fayyisaa keenya Yesuus
Kiristoosiin guddadhaa. Ammas, bara baraanis
ulfinni isaaf haa ta'u! Ameen. (aiōn g165)

1 Yohannis

1 Nu waa'ee Dubbii jireenyaa kan jalqabaa
kaasee ture, kan dhageenye, kan ija keenyaan
argine, kan ilaallee fi kan harki keenyas qaqqabe
kana labsina. **2** Jireenyi mul'ateera; nus isa
argineerra; dhugaas ni baanaaf; nu jireenya bara
baraa isa Abbaa wajjin turee fi isa nutti mul'ate
sana isinitti labsina. **(aiōnios g166)** **3** Akka isinis nu
wajjin tokkummaa qabaattaniif waan arginee fi
waan dhageenye isinitti labsina. Tokkummaan
keenyas Abbaa fi Ilma isaa Yesuus Kiristoos
wajjin. **4** Nus akka gammachuun keenya guutuu
ta'uuf waan kana barreessina. **5** Ergaan nu isa
irraa dhageenye, kan isinittis labsinu isa kana:
Kunis akka Waaqni ifa ta'ee fi akka dukkanni
gonkumaa isa keessa hin jirree dha. **6** Nu isa
wajjin tokkummaa qabna jennee yoo dukkana
keessa deddeebine ni sobna; dhugaa sanaanis
hin jiraannu. **7** Garuu akkuma inni ifa keessa jiru
sana, nus yoo ifa keessa deddeebine walii wajjin
tokkummaa qabna; dhiigni Ilma isaa Yesuus
cubbuu hundumaa irraa nu qulqulleessa. **8** Nu
yoo cubbuu hin qabnu jenne of gowwoomsina;
dhugaanis nu keessa hin jiru. **9** Yoo cubbuu
keenya himanne, inni cubbuu keenya nuu
dhiisuuf amanamaa fi qajeelaa dha; jal'ina
hunda irraas nu qulqulleessa. **10** Nu yoo cubbuu
hin hojjennee jenne immoo sobduu isa goona;
dubbiin isaas nu keessa hin jiru.

2 Yaa ijoollee ko, ani akka isin cubbuu hin
hojjenneef kana isiniifan barreessa. Garuu
yoo namni kam iyyuu cubbuu hojjete nu
Abbaa biraa abukaattoo qabna; innis Yesuus
Kiristoos Isa Qajeelaa sana. **2** Inni aarsaa cubbuu
keenyaaf araara buusuu dha; cubbuu addunyaa
hundaatiifis malee cubbuu keenya qofaaf miti. **3**
Nu yoo ajaja isaa eegne, kanaan akka isa beekne
ni beekna. **4** Namni, "Ani isa nan beeka" jedhu
kan garuu ajaja isaa hin eegne kam iyyuu sobduu
dha; dhugaanis isa keessa hin jiru. **5** Garuu
yoo namni kam iyyuu dubbii isaatiif ajajame,
jaalalli Waaqaa dhugumaan isa keessatti guutuu
ta'a. Kanaanis nu akka isa keessa jirru ni
beekna; **6** namni ani isaanan jiraadha ofiin
jedhu kam iyyuu akkuma Yesuus jiraate sanatti
jiraachuu qaba. **7** Yaa obboloota, ani ajaja
moofaa isuma jalqabaa kaasee isin bira ture sana
malee ajaja haaraa isinii hin barreessu. Ajajni
moofaan kunis ergaadhuma isin dhageessan
sana. **8** Ta'us ani ajaja haaraa tokko isiniif nan
barreessa; sababiin isaas dukkanichi darbaa,
ifni dhugaa immoo waan amma iyyuu ifaa
jiruuf dhugaan isaa isa keessattii fi isin keessatti
ni mul'ata. **9** Namni ani ifa keessa jira ofiin
jechaa obboleessa isaa immoo jibbu kam iyyuu
amma illee dukkana keessa jira. **10** Namni
obboleessa isaa jaallatu hundinuu ifa keessa
jiraata; wanni isa gufachiisu tokko iyyuu isa
keessa hin jiru. **11** Namni obboleessa isaa jibbu
garuu dukkana keessa jira; dukkanuma keessa
jiraatas; inni waan dukkanni sun isa jaamseef
gara itti adeemu hin beeku. **12** Yaa ijoolle,
cubbuun keessan sababii maqaa isaatiif waan
isinii dhiifameef ani isiniifin barreessa. **13**
Yaa abbootii, isin waan isa jalqabumaa kaasee
jiru sana beektaniif ani isiniifin barreessa.
Yaa dargaggoota, isin waan isa hamaa sana
mo'attaniif, ani isiniifin barreessa. **14** Yaa
ijoolle, isin waan Abbaa beektaniif, ani isiniifin
barreessa. Yaa abbootii, isin waan isa jalqabumaa
kaasee jiru sana beektaniif, ani isiniifin
barreessa. Yaa dargaggoota, isin waan jajjaboo
taataniif, waan dubbiin Waaqaa isin keessa
jiraatuuf, waan isa hamaa sanas mo'attaniif,
ani isiniifin barreessa. **15** Addunyaa yookaan
waan addunyaa keessa jiru tokko illee hin
jaallatinaa. Eenyu iyyuu yoo addunyaa jaallate,
jaalalli Abbaa isa keessa hin jiru. **16** Wanni
addunyaa keessa jiru hundinuu jechuunis
hawwiin foonii, hawwiin ijaa, akkasumas waan
qabaniin kooruun kan addunyaati malee kan
Abbaa miti. **17** Addunyaa fi hawwiin ishee ni
badu; namni fedhii Waaqaa raawwatu garuu
bara baraan jiraata. **(aiōn g165)** **18** Yaa ijoolle,
sa'aatiin kun sa'aatii dhumaa ti; akka farri
Kiristoos sun dhufu akkuma dhageessan sana
ammuma iyyuu farroonni Kiristoos baay'een
dhufaniiru. Kanaanis nu akka sa'aatiin kun
sa'aatii dhumaa ta'e beekna. **19** Isaan nu keessaa

ba'an malee dhugumaan kan keenya hin turre.
Utuu kan keenya ta'anii silaa nu biratti hafu
turan; nu biraa deemuun isaanii garuu akka
tokkoon isaanii iyyuu keenya hin ta'in mul'ise.
20 Isin garuu Isa Qulqulluu sanaan dibamtaniirtu;
isin hundis dhugaa ni beektu. 21 Sababiin ani
isinii barreessuuf waan isin dhugaa beektanii
fi akka sobni tokko iyyuu dhugaa keessa hin
jirres beektaniif malee waan isin dhugaa hin
beekneef miti. 22 Nama Yesuus kun Kiristoos
miti jedhee ganu malee sobduun eenyu ree?
Namni akkasii farra Kiristoos; inni Abbaa fi Ilma
ni gana. 23 Namni Ilma ganu kam iyyuu Abbaa
illee hin qabu; namni waa'ee Ilmaa dhugaa ba'u
hundinuu Abbaas qaba. 24 Wanni isin jalqabaa
kaaftanii dhageessan sun isin keessa haa jiraatu.
Yoo wanni jalqabaa kaaftanii dhageessan isin
keessa jiraate, isinis Ilmaa fi Abbaadhaan ni
jiraattu. 25 Wanni inni waadaa nuu gale kanaa
dha; kunis jireenya bara baraa ti. (aiōnios g166)
26 Ani waa'ee warra karaa irraa isin jal'isuu
yaalan sanaatiif waan kana isiniifin barreessa.
27 Garuu dibanni isin isa irraa argattan sun
waan isin keessa jiraatuuf namni tokko iyyuu
isin barsiisuu hin barbaachisu; dibanni isaa sun
garuu waan waa'ee hundumaa isin barsiisuuf,
dibanni sun waan dhugaa malee soba hin
ta'iniif akkuma inni isin barsiise sanatti isumaan
jiraadhaa. 28 Ammas yaa ijoolle, akka yommuu
inni mul'atutti ija jabina qabaannuuf, akka nu
guyyaa dhufaatii isaattis fuula isaa duratti hin
qaanofneef isaan jiraadhaa. 29 Isin yoo akka
inni qajeelaa ta'e beektan, akka namni waan
qajeelaa hojjetu hundinuu isa irraa dhalate ni
beektu.

3 Nu akka ijoollee Waaqaa jedhamnee
waamamnuuf jaalalli Abbaan nurratti
dhangalaase akkam guddaa dha! Nus akkasuma
ijoollee isaa ti! Addunyaan waan isa hin
beekiniif nu hin beeku. 2 Yaa michoota
jaallatamoo, nu amma ijoollee Waaqaa ti; gara
fuula duraatti immoo maal akka taanu amma
hin ibsamne. Garuu yommuu inni mul'atutti
sababii akkuma inni jirutti isa arginuuf nu
akkuma isaa akka taanu ni beekna. 3 Namni
akkasitti isa abdatu hundinuu akkuma inni
qulqulluu ta'e sana of qulqulleessa. 4 Namni
cubbuu hojjetu kam iyyuu seeratti ni fincila;
cubbuun finciluudhaatii. 5 Isin garuu akka
inni cubbuu keenya balleessuudhaaf mul'ate ni
beektu. Isa keessa cubbuun hin jiru. 6 Namni
isaan jiraatu kam iyyuu cubbuu hin hojjetu.
Namni cubbuu hojjetu kam iyyuu isa hin argine
yookaan isa hin beekne. 7 Yaa ijoolle, namni
tokko iyyuu isin hin gowwoomsin. Akkuma
inni qajeelaa ta'e sana namni waan qajeelaa
hojjetus qajeelaa dha. 8 Namni cubbuu hojjetu
kan diiyaabiloos; diiyaabiloos jalqabumaa
kaasee cubbuu hojjetaatii. Ilmi Waaqaa hojii
diiyaabiloos diiguudhaaf mul'ateetii. 9 Namni
Waaqa irraa dhalate kam iyyuu waan sanyiin
Waaqaa isa keessa jiraatuuf cubbuu hojjechuutti
hin fufu; inni waan Waaqa irraa dhalateef
cubbuu hojjechuu hin danda'u. 10 Ijoolleen
Waaqaatii fi ijoolleen diiyaabiloos kanaan gargar
baafamanii beekamu: Namni waan qajeelaa
hin hojjenne yookaan obboleessa isaa hin
jaallanne kam iyyuu kan Waaqaa miti. 11
Ergaan isin jalqabaa kaaftanii dhageessan isa,
"Nu wal jaallachuu qabna" jedhuu dha. 12
Isin akka Qaayin isa kan isa hamaa sanaa
ta'ee obboleessa isaa ajjeese sanaa hin ta'inaa;
inni maaliif obboleessa isaa ajjeese? Sababii
hojiin isaa jal'aa ta'ee, kan obboleessa isaa
immoo qajeelaa ta'eef. 13 Yaa obboloota ko,
yoo addunyaan isin jibbe isin hin dinqin. 14
Nu sababii obboloota jaallannuuf du'a keessaa
gara jireenyaatti akka ceene ni beekna. Namni
obboleessa isaa hin jaallanne du'a keessa jiraata.
15 Namni obboleessa isaa jibbu kam iyyuu nama
nama ajjeesuu dha; isinis akka namni nama
ajjeesu jireenya bara baraa of keessaa hin qabne
beektu. (aiōnios g166) 16 Yesuus Kiristoos lubbuu
isaa dabarsee nuuf kenneera: Jaalalli maal akka
ta'es kanaan beekna; nus akkasuma lubbuu
keenya dabarsinee obboloota keenyaaf kennuu
qabna. 17 Namni qabeenya addunyaa qabu
kam iyyuu yoo obboleessa isaa rakkataa argee
garaa itti jabaate jaalalli Waaqaa akkamitti
isa keessa jiraachuu danda'a? 18 Yaa ijoollee

jaallatamoo, kottaa dubbiin yookaan afaan
qofaan utuu hin ta'in hojii fi dhugaadhaan
jaallannaa. 19 Nus kan dhugaa ta'uu keenya
kanaan beekna; fuula isaa durattis garaa keenya
boqochiifna. 20 Yeroo garaan keenya nutti
murutti Waaqni garaa keenya caalaa guddaa
akka ta'e ni beeknaatii; inni waan hunda ni
beeka. 21 Yaa michoota, yoo garaan keenya
nutti muruu baate nu fuula Waaqaa duratti ija
jabina qabna. 22 Nus sababii ajaja isaa eegnuu fi
sababii waan isa gammachiisu hojjennuuf waan
kadhannu hunda isa irraa ni arganna. 23 Ajajni
isaas kana: kunis nu maqaa Ilma isaa Yesuus
Kiristoositti akka amannuu fi akkuma inni nu
ajajetti akka wal jaallannuuf. 24 Namni ajaja
isaa eegu isa keessa jiraata; innis isa keessa
jiraata. Kanaanis akka inni nu keessa jiraatu nu
Hafuura inni nuu kenneen ni beekna.

4 Yaa michoota, hafuuronni kan Waaqaa ta'uu
fi ta'uu baachuu isaanii ilaaluuf qoradhaa
malee hafuurota hunda hin amaninaa; raajonni
sobduun hedduun addunyaa seenaniiru. 2
Haalli isin ittiin Hafuura Waaqaa beektanis
kanuma: Hafuurri akka Yesuus Kiristoos fooniin
dhufe dhugaa ba'u hundi kan Waaqaa ti; 3
hafuurri akka Yesuus Kiristoos fooniin dhufe
dhugaa hin baane hundi kan Waaqaa miti.
Inni hafuura farra Kiristoos, kan isin akka inni
dhufu dhageessan sanaa ti; innis ammuma
iyyuu addunyaa keessa jira. 4 Yaa ijoolle, isin
kan Waaqaa ti; jaras mo'attaniirtu; inni isin
keessa jiru kan addunyaa keessa jiru sana
caalaa guddaadhaatii. 5 Isaan kan addunyaa
ti; kanaaf wanni isaan dubbatanis kanuma
addunyaa ti; addunyaanis isaan dhaggeeffata.
6 Nu kan Waaqaa ti; namni Waaqa beeku
hundinuus nu dhaggeeffata; namni kan Waaqaa
hin ta'in garuu nu hin dhaggeeffatu. Kanaanis
Hafuura dhugaatii fi hafuura sobaa addaan
baafnee ni beekna. 7 Yaa michoota, jaalalli
kan Waaqaa waan ta'eef kottaa wal jaallannaa.
Namni jaallatu hundi Waaqa irraa dhalate;
Waaqas ni beeka. 8 Sababii Waaqni jaalala
ta'eef, namni hin jaallanne hundi Waaqa hin
beeku. 9 Waaqni akka nu karaa isaatiin jireenya
argannuuf jedhee Ilma isaa tokkicha sana gara
addunyaatti erge. Kanaanis jaalalli Waaqaa nu
gidduutti mul'ateera. 10 Jaalalli isa kana: Kunis
nu Waaqa jaallannee miti; garuu Waaqatu nu
jaallatee akka inni aarsaa cubbuu keenyaaf
araara buusu ta'uuf Ilma isaa erge. 11 Yaa
michoota, erga Waaqni akkana nu jaallatee nus
wal jaallachuu qabna. 12 Namni tokko iyyuu
takkumaa Waaqa hin argine; yoo wal jaallanne
garuu Waaqni nu keessa jiraata; jaalalli isaas
nu keessatti guutuu ta'a. 13 Inni waan Hafuura
isaa irraa nuu kenneef nu akka isa keessa
jiraannuu fi akka innis nu keessa jiraatu kanaan
ni beekna. 14 Akka inni Fayyisaa addunyaa
ta'uuf jedhee Abbaan Ilma isaa akka erge
argineerra; dhugaa baanas. 15 Yoo namni kam
iyyuu Yesuus Ilma Waaqaa akka ta'e dhugaa
ba'e, Waaqni isa keessa jiraata; innis Waaqa
keessa jiraata. 16 Kanaafuu jaalala Waaqni
nuuf qabu beekneerra; amanneerras. Waaqni
jaalala. Namni jaalalaan jiraatu Waaqa keessa
jiraata; Waaqnis isa keessa jiraata. 17 Nus akka
guyyaa murtiitti ija jabina qabaannuuf karaa
kanaan jaalalli nu gidduutti guutuu ta'eera; nu
addunyaa kana irratti Yesuusin fakkaannaatii.
18 Jaalala keessa sodaan hin jiru. Sodaan waan
adabbii wajjin wal qabatee jiruuf jaalalli mudaa
hin qabne sodaa of keessaa baasee gata. Namni
sodaatu tokko jaalalli isaa guutuu miti. 19 Nu
sababii inni duraan dursee nu jaallateef isa
jaallanna. 20 Namni, "Ani Waaqa nan jaalladha"
jechaa obboleessa isaa immoo jibbu kam iyyuu
sobduu dha. Namni obboleessa isaa kan arge
sana hin jaallanne kam iyyuu Waaqa hin argin
sana jaallachuu hin danda'u. 21 Inni ajaja kana
nuu kenneera: Namni Waaqa jaallatu kam iyyuu
obboleessa ofii isaa jaallachuu qaba.

5 Yesuus kun Kiristoos akka ta'e namni amanu
hundinuu Waaqa irraa dhalate; namni Abbaa
jaallatu hundinuus kan Abbaa irraa dhalates
ni jaallata. 2 Nu yommuu Waaqa jaallannuu
fi yommuu ajaja isaa eegnutti akka ijoollee
Waaqaa jaallannu kanaan beekna. 3 Waaqa
jaallachuun ajaja isaa eeguu dha. Ajajni isaas hin
ulfaatu. 4 Namni Waaqa irraa dhalatu hundinuu

addunyaa ni mo'ataatii. Kan addunyaa mo'atus
amantii keenya. 5 Yesuus Ilma Waaqaa ta'uu isaa
nama amanu malee eenyutu addunyaa mo'ata?
6 Inni bishaanii fi dhiigaan dhufe isa kana; innis
Yesuus Kiristoos. Inni bishaanii fi dhiigaan
dhufe malee bishaan qofaan hin dhufne. Kanas
Hafuuratu dhugaa ba'a; Hafuurri dhugaadhaatii.
7 Dhuga baatota sadiitu jira: 8 Isaanis Hafuura,
bishaanii fi dhiiga; sadanuus walii galu. 9 Dhuga
ba'umsa namaa ni fudhanna; dhuga ba'umsi
Waaqaa garuu kana caalaa guddaa dha; dhuga
ba'umsi kun isa Waaqni waa'ee Ilma isaa dhugaa
ba'e sana. 10 Namni Ilma Waaqaatti amanu kam
iyyuu dhuga ba'umsa kana garaa isaa keessaa
qaba. Namni Waaqa hin amanne garuu waan
isa Waaqni waa'ee Ilma isaa dhugaa ba'e sana
hin amaniniif inni Waaqa sobduu godheera. 11
Dhuga ba'umsi sunis isa kana: Waaqni jireenya
bara baraa nuu kenneera; jireenyi sunis Ilma
isaa keessa jira. (aiōnios g166) 12 Namni Ilma sana
qabu jireenya qaba; namni Ilma Waaqaa hin
qabne immoo jireenya hin qabu. 13 Isin warri
maqaa Ilma Waaqaatti amantan jireenya bara
baraa qabaachuu keessan akka beektaniif ani
waan kana isinii barreessa. (aiōnios g166) 14 Ija
jabinni nu fuula Waaqaa duratti qabnu isa
kana: yoo nu akka fedhii isaatti waan hunda isa
kadhanne inni nuuf dhaga'a. 15 Nu yoo akka
inni waan nu kadhannu hunda nuuf dhaga'u
beekne, akka waan isa kadhannes argannu ni
beekna. 16 Namni kam iyyuu utuu obboleessi
isaa cubbuu gara du'aatti hin geessine hojjetuu
yoo arge Waaqa kadhachufii qaba; Waaqnis
warra cubbuun isaanii gara du'aatti isaan hin
geessineef jireenya ni kenna. Cubbuun gara
du'aatti nama geessu jira; anis waan akkasiitiif
inni haa kadhatu jechuu koo miti. 17 Jal'inni
hundinuu cubbuu dha; cubbuun gara du'aatti
nama hin geessines jira. 18 Namni Waaqa irraa
dhalate kam iyyuu akka cubbuu hojjechuutti
hin fufne ni beekna; Inni Waaqa irraa dhalate
sun isa eega; inni hamaan isa tuquu hin danda'u.
19 Nu ijoollee Waaqaa akka taane, addunyaan
guutuunis to'annaa isa hamaa sanaa jala akka
jiru ni beekna. 20 Akkasumas akka Ilmi Waaqaa
dhufee akka isa dhugaa ta'e sanas beeknuuf
hubannaa nuu kenne ni beekna. Nus Ilma isaa
isa dhugaa sana, jechuunis Yesuus Kiristoositti
jirra. Inni Waaqa dhugaa ti; jireenya bara
baraatis. (aiōnios g166) 21 Yaa ijoolle, waaqota
tolfamoo irraa of eegaa.

2 Yohannis

1 Jaarsicha irraa, 2 kunis sababii dhugaa
nu keessa jiraatuu fi isa bara baraan nu
wajjin jiraatu sanaatiif: (aiōn g165) 3 Ayyaanni,
araarrii fi nagaan Waaqa Abbaa biraa, Yesuus
Kiristoos Ilma Abbaa biraas, dhugaa fi jaalalaan
nu wajjin ni ta'a. 4 Ani waan ijoollee kee
keessaa tokko tokko akka isaan akkuma Abbaan
nu ajajetti dhugaan jiraatan argeef baay'ee
gammadeera. 5 Ammas yaa giiftii jaallatamtuu,
ani ajaja durumaa jalqabee nuuf kenname
sana malee ajaja haaraa siif barreessuutti hin
jiru. Akka wal jaallannuufis sin kadhadha.
6 Jaalallis kana: kunis ajaja isaa eegnee
jiraachuu dha. Akkuma isin durumaa jalqabdanii
dhageessan sana ajajni isaa akka isin jaalalaan
jiraattanii dha. 7 Gowwoomsitoonni akka Yesuus
Kiristoos fooniin dhufe hin amanne hedduun
addunyaa seenaniiru. Namni akkanaa kam
iyyuu gowwoomsituu fi farra Kiristoos. 8 Isin
akka gatii guutuu argattan malee akka waan
hojjettan sana hin dhabneef of eeggadhaa. 9
Namni barsiisa Kiristoosiin hin jiraanne kan
barsiisa sana keessaa ba'u kam iyyuu Waaqa
hin qabu; namni barsiisa Kiristoosiin jiraatu
hundinuu immoo Abbaas Ilmas qaba. 10 Isin yoo
namni kam iyyuu gara keessan dhufee garuu
barsiisa kana hin fidin, mana keessanitti ol isa
hin galchinaa yookaan isa hin simatinaa. 11
Namni isa simatu kam iyyuu hojii isaa hamaa
sana keessatti qooda qabaataatii. 12 Ani waanan
isiniif barreessu baay'ee qaba; ta'us waraqaa
fi qalamiitti fayyadamuu hin barbaadu. Qooda
kanaa akka gammachuun keenya guutuu ta'uuf
ani gara keessan dhufee ifaan ifatti haasofnu
abdiin qaba. 13 Ijoolleen obboleettii kee kan
filatamte sanaas nagaa siif dhaamu.

3 Yohannis

1 Jaarsicha irraa, **2** Yaa michuu ko, akkuma
lubbuu keetti tole sana akka wanni hundinuu
sitti toluu fi akka ati fayyaa qabaattuuf
nan kadhadha. **3** Obboloonni tokko tokko
dhufanii akka ati dhugaaf amanamaa taatee fi
akka ati dhugaadhaan jiraattu natti himnaan
ani akka malee gammade. **4** Ijoolleen koo
dhugaadhaan jiraachuu isaanii dhaga'uu caalaa
ani gammachuu guddaa hin qabu. **5** Yaa
michuu ko, yoo isaan keessummoota sitti ta'an
illee ati waan obbolootaaf gootu keessatti
amanamaa dha. **6** Isaan waa'ee jaalala keetii
waldaa kiristaanaatti himaniiru. Maaloo haala
Waaqatti toluun karaan isaanii irratti isaan
gargaari. **7** Isaan Maqaa isaatiif jedhanii utuu
ormoota irraa gargaarsa tokko illee hin argatin
ba'aniiruutii. **8** Kanaafuu nu akka isaan wajjin
dhugaaf hojjennuuf namoota akkasii simannee
gargaaruu qabna. **9** Ani waldaa kiristaanaatiif
barreesseera; garuu isaan keessaa Diiyoxiraaxiis
inni duree ta'uu barbaadu nu hin simatu. **10**
Kanaafuu ani yoon dhufe waan inni maqaa
keenya balleessuudhaan hojjechaa jiru ifatti nan
baasa. Akka waan wanni kun isa hanqateetti inni
obboloota simachuu dida. Warra isaan simachuu
barbaadanis ni dhowwa; waldaa kiristaanaa
keessaas isaan ari'a. **11** Yaa michuu ko, waan
gaarii duukaa bu'i malee waan hamaa duukaa
hin bu'in. Namni waan gaarii hojjetu kam iyyuu
kan Waaqaa ti. Namni waan hamaa hojjetu garuu
takkumaa Waaqa hin argine. **12** Namni hundi
Dimeexiroosiif dhugaa ba'a; dhugaan mataan
ishee iyyuu dhugaa baati. Nus dhugaa baanaaf;
isinis akka dhuga ba'umsi keenya dhugaa ta'e
ni beektu. **13** Ani waanan siif barreessu baay'ee
qaba; garuu biirii fi qalamiidhaan barreessuu
hin barbaadu. **14** Qooda kanaa ani dhi'ootti si
arguuf abdii qaba; nus ifaan ifatti ni haasofna.
Nagaan siif haa ta'u. Michoonni as jiran nagaa
siif dhaamu. Atis michoota achi jiran tokko
tokkoon maqaa dha'iitii nagaa itti nuu himi.

Yihuudaa

1 Yihuudaa obboleessa Yaaqoob garbicha
Yesuus Kiristoos irraa, 2 Araarri, nagaanii
fi jaalalli isiniif haa baay'atu. 3 Yaa michoota,
ani waa'ee fayyina nu walii wajjin qooddannu
kanaa isiniif barreessuuf guddisee nan hawwan
ture; garuu akka isin amantii yeroo tokko
bara baraan qulqulloota Waaqaatti imaanaa
kenname sanaaf jabaattanii loltaniif isiniif
barreessee isin gorsuun barbaachisaa natti
fakkaate. 4 Namoonni bara dheeraan dura
murtii kanaaf murteeffaman tokko tokko
loo'anii gidduu keessan seenaniiruutii. Isaanis
namoota Waaqaaf hin bulle, warra ayyaana
Waaqa keenyaa gara halalummaatti geeddaran
kanneen Gooftaa Ol aanaa tokkicha jechuunis
Gooftaa keenya Yesuus Kiristoosin gananii
dha. 5 Yoo isin duraanuu waan kana hunda
beektan illee, ani akka Gooftaan yeroo
tokko saba isaa Gibxii baasee ergasii immoo
warra hin amanin balleesse isin yaadachiisuu
nan barbaada. 6 Innis ergamoota sadarkaa
taayitaa isaanii irra hin turin, kanneen lafa
jireenya isaanii dhiisan sana foncaa bara
baraatiin hidhee hamma murtii Guyyaa guddaa
sanaatti dukkana keessa turseera. (aïdios g126)
7 Sodoomii fi Gomoraan, magaalaawwan
naannoo isaanii jiranis akkasuma halalummaa
fi hawwii foonii kan haala uumamaatiin
ala ta'etti dabarsanii of kennaniiru. Isaanis
warra adaba ibidda bara baraatiin adabamaniif
fakkeenya ta'aniiru. (aiōnios g166) 8 Haaluma
wal fakkaatuunis namoonni abjootan kunneen
foon ofii isaanii xureessu; gooftummaa ni
tuffatu; ulfina qabeeyyii illee ni arrabsu. 9
Garuu Miikaa'el hangafni ergamoota Waaqaa
iyyuu yeroo waa'ee reeffa Musee irratti
diiyaabiloosiin walitti falmanitti, "Gooftaan
si haa ifatu!" jedhe malee isa arrabsuudhaan
itti muruuf ija hin jabaanne. 10 Namoonni
kunneen garuu waanuma hin hubanne arrabsu;
waan isaan akkuma bineensota waa yaaduu
hin dandeenyeetti miiraan hubatantu isaan
balleessa. 11 Isaaniif wayyoo! Isaan karaa
Qaayin irra deeman; faayidaa argachuuf jedhanii
dogoggora Bala'aam keessa of buusan; fincila
Qooraahiitiinis ni barbadaa'an. 12 Namoonni
kunneen utuma xuraa'oo ta'anii jiranuu qaanii
tokko malee cidha jaalalaa isin wajjin nyaatu;
isaan tiksoota ofuma isaanii qofa sooranii dha.
Isaan akkuma duumessa bokkaa hin qabne
kan bubbeen asii fi achi oofuu ti; akkuma
muka yeroo itti ija naqachuu qabutti ija dhabee
buqqifamee dachaa lama du'ee ti. 13 Isaan
warra akka dambalii galaanaa hoomacha qaanii
isaanii baasanii dha; akkuma urjiiwwan asii fi
achi jooran kanneen dukkanni limixiin hamma
bara baraatti isaanii kaa'amee ti. (aiōn g165) 14
Henook inni Addaam irraa jalqabee torbaffaa
ture sun akkana jedhee waa'ee namoota kanaa
raajii dubbateera: "Kunoo, Gooftaan qulqulloota
isaa kumaatama wajjin ni dhufa; 15 innis
nama hundatti muruuf, warra Waaqaaf hin
bulle kanneen karaa Waaqni hin jaallanneen
waan Waaqni hin jaallanne hojjetan hundaa
fi dubbii hamaa cubbamoonni Waaqaaf hin
bulle hundinuu isa irratti dubbatan hundatti
isaan gaafachuuf ni dhufa." 16 Namoonni
kunneen yeroo hunda ni guungumu; komiis
ni qabaatu; hawwii isaanii isa hamaa duukaa
bu'u; of jaju; faayidaa argachuuf jedhaniis
nama saadu. 17 Yaa michoota, isin garuu waan
ergamoonni Gooftaa keenya Yesuus Kiristoos
duraan dursanii himan sana yaadadhaa. 18
Isaanis, "Qoostonni hawwii fedhii Waaqaatiin
ala ta'e duukaa bu'an bara dhumaa keessa ni
dhufu" isiniin jedhan. 19 Namoonni kunneen
warra gargar ba'uu uuman, warra hawwii foonii
duukaa bu'anii fi warra Hafuura Qulqulluu hin
qabnee dha. 20 Isin garuu yaa michoota, amantii
keessan kan waan hunda irra qulqulluu ta'e sana
irratti of ijaaraa; Hafuura Qulqulluudhaanis
kadhadhaa. 21 Araarri Gooftaa keenya Yesuus
Kiristoos jireenya bara baraatti akka isin geessu
eeggachaa jaalala Waaqaatiin of eegaa. (aiōnios
g166) 22 Warra shakkii qabaniif garaa laafaa; 23
Warra kaan ibidda keessaa butaatii oolchaa;
kaan immoo uffata hawwii fooniitiin xureeffame
iyyuu balfaatii sodaadhaan isaan maaraa. 24

Isa gufachuu isin oolchuu danda'uu fi isa fuula
ulfina isaa duratti hir'ina malee, gammachuu
guddaadhaan isin dhi'eessuu danda'u sanaaf,
25 Fayyisaa keenya Waaqa tokkichaaf ulfinni,
surraan, humnii fi taayitaan karaa Gooftaa
keenya Yesuus Kiristoosiin bara hundumaan
dura, amma, bara baraanis haa ta'u! Ameen.
(aiōn g165)

Mul’ata

1 Kun mul’ata Yesuus Kiristoos, kan akka
inni waan dhi’ootti ta’uu qabu garboota
isaatti argisiisuuf jedhee Waaqni isaaf kennee
dha. Innis ergamaa isaa gara garbicha isaa
Yohannisitti ergee akka mul’anni sun beekamu
godhe; **2** Yohannis isa waan arge hundumaa
jechuunis dubbii Waaqaatii fi dhuga ba’umsa
Yesuus Kiristoos dhugaa ba’uu dha. **3** Namni
dubbii raajii kana dubbisu eebbifamaa dha;
warri waan raajii sana keessatti barreeffame
dhaga’anii eeganis eebbifamoo dha; barichi
dhi’aateeraatii. **4** Yohannis irraa, **5** akkasumas
Yesuus Kiristoos dhuga baatuu amanamaa,
hangafa warra du’aniitii fi bulchaa mootota lafaa
ta’e sana irraa ayyaannii fi nagaan isiniif haa
ta’u. Isa nu jaallatuu fi isa dhiiga isaatiin cubbuu
keenya irraa bilisa nu baase, **6** isa akka nu Waaqa
isaatii fi Abbaa isaa tajaajilluuf mootummaa fi
luboota nu taasise sanaaf ulfinnii fi humni bara
baraa hamma bara baraatti haa ta’u! Ameen.
(aiōn g165) **7** “Kunoo, inni duumessa wajjin dhufa;
iji hundinuu, warri isa waraanan iyyuu isa
ni argu;” saboonni lafaa hundinuus “sababii
isaatiif ni wawwaatu.” **8** Waaqni Gooftaan Waan
Hunda Danda’u, “Ani Alfaa fi Omeegaa dha; isa
jiru, isa turee fi isa dhufuuf jiruu dha” jedha.
9 Ani obboleessi keessan Yohannis dhiphina
keessatti, mootummaa fi obsa Yesuus Kiristoos
keessattis isin wajjin kan hirmaadhu sababii
dubbii Waaqaatii fi sababii dhuga ba’umsa
Yesuus Kiristoosiif Phaaximoos biyya bishaaniin
marfamte irran ture. **10** Anis guyyaa Gooftaatti
Hafuuraanin ture; dugda koo duubaanis sagalee
guddaa akka malakataa tokko nan dhaga’e; **11**
sagaleen sunis, “Waan argitu kitaaba maramaa
irratti barreessiitii gara waldoota kiristaanaa
torbaniitti jechuunis Efesoonitti, Samirnaatti,
Phergaamoonitti, Tiyaatiraatti, Sardeesitti,
Filaadelfiyaattii fi Lodooqiyaatti ergi” jedhe. **12**
Anis sagalee natti dubbachaa ture sana ilaaluuf
jedheen of irra gara gale. Ani yommuun of
irra gara galetti baattuuwwan ibsaa kanneen
warqee irraa hojjetaman torba nan arge; **13**
baattuuwwan ibsaa sana gidduus kan, “ilma
namaa fakkaatu” tokkotu ture; innis uffata
dheeraa miilla ga’u uffatee, naannoo qoma
isaatti immoo sabbata warqee hidhatee ture.
14 Mataan isaatii fi rifeensi mataa isaa adii
akka rifeensa hoolaa, adii akka cabbii ture;
iji isaas akka arraba ibiddaa turte. **15** Miilli
isaas naasii boolla ibiddaa keessatti diimeffame
fakkaata ture; sagaleen isaa immoo akkuma
sagalee bishaan baay’ee ti. **16** Harka isaa
mirgaatiin urjiiwwan torba qabatee ture; afaan
isaa keessaas goraadee qara lama qabutu ba’aa
ture. Fuulli isaas biiftuu humna guutuun iftu
fakkaata ture. **17** Ani yommuun isa argetti
akka nama du’ee miilla isaa jalattin kufe. Inni
immoo harka isaa mirgaa narra kaa’ee akkana
naan jedhe: “Hin sodaatin. Ani kan Jalqabaatii
fi kan Dhumaa ti. **18** Isa jiraataa dhas; ani
du’een ture; kunoo, bara baraa hamma bara
baraatti nan jiraadha! Furtuu du’aatii fi kan
Sii’oolis qaba. **(aiōn g165, Hadēs g86)** **19** “Kanaafuu
ati waan argite, waan amma jiruu fi waan gara
fuulduraatti ta’u barreessi. **20** Icciitiin urjiiwwan
torbaa kanneen ati harka koo mirgaa keessatti
argiteetii fi baattuuwwan ibsaa kanneen warqee
irraa hojjetaman torbanii isa kana: Urjiiwwan
torban ergamoota waldaa kiristaanaa torbaa
ti; baattuuwwan ibsaa torban immoo waldoota
kiristaanaa torbanii dha.

2 “Ergamaa Waaqaa kan waldaa kiristaanaa
Efesoonittiakkana jedhii barreessi: Inni
urjiiwwan torba harka isaa mirgaatti qabatee
baattuuwwan ibsaa kanneen warqee irraa
hojjetaman gidduu deddeebi’u sun akkana
jedha. **2** Ani hojii kee, dadhabbii keetii
fi obsaan dhaabachuu kee beeka. Akka ati
cal’iftee namoota hamoo hin dhiifne, warra
utuu ergamoota hin ta’in ergamoota ofiin
jedhan qortee akka isaan sobduu ta’an
mirkaneessites nan beeka. **3** Ati maqaa
kootiif jettee obsaan dhaabatteerta; rakkina
obsiteerta; hin dadhabnes. **4** Ta’us jaalala kee
isa jalqabaa dhiisuu keetiif ani waan sirraa
jibbu xinnoo qaba. **5** Kanaaf ati maal irraa
akka kufte yaadadhu! Qalbii jijjiirradhuutii

hojii kee kan duraa sana hojjedhu. Yoo ati
qalbii jijjiirrachuu baatte immoo ani sittin
dhufa; baattuu ibsaa keetiis iddoo isaatii nan
fuudha. 6 Garuu waan gaarii tokko qabda:
Hojii Niqolaawotaa kan ani jibbu sana atis ni
jibbita. 7 Namni gurra qabu waan Hafuurri
waldoota kiristaanaatiin jedhu haa dhaga'u.
Nama mo'atu akka inni muka jireenyaa kan
jannata Waaqaa keessa jiru irraa nyaatuuf
mirga nan kennaaf. 8 "Ergamaa Waaqaa kan
waldaa kiristaanaa Samirnaattiakkana jedhii
barreessi: Inni Jalqabaatii fi inni Dhumaa, inni
du'ee turee fi amma immoo jiraataa ta'e sun
akkana jedha. 9 Ani rakkinaa fi hiyyummaa kee
beeka; ta'us ati sooressa! Arrabsoo warra utuu
Yihuudoota hin ta'in Yihuudoota ofiin jedhan
sanaas nan beeka; isaan garuu waldaa Seexanaa
ti. 10 Dhiphina sirra ga'uuf jiru hin sodaatin.
Kunoo, akka qoramtaniif diiyaabiloos isin
keessaa namoota tokko tokko mana hidhaatti
ni galcha. Guyyaa kudhanis ni dhiphattu. Ati
hamma du'aatti amanamaa ta'i; ani gonfoo
jireenyaa siifin kennaatii. 11 Namni gurra qabu
waan Hafuurri waldoota kiristaanaatiin jedhu
haa dhaga'u. Namni mo'atu du'a lammaffaan
hin miidhamu. 12 "Ergamaa Waaqaa kan
waldaa kiristaanaa Phergaamoonittiakkana
jedhii barreessi: Inni goraadee qaramaa afaan
lamaa qabu sun akkana jedha. 13 Ani iddoo ati
jiraattu beeka; innis iddoo teessoon Seexanaa
jiruu dha. Ta'us ati maqaa koo jabeessitee
qabatteerta. Bara Antiiphaas dhuga baatuun koo
amanamaan magaalaa keessan keessatti iddoo
Seexanni jiraatutti ajjeefame illee ati amantii
narratti qabdu hin dhiifne. 14 Haa ta'uu malee
sababii ati namoota barsiisa Bala'aamduukaa
bu'an achii qabduuf ani waan sirraa jibbu
xinnoo qaba; namni akka inni saba Israa'el
dura gufuu kaa'ee akka isaan nyaata waaqota
tolfamoof aarsaa dhi'eeffame nyaatanii fi
akka isaan halalummaadhaan jiraatan godhuuf
jedhee Baalaaqin barsiise Bala'aam tureetii.
15 Akkasumas namoota barsiisa Niqolaawotaa
duukaa bu'an tokko tokko of biraa qabda.
16 Kanaafuu qalbii jijjiirradhu! Yoo kanaa
achii ani dafeen sitti dhufa; goraadee afaan
kootiitiinis jara sana nan lola. 17 Namni gurra
qabu waan Hafuurri waldoota kiristaanaatiin
jedhu haa dhaga'u. Nama mo'atuuf mannaa
dhokfame irraa nan kenna. Akkasumas dhagaa
adii maqaan haaraan irratti barreeffame tokko
nan kennaaf; maqaa sanas namicha isa fudhatu
sana malee namni tokko iyyuu hin beeku. 18
"Ergamaa Waaqaa kan Waaqaa kan waldaa
Kiristaanaa Tiyaatiraattiakkana jedhii barreessi:
Ilmi Waaqaa inni iji isaa arraba ibiddaa
fakkaatu, kan miilli isaa immoo naasii baqfamee
qulqulleeffame fakkaatu sun akkana jedha. 19
Ani hojii kee, jaalalaa fi amantii kee, tajaajilaa fi
obsaan dhaabachuu kee beeka; akkasumas akka
hojiin kee inni ammaa kun isa duraa caalu nan
beeka. 20 Haa ta'uu malee sababii ati dubartittii
raajii ofiin jettu Iizaabelin cal'iftee ilaaltuuf ani
waan sirraa jibbu xinnoo qaba. Isheenis barsiisa
isheetiin tajaajiltoota koo gowwoomsitee akka
isaan halalummaa hojjetanii fi akka isaan nyaata
waaqota tolfamoof aarsaa dhi'eeffame nyaatan
gooti. 21 Ani akka isheen halalummaa ishee irraa
qalbii jijjiirrattuuf yeroo kenneefiin ture; isheen
garuu ni didde. 22 Kanaafuu ani siree dhiphinaa
irratti ishee nan gata; warra ishee wajjin ejjanis
yoo isaan karaa ishee irraa qalbii jijjiirrachuu
baatan rakkina guddaa keessa isaan nan buusa.
23 Ijoollee ishee immoo dha'ichaan nan ajjeesa.
Waldoonni kiristaanaa hundinuus akka ani
kalee fi onnee qoru ni beeku; anis tokkoo
tokkoo keessaniif akkuma hojii keessaniitti gatii
keessan isinii nan kenna. 24 Isin warra Tiyaatiraa
keessa jiraattan kanneen barsiisa ishee duukaa
hin bu'inii fi warra barsiisa Seexanaa kan
dhoksaa gad fagoo jedhamu sana hin baratiniin
akkana nan jedha; 'Ani ba'aa biraa isinitti hin
fe'u; 25 isin garuu hamma ani dhufutti waan
qabdan sana jabeessaa qabadhaa.' 26 Ani nama
mo'atuuf, kan hamma dhumaattis fedhii koo
guutuuf saboota irratti taayitaa nan kenna. 27
'Inni bokkuu sibiilaatiin isaan bulcha; akkuma
qodaa supheettisisaan hurreessa;' kunis akkuma
ani itti Abbaa koo biraa taayitaa argadhe sanaan.
28 Ani immoo bakkalcha barii nan kennaaf. 29

Namni gurra qabu waan Hafuurri waldoota kiristaanaatiin jedhu haa dhaga'u.

3 "Ergamaa Waaqaa kan waldaa kiristaanaa Sardeesittiakkana jedhii barreessi: Inni Hafuurota Waaqaa torbaa fi urjiiwwan torba qabu sun akkana jedha. Ani hojii kee beeka; ati maqumaaf jirta malee duuteerta. **2** Dammaqi! Ani fuula Waaqa kootii duratti hojiin kee guutuu ta'uu isaa hin argineetii waan du'uu ga'e sana jajjabeessi. **3** Kanaafuu waan fudhattee fi waan dhageesse yaadadhu; waan dhageesse sanaaf ajajami; qalbiis jijjiirradhu. Yoo ati dammaquu baatte garuu ani akkuma hattuutti sitti nan dhufa; sa'aatii kamitti akka ani sitti dhufus ati hin beektu. **4** Ta'u iyyuu ati namoota uffata isaanii hin xureessin muraasa Sardees keessaa qabda. Isaanis uffata adaadii uffatanii na wajjin ni deemu; isaan kanaaf warra malanii dha. **5** Namni mo'u akkuma isaanii uffata adaadii ni uffata. Anis maqaa isaa kitaaba jireenyaa keessaa gonkumaa hin haqu; fuula Abbaa kootii fi ergamoota isaa durattis maqaa isaa nan beeksisa. **6** Namni gurra qabu waan Hafuurri waldoota kiristaanaatiin jedhu haa dhaga'u. **7** "Ergamaa Waaqaa kan waldaa kiristaanaa Filaadelfiyaattiakkana jedhii barreessi: Inni qulqulluun, inni dhugaan, inni furtuu Daawit harka isaatii qabu, kan waan inni banu eenyu iyyuu cufuu hin dandeenyee fi waan inni cufus eenyu iyyuu banuu hin dandeenye sun akkana jedha. **8** Ani hojii kee beeka. Kunoo, ani balbala banamaa namni cufuu hin dandeenye tokko fuula kee dura kaa'eera. Akka ati humna xinnoo qabdus beeka; ta'us dubbii koo eegdeerta; maqaa koos hin ganne. **9** Kunoo, ani warra waldaa Seexanaa ta'an kanneen utuu Yihuudoota hin ta'in Yihuudoota ofiin jedhanii soban keessaa tokko tokko akka isaan dhufanii miilla kee irratti kufanii sagadanii fi akka isaan akka ani si jaalladhe beekan nan godha. **10** Ajaja ani akka ati obsaan dhaabattuuf siif kenne sana waan eegdeef, anis sa'aatii qorumsaa kan warra lafa irra jiraatan qoruuf addunyaa guutuutti dhufuuf jiru sana irraa si oolcha. **11** Ani dafeen dhufa. Atis akka namni tokko iyyuu gonfoo kee hin fudhanneef waan qabdu jabeessii qabadhu. **12** Nama mo'atus mana qulqullummaa Waaqa koo keessatti utubaa nan godha. Innis achi keessaa gonkumaa hin ba'u. Anis maqaa Waaqa kootii fi maqaa magaalaa Waaqa koo, maqaa Yerusaalem ishee haaraa, ishee Waaqa koo biraa samii irraa gad buutu sanaa isa irratti nan barreessa; maqaa koo haaraas isa irratti nan barreessa. **13** Namni gurra qabu waan Hafuurri waldoota kiristaanaatiin jedhu haa dhaga'u. **14** "Ergamaa Waaqaa kan waldaa kiristaanaa Lodooqiyaattiakkana jedhii barreessi: Ameen, inni amanamaan, dhuga baatuun dhugaatii fi jalqabaan uumama Waaqaa sun akkana jedha. **15** Akka ati qabbanaa'aa yookaan ho'aa hin ta'in ani hojii kee beeka! Ani utuu ati qabbanaa'aa yookaan ho'aa taatee silaa nan hawwa ture. **16** Kanaafuu ati waan laphiitaateef, ho'aa yookaan qabbanaa'aa waan hin ta'iniif ani afaan kootii si tufuu ga'eera. **17** Ati, 'Ani sooressa; qabeenya argadheera; wanni na barbaachisu tokko iyyuu hin jiru' jetta. Garuu ati deegaa, rakkataa, hiyyeessa, jaamaa fi qullaa ta'uu kee hin beektu. **18** Kanaafuu ati akka sooromtuuf, warqee ibiddaan qulqulleeffame akka narraa bitattu, akka qullaa kee qaanessaa sana haguuggattuufis uffata adii uffattu akka narraa bitattu, akka arguu dandeessuuf immoo kuulii ijatti naqattu akka narraa bitattu sin gorsa. **19** Ani warran jaalladhu nan ifadha; nan adabas. Kanaafuu jabaadhu; qalbii jijjiirradhus. **20** Kunoo, ani balbala dura dhaabadheen balbala rurrukuta. Yoo namni kam iyyuu sagalee koo dhaga'ee balbala naaf bane, ani ol seenee isa wajjin irbaata nan nyaadha; innis na wajjin ni nyaata. **21** Akkuma ani mo'adhee Abbaa koo wajjin teessoo isaa irra taa'e sana, namni mo'atus akka inni na wajjin teessoo koo irra taa'uuf mirga nan kennaaf. **22** Namni gurra qabu waan Hafuurri waldoota kiristaanaatiin jedhu haa dhaga'u."

4 Anis ergasii nan ilaale; kunoo balballi banamaan tokko fuula koo dura samii keessa ture. Sagaleen jalqabaa kan ani utuu inni akka malakataatti natti dubbatuu dhaga'e sun, "As

ol kottu; anis waan asiin booddee ta'uu qabu
sittin argisiisaa" jedhe. 2 Anis yommusuma
Hafuuraanan ture; kunoo, teessoon namni
tokko irra taa'e tokko samii keessa ture. 3 Inni
achi taa'es dhagaa gatii guddaa yaasphiidiitii
fi sardiyoon fakkaata ture. Naannoo teessoo
sanaas sabbata Waaqaa kan bifti isaa dhagaa
maragdi fakkaatutu ture. 4 Naannoo teessoo
sanaas teessoowwan biraa digdamii afurtu
ture. Teessoowwan sana irras maanguddoonni
digdamii afur uffata adaadii uffatanii, mataa
isaaniitti immoo gonfoo warqee kaa'atanii
tataa'anii turan. 5 Teessoo sana keessaas ifni
balaqqee ni mul'ate; kakawwee fi sagaleen ni
dhaga'ame. Teessoo sana fuuldurattis guci torba
boba'aa ture. Isaan kunneenis Hafuurota Waaqaa
torbanii dha. 6 Akkasumas wanni galaana bilillee
fakkaatu kan akka of-ilaalee qulqullaa'e tokko
teessoo sana fuuldura ture. Walakkaa naannoo
teessoo sanaas uumamawwan lubbuu qabeeyyii
afurtu ture; isaanis duraa fi duubaan ijaan
guutamanii turan. 7 Uumamni lubbuu qabeessi
jalqabaa leenca, inni lammaffaan sangaa
fakkaata ture; inni sadaffaan fuula akka fuula
namaa qaba ture; afuraffaan immoo risaa barrisu
fakkaata ture. 8 Tokkoon tokkoon uumamawwan
lubbuu qabeeyyii afranii qoochoo ja'a ja'a
qabu turan; duubni isaaniitii fi keessi isaaniis
ijaan guutamee ture. Isaanis utuu aara hin
galfatin halkanii guyyaa, "'Waaqni Gooftaan
Waan Hunda Danda'u' inni ture, inni jiruu
fi inni dhufuuf jiru, 'Qulqulluu, qulqulluu,
qulqulluu dha'" jedhanii faarfachuu hin dhiisan.
9 Uumamawwan lubbuu qabeeyyiin sun isa
teessoo irra taa'ee jiru kan bara baraa hamma
bara baraatti jiraatu sanaaf ulfina, kabajaa
fi galata yommuu kennanitti, (aiōn g165) 10
maanguddoonni digdamii afran sunis fuula isa
teessoo irra taa'ee jiru sanaa duratti kufanii
isa bara baraa hamma bara baraatti jiraatu
sanaaf ni sagadan. Gonfoowwan isaaniis fuula
teessoo sanaa dura kakaa'anii akkana jedhu:
(aiōn g165) 11 "Yaa Gooftaa fi Waaqa keenya, ati
waan hunda waan uumteef, isaan fedhii keetiin
waan uumamaniif, waan jiraataniifis, ulfina,
kabajaa fi humna fudhachuun siif ni mala."

5 Anis harka mirga isa teessoo irra taa'e sanaa
irratti kitaaba maramaa keessaa fi duubaan
itti barreeffamee chaappaa torbaan cufame
tokko nan arge. 2 Anis ergamaa Waaqaa isa
jabaa sagalee guddaadhaan, "Chaappaa hiikuun,
kitaaba maramaas banuun kan maluuf eenyu
inni?" jedhee labsu tokko nan arge. 3 Garuu
namni tokko iyyuu samii keessaa yookaan
lafa irraa yookaan lafa jalaa kitaaba maramaa
banuu yookaan keessa isaa iyyuu ilaaluu hin
dandeenye. 4 Anis waan namni kitaaba maramaa
banuun yookaan keessa isaa ilaaluun maluuf
tokko iyyuu dhabameef baay'isee nan boo'e. 5
Ergasiis maanguddoota sana keessaa inni tokko,
"Hin boo'in! Kunoo, Leenci gosa Yihuudaa, Hiddi
Daawit mo'ateera. Inni kitaabicha maramaa
banuu, chaappaa isaa torbanuus hiikuu ni
danda'a" naan jedhe. 6 Anis Hoolaa waan qalame
fakkaatee teessoo walakkaa uumamawwan
lubbuu qabeeyyii afranii fi maanguddootaan
marfamee dhaabatu tokko arge. Hoolichis
gaanfa torbaa fi ija torba qaba ture; iji torban
kunneenis Hafuurota Waaqaa kanneen gara
lafa hundaatti ergaman torbanii dha. 7 Innis
dhufee harka mirgaa isa teessoo irra taa'ee
jiru sanaa irraa kitaaba maramaa fudhate. 8
Yommuu inni kitaaba maramaa sana fudhatettis
uumamawwan lubbuu qabeeyyii afranii fi
maanguddoonni digdamii afran fuula Hoolichaa
duratti kufan. Tokkoon tokkoon isaanii baganaa
qabu turan; isaanis mi'a ixaanaa kan warqee
irraa hojjetamee fi kan ixaanni keessa guute
harkaa qabu turan; ixaanni kunis kadhannaa
qulqullootaa ti. 9 Isaanis akkana jedhanii
faarfannaa haaraa faarfatan; "Kitaaba maramaa
fuudhuun, chaappaa kitaabicha maramaas
hiikuun siif mala; sababiin isaas ati qalamtee,
gosa hundumaa keessaa, afaan hunda keessaa,
saba hunda keessaa, sanyii hunda keessaa,
namoota dhiiga keetiin Waaqaaf bitteertaatii.
10 Akka isaan mootummaa fi luboota Waaqa
keenyaa ta'anis gooteerta; isaanis lafa irratti
ni mo'u." 11 Anis ilaalee sagalee ergamoota

baay'ee dhaga'e; baay'inni isaaniis kumaatamaa
fi kuma kumaatama ture. Isaanis teessoo
sanatti, uumamawwan lubbuu qabeeyyii fi
maanguddootatti naanna'anii turan. 12 Isaanis
akkana jedhanii sagalee guddaadhaan faarfatan;
"Hoolaa qalame sanaaf, humnaa fi qabeenya,
ogummaa fi jabina, kabajaa fi ulfina, galatas
argachuun ni mala!" 13 Anis ergasii uumamni
samii keessa jiru, kan lafa irra jiru, kan lafa jala
jiruu fi kan galaana keessa jiru hundi, uumamni
isaan keessa jiru hundinuus, "Isa teessoo irra
taa'u sanaa fi Hoolichaaf, galannii fi kabajni,
ulfinnii fi humni, bara baraa hamma bara
baraatti haa ta'u!" jedhanii utuu faarfatanuu
nan dhaga'e. (aiōn g165) 14 Uumamawwan
lubbuu qabeeyyiin afran, "Ameen" jedhan;
maanguddoonnis kufanii sagadan.

6 Anis yommuu Hoolichi chaappaawwan
torban keessaa isa jalqabaa banu nan
arge. Ergasiis uumamawwan lubbuu qabeeyyii
keessaa inni tokko sagalee akka kakawweetiin,
"Kottu!" jechuu isaa nan dhaga'e. 2 Anis nan
ilaale; kunoo, fardi adiin tokko fuula koo dura
ture! Inni farda sana yaabbates iddaa harkatti
qabatee ture; gonfoonis ni kennameef; innis
mo'achaa, ammas mo'achuuf ba'e. 3 Yommuu
Hoolichi chaappaa lammaffaa banettis uumamni
jiraataan inni lammaffaan, "Kottu!" jechuu isaa
nan dhaga'e. 4 Fardi biraa daamaan tokkos
ni dhufe. Isa fardicha yaabbatuufis akka inni
nagaa lafa irraa balleessuu fi akka namoonni
wal gorra'an akka godhuuf humni kennameef;
goraadeen guddaan tokkos ni kennameef. 5
Yommuu Hoolichi chaappaa sadaffaa banettis
uumamni jiraataan inni sadaffaan, "Kottu!"
jechuu isaa nan dhaga'e; nan ilaales; kunoo,
fardi gurraachi tokko fuula koo dura ture! Inni
fardicha yaabbatus madaalii of harkaa qaba
ture. 6 Anis waan akka sagalee uumamawwan
lubbuu qabeeyyii afran gidduu dubbatame
fakkaatu tokko, "Qamadiin safartuu tokkoo
mindaa guyyaa tokkootiif, garbuun safartuu
sadiis mindaa guyyaa tokkootiif haa ta'u;
garuu zayitii fi daadhii wayinii hin miidhin!"
jechuu isaa nan dhaga'e. 7 Yommuu Hoolichi
chaappaa afuraffaa banetti sagalee uumama
jiraataa afuraffaa kan, "Kottu!" jedhu nan
dhaga'e. 8 Anis nan ilaale; kunoo, fardi daalachi
tokko fuula koo dura ture! Inni fardicha
yaabbatus maqaan isaa Du'a jedhama ture;
Sii'oolis dugda duubaan itti dhi'aatee isa duukaa
bu'aa ture. Isaanis goraadeen, beelaan, balaa fi
bineensota lafaatiin akka ajjeesaniif kurmaana
lafaa irratti humni ni kennameef. (Hadēs g86)
9 Yommuu inni chaappaa shanaffaa banetti
ani iddoo aarsaa jalatti lubbuuwwan warra
sababii dubbii Waaqaatii fi sababii dhuga
ba'umsa eegan sanaatiif gorra'amanii nan
arge. 10 Isaanis sagalee guddaadhaan, "Yaa
Gooftaa Waan Hundaa Olii, qulqullichaa fi
dhugaa, ati warra lafa irra jiraatanitti utuu
hin murin hamma yoomiitti turta? Hamma
yoomiittis dhiiga keenyaaf haaloo hin baatu?"
jedhanii iyyan. 11 Tokkoo tokkoo isaaniitiifis
uffanni adaadiin ni kenname; hamma lakkoobsi
warra isaan wajjin tajaajilaniitii fi lakkoobsi
obboloota isaanii kanneen akkuma isaaniitti
ajjeefamuuf jiran sanaa guutamutti akka
yeroo xinnoo obsan isaanitti himame. 12
Yommuu inni chaappaa ja'affaa banettis
nan arge. Sochii lafaa guddaa tokkotu ture.
Aduun akka uffata gaddaa gurraachofte;
ji'is akkuma dhiigaa diimate; 13 urjiiwwan
samiis akkuma iji muka harbuu yommuu
qilleensa jabaan raafamutti harca'u sana lafatti
gad harca'an. 14 Samiin akkuma kitaaba
maramaatti marame; tulluu fi biyyi bishaaniin
marfamtes iddoo isaaniitii buqqifaman. 15
Mootonni lafa irraa, bulchitoonnii fi abbootiin
duulaa, sooreyyii fi namoonni jajjaboonni,
namoonni kaan hundi, garbas ta'u birmaduun
holqa keessaa fi kattaawwan tulluuwwanii
gidduutti dhokatan. 16 Isaanis tulluuwwanii
fi kattaawwan waammatanii akkana jedhu;
"Nurratti kufaa; fuula isa teessoo irra taa'u
sanaatii fi dheekkamsa Hoolichaa duraa nu
dhoksaa! 17 Guyyaan dheekkamsa isaa guddaan
sun ga'eeraatii; egaa eenyutu guyyaa sana dura
dhaabachuu danda'a ree?"

7 Ergasiis ani utuu ergamoonni afur golee lafaa
afran irra dhaabatanii akka bubbeen lafatti
yookaan galaanatti yookaan muka kamitti iyyuu
hin bubbifne bubbee lafaa afran dhowwanuu
nan arge. 2 Ergamaan chaappaa Waaqa jiraataa
qabu kaan immoo utuu karaa ba'a biiftuutiin
ol ba'uu nan arge. Innis ergamoota afran
akka isaan lafaa fi galaana miidhaniif humni
kennameef sana sagalee guddaadhaan waamee,
3 "Hamma nu adda tajaajiltoota Waaqa keenyaa
irratti chaappaa goonutti lafa yookaan galaana
yookaan muka hin miidhinaa" jedhe. 4 Anis
baay'ina warra chaappeffamanii dhaga'e: gosa
Israa'el hunda keessaa 144,000 ture. 5 Gosa
Yihuudaa keessaa 12,000, gosa Ruubeen keessaa
12,000, gosa Gaad keessaa 12,000, 6 gosa Aasheer
keessaa 12,000, gosa Niftaalem keessaa 12,000,
gosa Minaasee keessaa 12,000, 7 gosa Simi'oon
keessaa 12,000, gosa Lewwii keessaa 12,000,
gosa Yisaakor keessaa 12,000, 8 gosa Zebuuloon
keessaa 12,000, gosa Yoosef keessaa 12,000, gosa
Beniyaam keessaa 12,000 turan. 9 Anis kana
booddee nan ilaale; kunoo, tuunni guddaan
namni tokko iyyuu lakkaa'uu hin dandeenye
kan saba hundumaa, gosa hundumaa, nama
hundumaa fi afaan hundumaa keessaa walitti
qabame tokko teessoo sana duraa fi fuula
Hoolichaa dura dhaabatee ture. Isaanis uffata
adaadii uffatanii, damee meexxiis harkatti
qabatanii turan. 10 Isaanis sagalee guddaadhaan,
"Fayyinni kan Waaqa keenya isa teessoo
irra taa'uutii fi kan Hoolichaati" jedhanii
iyyan. 11 Ergamoonni hundinuu teessichatti,
maanguddootaa fi uumamawwan lubbuu
qabeeyyii afranitti naanna'anii dhadhaabachaa
turan. Isaanis adda isaaniitiin fuula teessoo
sanaa duratti gombifamanii Waaqaaf sagadan;
12 akkanas jedhan: "Ameen! Eebbii fi ulfinni,
ogummaan, galanni, kabajni, humnii fi jabinni,
bara baraa hamma bara baraatti Waaqa keenyaaf
haa ta'u. Ameen!" (aiōn g165) 13 Maanguddoota
keessaas inni tokko, "Warri uffata adaadii
uffatan kunneen eenyu fa'i? Eessaa dhufan?"
jedhee na gaafate. 14 Anis, "Yaa Gooftaa, situ
beeka" jedheen deebiseef. Inni immoo akkana
naan jedhe; "Isaan kunneen warra dhiphina
guddaa keessaa ba'anii dhufanii dha; isaanis
dhiiga Hoolichaatiin uffata isaanii miicatanii
addeeffataniiru. 15 Kanaafuu, "Isaan teessoo
Waaqaa dura jiru; halkanii guyyaas mana
qulqullummaa isaa keessatti isa tajaajilu; inni
teessicha irra taa'ee jiru sunis isaan gidduu
jiraata. 16 'Isaanis si'achi gonkumaa hin beela'an;
si'achis gonkumaa hin dheebotan. Aduun isaan
hin dha'u;' ho'i finiinaanis isaan hin gubu. 17
Hoolichi walakkaa teessoo sanaa jiru tiksee
isaanii ni ta'aatii; 'inni gara burqaa bishaan
jireenyaatti isaan geessa.' 'Waaqnis imimmaan
hunda ija isaanii irraa ni haqa.'"

8 Yommuu Hoolichi chaappaa torbaffaa banetti
gara walakkaa sa'aatii tokkoo samii keessa
tasgabbiitu ture. 2 Anis ergamoota fuula Waaqaa
dura dhadhaabatan torban arge; isaaniifis
malakanni torba ni kenname. 3 Ergamaan
biraa kan girgiraa warqee qabu tokko dhufee
iddoo aarsaa bira dhaabate. Innis iddoo aarsaa
warqee kan fuula teessichaa dura jiru sana
irratti akka kadhannaa qulqulloota hundumaa
wajjin dhi'eessuuf ixaanni baay'een isaaf ni
kenname. 4 Aarri ixaana sanaas kadhannaa
qulqullootaa wajjin harka ergamaa sanaa
keessaa fuula Waaqaa duratti ol ba'e. 5 Ergamaan
sunis girgiraa fuudhee iddoo aarsaa irraa
ibidda itti guutee lafatti gad darbate; ergasiis
sagaleen kakawwee, balaqqeessaa fi sochii
lafaa ni dhaga'ame. 6 Ergamoonni Waaqaa
torban warri malakata torban qabanis malakata
afuufuuf ni qophaa'an. 7 Ergamaan jalqabaa
malakata isaa afuufe; cabbii fi ibiddi dhiigaan
makames lafatti gad darbatame. Lafti harka
sadii keessaa harki tokko ni gubatte; muktis
harka sadii keessaa harki tokko ni gubate; margi
lalisaan hundinuus ni gubate. 8 Ergamaan
lammaffaanis malakata isaa afuufe; wanni tulluu
guddaa fakkaatu kan ibiddaan gubachaa jiru
tokkos galaanatti gad darbatame. Galaannis
harka sadii keessaa harki tokko dhiiga ta'e;
9 uumamawwan lubbuu qabeeyyiin galaana
keessaa harka sadii keessaa harki tokko ni
dhuman; dooniiwwan harka sadii keessaas harki

tokko ni barbadaa'an. 10 Ergamaan sadaffaanis
malakata isaa afuufe; urjiin guddaan akka
gucaa boba'u tokkos samii irraa lafa dha'e;
innis lageen harka sadii keessaa harka tokko
irratti, burqaawwan bishaanii irrattis kufe; 11
maqaan urjii sanaas "Hadheessaa" jedhama.
Bishaan sunis harka sadii keessaa harki tokko ni
hadhaa'e; sababii bishaan sun hadheeffameefis
namoonni baay'een bishaaniin dhuman. 12
Ergamaan afuraffaanis malakata isaa afuufe;
aduun harka sadii keessaa harki tokko, ji'i harka
sadii keessaa harki tokko, urjiinis harka sadii
keessaa harki tokko ni rukutaman; kanaanis
ifni isaanii harka sadii keessaa harki tokko ni
dukkanaa'e. Guyyaan harka sadii keessaa harki
tokko akkasumas halkan harka sadii keessaa
harki tokko ifa malee hafe. 13 Anis ilaalee risaa
samii walakkaa barrisaa sagalee guddaadhaan,
"Sababii sagalee malakataa kan ergamoota biraa
sadaniin dhageessifamuuf jiru sanaatiif warra
lafa irra jiraataniif Wayyoo! Wayyoo! Wayyoo!"
jedhee iyyu tokko nan dhaga'e.

9 Ergamaan shanaffaan malakata isaa afuufe;
anis urjii samii irraa lafa dha'e tokko nan
arge. Urjii sanaafis furtuun "Boolla Qilee" ni
kenname. (Abyssos g12) 2 Yommuu inni Boolla
Qilee sana banettis aarri tokko akkuma aara
boolla ibiddaa guddaa keessaa ba'uutti ol ba'e.
Aduu fi samiinis aara Boolla Qilee keessaa
ba'u sanaan ni dukkanaa'an. (Abyssos g12) 3
Aara sana keessaas hawwaannisa baay'eetu
lafatti yaa'e; hawwaannisoota sanaafis taayitaan
akka taayitaa torbaanqabaa lafaa ni kenname.
4 Isaanis akka marga lafaa yookaan biqiltuu
yookaan muka tokko illee miidhan utuu
hin ta'in akka namoota adda isaanii irraa
chaappaa Waaqaa hin qabaatin qofa miidhan
ajajaman. 5 Isaanis akka namoota sana ji'a
shan dhiphisaniif eeyyamameef malee akka
jara ajjeesaniif miti. Dhiphinni kunis akkuma
dhiphina isa yommuu torbaanqabaan nama
iddutti dhiphatanii ti. 6 Guyyoota sana keessa
namoonni du'a barbaadu; garuu hin argatan.
Du'uus ni hawwu; duuti garuu isaan baqata. 7
Bifti hawwaannisoota sanaas fardeen duulaaf
qopheeffaman fakkaata ture. Mataa isaaniittis
waan akka gonfoo warqee kaa'atanii turan;
fuulli isaaniis fuula namaa fakkaata ture. 8
Rifeensi isaanii rifeensa mataa dubartootaa
fakkaata ture; ilkaan isaaniis ilkaan leencaa
fakkaata ture. 9 Isaanis maddaa maddaa sibiilaa
fakkaatu qabu turan; sagaleen qoochoo isaaniis
sagalee fardeenii fi gaariiwwan baay'ee kanneen
gara duulaatti didichanii fakkaata ture. 10
Isaanis akkuma torbaanqabaa eegee fi ilkee qabu
turan; eegee isaanii keessaa immoo taayitaa
ittiin ji'a shan nama dhiphisan qabu turan. 11
Isaanis mootii qabu turan; innis ergamaa Boolla
Qilee ti; maqaan isaas afaan Ibraayisxiitiin
Abadoon, afaan Giriikiin immoo Aphooliyoon
jedhama ture. (Abyssos g12) 12 Wayyoon inni duraa
darbeera; kunoo, wayyoowwan biraa lamatu
dhufuuf jira. 13 Ergamaan ja'affaanis malakata
isaa afuufe; anis gaanfa afran kanneen iddoo
aarsaa warqee irraa hojjetamee fuula Waaqaa
dura jiru irraa sagalee tokko nan dhaga'e.
14 Sagaleen sunis ergamaa ja'affaa malakata
qabu sanaan, "Ergamoota afran kanneen laga
Efraaxiisi guddicha biratti hidhaman sana gad
dhiisi" jedhe. 15 Ergamoonni afran sa'aatii
kanaaf, guyyaa kanaaf, ji'aa fi waggaa kanaaf
qopheeffamanii turanis sanyii namaa harka sadii
keessaa harka tokko fixuuf gad dhiifaman. 16
Baay'inni loltoota fardeeniin duulanii miliyoona
dhibba lama ture. Anis baay'ina isaaniis nan
dhaga'e. 17 Anis mul'ata koo keessatti fardeenii
fi namoota farda yaabbatan nan arge: Isaanis
maddaa diimaa akka ibiddaa, sanpeerii fi keelloo
akka dinyii qabu turan. Mataan fardeen sanaas
mataa leencaa fakkaata ture; afaan isaanii
keessaas ibidda, aaraa fi dinyiitu ba'e. 18
Dha'icha sadan kanaan jechuunis ibidda, aaraa
fi dinyii afaan isaaniitii ba'een sanyiin namaa
harka sadii keessaa harki tokko ni ajjeefame.
19 Taayitaan fardeen sanaas afaan isaaniitii fi
eegee isaanii keessa ture; eegeen isaanii akkuma
bofaa mataa qaba tureetii; isaanis mataa sanaan
nama miidhu turan. 20 Namoonni dha'icha
sanaan ajjeefamuu jalaa ba'anis amma iyyuu
qalbii jijjiirratanii hojii harka isaanii irraa hin

deebine; hafuurota hamoo waaqeffachuu fi
waaqota tolfamoo warqee irraa, meetii irraa,
naasii irraa, dhagaa fi muka irraa hojjetaman
kanneen arguu yookaan dhaga'uu yookaan
deemuu hin dandeenye waaqeffachuu hin
dhiifne. 21 Akkasumas gaabbanii nama ajjeesuu
isaanii irraa yookaan falfala hojjechuu isaanii
irraa yookaan halalummaa isaanii irraa yookaan
hanna isaanii irraa hin deebine.

10 Anis utuu ergamaan Waaqaa inni jabaan
biraa tokko samii irraa gad bu'uu nan
arge. Innis duumessa uffatee ture; mataa isaa
irraan immoo sabbata Waaqaatu ture; fuulli
isaa akka aduu, miilli isaas akka utubaa ibiddaa
ture. 2 Innis kitaaba maramaa xinnaa baname
tokko harkatti qabatee ture. Miilla isaa mirgaa
galaana irra, miilla isaa bitaa immoo lafa
irra dhaabee ture; 3 innis akkuma leenca
aaduutti sagalee guddaadhaan iyye. Yommuu
inni iyyettis bakakkaawwan torban ni dubbatan.
4 Yommuu bakakkaawwan torban dubbatanittis
ani barreessuuf qophaa'een ture; garuu sagalee,
"Waan bakakkaawwan torban jedhan sana
chaappaan cufi malee hin barreessin" jedhu
tokko samii irraa nan dhaga'e. 5 Ergamaan
ani utuu inni galaanaa fi lafa irra dhaabatuu
argee ture sunis harka isaa mirgaa samiitti
ol qabe. 6 Innis isa bara baraa hamma bara
baraatti jiraatu, isa samiiwwanii fi waan isaan
keessa jiru hundumaa, lafaa fi waan isa keessa
jiru hundumaa, galaanaa fi waan isa keessa
jiru hundumaa uume sanaan kakatee akkana
jedhe; "Ammaan achi lafa irra harkisuun hin
jiru! (aiōn g165) 7 Garuu guyyoota ergamaan
torbaffaan malakata isaa afuufutti icciitiin
Waaqaa akkuma inni raajota warra hojjettoota
isaa ta'anitti labse sanatti ni raawwatama."
8 Sagaleen ani samii irraa dhaga'ee ture sun
ammas deebi'ee, "Dhaqiitii kitaaba maramaa
banamee ergamaa galaanaa fi lafa irra dhaabatu
harka jiru sana fudhadhu" naan jedhe. 9
Kanaafuu ani gara ergamichaa dhaqee akka
inni kitaaba maramaa xinnaa sana naa kennuuf
isa gaafadhe. Innis, "Fudhadhuutii nyaadhu;
kitaabni kun garaa kee ni hadheessa; 'afaan kee
keessatti garuu akka dammaa mi'aawa'" naan
jedhe. 10 Anis kitaaba maramaa xinnaa sana
ergamicha harkaa fudhadhee nan nyaadhe.
Innis afaan koo keessatti akkuma dammaa
mi'aawe; erga ani nyaadhe garuu garaan koo ni
hadheeffame. 11 Ergasii immoo, "Ati waa'ee saba
baay'ee, sanyii baay'ee, afaan baay'eetii fi waa'ee
mootota baay'ee ammas raajii dubbachuu
qabda" jedhamee natti himame.

11 Shambaqqoon ulee safartuu fakkaatu
tokko naa kennamee akkana jedhamee
natti himame; "Dhaqiitii mana qulqullummaa
Waaqaatii fi iddoo aarsaa safari; warra
achitti waaqeffatanis lakkaa'i. 2 Oobdii
mana qulqullummaatii ala ta'e garuu hin
safarin; oobdiin sun waan Namoota Ormaatiif
kennameef isa itti hin dabalin. Isaanis magaalaa
qulqulluu sana ji'a 42 lafatti dhidhiitu. 3 Anis
dhuga baatota koo lamaaniif humna nan kenna;
isaanis uffata gaddaa uffatanii guyyaa 1,260
raajii ni dubbatu." 4 Isaan kunneenis mukkeen
ejersaa lamaanii fi baattuuwwan ibsaa lamaan
fuula Gooftaa lafaa dura dhaabatanii dha. 5
Namni kam iyyuu isaan miidhuu yaallaan ibiddi
afaan isaaniitii ba'ee diinota isaanii ni balleessa.
Kunis haala namni isaan miidhuu barbaadu
kam iyyuu ittiin ajjeefamuu qabuu dha. 6
Isaan yeroo raajii dubbatanitti akka bokkaan
hin roobneef humna ittiin samii cufan qabu;
akkasumas bishaanota dhiigatti geeddaruudhaa
fi yeroo barbaadanitti dha'icha gosa hundaatiin
lafa rukutuuf taayitaa qabu. 7 Yommuu
isaan dhuga ba'umsa isaanii xumuranittis
bineensi Boolla Qilee keessaa ol ba'u sun lola
isaanitti kaasa; isaan mo'ata; isaan ajjeesas.
(Abyssos g12) 8 Reeffi isaaniis daandii magaalaa
guddoo irra ni ciciisa; magaalattiin kunis
ishee hiikkaa hafuuraatiin Sodoomii fi Gibxi
jedhamtu kan Gooftaan isaaniis itti fannifamee
turee dha. 9 Namoonni saba hunda keessaa,
gosa hunda keessaa, afaanii fi sanyii hunda
keessaa dhufanis guyyaa sadii fi walakkaa
reeffa isaanii ilaalu; akka hin awwaalamnes
ni dhowwu. 10 Raajonni lamaan kunneen
waan warra lafa irra jiraatan dhiphisaa turaniif

warri lafa irra jiraatan isaanitti gammadu;
ni ililchus; kennaas walii ergu. 11 Guyyaa
sadii fi walakkaa booddee garuu hafuurri
jireenyaa Waaqa biraa dhufee isaan seene;
isaanis ka'anii miilla isaaniitiin dhaabatan; warri
isaan arganis akka malee sodaatan. 12 Isaanis
sagalee guddaa, "As ol kottaa!" isaaniin jedhu
tokko samii irraa dhaga'an. Utuma diinonni
isaanii ilaalanuus duumessaan gara samiitti ol
ba'an. 13 Yeroo sanattis sochii lafaa guddaa
isaatu ture; magaalaan sunis kudhan keessaa
tokko ni barbadaa'e. Namoonni kumni torbas
sochii lafaa sanaan dhuman; warri hafan immoo
sodaatanii Waaqa samiitiif ulfina kennan.
14 Wayyoon lammaffaan darbeera; kunoo,
wayyoon sadaffaan dafee ni dhufa. 15 Ergamaan
torbaffaanis malakata isaa afuufe; sagaleen
guddaan, "Mootummaan addunyaa amma
mootummaa Gooftaa keenyaatii fi mootummaa
Kiristoos ta'eera; innis bara baraa hamma bara
baraatti ni mo'a" jedhu samii keessa ture. (aiōn
g165) 16 Maanguddoonni digdamii afran fuula
Waaqaa dura teessoo isaanii irra tataa'anii turan
sunis adda isaaniitiin gombifamanii Waaqaaf ni
sagadan; 17 akkanas jedhan: "Yaa Waaqayyoo
Gooftaa Waan Hunda Dandeessu, Kan jirtuu fi
kan turte, ati humna kee isa guddaa fudhattee
waan mo'uu jalqabdeef galata siif dhi'eessina. 18
Saboonni ni aaran; dheekkamsi kees dhufeera.
Yeroon warri du'an itti murtii argatan ga'eera;
yeroon ati itti raajota tajaajiltoota kee ta'aniif,
qulqulloota keetii fi warra maqaa kee sodaatan
xinnaafis ta'u guddaaf badhaasa kennitu ga'eera;
yeroon ati itti warra lafa balleessan balleessitus
ga'eera." 19 Manni qulqullummaa Waaqaa kan
samii keessaas ni baname; taabonni kakuu isaas
mana qulqullummaa isaa keessatti mul'ate.
Ergasiis ifa balaqqee, sagalee, bakakkaa, sochii
lafaatii fi bokkaa cabbii guddaa isaatu ture.

12 Mallattoon guddaan tokko samii keessatti
mul'ate: dubartii biiftuu uffattee miilla
ishee jalaa ji'a qabdu kan mataa ishee irraa
gonfoo urjiiwwan kudha lamaa qabdu tokkotu
ture. 2 Isheenis ulfa turte; yommuu da'umsi
ishee ga'ettis ciniinsuudhaan qabamtee iyyite.
3 Mallattoon biraas samii keessatti mul'ate;
kunoo, bineensa jawwee fakkaatu diimaa
guddaa, mataa torbaa fi gaanfa kudhan qabu,
kan mataa isaa irraa gonfoo torba qabu tokkotu
ture. 4 Eegeen isaas urjiiwwan samii irra
jiran harka sadii keessaa harka tokko haxaa'ee
lafatti gad darbate. Bineensi jawwee fakkaatu
sunis yeroo dubartittiin deessutti mucaa ishee
liqimsuuf jedhee fuula dubartii da'uuf jirtu
sanaa dura dhaabate. 5 Isheen ilma bokkuu
sibiilaatiin saba hundumaa bulchuuf jiru tokko
deesse; daa'imni ishees gara Waaqaatti, gara
teessoo isaattis ol butame. 6 Dubartittiinis
gara lafa gammoojjii iddoo akka isheen guyyaa
1,260 achitti gabbifamtuuf jedhee Waaqni isheef
qopheesseetti baqatte. 7 Lollis samii keessatti
ka'e. Miikaa'elii fi ergamoonni isaa bineensa
jawwee fakkaatu sana lolan; bineensi jawwee
fakkaatu sunii fi ergamoonni isaas of irraa
lolan. 8 Isaan garuu mo'achuu hin dandeenye;
ergasiis iddoo isaanii kan samii keessaa sana ni
dhaban. 9 Bineensi guddaan jawwee fakkaatu
sunis gad darbatame; innis bofa durii isa
diiyaabiloos yookaan Seexana jedhamu, isa
addunyaa guutuu karaa irraa jal'isu sanaa dha.
Inni lafatti gad darbatame; ergamoonni isaas
isa wajjin darbataman. 10 Anis sagalee guddaa
tokko samii keessaa nan dhaga'e; innis akkana
jedha: "Amma fayyinni, humnii fi mootummaan
Waaqa keenyaa, taayitaan Kiristoos isaas
dhufeera. Himataan obboloota keenyaa inni
halkanii guyyaa fuula Waaqaa duratti, isaan
himatu sun gad darbatameeraatii. 11 Isaanis
dhiiga Hoolichaatiin, dubbii dhuga ba'umsa
isaaniitiinis, isa mo'atan; isaan hamma du'aatti
illee taanaan lubbuu isaanii hin mararfanne.
12 Kanaafuu yaa samiiwwan, isin warri isaan
keessa jiraattanis gammadaa! Garuu yaa lafaa fi
yaa galaana isiniif wayyoo! Diiyaabiloos gara
keessanitti gad bu'eeraatii! Innis akka yeroo
gabaabaa qabu waan beekuuf baay'ee aareera."
13 Bineensi jawwee fakkaatu sunis yommuu
akka lafatti gad darbatame argetti, dubartittii
daa'ima dhiiraa deesse sana ari'achuu jalqabe. 14
Dubartittiin garuu akka gara gammoojjii iddoo

isheef qopheeffametti boficha jalaa barriftuuf,
achittis baraaf, barootaa fi walakkaa baraatiif
akka gabbifamtuuf baalleen risaa guddaan
lama isheedhaaf ni kenname. 15 Bofichis akka
dubartittiin lolaadhaan fudhatamtuuf jedhee
dugda ishee duubaan bishaan akka lagaa afaan
isaa keessaa dhangalaase. 16 Lafti garuu afaan
bantee laga bineensi jawwee fakkaatu sun afaan
isaa keessaa dhangalaase sana liqimsuudhaan
dubartittii gargaarte. 17 Bineensi jawwee
fakkaatu sun dubartittiitti aaree sanyii ishee
warra hafanitti lola kaasuu dhaqe; isaanis warra
ajaja Waaqaa eeganii fi warra dhuga ba'umsa
Yesuus jabeessanii qabatanii dha.

13 Bineensi jawwee fakkaatu sunis cirracha
galaanaa irra dhaabate. Bineensa tokkos
utuu inni galaana keessaa ba'uu nan arge.
Innis gaanfa kudhanii fi mataa torba qaba
ture; gaanfawwan isaa irratti gonfoo kudhan,
tokkoo tokkoo mataa isaa irratti immoo maqaa
arrabsoo qaba ture. 2 Bineensi ani arge sunis
qeerransa fakkaata ture. Miilli isaa miilla
amaaketaa, afaan isaa immoo afaan leencaa
fakkaata ture. Bineensi jawwee fakkaatu sunis
humna isaa, teessoo isaatii fi taayitaa guddaas
bineensichaaf kenne. 3 Mataa bineensichaa
torban keessaa inni tokko waan madaa du'a fidu
qabu fakkaata ture; madaan du'a fidu sun garuu
fayyee ture. Addunyaan guutuunis dinqisiifatee
bineensicha duukaa bu'e. 4 Namoonni sababii
inni taayitaa isaa bineensa sanaaf kenneef
bineensa jawwee fakkaatu sanaaf ni sagadan;
akkasumas, "Kan akka bineensichaa eenyuu?
Eenyutus lola isatti kaasuu danda'a?" jedhanii
bineensichaaf sagadan. 5 Akka bineensichi
dubbii of tuulummaatii fi arrabsoo dubbatuuf
afaan ni kennameef; ji'a afurtamii lamaaf akka
ittiin hojjetuufis taayitaan isaaf kenname. 6
Innis Waaqa arrabsuuf, Waaqaa fi iddoo jireenya
isaa, akkasumas warra samii keessa jiraatan
maqaa balleessuuf jedhee afaan banate. 7
Akka inni qulqullootatti waraana kaasee isaan
mo'atuufis humni ni kennameef. Gosa hunda,
saba hunda, afaanii fi sanyii hunda irrattis
taayitaan ni kennameef. 8 Warri lafa irra jiraatan
hundinuu jechuunis warri maqaan isaanii
erga addunyaan uumamee jalqabee kitaaba
jireenyaa kan Hoolicha qalame sanaa keessatti
hin galmeeffamin hundinuu bineensichaaf ni
sagadu. 9 Namni gurra qabu kam iyyuu haa
dhaga'u. 10 "Namni booji'amuuf jiru kam
iyyuu inni ni booji'ama. Namni goraadeedhaan
ajjeefamuuf jiru kam iyyuu goraadeedhaan
ni ajjeefama." Kunis obsaa fi amanamummaa
qulqullootaa argisiisa. 11 Bineensa biraas utuu
inni lafa keessaa ba'uu nan arge. Innis akka
hoolaa gaanfa lama qaba ture; akka bineensa
jawwee fakkaatuuttis dubbata ture. 12 Innis
taayitaa bineensicha jalqabaa hundaan fuula
isaa duratti hojjechaa ture; akka laftii fi warri
lafa irra jiraatan bineensicha jalqabaa isa
madaan du'a fidu fayyeef sanaaf sagadanis
godhe. 13 Innis hamma akka ibiddi samii
irraa lafatti gad bu'u godhutti ija namaa
duratti dinqii gurguddaa hojjete. 14 Mallattoo
akka inni iddoo bineensichi jalqabaa jirutti
hojjetuuf eeyyamameef sanaanis namoota
lafa irra jiraatan ni gowwoomse. Akka isaan
ulfina bineensicha goraadeedhaan madaa'ee
ergasii immoo jiraate sanaatiif fakkii dhaaban
ajaje. 15 Fakkiin bineensa jalqabaa sunis akka
dubbachuu danda'uu fi warra fakkii sanaaf
sagaduu didan hundas akka ajjeesisuuf bineensi
inni lammaffaan akka fakkii sanaaf lubbuu
kennuuf humni kennameef. 16 Akkasumas
namni hundinuu xinnaa fi guddaan, sooressii
fi hiyyeessi, birmaduu fi garbi harka mirgaa
irratti yookaan adda irratti akka mallattoo
qabaatu dirqisiise; 17 kunis akka namni
mallattoo kana jechuunis maqaa bineensichaa
yookaan lakkoobsa maqaa isaa hin qabaatin
kam iyyuu bitachuu yookaan gurgurachuu hin
dandeenyeef. 18 Ogummaan as jira. Lakkoobsichi
waan lakkoobsa namaa ta'eef namni hubannaa
qabu kam iyyuu lakkoobsa bineensichaa haa
herregu. Lakkoobsi isaas 666.

14 Anis nan ilaale; kunoo, Hoolichi Tulluu
Xiyoon irra dhaabachaa ture; namoonni
144,000, kanneen maqaan isaatii fi maqaan
Abbaa isaa adda isaanii irratti barreeffames

isa wajjin turan. 2 Anis sagalee akka sagalee
bishaan baay'eetii fi akka sagalee kakawwee
guddaa samii irraa nan dhaga'e. Sagaleen
ani dhaga'e sunis akka sagalee baganaa kan
namoonni baganaa taphatan dhageessisanii
ture. 3 Isaanis fuula teessichaa duratti, fuula
uumamawwan lubbuu qabeeyyii afraniitii fi
fuula maanguddootaa duratti faarfannaa haaraa
tokko faarfatan. Faarfannaa sanas namoota
144,000 warra lafa irraa furaman sana malee
namni tokko iyyuu barachuu hin dandeenye. 4
Isaan kunneen waan qulqullinaan of eegganiif
warra dubartootaan of hin xureessinii dha.
Isaanis iddoo Hoolichi dhaqu hundumatti isa
duukaa bu'u. Sanyii namaa keessaas hangafa
ta'anii Waaqaa fi Hoolichaaf ni furaman. 5
Sobni tokko iyyuu afaan isaanii keessatti hin
argamne; isaan mudaa hin qaban. 6 Anis
ergamaa biraa kan warra lafa irra jiraatanitti
jechuunis saba hundatti, gosa hundatti, afaanii
fi sanyii hundatti lallabuuf jedhee wangeela
bara baraa qabatee samii walakkaa barrisu
tokko nan arge. (aiōnios g166) 7 Innis sagalee
guddaadhaan akkana jedhe; "Sa'aatiin murtii
isaa waan dhi'aateef Waaqa sodaadhaa; ulfinas
isaaf kennaa. Isa samii fi lafa, galaanaa fi
burqaawwan bishaanii uume sanaaf sagadaa." 8
Ergamaan lammaffaanis itti aansee, "'Kufteerti!
Baabilon guddittiin' isheen akka sabni hundi
daadhii wayinii dheekkamsa sagaagala ishee
dhugu goote sun kufteerti" jedhe. 9 Ergamaan
Waaqaa inni sadaffaanis isaanitti aansee sagalee
guddaadhaan akkana jedhe; "Namni kam iyyuu
bineensichaa fi fakkii isaatiif yoo sagade,
mallattoo isaas adda isaa irratti yookaan harka
isaa irratti yoo fudhate, 10 innis akkasuma
daadhii wayinii dheekkamsa Waaqaa isa utuu
homtuu itti hin makamin xoofoo aarii isaatti
buufame irraa ni dhuga. Fuula ergamoota
qulqullootaatii fi fuula Hoolichaa durattis
ibiddaa fi dinyiidhaan ni dhiphata. 11 Aarri
dhiphina isaaniis bara baraa hamma bara
baraatti ol ba'a. Warri bineensichaa fi fakkii
isaatiif sagadan yookaan warri mallattoo maqaa
isaa fudhatan hundi halkanii guyyaa boqonnaa
hin qabaatan." (aiōn g165) 12 Kun obsa qulqulloota
ajaja Waaqaa eeganiitii fi Yesuusiif amanamanii
jiraatanii gaafata. 13 Anis sagalee, "Waan kana
barreessi: Si'achi warri utuu Gooftaadhaan
jiranuu du'an eebbifamoo dha" jedhu tokko
samii irraa nan dhaga'e. Hafuurri Qulqulluunis,
"Eeyyee; hojiin isaaniis waan isaan duukaa
bu'uuf isaan dadhabbii isaanii irraa ni boqotu"
jedha. 14 Anis nan ilaale; kunoo, duumessa adii
tokkotu ture; inni "ilma namaa fakkaatu" tokkos
gonfoo warqee mataa isaatti kaa'atee, haamtuu
qaramaa harkatti qabatee duumessa irra taa'ee
ture. 15 Ergamaan Waaqaa kan biraas mana
qulqullummaatii ba'ee sagalee guddaadhaan
isa duumessa irra taa'e sanaan, "Midhaan
lafaa waan bilchaateef, yeroon haamaas waan
ga'eef haamtuu kee fudhadhuutii haami" jedhee
iyye. 16 Kanaafis inni duumessa irra taa'e
sun haamtuu isaa lafatti dhaabe; laftis ni
haamamte. 17 Ergamaan Waaqaa kan biraas
mana qulqullummaa isa samii keessaatii ba'e;
innis akkasuma haamtuu qaramaa qaba ture.
18 Ammas ergamaan Waaqaa kan biraa inni
ibidda irratti taayitaa qabu tokko iddoo aarsaa
biraa dhufee, sagalee guddaadhaan ergamaa
haamtuu qaramaa qabu sanaan, "Hurbuun
wayinii waan bilchaateef haamtuu kee qaramaa
sana fudhadhuutii hurbuu wayinii lafaa walitti
qabi" jedhe. 19 Ergamichis haamtuu isaa
lafatti dhaabe; hurbuu wayinii lafaas walitti
qabee gara iddoo cuunfaa wayinii dheekkamsa
Waaqaa isa guddaatti darbate. 20 Isaanis iddoo
cuunfaa wayinii kan magaalaan ala jiru keessatti
dhidhiitaman; iddoo cuunfaa sana keessaas
dhiigni hamma luugama fardaatti ol ka'ee
fageenya gara kiiloo meetira 300 lola'e.

15 Anis mallattoo guddaa fi dinqisiisaa
biraa samii keessattin arge; mallattoon
kunis ergamoota torban kanneen dha'icha
dhumaa torba qaban ture; dha'ichi torban
kunneenis sababii dheekkamsi Waaqaa isaaniin
raawwatamuuf dha'icha dhumaa jedhaman. 2
Anis waan galaana bilillee ibiddaan makamee
fakkaatu tokko nan arge; warri bineensichaa
fi fakkii isaa, lakkoobsa maqaa isaas mo'atan

baganaa Waaqni isaaniif kenne harkatti
qabatanii galaanicha bira dhadhaabachaa turan.
3 Isaanis faarfannaa Musee garbicha Waaqaatii
fi faarfannaa Hoolichaa akkana jedhanii
faarfatan: “Yaa Waaqa Gooftaa Waan Hundumaa
Dandeessu, hojiin kee guddaa fi dinqisiisaa
dha. Yaa Mootii sabootaa, karaan kee qajeelaa
fi dhugaa dha. 4 Yaa Gooftaa, namni si hin
sodaanne, kan maqaa kees hin ulfeessine eenyu?
Si qofatu qulqulluudhaatii. Hojiin qajeelummaa
keetii waan mul’ifameef, saboonni hundinuu ni
dhufu; fuula kee durattis ni sagadu.” 5 Ergasiis
nan ilaale; manni qulqullummaa inni samii
jechuunis dunkaanni dhuga ba’uu ni baname. 6
Mana qulqullummaa sana keessaas ergamoonni
torban dha’icha torba qaban ni ba’an. Isaanis
uffata qulqulluu fi calaqqisaa quncee talbaa
irraa hojjetame uffatanii naannoo qoma
isaaniittis sabbata warqee hidhatanii turan. 7
Uumamawwan lubbuu qabeeyyii afran keessaas
inni tokko waciitiiwwan warqee torba kanneen
dheekkamsa Waaqa isa bara baraa hamma
bara baraatti jiraatuutiin guutaman ergamoota
torbaniif kenne. (aiōn g165) 8 Manni qulqullummaa
sunis aara ulfinaa fi humna Waaqaa keessaa
ba’uun guutame; hamma dha’ichi torban
ergamoota torbanii raawwatamuttis eenyu
iyyuu mana qulqullummaa sana seenuu hin
dandeenye.

16 Anis sagalee guddaa, ergamoota
torbaniin, “Dhaqaatii, waciitiiwwan
dheekkamsa Waaqaa torban keessaa lafa irratti
dhangalaasaa” jedhu tokko mana qulqullummaa
keessaa nan dhaga’e. 2 Ergamaan Waaqaa
inni jalqabaa dhaqee waciitii isaa keessaa
lafa irratti dhangalaase; namoota mallattoo
bineensichaa of irraa qabanii fi fakkii isaatiif
sagadanittis madaan hamaanii fi dhukkubsaan
ni yaa’e. 3 Ergamaan lammaffaan waciitii isaa
keessaa galaanatti dhangalaase; galaanichis
dhiiga akka dhiiga nama du’ee ta’e; lubbuu
qabeeyyiin galaana sana keessaa hundinuus
ni du’an. 4 Ergamaan sadaffaan waciitii isaa
keessaa lageenii fi burqaawwan bishaanii irratti
dhangalaase; isaanis dhiiga ta’an. 5 Ergamaan
bishaanota irratti itti gaafatamummaa qabus
utuu akkana jedhuu nan dhaga’e: “Yaa Isa
Qulqulluu, kan jirtu, kan turte, sababii wantoota
kanneen murteessiteef, ati qajeelaa dha; 6 Waan
isaan dhiiga qulqullootaatii fi dhiiga raajotaa
dhangalaasaniif, ati immoo akka isaan dhuganiif
dhiiga isaaniif kenniteerta; kun isaaniif ni
malaatii.” 7 Anis utuu iddoon aarsaa, “Eeyyee
yaa Waaqayyo Gooftaa Waan Hunda Dandeessu,
murtiin kee dhugaa fi qajeelaa dha” jedhuu nan
dhaga’e. 8 Ergamaan afuraffaanis waciitii isaa
keessaa aduu irratti dhangalaase; aduudhaafis
akka isheen ibiddaan nama gubduuf humni ni
kenname. 9 Namoonnis ho’a guddaa sanaan
ni gubatan; maqaa Waaqa dha’icha kanneen
irratti humna qabu sanaas ni abaaran; qalbii
jijjiirrachuu fi ulfina isaaf kennuus ni didan. 10
Ergamaan shanaffaanis waciitii isaa keessaa
teessoo bineensichaa irratti dhangalaase;
mootummaan bineensichaas dukkanaan
liqimfame. Namoonnis dhiphachuudhaan
arraba isaanii cicciniinan; 11 sababii dhukkubbii
fi madaa isaaniitiifis Waaqa samii ni abaaran;
garuu hojii isaanii irraa qalbii hin jijjiirranne.
12 Ergamaan ja’affaanis waciitii isaa keessaa
Efraaxiis lagicha guddaa irratti dhangalaase;
bishaan laga sanaas mootota Ba’a Biiftuutii
dhufaniif akka karaan qopheeffamuuf ni goge.
13 Ergasii afaan bineensa jawwee fakkaatu sanaa
keessaa, afaan bineensichaa keessaa fi afaan
raajii sobaa keessaa hafuuronni xuraa’oon
fattee fakkaatan sadii utuu ba’anuu nan
arge. 14 Isaanis hafuurota hafuura hamaa
kanneen hojiiwwan dinqii hojjetanii dha;
isaanis lola guyyaa guddichaa kan Waaqa
Waan Hunda Danda’u sanaatiif walitti isaan
qabuuf gara mootota addunyaa hundaatti kan
ba’anii dha. 15 “Kunoo, ani akka hattuutti
nan dhufa! Namni akka qullaa hin deemneef,
akka qaaniin isaas hin mul’anneef dammaqee
uffata isaa eeggatu eebbifamaa dha.” 16 Isaanis
iddoo afaan Ibraayisxiitiin Armaageedon
jedhamutti mootota sana walitti qaban. 17
Ergamaan torbaffaanis waciitii isaa keessaa
qilleensa keessatti dhangalaase; sagaleen

guddaan, “Raawwatameera!” jedhu tokkos
mana qulqullummaatii teessoo keessaa ba’e.
18 Ergasiis balaqqeen, sagaleen, kakawweetii
fi sochiin lafaa hamaan tokko ni ta’e. Sochiin
lafaa kan akkanaas erga namni lafa irra
jiraachuu jalqabee kaasee takkumaa ta’ee
hin beeku; sochiin lafaa sunis akka malee
guddaa ture. 19 Magaalattiin guddoon iddoo
sadiitti gargar qoodamte; magaalaawwan
sabootaas ni kufan. Waaqnis Baabilon Guddittii
ni yaadate; xoofoo daadhii wayinii dheekkamsa
isaa sodaachisaadhaan guutames ni kenneef. 20
Biyyoonni bishaaniin marfaman hundinuu ni
baqatan; tulluuwwanis argamuu hin dandeenye.
21 Dhagaan cabbii gurguddaan tokkoon tokkoon
isaa gara kiiloo giraamii afurtamii shanii ulfaatu
samii irraa namoota irra bubbu’e. Dha’ichi
sunis waan akka malee hamaa tureef namoonni
sababii dha’icha cabbii sanaatiif Waaqa ni
abaaran.

17 Ergamoota torban waciitiiwwan torba
qaban keessaa inni tokko gara koo dhufee
akkana naan jedhe; “Kottu! Adaba sagaagaltittii
guddittii ishee bishaanota baay’ee irra teessu
sana irratti raawwatamuuf jiru sittin argisiisaa.
2 Mootonni lafaa ishee wajjin sagaagalaniiru;
warri lafa irra jiraatanis daadhii wayinii
sagaagala isheetiin machaa’aniiru.” 3 Ergamaan
Waaqaa sunis Hafuura Qulqulluudhaan na
fuudhee gammoojjiitti na geesse. Achittis
dubartii bineensa bildiimaa maqaa arrabsootiin
guutame tokko irra teessu nan arge;
bineensichis mataa torbaa fi gaanfa kudhan
qaba ture. 4 Dubartittiinis uffata dhiilgee
fi bildiimaa uffattee warqeen, dhagaa gatii
guddaatii fi lulaan miidhagfamtee turte. Harka
isheettis xoofoo warqee kan waan jibbisiisaa
fi xuraa’ummaa sagaagala isheetiin guutame
qabattee turte. 5 Adda ishee irrattis maqaan
icciitii kan akkana jedhu tokko barreeffamee
ture: Baabilon Guddittii, Haadha Sagaagaltootaa
fi, Haadha waan Jibbisiisaa Lafaa. 6 Akka
dubartittiin dhiiga qulqullootaatii fi dhiiga
warra Yesuusiif dhugaa ba’aniitiin machoofte
nan arge. Anis yommuu ishee argetti baay’een
dinqifadhe. 7 Ergamichis akkana naan jedhe;
“Ati maaliif dinqifatta? Icciitii dubartittii fi
icciitii bineensicha ishee baatu kan mataa
torbaa fi gaanfa kudhan qabu sanaa sitti nan
hima. 8 Bineensi ati argite sun dur ture;
amma garuu hin jiru; booddee garuu Boolla
Qilee keessaa ol ba’ee gara badiisa isaa ni
dhaqa. Warri lafa irra jiraatan kanneen maqaan
isaanii uumama addunyaatii jalqabee kitaaba
jireenyaa keessatti hin galmeeffamin yommuu
bineensicha arganitti ni dinqisiifatu; sababiin
isaas bineensichi dur ture; amma garuu hin jiru;
booddee garuu ni dhufa. (Abyssos g12) 9 “Kunis
sammuu ogummaa qabu gaafata. Mataawwan
torban sunis tulluuwwan torban dubartittiin
irra teessuu dha. 10 Akkasumas mataawwan
torban sun mootota torba. Isaan keessaas shan
kufaniiru; inni tokko jira; inni kaan immoo
amma illee hin dhufne; yommuu dhufutti garuu
yeroo gabaabaaf turuu qaba. 11 Bineensichi
duraan turee amma immoo hin jirre sun mootii
saddeettaffaa dha. Inni mootota torban keessaa
tokkoo dha; gara badiisa isaas ni dhaqa. 12
“Gaanfawwan kurnan ati argite sun mootota
kurnan warra amma illee mootummaa hin
argatinii dha; ta’us isaan bineensicha wajjin
sa’aatii tokko akka moototaatti mo’uuf taayitaa
ni fudhatu. 13 Isaanis yaaduma tokko qabu;
humna isaaniitii fi taayitaa isaaniis dabarsanii
bineensichaaf ni kennu. 14 Isaanis Hoolichatti
lola ni kaasu; Hoolichi garuu waan Gooftaa
gooftotaatii fi Mootii moototaa ta’eef isaan
mo’ata; warri isa wajjin jiranis warra isaaf
waamaman, warra isaaf filatamanii fi warra isaaf
amanamanii dha.” 15 Ergamaan sunis akkana
naan jedhe; “Bishaanonni ati argite kanneen
sagaagaltittiin irra teessu sun saboota, namoota,
sanyiiwwanii fi afaanota. 16 Bineensichii fi
gaanfawwan kurnan ati argite sun sagaagaltittii
ni jibbu. Isaanis ishee onsanii qullaa ishee
hambisu; foon ishee ni nyaatu; ibiddaanis
ishee gubu. 17 Isaanis hamma dubbiin Waaqaa
fiixaan ba’utti walii galuudhaan taayitaa isaanii
dabarsanii bineensichaaf kennuudhaan akka
kaayyoo Waaqaa raawwataniif Waaqni yaada

kana garaa isaanii keessa kaa'eeraatii. 18
Dubartittiin ati argite sun magaalattii guddoo
mootota lafaa bulchituu dha."

18 Ergasiis utuu ergamaan biraa samii irraa
gad bu'uu nan arge. Innis taayitaa
guddaa qaba ture; ulfina isaatiinis lafti
ni ifte. 2 Innis akkana jedhee sagalee
guddaadhaan iyye: "'Kufteerti! Baabilon
guddittiin kufteerti!' Lafa jireenya hafuurota
hamoo, lafa qubata hafuurota xuraa'oo hundaa,
iddoo jireenya simbirroota xuraa'oo, iddoo
jireenya bineensota xuraa'oo fi jibbisiisoo
hundaa taateerti. 3 Saboonni hundinuus,
daadhii wayinii dheekkamsa sagaagala ishee
dhuganiiruutii. Mootonni lafaas ishee wajjin
sagaagalaniiru; daldaltoonni addunyaas qananii
ishee guddaa sanaan sooromaniiru." 4 Sagalee
biraas samii irraa nan dhaga'e; innis akkana
jedha: "'Yaa saba ko, isin akka cubbuu ishee
keessatti hin hirmaanneef, balaa ishee irra
ga'us akka hin qoodanneef, kottaa ishee keessaa
ba'aa;' 5 cubbuun ishee hamma samiitti ol
tuulameeraatii; Waaqnis yakka ishee yaadateera.
6 Akkuma isheen kennitetti isinis isheef kennaa;
akkuma hojii isheettis dachaa lama godhaatii
isheef deebisaa. Xoofoo isheen itti bulbultettis
dachaa lama godhaatii isheef bulbulaa. 7
Hammuma isheen ulfina ofii kennitee qananii
guddaadhaan jiraatte sana, qixxeedhuma isaa
dhiphinaa fi gadda isheef kennaa. Isheenis garaa
ishee keessatti, 'Ani akka mootittii tokkootti nan
taa'a; ani haadha hiyyeessaa miti; gonkumaas
hin gaddu' jettee of jajji. 8 Kanaafuu dha'ichi
garaa garaa jechuunis, duuti, gaddii fi beelli
guyyuma tokkotti ishee irra ni ga'a. Waaqni
Gooftaan isheetti murteessu sun waan jabaa
ta'eef, isheen ibiddaan ni gubamti. 9 "Mootonni
lafaa warri ishee wajjin sagaagalanii fi warri
qananii guddaadhaan ishee wajjin jiraatan
yommuu aara gubamuu ishee arganitti isheef
ni boo'u; ni wawwaatus. 10 Isaanis dhiphina
ishee waan sodaataniif fagoo dhaabatanii,
"'Wayyoo! Wayyoo! Yaa magaalaa guddittii,
yaa Baabilon magaalattii jabduu! Badiin kee
sa'aatuma tokko keessatti dhufeeraatii!' jedhu.
11 "Daldaltoonni lafaas si'achi waan namni
tokko iyyuu mi'a daldala isaanii hin binneef
isheef ni boo'u; ni wawwaatus. 12 Mi'i daldala
isaaniis warqee, meetii, dhagaawwan gatii
guddaatii fi lula, uffata haphii quncee talbaa
irraa hojjetame, uffata dhiilgee, uffata haarriitii
fi bildiimaa, muka urgaa'aa gosa hundaa, mi'a
ilka arbaa irraa hojjetame hunda, mi'a muka
gatii guddaa irraa hojjetame hunda, mi'a naasii
irraa hojjetame hunda, mi'a sibiilaatii fi mi'a
dhagaa adii irraa hojjetame hundaa fi 13 qarafaa
fi urgooftuu, ixaana, qumbii, haphee urgaa'aa,
daadhii wayiniitii fi zayitii ejersaa, daakuu
bullaa'aa fi qamadii, loowwanii fi hoolota,
fardeenii fi gaariiwwan, akkasumas garbootaa
fi lubbuuwwan namootaa fa'a. 14 "Isaanis,
'Iji waan ati hawwite sanaa si duraa badeera.
Badhaadhummaa fi bareedinni kee hundinuu
sirraa badeera; gonkumaas deebitee hin argattu'
isheedhaan jedhu. 15 Daldaltoonni mi'a kanneen
gurguratanii ishee irraa badhaadhummaa
argatanis dhiphina ishee sodaatanii fagoo
dhaabatu. Isaanis boo'aa, wawwaachaas, 16
sagalee guddaadhaan akkana jedhu: "'Wayyoo!
Wayyoo, yaa magaalaa guddittii; yaa ishee
uffata haphii quncee talbaa irraa hojjetame,
uffata dhiilgee fi uffata bildiimaa uffatte, yaa
ishee warqeedhaan, dhagaa gatii guddaatii fi
lulaan miidhagfamte! 17 Badhaadhummaan
guddaan akkanaa sa'aatuma tokko keessatti
barbadaa'e!' "Ajajjuun doonii hundinuu, warri
dooniin imala deeman hundinuu, warri
doonii irra hojjetanii fi warri galaana irra
hojjechuun jiraatan hundinuu fagaatanii ni
dhaabatu. 18 Isaan yommuu aara gubamuu
ishee arganitti, 'Magaalaan akka magaalaa
guddittii kanaa jiraattee beektii?' jedhanii
iyyu. 19 Isaanis awwaara mataatti firfirfatanii
boo'aa, wawwaachaas akkana jedhanii iyyu:
"'Wayyoo! Wayyoo, yaa magaalaa guddittii,
yaa ishee warri galaana irraa dooniiwwan
qaban hundinuu qabeenya isheetiin sooroman!
Ishee sa'aatuma tokko keessatti barbadoofte!'
20 "Yaa samii kufaatii isheetti gammadi! Isin
sabni Waaqaa gammadaa! Ergamoonnii fi

raajonni gammadaa! Waaqni ishee irratti isiniif
mureeraatii." 21 Ergamaan jabaan tokkos dhagaa
hamma dhagaa daakuu ga'u tokko fuudhee
galaanatti gad darbatee akkana jedhe: "Baabilon
magaalaa guddittiin, akkasuma furguggifamtee
ni darbatamti; gonkumaas deebitee hin
argamtu. 22 Sagaleen warra baganaa fi
muuziiqaa taphatanii, sagaleen warra ulullee
fi malakata afuufanii si'achi si keessatti hin
dhaga'amu. Ogeessi hojii harkaa tokko iyyuu,
si'achi si keessatti hin argamu. Sagaleen dhagaa
daakuus, si'achi si keessatti hin dhaga'amu.
23 Ifni ibsaa, lammata si keessatti hin ifu.
Sagaleen misirrichaatii fi misirrittii, lammata
si keessatti hin dhaga'amu. Daldaltoonni kee
namoota gurguddaa addunyaa turan. Falfala
keetiin sabni hundinuu gowwoomfameera.
24 Dhiigni raajotaatii fi dhiigni qulqullootaa,
dhiigni warra lafa irratti gorra'aman hundumaas
ishee keessatti argame."

19 Kana booddee waan akka huursaa sagalee
tuuta namootaa guddaa tokko samii irraa
nan dhaga'e; innis akkana jedha: "Haalleluuyaa!
Fayyinni, ulfinnii fi humni kan Waaqa keenyaa
ti; 2 murtiin isaa dhugaa fi qajeelaadhaatii. Inni
sagaagaltittii guddoo, ishee sagaagaltummaa
isheetiin lafa xureessite sanatti mureera; dhiiga
garboota isaatiifis isheetti haaloo ba'eera." 3
Ammas, "Haalleluuyaa! Aarri ishees bara baraa
hamma bara baraatti ol ni ba'a" jedhanii iyyan.
(aiōn g165) 4 Maanguddoonni digdamii afranii fi
uumamawwan lubbuu qabeeyyiin afran kufanii
Waaqa teessoo irra taa'ee jiru sanaaf sagadan;
sagalee guddaadhaanis, "Ameen; Haalleluuyaa!"
jedhan. 5 Ergasiis sagaleen, "Isin garboonni
isaa hundinuu, warri isa sodaattan, xinnaanis
guddaanis, Waaqa keenya jajadhaa" jedhu
tokko teessicha keessaa ni ba'e. 6 Anis utuu
sagaleen akka sagalee tuuta nama baay'ee,
akka sagalee bishaan baay'eetii fi akka sagalee
kakawwee guddaan tokko akkana jedhuu
nan dhaga'e: "Haalleluuyaa! Waaqni keenya
Gooftaan Waan Hunda Danda'u mo'eeraatii.
7 Kottaa ni gammannaa; ni ililchinas; ulfinas
isaaf ni kennina! Yeroon fuudha Hoolichaa
ga'eeraatii; misirrittiin isaas of qopheessiteerti.
8 Akka uffattuufis uffanni haphiin quncee talbaa
irraa hojjetame, adii fi qulqulluun isheedhaaf
kennameera." Uffanni haphiin quncee talbaa
irraa hojjetame sun hojii qulqullootaa isa
qajeelaa sana argisiisa. 9 Ergamaan Waaqaa
sunis, "'Warri gara irbaata cidha fuudha
Hoolichaatti affeeraman eebbifamoo dha!' jedhii
barreessi" naan jedhe; innis, "Dubbiin kun
dubbii Waaqaa isa dhugaa dha" naan jedhe. 10
Anis isaaf sagaduuf jedhee miilla isaa irrattin
kufe. Inni garuu akkana naan jedhe; "Naaf hin
sagadin! Anis garbicha si'ii fi obboloota kee
warra Yesuusiif dhugaa ba'an wajjin tajaajiluu
dha. Waaqaaf sagadi! Dhuga ba'umsi Yesuus
hafuura raajiitii." 11 Anis samii baname nan
arge; kunoo, farda adii tokkotu ture; inni
farda sana yaabbatus Amanamaa fi Dhugaa
jedhama. Innis qajeelummaadhaan murteessa;
waraana kaasas. 12 Iji isaa akka arraba ibiddaa
ti; mataa isaa irras gonfoo baay'eetu jira.
Innis maqaa isa irratti barreeffame kan isa
malee namni tokko iyyuu hin beekne tokko
qaba. 13 Innis uffata dhiiga keessa cuuphame
tokko uffata; maqaan isaas Dubbii Waaqaa
jedhama. 14 Loltoonni samii irraas uffata
haphii quncee talbaa irraa hojjetame adaadii fi
qulqulluu uffatanii, fardeen adaadii yaabbatanii
isa duukaa bu'an. 15 Afaan isaa keessaas
goraadee qaramaa inni ittiin saboota dha'u
tokkotu ba'a; "Innis bokkuu sibiilaatiin isaan
bulcha." Iddoo cuunfaa wayinii dheekkamsa
sodaachisaa Waaqa Waan Hunda Danda'u sanaas
ni dhidhiita. 16 Innis uffata isaatii fi gudeeda isaa
irratti maqaa barreeffame tokko qaba; maqaan
sunis akkana jedha: Mootii Moototaa fi Gooftaa
Gooftotaa. 17 Ergamaa tokkos utuu inni aduu irra
dhaabatuu nan arge; innis sagalee guddaadhaan
simbirroota samii walakkaa barrisanitti akkana
jedhee iyye; "Kottaa, irbaata Waaqaa isa
guddaaf walitti qabamaa; 18 kunis akka isin
foon moototaa, foon ajajjoota waraanaa, foon
namoota jajjaboo, foon fardeeniitii fi foon
warra farda yaabbatanii akkasumas foon nama
hundaa jechuunis foon nama birmaduu ta'eetii

fi garbaa, foon xinnaatii fi guddaa nyaattaniif.”
19 Yeroo sanas bineensichi, mootonni lafaatii fi
loltoonni isaanii namicha farda yaabbatu sanaa
fi loltoota isaatti waraana kaasuuf jedhanii utuu
walitti qabamanuu nan arge. 20 Bineensichi
garuu ni qabame; raajichi sobaa kan fuula
bineensichaa duratti hojiiwwan dinqii hojjechaa
ture sunis isa wajjin qabame. Innis hojiiwwan
dinqii kanneeniin warra mallattoo bineensichaa
fudhatanii fi warra fakkii isaatiif sagadan ni
gowwoomse. Isaan lachuu utuma lubbuun
jiranuu haroo ibiddaa kan dinyiidhaan boba’u
keessatti gad darbataman. (Limnē Pyr g3041 g4442)
21 Warri hafan immoo goraadee afaan isa farda
yaabbatu sanaa keessaa ba’een ajjeefaman;
allaattiin hundinuus foon isaanii nyaatanii
quufan.

20 Utuu ergamaan tokko furtuu Boolla Qileetii
fi foncaa guddaa tokko harkatti qabatee
samii irraa gad bu’uu nan arge. (Abyssos g12) 2
Ergamaan sunis bineensicha jawwee fakkaatu,
bofa durii sana jechuunis diiyaabiloos yookaan
Seexana qabee waggaa kuma tokko hidhe. 3
Hamma waggaan kumaa sun dhumuttis akka
inni deebi’ee saboota hin gowwoomsineef
Boolla Qileetti gad isa darbatee itti cufe.
Chaappaas irratti chaappesse; ergasii immoo
yeroo gabaabaadhaaf hiikamuu qaba. (Abyssos g12)
4 Anis teessoowwan nan arge; warri akka murtii
kennaniif taayitaan kennameef teessoowwan
sana irra taa’anii turan. Lubbuuwwan namoota
sababii Yesuusiif dhugaa ba’anii fi sababii
dubbii Waaqaatiif jedhanii gorra’amaniis nan
arge. Isaanis bineensichaaf yookaan fakkii
bineensichaatiif hin sagadne; mallattoo isaas
adda isaanii irratti yookaan harka isaanii irratti
hin fudhanne. Isaanis du’aa ka’anii Kiristoos
wajjin waggaa kuma tokko mo’an. 5 Warri
du’an kaan garuu hamma waggaan kumni sun
dhumutti deebi’anii lubbuudhaan hin jiraanne.
Kunis du’aa ka’uu jalqabaa ti. 6 Warri du’aa ka’uu
jalqabaa keessatti qooda qaban eebbifamoo fi
qulqulloota. Warri akkasii luboota Waaqaatii fi
luboota Kiristoos ta’anii waggaa kuma tokko
isa wajjin mo’u malee duuti lammaffaan isaan
irratti taayitaa hin qabu. 7 Yommuu waggaan
kumni sun dhumutti Seexanni iddoo itti
hidhamee ture keessaa gad dhiifama; 8 innis
saboota golee lafaa afran jiran jechuunis Googii
fi Maagoogin gowwoomsuuf ni ba’a; hunduma
isaaniis waraanaaf walitti ni qaba. Baay’inni
isaaniis akka cirracha qarqara galaanaa ti. 9
Isaanis lafa hunda irratti faffaca’anii qubata
qulqullootaatii fi magaalattii jaallatamtuu
marsan. Garuu ibiddi samii irraa gad bu’ee isaan
fixe. 10 Diiyaabiloos inni isaan gowwoomse sunis
gara haroo dinyii boba’uutti iddoo bineensichii
fi raajichi sobaa itti darbataman sanatti gad
darbatame. Isaanis bara baraa hamma bara
baraatti halkanii guyyaa ni dhiphifamu. (aiōn g165,
Limnē Pyr g3041 g4442) 11 Anis teessoo adii guddaa
tokkoo fi isa teessicha irra taa’e nan arge. Laftii
fi samiin fuula isaa duraa ni baqatan; iddoonis
isaaniif hin argamne. 12 Warri du’anis xinnaa
guddaan fuula teessichaa dura dhaabatanii
nan arge; kitaabonnis ni banaman; akkasumas
kitaabni biraa jechuunis kitaabni jireenyaa
ni baname. Warra du’anis akkuma kitaabota
keessatti galmeeffametti, akkuma hojii isaan
duraan hojjetaniitti murtiin ni kennameef. 13
Galaannis warra du’an kanneen isa keessa turan
of keessaa baasee kenne; duutii fi Sii’oolis warra
du’an kanneen isaan keessa turan of keessaa
baasanii kennan; namni hundis akkuma hojii
isaatti murtii argate. (Hadēs g86) 14 Ergasiis duutii
fi Sii’ool haroo ibiddaatti gad darbataman.
Haroon ibiddaa kunis du’a lammaffaa ti. (Hadēs
g86, Limnē Pyr g3041 g4442) 15 Namni maqaan isaa
kitaaba jireenyaa keessatti hin galmeeffamin
kam iyyuu haroo ibiddaatti gad darbatame.
(Limnē Pyr g3041 g4442)

21 Anis ergasii samii haaraa fi lafa haaraa
nan arge; samiin duraatii fi lafti duraa
sun badaniiruutii; galaannis si’achi hin jiraatu.
2 Anis magaalaa qulqullittiin Yerusaalem
haaraan akkuma misirroo dhirsa isheetiif
miidhagfamteetti qophooftee samii keessaa
Waaqa biraa utuu gad buutuu nan arge. 3
Sagalee guddaa teessoo keessaa akkana jedhu
tokkos nan dhaga’e; “Kunoo, iddoon Waaqni

jiraatu namoota gidduu dha; innis isaan
wajjin jiraata. Isaan saba isaa ni ta'u; Waaqni
mataan isaas isaan wajjin ni jiraata; Waaqa
isaaniis ni ta'a. 4 Inni imimmaan hunda ija
isaanii irraa ni haqa. Si'achi duuti yookaan
gaddi yookaan boo'ichi yookaan dhiphinni
hin jiraatu; sirni moofaan sun darbeeraatii."
5 Inni teessoo sana irra taa'es, "Kunoo, ani
waan hundumaa nan haaromsa!" jedhe; innis,
"Dubbiin kun waan amanamaa fi dhugaa
ta'eef, kana barreessi" naan jedhe. 6 Innis
akkana naan jedhe: "Raawwatameera. Alfaa
fi Omeegaan, Jalqabaa fi Dhumni anuma. Ani
nama dheeboteef burqaa bishaan jireenyaa
irraa tola nan kenna. 7 Inni mo'u waan kana
hunda ni dhaala; ani Waaqa isaa nan ta'aaf; innis
ilma koo ni ta'a. 8 Garuu qoodni sodaattotaa,
kan warra amantii hin qabnee, kan xuraa'otaa,
kan warra nama ajjeesanii, kan halaleewwanii,
kan warra falfala hojjetanii, kan warra waaqota
tolfamoo waaqeffataniitii fi kan sobduuwwan
hundaa haroo ibiddaatii fi dinyii boba'uu
keessa ta'a; kunis du'a lammaffaa ti." (Limnē Pyr
g3041 g4442) 9 Ergamoota torban warra waciitii
torban dha'icha dhumaa torbaniin guutaman
qaban keessaas inni tokko dhufee, "Kottu,
misirrittii niitii Hoolichaa sitti nan argisiisaatii"
naan jedhe. 10 Innis Hafuuraan na fuudhee
tulluu guddaa fi dheeraa tokkotti na geesse;
utuu Yerusaalem Magaalaa Qulqullittiin samii
keessaa Waaqa biraa gad buutuu natti argisiise.
11 Isheenis ulfina Waaqaatiin ni ibsiti turte;
cululuqni ishees akkuma cululuqa dhagaa gatii
guddaa, akka dhagaa yaasphiidii qulqulluu akka
bilillee ture. 12 Magaalattiinis dallaa guddaa fi
ol dheeraa karra kudha lama qabu qabdi turte.
Karrawwan sana irras ergamoota kudha lamatu
dhaabatee ture; karra kudha lamaan sana
irrattis maqaan gosoota Israa'el kudha lamaanii
barreeffamee ture. 13 Karaa ba'a biiftuutiin
karra sadii, karaa kaabaatiin karra sadii, karaa
kibbaatiin karra sadii, karaa lixa biiftuutiinis
karra sadiitu ture. 14 Dallaan magaalattiis
hundee kudha lama qaba ture; hundeewwan
sana irrattis maqaan ergamoota Hoolichaa
kudha lamaanii barreeffamee ture. 15 Ergamaan
natti dubbate sunis magaalattii, karrawwan
isheetii fi dallaawwan ishee safaruudhaaf ulee
safartuu kan warqee qaba ture. 16 Magaalaan
sunis golee afur qabdi turte; dheerinni isheetii
fi garaan ishee wal qixxee ture. Ergamaan sunis
ulee isaatiin magaalattii safare; bal'inni ishees
gara kiiloo meetira 2,200 ta'e; dheerinni ishee,
garaan isheetii fi ol dheerinni ishees wal qixxee
ture. 17 Dallaa magaalattiis ni safare; innis akka
safara namaa kan ergamichi ittiin safaraa ture
sanaatti dhundhuma 144 ta'e. 18 Dallaan sun
dhagaa yaasphiidiitiin ijaarame; magaalaan
sun immoo warqee qulqulluu akka bilillee
qulqulluu ta'een ijaaramte. 19 Hundeewwan
dallaa magaalaa sanaas dhagaa gatii guddaa
gosa hundumaatiin miidhagfaman. Hundeen
jalqabaa yaasphiidiin, lammaffaan sanpeeriin,
sadaffaan keelqedooniin, afuraffaan immoo
maragdiin miidhagfame; 20 Inni shanaffaan
sardooniksiin, ja'affaan sardiyooniin,
torbaffaan kiristolobeen, saddeettaffaan
biiraleen, saglaffaan wuraawureen, kurnaffaan
kirisphiraasisiin, kudha tokkoffaan yaakintiin,
kudha lammaffaan immoo ametiisxinosiin
miidhagfame. 21 Karrawwan kudha lamaan
lula kudha lama turan; tokkoon tokkoon karra
sanaas lula tokko irraa hojjetame. Daandiin
magaalaa sanaas warqee qulqulluu akkuma
bilillee keessaan waa argamuu ti. 22 Waaqni
Gooftaan Waan Hunda Danda'uu fi Hoolichi
mana qulqullummaa ishee waan ta'aniif ani
magaalattii keessatti mana qulqullummaa
tokko illee hin argine. 23 Aduun yookaan ji'i
magaalattiif ibsuun hin barbaachisu; ulfinni
Waaqaa ifa kennaafiitii; Hoolichis ibsaa ishee ti.
24 Saboonni ifa isheetiin deddeebi'u; mootonni
lafaas ulfina isaanii gara isheetti fidu. 25 Sababii
halkan achi hin jirreef karrawwan magaalattii
gonkumaa guyyaa tokko iyyuu hin cufaman. 26
Ulfinaa fi kabaja sabootaa gara ishee ni fidu. 27
Warra maqaan isaanii kitaaba jireenyaa kan
Hoolichaa keessatti galmeeffame malee wanni
xuraa'aan tokko iyyuu yookaan namni waan

jibbisiisaa hojjetu yookaan namni nama sobu
kam iyyuu magaalaa sana hin seenu.

22 Ergamaan sunis laga bishaan jireenyaa,
qulqulluu akka bilillee kan teessoo
Waaqaatii fi Hoolichaa keessaa burqu tokko
natti argisiise; 2 bishaan sunis walakkaa daandii
magaalattii irra yaa'aa ture. Gamaa gamana
lagichaa irras mukni jireenyaa ija gosa kudha
lama naqatu dhaabatee ture; innis ji'uma ji'aan
ija naqata ture. Baalli muka sanaas saboota
fayyisa ture. 3 Si'achi abaarsi tokko iyyuu
hin jiraatu. Teessoon Waaqaatii fi Hoolichaa
magaalattii keessatti argama; garboonni isaas isa
tajaajilu. 4 Isaan fuula isaa ni argu; maqaan isaas
adda isaanii irratti ni argama. 5 Si'achi halkan
hin jiru. Ifni ibsaa yookaan ifni biiftuu isaan
hin barbaachisu; Waaqni Gooftaan ifa isaaniif
kennaatii. Isaanis bara baraa hamma bara
baraatti ni mo'u. (aiōn g165) 6 Ergamaan Waaqaa
sunis, "Dubbiin kun amanamaa fi dhugaa dha.
Gooftaan, Waaqni hafuurota raajotaa sun waan
dafee ta'uu qabu garboota isaatti argisiisuuf
jedhee ergamaa isaa ergeera" naan jedhe. 7
"Kunoo, ani dafee nan dhufa! Namni dubbii
raajii kitaaba kana keessa jiruu eegu eebbifamaa
dha." 8 Kan wantoota kanneen dhaga'ee fi arge
ana Yohannis. Anis yommuu wantoota kanneen
dhaga'ee argetti ergamaa wantoota kanneen
natti argisiisaa ture sanaaf sagaduudhaaf miilla
isaa irrattin kufe. 9 Inni garuu, "Kana hin
godhin! Anis garbicha si'ii fi obboloota kee
raajota wajjin, akkasumas warra dubbii kitaaba
kanaa eegan wajjin tajaajiluu dha. Waaqaaf
sagadi!" naan jedhe. 10 Inni akkana naan
jedhe; "Sababii yeroon sun dhi'aateef dubbii
raajii kitaaba kanaa chaappaadhaan hin cufin.
11 Jal'aan jal'ina isaatti haa fufu; xuraa'aan
xuraa'ummaa isaatti haa fufu; qajeelaanis
qajeelummaa isaatti haa fufu; qulqulluun immoo
qulqullummaa isaatti haa fufu." 12 "Kunoo,
ani dafee nan dhufa! Gatiin koo na bira jira;
tokkoo tokkoo namaatiifis akkuma hojii isaatti
nan kenna. 13 Ani Alfaa fi Omeegaa dha; isa
Duraatii fi isa Booddee ti; isa Jalqabaatii fi isa
Dhumaatis. 14 "Warri akka muka jireenyaa
irratti mirga qabaatanii fi akka karrawwaniin
magaalattii seenaniif uffata isaanii miicatan
eebbifamoo dha. 15 Garuu saroonni, falfaltoonni,
halaleewwan, warri nama ajjeesanii fi warri
waaqota tolfamoo waaqeffatan akkasumas warri
soba jaallatanii fi warri soba dubbatan hundinuu
alatti hafu. 16 "Ani Yesuus, akka inni wantoota
kanneen waldoota kiristaanaa keessatti dhugaa
isinii ba'uuf ergamaa koo ergeera. Ani Hiddaa fi
Sanyii Daawit, Bakkalcha Barii kan ifuu dha." 17
Hafuurichii fi misirrittiin, "Kottu!" jedhu; namni
dhaga'us, "Kottu!" haa jedhu; namni dheebote
haa dhufu; kan barbaadu bishaan jireenyaa
tola haa fudhatu. 18 Nama dubbii raajii kitaaba
kanaa dhaga'u hunda nan akeekkachiisa: Yoo
namni kam iyyuu dubbii kanatti waan tokko
illee dabale, Waaqni dha'ichawwan kitaaba
kana keessatti ibsaman isatti dabala. 19 Namni
kam iyyuu yoo dubbii kitaaba raajii kana
keessaa waan tokko illee hir'ise, Waaqni muka
jireenyaatii fi magaalattii qulqulluu kitaaba
kana keessatti ibsaman keessaa qooda isaa
hir'isa. 20 Inni waan kana dhugaa ba'us, "Eeyyee,
ani dafee nan dhufa" jedha. Ameen. Yaa Gooftaa
Yesuus kottu. 21 Ayyaanni Gooftaa Yesuus
qulqulloota hundumaa wajjin haa ta'u. Ameen.

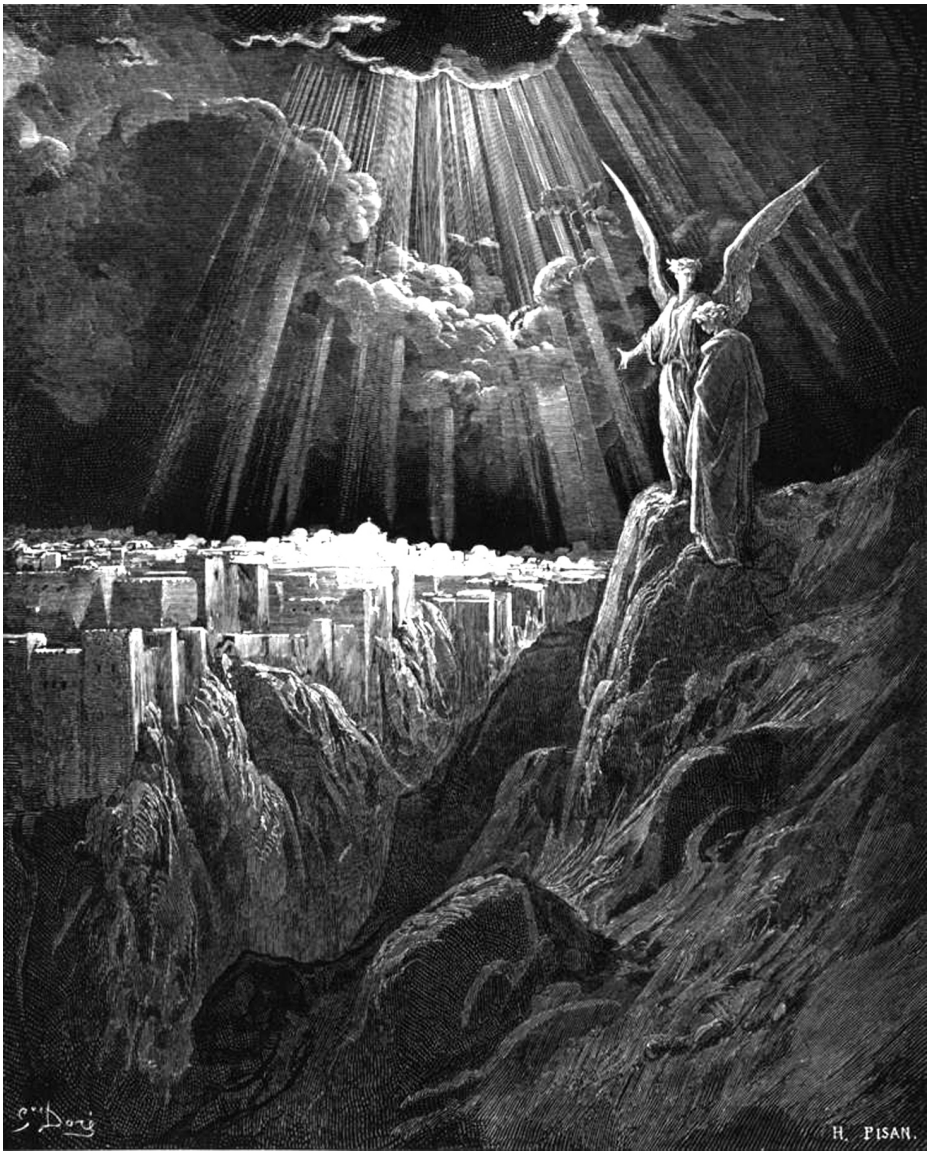

Anis magaalaa qulqullittiin Yerusaalem haaraan akkuma misirroo dhirsa isheetiif miidhagfamteetti qophooftee samii keessaa Waaqa biraa utuu gad buutuu nan arge. Sagalee guddaa teessoo keessaa akkana jedhu tokkos nan dhaga'e; "Kunoo, iddoon Waaqni jiraatu namoota gidduu dha; innis isaan wajjin jiraata. Isaan saba isaa ni ta'u; Waaqni mataan isaas isaan wajjin ni jiraata; Waaqa isaaniis ni ta'a.

Mul'ata 21:2-3

Reader's Guide

Afaan Oromoo at AionianBible.org/Readers-Guide

The Aionian Bible republishes public domain and Creative Common Bible texts that are 100% free to copy and print. The original translation is unaltered and notes are added to help your study. The notes show the location of eleven special Greek and Hebrew Aionian Glossary words to help us better understand God's love for individuals and for all mankind, and the nature of afterlife destinies.

Who has the authority to interpret the Bible and examine the underlying Hebrew and Greek words? That is a good question! We read in 1 John 2:27, *"As for you, the anointing which you received from him remains in you, and you do not need for anyone to teach you. But as his anointing teaches you concerning all things, and is true, and is no lie, and even as it taught you, you remain in him."* Every Christian is qualified to interpret the Bible! Now that does not mean we will all agree. Each of us is still growing in our understanding of the truth. However, it does mean that there is no infallible human or tradition to answer all our questions. Instead the Holy Spirit helps each of us to know the truth and grow closer to God and each other.

The Bible is a library with 66 books in the Protestant Canon. The best way to learn God's word is to read entire books. Read the book of Genesis. Read the book of John. Read the entire Bible library. Topical studies and cross-referencing can be good. However, the safest way to understand context and meaning is to read whole Bible books. Chapter and verse numbers were added for convenience in the 16th century, but unfortunately they can cause the Bible to seem like an encyclopedia. The Aionian Bible is formatted with simple verse numbering, minimal notes, and no cross-referencing in order to encourage the reading of Bible books.

Bible reading must also begin with prayer. Any Christian is qualified to interpret the Bible with God's help. However, this freedom is also a responsibility because without the Holy Spirit we cannot interpret accurately. We read in 1 Corinthians 2:13-14, *"And we speak of these things, not with words taught by human wisdom, but with those taught by the Spirit, comparing spiritual things with spiritual things. Now the natural person does not receive the things of the Spirit of God, for they are foolishness to him, and he cannot understand them, because they are spiritually discerned."* So we cannot understand in our natural self, but we can with God's help through prayer.

The Holy Spirit is the best writer and he uses literary devices such as introductions, conclusions, paragraphs, and metaphors. He also writes various genres including historical narrative, prose, and poetry. So Bible study must spiritually discern and understand literature. Pray, read, observe, interpret, and apply. Finally, *"Do your best to present yourself approved by God, a worker who does not need to be ashamed, properly handling the word of truth."* 2 Timothy 2:15. *"God has granted to us his precious and exceedingly great promises; that through these you may become partakers of the divine nature, having escaped from the corruption that is in the world by lust. Yes, and for this very cause adding on your part all diligence, in your faith supply moral excellence; and in moral excellence, knowledge; and in knowledge, self-control; and in self-control patience; and in patience godliness; and in godliness brotherly affection; and in brotherly affection, love. For if these things are yours and abound, they make you to be not idle nor unfruitful to the knowledge of our Lord Jesus Christ,"* 2 Peter 1:4-8.

Glossary

Afaan Oromoo at AionianBible.org/Glossary

The Aionian Bible un-translates and instead transliterates eleven special words to help us better understand the extent of God's love for individuals and all mankind, and the nature of afterlife destinies. The original translation is unaltered and a note is added to 64 Old Testament and 200 New Testament verses. Compare the meanings below to the Strong's Concordance and Glossary definitions.

Abyssos g12
Greek: proper noun, place
Usage: 9 times in 3 books, 6 chapters, and 9 verses
Meaning:
Temporary prison for special fallen angels such as Apollyon, the Beast, and Satan.

aïdios g126
Greek: adjective
Usage: 2 times in Romans 1:20 and Jude 6
Meaning:
Lasting, enduring forever, eternal.

aiōn g165
Greek: noun
Usage: 127 times in 22 books, 75 chapters, and 102 verses
Meaning:
A lifetime or time period with a beginning and end, an era, an age, the completion of which is beyond human perception, but known only to God the creator of the aiōns, Hebrews 1:2. Never meaning simple endless or infinite chronological time in Greek usage. Read Dr. Heleen Keizer and Ramelli and Konstan for proofs.

aiōnios g166
Greek: adjective
Usage: 71 times in 19 books, 44 chapters, and 69 verses
Meaning:
From start to finish, pertaining to the age, lifetime, entirety, complete, or even consummate. Never meaning simple endless or infinite chronological time in Koine Greek usage. Read Dr. Heleen Keizer and Ramelli and Konstan for proofs.

eleēsē g1653
Greek: verb, aorist tense, active voice, subjunctive mood, 3rd person singular
Usage: 1 time in this conjugation, Romans 11:32
Meaning:
To have pity on, to show mercy. Typically, the subjunctive mood indicates possiblity, not certainty. However, a subjunctive in a purpose clause is a resulting action as certain as the causal action. The subjunctive in a purpose clause functions as an indicative, not an optative. Thus, the grand conclusion of grace theology in Romans 11:32 must be clarified. God's mercy on all is not a possibility, but a certainty. See ntgreek.org.

Geenna g1067
Greek: proper noun, place
Usage: 12 times in 4 books, 7 chapters, and 12 verses
Meaning:
Valley of Hinnom, Jerusalem's trash dump, a place of ruin, destruction, and judgment in this life, or the next, though not eternal to Jesus' audience.

Hadēs g86
Greek: proper noun, place
Usage: 11 times in 5 books, 9 chapters, and 11 verses
Meaning:
Synonomous with Sheol, though in New Testament usage Hades is the temporal place of punishment for deceased unbelieving mankind, distinct from Paradise for deceased believers.

Limnē Pyr g3041 g4442
Greek: proper noun, place
Usage: Phrase 5 times in the New Testament
Meaning:
Lake of Fire, final punishment for those not named in the Book of Life, prepared for the Devil and his angels, Matthew 25:41.

Sheol h7585
Hebrew: proper noun, place
Usage: 66 times in 17 books, 50 chapters, and 64 verses
Meaning:
The grave or temporal afterlife world of both the righteous and unrighteous, believing and unbelieving, until the general resurrection.

Tartaroō g5020
Greek: proper noun, place
Usage: 1 time in 2 Peter 2:4
Meaning:
Temporary prison for particular fallen angels awaiting final judgment.

Glossary +

AionianBible.org/Bibles/Oromo---New-World/Noted

Glossary references are below. Strong's Hebrew and Greek number notes are added to 64 Old Testament and 200 New Testament verses. Questioned verse translations do not contain Aionian Glossary words and may wrongly imply *eternal* or *Hell*. * The note placement is skipped or adjusted for verses with non-standard numbering.

Abyssos

Luqaas 8:31
Roomaa 10:7
Mul'ata 9:1
Mul'ata 9:2
Mul'ata 9:11
Mul'ata 11:7
Mul'ata 17:8
Mul'ata 20:1
Mul'ata 20:3

aïdios

Roomaa 1:20
Yihuudaa 1:6

aiōn

Maatewos 12:32
Maatewos 13:22
Maatewos 13:39
Maatewos 13:40
Maatewos 13:49
Maatewos 21:19
Maatewos 24:3
Maatewos 28:20
Maarqos 3:29
Maarqos 4:19
Maarqos 10:30
Maarqos 11:14
Luqaas 1:33
Luqaas 1:55
Luqaas 1:70
Luqaas 16:8
Luqaas 18:30
Luqaas 20:34
Luqaas 20:35
Yohannis 4:14
Yohannis 6:51
Yohannis 6:58
Yohannis 8:35
Yohannis 8:51
Yohannis 8:52
Yohannis 9:32
Yohannis 10:28
Yohannis 11:26
Yohannis 12:34
Yohannis 13:8
Yohannis 14:16
Hojii 3:21
Hojii 15:18
Roomaa 1:25
Roomaa 9:5
Roomaa 11:36
Roomaa 12:2
Roomaa 16:27
1 Qorontos 1:20
1 Qorontos 2:6
1 Qorontos 2:7
1 Qorontos 2:8
1 Qorontos 3:18
1 Qorontos 8:13
1 Qorontos 10:11
2 Qorontos 4:4
2 Qorontos 9:9
2 Qorontos 11:31
Galaatiyaa 1:4
Galaatiyaa 1:5
Efesoon 1:21
Efesoon 2:2
Efesoon 2:7
Efesoon 3:9
Efesoon 3:11
Efesoon 3:21
Efesoon 6:12
Fiiliphisiyuus 4:20
Qolosaayis 1:26
1 Xiimotewos 1:17
1 Xiimotewos 6:17
2 Xiimotewos 4:10
2 Xiimotewos 4:18
Tiitoo 2:12
Ibroota 1:2
Ibroota 1:8
Ibroota 5:6
Ibroota 6:5
Ibroota 6:20
Ibroota 7:17
Ibroota 7:21
Ibroota 7:24
Ibroota 7:28
Ibroota 9:26
Ibroota 11:3
Ibroota 13:8
Ibroota 13:21
1 Phexros 1:23
1 Phexros 1:25
1 Phexros 4:11
1 Phexros 5:11
2 Phexros 3:18
1 Yohannis 2:17
2 Yohannis 1:2
Yihuudaa 1:13
Yihuudaa 1:25
Mul'ata 1:6
Mul'ata 1:18
Mul'ata 4:9
Mul'ata 4:10
Mul'ata 5:13
Mul'ata 7:12
Mul'ata 10:6
Mul'ata 11:15
Mul'ata 14:11
Mul'ata 15:7
Mul'ata 19:3
Mul'ata 20:10
Mul'ata 22:5

aiōnios

Maatewos 18:8
Maatewos 19:16
Maatewos 19:29
Maatewos 25:41
Maatewos 25:46
Maarqos 3:29
Maarqos 10:17
Maarqos 10:30
Luqaas 10:25
Luqaas 16:9
Luqaas 18:18
Luqaas 18:30
Yohannis 3:15
Yohannis 3:16
Yohannis 3:36
Yohannis 4:14
Yohannis 4:36
Yohannis 5:24
Yohannis 5:39
Yohannis 6:27
Yohannis 6:40
Yohannis 6:47
Yohannis 6:54
Yohannis 6:68

Yohannis 10:28
Yohannis 12:25
Yohannis 12:50
Yohannis 17:2
Yohannis 17:3
Hojii 13:46
Hojii 13:48
Roomaa 2:7
Roomaa 5:21
Roomaa 6:22
Roomaa 6:23
Roomaa 16:25
Roomaa 16:26
2 Qorontos 4:17
2 Qorontos 4:18
2 Qorontos 5:1
Galaatiyaa 6:8
2 Tasaloniiqee 1:9
2 Tasaloniiqee 2:16
1 Xiimotewos 1:16
1 Xiimotewos 6:12
1 Xiimotewos 6:16
2 Xiimotewos 1:9
2 Xiimotewos 2:10
Tiitoo 1:2
Tiitoo 3:7
Fiilmoonaa 1:15
Ibroota 5:9
Ibroota 6:2
Ibroota 9:12
Ibroota 9:14
Ibroota 9:15
Ibroota 13:20
1 Phexros 5:10
2 Phexros 1:11
1 Yohannis 1:2
1 Yohannis 2:25
1 Yohannis 3:15
1 Yohannis 5:11
1 Yohannis 5:13
1 Yohannis 5:20
Yihuudaa 1:7
Yihuudaa 1:21
Mul'ata 14:6

eleēsē

Roomaa 11:32

Geenna

Maatewos 5:22
Maatewos 5:29
Maatewos 5:30
Maatewos 10:28
Maatewos 18:9
Maatewos 23:15
Maatewos 23:33
Maarqos 9:43
Maarqos 9:45
Maarqos 9:47
Luqaas 12:5
Yaaqoob 3:6

Hadēs

Maatewos 11:23
Maatewos 16:18
Luqaas 10:15
Luqaas 16:23
Hojii 2:27
Hojii 2:31
1 Qorontos 15:55
Mul'ata 1:18
Mul'ata 6:8
Mul'ata 20:13
Mul'ata 20:14

Limnē Pyr

Mul'ata 19:20
Mul'ata 20:10
Mul'ata 20:14
Mul'ata 20:15
Mul'ata 21:8

Sheol

Uumama 37:35
Uumama 42:38
Uumama 44:29
Uumama 44:31
Lakkoobsa 16:30
Lakkoobsa 16:33
Keessa Deebii 32:22
1 Saamu'eel 2:6
2 Saamu'eel 22:6
1 Mootota 2:6
1 Mootota 2:9
Iyyoob 7:9
Iyyoob 11:8
Iyyoob 14:13
Iyyoob 17:13
Iyyoob 17:16
Iyyoob 21:13
Iyyoob 24:19
Iyyoob 26:6
Faarfannaa 6:5
Faarfannaa 9:17
Faarfannaa 16:10
Faarfannaa 18:5
Faarfannaa 30:3
Faarfannaa 31:17
Faarfannaa 49:14
Faarfannaa 49:15
Faarfannaa 55:15
Faarfannaa 86:13
Faarfannaa 88:3
Faarfannaa 89:48
Faarfannaa 116:3
Faarfannaa 139:8
Faarfannaa 141:7
Fakkeenya 1:12
Fakkeenya 5:5
Fakkeenya 7:27
Fakkeenya 9:18
Fakkeenya 15:11
Fakkeenya 15:24
Fakkeenya 23:14
Fakkeenya 27:20
Fakkeenya 30:16
Lallaba 9:10
Weedduu 8:6
Isaayyaas 5:14
Isaayyaas 7:11
Isaayyaas 14:9
Isaayyaas 14:11
Isaayyaas 14:15
Isaayyaas 28:15
Isaayyaas 28:18
Isaayyaas 38:10
Isaayyaas 38:18
Isaayyaas 57:9
Hisqi'eel 31:15
Hisqi'eel 31:16
Hisqi'eel 31:17
Hisqi'eel 32:21
Hisqi'eel 32:27
Hoose'aa 13:14
Amoos 9:2
Yoonaas 2:2
Anbaaqoom 2:5

Tartaroō

2 Phexros 2:4

Questioned

Maarqos 9:44
Maarqos 9:46
Maarqos 9:48
2 Phexros 2:17

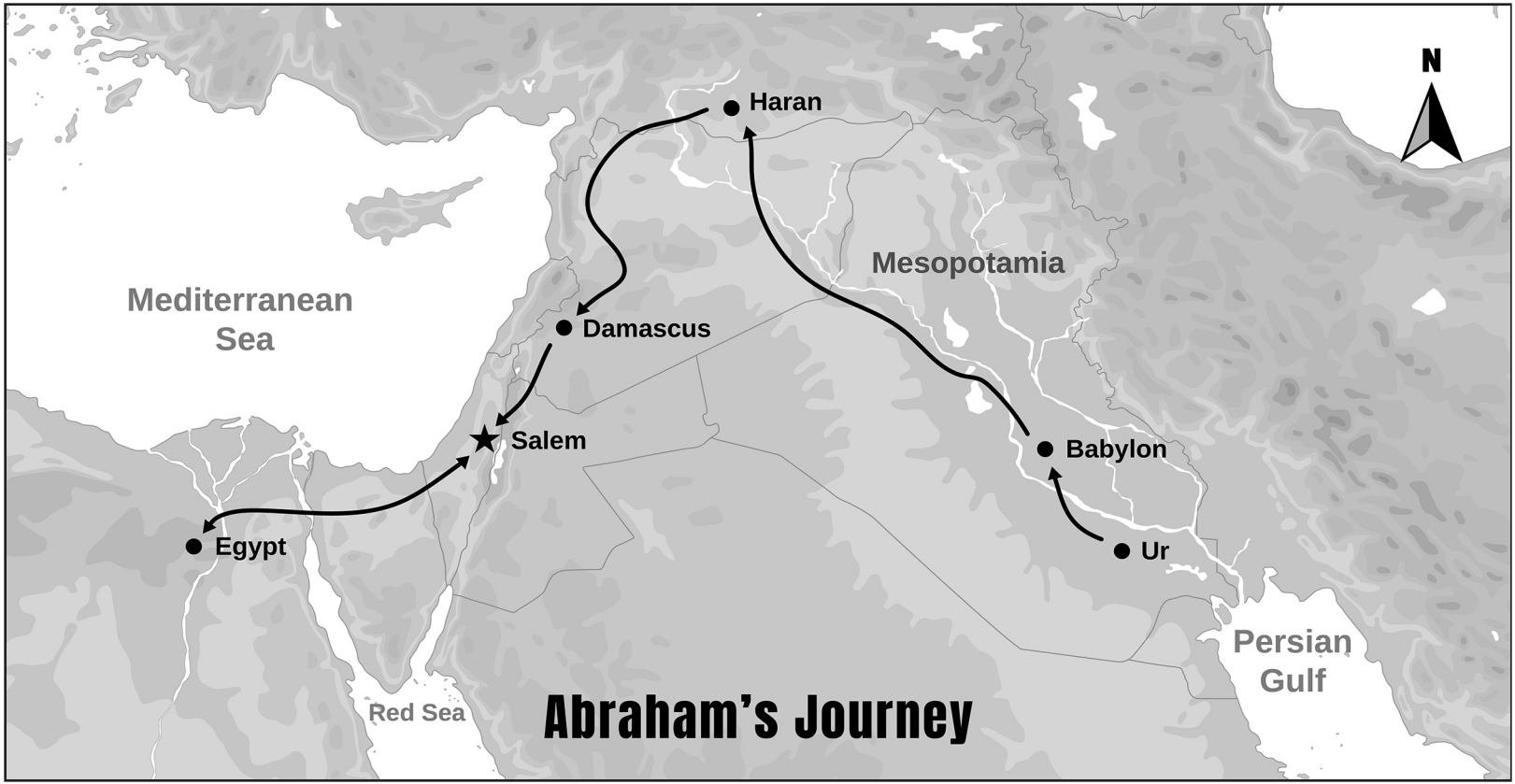

Abrahaam gara iddoo dhaaluuf jiruu akka dhaqu yommuu waamametti, amantiidhaan ajajame; eessa akka dhaqu iyyuu utuu hin beekin ka'ee deeme. - Ibroota 11:8

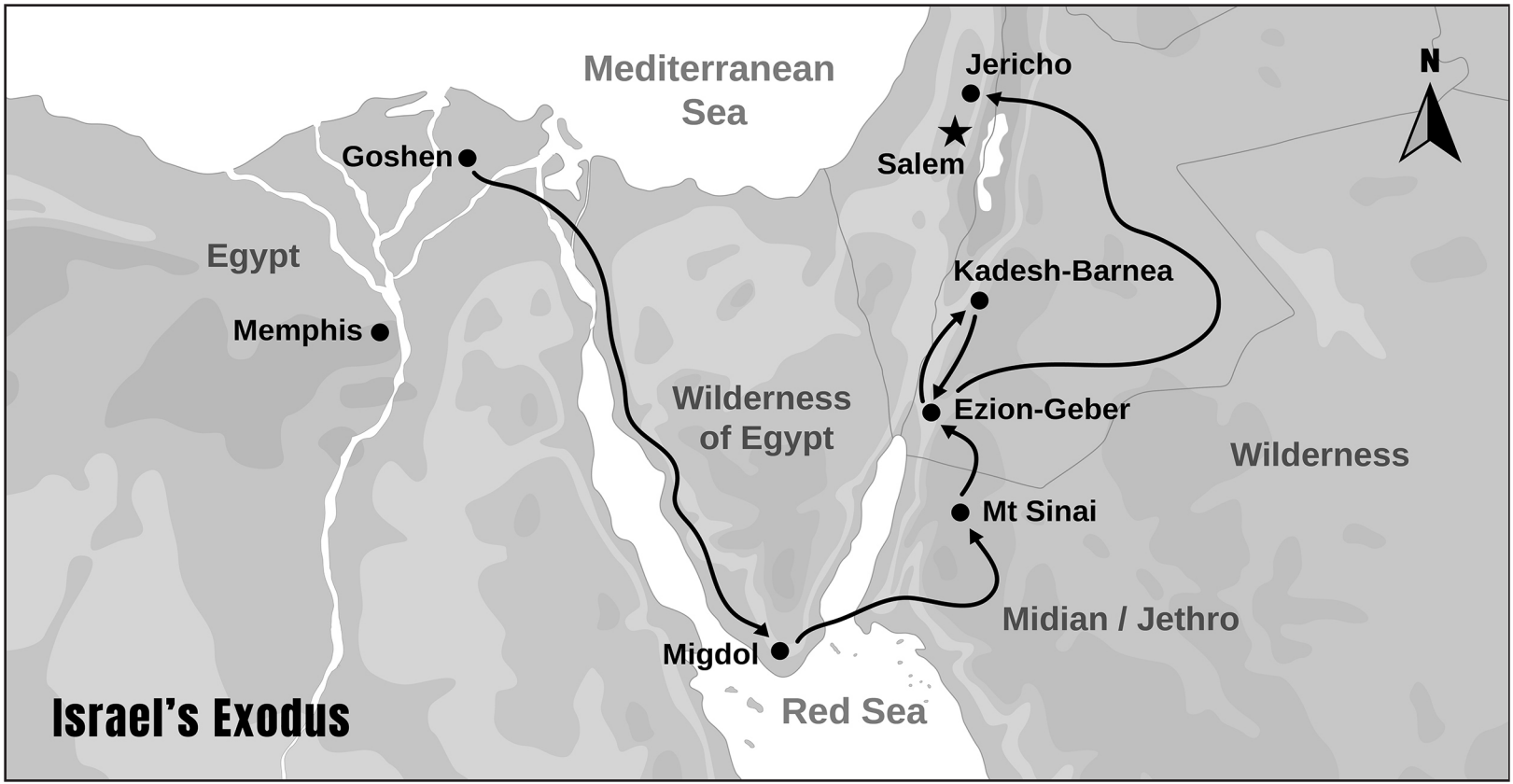

Yeroo Fara'oon saba sana gad dhiisetti karichi gabaabaa ta'u iyyuu Waaqni karaa biyya Filisxeem irra isaan hin qajeelchine; sababiin isaas Waaqni, "Isaan yoo waraanni isaan mudate yaada geeddarratanii Gibxitti deebi'uu danda'an" jedhee ti. - Ba'uu 13:17

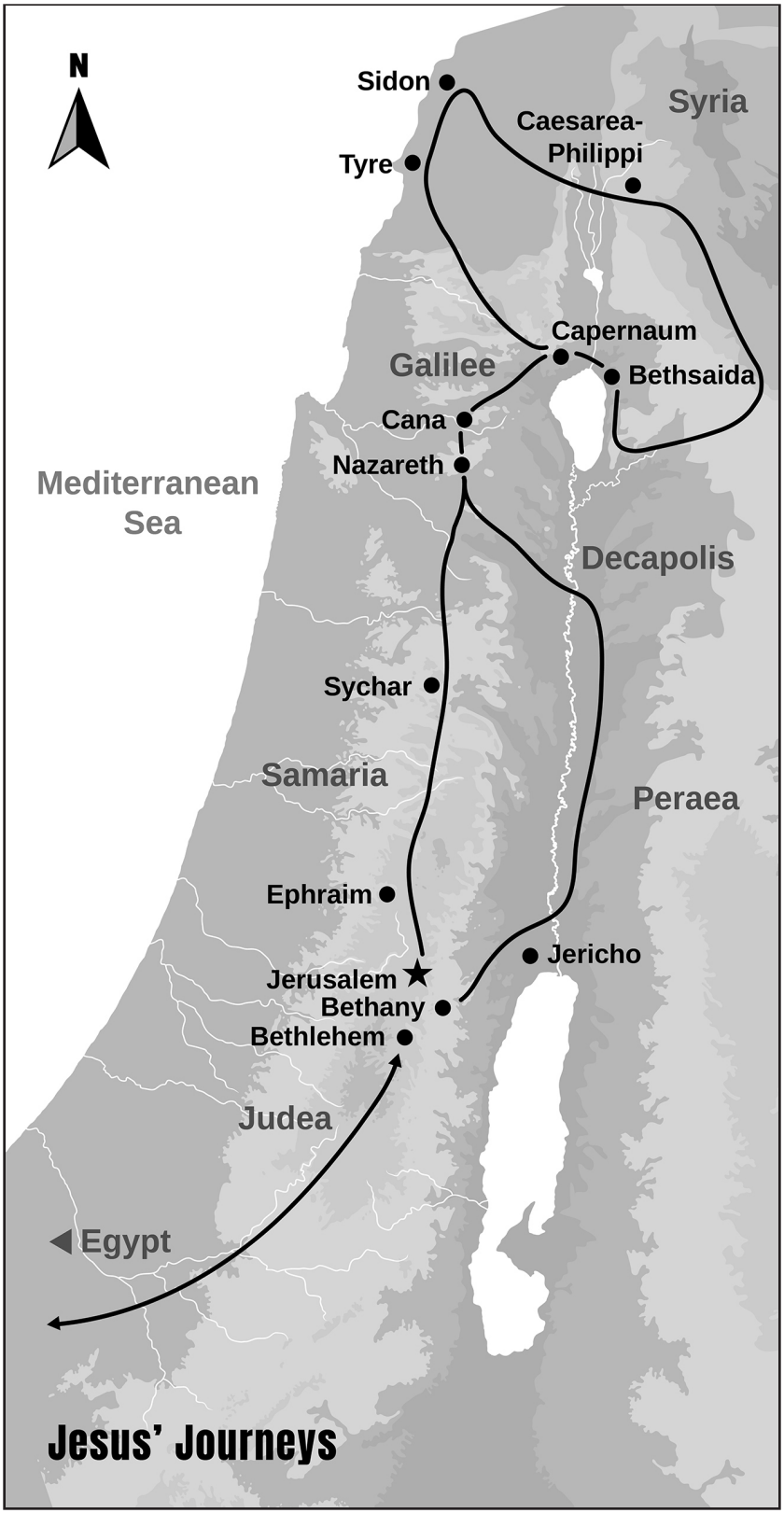

Ilmi Namaa iyyuu tajaajiluu fi lubbuu isaa immoo namoota baay'eedhaaf furii godhee kennuuf dhufe malee tajaajilamuuf hin dhufneetii. - Maarqos 10:45

Phaawulos tajaajilaa Kiristoos Yesuus, kan ergamaa ta'uuf waamamee fi akka wangeela Waaqaa lallabuuf addaan baafame irraa: - Roomaa 1:1

Creation 4004 B.C.

Adam and Eve created	4004
Tubal-cain forges metal	3300
Enoch walks with God	3017
Methuselah dies at age 969	2349
God floods the Earth	2349
Tower of Babel thwarted	2247
Abraham sojourns to Canaan	1922
Jacob moves to Egypt	1706
Moses leads Exodus from Egypt	1491
Gideon judges Israel	1245
Ruth embraces the God of Israel	1168
David installed as King	1055
King Solomon builds the Temple	1018
Elijah defeats Baal's prophets	896
Jonah preaches to Nineveh	800
Assyrians conquer Israelites	721
King Josiah reforms Judah	630
Babylonians capture Judah	605
Persians conquer Babylonians	539
Cyrus frees Jews, rebuilds Temple	537
Nehemiah rebuilds the wall	454
Malachi prophecies the Messiah	416
Greeks conquer Persians	331
Seleucids conquer Greeks	312
Hebrew Bible translated to Greek	250
Maccabees defeat Seleucids	165
Romans subject Judea	63
Herod the Great rules Judea	37

(The Annals of the World, James Uusher)

Jesus Christ born 4 B.C.

New Heavens and Earth

	Christ returns for his people
1956	Jim Elliot martyrd in Ecuador
1830	John Williams reaches Polynesia
1731	Zinzendorf leads Moravian mission
1614	Japanese kill 40,000 Christians
1572	Jesuits reach Mexico
1517	Martin Luther leads Reformation
1455	Gutenberg prints first Bible
1323	Franciscans reach Sumatra
1276	Ramon Llull trains missionaries
1100	Crusades tarnish the church
1054	The Great Schism
997	Adalbert marytyrd in Prussia
864	Bulgarian Prince Boris converts
716	Boniface reaches Germany
635	Alopen reaches China
569	Longinus reaches Alodia / Sudan
432	Saint Patrick reaches Ireland
397	Carthage ratifies Bible Canon
341	Ulfilas reaches Goth / Romania
325	Niceae proclaims God is Trinity
250	Denis reaches Paris, France
197	Tertullian writes Christian literature
70	Titus destroys the Jewish Temple
61	Paul imprisoned in Rome, Italy
52	Thomas reaches Malabar, India
39	Peter reaches Gentile Cornelius
33	Holy Spirit empowers the Church

(Wikipedia, Timeline of Christian missions)

Resurrected 33 A.D.

What are we?			Genesis 1:26 - 2:3	
How are we sinful?			Romans 5:12-19	
Where are we?			Innocence	
			Eternity Past	Creation 4004 B.C.
Who are we?	God	Father	John 10:30 God's perfect fellowship	Genesis 1:31 God's perfect fellowship with Adam in The Garden of Eden
		Son		
		Holy Spirit		
	Mankind	Living	Genesis 1:1 No Creation No people	
		Deceased believing		
		Deceased unbelieving		
	Angels	Holy		Genesis 1:31 No Fall No unholy Angels
		Imprisoned		
		Fugitive		
		First Beast		
		False Prophet		
		Satan		
Why are we?			Romans 11:25-36, Ephesian 2:7	

Mankind is created in God's image, male and female He created us

Sin entered the world through Adam and then death through sin

When are we?

<table>
<tr><td colspan="4">Fallen</td><td>Glory</td></tr>
<tr><td>Fall to sin
No Law</td><td>Moses' Law
1500 B.C.</td><td>Christ
33 A.D.</td><td>Church Age
Kingdom Age</td><td>New Heavens
and Earth</td></tr>
<tr><td colspan="4">1 Timothy 6:16
Living in unapproachable light</td><td rowspan="7">Acts 3:21
Philippians 2:11
Revelation 20:3

God's perfectly restored fellowship with all Mankind praising Christ as Lord in the Holy City</td></tr>
<tr><td colspan="2">John 8:58
Pre-incarnate</td><td>John 1:14
Incarnate</td><td>Luke 23:43
Paradise</td></tr>
<tr><td colspan="2">Psalm 139:7
Everywhere</td><td colspan="2">John 14:17
Living in believers</td></tr>
<tr><td colspan="4">Ephesians 2:1-5
Serving the Savior or Satan on Earth</td></tr>
<tr><td colspan="4">Luke 16:22
Blessed in Paradise</td></tr>
<tr><td colspan="4">Luke 16:23, Revelation 20:5,13
Punished in Hades until the final judgment</td></tr>
<tr><td colspan="4">Hebrews 1:14
Serving mankind at God's command</td></tr>
<tr><td colspan="4">2 Peter 2:4, Jude 6
Imprisoned in Tartarus</td><td rowspan="4">Matthew 25:41
Revelation 20:10

Lake of Fire prepared for the Devil and his Angels</td></tr>
<tr><td rowspan="3" colspan="3">1 Peter 5:8, Revelation 12:10

Rebelling against Christ
Accusing mankind</td><td>Revelation 20:13
Thalaasa</td></tr>
<tr><td>Revelation 19:20
Lake of Fire</td></tr>
<tr><td>Revelation 20:2
Abyss</td></tr>
</table>

For God has bound all over to disobedience in order to show mercy to all

Destiny

Afaan Oromoo at AionianBible.org/Destiny

The Aionian Bible shows the location of eleven special Greek and Hebrew Aionian Glossary words to help us better understand God's love for individuals and for all mankind, and the nature of after-life destinies. The underlying Hebrew and Greek words typically translated as *Hell* show us that there are not just two after-life destinies, Heaven or Hell. Instead, there are a number of different locations, each with different purposes, different durations, and different inhabitants. Locations include 1) Old Testament *Sheol* and New Testament *Hadēs*, 2) *Geenna*, 3) *Tartaroō*, 4) *Abyssos*, 5) *Limnē Pyr*, 6) *Paradise*, 7) *The New Heaven*, and 8) *The New Earth*. So there is reason to review our conclusions about the destinies of redeemed mankind and fallen angels.

The key observation is that fallen angels will be present at the final judgment, 2 Peter 2:4 and Jude 6. Traditionally, we understand the separation of the Sheep and the Goats at the final judgment to divide believing from unbelieving mankind, Matthew 25:31-46 and Revelation 20:11-15. However, the presence of fallen angels alternatively suggests that Jesus is separating redeemed mankind from the fallen angels. We do know that Jesus is the helper of mankind and not the helper of the Devil, Hebrews 2. We also know that Jesus has atoned for the sins of all mankind, both believer and unbeliever alike, 1 John 2:1-2. Deceased believers are rewarded in Paradise, Luke 23:43, while unbelievers are punished in Hades as the story of Lazarus makes plain, Luke 16:19-31. Yet less commonly known, the punishment of this selfish man and all unbelievers is before the final judgment, is temporal, and is punctuated when Hades is evacuated, Revelation 20:13. So is there hope beyond Hades for unbelieving mankind? Jesus promised, *"the gates of Hades will not prevail,"* Matthew 16:18. Paul asks, *"Hades where is your victory?"* 1 Corinthians 15:55. John wrote, *"Hades gives up,"* Revelation 20:13.

Jesus comforts us saying, *"Do not be afraid,"* because he holds the keys to *unlock* death and Hades, Revelation 1:18. Yet too often our *Good News* sounds like a warning to *"be afraid"* because Jesus holds the keys to *lock* Hades! Wow, we have it backwards! Hades will be evacuated! And to guarrantee hope, once emptied, Hades is thrown into the Lake of Fire, never needed again, Revelation 20:14.

Finally, we read that anyone whose name is not written in the Book of Life is thrown into the Lake of Fire, the second death, with no exit ever mentioned or promised, Revelation 21:1-8. So are those evacuated from Hades then, *"out of the frying pan, into the fire?"* Certainly, the Lake of Fire is the destiny of the Goats. But, do not be afraid. Instead, read the Bible's explicit mention of the purpose of the Lake of Fire and the identity of the Goats, *"Then he will say also to those on the left hand, 'Depart from me, you cursed, into the consummate fire which is prepared for... the devil and his angels,'"* Matthew 25:41. Bad news for the Devil. Good news for all mankind!

Faith is not a pen to write your own name in the Book of Life. Instead, faith is the glasses to see that the love of Christ for all mankind has already written our names in Heaven. *"If the first fruit is holy, so is the lump,"* Romans 11:16. Though unbelievers will suffer regrettable punishment in Hades, redeemed mankind will never enter the Lake of Fire, prepared for the devil and his angels. And as God promised, all mankind will worship Christ together forever, Philippians 2:9-11.

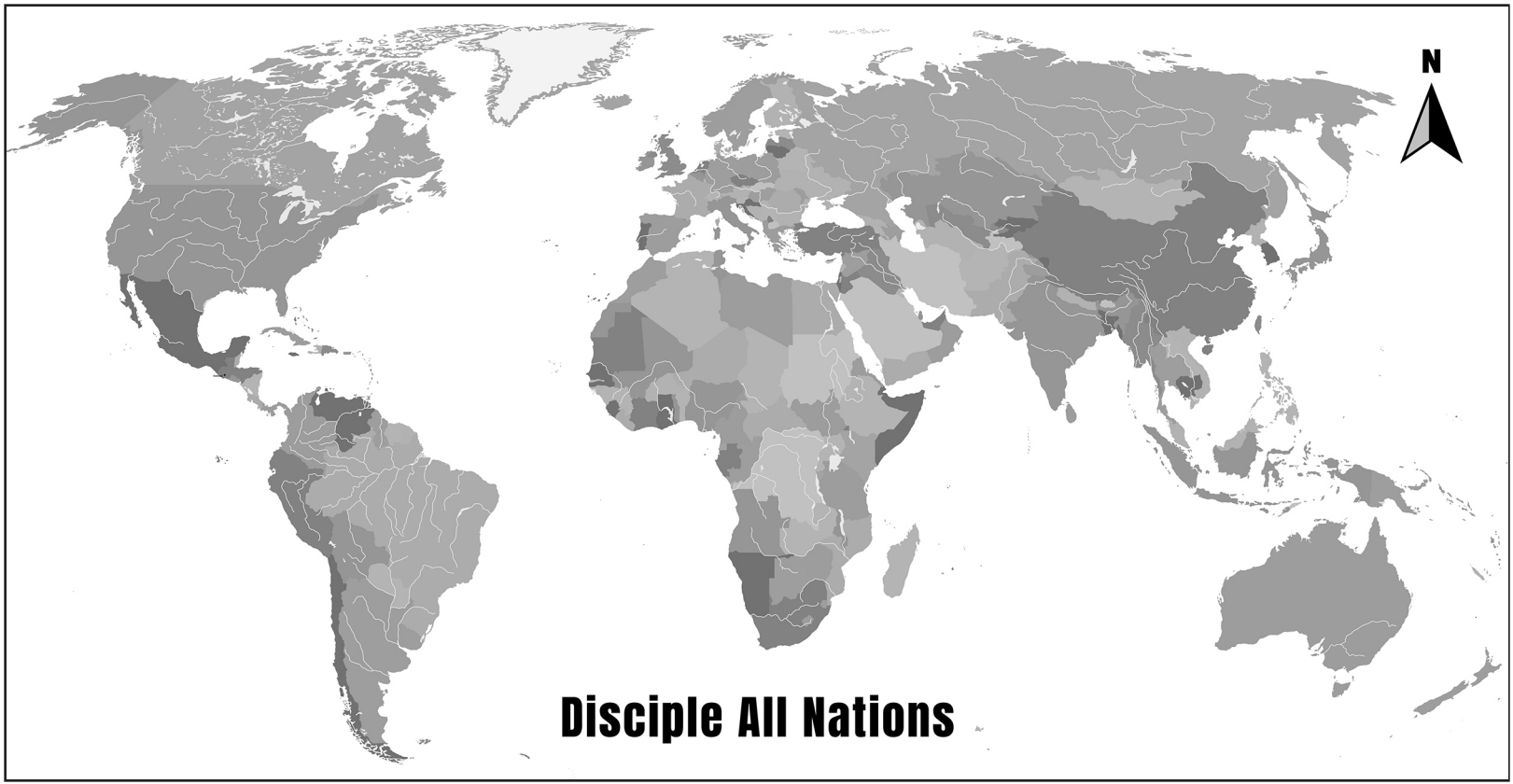

Kanaaf dhaqaatii saba hundumaa maqaa Abbaatti, maqaa Ilmaatti, maqaa Hafuura Qulqulluuttis cuuphaatii barattoota taasisaa; - Maatewos 28:19